

Risale-i Nur Külliyyatından

بَارِلَا
لِأَحْقَابِنِي

YİRMİYEDİNCİ MEKTUBDAN

Barla
Lâhikası

Müellifi
Bediüzzaman
Said Nursî

Diyânet İşleri Müşavere Kurulu'nun 23.05.1956 gün ve sayısız ehl-i vukuf raporuna istinaden Afyon Ağır Ceza Mahkemesince Bediüzzaman Said Nursî'nin Kitâb ve sair evraklarının kanunî mevzuata muhalif siyasî ve idarî mahzuru görülmemiş olmakla sözü geçen eserler 23.06.1956 gün, 954/278 esas ve 955/218 karar sayılı ve kaziye-i muhkeme haline gelen beraat kararıyla ve yine Isparta Sorgu Hakimliğinin 11.09.1956 gün, 954/28 esas ve 956/65 karar sayılı ve aynen kaziye-i muhkeme haline gelen men'î muhakeme kararıyla bilumum Nur Risaleleri sahiblerine iade edilmiştir

TAKDİM

Bu Lâhika Mektupları -ki "Yirmiyedinci Mektub'dur- Risale-i Nur'un ilk Te'lifi ile başlayıp devam edegelmiştir. Risaleler Barla'da Te'lif edilmeye başlanıp Isparta ve civarındaki kıymetdar Talebeleri bu Risaleleri okumak ve yazmak suretiyle istifade ve istifaza ettiklerinde hissiyatlarını, iştiyak ve ihtiramlarını bir şükran borcu olarak muhterem Müellifi Hazret-i Üstad'a Mektuplarla takdim etmişler. Bazı müşkilâtlarının ve suallerinin halledilmesini rica etmişler; böylece hem Hazret-i Üstad'ın, hem Talebelerin Mektupları ile "Barla", "Kastamonu" ve "Emirdağ" Lâhika Mektupları vücuda gelmiştir.

Barla Lâhikaları: *Risale-i Nur'un Barla'da te'lif edildiği ve Kalemle istinsah edilerek Neşre başlandığından Eskişehir hapsi zamanına kadar olan devrede Nur'un ilk müştak Talebelerinin, Nurların hemen Te'lifi zamanında, ilk okuyup yazdıklarında duydukları samimî hissiyat, kalbî ve ruhî istifade ve istifazalarını dile getiren fıkralarını ve Hazret-i Üstad'ın da bazı Mektuplarını ihtiva etmektedir.*

Kastamonu Lâhikaları ise: *Eskişehir hapsinden tahliyeden sonra Nur Müellifi Kastamonu'ya nefyedilmiş, Denizli hapsi zamanına kadar orada ikamete mecbur edilmiş; bu müddet zarfında Nur Müellifi Isparta'daki Talebeleri ile daimî muhabere ederek Nurların Hatt-ı Kur'an'la yazılıp çoğalması, Neşri ve İnkişafı ve eski yazı bilmeyen gençlerin istifadesi için de, Risale-i Nur Külliyyatı'ndan bazı bahislerin daktilo ile çoğaltılması hususunda şedid alâka göstermiş ve Risale-i Nur'un mahiyeti, kıymeti, deruhde ettiği Kudsî Vazife-i İmaniyesi ve Mazhariyeti; hem Talebelerinin Tarz-ı Hizmetleri, müteceviz dinsizler karşısında Sebat ve Metanetleri ve Ehl-i İslâm'ın birbiri ile muamelâtında takib edecekleri ihlaslı hareketleri gibi, dâhilî ve haricî bir çok mes'elelere temas etmiştir. Bu itibarla Kastamonu Lâhika Mektupları bilhassa yazıldığı zaman itibariyle de büyük ehemmiyet kesbeden bir devrin mahsulü olması ve birçok içtimaî mes'eleleri ve küllî imanî bir Nazar-ı Hakikatle mütalaa, mülâhaza ve küllîleşmesi gibi cihetlerde büyük kıymeti haizdir.*

Emirdağ Lâhika Mektupları, birinci kısmı: *15 Haziran 1944'de Denizli hapsinden beraet ile tahliyeden sonra Heyet-i Vekile kararıyla Emirdağı'nda*

ikamete memur edilen Risale-i Nur Müellifi Said Nursî Hazretleri 1947 sonlarına kadar, yani üçüncü büyük hapis olan Afyon hapsine kadar Emirdağı'nda ikamet ettiği müddetçe Isparta, Kastamonu, İstanbul, Ankara ve Üniversite talebeleri ve Anadolu'da Nurların Neşre başlandığı yerlerdeki Talebelerine Hizmete müteallik bazı Mektub ve suallerine cevaben yazdığı Mektublardır.

İkinci kısım ise: 1948-1949 Afyon Cezaevi'nde yirmi ay mevkufen kalıp tahliyeden sonra tekrar Emirdağı'na avdet edip orada bir müddet kaldıktan sonra 1951 yılında Eskişehir'de iki ay ikameti müteakib, oradan da **Gençlik Rehberi** mahkemesi münasebetiyle iki defa İstanbul'a gelip üçer ay İstanbul'da kaldığı 1952-1953 tarihlerinde ve daha sonra yine Emirdağı'nda iken Talebelerine yazdığı Mektublar ve mahkemelere ve davalara temas eden mes'elelere dair müteaddid bahislerdir.

1953'ten sonra ikamet eylediği Isparta'da da arasına yazdığı Mektublar da vardır. Eskişehir, Denizli ve Afyon Cezaevleri'nde iken hapisteki Talebelerine yazdığı pek kıymetdar hapisane Mektupları ise, yine Müellif-i Muhterem Hazret-i Üstad'ın Neşrini tensibiyle **Şualar Mecmuası**'nda aynen neşredilmiştir. Bu Lâhikalarda geçen Talebelerin Mektupları, Nurlardan aldıkları Feyz-i İman, İhlas ve Sadakatlarını, Şehamet-i İmaniyelerini ifade ile Üstadlarına arz etmek ve teşekküratlarını bildirmekle bu zamanda zuhur eden bu Ders-i Kur'anîyenin muhatabları olduklarını izhar ediyor. Ve Risale-i Nur'un Hakkaniyetine ve Hazret-i Üstad'ın Davasına birer şahid hükmünde bulunuyor.

Risale-i Nur'un Te'lifî ve Neşriyle beraber bu Lâhika Mektuplarının zuhuru, devamı ve Neşri, bizzât muhterem Müellifi tarafından yapılması ve tensib edilmesi ve müteaddid Mektublarda da bu Lâhikaların kıymetini ifade buyurmaları ve nazara vermeleri, herhalde bu Lâhikaların ehemmiyetini tebarüze kâfîdir.

Evet Risale-i Nur'un Te'lifî, Zuhuru ve Neşri ile beraber Hizmet-i Nuriyenin ve Ders-i Kur'anîyenin taliminde ve ifasında ve Meslek-i Nuriyenin taallümünde ve uzun bir zamandaki Hizmetin devamında vaki' olacak binler ahval ve hücumu maruz Talebelerin cereyanlar karşısında Sebat, Metanet ve İhlasla hareketlerinde onlara yol gösterecek, Hizmet-i Kur'anîyenin inkişafında sühulete medar olacak ikaz ve ihtarlara elbette ihtiyaç zarurîdir, kat'îdir, bedihîdir.

İşte Hazret-i Üstad'ın bu gibi şübhe götürmez Hakikatlara ve mes'elelere isabetle parmak basıp dikkati çekmesi, Talebelerini ikazda bulunması, elbette bu Hizmet-i Kudsiyenin ehemmiyeti iktizasındandır. Hem bu Lâhikaların bir kısmı, ihtiyaca binaen yazılmış ve yazdırılmış ihtarlar olması ve aynı ihtiyacın her zaman tekerrürü melhuz bulunduğundan daima müracaat olunacak Hikmetleri ve Düsturları muhtevidir. Nitekim yüzer vakıalar, hâdiseler ve mes'elelerde bu ihtiyaç, kendini göstermiştir.

Nurların birinci Talebesi Hulusi Bey, Hazret-i Üstad'a arzettiği bir Mektubunda "Dünyayı unutmak istesenez başka hiçbir sebep olmasa dahi, yalnız bu mübarek Sözlerle rabita peyda eden insanların rica edecekleri izahatı vermek isteyecek ve cevabsız bırakmayacaksınız... Allah için sizi sevenlere ve sizden istizahta bulunanlara yazdığınız pek kıymetli yazılarla Meclis-i İlmînizde takrir buyurduğunuz mütenevvi ve Sözler'e bile geçmeyen mesail, kat'iyetle gösteriyorlar ki; ihtiyaç da, Hizmet de bitmemiştir." demekte ve Nurların Hizmetinde ikaz, ihtar ve irşadlara ihtiyaç bulunacağını ifade etmektedir ki, ondan sonra zuhur eden ihtiyaca muvafık Lâhikalar, o Mübarek Zâtın isabetli sözünü teyid etmiştir.

Bu Lâhikalarda görüleceği gibi, Nur Müellifi Aziz Üstadımız Risale-i Nur'un Neşri, okunup yazılması gibi bizzât Nurlarla iştigale ehemmiyet vermekte, Talebelerini daima teşvik etmektedir. Bunun lüzum ve Hikmeti ise, şübhesiz izahtan vârestedir. Zira asrımızda Kâinat fenleri ve maddî ilimler revaçta olup, yeni yetişen nesiller bu ilim ve fenleri okudukları; hem tabiiyyun ve maddiyyunun Din ve Maneviyat aleyhindeki neşriyatı; hem küfr-ü mutlak cereyanı ki, hiçbir din ve maneviyatı tanımayan ve Allah'a İman Hakikatına karşı muaraza ederek dinsizliği neşreden, İslâmî fikri zedeleyen ve bütün beşeriyeti tehdid eden, yeni nesillere ve gençliğe imansızlık fikr-i küfrîsini aşulamak isteyen kitab, broşür, gazete gibi neşir vasıtalarının İslâm ve İman düşmanlarıncı ön plâna alındığı böyle acib ve dehşetli bir zamanda elbette Risale-i Nur'a, okunmasına, neşredilmesine şiddetle ihtiyaç ve zaruret var.

Çünkü Risale-i Nur, Kur'an-ı Hakîm'in bir Mu'cize-i Maneviyesi ve bu zamanın dinsizliğine karşı Manevî Atom Bombası olarak solculuk cereyanlarının Maneviyat-ı Kalbiyeyi tahribine mukabil, Maneviyat-ı Kalbiyeyi tamir edip ferden ferdâ İman-ı Tahkikiden gelen muazzam bir Kuvvet ve Kudrete istinadı okuyucuların Kalblerine kazandırıyor. Ve bu Vazifeyi de yine Mukaddes Kur'anımızın İlham ve İrşadiyle ve Dersiyile îfa ediyor. Tefekkür-ü İmanî Dersiyile tabiiyyun ve maddiyyunun boğulduğu

aynı mes'elelerde Tevhid Nurunu gösteriyor; İman Hakikatlerini madde Âleminden temsiller ve deliller göstererek izah ediyor. Liselerde, üniversitelerde okutulan ilim ve fenlerin aynı mes'elelerinde İman Hakikatlerinin isbatını güneş zuhurunda gösteriyor. Bu gibi çok cihetlerle Risale-i Nur bu zamanda Ehl-i İman ve İslâm için ön plânda ele alınması icabeden Ehl-i İman elinde manevî Elmas bir Kılıncıdır. Asrın idrakine, zamanın tefehhümüne, anlayışına hitab eden, ihtiyaca en muvafık tarzı gösteren, ders veren ve doğrudan doğruya Feyz ve İlham Tarîkıyla Âyetlerin yıldızlarından gelen Ders-i Kur'anîdir, küllî Marifetullah bürhanlarıdır.

Asrımızın efkârının anlayışına ve idrakine hitab edici mahiyeti ve Kur'an-ı Hakîm'in bu zamanın fehmine bir Dersi olması noktasından Nur Risaleleri, bilhassa bu memlekette büyük ehemmiyet kazanmıştır. Asırlarca Kur'an'a bayraktarlık yapan ve dünyayı diyanetiyle ışıklandıran bu necib millet, yine dünyaya örnek, Ahlâk ve Fazilette Üstad olarak insanlığın geçirdiği müdhiş buhranlardan halas için çare-i necatı göstermektedir. Beşeriyeti dehşetli sadmelere uğratan, tehdid eden anarşiliğin, ifsad ve tahribin yegâne çaresi ancak ve ancak İlahî, Semavî bir Dinin ezeli ve ebedî Hakikatlarıdır, Hakikat-ı İslâmiyettir. Risale-i Nur, Hakikat-ı İslâmiye ve Kur'aniyeyi müsbet ve müdellel bir şekilde insanlığın nazar-ı tahkikine arz ve ifade etmektedir.

Hem Nur Müellifi bir Mektubunda "Dâhilde tarafgirane adavet ve münakaşalara vesile olan fûruatı değil, belki bütün nev'-i beşerin en ehemmiyetli mes'elesi olan Erkân-ı İmaniyeyi ve beşerin Medar-ı Saadeti ve umum İslâm'ın Esas ve Rabita-i Uhuvveti bulunan Kur'anın Hakaik-i İmaniyesini bulmak ve muhtaçlara buldurmaya Hayatımı vakfettim" demek suretiyle Hizmet-i İslâmiyenin ve Mesail-i Diniyenin umumunu tazammun eden vüs'at ve câmiyeti haiz bulunduğunu; Dinî Hizmetlerin her nev'ini teyid ve teşvik ettiğini ve bir Cadde-i Kübra-yı Kur'aniye olan Risale-i Nur Dairesinin umum Ehl-i İman ve İslâm'a şamil bulunduğunu ifade ediyor. Ve yine aynı Mektubunda devamla "Hattâ değil Müslümanlarla, belki dindar hristiyanlarla dahi dost olup adaveti bırakmağa çalışıyorum. Harb-i Umumî ve komünizm altındaki anarşistlik tehlike ve tahribatlarının lisan-ı haliyle "Dünya fânidir, firaklarla doludur. Ey insanlar adaveti bırakınız, Kur'an Dersini dinleyip birleşiniz; yoksa sizi mahvedeceğiz" diye beyanıyla bu zamanın şartları ve icabları karşısında Tarz-ı Hizmeti yine Kur'anın Nuruyla göstererek hakîmane irşadın ve Teyfik-i İlahiyeye muvafık hareketle isabetli Hizmetin ifası gibi noktalardan Risale-i Nur'un lüzum ve ehemmiyetini tebarüz ettiriyor.

İşte Lâhika Mektupları bu gibi hususlara da işaret ediyor. Değişen dünya hâdiseleri, geniş ve küllî mes'eleler ve şartlar altında isabetli Hizmet-i Kur'aniyenin Esaslarını ders veriyor.

Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri'nin Hizmetkârları

Tahirî, Zübeyr, Hüsnü Bayram, Mustafa Sungur, Bayram

* * *

(Hâşiye): Barla Lâhikası: Evvelce Hatt-ı Kur'ân'la elyazması defterler halinde tertib ve tanzim edilmiş olup, bunlardan bazıları bizzat Hazret-i Üstadımız tarafından tashih edilmiştir.

Elimizde mevcut olan nüshalarda Hazret-i Üstad, tashihle beraber ehemmiyetlerine işareten de Mektupların üzerine iki, üç, dört ve daha ziyade işaretler koymuşlardır.

Ayrıca Üstadımızın tensibiyle 1956'da İstanbul'da teksirle neşredilen ve baştarafına Mektubat'tan "İnayet-i Seb'anın" konulduğu küçük bir Barla Lâhikası dahi vardır ki : Mezkûr elyazma nüshalardaki Mektuplar ve Emirdağı Lâhikalarından da birkaç Mektub dâhil edilmiştir.

Şimdi neşredilen bu Barla Lâhikası; yukarıda zikredilen ve Hazret-i Üstadımızın tashihinden geçen elyazma nüshalar ve teksirle neşredilen kısım, esas alınarak hazırlanmıştır.

Umumiyetle elyazma nüshalardaki tertib ve tanzim birbirine muvafıktır. Hemen hemen aynı Mektuplar aynı sırayla birbirini takibetmektedirler.

Ancak son kısımlara doğru, elyazmalarda bulunmayan Hulûsi ve Re'fet Ağabeyler gibi kıymetdar Nur Erkanı Talebelerine Hazret-i Üstadımızın yazdıkları hususî bir kısım Mektupları dahi ehemmiyetlerine ve ihtiva ettikleri ilmî Hakikatlarla, Nur'un ilk Talebeleri olan o kıymetdar Zâtların hürmetlerine binaen neşredilmiş bulunuyor. Bu hususa dair Emirdağ Lâhikası (I)'de bir Mektubda Hazret-i Üstadımız, bu Mektupların neşrini temenni etmiş bulunmaktadırlar:

"Re'fet Kardeş! Sen de çok safâlar geldin ve Risale-i Nur yazısı ile meşguliyetin beni cidden sevindirdi. Hulûsi ve Sabri gibi senin de suallerinin Risale-i Nur'da ehemmiyetli neticeleri ve tatlı meyveleri var. Senin yanında bulunan ve Risalelerde kaydedilmeyen ilmî parçaları münasib yerlerde veya "Lâhika"da yazarsınız."

(Yirmisekizinci Mektub'dan)

Yedinci Risale Olan Yedinci Mes'ele

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ

Şu mes'ele "Yedi İşaret"tir.

Evvelâ Tahdîs-i Ni'met sûretinde birkaç Sırr-ı İnâyeti izhâr eden "Yedi Sebeb"i beyan ederiz:

Birinci Sebeb : Eski Harb-i Umumîden evvel ve evâilinde, bir Vâkıa-i Sâdıka da görüyorum ki : Ararat Dağı denilen meşhur Ağrı Dağı'nın altındayım. Birden o dağ, müdhiş infilâk etti. Dağlar gibi parçaları, dünyanın her tarafına dağıttı. O dehşet içinde baktım ki, merhum vâlidem yanımdadır. Dedim: "Ana korkma! Cenab-ı Hak'ın Emridir; o Rahîmdir ve Hakîmdir." Birden o hâlette iken, baktım ki mühim bir Zât, bana âmirane diyor ki : "İ'caz-ı Kur'ân'ı beyan et." Uyandım, anladım ki: Bir büyük infilâk olacak. O infilâk ve inkılâbdan sonra, Kur'ân etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'ân, kendi kendine müdafaa edecek. Ve Kur'âna hücum edilecek; İ'câzı, Onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu İ'cazın bir nev'ini şu zamanda izharına, haddimin fevkünde olarak, benim gibi bir adam namzed olacak. Ve namzed olduğumu anladım.

Madem İ'caz-ı Kur'ân'ı bir derece beyan, Sözlerle oldu. Elbette o İ'cazın hesabına geçen ve Onun Reşehatı ve Berekâtı nev'inden olan Hizmetimizdeki İnâyatı izhar etmek, İ'caza yardımdır ve izhar etmek gerektir.

İkinci Sebeb: Mâdem Kur'ân-ı Hakîm Mürşidimizdir, Üstâdımızdır, İmamımızdır, herbir âdabda Rehberimizdir; O, kendi kendini medhediyor. Biz de O'nun Dersine ittibâan, O'nun Tefsirini medhedeceğiz.

Hem mâdem yazılan Sözler Onun bir nevi Tefsiridir ve o Risalelerdeki Hakaik, Kur'ânın malıdır ve Hakikatlarıdır. Ve mâdem

Kur'ân-ı Hakîm ekser Sûrelerde, hususan الرَّاحِمَ larda kendi kendini

Kemâl-i Haşmetle gösteriyor, Kemâlâtını söylüyor, lâıyk olduğu medhi kendi kendine ediyor. Elbette Sözlere in'ikâs etmiş Kur'ân-ı Hakîm'in Lemeât-ı İcâziyesinden ve o Hizmetin makbûliyetine alâmet olan İnâyât-ı Rabbâniyyenin izharına mükellefiz. Çünkü o Üstadımız öyle eder ve öyle Ders verir.

Üçüncü Sebeb: Sözler hakkında tevazu' sûretinde demiyorum; belki bir Hakikatı beyan etmek için derim ki: Sözleredeki Hakaik ve Kemalât, benim değil Kur'ân'ındır ve Kur'ân'dan tereşşuh etmiştir. Hattâ Onuncu Söz, yüzer Âyât-ı Kur'âniyyeden süzölmüş bâzı katarattır. Sâir Risaleler dahi umumen öyledir. Mâdem ben öyle biliyorum ve mâdem ben fâniyim, gideceğim; elbette bâki olacak birşey ve bir Eser, benimle bağlanmamak gerektir ve bağlanmamalı. Ve mâdem ehl-i dalâlet ve tuğyan, işlerine gelmeyen bir eseri, eser sahibini çürütmekle eseri çürütmek âdetleridir; elbette Semâ-yı Kur'ân'ın yıldızlarıyla bağlanan Risaleler, benim gibi çok îtirâzata ve tenkidata medar olabilen ve sukut edebilen çürük bir direk ile bağlanmamalı. Hem mâdem örf-i nâsda, bir eserdeki mezâyâ, o eserin masdarı ve menba'ı zannettikleri müellifinin etvarında aranılıyor ve bu örf'e göre, o Hakaik-i Âliyyeyi ve o Cevâhir-i Galiyyeyi kendim gibi bir müflise ve onların binde birini kendinde gösteremeyen şahsiyetime mal etmek, Hakikata karşı büyük bir haksızlık olduğu için Risaleler kendi malım değil, Kur'ân'ın malı olarak, Kur'ân'ın Reşehat-ı Meziyatına mazhar olduklarını izhar etmeye mecburum. Evet, lezzetli üzüm salkımlarının hâsiyetleri, kuru çubuğunda aranılmaz. İşte ben de öyle bir kuru çubuk hükmündeyim.

Dördüncü Sebeb: Bâzan tevâzu', küfran-ı ni'meti istilzam ediyor; belki küfran-ı ni'met olur. Bâzan da Tahdîs-i Ni'met, iftihar olur. İkisi de zarardır. Bunun çâre-i yegânesi ki; ne küfran-ı nimet çıksın, ne de iftihar olsun. Meziyyet ve kemalâtları ikrar edip, fakat temellük etmeyerek, Mün'im-i Hakikinin Eser-i İn'âmı olarak göstermektir. Meselâ: Nasılki murassa' ve müzeyyen bir elbise-i fâhireyi biri sana giydirse ve onunla çok güzelleşsen, halk sana dese: "مَا شَاءَ اللهُ" çok güzel-sin, çok güzelleştin." Eğer sen tevazu'kârâne desen: "Hâşâ!.. Ben neyim, hiç. Bu nedir, nerede güzellik!" O vakit küfran-ı ni'met olur ve hulleyi sana giydiren mahir san'atkâra karşı hürmetsizlik olur. Eğer müftehirane desen : "Evet ben çok güzelim, benim gibi güzel nerede var, benim gibi birini gösteriniz..." O vakit, mağrurane bir fahirdir.

İşte fahirden, küfrandan kurtulmak için demeli ki: "Evet ben güzelleştim, fakat güzellik libasıdır ve dolayısıyla libası bana giydirenindir, benim değildir."

İşte bunun gibi, ben de sesim yetişse, bütün Küre-i Arz'a bağırarak derim ki : Sözler güzeldirler, Hakikattırlar; fakat benim değildirler; Kur'ân-ı Kerim'in Hakaikinden telemmu' etmiş Şuâlardır...

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي ❖ وَ لَكِنْ مَدَحْتُ مَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Düsturiyla derim ki:

وَمَا مَدَحْتُ الْقُرْآنَ بِكَلِمَاتِي ❖ وَ لَكِنْ مَدَحْتُ كَلِمَاتِي بِالْقُرْآنِ

yâni: "Kur'ân'ın Hakaik-ı İcâzını ben güzelleştiremedim, güzel gösteremedim; belki Kur'ân'ın güzel Hakikatları, benim tâbiratlarımı da güzelleştirdi, ulvîleştirdi." Mâdem böyledir; Hakaik-ı Kur'ân'ın güzelliği nâmına, Sözler nâmındaki âyinelerinin güzelliklerini ve o âyinedarlığa terettüp eden İnâyât-ı İlâhiyeyi izhar etmek, makbûl bir Tahdîs-i Nî'mettir.

Beşinci Sebeb : Çok zaman evvel bir Ehl-i Velâyetten işittim ki; o Zât, eski Velilerin Gaybî İşaretlerinden istihraç etmiş ve kanaatı gelmiş ki: "Şark tarafından bir Nur zuhûr edecek, bid'alar zulûmatını dağıtacak." Ben, böyle bir Nurun zuhûruna çok intizar ettim ve ediyorum. Fakat çiçekler baharda gelir. Öyle kudsî çiçeklere zemin hazır etmek lâzım gelir. Ve anladık ki, bu Hizmetimizle o Nuranî Zatlara zemin ihzar ediyoruz. Mâdem kendimize aid değil, elbette Sözler nâmındaki Nurlara aid olan İnâyât-ı İlâhiyeyi beyan etmekte medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki medâr-ı hamd ve şükür ve Tahdîs-i Nî'met olur.

Altıncı Sebeb: Sözler'in Te'lifi vasıtasıyla Kur'âna Hizmetimize bir mükâfat-ı âcile ve bir vasıta-i teşvik olan İnâyât-ı Rabbâniyye, bir muvaffakiyettir. Muvaffakiyet ise, izhar edilir. Muvaffakiyetten geçse; olsa olsa bir İkrâm-ı İlâhî olur. İkrâm-ı İlâhî ise, izharı bir şükür-ü mânevîdir. Ondan dahi geçse, olsa olsa hiç ihtiyarımız karışmadan bir Kerâmet-i Kur'âniyye olur. Biz, mazhar olmuşuz. Bu nevi ihtiyarsız ve habersiz gelen bir Kerâmetin izharı, zararsızdır. Eğer âdi Kerâmatın fevkine çıksa, o vakit olsa olsa Kur'ân'ın İ'caz-ı Mânevîsinin Şu'leleri olur. Madem İ'caz izhar edilir; elbette İ'caza

yardım edenin dahi izharı İ'caz hesabına geçer; hiç medar-ı fahr ve gurur olamaz; belki medâr-ı hamd ve şükrandır.

Yedinci Sebeb: Nev'-i insanın yüzde sekseni Ehl-i Tahkik değildir ki, Hakikata nüfûz etsin ve Hakikatı Hakikat tanıyıp kabûl etsin. Belki; sûrete, hüsn-ü zanna binaen, makbûl ve mûtemed insanlardan işittikleri mesâili taklîden kabul ederler. Hattâ kuvvetli bir Hakikatı, zaif bir adamın elinde zaif görür ve kıymetsiz bir mes'eleyi, kıymetdar bir adamın elinde görse, kıymetdar telâkki eder. İşte ona binaen, benim gibi zaif ve kıymetsiz bir bîçârenin elindeki Hakaik-i İmaniyye ve Kur'âniyyenin kıymetini, ekser nâsın nokta-i nazarında düşürmemek için, bilmeceburiye ilân ediyorum ki: İhtiyarımız ve haberimiz olmadan, birisi bizi istihdam ediyor; biz bilmeyerek, bizi mühim işlerde çalıştırıyor. Delilimiz de şudur ki: Şuurumuz ve ihtiyarımızdan hariç bir kısım İnâyâta ve Teshilâta mazhar oluyoruz. Öyle ise, o İnayetleri bağırarak ilân etmeye mecburuz.

İşte geçmiş "Yedi Esbab"a binaen, küllî birkaç İnayet-i Rabbâniyyeye işâret edeceğiz.

Birinci İşâret: Yirmisekizinci Mektub'un Sekizinci Mes'elesi'nin Birinci Nüktesi'nde beyan edilmiştir ki, "Tevafukat"tır. Ezcümle: Mu'cizat-ı Ahmediye Mektubatında, Üçüncü İşâretinden tâ Onsekizinci İşâretine kadar altmış sahife; habersiz, bilmeyerek bir müstensihin nüshasında iki sahife müstesna olmak üzere mütebakî bütün sahifelerde –kemâl-i müvâzenetle– ikiyüzden ziyade "Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm" Kelimeleri birbirine bakıyorlar. Kim insaf ile iki sahifeye dikkat etse, tesadüf olmadığını tasdik edecek. Halbuki tesadüf, olsa olsa bir sahifede kesretli emsâl kelimeleri bulunsa, yarı yarıya Tevafuk olur, ancak bir-iki sahifede tamamen Tevafuk edebilir. O halde böyle umum sahifelerde Resûl-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm Kelimesi; iki olsun üç olsun, dört olsun veya daha ziyade olsun, Kemal-i Mîzan ile birbirinin yüzüne baksa; elbette tesadüf olması mümkün değildir. Hem sekiz ayrı ayrı müstensihin bozmadığı bir Tevafukun, kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye, içinde olduğunu gösterir. Nasılki Ehl-i Belâgatın Kitaplarında, Belâgatın derecatı bulunduğu halde; Kur'ân-ı Hakîm'deki Belâgat, Derece-i İ'caza çıkmış. Kimsenin haddi değil ki ona yetişsin. Öyle de; Mu'cizat-ı Ahmediyye'nin bir âyinesi olan Ondokuzuncu Mektub ve Mu'cizat-ı Kur'âniyyenin bir Tercümanı olan Yirmibeşinci Söz ve Kur'ân'ın bir

nevi Tefsiri olan Risale-i Nur Eczalarında Tevafukat, umum Kitapların fevkinde bir derece-i garabet gösteriyor. Ve ondan anlaşılıyor ki: Mu'cizat-ı Kur'âniye ve Mu'cizat-ı Ahmediyye'nin bir nevi Kerâmetidir ki, o âyinelerde tecelli ve temessül ediyor.

İkinci İşaret: Hizmet-i Kur'âniyye'ye aid İnâyât-ı Rabbaniyenin ikincisi şudur ki: Cenâb-ı Hak, benim gibi kalemsiz, yarım Ümmî, diyar-ı gurbette, kimsesiz, ihtilâttan men'edilmiş bir tarzda; kuvvetli, ciddî, samimî, gayyûr, fedakâr ve Kalemleri birer Elmas Kılınç olan Kardeşleri bana muavin ihsan etti. Zayıf ve âciz omuzuma çok ağır gelen Vazife-i Kur'âniyye'yi, o kuvvetli omuzlara bindirdi. Kemâl-i Kereminden, yükümü hafifletirdi. O mübarek Cemaat ise; –Hulusî'nin tabiriyle– telsiz telgrafın ahizeleri hükmünde ve –Sabri'nin tâbiriyle– Nur Fabrikasının elektriklerini yetiştiren makineler hükmünde ayrı ayrı meziyetleri ve kıymetdar muhtelif hâsiyetleriyle beraber, –yine Sabri'nin tâbiriyle– bir Tevafukat-ı Gaybiye nev'inden olarak, şevk ve sa'y ü gayret ve ciddiyette birbirine benzer bir sûrette Esrâr-ı Kur'âniyyeyi ve Envâr-ı İmaniyyeyi etrafa neşretmeleri ve her yere eriştirmeleri ve şu zamanda (yâni hurufat değişmiş, matbaa yok, herkes Envar-ı İmaniyyeye muhtaç olduğu bir zamanda) ve fütur verecek ve şevki kıracak çok esbab varken, bunların fütursuz, kemâl-i şevk ve gayretle bu Hizmetleri, doğrudan doğruya bir Kerâmet-i Kur'âniyye ve zâhir bir İnâyet-i İlâhiyyedir. Evet Velâyetin Kerâmeti olduğu gibi, niyet-i hâlisenin dahi Kerâmeti vardır.

Samimiyetin dahi Kerâmeti vardır. Bâhusus ﷲ için olan bir Uhuvvet Dairesindeki Kardeşlerin içinde ciddî, samimî Tesanüdün çok Kerâmetleri olabilir. Hattâ şöyle bir Cemaatin Şahs-ı Mânevîsi bir Veliyy-i Kâmil hükmüne geçebilir, İnâyâta mazhar olur.

İşte ey Kardeşlerim ve ey Hizmet-i Kur'ân'da arkadaşlarım! Bir kal'ayı fetheden bir bölüğün çavuşuna bütün şerefi ve bütün ganimeti vermek nasıl zulümdür, bir hatâdır; öyle de: Şahs-ı Mânevînin kuvvetiyle ve Kalemleriniz ile hâsıl olan Fütuhattaki İnâyâtı benim gibi bir biçâyeye veremezsiniz! Elbette böyle mübarek bir Cemâatte, Tevafukat-ı Gaybiyyeden daha ziyade kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye var ve ben görüyorum; fakat herkese ve umuma gösteremiyorum.

Üçüncü İşaret : Risale-i Nur Eczaları, bütün mühim Hakaik-i İmaniyye ve Kur'âniyyeyi hattâ en muannide karşı dahi parlak bir sûrette

isbatı, çok kuvvetli bir İşâret-i Gaybiyye ve bir İnâyet-i İlâhiyedir. Çünkü: Hakaik-i İmaniyye ve Kur'âniyye içinde öyleleri var ki; en büyük bir dâhî telâkki edilen İbn-i Sîna, fehminde aczini itiraf etmiş, "Akıl buna yol bulamaz!" demiş. Onuncu Söz Risalesi, o zâtın dehasiyle yetişemediği Hakaikı; avamlara da, çocuklara da bildiriyor.

Hem meselâ: Sırr-ı Kader ve cüz'-i ihtiyârînin halli için, koca Sa'd-ı Taftazanî gibi bir Allâme; kırk-elli sahifede, meşhur Mukaddemat-ı İsna Aşer namıyla telvih nam kitabında ancak hallettiği ve ancak Havassa bildirdiği aynı mesaili, Kadere dair olan Yirmialtıncı Söz'de, İkinci Mebhasın iki sahifesinde tamamıyla, hem herkese bildirecek bir tarzda beyanı, Eser-i İnâyet olmazsa nedir?

Hem bütün Ukûlü hayrette bırakan ve hiçbir felsefenin eliyle keşfedilemeyen ve Sırr-ı Hilkat-ı Âlem ve Tılsım-ı kâinat denilen ve Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın İ'cazıyla keşfedilen o Tılsım-ı Müşkil-küşa ve o Muamma-yı Hayret-nüma, Yirmidördüncü Mektub ve Yirmidokuzuncu Söz'ün âhirindeki remizli nüktede ve Otuzuncu Söz'ün tahavvülât-ı zerratın altı aded Hikmetinde keşfedilmiştir. Kâinattaki faaliyet-i hayret-nümanın Tılsımını ve Hilkat-i Kâinatın ve akibetinin Muammasını ve tahavvülât-ı zerrattaki harekâtın Sırr-ı Hikmetini keşf ve beyan etmişlerdir, meydandadır, bakılabilir.

Hem Sırr-ı Ehadiyet ile, şeriksiz Vahdet-i Rububiyeti; hem nihayetsiz Kurbiyet-i İlâhiye ile, nihayetsiz bu'diyetimiz olan hayretengiz Hakikatları kemal-i vuzuh ile Onaltıncı Söz ve Otuzikinci Söz beyan ettikleri gibi; Kudret-i İlâhiyeye nisbeten zerrat ve seyyarat müsavi olduğunu ve Haşr-i A'zamda umum zîruhun İhyası, bir nefsin İhyası kadar o Kudrete kolay olduğunu ve şirkin Hilkat-ı Kâinata müdahalesi imtina' derecesinde Akıldan uzak olduğunu kemal-i vuzuh

ile gösteren Yirminci Mektub'daki **وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** Kelimesi

beyanında ve üç temsili hâvi onun zeyli, şu azîm Sırr-ı Vahdeti keşfetmiştir.

Hem Hakaik-i İmaniye ve Kur'âniyede öyle bir genişlik var ki, en büyük zekâ-i beşerî ihata edemediği halde; benim gibi zihni müşevveş, vaziyeti perişan, müracaat edilecek kitab yokken, sıkıntılı ve sür'atle yazan bir adamda, o Hakaikin ekseriyet-i mutlakası dekaikiyle

zuhuru; doğrudan doğruya Kur'ân-ı Hakîm'in İ'caz-ı Manevîsinin Eseri ve İnayet-i Rabbaniyenin bir Cilvesi ve kuvvetli bir İşaret-i Gaybiyedir.

Dördüncü İşaret: Elli-altmış Risaleler (*) öyle bir tarzda ihsan edilmiş ki; değil benim gibi az düşünen ve zuhurata tebaiyet eden ve tedkike vakit bulamayan bir insanın; belki büyük zekâlardan mürekkebe bir ehl-i tedkikin sa'y ve gayretiyle yapılmayan bir tarzda te'lifleri, doğrudan doğruya bir Eser-i İnayet olduklarını gösteriyor. Çünkü bütün bu Risalelerde, bütün derin Hakaik, temsilât vasıtasıyla, en âmi ve Ümmi olanlara kadar Ders veriliyor. Halbuki o Hakaikin çoğunu büyük Âlimler "tefhim edilmez" deyip, değil avama, belki Havassa da bildiremiyorlar.

İşte en uzak Hakikatları, en yakın bir tarzda, en âmi bir adama Ders verecek derecede; benim gibi Türkçesi az, sözleri muğlak, çoğu anlaşılabilir ve zahir Hakikatları dahi müşkilleştiriyor diye eskiden beri iştihar bulmuş ve eski eserleri o sû-i iştiharı tasdik etmiş bir şahsın elinde bu hârika teshilât ve sühulet-i beyan; elbette bilâşübhe bir Eser-i İnayettir ve onun hüneri olamaz ve Kur'ân-ı Kerim'in İ'caz-ı Manevîsinin bir Cilvesidir ve Temsilât-ı Kur'âniyenin bir temessülüdür ve in'ikasıdır.

Beşinci İşaret: Risaleler umumiyetle pek çok intişar ettiği halde, en büyük Âlimden tut, tâ en âmi adama kadar ve Ehl-i Kalb büyük bir Veliden tut, tâ en muannid dinsiz bir feylesofa kadar olan tabakat-ı nâs ve taifeler o Risaleleri gördükleri ve okudukları ve bir kısmı tokatlarını yedikleri halde tenkid edilmemesi ve her taife derecesine göre istifade etmesi, doğrudan doğruya bir Eser-i İnayet-i Rabbaniye ve bir Keramet-i Kur'âniye olduğu gibi, çok tedkikat ve taharriyatın neticesiyle ancak husul bulan o çeşit Risaleler, fevkalâde bir sür'atle, hem idrakimi ve fikrimi müşevveş eden sıkıntılı inkıbaz vakitlerinde yazılması dahi, bir Eser-i İnayet ve bir İkrâm-ı Rabbanîdir.

Evet ekser Kardeşlerim ve yanımdaki umum arkadaşlarım ve müstensihler biliyorlar ki; Ondokuzuncu Mektub'un beş parçası, birkaç gün zarfında hergün iki-üç saatte ve mecmuu oniki saatte hiçbir kitaba müracaat edilmeden yazılması; hattâ en mühim bir parça ve

-----

(*): Şimdi 130'dur.

o parçada Lafz-ı Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm Kelimesinde zahir bir Hâtem-i Nübüvveti gösteren dördüncü cüz, üç-dört saatte, dağda, yağmur altında ezber yazılmış; ve Otuzuncu Söz gibi mühim ve dakik bir Risale, altı saat içinde bir bağda yazılmış; ve Yirmisekizinci Söz, Süleyman'ın bahçesinde bir, nihayet iki saat içinde yazılması gibi, ekser Risaleler böyle olması; ve eskiden beri sıkıntılı ve münkabız olduğum zaman, en zahir Hakikatları dahi beyan edemediğimi, belki bilemediğimi yakın dostlarım biliyorlar. Hususan o sıkıntıya hastalık da ilâve edilse, daha ziyade beni Dersten, Te'liften men'etmekle beraber; en mühim Sözler ve Risaleler, en sıkıntılı ve hastalıklı zamanımda, en sür'atli bir tarzda yazılması; doğrudan doğruya bir İna-yet-i İlahiye ve bir İkrâm-ı Rabbanî ve bir Keramet-i Kur'âniye olmazsa nedir?

Hem hangi kitab olursa olsun, böyle Hakaik-i İlahiyeden ve İmaniyeden bahsetmiş ise, alâküllihal bir kısım mesaili, bir kısım insanlara zarar verir ve zarar verdikleri için, her mes'ele herkese neşredilmemiş. Halbuki şu Risaleler ise; şimdiye kadar hiç kimsede, - çoklardan sorduğum halde- sû-i tesir ve aks-ül amel ve tahdiş-i ezhan gibi bir zarar vermedikleri, doğrudan doğruya bir İşaret-i Gaybiye ve bir İna-yet-i Rabbaniye olduğu bizce muhakkaktır.

Altıncı İşaret: Şimdi bence kat'iyyet peyda etmiştir ki; ekser hayatım ihtiyar ve iktidarımın, şuur ve tedbirimin haricinde öyle bir tarzda geçmiş ve öyle garib bir surette ona cereyan verilmiş; tâ Kur'ân-ı Hakîm'e Hizmet edecek olan bu nevi Risaleleri netice versin. Âdetâ bütün Hayat-ı İlmiyem, mukaddemat-ı ihzariye hükmüne geçmiş. Ve Sözler ile İ'caz-ı Kur'ânın izharı, onun neticesi olacak bir surette olmuştur. Hattâ şu yedi sene nefyimde ve gurbetimde ve sebebsiz ve arzumun hilafında tecerrüdüm ve meşrebime muhalif yalnız bir köyde imrar-ı hayat etmekliğim; ve eskiden beri ülfet ettiğim hayat-ı içtimaiyenin çok rabıtalardan ve kaidelerinden nefret edip terketmekliğim; doğrudan doğruya bu Hizmet-i Kur'âniyeyi hâlis, sâfi bir surette yaptırmak için bu vaziyet verildiğine şübhem kalmamıştır. Hattâ çok defa bana verilen sıkıntı ve zulmen bana karşı olan tazyikat perdesi altında, bir Dest-i İna-yet tarafından merhametkârane, Kur'ânın Esrarına hasr-ı fikr ettirmek ve nazarı dağıtmamak için yapılmıştır kanaatindeyim. Hattâ eskiden mütalaaya çok müştak olduğum halde; bütün bütün sair Kitabların mütalaasından

bir men', bir mücanebet Ruhuma verilmişti. Böyle gurbette medar-ı teselli ve ünsiyet olan mütalaayı bana terkettiren, anladım ki, doğrudan doğruya Âyât-ı Kur'âniyenin Üstad-ı Mutlak olmaları içindir.

Hem yazılan Eserler, Risaleler, -ekseriyet-i mutlakası- hariçten hiçbir sebep gelmeyerek, Ruhumdan tevellüd eden bir hacete binaen, âni ve defî olarak ihsan edilmiş. Sonra bazı dostlarıma gösterdiğim vakit, demişler: "Şu zamanın yaralarına devadır." İntişar ettikten sonra ekser Kardeşlerimden anladım ki, tam şu zamandaki ihtiyaca muvafık ve derde lâıyk bir ilâç hükmüne geçiyor.

İşte ihtiyar ve şuurumun dairesi haricinde, mezkûr haletler ve sergüzeşt-i hayatım ve Ulûmların enva'larındaki hilaf-ı âdet ihtiyarsız tettebbuatım; böyle bir Netice-i Kudsiyeye müncer olmak için, kuvvetli bir İnyet-i İlahiye ve bir İkrâm-ı Rabbanî olduğuna bende şübhe bırakmamıştır.

Yedinci İşaret: Bu Hizmetimiz zamanında, beş-altı sene zarfında, bilâmübalâğa yüz Eser-i İkrâm-ı İlahî ve İnyet-i Rabbaniyeye ve Keramet-i Kur'âniyeyi gözümüzle gördük. Bir kısmını, Onaltıncı Mektub'da işaret ettik; bir kısmını, Yirmialtıncı Mektub'un Dördüncü Mebhası'nın mesail-i müteferrikasında; bir kısmını, Yirmisekizinci Mektub'un Üçüncü Mes'elesinde beyan ettik. Benim yakın arkadaşlarım bunu biliyorlar. Daimî arkadaşım Süleyman Efendi çoklarını biliyor. Hususan Sözler'in ve Risalelerin Neşrinde ve Tashihatında ve yerlerine yerleştirmekte ve Tesvid ve Tebyizinde, fevkalme'mul kerametkârane bir teshilâta mazhar oluyoruz. Keramet-i Kur'âniye olduğuna şübhemiz kalmıyor. Bunun misalleri yüzlerdir.

Hem maişet hususunda o kadar şefkatle besleniyoruz ki; en küçük bir arzu-yu kalbimizi, bizi istihdam eden Sahib-i İnyet tatmin etmek için; fevkalme'mul bir surette ihsan ediyor. Ve hâkeza... İşte bu hal gayet kuvvetli bir İşaret-i Gaybiyedir ki, biz istihdam olunuyoruz. Hem Rıza Dairesinde, hem İnyet altında bize Hizmet-i Kur'âniye yaptırılıyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تَكُونُ لَكَ رِضَاءً وَ لِحَقِّهِ آدَاءً وَعَلَى الْيَوْمِ
صَحْبِهِ وَسَلَّمَ تَسْلِيمًا كَثِيرًا آمِينَ

* * *

Mahrem bir suale cevabdır

[Şu Sırr-ı İna yet eskiden mahremce yazılmış, Ondördüncü Söz'ün âhirine ilhak edilmişti. Her nasılsa ekser müstensihler unutup yazmamışlardı. Demek münasib ve lâyük mevkii burası imiş ki, gizli kalmış.]

Benden sual ediyorsun: "Neden senin Kur'ândan yazdığın Sözler'de bir kuvvet, bir tesir var ki, Müfessirlerin ve Âriflerin sözlerinde nâdiren bulunur. Bazan bir satırda, bir sahife kadar kuvvet var; bir sahifede, bir kitab kadar tesir bulunuyor?.."

Elcevab: -Güzel bir cevabdır- Şeref, İ'caz-ı Kur'âna aid olduğundan ve bana aid olmadığından, bilâ-perva derim: Ekseriyet itibariyle öyledir. Çünkü:

Yazılan Sözler tasavvur değil tasdikdir; teslim değil, İmandır; marifet değil, şehadettir, şuhuddur; taklid değil tahkiktir; iltizam değil, iz'andır; tasavvuf değil Hakikattir; dava değil, dava içinde bürhandır. Şu Sırrın hikmeti budur ki:

Eski zamanda, Esasat-ı İmaniye mahfuzdu, teslim kavî idi. Teferruatta, Âriflerin Marifetleri delilsiz de olsa, beyanatları makbul idi, kâfi idi. Fakat şu zamanda dalalet-i fenniye, elini Esasata ve Erkâna uzatmış olduğundan, her derde lâyük devayı ihsan eden Hakîm-i Rahîm olan Zât-ı Zülcelal, Kur'ân-ı Kerim'in en parlak Mazhar-ı İ'cazından olan temsilâtından bir şu'lesini; acz ve za'fıma, fakr ve ihtiyacıma merhameten Hizmet-i Kur'âna aid yazılarıma ihsan etti. **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ**

Sırr-1 Temsil dûrbîniyle, en uzak Hakikatlar gayet yakın gösterildi. Hem Sırr-1 Temsil cihet-ül vahdetiyle, en dağınık mes'eleler toplattırıldı. Hem Sırr-1 Temsil merdiveniyle, en yüksek Hakaik kolaylıkla yetiştirildi. Hem Sırr-1 Temsil penceresiyle; Hakaik-i

Gaybiyeye, Esasat-ı İslâmiyeye şuhuda yakın bir Yakîn-i İmaniye hasıl oldu. Akıl ile beraber vehim ve hayal, hattâ nefis ve heva teslime mecbur olduğu gibi, şeytan dahi teslim-i silâha mecbur oldu.

Elhasıl: Yazılarımda ne kadar güzellik ve tesir bulunsa, ancak Temsilât-ı Kur'âniyenin Lemaatındandır. Benim hissem; yalnız şiddet-i ihtiyacım ile talebdir ve gayet acizimle tazarrumdur. Derd benimdir, deva Kur'ânındır.

بِاسْمِهِ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

MUKADDEME

Hulusi Bey ve Sabri Efendi'nin Mektublarında Risale-i Nur hakkındaki fikralarının, bir Mektub suretinde Risale-i Nur Eczaları içinde idhal edilmesinin beş sebebi var:

B i r i n c i s i: Hulusi ise, âhirdeki Sözler'in ve ekser Mektubat'ın yazılmasına onun gayreti ve ciddiyeti en mühim sebep olması.. Ve Sabri'nin dahi Ondokuzuncu Mektub gibi bir sülüs-ü Mektubat'ın yazılmasına sebep, onun samimî ve ciddî iştıyakı olmasıdır.

İ k i n c i S e b e b: Bu iki Zât bilmiyorlardı ki; bir vakit şu fikralar neşredilecek. Bilmedikleri için gayet samimî, tasannu'suz, hâlisane ve derece-i zevklerini ve o Hakaika karşı şevklerini ifade etmek için, hususî bir surette yazmışlar. Onun için o takdiratları takriz nev'inden değil, doğrudan doğruya mübalağasız bir surette, gördükleri ve zevkettikleri Hakikatı ifade etmeleridir.

Ü ç ü n c ü S e b e b: Bu iki Zât hakikî Talebelerimden ve ciddî arkadaşlarımdan.. Ve Hizmet-i Kur'ân'da arkadaşlarım içinde Talebelik ve Kardeşlik ve Arkadaşlığın üç hâssası var ki, bu iki Zât üçünde de birinciliği kazanmışlar.

Birinci Hassa: Bana mensub her şeye malları gibi tesahub ediyorlar. Bir Söz yazılsa, kendileri yazmış ve te'lif etmiş gibi zevk alıyorlar, Allah'a şükrediyorlar. Âdeta cesedleri muhtelif, Ruhları bir hükmünde hakikî manevî vereselerdir.

İkinci Hassa: Bütün makasîd-ı hayatiye içinde en büyük, en mühim maksadları, o nurlu Sözler vasıtasıyla Kur'ân'a Hizmet biliyorlar. Dünya hayatının netice-i hakikiyesinin ve dünyaya gelmekteki Vazife-i Fitriyelerinin en mühimmi, Hakaik-i İmaniyeye Hizmet olduğunu telakkileridir.

Üçüncü Hassa: Ben kendi nefsimde tecrübe ettiğim ve Eczahane-i Mukaddese-i Kur'âniyeden aldığım ilâçları, onlar da kendi yaralarını hissedip o ilâçları merhem suretinde tecrübe ediyorlar. Aynı hissiyatımla mütehassis oluyorlar. Ve Ehl-i İmanın İmanlarını muhafaza etmek gayreti, en yüksek derecede taşımaları ve Ehl-i İmanın Kalbine gelen şübehat ve evhamdan hasıl olan yaraları tedavi etmek iştiyaki, yüksek bir derece-i şefkate hissetmeleridir.

Dördüncü Sebeb: Hulusi Bey benim yegâne manevî evlâdım ve medar-ı tesellim ve hakikî vârisim ve bir Deha-yı Nuranî sahibi olacağı muhtemel olan biraderzadem Abdurrahman'ın vefatından sonra, Hulusi aynen yerine geçip o merhumdan beklediğim Hizmeti, onun gibi ifaya başlamasıyla.. ve ben onu görmeden epey zaman evvel Sözlere yazarken, onun aynı vazifesiyle muvazzaf bir Şahs-ı Manevî bana muhatab olmuşçasına, ekseriyet-i mutlaka ile temsilâtım onun vazifesine ve mesleğine göre olmuştur. Demek oluyor ki, bu şahsı Cenab-ı Hak bana Hizmet-i Kur'ân ve İmanda bir Talebe, bir muîn tayin etmiş. Ben de bilmeyerek onunla onu görmeden evvel konuşuyormuşum, Ders veriyormuşum..

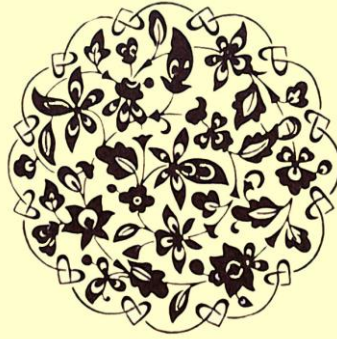
Sabri ise fitraten bende mevcut has bir Nişan var. Bütün gezdiğim yerde kimsede görmedim. Sabri'de aynı Nişan-ı Fitrî var. Bütün Talebelerim içinde, karabet-i nesliyeden daha ziyade bir karabet kendinde hissetmiş.. Ve şu havalide en az ümid ettiğim ve o da geç uyandığı halde en ileri gittiği bir işarettir ki; o da bir Hulusi-i Sânidir, müntehabdır. Cenab-ı Hak tarafından bana Talebe ve Hizmet-i Kur'ânda arkadaş tayin edilmiştir.

Beşinci Sebeb: Ben kendi şahsıma aid takdirat ve medhi kabul etmem. Çünkü manen büyük zarar gördüm. Onun için şahsıma karşı takdirat, fahr ve gurura medar olduğu için şiddetle nefret edip korkuyorum. Fakat Kur'ân-ı Hakîm'in Dellâli ve Hizmetkârı olmağım cihetinden ve o Vazife-i Kudsiye noktasında takdirat ve medih bana aid olmayıp, Nurlu Sözlere ve belki doğrudan doğruya Hakaik-i İmaniyeye ve Esrar-ı Kur'âniyeye aid olduğu için onu müftehirane değil, Cenab-ı Hak'a karşı müteşekkirane kabul ediyorum. İşte bu iki şahıs, bu Hakikatı herkesten ziyade anladıkları için, onlar bilmeyerek vicdanlarının sevkiyle yazdıkları takdirat ve medihlerini, Risale-i Nur Eczaları içinde dercedilmeye sebep olmuştur.

Cenab-ı Hak bunların emsalini ziyade etsin ve onları da muvaffak etsin ve Tarîk-ı Haktan ayırmasın, **آمِينَ**.

اللَّهُمَّ وَفَّقْنَا وَإِيَّاهُمَا وَامْتَالَهُمَا مِنْ إِخْوَانِنَا لِخِدْمَةِ الْقُرْآنِ وَ
كَمَا تُحِبُّ وَتَرْضَى بِحَقِّ مَنْ أَنْزَلْتَ عَلَيْهِ الْقُرْآنَ عَلَيْهِ الْإِيمَانِ
أَفْضَلُ الصَّلَاةِ وَأَتَمُّ التَّسْلِيمَاتِ مَا اخْتَلَفَ
الْمَلَكُونَ وَمَا دَارَ الْقَمَرَانِ

Said Nursî

Yirmiyedinci Mektub ve Zeyilleri

Otuzüçüncü Söz'ün Yirmiyedinci Mektubudur ki: Mektubat-ün Nur'un birinci muhatabı olan Hulusi Bey'in hususî Mektublarından Risalet-ün Nur hakkındaki takdiratını gösteren fıkralardır.

Yirmiyedinci Mektub'un ikinci kısmı olan "Zeyl"i dahi elhak bir Hulusi-i Sâni olan Sabri Efendi'nin Risalet-ün Nur hakkındaki takdiratını gösteren hususî Mektublarındaki fıkralardır. (*)

(*): Üstadımız **Yirmiyedinci Mektub'u** ilk defa bu şekilde tensib buyurmuşlar, sonradan ikinci, üçüncü, dördüncü zeyiller eklemek suretiyle genişletmişlerdir. En son şeklinde ise; Kastamonu ve Emirdağ Lâhikaları da Üstadımız tarafından Yirmiyedinci Mektub'a idhal edilerek, Yirmiyedinci Mektub ikmal edilmiştir. Bu itibarla Hulusi Bey ve Sabri Efendi'nin Mektubları, Yirmiyedinci Mektub'un başlangıcını teşkil etmiştir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِهِ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ ذَرَاتِ الْكَائِنَاتِ أَبَدًا

(Hulusi'nin birinci fıkrasıdır)

Eyyühe-I Üstad-ül Muhterem!

Kendilerini fakir ve hakir görmekte zevk alan zevat-ı âliye gibi değil, belki olduğu gibi görünmek isteyen ve Talebem, Kardeşim, Biraderzadem ünvanlarıyla taltif buyurduğunuz bendeniz, Hakikatte manen düşkün bir vaziyette ve cidden Duanıza muhtaç bir haldeyim. Serapa Nur olan Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Hak ve Hakikatını, bu asır insanların bilhassa fırak-ı dâllenin gözlerine sokacak derecede bazı Kur'ân Lemaatının zahir olmasına Murad-ı İlahî taalluk etmiş ve bu Emr-i Mühimme **قَلْبِهِ الْحَمْدُ** muhterem Üstadımız vasıta olmuştur.

İşte hiç ender hiç olan bu Talebenize de yine Lütuf ve Fazl ve İnayet-i İlahî ile bu Âlî Memuriyetini îfa eden Aziz ve Muhterem Hocasına ve Hazret-i Kur'ân hesabına pek cüz'î bir hademelik yaptırılmıştır. Bundan dolayı ne kadar şükretsem azdır, fahre zerre kadar hakkım yoktur. Belki şu hademelikte yapmış olmaklığım muhtemel hatiat ve kusurattan dolayı afvımı niyaz ve istirham ediyorum. Fena şahsiyetimi tarif eylemekliğim gerçi manasızdır. Fakat mürasele ve mülâkatta bu bâbda pek çok büyük iltifatlarınızı gördüğümünden mütehasıl hicab sevkiyle ufak bir tasdi'de bulundum. Son iki Mektubunuzda sual buyurulan hususa cevap vermekliğim ısrar

ile emir buyuruldu. **سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا** Fakat bu ağır suale, acz ve fakrın en

müntehasında bulunan bu Kardeşiniz Hak ve Hakikata muvafık ve mutabık bir cevap verebilmek için İnyet ve Kerem-i İlahî ve Meded-i Ruhaniyet-i Peygamberîye iltica eyledi. Şöyle ki:

Mübarek Sözler şübhesiz Kitap-ı Mübin'in Nurlu Lemaatıdır. İçinde izaha muhtaç yerler eksik olmamakla beraber küll halinde kusursuz ve noksansızdır. Beşerin her tabakası kendi fitrî anlayışları nisbetinde hissemend ve faidemend olurlar. Şimdiye kadar tenkid olunmaması, her meslek ve mezheb ve meşreb ehline hoş gelmesi ve mülhidlerin dil uzatamayıp ebkem kalmaları, kanaatımızın sıhhatine delalet etmeğe kâfidirler.

Vazifenizin bitmediğine dair düşünebildiğim bürhanlar:

Evvelâ: Bid'atların çoğaldığı bir zamanda Ülemanın sükût etmemeleri lâzım geldiğine dair beyan buyurulan Hadîsteki Emir ve Zecr.

Sâniyen: Peygamberimizin ittibaina mükellef olduğunuzdan onlar gibi müddet-i hayatınızca Vazifeye devam mecburiyeti olduğu.

Sâlisen: Madem bu Hizmet münhasıran re'yiniz ile değil, istihdam olunuyorsunuz; nasıl Mübelliğ-i Kur'ân, Fahr-i Cihan, Habib-i Yezdan Sallallahu Aleyhi ve Sellem Efendimiz Hazretleri bir gün

الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ

Ferman-ı Celilini tebliğ buyurmakla aynı

zamanda Vazife-i Risaletinin hitamina remzen işaret eylemişti. Muhterem Üstadın da Hizmeti kâfi görülürse, bildirilir kanaatındayım.

Râbian: Sözler hakkında bugüne kadar sükût edilmesi ve tenkide cür'et edilmemesi, ilâ-nihaye bu hâlin devam edeceğine delil olamaz. Hâl-i hayatınızda muhtemel hücumlara evvelen ve bizzât Zât-ı Fâzılaneleri cevap vereceksiniz.

Hâmisen: Dünyayı unutmak istesenez, başka hiç bir sebep olmasa dahi yalnız bu mübarek Sözler'le rabita peyda eden insanların rica edecekleri izahatı vermek isteyecek ve cevabsız bırakmayacaksınız.

Sâdisen: Allah için sizi sevenlere ve sizden istizahta bulunanlara yazdığınız pek kıymetli yazılarla Meclis-i İlmînizde takrir buyduğunuz mütenevvi ve Sözler'e bile geçmeyen mesail kat'iyetle gösteriyorlar ki: İhtiyaç da, Hizmet de bitmemiştir.

Birkaç maruzat: Nurlu Sözler'i Cemaate okumak nasib olduğu zamanlarda, bende bazı hissiyat hasıl oluyordu; şurada arza müsaadenizi rica edeceğim.

Evvelâ: Muhterem Üstadıma maruzatta bulunmak için Kalemime elime aldığım zaman Ruhumda büyük bir inkişaf hissediyor ve ihtiyarsız Kalemim o andaki muvakkat duygularıma tercüman olduğunu görüyorum.

Saniyen: Şöyle düşünüyordum; eğer yalnız adüvv-i ekber olan nefsin hilesinden ve cinn ve ins ve şeytanların mekrinden emin olayım diye herkes başını karanlığa çekse ve kendisi köşe-i nisyanaya çekilse veya çekilmek istese ve Âlem-i İnsan ve Âlem-i İslâm mühmel kalacak, kimsenin kimseye faidesi olmayacak bir zaman olsa; ben din Kardeşlerime bu Nurlu Hakikatleri iblağ edeyim de Allah-ı Zülcelal nasıl Şe'n-i Uluhiyetine yaraşırsa öyle muamele eylesin. Nefsime düşünmekten kat'-ı nazar etmeyi yine o zamanlarda çok faydeli görüyordum. Bundaki Hikmet nedir?

Sâlisen: Esmâ-i Hüsnadan Rahman ve Rahîm İsimleri en a'zam mertebede olduklarından mı, yoksa başka sebep ve hikmetle mi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ Kelimesi içine dâhil olmuşlardır? Bu da şu

Mektubu yazarken Kalbime geldi, ben de soruyorum.

Aziz ve Muhterem Üstadım, sizin vücudunuza yalnız bizler değil, bütün Âlem-i İslâm muhtaçtır. Çünkü Mü'minlerin İmanına kuvvet veren, gafilleri uyandıran, dalalete düşenlere Râh-ı Hidayeti gösteren, hükema-yı felasifeyi beht ve hayrette bırakan Kur'ân-ı Mübin'den nebean ve lemaan eden o Kudsî Sözler'in vücuduna vasita oldunuz. Hemen Cenab-ı Erhamürrâhimîn aziz Üstadımızı sıhhat ve

âfiyette daim ve Ümmet-i Muhammed üzere kaim buyursun, آمین

bihürmeti Seyyid-il Mürselîn.

H u l u s i

Risale-i Nur Mektublarından bu Mektubunuzun bendeki tesirlerini hülâsaten arz edeyim:

Sıhhat ve âfiyetinizin devamı, şükürümü; bu gibi mesailin hallini isteyenlerin vücudu, ümidimi; nazarımda İlim sayılacak her şeyi sizden öğrendiğim için, bu vesile ile Hakikat sahasındaki malûmatımı; hasb-el beşeriye fütur hasıl oluyorsa, şevkimi; hasta bir Talebeniz olduğumdan Kur'ân'ın Eczahanesinden verdiğiniz bu ilâçlarınızla sıhhatimi, Matbaha-i Kur'ân'dan intihab buyurduğunuz bu gıdalarla bütün hasselerimin kuvvetini, Hayatın beş derecesini de talim, mevtin itibarî bir keyfiyet olduğunu tefhim, i'dam-ı ebedînin mutasavver olamayacağına Kalbimi takvim buyurduktan sonra, Allah için Muhabbetin her halde bu Hayat derecelerinde de devam ederek Hayat-ı Bâkiyede bâki meyvesini vereceğini işaret buyurmakla müddet-i hayatımı nihayetsiz artırmağa sebep olmuştur.

Risale-i Nur ile ihdâ buyurduğunuz Dualar, zâten her gün sevgili Üstadı düşünmeğe kâfi gelmektedir. Kur'ân'ın nihayetsiz Füyuzatından, tükenmez hazinesinden İnyet-i Hak'la edindiğiniz ve tebliğe me'zun olduğunuz manaları, cevherleri göstermekle, bildirmekle de bu bîçare ve müştak Talebe ve Kardeşinize sonuna kadar Ders vermek istediğinizi izhar ediyorsunuz ki; bu suretle de ebeden ve teşekkürle gözümün önünden, hayalimden ayrılmamaklığınız temin edilmiş oluyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

H u l u s i

* * *

Muvasalatımın ilk gecesi pederimin misafirlerine tahsis eylediği odaya devam eden zevata; **مُتَوَكَّلًا عَلَى اللَّهِ**, akşam ile yatsı arasında Risale-i Nur'u okumağa başladım.

Sevgili Üstadım! Evvelce arzettiğim vechile ben artık birşey için yaşadığımı zannediyorum. O da, Üstadım olan Dellâl-ı Kur'ân'ın Vazife-i Memure-i Maneviyesini îfada kendilerine pek cüz'î bir yardım ve Kur'ân hesabına cüz'î bir Hizmetkârlıktan ibarettir. Orada bulunduğunuz müddetçe Hazret-i Kur'ân'dan Hakikat-ı İman ve İslâm hesabına vaki' olacak istihraç ve tecelliyattan mahrum bırakılmaklığımı hâssaten istirham ediyorum.

إِنْ شَاءَ اللهُ müstecab olan Duanızla Allah-u Zülcelal, Risale-i

Nur Hizmetinde ümid ve arzu ettiğim neticeye vâsıl, merhum ve mağfur Abdurrahman gibi âhir nefeste İman ve Tefvik ve Saadet-i Bâkiyede iki cihan serveri Nebiyy-i Ekremimiz Muhammeden-il Mustafa (Sallallahu Teâlâ Aleyhi ve Sellem) Efendimize ve siz muhterem Üstadımın arkasında ve yakınında komşuluk vermek suretiyle Âmâl-i Hakikiyeye nâil buyurur.

Risale-i Nur gerçi zahiren sizin Eserinizdir, fakat nasilki Kur'ân-ı Mübin Allah'ın Kelâmı iken Seyyid-i Kâinat, Eşref-i Mahlukat Efendimiz nâsa Tebliğe vasıta olmuştur, siz de bu asırda yine o Furkan-ı Azîm'in Nurlarından bugünün karmakarışık sarhoş insanlarına Emr-i Hak'la Hitab ediyorsunuz. Öyle ise; O Hakîm-i Rahîm, size bu Eseri yaptırtan, o Nurları ayak altında bıraktırmaz. Elbette ve elbette fânilerden belki de hiç ümid edilmediklerden Sahibler, Hâfızlar, ikinci üçüncü hattâ onuncu derecede Mübelliğler, Naşirler halk buyurur itikadındayım.

H u l u s i

* * *

Evet İslâmiyet gibi bir Âlî Tarikatım, acz ve fakrı Allah'a karşı bilmek gibi bir meşrebim, Seyyid-ül Mürselîn gibi bir Rehberim, Kur'ân-ı Azîmüşşan gibi bir Mürşidim, bir dakikada Mertebe-i Velayete erişmek gibi ulvî bir netice almak mümkün olan askerlik gibi bir mesleğim var.

Üstadım bana ve dinleyen her zevi-l ukûle, Tarikat zamanı değil, İmanı kurtarmak zamanıdır, beş vakit Namazını hakkıyla eda et, Namazın nihayetindeki Tesbihleri yap, İttiba'-ı Sünnet et, yedi kebareni işleme Dersini vermiştir. Ben gerek bu Derse, gerek Risalet-ün Nur ile verilen Derslere, Kur'ân'dan istinbat buyurarak gösterdiği Hakikatlere karşı Allah'ın tevfiğiyle can ü dilden belî dedim, tasdik ettim ve bana böylece Hakikat Dersini veren bu Zâta da ömrümde ilk defa olarak Üstad dedim. Hata etmedim, isabet ettim.

H u l u s i

* * *

Bu kerre irsal buyurulan Mektubat-ün Nur Zeyilleri, emsali gibi hoş, güzel ve bedi'dir. Eserlerin Nur İsm-i Azîminin Tecellisi olduğuna, ihtiyaca ve hâl-i âleme göre yazdırıldığına bence asla şüphe kalmamıştır.

Bunu küçük bir misal ile teyid etmek isterim. Mülhidler çok ileri gidiyorlar. Meselâ: ..... ilâ âhir.

İşte bu ahmakların hezeyanına ve her nevi iğfallerine ve zahiren süslü lâflarına kanmayarak, İman ve İtikadlarında sabit-kadem olmaları için Erbab-ı İmana kuvvet ve zümre-i tuğyana kahr ve şiddetle Ders-i İbret verecek pek münasebetli sözler, mevzubahs âsârda ayân-beyan görülmektedir.

Hayfâ ki, bu Nurlar şimdilik (Haşiye) lihikmetin pek mahdud sahada ve ancak Mü'minler içinde neşredilebilir.

الصَّبْرُ مِفْتَاحُ الْفَرَجِ ❁ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ

H u l u s i

* * *

Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Mevkıfını da Hakkı Efendi Kardeşimizle merak ve dikkatle okuduk. Cidden çok âlî mefhumu var. Tavsiye bu âcizin kudreti olsa, belki bu ikinci nokta için pek ziyade rahatsız etmeğe cesaret ederdim. Heyhat ki, diğer hususatta olduğu gibi, bunda da sıfır-ül yed bulunuyorum. Yalnız hulus ve safiyetle ve kısaca derim: Belki diğer bütün Sözler'in daha fevkinde parlayan bir Necm-i Nur-Efşandır.

(Doktordan Mi'rac'ı nasıl bulduğunu sordum. Doktor Kemal der: "Eserin pek büyük kıymetini takdir etmek için İslâm olmağa bile lüzum yok, insan olmak kâfi" cevabını verdi.)

H u l u s i

* * *

Bizler ki, **الْحَمْدُ لِلَّهِ تَعَالَى** Âhiret Kardeşiniz, Kur'ân Hizmetinde

âciz Hizmetkârınız, Esrar-ı Kur'âniyenin beyanında, **الشُّكْرُ لِلَّهِ تَعَالَى**

"Ashab-ı Kehf" gibi musahibiniziz. Liyakat ve kifayetimizin çok fevkinde mahza bir Lütuf ve İnalet-i Samedanî olarak Talebeniz bulunuyoruz. Bundaki Niam-ı Sübhaniyeye hamd ve şükürden âciz bulunuyoruz.

H u l u s i

* * *

(Haşiye): Bundan otuzbeş sene evvel.

Otuzikinci Söz'ün Birinci Mevkıfını, Ramazan hediyesini ikmale muvaffak oldum. Tefvik-i Huda yoldaşım olursa diğerlerini de **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** emir buyurduğunuz müddette yazarım. Bu kadar kıymetli ve Nurlu Sözler'in en hüsünlü hatt ile ve hattâ altun ile yazılması lâıyk ve muktazi iken, hasb-el kader bu bîçare Kardeşinizin perişan ve belki ancak okunabilir, hatalı hattı ile yazılması da, hamd ve şükürümü artırmağa vesile oluyor ve her vasıta ile aldığım meserretbahş Selâm ve İltifatat-ı Fâzılanelerinin ve her biri Risale-i Nur'a bir Zeyl ve Tefsir ve Haşiye makamındaki cihandeger emirname-i ârifanelerinden maddeten dūr bulunacağımdan dolayı çok müteessir olacağım.

Fakat manevî ciheti böyle düşünmüyorum ve nerede bulunursam bulunayım, İnyet-i Bâri ile aldığım Dersi dinletecek bir muhatab bulmağa çalışacak ve Neşr-i Hakikat yolunda acz ve fakrına bakmayarak, Duanızla elimden gelen her çareye başvuracağım için müteselli oluyorum.

Yalnız, dünyevî vazifeler ile uğraşmak ise, fitraten hoşlandığım ve Hakaikına meclub olduğum nurlu Sözler'le iştigalime kısmen mani' oluyor. İşte buna müteessifim, fakat elimden bir şey gelmiyor. Her geçen gün dünyanın fena ve fâni yüzünü daha ziyade üryanlığıyla göstermekte ve bu hayatta bâki ve sermedî Hayat için bir şey kazanılmadan geçen vakitlere teessür hasıl ettirmektedir. Sureten ayrıldığıımıza o kadar müteessir değilim. Bilhassa sevgili Üstadın son Dersi, bu fâni dünyanın en zevkli halinden pek çok yukarı derecede bir bâki Hayat olduğunu kat'iyetle müjde etmektedir.

H u l u s i

* * *

Gönül isterdi ki, o muazzam Sözler'e sönük yazılarımla biraz uzun cevap yazayım. Fakat buna muvaffak olamıyorum. Kabiliyetimin azlığı, istidadımın kısalığı, iktidarımın noksanlığıyla beraber uhdeme verilmiş olan birkaç maddî vazifelerin taht-ı tesirinde dimağım meşgul ve âdeta meşbu' olduğundan, o Mübarek Cevherlerinize mukabil âdi boncuk bile ibraz edemeyeceğim.

Biliyorsunuz ki, çok ifadelerimde sizi taklid ettiğim birinci sebebi, merbutiyet-i hâlisane min; ikinci sebebi, Kudret-i Kalemiyemin kifayetsizliğidir. Fakat mübarek Yirmidördüncü Söz'de misali geçen

fakir gibi, ben de derim: Ey sevgili Üstadım, eğer gücüm yetse, elimden gelse bütün o Nurlu Sözler ayarında Kelimelerden mürekkebe Cümlelerle size maruzatta bulunmak isterim. Fakat biliyorsunuz ki, yok. Niyetime göre muamele buyurunuz.

H u l u s i

* * *

Eser, emsali gibi nurlu ve hikmetlidir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** temenni buyurduğunuz vecihle Ümmet-i Muhammed'in içtimaî ve pek mühim bir yarasına kat'î deva olur. Doğrudan doğruya Nur-u Kur'ân olan Mübarek Sözler'in kasd ve işaret edilmek istenildiğini arzettim ve makam-ı tasdikte şimdiye kadar kendisine birkaç Söz'ü de okudum ve imkân buldukça da okuyacağım. **لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى** Niam-ı Sübhaniyesine mazhar

olduğum **اللَّهُ ذُو الْجَلَالِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَ تَقَدَّسَ** Hazretlerine hamd ü şükürden âciz, isyan ile âlûde iken Zât-ı Üstadaneleri bizi İzn-i Rabbanî ile o Mübarek Münevver Sözler ile İrşad edip zulmetten Nura çıkardınız.

Taharri-i Hakikat ile ömür geçirir iken mukadderat bu âsi bîçareyi de beş sene evvel Şah-ı Nakşibend Hazretlerinden Muhammed-ül Küfrevî Hazretlerine doğru açılan Tarîk-ı Nakşibendîye idhal eylemişti. Sonra muvakkat bir küsuf neticesi olarak yol kaybolmuş, zulmet ve dikenler içinde kalınmış iken Nurlu Sözler'inizle zulmetten Nura, girdabdan Selâmete, felâketten Saadete çıktım.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي Ferman buyuruyorsunuz ki: "İmanı kurtarmak zamanıdır."

عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ

H u l u s i

* * *

Bu defa bu bîçare Talebesine ihsan ettiği hediye, gıyabî muhiblerinden Fethi Bey ismindeki komşumuzla okuyorum. Baştan başa Mu'cize-i Kübra-yı Ahmediyeyi ilân eden Ondokuzuncu Mektub'un tahsisen bendelerine irsali, yeniden hayata avdet etmiş kadar müessir olmuş ve mütalaası rikkat damarlarımı tahrik ederek hayli ciddi göz yaşısı akıtmağa vesile olmuştur.

H u l u s i

Ruhu, Feza-yı Kâinatta beyn-el ecrâm seyr-i seri' ile seyahat ettirecek tarzda tulû' eden Manzume-i Hakikat, bilhassa bizler için büyük mazhariyettir. Tarîk-ı Nakşî hakkındaki fıkraya mukabil "Tarîk-ı Acz ve Fakr ve Şefkat ve Tefekkür"ün hesabına tulû' eden fıkra da pek çok kıymetli bir Cevherdir. Bu Sözler altun ile yazılsa lâıyk iken nâkıs hattımla istinsah ettim. O halde kıymeti, âciz bir Talebenizin yâdigârı olmasındadır.

H u l u s i

* * *

Saniyen: Şu zaman-ı isyan ve tuğyan ve küfranda Mahz-ı İna-yet ve Lütf-u Hak olan, Ümmet-i İslâmiyeyi Hakaik-i İmaniyeye Sevk ve İrşada memur edilen Zât-ı Hakîmanelerini bütün Ümmet-i Muhammediyeyi olduğu gibi bu âcizi de Nurlu Sözler ile Tarîk-ı Nur'a İrşad buyurduğunuzdan dolayı hürmet ve minnetle daim yâd eder, dünyevî ve uhrevî muradlarınızı hasıl eylesin Rahîm, Kerim olan Allah-u Zülcelal Hazretlerinden abîdane niyaz ve istirham eylerim, Efendim.

H u l u s i

* * *

(Kardeşimin bir fıkrasıdır)

Ellerinizi öper, Duanızı isterim. Dünyadan dargın, nefsinde âciz olan Abdülmecid'e güzel bir Üstad, ulvî bir Mürşid olacak yeni Eserleriniz geldi. Lafzî bir Üstadı kaybettimse de, manevî müteaddid Mürşidleri buldum diye kendimi tebşir ettim. Hakikaten irşad edecek Nurlu Eserlerdir. Allah çok razı olsun...

Abdülme-cid

* * *

Evet, müteselli olduğum iki cihet var. Biri: Elimizdeki Mübarek Sözler vasıtasıyla daima Sohbet-i Manevîde bulunduğumuz, diğeri: Muhabbetimizin İna-yet-i Bâri ile "Hubb-u Fillah" mertebesinde olduğuna İmanımızdır. Binaenaleyh size benim bugün ve yarın en büyük hediyem: Verdiğiniz Dersi, namınıza olarak vekaleten alâ kadr-il imkân Mü'minlere Tebliğ eylemek ve Allah'ın verdiği hakikî Muhabbeti ebeden taşımak ve buna mukabil Erhamürrâhimîn ve Ekrem-ül Ekremîn, Ahsen-ül Hâlıkîn, Rabb-i Rahîm ve Kerim Hazretlerinden, hakikî Muhabbetin Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Mevkîfında

izah buyurulan neticesine mazhar buyurulmaktadır. İman-ı Tahkikî yolunda bulduğumuz Hakkı Efendi ile niyetimiz Hakka, Sıdka, İhlasa iştirakimiz muhakkaktır.

H u l u s i

* * *

Bu Mektubunuzdaki sual ile ve en son yazılmış olan Otuzikinci Söz ile münasebet ve müşabehet nevinden bu defaki arıza-i cevabiyem üç vakfeli oldu.

Demek oluyor ki, Risale-i Nur manevî bir güneş, her bir Söz muhtelif kadirlerden nuranî Yıldızlar ve Otuzikinci Söz üç mevkîfi ile bu yıldızların hepsinin üstünde parlayan ve enzar-ı dikkati hâh-nâhâh üzerlerine celbeden hâlis Nurdan vücuda gelmiş birinci kadirden pek nurlu, Erbab-ı İmana gülümseyen, ahzab-ı dalaletle haşmetle bakan, gözlerini kör eden, erbab-ı gafleti uyandıran pek haşmetli, çok nurlu birinci kadirden bir Kevkeb-i Nevvardır. Ne yapayım Talebenizin dili bu kadar dönüyor. Yoksa bu sönük ifade o Mübarek Sözler için sarf edilmek lâyük olmadığını biliyorum.

Bizden Üçüncü Maksad'ın tesirini sual buyuruyorsunuz. Biz Hakkı Efendi ile ittifaken deriz ki: İçindeki Hakikatlar cerhedilmez, içinde lüzumsuz bir şey yok, zararlı bir kayıd mutasavver değil. Dikkatle dinleyenler, Allah Tevfik verirse, İmanını kurtarabilirler. Bu Hakaikle Avrupa ehl-i dalaletine de meydan okunur, fikrindeyiz. Bu kabil dalalet ve gaflette olanlar ya mübarezedden mağlub olurlar, ya Ulviyeti hissedip tegayyüb ederler, yahut Ebu Cehil gibi Hakikatı kabul etmemekte inad ederler veya dehşetlerinden kulaklarını kapayıp kaçarlar, fikir ve kanaat ve imanındayız. Sözler'i dinleyenlerin bir sükût-u mestî göstermeleri, izhar-ı hayret eylemeleri, kudretleri derecesinde takdiratta bulunmaları her halde düşündüğümüze kuvvet verir bir keyfiyettir. Ümid ve tahminimizi tasdik ediyor.

H u l u s i

* * *

Niyetim büyük, Tevfik Huda'dan. Yalnız oda Cemaatımıza Yirmibeşinci Söz'e kadar okudum ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** devam edeceğim.

Emrinize tebean ve Duanıza binaen fütür getirmiyorum. Maddî vazifem oradakinden daha ağırdır. Fakat her umûrumda Allah'a istinad ettiğim için ümitsizliğe düşmüyorum. Oradan ayrıldıktan sonraki Füyuzattan

istifade etmeyi cân ü yürekten arzu ediyorum. Nâtamam kalan Otuziki ve Otuzüçüncü Sözler'in de itmamına muvaffak olmanızı Eltaf-ı İlahiyeden niyaz eylerim.

H u l u s i

* * *

Ben burada **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** emanetçi olduğum Sözler'i İneyet-i Hak-

'la ve Duanız Berekâtiyla lâyıklı kulaklara duyurabileceğimi ümid ediyorum. Üstadım müsterih olunuz, bu Nurlar ayaklar altında kalamazlar. Onları Dellâl-ı Kur'ân'dan enzar-ı cihana vaz' eden Hâlık (Celle Celalühü) bizim gibi kimsenin ümid ve tahayyül etmeyeceği âciz insanlarla bile Neşr ve Muhafaza ettirir. Bu işi ben sa'yim ile, kudretim ile kazandım diyen hüddam o gün görecekler ki; o mukaddes Hizmet, zahiren ehliyetsiz görünen, Hakikaten çok değerli diğerlerine devredilmiş olur kanaatındayım. Bu sebeble oradaki Kardeşlerimizden Risale-i Nur ile çok alâkadar olmalarını rica etmekteyim.

H u l u s i

* * *

Risalet-ün Nur, Mektubat-ün Nur'un mütalaası, tahrir edilmesi, başkalara Neşr ve Tebliğe alâ-kadr-il istitâa çalışılması gibi Emr-i Hayr-ı Azîme Havl ve Kuvvet-i Samedanî ve İneyet ve Lütf-u Rabbanî ile muvaffak olduğum zamanlar ki; bu evkatta evvelen ve bizzât bu fakir istifade, istifaza, istiane etmiş oluyor. Bu itibarla mezkûr saatları çok mübarek tanıyor, fırakına acıyor, o yaşayışın devamını, tekrarını, kesilmemesini ez-can ü dil arzu ediyorum.

Fakat ne çare ki; iğtinam edebildiğim kısacık vakitlerde zihnimi safileştirip Nurların karşısına, dolayısıyla Kur'ân'ın Mu'cizeleri Mecmuasına ve Aziz, Muhterem Üstadımın Medresesine ve ol Seyyid-ül Kevneyn Peygamberimiz Efendimiz (A.S.M.) Hazretlerinin Ravza-i Saadetlerine ve nihayet Rabb-ül Âlemîn Teâlâ ve Tekaddes Hazretlerinin Huzur-u Lâmekânîsine çıkıyorum. Bu sebeble cidden o Nurlarla iştigal etmediğim zamanlar, keşki enfas-ı ma'dude-i hayattan olmaya idiler diyorum.

H u l u s i

* * *

Geçen hafta muhtelif iki Cemaata Yirmidördüncü Mektub'un Birinci ve İkinci zeyillerini okudum. Dinleyenler hayran ve bu fakir de o parlak İ'caz-ı Kur'ân'dan âdetâ gaşyoldum. Bu Eserinizi Risale-i Nur ve Mektubat-ün Nur'un en Münevverleri safında mütalaa ediyorum. Bugün Cum'a idi. Komşumuz Fethi Bey'e onbir ve onüç numaralı Sözler'i okudum. Dünyevî işlerden tahlis-i nefis ile iğtinam edebildiğim vakitlerde, o mübarek nurlu pencerelere koşuyorum. Ruhî ve manevî gıdamı almağa ve bulabildiğim böyle bir muhatabı da hissedar etmeğe çalışıyorum.

H u l u s i

* * *

Yirmialtıncı Mektub'u büyük sevinçle aldım. Defaatla, dikkatle, merakla, muhabbetle, lezzetle okudum ve neticede "Duanız olmazsa ne değeriniz var" Ferman buyuran Zât-ı Zülcelal'e Ubudiyetle intisabım hasebiyle ve abdiyetin tazammun ettiği lisanla, kemal-i acz ve fakr ve şevkle; tamamen hasbî, bütün manasıyla Allah namına, bütün vuzuhuyla Ehl-i İman ve Kur'ân nef' ve hesabına olan maddî, manevî, zahirî, bâtinî, dünyevî, uhrevî Hidematınızın mükâfatını Lütf ve Kerem-i Bînihayesine münasib bir tarzda İhsan ve İkrâm buyurmasını ve Zât-ı Üstadanelerini her iki cihanda Aziz etmesini ol Hâlık-ı Rahîm ve Kerim Hazretlerinden abîdane Tazarru' ve Niyaz eyledim. Ümidim

أَدْعُوْنِيْ اَسْتَجِبْ لَكُمْ Fermanının tecelli edeceğindedir.

Muhterem Üstad! Zâten sizin, biz biçarelerden beklediğiniz yalnız Dua değil mi? Mübarek Sözler hakkında şimdiye kadar Mektublarımda mevcut olan ihtisaratımı nâtik, sönük ifadatımı Risalet-ün Nur'a takriz yapmak hususundaki Niyet-i Üstadanelerine bir şey demeğe hakkım yok. Fakat benim o perişan ifadelerim, güneşin yanına mum yakmak kabilinden olacak ve muhtemelen Hakikatteki sönüklüğüne rağmen o Nurların komşuluğundan, âyinedarlığından hissemend olarak nisbî bir parlaklık arzedebilecektir.

Risalet-ün Nur'un müstemi'leri arasında, Sultan Abdülhamid'in devrinde Kerbelâ'da senelerce müderrislik Hizmetinde bulunmuş olan Hacı Abdurrahman Efendi namında seksensekiz yaşında bir Hoca vardır. Her defaki mütalaadan büyük memnuniyet göstermekte, "Çok istifade ettim,

Allah razı olsun" demekte ve çok Dua etmektedir. Yirmialtıncı Mektub'un Üçüncü Mebhası'nı gayr-ı ihtiyarî muhtelif rütbede mühim zâtlara okudum. Hepsini "Çok doğru, çok güzel" dediler. Evet bu fakir çok tecrübe ettim ve yakîn hasıl ettim ki:

وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ -ilâ-âhiril Âye- Âyetinin lâyetü

Mu'cizesi vardır. Bu defaki Mektupları birkaç defa muhtelif küçük Cemaatlara okumak nasib oldu. Bunların birinde mühim bir Âlim de vardı. Cümlesi hayret ve takdirlerini izhar ettiler. Benim fikrime gelince: Bütün Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur, ihtiyac-ı zamana göre her sınıf Erbab-ı Din ve hattâ müfrit muannid olmamak şartıyla, dinsizleri bile ilzam ve ikna' edecek derecededirler. Fakat (dünya bu) sevk-i menfaat, hırs-ı câh, küfr ve inad, gaflet ve kesel, şirk ve dalal gibi ilâçsız hastalıklara tutulanlar için, bu Nurlara karşı göz yummak, görse bilse kabul etmemek, gördüğünü inkâr etmek, Hak ve Hakikatı reddetmek gibi divanelikler istib'ad edilemez. Malûm-u Fâzilaneleri, Allah'ın şu muvakkat misafirhanesinde insan suretinde hayvanları eksik değildir. Bu Nurlar intişar etse idi, elbette böylelerinin bugün istidlalen dermeyan edilen divanelik hezeyanları da açık olarak görülürdü.

H u l u s i

* * *

(Şu fikra Kardeşim Abdülmecid'indir)

Bu Eserler bütün sınıflara ve Cemaatlara daima mazhar-ı takdir oluyor. Kim görse istihsan eder. Tenkide maruz olacak Eserler değil. Fakat derecat-ı takdir, derecat-ı fehim gibi mütefavit ve müteaddiddir. Herkes derece-i fehmine göre takdir edebilir.

Abdülmeçid

* * *

(Hulusi Bey'in selefî, yirmialtı yaşında vefat eden biraderzadem Abdurrahman'ın, vefatından bir-iki ay evvel yazdığı Mektubdur)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ

Ellerinizden öper, Duanızı dilemekteyim. Sıhhat haberinizi, irşad edici olan Onuncu Söz Risalenizle beraber Tahsin Efendi vasıtasıyla aldım, çok teşekkür ederim. Evvelce gerçi emrinize muhalefet

ederek muhterem ve değerli amcamdan ayrıldığıma pişman olmuş isem de ve itabınıza müstehak olmuş isem de, bu da mukadder imiş. Ve Cenab-ı Hakk'ın Emir ve İradesiyle ve belki de bizim için hayırlı olduğu için oldu. Binaenaleyh ben cehalet saikasıyla bir kusur yaptım ve belasını da çektim. Bundan sonra çekmemek için afvınızı rica ve Duanızı dilerim.

Aziz mammo (*)! Şunu da şurada arz edeyim ki: Himaye ve Himmetiniz sayesinde, Din ve Âhiretime dokunacak ef'al ve harekâtın kendimi muhafaza ettim ve etmekte berdevamım. Gerçi dünyanın değersiz çok musibetlerini gördüm ve çektim ve birçok da lezaiz ve safasını gördüm, geçirdim. Hiç bir vakit ve hiç bir zaman unutmadım ki; bunların hepsi hebâ olduğu ve dünyanın Allah için olmayan lezaiz ve safası neticesi zillet ve şedid azab olduğu ve dünyada Allah için ve Allah'ın Emir buyurduğu yollarda çekilen ve çekilmekte olan mezahim neticesi, sonu lezzet ve mükâfat verildiğini bildiğim ve İman ettiğimden, fena şeylerin irtikâbından kendimi muhafaza edebildim. Bu his ve bu fikir ise Terbiye ve Himmetinizle zihnimde ve hayalimde yer yapmıştır. Hakikat böyle olduğunu bildiğim için bütün meşakkatlere şükür ile beraber sabretmekteyim.

Şimdi amcacığım ve büyük Üstadım! Habis olan nefsimle mücadele edebilmek ve onun hevaî ve bilâhere elem verici olan arzularını yapmamak ve dinlememek için tehhül etmek mecburiyetinde kaldım ve şimdi artık her cihetle Cenab-ı Hakk'ın Lütuf ve Keremiyle rahatım. Kimsenin dediğini şer ise duymamazlığa gelir ve kimse ile fena hasletleri kapmamak için ihtilat etmemekteyim. Dairede müddet-i mesaîden hariç zamanlarımı kendi evimde Cenab-ı Hakk'ın şükrü ile geçiriyorum. Bundan başka ey amca, sizden sonra şimdiye kadar en çok beni ikaz ve fena şeylerden men'eden, Üstad-ı A'zam ve Mürşidim olan bu Âyet-i Kerimeden duyduğum ye hissettiğimdirdi:

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ الْیَوْمَ نَخْتِمُ عَلٰی اَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا اَیْدِيَهُمْ وَتَشْهَدُ
اَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوْا یَكْسِبُوْنَ

Ve öyle biliyorum ki; o gün de pek yakındır. (Haşiye)

(*): Kürdçe "Amcacığım" demektir.

(Haşiye): Cây-ı dikkattir, vefatını haber veriyor.

اللَّهُمَّ لَا تُخْرِجْنَا مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَعَ الشَّهَادَةِ وَالْإِيمَانِ

Duam bu ve İtikadım böyledir ve böyle de İman ederim: (Haşiye-1)

أَمَنْتُ بِاللَّهِ وَمَلَأَكْتَهُ وَرَسُولِهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَبِالْقَدْرِ خَيْرِهِ وَ
شَرِّهِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى وَالْبَعْثُ بَعْدَ الْمَوْتِ حَقٌّ أَشْهَدُ
أَنَّ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ

(Haşiye-2)

**Biraderzadeniz
Abdurrahman**

* * *

Demek Onuncu Söz onun hakkında bir Mürşid-i Hakikî hükmüne geçmiştir ki; birden onu Derece-i Velayete çıkararak şu üç Kerameti söylettirmiştir. Benden sekiz sene evvel ayrılmış. Onuncu Söz eline geçmiş, Mektubun başında söylediği gibi çok azîm istifade edip sekiz sene zarfında aldığı kirleri onunla silmiştir. Hattâ tayyedilmiş, Mektubunun diğer bir parçasında Onuncu Söz'ün şevkinden demiş: "Yazdığın Sözler'in hepsini bana gönder, kendi hattımla herbirisinden otuzar nüsha yazar ve yazdırırım. Tâ intişar edip kaybolmasın." İşte böyle bir Kahraman Vârisi kaybettim. Ruhuna elfatiha.

S a i d N u r s î

(Haşiye-1): Hem İman ile gideceğini haber veriyor.

(Haşiye-2): Âhir nefesteki Kelimat-ı İmaniyeyi Âhir-i Mektubunda zikretmesi, dünyadan kahramancasına İmanını kurtarıp öyle gideceğine işaret eder.

YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ZEYLİ VE İKİNCİ KISMI

*(Hulusi-i Sâni ve büyük bir Âlim olan Sabri
Efendi'nin fıkralarıdır.)*

Meb'us-u Âlem Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimiz Hazretlerinin insanları hayrette bırakan ve cüz'î şuuruna olana İman-ı Kâmil bahşeden, fevkalhad ve hârikulâde manen bin Enva'-ı Mu'cizat-ı Ahmediyeyi ihtiva eden ve pek âlî ve azîm kıymeti müsbet ve müsellemler bulunan Ondokuzuncu Mektub'un dördüncü cüz'ünü; nazar ve teveccüh-ü fâzilanelerinde min-gayr-i haddin vekilleri bulunduğum mumaileyh Hulusi Beyefendi'ye irsal kılınmak üzere istinsaha başlamıştım.

Bin Mu'cize-i Muhammediye münderic olan Ondokuzuncu Mektub, mukaddemen dahi arzedildiği vecihle arzusun fevkinde pek ziyade ulvî ve nuranî mebahis ve Vekayi-i Risaletmeabiyeyi beyan ve müjde ile Ruh ve Kalb-i Âcizîyi Bahar-ı Âlem gibi gül ve gülistanlığa çevirmiştir. Bu hususta kalben hisseylediğim duygulardan mütevellid ve lâzım-ül arz medh ü senayı gayet parlak bir tarzda arz etmek ehass-ı emelim ise de, maalesef söylemekten âciz bulunduğumu beyan ile iktifa ediyorum. Yalnız şu noktayı hissettim ki: O vekayi'de siz cismen değilse de fakat Ruhen, Server-i Kâinat Efendimiz Hazretleriyle beraber idiniz tasavvur ediyorum. Zira o Vekayi-i Mezkûrenin künyesiyle, mevkiyle, an'anesiyle kat'iyen müşahede ve ol vecihle nakl ve tahrir buyurduğunuza kani' ve kailim.

Onaltıncı Mektub'u Atabey'e giderken götürdüm. Ekserî noktalar bir kısım ihvanı ağılattı ve amcazadem Zühdü Efendi, Onaltı'yı okuyunca, "Şimdiye kadar bilmediğim ve görmediğim nuranî ve pek kesretli sürur-u manevîyi ihtiva eden bir pencere bugün Kalbimde açıldı. Şu pencereden hasıl olan netayici yazmak iktidarımın fevkinde ise de, Avn-i İlahîye dayanarak bir arıza ile arz etmek ehass-ı emelimdir. Nihayetsiz Selâm ve hürmetlerimi tebliğe tavassutunuzu rica ederim." dediler.

Gönül ister ki, hemen Risalet-ün Nur'un umumunu yazıversem de mâmelekimde bulunan Dürr-i Yektaları istidadım nisbetinde mütalaaya başlasam.

Otuzbirinci Elmas Külliyyatını Avn-i Hak ve İna-yet-i Ekremî-leriyle iki gün evvel ikmale muvaffak oldum. Ahmed Kardeşime aid derkenarı tefhim ettim. Biraz okur ve Onuncu Söz'ü istiyor, fakat bu Söz kıymet-i maneviye itibariyle mevcudattan ağırdır. İ'caz-ı Kur'ânın ikinci Cüz'ünü hemen hitam buldurmak üzereyim. Fakat müştak bulunduğum Otuzikinci Söz'ü dahi lütuf buyuracak olursanız, hasıl olacak memnuniyetimi bir vecihle arz etmekten âciz kalacağım. Çünkü bu gibi kıymetdar ve manidar Eserleri işittikten sonra, görmek iştiyaki gittikçe artıyor ve bu tabiattan bir türlü kendimi men'edemiyorum.

S a b r i

* * *

Bu defa istinsahına muvaffak olduğum nurlu Yirmidokuzuncu Söz'de, Melaike denizlerinde Sefain-i Kibriyaya yapışarak seyran ederken ve beşerin hata-savab işlediği e'ali, kat'î olarak umumî yoklama defter-i kebirinde okunacağını, nef' ve zarar hiçbir şeyin mektum bırakılmayacağını şiddetle ihtar eden, Beka-i Ruh Âlemini temaşa ederken; matlab-ı a'lâ ve maksad-ı aksa olan ba's ve Mahkeme-i Kübranın Ahkâmını kabl-el vuku makam-ı istima'da dinlerken ve bilhassa "Medarlar" merdivenlerinden âlî makamlara manevî suud ederken, hele Onuncu Medar ve Üçüncü, Dördüncü Mes'elelerde deniz dalgıçları gibi derya-yı maneviyatta dalıp yüzerken, o kadar Envâr-ı Hakaik-i Kibriyaya ve Ezvak-ı Letaif-i Ulyaya müstağrak oldum ki, arz ve ifadeden âcizim.

S a b r i

* * *

Müşrik ve münkirleri mağlub ve ilzam eden ve son sistem Malzeme-i Cihadiye-i Vahdaniyeyi hâvi ve câmi', kuvvet ve resaneti çelik, kıymet ve ehemmiyeti elmas ve cevahir ve akik bir kal'a-misal olan Otuzuncu Söz'ü istinsaha muvaffak oldum.

S a b r i

* * *

Sözler sayesinde şu bir seneyi müteceviz bir müddetten beri şevk ile taallüm, İnayetle tefeyyüz, tergib ile tenevvür, hâhişle telezzüz, işaretle tahalluk, tedricle tekemmül tarîkında ilerlemeğe sâî bulunduğum bu muayyen müddetin bir gününe, sâbıkan geçirmiş olduğum umum hayatımın bile mukabil olamayacağı kanaatındayım.

S a b r i

* * *

(İkinci bir Sabri olan Ali Efendi'nin bir fıkrasıdır)

Sözler öyle bir hâzık doktordur ki, gözsüzlere Hidayet-i Hak ile göz ve Kalbsizlere inhidam-ı kat'iyeye uğramamış ise Kalb ve şuurunda çatlaklık yoksa tenvir ile düşünceye sevk ve "Nereden, nereye, necisin?" sual-i müşkilin halli ile insanlığın iktiza ettiği insaniyeti bahşediyor.

A l i

* * *

(Yine Sabri'nin)

Sözler namında olan Bahr-i Muhit-i Nur'da iki seneyi müteceviz bir zamandan beri, seyr ü seyahatımın semere ve neticesini görüp bilmek hususunda şimdiye kadar zemin ve zaman müsaid olmadığından, sermaye-i ticaretimin ne derecelere çıktığında; daha doğrusu bir ticaret edinebildim mi, yoksa edinemedim mi, mütereddid ve mütehayyir idim.

حَمْدًا لِلَّهِ bu Şehr-i Rahmet ve Mağfirette, İnayet-i Rabbaniye ve

Muavenet-i Peygamberiye ve Himemat ve Daavat-ı Üstadaneleri Berekâtıyla Sermaye-i İlmiye-i Evveliye-i Bendegânemin yüzde doksan dokuz derece yükseldiğini fehmettim. O Menabi-i İlmiye ve Temsilât-ı Hakikiye, meclislerimi o kadar tezyin ve tenvir etmektedir ki, arzetmekten âcizim. Beşerin pek ziyade ayağını kaydıran şu asırda, gayetle hârika ve fevkalhad cihazat ve malzemeyi neşreden Nur Fabrikasından, her nevi techizatı almak Farz olduğunu bilip, her türlü sena ve sitayişe bihakkın seza ve lâyük bulunan ve hiç bir surette riyaya hamli imkânsız olan müessese Sahib-i A'zamına, ne derecelerde îfa-yı şükran ve arz-ı minnetdarî eylesem, yine hakkıyla Vazife-i Zimmetimi eda etmiş olamayacağım.

S a b r i

* * *

Çoktan beri Ruh-u Kemteranemin son derece müştak bulunduğu ve her bir Kelimesi birer Elmas Mahzeni olan şu Yirmisekizinci Risale-i Pür-nurlarını, **لَهُ الْحَمْدُ** kıraat ve istinsaha muvaffak oldum. Şu altun-misal Hurufattan mürekkebe Elmas Menbainin derece-i kıymet ve rağbet ve ehemmiyetini arz ve ifade hususunda (mübalağa olmasın) mümkün olsa idi, şu Risale-i Kıymetdarînin Hakaik-i Nâmütenahîsini muvazzıh ve câmi' bir çok Kelimatın vaz'ettirilmesine çalışacaktım ki, Hakikat lâyıkıyla ifade edilsin. Zira Hâlık-ı Âlem Hazretleri, şu mükevvenatı Halk ve İcad ve her birini birer Vazife ile tavzif ve Ecel-i Âlemin hulûlünde, mes'uliyet noktasında bu dünyada acz ve fakr ve za'f ve ihtiyacını fehm ve idrak ederek, Kavanin-i Ezeliye ve Desatir-i Rabbaniyeye imtisal ve ittiba edenlere, şu mevzubahis Cennet gibi bir Nimet ile i'zaz edecek ve alelhusus Cennet'te en büyük Nimet, Cemal-i Bâ-kemal-i Rabbaniyeyi müşahede ve Müşerrefiyet-i Uzma olduğundan, şu fâni Âlemdeki her şey binnetice Cennet'e nâzır ve hayran olduğu ve şu Hakaikin menba'ı olan Furkan-ı Mübin ve Kur'ân-ı Azîm'in ebvab-ı müteaddidesini feth ve Esrar-ı Gûna-Gûnuna ittıla' ile Derya-i Hakaika dalmak herkese müyesser olmadığından, beş sual ve beş cevap Miftah-ı Hakikîsiyle o künuz-u mütenevvia kapılarını açıp pek yakından ve kemal-i sarahatla gösterilmesi ciheti, değil bu abd-i âcizin kasır Aklı, belki oldukça yüksek zekâlara mâlik olanların bile takdirine hakkıyla şâyan olduğunu kail ve kaniim.

S a b r i

* * *

Kemal-i Ulviyet ve Kıymet-i Bînihayesini arz ve ifadeden âciz bulunduğum şu Sözcüklerdeki âlî ve azîm üslûb ve gayeler, bu abd-i pür-kusuru ihya ve âdeta **بَعَثُ بَعْدَ الْمَوْتِ** haline getirdi ve "Siyah Dut'un Bir Meyvesi" namıyla müsemma, avrupa meftunlarına endah edilene altun topun elmas güllerini gördüm, hayran oldum.

S a b r i

* * *

Yirminci Mektub'u yazarken vaktimin adem-i müsaadesi cihetiyle çabuk yazmağa fazlaca sa'y ettiğimden sathî bir nazar ve kıraat edildi. Derince düşünüp zihnimde takarrur ettiremedim ise de, müsaade-i fâzılaneleri ile şu Hakikatı arza ictisar ediyorum ki; bu Mektub-u Azîm-ül Mefhum, şimdiye kadar tesyar buyurulan umum

Nur Risalelerinin, Hülâsat-ül Hülâsa Zübdesi ve Menba'-ı Amîkî olduğuna müşahedemle beraber, tafsilât ve teşrihat hususunda dahi zevil-akıl olanlar için, İbare-i Arabî ile tahrir buyurulan ve yedi fıkra-i manidar ve Türkçe meallerinde münderic olduğuna kanaat-ı kâmileme mevcut bulunduğunu arz ile başkaca bir arzu daha uyandırdı ve dedim: Âh Huda-yı Mûteâl ve Vâhib-ül A'mal Vel-âmâl Hazretleri Tevfikat-ı Samedanîsini ihsan buyursa da, Üstad-ı Âlıkadrimden Fenn-i İlm-i Kelâm'ı taallüm ile tefeyyüz edebilsen, dedim ve bu arzu Kalb-i bendelerîde ilelebed merkûz kalacaktır ki, bu da kıymet-i bîpâyanını hissedip ulviyet ve kudsiyetini hakkıyla ifadeden âciz bulunduğum Yirminci Mektub-u Mergubdan mütevelliddir.

S a b r i

* * *

Hele Birinci Söz'de Bismelenin derece-i ehemmiyeti ve suret-i temsiliyesi şâyan-ı takdir ve hayrettir. Öteden beri her Kitabın ibtidasında "Besmele, Hamdele, Salvele"nin zikrinin vücubu, Hoca Efendilerimiz tarafından beyan edilmiş ise de, bu gibi nefsi iskât edecek bir temsil işitilmediğinden bu derece zihinde takarrur ve temerküz etmemişti. Şu temsil, Besmele Sözü olan Birinci Söz'de ne kadar musîb ve manidar olduğunu insan olan takdir eder.

S a b r i

* * *

Üç Kitabdan Yirminci Söz'ü ilk defa okudum. Habl-i Metin-i İlahî ve Kanun-u Mübin-i Rabbanî olan Kur'ân-ı Azîmüşşan'da, şu son asırda vücuda gelen ve firenklerin medar-ı iftiharları bulunan taht-el bahr, tayyare vesaire gibi eşyaya, 1300 küsur sene mukaddem işaretle ifade edildiğini öğrenerek Kitab-ı Mübin'in mazi ve müstakbelden vermekte olduğu İhbarat-ı Gaybiye ve Sadıka ve Beyanat-ı Hârîka, dost ve düşmanı meftun ve hayretlerde bıraktığı cihetle, bir kat daha İ'caz-ı Kur'ân'ı isbat ve teyid etmiştir. Yirmiüç ve Otuzuncu Sözler'in baş taraflarından üçer, beşer sahife okuyabildim. Mahzen ve Medfen-i Mücevherata rastgelmiş bir fakir gibi hangi Cevheri alacağımı harîsane düşünüyorum.

S a b r i

* * *

Bahr-ı Mu'cizat, Fahr-i Kâinat Efendimiz Hazretlerinin şu sislî asırda paslı Ruhlarımızı tenvir ve tesrir eden ve Saik-ı Hayat-ı Ebediyeleri bulunan Ondokuzuncu Mektub'un beşinci Cüz'ünü alarak, üçüncüsünü iade ettim. Fahr-i Kâinat Efendimizin Mu'cizatından olan parmaklarından su akıtarak orduya içirmesine dikkat ederek derin bir tefekküre daldım. O sırada Kalemim boya şişesinde idi. Yazmak Vazifeme muvakkat bir fasıla verecektim. Kalemimi tuttum, mürekkebi ile yerinde koymamak için Kalemdeki mürekkebe bitinceye kadar bir-iki Kelâm daha yazayım da öyle bırakayım dedim. Başladım, yarım sahife yazdım, Kalemde boya kesilmedi. Bundaki Hikmeti düşündüm, Kalem kurudu. Sonra bir çok defalar Kalemle dikkatle boyaya batırarak yazdım, tecrübe ettim. Yarım satır, nihayet bir satıra kâfi gelebildi. Bu da Hatib-i Bağdadî'nin **فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ** Sırrındaki (Haşiye) Tefekküründen mütehasıl vakıyı andırır bir Te'kid-i İ'caz-ı Nebevîdir, dedim.

S a b r i

* * *

Evvelce takdim kılınan arızalarındaki tabirat ve elfaz-ı ta'zimiyem ne için hak olmasın? Zira şu kıymetdar ve ehemmiyet-i nâmütenahiyeyi ihtiva ve Âleme berk-i hâtf gibi satvet-i maneviye ve hakikiyesini emsali gibi il'lam ve ilân eden Yirmialtıncı Mektub-u Mergubu, yirmi günden beri muhtelif derecatta müntesibîn-i ilmiye mütalaa ettikleri halde, bugün tashihine lüzum görülen ve aletta'dad yirmisekiz noktada ta'dil ve ilâve buyurulan nukat-ı mühimme, Kelimat ve Tabirat-ı Âliyeyi zaid veya noksan diyebilecek bir kimse çıkmasın ve çıkmıyor.

Evet şu asrın eşhas-ı muzırrasına karşı ilân etmiş olduğu Cihad-ı Maneviyede müşahede edilen muvaffakiyet-i fevkalâdenin, o grup-u hazele ve rezeleyi iskât ve ilzam ettiğini, zerre kadar insafı ve iz'anı ve insanियette hazzı olanın ikrar ve itiraf ve tasdik etmesi, vecibeden olduğu vâreste-i rayb u zunûndur.

S a b r i

* * *

(Haşiye): O Tefekkürde bir günlük işi bir dakikada yapmış.

(Şu fıkra Şamlı Hâfız Tevfik'indir)

Altun yıldızla yazılması lâzımgelen Eser-i Âlînizde, Resul-i Mücteba Aleyhi Ekmel-üt Tahaya Efendimiz Hazretlerine dil uzatan hâin-i bîdin olan mülhid hâinlerin kuruyası dillerini, İnalet-i İlahî ve Ruhaniyet-i Peygamberî ve Şeriat Kılıncı ile kesmeğe muvaffak olduğunuz şu Eser-i Bergüzidenizi Cenab-ı Hak İnd-i İlahîsinde ve Nezd-i Peygamberîde kabul eylesin. Şefaati Nebeviyeye Efendimi ve fakiri de nâil eyleyip, Sancak-ı Muhammedî (A.S.M.) tahtında cümlemizi İhvanlarımızla beraber haşreylesin, آمین.

T e v f i k

* * *

(Yine Sabri'nin)

Burak-ı Tevfik ile Hakaik-i Semavata râh-ı urucu irae ve tefhim için, tanzim ve tasnif buyurulan ve her bir Lem'a-i Ulviyesi, aklî ve naklî binler Âyât ve Alâim-i İmanı fevkalhad izah ve isbat eden ve bir Mirkat-ı İman ve bir Mir'at-ı Vâcib-ül Vücut ve-l Mennan olan ve Saray-ı Dâr-ı Bekanın elmas bir miftahı bulunan Yirmiikinci Bahr-ı Hakaikî İnalet-i İlahiye ile istinsaha muvaffak oldum.

S a b r i

* * *

(Şu fıkra, hakikî ve birinci bir Kardeşimiz olan Hakkı Efendi'nindir)

Mükerreren mütalaa ve kıraat ederek, Arş kadar yüksek Eserleriniz hakkında mütalaa serdine, bir Kelime hattâ bir nokta ilâvesine kendimde cür'et ve kudret bulamadığımdan dolayı, bu babda bir mütalaa dermeyanına imkân göremiyorum. Yalnız çok yüksek, cihan kadar kıymetdar Mübarek Eserleri okuyup, cehaletimiz hasebiyle idrak edebildiğimiz kadar istifade ve istifazaya çalışarak müstefid olabilmek bizim için pek büyük bir nimettir.

H a k k ı

* * *

(Yine Hakkı Efendi'nindir)

İşbu cihankıymet Eserin mütalaasında nasıl bulduğumuz istifsar buyuruluyor. Dekaik-ı Hikmet ve Hakaik-i İlmiye ile tezyin ve tarsin edilmiş olan yüksek Eser hakkında bir mütalaa serdetmek, bidâamın fevkindedir.

H a k k ı

(Şu fikra ikinci bir Sabri olan Hâfız Ali'nindir)

Efendim! Yirmibeşinci Söz, Cenab-ı Hakk'ın Ferman-ı Mübini olan Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan için öyle bir vuzuh-u etemmi hâvi bir Muarrif-i Hakikîdir ki: Bahr-i Hakaikta seyr ü seyahat eden ve haricen çelikle mücella ve müstahkem ve dâhilen elmas ve akikle müzeyyen ve müberhen ve menba'-ı hakikîsi olan Furkan-ı Hakîm gibi, daima gençliğini ve resanetini, zînet ve hüsnünü tezyid ve muhafaza eden ve hiç bir vecihle Ahkâm-ı Memduhasına nakîse getirmeyen, bir Sefine-i Semaviyenin mahsulü olup, Kalbleri kışırılarak felsefenin çıkmaz çığırlarına sapan gafil ve âsilere şiddetle darbe-i müdhişe ve mühlikesini çarpan o Söz, muti'lere Lüt-fu Dest-i Manevîsiyle, dünyevî ve uhrevî nihayetsiz mükâfatını ihsan eden Cenab-ı Hakk'ın, zât-ı Üstadanelerine lütuf buyurduğu ve Vehhab İsm-i Celilinden tulû' eden Nurun Lem'asıyla ziyalandırıp Hakaik-i İlahiyenin zerrelerini bile pırlantalar gibi görüp ve gösteren Üstadımın Hakaik denizinde seyr ü seyahatları esnasında isabet eden mevceler ki; yekdiğerini müteakib her birisi başlı başına bir Mu'cize hattâ bir katresi bile İcazıyla İ'cazını gösterdiğini

Gördüğümde مَا شَاءَ اللَّهُ الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نُورِ الْإِيمَانِ وَهُدَايَةِ الرَّحْمَنِ.

Cümle-i Celilesini lisanımda vird ediyorum.

Ali

***

(Yine şu fikra Sabri'nindir)

Nurları Âlemi tenvir eden, kıt'ası küçük ve kıymeti pek büyük ve ulvî ve Azîm-ül Meal ve bizzât Hatt-ı Ekremîleriyle muharrer Elmas Risalelerini istinsah ve Yirmiikinci Nur Deryasına dalıyorum.

Sabri

***

(Şu fikra mühim bir Talebe olan Seyyid Şefik'indir)

Şifahane-i Kalbinizden tulû' eden Otuzüçüncü Söz'ünüzle otuzüç cihetten marîz olan Kalb-i Mecruhumuzu tedavi buyurmanızı bilhassa istirham eylerim.

Seyyid Şefik

***

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Kur'ân'a büyük Hizmet edecek olan Küçük Hâfız Zühdü'nün

Mektubudur)

Bugün istinsahına muvaffak olduğum İ'caz-ı Kur'ân'ın bu bîçare Talebenize bahşetmiş bulunduğu nihayetsiz Füyuzat, mevte mahkûm Ruhuma öyle bir tabib-i hâzık ameliyatı yapmış ki, mübtela olduğum emraz-ı kalbiyeyi tedavi ve yeniden Hayat bahşetmiş olduğundan, arz-ı minnetdarî eyler ve bu bînazir mücevherat mahzeninin diğer renkli kapılarının da açılmasını âcizane istirham eylerim.

Otuzüçüncü Mektub'un otuzüç penceresinden ayrı ayrı lemaan eden nuranî ziyalar Kalb-i Âcizaneme feyyaz Nurlarıyla gül-âblar serpti. Daha birçok Nur Risalelerinin Füyuzatından hisseyâb olmasını Bârigâh-ı Ehadiyetten tazarru' ederim Efendim.

Hâfız Zühdü

* * *

(Yine şu fıkra Sabri'nindir)

"Maruzat-ı hususiye": Şu ondördüncü Asr-ı Muhammedîde (A.S.M.) Marziyat-ı Rabbaniye ve Tebligat-ı Ahmediyeyi bihakkın îfa ve icra ve il'lam ve infaz eden elhak "Matla'-i Şems-i Füyuzat" tabiriyle tavsif ve ta'zime mâsadak bulunan Nur Risale-i Ferîdelerinden Ruh-u Âcizîye in'ikas eden ve sermaye-i kemteranemden olmayıp sırf Risalet-ün Nur'un Füyuzat ve Lemaatından derip, çatıp yazdığım arîzalarım, mahza bir Eser-i Hüsn-ü Teveccüh-ü Kerimaneleri olarak, Risalet-ün Nur sırasına idhal edilmesi hicabımı intac etmiştir. Zira bahr-i muhita nisbeten bir cedvel hükmünde bile olmayan, bu abd-i âcizin pürkusur ifadeleri öyle bâlâ bir mevki'de yer tutacak bir mahiyette olmadığı aşikârdır. Umarım Cenab-ı Kibriya'dan ki; karîn bulunduğu nevvar ve ziyadar Sözlere'nin Nur ve Ziyalarından müstefid ve ziyadar ola.

S a b r i

* * *

(Şu fıkra Hulusi'nindir)

Esasen siyaset anlamadığım bir iş, şunun bunun âmâline hizmet, menfurum. Zilletle yaşamak, tahammül edemediğim hallerdir.

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ Allah'ımız bir, Peygamberimiz bir, Kitabımız bir, Dinimiz bir... ilâ âhir. Bu bir birler, bize yekdiğerimizi Allah için sevmek

kaydını sağlamlaştırmakla beraber, ruhî, kalbî, ebedî, lâyemut bir birlik temin etmektedir. Hamd ve şükürler olsun Mü'miniz. Hayatta tesadüf edeceğimiz binlerle musibet ve acılara

مَنْ آمَنَ بِالْقَدَرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ gibi çok müessir devamız var. Yine

idrak ediyoruz ki; burada Vazifeleri nihayet bulanlar için, ebedî mev'ud bir Hayat başlıyor. Biz de bu yolun yolcusu, bu hanın misafiri, bu fabrikanın muvakkat bir amelesi olduğumuz için, er-geç o kafileye iltihak edeceğiz.

Kısa, müz'îç, dağdağalı, elemli, hüzünlü, fıraklı ve ancak o sermedî hayatın mezraası olan bu fânî ve kararsız Âlemde başlayan garazsız, ivazsız, pürüzsüz ve kimsenin arzusuna tâbî' olmadan, sırf hasbî ve ciddî, hâlis ve muhlis arkadaşlığımızın meyvesini o her türlü Saadeti câmi' Hayatta idrak edeceğiz.

Ümid ve İman gibi pek âlî sermayemiz var. Hoca Efendi Hazretlerinin âlî tavsiyeleri: Beş vakit Namazını Ta'dil-i Erkân ile kıl, yani başka İbadete gücün yetmez. Namazın nihayetindeki Tesbihleri yap, yani başka Zikri yapamadım diye teessüf etme. Yedi kebaîri terk et, çünkü sagairi arayacak zamanda değiliz. İttiba'-ı Sünnet et, zira bu zamanda arkasında gidilecek ve harekâtı taklide değer saf, hâlis ve muhlis bir Hâdî ki, (o da seni yine bu yola götürecektir) maalesef bulamayacaksın. Belki bu yola çıkaracaklar vardır. Fakat kömür ile elması kim fark edecek? Öyle ise sen çalış, ondan daha iyi kılavuz bulamazsın. Derslerinden birinde ki, her vakit zikrettiğim

مَنْ آمَنَ بِالْقَدَرِ آمِنَ مِنَ الْكَدْرِ şefaatbahş vecizesi hatırımızda varken,

şübhesiz her musibet ve her elem hoş karşılanacaktır.

Aziz Kardeş! Zaman olur ki her şey, herkes, her muamele, Kalbi incitiyor. Fakat işte tiryakı:

**فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ حَسْبِيَ اللَّهُ
لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ**

Her zaman söylüyorum: Biz bu fâni Hayat için dostluk yapmıyoruz. Bu kısa hayata veda etmek, indimizde ve itikadımızda ebedî bir Hayatın mukaddemesidir, öyle ise müteessir olmayalım. Nice ki, o hayata başlamadık. İşte mürasele ile muvasalayı temin edelim. Allah'a güvenelim, Ondan meded dileyelim.

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَيْنَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَيْنَا اللَّهُ لَقَدْ

جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ عَدَدَ مَا فِي عِلْمِ اللَّهِ وَعَلَى

أَلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ

H u l u s i

***

(Sabri'nin Yirmibirinci ve Yirmiikinci Sözler'i yazdığı vakit yazdığı Mektubun bir fıkrasıdır)

Bil'umum Risalât-ül Envâr her biri ayrı ayrı mevzularda, hadd ü hesaba gelmeyen müşkilleri halletmeleriyle beraber bendeniz şöyle tasavvur ediyorum ki: Nur Deryasından nûş etmek isteyen bir kimse, Birinci ve Yirmibirinci ve Yirmiikinci Sözleri alsa, diğerlerine eli yetişmezse dahi maraz-ı kalbîyi def' ve ref'e, Ruhü tenvir ve tesrire kâfi bulunduğu meşhud ve müsellemdir. Zira Birinci Söz Tevhid Miftahıdır. Yirmibir'in birinci şıkkı da Mirkat-ı Cennet'tir. İkinci şıkkı da emraz-ı kalbiyenin tedavisi için nazirsiz bir Şifahane-i Eczadır. İksir ilâçlarıyla bilâ istisna herkeste bulunan vesvese marazını tedavi ve kal' eder. Kalb ve Ruhta Kur'ân-ı Hakîm'in ebedî ve nâmütenahî Füyuzat ve Envârından gelen Revzat-ı İnşirahiyeyi küşad ile Saadet-i Ebediyeye îsal edecek bir Râh-ı Necat ve Selâmettir. Yirmiiki ise; Bürhanlarıyla, Lem'alarıyla insan olanın Akaid-i Diniyesini tahkim ve tarsine emsalsiz bir Rehber bulunduğunu arz ederim Efendim.

S a b r i

***

(Şu fikra Husrev'in Mektubundandır)

Sevgili ve Muhterem Üstadım,

Sözlerinizin (yani Risalelerinizin) her biri birer Derya-yı Azîmdir. Sözlerinizden pek çok Feyz alıyorum. O kadar ki, okudukça tekrar etmeyi istiyorum. Ve tekrarında duyduğum İlahî bir zevki tarif edemeyeceğim. Bugün Sözlerinizden değil hepsini, bir tanesini alan insaf ile okursa, Hakkı Teslime ve münkir ise gittiği yolu terke, fâsık ise tövbeye mecbur olacağına kat'iyyen ümidvarım.

H u s r e v

* * *

(Şu fikra Re'fet Bey'in Mektubudur)

Sözleriniz mürşidane ve çok yüksek olduğundan gayet dikkatli ve tahlil ederek okunmak îcab ediyor. Serdeylediğiniz delail-i akliye ve mantığıye o kadar tatlı ve hayretbahşır ki; İnsan okudukça okuyor ve nâmütenahî bir Zevk-i Manevî hissederek hiç elinden bırakmak istemiyor. Bu sebeble bir defa okumak kâfi değil. Hepsini yanında bulunup daima okumalıdır.

R e ' f e t

* * *

(Şu fikra dahi Sabri Efendi'nin Mektubudur)

Üstadım Efendim!

Şu kıymetli Elmaslar Cenab-ı Hak'tan Habib-i Zîşanına gönderilen Şecere-i Tûbânın nâmütenahî semereleri olduğunu ve bunların emsali gibi bînazir Mücevheratın ihraç ve teşhiri zamanını bulup Sergi-i Rabbaniyeye ve Muhammediyeye vaz'eden Zât-ı Üstadanelerine şu dakikada kasır Aklım ve istidatsız lisanımla şöyle Dualar ediyorum:

اللَّهُمَّ احْفَظْ مُوعَلَفَ هَذَا الدَّرِّ الْيَكْتَا الَّذِي هُوَ مَوْسُومٌ بِرِسَالَةِ النُّورِ وَ
 أَعْطِ قَلْبَهُ (وَقَلْبَ صَبْرِي) الَّذِي هُوَ مَمْلُوءٌ بِالْحَقَائِقِ وَالْإِبْتِهَاجِ وَالسُّرُورِ
 آمِينَ

S a b r i

* * *

(Hulusi Bey'in fikrasıdır)

Maddeten uzak düşen bu biçare Talebenizi yakından temsil eden Hâfız Sabri Efendi'yle diğer zevatın Nurlar hakkındaki ihtisasları çok kıymetli ve yüksek ve lâıyıklı bir surette ifade edilmiştir. Bir Mektubunuzda Muallim Cudi'nin Kasidesi münasebetiyle buyurduğunuz Vecizeyi burada tekrara münasebet geldi.

وَمَا مَدَحْتُ مُحَمَّدًا بِمَقَالَتِي ❁ وَلَكِنْ مَدَحْتُ بِمَقَالَتِي بِمُحَمَّدٍ

Sırrınca güzellik yazılarımızda değil, belki İ'caz-ı Kur'ân'dan olan nurlu Sözler'e ve Mektubat'a aiddir. Her Ferd-i Mü'min, derece-i fehm ve zevkine göre, aslında güzel olan bir şeyi tarif eder. Acz ve fakrdaki lezzet, şefkat ve tefekkürdeki ulviyet; Hakikaten hiçbir şeyle kabil-i kıyas değilmiş.

Hâl-i Âlem müsaid olsa da, Hazine-i Hassa-i Kur'ân'dan çıkararak tabir-i âlî nizce Dellâllığımı yaptığımız Elmasları çok gözler görse. Görse de, sarhoşlar ayılsa, mütehayyirler kurtulsa, Mü'minler sevinse, mühlidler, kâfirler, müşrikler İmana, İnsafa, Daire-i Akla gelseler. Ve bu mes'ud ve ulvî neticeyi bizlere idrak ettirmesini Eltaf-ı İlahiyeden Tazarru' ve Niyaz ediyorum. **آمين.**

Muhterem Üstad! Allah-u Zülcelal Hazretlerine ne kadar müteşekkir bulunsanız yeridir. Acz ve fakr tezkeresiyle girmeye muvaffak olduğunuz Saray-ı Kur'ân'ın Has Hazinesinden, gözler görmemiş, kulaklar işitmemiş cevherleri görüyor ve me'zun olduğunuz mikdarını necim necim çıkartarak evvelâ kendiniz bakıyor, sonra "Eyyühe-l İnsan! İşte bakınız, bu misafirhaneyi açan, Âlemleri Rahmetiyle yaratan, sizi Hikmetiyle halk buyurup bu Âleme gönderen Sultan-ı Kâinat bin üçyüz küsur sene evvel büyük bir elçisi Habib-i Ekrem'i (A.S.M.) vasıtasıyla, size Hilkatteki Hikmeti, buraya gelmekteki maksadı, Ubudiyetin iktiza ettiği Hizmeti ilh.. bildirmişti. Bu Âlî Tebligatı, o Kudsî Ahkâmı sizin anlayacağımız lisanla anlatıyorum, dinleyiniz. Eğer Aklınız varsa, gözünüz görüyorsa, insanlığınız varsa, Hakikatı anlar ve İmana gelirsiniz." diye Beyanatta bulunuyorsunuz. Bizler hasb-el kader **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ** bu Kudsî Beyanatı yakından dinlemek, görmek ve göstermek iştiyakını gösterdik. Siz de o Elmasları gösterip bizi uyandırdınız. Hakikatı anlatıp, yolumuzu doğrultmaya

vesile oldunuz. Allah sizden ebeden razı olsun. Nefs-i emmarenin zebunu, cinn ve ins şeytanlarının hedefi olmaktan kurtulamadık ise de, bu hasbî ve Kur'ânî Hizmetten zevk alıyoruz, lâyıkiyla yapamıyorsak da yolunda bulunuyoruz. **إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ**

H u l u s i

* * *

İKİNCİ ZEYL

*(Ümmi fakat Allâmelerin işini gören ve Esrar-ı Kur'âniyeye karşı
İsparta'nın İntibahına sebep olan, Âhîret Kardeşim Âdilcevaz'lı Bekir
Ağa'nın Sözler hakkındaki ihtisasadır.)*

Fazilet-meab Üstadım Hazretleri,

Efendim, evvelâ arz-ı ta'zim ve hürmetle mübarek Ellerinizi öperek, her an ve zaman lisanıma yakıştığı kadar Dua eder ve Duanızı rica ediyorum.

Efendim, malûmunuz fakir Talebeniz ve Kardeşiniz cahil olduğum halde, güneş-misali olan Risale-i Bergüzidelerinizden umum Nur Risalelerinizi okutup dinledim. Güneşin nuruna sed çekilemediği gibi ve sed çekilmek ihtimali olmadığı gibi Risalelerinize de sed çekilemez. Onları istima'da Ruh ve Kalbimi tedkik ettim, tedkikatımda ne gibi hissetmiş ve anlamış olduğumu aradım, baktım ki; Ruh ve Kalbimde bir Feyezan ve coşkunluk var ki, beni bilâihtiyar bir Vazifeye sevk etmek için hemen "haydi haydi" diye tazyikata başladı. Ben de Ruhumda olan bu vakıyı takib ederken o Nurların irae ettiği miftahları gördüm ve gösterildi. Anladım ki, bu anahtarlar ile îcab eden kapıları açıp, o Nurlara ehil olan Kardeşlerimi (min gayr-i haddin) arayıp bulmak vaziyeti âdeta bana emrolunup, o Nurlardan güneş gibi Nur saçılması hususunda ben de bu hali kendime Vazife addettim.

O Nurlardan almış olduğum anahtarları teslim ile, hâin-i din olan mülhidlerin elleri kıyıdanmayacak derecede kırılması için, **حَمْدًا لِلَّهِ** bu

Kardeşlerimi arayıp buldum. Emanetullah ve Emanat-ı Peygamberînin (A.S.M.) gayet parlak yakut ve zümrütten kıymetdar olan Hazineslerini o

Zâtların ellerine teslim ettim. **الْحَمْدُ لِلَّهِ** Cenab-ı Hak muvaffak etti. O

Mübarek Eserlerinizi mütalaa eden eşhas, insan iseler ve insaniyetle alâkaları varsa İman eder. İnanmadıkları

takdirde ya insaniyetten istifa etmeli veyahut insan değiliz demeli. Bu Eserler başlı başına ayrı ayrı birer Fâtihtir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** her cihetle, feth ederek Fâtih olacaktır. Cenab-ı Mevlâ Âhirette cümlemizi Sevabına nâil eyleyip, Şefaata mazhar buyursun. **آمِينَ...**

Tekrar mübarek Ellerinizi bûs ile, Duanızı istirham eylerim Efendim Hazretleri.

Abdülcelil oğullarından
Âdilcevaz'lı
Emrullah oğlu Bekir

* * *

(Bu fıkra Hulusi-i Sâni Sabri'nindir)

Bekledim tâ ki: Onuncu Söz neşredilmiş, işbu kıymeti mükevvenata faik olan mübarek Nurlu Eserden bir nüshacık ihsan buyuruldu. Hemen aldığım dakikada, zîruhtan hâlî ve zümrüt-misal yeşillenmiş nebatat arasında bir ağacın altına gittim. Lâkin mevsim itibariyle haliçe-i zemin gayet revnakdar ve enva' türlü çiçeklerle müzeyyen ve muhteşem ise de ânif-ül beyan Eser, Âlem-i Bekanın sened-i hakikî ve kat'îsi ve en kavî ve gayet rasin ve son derece güzel, naklî ve aklî ve mantıkî ve tarifi imkânsız bir delail ve berahin-i kat'iyye ile müsbet ve hattâ Haşir hakkında ayağı kayarak mühlik uçurumlara giden ve en fena bataklıklara düşen, hüsrân ve dalalette boğulan pek çok kimseleri dakik ve amîk işaret ve Hakaikî ile ihya ettiğini ve edeceğini alâ kadr-il istitaa öğrendim.

Her ne kadar o kıymetdar Eserin derecat-ı refia ve mühimmesini hattâ en kısa bir Cümlesini bile hakkıyla anlayabilmek ve o hususta söz sarfedebilmek, bidaamın fersah fersah fevkinde ise de, menba'-ı hakikîsi bulunan Furkan-ı Mübin'den tam bir Feyz alan ve emsali görülmemiş bir Şâheser olduğunu anladım. Bu fakir, şiddetli acz ve za'fımla bîhadd Bahr-i Hakaika daldım ve Bahr-i Muhit-i Nura girebilmeğe şu Mübarek Eser, Elmas bir Miftahım oldu.

Binaenaleyh havas ve havass-ul havas dikkatle onu mütalaa ederlerse, daha ne derecelerde Hakaik-i İlahiye ve Maarif-i Rabbaniye müşahede ederek, İktisab-ı Füyuzat edeceklerini tahmin edemem. Bundan başka şu Nuranî ve Ulvî ve Kudsî Eser, numarası itibariyle dokuz Eserin daha mukaddemen sebkât ettiğini îma ve işaretle beraber

ve "On" numaradan sonra daha bir çok Eserlerin vücudunu mutazammın bulunmasına dair bir Hassasiyet-i Kalbiye uyandırdı.

Sonra anladım ki: Kur'ân-ı Hakîm'in Nur ve ziyadar menba'ı cûş u huruşa gelmiş. Furkan-ı Hakîm'in Elmas Maadininden dehşetli bir infilâk husul bulmuş, Sözlere namında hadsiz Tiryaklar ve Mücevherat zahir oldu. Pek çok Kulûb def'-i maraz ve kesb-i âfiyet etti. Furkan-ı Mübin'in Feyziyle Sözlere'nin her birini herkese görmeye müyesser olmayan gayet dakik ve amîk Beyanat-ı Hârikalarını röntgen makinesi ile temsil ediyorum. Nasıl o röntgen şuaı şu uzuvların içindeki en hafî ve ince halî görüyor, gösteriyor. Öyle de Nurların Hazinedarları olan Sözlere dahi, hakaik-i eşyada en ufaklık zerrelere bile görmeye ve göstermeye hâssasını haizdir.

S a b r i

* * *

(Şu iki fıkra Husrev'indir)

Şimdiye kadar emsaline tesadüf etmediğim bu güzel ve yüksek Sözlere'i birdenbire kavramaya herkese müyesser olamayacağı için, afvımı rica ediyorum. Duanız Berekâtıyla bir gün gelip ona da Cenab-ı Hakk'ın muvaffak buyuracağı ümidini taşıyorum. Ve beni Zât-ı Âlînize tevdi' eden ve Sözlere'i yazmaklığıma ruhsat veren Cenab-ı Hakk'a milyarlarca hamdediyorum ve şükrediyorum.

H u s r e v

* * *

(Keza Husrev'in)

Risalelerin yüksekliğine ve güzelliğine ve latifliğine âciz lisanımla, kısa Aklım ile ve zaîf idrakimle hayrette kaldığım şöyle dursun, bilâkayd her okuyanı bizzarure tahsine sevk ediyor. Cenab-ı Hakk'a ne kadar hamdeylesem, şükreylesem bu Lütüfların hakkını ödeyemem.

H u s r e v

* * *

(Şu fıkra Hâfız Zühdü'nündür)

Nur Bahçesinin nurlu meyvelerinden iki tanesini daha koparmağa muvaffak oldum. Bu meyvelerin muhtevi bulunduğu lezzeti, kasır lisanımla şimdi ifade edebilmekten çok âciz bulunuyorum. Nebiyy-i

Âhirüzzaman Aleyhi Ekmelüssalâtu Vesselâm'ın Huzur-u Saadetine ve pâk, latif Sohbet-i Nebeviyeleriyle müşerref olmak zevkini idrak ettiren bu kıymetdar Ondokuzuncu Mektub'u mütalaa etmekten bir türlü doyamıyorum. Bilcümle Risalet-ün Nur'un takdir ve tevkiri hususunda söz söyleyebilmekten Kalemim âciz ve nâkıstır. Cenab-ı Vâhib-ül Ataya'dan dilerim ki, Nur Bahçelerinin meyvelerinin hepsinden tatmağa, arkadaşlarım gibi âcizlerini de muvaffak kılsın.

Hâfız Zühdü

* * *

(Bir Nur Talebesinin fıkrasıdır)

Bugün o yüksek Kitabın ikmaline muvaffak oldum. "Mi'rac"ın ikmal ve mütalaasından mütevellid Sürur ve Saadetimi tariften Kalemim düçar-ı acz oluyor. Mütalaadan doğan duygularımı hülâsaten ve bir cümle ile arz edeceğim:

Mi'rac'ın mütalaasında hayatın felâket girdablarını ve Saadet-i Ebediyeye giden manevî deryanın Selâmet yollarını gösteren Kalb dolusu bir Nur ve Ziya buldum. Evet, her temsilâtta isbat edilen pek çok Hakikatler ve bugün tahatturu ve tahayyülü bile Ruhumuzu doldurup taşıрмаğa kâfi gelen Asr-ı Saadet ve hârikalar devri gözümün önünde hayatlandı; fikirden fikre, hayretten hayrete düştüm.

Mi'rac Kitabı, felsefe düşkünü mu'terizlerin felsefesini her zaman için iflas ve sukut ettirmek kuvvetine mâlik bir Eserdir. Mi'rac Kitabı başlı başına asıllardaki Hakikatleri i'zam edilmeden ve bîtarafane bir tefekkürün bile göreceği ve kabul edeceği bir nazarla isbat eden ve kapalı kalmış noktaları Ehl-i İmana makul ve mantikî fikirlerle izhar eden bir kitab-ı tarihtir.

Gaflete dalmış ve dalaletin mağlubu ve bir tutam aklıyla kendisine bir mümtaz mevki vermek isteyen feylesoflar, Mi'rac gibi bir Şâheser karşısında apoletleri sökülmüş, bütün şöhret ve namı sukuta mahkûm bir kral vaziyetine düşer. O kral ise daimî bir ye'se mahkûmdur. Halbuki bunca Hakikatler karşısında felsefe zincirleri ve mu'teriz efkârı birer birer kırılan, davasının ve iddiasının haksız olduğunu anlayan feylesof ise Hâlık-ı A'zam'ın Kudret ve Azameti huzurunda Secde eder ve af diler.

Z e k â i

* * *

(Zekâi'nin fıkrasıdır)

Namaza dair Fazilet ve mükâfat menba'ı olan Dördüncü ve Dokuzuncu ve Yirmibirinci Sözler Ruhumun karanlık köşelerini nâkabil-i tarif bir surette tenvir etmiştir. Kemal-i aşk ve şevkle tettebbu' ettiğim bu Şâheser, şübhe bulutları içinde vakitlerini bir hiç için zayıf edip giden ehl-i gaflete ve gençlik hevesatına esir olup mürur-u zamanla nâdim olarak Tarîk-ı Hakikatı arayanlara bir Refik-i Hayat olsun.

Z e k â i

* * *

(Şu fıkra Doktorundur)

Hocam, emaneten bendenizde bulunan iki Kitabı emrediyorsunuz. Bendeniz de yalvarıyorum ki, gelecek hafta takdim edeceğim. Çünkü, küçüğünü iki defa, büyüğünü bir defa okuyabildim. İhatamın darlığı veya aczim dolayısıyla idrakim de kıttır. Binaenaleyh sizin o muhteşem temsillerinizi defalarca daha okumak istiyorum ki, cüz'î küllî bir alâka hasıl olsun. Ya Rab! O ne büyük mantık, o ne büyük müskit beyan ve tarz-ı telakki. Ah Üstadım, bu Mübarek Dinin mübecceliyetini idrak ve ihata ve takdirde size ve ancak size medyun-u şükranım ve minnetdarım. **لِسَبَبٍ مِنَ الْأَسْبَابِ** Dinî Akidelerimin azîm bir inkılabı var. Nur Risalelerinden aldığım dinî ve insanî ve vicdanî ve iktisadî ve ilmî Dersler bana hayatta muvaffakiyet verecektir.

Doktor Yusuf Kemal

* * *

(Doktorundur)

Tam manalarıyla mefhumlarını kavramak iktidarında olmadığım o yüksek Eserlerinizi fırsat buldukça okuyorum. İrşad-ı Âliyeleri unutulmaz ve Şâheser hatıradır. Mezarıma kadar Dinî Akidelerinizin esiri ve kurbanıyım. Üstadım, sizin Sözler'iniz benim dinî muhayyelemi cidden değiştirdi ve daha sevimli bir mecraya sevketti. Şimdi bendeniz, doktorların düşündüğü gibi düşünmüyorum.

Doktor Yusuf Kemal

* * *

(Bu uzun fikra Hulusi Bey'indir)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ الْمَلِكِ وَالْإِنْسِ وَالْجَانِّ

Eyyühe-I Üstad-ül Aziz!

Yirmisekizinci Mektub'un Dördüncü Mes'elesini dört gün evvel, İkinci ve Üçüncü Mes'elesini ve meflufalarını dün almakla bahtiyar oldum.

Evvelâ: Muhterem Sabri Efendi'nin, hakk-ı âcizîde ibraz buyurduğu azîm Teveccüh ve Takdir-i Üstadaneleriyle de müsbet tevazu'ları münasebetiyle birkaç söz söylemeye müsaadenizi rica ediyorum. Şöyle ki: Bu fakir-i pür-taksir Kardeşinizde, çok mükerrem ve muazzez tanıdığı Üstadın bazı hasletlerinden denizden katre nisbetinde vardır. Bu cümleden olmak üzere üç hâlimi arz edeceğim:

Birisi: Tâ küçük yaştan beri Lütf-u Hak'la Kur'ân'ın Hakikatına merak etmiş ve Taharri-i Hakikat yolunda bulunmuş, nihayet aradığımı Eğirdir'de Üstad-ı Muhteremimin neşre vasıta olduğu Sözler ünvanlı Nurlarda bulmuşumdur. Bu buluş, beni evvel'emirde çirkâbdan Selâmete, felâketten Saadete, zulmetten Nura çıkardığı için Nurlara ve Hazret-i Kur'ân'a ve bu Nurların İzn-i Hak'la Naşiri, Mübelliği, Vaizi, Dellâlî olan Üstadıma o andan itibaren Ruhumda lâ-yetezelzel bir Muhabbet ve bir alâka ve bir merbutiyet hasıl olmuştur. Yüzbin kere hamd ve şükürler olsun. Nurlarla alâkadar olduğum zamanlarda, dünyevî bütün lezzetlerin fevkinde büyük bir zevk ve havassımda azîm bir şevk hissediyorum.

İkincisi: Ubudiyetin iktiza ettiği ve bu Nurlardan aldığım Derslerin delalet ettiği vecihle bütün kusurları, tekmil fenalıkları nefsimden ve iyilikleri, iyi şeyleri Allah'tan biliyorum. Nurlara ve Kur'ân'a Hizmeti hasbî olarak arzu ediyorum ve Neşrine muvaffak olamadığım için Mü'minler hesabına çok müteessir oluyorum. Bu halime de şükürler olsun.

Üçüncü hâl ve hakikî şahsiyetim: Bunu tarif etmeğe cidden hicab duyarım. Hemen Cenab-ı Allah'tan dilerim; beni ve bütün Kardeşlerimizi nefis ve cinn ve ins ve şeytanların mekrlerinden muhafaza eylesin ve dalalete sapanlardan eylemesin, **آمین**.

Benim Kardeşlerim (**Haşiye**); Üstadımın Kardeş ve Talebeleri olan Zâtlar şübhesiz birinci ve ikinci hâli Ruhlarında hissederler. Öyle ise beşerde bilhassa Mü'minlerdeki hâsselerin inkişafı tahdid edilemeyeceği için Tevfik-i Huda ile bir kere bu yola girenler, nefis ve şeytanlarına bu âciz, fakir ve bîçare kadar mağlub olmayacakları cihetle, terakki ve istifadeleri de o nisbette ziyade olur. Muhterem Üstadım bu kusurlu Talebesine teveccühü; insanlara, Mü'minlere, Mü'minlerin bilhassa benim gibi muhtaçlarına derece-i şefkatine ve benim ihtiyacımın en çok olduğuna delil ve misaldir.

Hülâsa: Bana liyakatımın çok fevkinde hüsn-ü zan eden ve teveccüh gösteren aziz ve muhterem ve mütevazi Sabri Kardeş! Bil ki çok günahkâr, çok âciz, fakir, müflis, Ümmet-i Muhammed'den (A.S.M.) bir abdim. Dualarınıza çok muhtacım. Acz ve fakr arzuhalini kabul ettirerek Hazine-i Hâssa-i Kur'ân'dan Âleme muhtelif nam ve tarz ve şekillerde cevherler teşhirine muvaffak olan Dellâl-ı Kur'ân'ın Kudsî Hizmetinde kendisine yardım en büyük emelim ve en ciddî temennim, en mukaddes niyetimdir. Bu niyetim sebebiyle Nurlarla meşgul olmak Saadetine mazhar olduğum dakikalarında, hilaf-ı me'mul bazı sözler kendiliğinden Kalbime ve Kalemime gelmektedir ki, bu marifet benim değil elbet muhakkak ve mutlak Hazret-i Kur'ân'dan lemaan eden Nurlara aiddir. Öyle ise asıl Üstad Kur'ân'dır. Üstad-ı Muhteremimiz elyak ve elhak Muarrifi, Mübelliği ve Müderrisidir. Biz muhtaçlar fırsatı ganîmet bilmeli, Cevherleri almalı; Kalbimize, dimağımıza nakşetmek, dâreyinde Medar-ı Saadetimiz olacak olan bu Nurlara alâ-kadr-it tâka Neşre çalışarak Muhafazasını kuvvetleştirmeliyiz.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

Sâniyen: Mektubat'ın küçüklerinden on üçünü hâvi hususî Mektublar mecmuasını aldım. Bu vesile ile de maziye hâl yerine koyarak, derin manalı, şirin sohbetinizi bir kerre daha şevkle dinlemiş oldum. Zâten ben o vakitlerin mazide kalmasına razı değilim. Her vakit hâl gibi mütalaa ediyorum. Mazi, hâl, müstakbel bunlar da itibarî birer taksim değil mi? Ehl-i zevk için bu taksime ihtiyaç kalmıyor.

Sâlisen: Yirmisekizinci Mektub'un Sekiz Mes'elesinden Birincisi, bana aid rü'ya hakkında kıymetli bir Ders vermiş.

(**Haşiye**): Sabri gibi Talebelere hitab ediyor.

وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا Âyetine güzel bir Tefsir, nihayet manası

zahir olmuş rü'yaya hoş bir tabir olmuştur. Nevme aid Âyeti pek âlî ve münasib bir surette tefsirinizle, başta herkesten ziyade muhtaç Hulusi'niz olduğu halde bütün Risale-i Nur ve Mektubat-ün Nur müstemi'lerine ve kari'lerine faideli, zevkli, esaslı, ciddî, veciz ve belig bir Ders daha vermiş oldunuz.

Şuraya bir işaret etmek isterim; Kur'ân'ın Kerametine bir nokta, bir zerre daha ilâve ediyorum: Gerek Eğirdir'de, gerek burada bazan zihnime bir şey gelir ve kendisiyle hayli meşgul ettirir. Hemen ilk Mektubunuzda benim zihnimi işgal eden bu şeyin cevabını bulurum (**Haşiye**). Bu birde, beşte kalmadı, çok taaddüd etti. Onun için diyorum ki, Keramet-i Kur'âniyedir.

İkinci Mes'ele; güzel ve ilmî bir Ders olmakla beraber bir cihet daha hatıra geliyor. Hizb-üş şeytanın avenesi tâ buralardan dolaşarak sahte ve şaşkırtıcı hareketlerle arkadan çevirmek istemeleridir. Bu sebeble Şifahane-i Kur'ân'ın anahtarı, İnyet-i İlahî ile elinde bulunan Sevgili Üstadımızın bu zehirlere de ilâç yetiştirmesi ve Silâhhane-i Kur'ândan aldığı acib silâhlarla mübareze etmesi nev'inden güzel ve bedi' üslûb ile ve hârika temsilâtla bulunuşu Hakikaten şâyan-ı menn ü şükrandır. Allah sizden çok razı olsun.

Üçüncü Mes'ele; Hakikaten çok güzel, çok hoş, çok vâzıhtır. Bu mes'eleyi beş noktaya ayırmakla sanki İslâmın beş Rûknünü hatırlatmış, Selâmet için beş Esası göstermişsiniz. Hem bunu dostlarınıza ve kalben sizden bir şey bekleyenlere, sual-i mukaddere cevab nev'inden Kaleme almışsınız. Fakat hüsn-ü zanna mesağ veriyorsunuz. Niyetle me'cur ve faidemend olacağını ihtar ediyorsunuz. Sâil buna da razı. Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Mevkıfı zâten bu derde ilâç vermekte, bu yaraya merhem vurmakta ve bu arzuya çare bulmaktadır.

SÖZLER ile kuvvet-üz zahr olduğunuz Mü'minler, bataklıktan çıkardığımız mütehayyirler, ayılttığınız sarhoşlar, iade-i şuur ettirdiğiniz divaneler, şu zamanda Kur'ân'dan daha iyi Mürşid olamayacağına inandırdığınız hakikaten müştak insanlar, ilzam ettiğiniz münafıklar,

-----

(**Haşiye**): Bu Keramet-i Nuriye Hulusi'de olduğu gibi, çoklarda dahi tezahür etmiş ve ediyor.

mülhidler, hattâ kaçırdığımız şeytanları her gözü olan ve bakan gördü, Akıldan nasibi olan anladı, Kalbi bozulmayan inandı. Bu azîm muvaffakiyatın Sırrı, acz yolunun Rehberi olan Kur'ân'ın ve Nurların Dellâlımın gösterdiği hakikî acze karşı Hâlık'ın İhsanındadır.

وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ Âyet-i Celilesine

istinaden her ne matlubunuz varsa Kur'ân'dadır. Buna muvaffak olmak için; Nurlarla alâkadar olmak, Kur'ân'a Hâdim olmak, Allah'a karşı haddini ve acz-i tam içinde bulunduğunu anlamak ve bütün mevcudiyetiyle kabul etmekle olur diye mütemadiyen Mü'minleri bu kestirme, selâmetli ve saadetli yola çağırın Üstadımızdan Allah-ı Zülcelal Hazretleri ebeden razı olsun. Dünyevî, uhrevî bütün muradlarını hasıl etsin. Ümmet-i Muhammed'e bağışlasın.

آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ Duanızın cümlemiz muhtacı ve Duanızda bulunmak hepimizin borcudur. Sabri Efendi Kardeşimiz ne güzel takdir etmiş, مَا شَاءَ اللَّهُ، مَا شَاءَ اللَّهُ. Kimin haddidir ki, bu Nurlarda yanlışlık

bulsun. Evet, bazı ibareler belki edebiyat denilen şeye tam muvafık düşmüyormuş. Bunda da isabet var. Çünkü edebiyat satılmıyor, Kur'ân'dan Nurlar gösteriliyor. Bu fakir Kardeşiniz bu Sözlere okuduğum zaman, Üstadımı temsil eder bir hâl alıyorum. Tabiratinizle, şivenizle okumak bana o kadar zevkli, lezzetli geliyor ki, tarif edemem. Onun için bir Harfe dokunmayı azîm bir günah işliyor telakki ediyorum. Bazan verdiğiniz salahiyetin manevî kuvvetiyle namınıza olarak bir Harfın yerini değiştiriyor veya kaldırabiliyorum. İşte bendeki telakki ve tesir bu mahiyettedir. Bu Mektubu müsvedde ettiğim vakit tam bu anda

Müezzin Minarede "اللَّهُ أَكْبَرُ" demişti. Ben de "اللَّهُ أَكْبَرُ" (Celle

Celalühü)" ile mukabele etmiş idim. Bu hal işdeki Kudsiyete açık bir işaret değil mi?

Dördüncü Hususî Mes'ele: Eski Said lisanıyla da olsa ne kadar muvafık istimal-i silâh ediyorsunuz, بَارَكَ اللَّهُ. Manevî taşlarınız

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ رَمَى

Âyet-i Kerimesinde işaret buyurulduğu üzere hedeflerine isabet ettiğine kaniim. Allah böylelerinin şerlerini

Kudret Kılıcı ile kessin. Böylesi hâin ve zalimleri Kahhar İsmine tevdi' ederiz. Hizmette füturum yok, fakat manilerin hadd ü pâyânı yok. Fakat dünyayı sırtıma yükleseler, her tarafımı ateşle sarsalar bu ulvî düşünceme mani' olamazlar. Amma buna gönül razı değil, çok şeyler arzu ediyor. Ne çare nefis ve cinn ve ins şeytanları müdhiş topuzlarla karşıma dikildiklerinden, ister istemez mücadeleye mecburum, Hakikî Hizmetten geri kalıyorum. Buna ne kadar müteessif olsam azdır.

وَ آخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنِ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Hulusi

* * *

(Altı sene bana kemal-i sadakatla hasbî olarak Hizmet eden ve hârîka olarak benim gibi bir asabî adamı hiç bir vakit gücendirmeyen ve müsvedde Kâtibliğini daima yapan Süleyman Efendi'nin fikrasıdır)

Efendim Hazretleri!

Evvelâ mübarek Ellerinizi öper, Mukaddes Dualarınızı beklerim. Fakir Hademeniz ve Talebeniz ve Kardeşiniz olan Süleyman, şimdiye kadar te'lif olunan Mübarek Nurları birer birer mütalaa ederek her birisinden ayrı ayrı ve büyük nurlu güneş gibi ışıklar gördüm ve çok büyük istifade ettim. O Nurlar uhrevî yolumu irae ettiler. Allah sizden razı olsun. Âhîret yolunda bulunan çok noksanlarımı gösterdiler, teşekküründen âcizim. O Nurları temsil ve tasvir edecek kudreti kendimde görmediğimden, Ruhumu yoklayarak Hissiyat-ı Kalbiyemi şöyle tasvir etmeğe -min-gayr-i haddin- cür'et eyleyeceğim. Hata vaki' olursa da afvımı istirham ediyorum.

Efendim, görmüş olduğum Risale-i Nur Deryasındaki lezzet ve Saadetin dünyada hiç emsalini göremediğim gibi, kendi vicdanî muhakemem neticesinde kat'iyen anladım ki; o Risaleler her biri başlı başına ve ayrı ayrı birer Tefsir-i Kur'ândır. Mahlukat içerisinde hilkaten insan şeklinde ve Hakikat noktasında insaniyetten sukut eden ve serâpâ manevî yaralar içinde bulunan insanlara bu Nurların mütalaaası seri' şifalı bir ilâç ve yaralarına gayet nâfi' bir tiryak ve merhem olduğunu ufacık karihamla anlayabildim. Bu Nurların kıymetini

zaman gösterecek ve dillerde destan olarak şark ve garbı gezecek itikadındayım. Ve **إِنَّ شَاءَ اللَّهُ** Avrupa'ya karşı dahi Kur'ânın ne kadar parlak bir güneş olduğunu gösterecektir.

Tekrar Ellerinizi öperek, Duanızı isterim Efendim Hazretleri.

S ü l e y m a n

* * *

(Şu fıkra Aklen Hulusi, Kalben Sabri, Vicdanen Husrev hükmünde olan Re'fet Bey'in Mektubudur)

**بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا**

Bu defa Süleyman Efendi vasıtasıyla Yirmibeşinci Söz'ü, tashih olunmak üzere huzur-u âlînize takdim ediyorum. İ'caz-ı Kur'ân elhak bir Şâheserdir. İhtiva ettiği hayretbahş Hakaik itibariyle Âsâr-ı Âliyenizin en mühimmidir. Mu'cizat-ı Ahmediye'yi okudum. Çok mükemmel ve Ruha Ulviyet ve İnkişaf bahşeden çok kıymetdar bir Eserdir. Şu kadar ki, Mu'cizat-ı Ahmediyenin en büyüğü Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan olduğuna göre, İ'caz-ı Kur'ân'ın Ruhumda husule getirdiği tebeddülât ve münderecatından ettiğim istifade çok azîmdir.

Bu Eserinizle **وَلَا رَطْبٌ وَلَا يَابِسٌ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ** Âyet-i Celilesinin muhtevi olduğu şümüllü ve pek azametli olan Maânî-i Ulviye isbat edilmiş oluyor. Bugünkü terakkiyat-ı fenniye ve ihtiraat-ı beşeriyeyi kendi mahsulât-ı fikriyeleri addeden ve bir Hazine-i Hakaik olan Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ı mühmel bırakarak Avrupa'dan İlim ve İrfan dilenciligi yapan ve akıllı geçinen gafiller, beşerin dünyevî ve uhrevî Saadetini temin edecek maâliyat ve Desatir-i Muazzama ile memlû bulunan bu Âsâr-ı Muhteşemeyi bir nazar-ı insaf ve bir teyakkuz-u ârifane ile mütalaa etselerdi, dalmış oldukları hâb-ı gafletten pek çabuk uyanacaklardı. Fakat heyhat, bizler arpa anbarı içinde aklıktan ölen tavuklara benzeriz. Elimizde bir Mecmua-yı Hakaik dururken ona karşı göz yumar ve başkalarından istiane ederiz.

İ'caz-ı Kur'ân'ın yüksekliği hakkında ne yazsam azdır. Kalemim onu tavsiftten âcizdir. Kudret-i Kalemim olsaydı hakkını vermeye

çalışırdım; olmadığı için âcizane olarak sözümü kesiyorum. Kemal-i Hürmetle mübarek Ellerinizden öper ve Hizmet-i Kur'ân'da sabit olmam hakkındaki Duanızı talep ve istirahat ederim, Efendim.

R e ' f e t

* * *

(Binbaşı merhum Âsım Bey'in fıkrasıdır)

Envâr-ı Kur'âniye mizan ve bürhanlarından ve kıymeti takdir edilemeyen Sözler namındaki Risale-i Şerifeler fakiri ihya ediyor, Kalbimi nurlandırıyor. **هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** Çoktan beri aramakta iken

لَهُ الْحَمْدُ Cenab-ı Hak Sözler'i bu fakire ihsan buyurdu. Kalb ve gön- lüme âciz Kalemim ve kalim tercüman olamıyor.

Â s ı m

* * *

Bahtiyar Kardeşim Husrev,

Şu Risale (*), bir Meclis-i Nuranîdir ki, Kur'ân'ın şu münevver, mübarek Şakirdleri, içinde birbiriyle manen müzakere ve müdavele-i efkâr ediyorlar. Ve yüksek bir Medrese salonudur ki, Kur'ân'ın Şakirdleri onda her biri aldığı Dersi arkadaşlarına söylüyor. Ve Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Hazine-i Kudsiyesinin sandukçaları olan Risalelerin satıcı ve dellâllarına muhteşem ve müzeyyen bir dükkân ve bir menzildir. Her biri aldığı kıymetdar Mücevheratı birbirine ve müşteri- lerine orada gösteriyor. **بَارَكَ اللهُ**, sen de o menzili çok güzel süslendirmişsin.

S a i d N u r s î

* * *

(*): Yani Yirmiyedinci Mektub'un umumu.

YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ÜÇÜNCÜ ZEYLİ

(Said'in bir fıkrasıdır)

(Nur Risalelerine çok müştak ve onların mütalaasından intibaha düşen bir doktora yazılan Mektubdur. Bu üçüncü zeyle çendan münasebeti azdır, fakat Kardeşlerimin fıkraları içinde bu da benim bir fıkram olsun.)

Merhaba ey kendi hastalığını teşhis edebilen bahtiyar doktor, samimî ve aziz dostum!

Senin hararetli Mektubunun gösterdiği İntibah-ı Ruhî şayan-ı tebriktir. Biliniz ki mevcudat içinde en kıymetdar, Hayattır. Ve Vazifeler içinde en kıymetdar, Hayata Hizmettir. Ve Hidemat-ı Hayatiye içinde en kıymetdarı, hayat-ı fâniyenin Hayat-ı Bâkiyeye inkılab etmesi için sa'y etmektir. Şu Hayatın bütün kıymeti ve ehemmiyeti ise Hayat-ı Bâkiyeye çekirdek ve mebde ve menşe olması cihetindedir. Yoksa Hayat-ı Ebediyeyi zehirleyecek ve bozacak bir tarzda şu hayat-ı fâniyeye hasr-ı nazar etmek; âni bir şimşeği, sermedî bir güneşe tercih etmek gibi bir divaneliktir.

Hakikat nazarında herkesten ziyade hasta olan, maddî ve gafil doktorlardır. Eğer Eczahane-i Kudsiye-i Kur'âniyeden tiryak-misal İmanî İlâçları alabilseler, hem kendi hastalıklarını, hem beşeriyetin yaralarını tedavi ederler, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Senin şu intibahın senin yarana bir merhem olduğu gibi, seni dahi doktorların marazına bir ilâç yapar. Hem bilirsin, me'yus ve ümitsiz bir hastaya manevî bir teselli, bazan bin ilâçtan daha ziyade nâfi'dir. Halbuki tabiat bataklığında boğulmuş bir tabib, o bîçare marîzin elîm ye'sine bir zulmet daha katar. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu intibahın seni öyle bîçarelere medar-ı teselli eder, Nurlu bir tabib yapar. Bilirsin ki; ömür kıtsadır, lüzumlu işler pek çoktur. Acaba benim gibi sen dahi kafanı teftiş etsen, malûmatın içinde ne kadar lüzumsuz,

faidesiz, ehemmiyetsiz, odun yığınları gibi camid şeyleri bulursun. Çünkü ben teftiş ettim, çok lüzumsuz şeyleri buldum. İşte o fennî malûmatı, o felsefî maarifi; faideli, nurlu, ruhlu yapmak çaresini aramak lâzımdır. Sen dahi Cenab-ı Hak'tan bir intibah iste ki, senin fikrini Hakîm-i Zülcelal'in hesabına çevirsin, tâ o odunlara bir ateş verip nurlandırsın. Lüzumsuz maarif-i fenniye, kıymetdar Maarif-i İlahiye hükmüne geçsin.

Zeki dostum! Kalb çok arzu ederdi; ehl-i fenden Envâr-ı İmaniyeye ve Esrar-ı Kur'âniyeye İştîyak derecesinde ihtiyacını hissetmek cihetinde Hulusi Bey'e benzeyecek adamlar ileri atılsın. Hem madem Sözler senin Vicdanınla konuşabilirler. Her bir Söz'ü, şahsımdan değil belki Kur'ân'ın Dellâlından sana bir Mektubdur ve Eczahane-i Kudsiye-i Kur'âniyeden birer reçetedir farzet. Gaybubet içinde hazırane bir musahabe dairesini onlar ile aç. Hem arzu ettiğin vakit bana Mektub yaz. Ben cevap yazmasam da gücenme. Çünkü eskiden beri Mektupları pek az yazarım. Hattâ üç senedir Kardeşimin çok Mektuplarına karşı bir tek yazdım.

S a i d N u r s î

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Eyyühe-l Üstad-ül A'zam!

Bilhassa Dest ve Damen-i Mübareklerinizi bûs edip, her ân ve zaman muhtaç bulunduğum Daavat-ı Üstadanelerini niyaz eylerim. Bir hafta evvel Süleyman Efendi Kardeşim vasıtasıyla irsal buyurulan enva'-ı iltifatı şamil Lütufname-i Ekremîlerini, kemal-i hasretle alarak müftehîretle okudum. Bir fıkrasında Tevafukat-ı Gaybiye hakkındaki kanaat-ı âcizanem sual buyuruluyor.

نعم صدقت ايها الأستاذ المحترم Kelimeleriyle icabet ediyorum. Zira şu Tevafukat-ı Gaybiye-i Acibe, bil'umum Bahr-i Muhit-i Nurun Talebelerini ve hattâ Talebelerin cemaat-ı müstemialarını mest ve hayran ve medyun-u secde-i şükran bırakmıştır. Nurların şu mu'ciznüma Kerametlerini, ancak ve ancak Mir'at-ı Muhammediye (A.S.M.) ile müşahede edebiliriz. Bu Hakikatın diğer bir marifeti olan:

Âyinedir bu Âlem, her şey Hak ile kaim

Mir'at-ı Muhammed'den Allah görünür daim. **(Haşiye)**

(Haşiye): Latif bir Tevafuktur ki: Hulusi-i Sâni Sabri Efendi bu Beyti bana yazdığı

Şu iki mısra'-ı manidar, perişan arızamı şereflendirmek niyetiyle dercediyorum. Bu fakir ve âciz Talebeniz, şu hayret-feza Keramet-i Kur'ânîyeyi ve İ'caz-ı Nebeviyeyi müşahede ettiğim günden beri, bu babda çok derin düşüncelere dalıyorum. Ve şu Tefafukat-ı Acibeye müşabih Tefafukat, başka kitaplarda bulunur mu maksadıyla çok temaşa ediyorum, göremiyorum. Görülse de pek nâdir bir haldedir. Şu halde Tefafukat-ı Gaybiye, bir Keramet-i Aleniye olarak endamını Nurlarda izhar ediyor. Ve lisan-ı hal ile beşere hitaben diyor ki: "Ey benî âdem, şu sisli asırda dalaleti ref' ve selbedip Necat ve Saadet bahşedecek ve dimağınızdaki semli kokuları, Verd-i Muhammedîye tebdil edecek ve en kestirme ve son derece muhkem ve müstakim bir Tarîk-i Selâmet ve Necata sevkedecek, pek çok Keramat ve İ'cazını gösteren, bizim bulduğumuz Derya-yı Nuranîdir. Ve âtiyen daha nice âsâr-ı hafîye tezahür edecektir, diye nida ediyor.

Müsaade-i Fâzılaneleriyle bir maruzatım daha var. Fakat bu cihette, şahsımı istisna ederek meramımı arzedeceğim. Bendeniz Nurların müştak müşterilerinde daha doğrusu yanık Talebelerinde, bir Tefafuk-u Fevkalâde görüyorum. Çünkü enaniyet ve nefsanîyetin şiddetle hüküm-ferma olduğu şu asırda, hepsinin derece-i ihtiyaç ve iştiyakı bir, kâffesinin Ahlâk ve etvarı bir, umumunun tarz-ı telakkisi bir ve yekdiğerine karşı (ah-i lieb ve üm'den) daha kavî bir Rabîta-i Hakikiye ile merbut, Samimiyet ve Hakikatperverlikte, âdeta yekdiğerine müsabaka eder derecede ciddî ve hâlis, Kardeşlikte takib ettikleri hat ve hareket bir ve daha pek ziyade birbirine benzeyen Tullab-ı Nuraniyenin bu hârîka hallerini de ayrıca bir Tefafukat-ı Gaybiye sırasında görüyorum. Zira İstanbul'dan, İzmir'den, Aydın'dan, Kütahya'dan, Isparta'dan, Eğirdir'den ilh. muhtelif beldelerden seçilip, her sınıfta mukayyed bulunan Talebelerin aynı hâssaları haiz olmaları, câlib-i nazar-ı dikkat olsa gerektir, zannederim Efendim Hazretleri.

S a b r i

* * *

z zamanda, ya aynı zamanda veyahut az sonra, Hulusi Bey bir ay uzak bir yerde, aynı Beyti bana yazmıştır. Bu iki Zâtın hem Hizmet-i Kur'ân'da, hem bana karşı münasebetlerindeki Tefafukları, Alâmet-i Muvaffakiyettir.

S a i d

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Lütufkâr ve İnetkâr Üstadım Efendim Hazretleri!

Ramazan-ı Şerifin onuncu Cumartesi günü, saat onbir buçukta, herbir nüktesi nâmütenahî Hikmet ve Hakikat müjdelerini havi ve mübeşşir, dokuz nükteli Ramazaniyeyi aldım. Ruhumun fevkalâde muhtaç ve müştak bulunduğu ve nazirsiz eser-i pürnuru, o gece kemal-i fahr ve sürurla yazdım. Ve aslımı yine Nis'li Hâfız Mahmud Efendi'ye teslim ettim, Hakkı Efendi'ye götürdü. Ertesi sabah istinsah ettiğim Risaleyi bir daha dikkatli okuyarak, hattımın Tevafukunu tashih ve Ali Efendi'ye aid bir Mektub yazdım. Tam imza edeceğim esnada, İslâmköyünden bu Vazifeye manen memur bir adam geldi, Ali Efendi'ye gönderdim. Ve şu ümidin fevkinde âni olarak gelen vasıta-i irsal, Eserin Kudsiyetine sarıh ve bâriz bir delil olduğuna şüphe kalmadı.

Üstad-ı Azizim! Bazan Nurları düşünüp, hakikaten pek çok Hakaik ve Hikmetleri ihtiva ettiklerini görüyordum. Yalnız şu Şehr-i Rahmet ve Mağfiretin İbadatından olan Sıyama aid bir mevzu açılmadığını görerek, Üstadıma bir arıza takdim etsem ve otuz günden ibaret olan Ramazan-ı Şerife aid Otuzuncu Mektub olmak üzere, bir niyazda bulunmak emelinde iken, bir sebebe binaen şu arzumdan feragat ettim.

İşte bu defa Külliyyat-ı Nur'dan mebhush-u anha Risale, bu abd-i âcize hitaben, "senin Kalbindeki hafî bir arzu ve hissin, bizim Levha-i Manevîmizde gayet büyük Harflerle yazılıdır ki, işte is'af edildi" tarzında bana ihsan buyuruldu. Fakir de, Ruhumun mühim bir ihtiyacını temin eden, binler Hikmet ve müjdeli Ramazaniyeyi alarak, Kur'ân-ı Azîmüşşan'ı inzal edene Secdeler ve Nurlar Dellâl-ı Âlîşanına hadsiz teşekkürler ile, borçlu olduğum Dua-yı Fâzılanelerine müdavim bulunduğumu arzeye Efendim Hazretleri.

S a b r i

* * *

Ey Üstad!

Yirmiyedinci Söz, Müslümanları sa'y ü gayretin ve bu Ulvî Dinin Hizmetine teşvik ediyor. Bu Risale sanki ufukta bir hedef, Ehl-i İman için de bir Rehber.

Evet bu Söz, Kalbler içinde bir iştiyak, iştiyak içinde bir Nur olmuş. Otuzüçüncü Mektub ise Otuzüç Penceresiyle beraber, Hakikat mayesiyle yoğrulmuş bir varlık. Bu kıymetli Eser, Ulviyet ve Kudsiyet

içinde, kuvve-i idrakiyesiyle hissiz beşere hassasiyet; ve gaflet perdelerinden Hakikatı görmeyen nazarlara kuvvet; hakperest Ehl-i İmana ise, Ulviyet bahşediyor.

Hadsiz ihtiyaçlara düşen, zahire aldanarak maddiyata saplanan ve kendini lâkaydlık içinde ye'se düşüren zavallılar, bu mukaddes Eserin kariî olsunlar, anlasınlar ki; nereye giderlerse, nereye bakarlarsa bir Hâlık-ı A'zam'ın, bir Rahîm-i Rahman'ın Dairesinden, Hududundan, Kanunundan ve İdaresinden harice çıkamazlar. Her mevcudiyet, her vakıa, her tahavvülât, her İnyet, her iltifat bir Kadîr-i Zülcelal'in Yed-i Zabtındadır.

Demek oluyor ki, en ufak bir zerrede, Sâniî ilân ettiği cihetle, koca bir Kâinatın saltanatının küçük nümunesi mevcuddur, denilebilir.

Z e k â i

* * *

Aziz ve Büyük Üstadım!

İki üç günlük sa'yimin mahsulünden doğan ve İnyet-i Hak'la istinsaha muvaffak olduğum Onyedinci Söz'ü tashih için takdim ediyorum.

Ey yüce Üstadım, Onyedinci Söz ki; mefhumu nâmütenahî yükselen Hakikatlardır. Yüzlerce teşekkür... Her Söz beşeriyetin mübtela olduğu mahfi emrazı gösteriyor ve Nurlarıyla teşhis ederek tedavi ediyor. Pekâlâ, pek rânâ anlıyorum ki, benim gibi yaralı, manen zarardîde olmuş bir genç için, muhtaç bulunduğum teselliyetkâr şeyler, hep Risale-i Nur'dandır. Kalbime teselli Nurlarını serpen Hâlık-ı A'zam'a binlerce şükür...

Z e k â i

* * *

Sözler, yani Risale-i Ahmediye berahinini yazarken, çok defalar Kalemimi elimden bırakıp, o Asr-ı Saadetin anlarının tahassürüyle, hicranıyla yandım. Bu hicrandan Kalbim ağlamış, gönlüm coşmuş, Ruhum vücudumdan ayrılarak uzaklara gitmiş, bana teselli tuhfeleri getirmiş.

Öyle ya, Aziz Üstad! Asr-ı Saadette değilsek, müştakıyız. Bu bize kâfi. Hazret-i Muhammed (A.S.M.)'ın bize bıraktığı muazzam bir Mu'cizesi bugün elimizde değil mi? O Kitab bize, muhtaç ve müştak

bulduğumuz Saadeti va'detmiyor mu? Ona hâlisane sarıldığımız zaman, muhtaç bulduğumuz zevk-i manevîyi bize veriyor mu?

Evet Aziz Üstadım, bugün elimizde tuttuğumuz, gözümüzle gördüğümüz hakikî insanlara Rehber olan o muazzam Kitab, o büyük Mu'cize ki, ben maddiyat içinde dünya cereyanında boğulmak üzere iken, beni Onun Ulvî Sesleri ne güzel teselli etmiş ve bana sarsılmaz bir İstinadgâh olmuştur. Hakka nâmütenahî şükürler olsun.

Muhterem Üstad, bana öyle geliyor ki, manevî Saadete küşade bulunan Ruhum, kıymetdar Risaleleri okudukça, yazdıkça gitgide bir zevk-i manevî, bir Saadet-i Ebedî hazırlıklarıyla coşacak. Coşkunluklarımın hayli devam ettiği oluyor.

Üstadım! İşte o zaman dünya, nazarımda bir hiçten ibaret kalıyor, Ebediyete, Sonsuza, Saadet Âlemlerine atılmak istiyorum. İşte o dakikalar bu dünyayı bana verseler, bu tatlı hülyalarımın bir nebzesini bile vermek istemem. Def'olsun gençlik rü'yalarının kâbuslu fırtınaları.

Üstadım, Duanıza muhtacım.

Z e k â i

* * *

Fazilet-meab Üstadım!

Nur sabahı olan Risale-i Nur'dan Birinci, İkinci, Üçüncü, Beşinci, Altıncı, Yedinci, Sekizinci Sözleri istinsah ederek bera-yı tashih, Taraf-ı Âlilerine takdim ediyorum. Mezkûr Sözler ki, kısa oldukları halde mefhumları büyük. Büyük hisler ve ulvî fikir bahşediyor. O Sözler ki; herbiri ayrı ayrı mecralardan cereyan ederek büyük bir deryaya dökülen berrak ve saf ırmaklar gibi çağlıyorlar. İşte bendeniz, bu çağlayan ırmakların Latif ve Ulvî Seslerinden hayli derece istifade ediyor ve sonlarında, beşeriyetin başta âcizlerinin ibtilâ olduğu emraza şifa verici eczalar istihsal ediyorum. Kendisini acı, yoksulluk içerisinde bunalıyor zanneden ve muhayyilesi inkişaf edememiş kimseleri ikaz etmek emelini taşıdığımı emin olunuz.

Aziz Üstadım! Anlıyorum ki, kaybolmuş ümidlerimin, Hayatımın Semasında sönen yıldızlarımın ufûlüne teessüf edip, bir fecr-i sabah ararken; bir Nur sîma, bir Nur sabah karşımda parladılar. Allah sizden razı olsun ki, kıymetli Eserleriniz sayesinde Hayatın kıymet ve ehemmiyetini anladım. Bu suretle Kalbime bir İstinadgâh-ı Manevî

buldum diye müstağrak-ı sürur oluyorum. Hemen Rabbim, Üstadımızı iki cihanda aziz ve gayelerine vâsıl eylesin, آمین.

Z e k â i

* * *

Ey Aziz Üstad,

Vakıa, Emr-i Âlileri Sözler'in yazılması hususunda acele edilmemesi idi; fakat hiç mümkün mü ki, karşımda billurî sular akıtan ulu pınarın suyundan kana kana içmek için acele etmeyeyim. Malûm-u Âlileri, bendeniz bu hususta Vazifelerde çok geç kaldım. Bu cihetleri vuzuh ile görüp idrak ederken, mümkün mü ki, o ulu pınarın billurî sularıyla elimi yüzümü yıkamayayım, Kalbimi parlatmak için isti'cal göstermeyeyim. Cenab-ı Hakk'ın azîm bir Lütfu ki, temin-i maişetim için çalıştığım zamanlar arasında kıymetdar Risaleleri yazmak için vakit bulabiliyorum. Bu fırsatları kaçırmak istemediğim içindir ki, acele ediyorum. İsti'calimin en büyük sebebi; muhtaç bulunduğum teselliyetkâr Nurları, o Risalelerde buluyorum. Nasılki içerisinde tevakkuf imkânı olmayan tünellerden, harîs kumpanyalar fazla seyr ü sefer etmekle iftihar ederler. Talebeniz de keza, o cihankıymet Risaleleri ne kadar fazla okur yazarsam, o kadar istifadebahş ve müftehir olacağım.

Onaltıncı Mektub'u serâpâ okudum. Her türlü mezahim ve meşakkate karşı gösterdiğiniz sabır ve tevekküle meftun oldum. O Sözler'i okudukça, bütün mevcudiyetim bir ıssızlık içinde parlayacak zannettim. Tehacüm-ü ızdırab için hep güler yüzlü, güzel yüzlü sabırlar temenni ettim.

Yirmiüçüncü Söz, derinden gelen bir sayha gibi insaniyete bağırın ve insanlara insanlıklarını ihtar eden ve en âlî makamlara sahib olmak yollarını gösteren ve karilerini tekâmüle sevkeden ve meşru aşklar doğuran ölmez bir teselli hatırasıdır. Sözü uzatmaya başladım. Yirmiüçüncü Söz'ü lâyıkiyla takdirden âcizim. Çünkü o, bir Teselli ve Saadet Mayesidir.

Ahmed Zekâi

(Husrev'in bir fikrasıdır)

Sevgili ve Muhterem Üstadım Efendim,

Bizi maddî ve manevî tenvir eden, yükselten ve erişilmez Feyizlere müstağrak kılan Risalelerinize mâlikiyetimden ve lâyük olmadığım halde, bu şerefe nâiliyetimden dolayı, Cenab-ı Hakk'a bînihaye teşekkür etmekte; gerek bu şerefe nâil olmaklığımıza vesile olduğunuzdan ve gerekse âtiyen bu hususta üzerimize terettüb eden Vazife-i Kur'âniyede muvaffakiyet kazanacağımızı tebşir etmekte olduğunuzdan dolayı, duyduğum pek büyük bir sürurla müftehirim. Üstadım! Hakkınızda, hatırınıza gelmeyen nimetlerin en güzeliyle dünyevî ve uhrevî mes'ud olmanızı her vakit için Dua etmekteyim.

Muhterem Üstadım, sizi özlemiştim. Aradaki hâinlerin her hususta engel olmaları, şübhesiz çok müteessir ediyor. Bugünkü hal yüreklerimizi sızlatıyor, fakat elimizden bir şey gelmiyor. Nur Deryasının feyizli Risaleleri kimin eline geçerse, o zâtı kendine ciddi olarak rabtettiği gibi, müştaklar ve ehil olanlar arasında dolaşiyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

H u s r e v

* * *

(Husrev'in Sözler'i yazmağa başladığı zaman yazdığı Mektubun fikrasıdır)

Muhterem Efendim Hazretleri,

Bu sefer okumaklığımız için irsal buyurduğunuz iki Kitabdan birisini Bekir Ağa'dan aldım. Kitabın birkaç sahifesini okudum. Ve Kitabın bir nüshası kendimde kalmak üzere istinsah etmeğe başladım. Kitab münderecatında arada sırada dimağımı alâkadar eden mesailden bahsettiğini ve küçük Mektubların pek büyük Hakikatleri kucakladığını gördüm ve çok müstefid oldum.

Altıncı Mektub'a kadar yazılan Sözleri bir taraftan yazıyor, diğer taraftan da yazının geçce yazılışından sıkılarak okumaya başlıyordum. Pek çok sürur beni kaplıyordu. Altıncı Mektub'a gelince, şu gurbetteki firkatinizin en hazîn kısmını tayyettiğinizi ve bir kısmının da hikâye edildiğini okudum. Okudukça sizinle beraber Kalbim

hazîn hazîn ağlamaktan kendimi alamamakta idim. Hattâ yanımda bulunan vâlideme dahi okudum. Okurken vâlidem ağlıyor, gözlerinden yaşlar dökülüyordu. Ben de ağlamamak için nefsime cebrediyordum. Diğer taraftan da, acaba tayyedilen kısmından da biraz yazılsa idi.

H u s r e v

* * *

Ey Üstad-ı Muazzam,

Atabey'e gelen Ramazan meyvesi olan ve Ramazan-ı Şerifin Hikmetlerini bildiren Söz, bizi ikaz ve bilmediğimiz Hikmetleri tasrih ediyor. Okuduğum her Söz, neşrettiğiniz o ulvî Hakikatler için âciz lisanım tavsif ve takdirden âciz kalıyor. Ve görüyor ve anlıyorum ve öyle İman ediyorum ki, bir zaman gelecek, bu Risalât-ül Envâr ve Mektubat-ün Nur, için için ateşlenen, feveran eden bir dağ gibi hararetle Nur-feşan bir menba' kuvvetine tesahub edecek. Ve belki de etmiştir. Bir düğmesine basmakla her tarafı ziyaya müstağrak eden bir elektrik dinamosu gibi, kendinden çok uzak mesafeleri ikaz ve irşad Nuruyla ihata edecektir.

Nur'un eski Talebesi merhum
Lütfü'nün arkadaşı **Z e k i**

* * *

(Husrev'in bir fikrasıdır)

Muhterem Efendim, Sevgili Üstadım,

Yirmidokuzuncu Mektub'un bir kısmını nasıl bulduğum ferman buyuruluyor. Bu hususta ne yazabilirim, ne gibi bir fikir dermeyeran edebilirim? Risalelerin her birisinin Nurları bir; fakat mevzuları ayrı, güzellikleri ayrı, latiflikleri ayrı, zevkleri ayrıdır. Bu Risalenin Nuru diğer Risaleler gibi her tarafı parlak, her köşesi güzeldir. Bilhassa Ruhlarımızı sızlatan, Kalblerimizi ağlatan bu hâl-i müessife dolayısıyla, sevgili Üstadımdan bir şifa-yı âcil bekliyordum. Bu şifayı Yedinci, Sekizinci, Dokuzuncu Nükteler beklediğim devayı vermiş ise de, binler maslahat ve faideleri içinde yalnız bir maslahat için bile olmadığı halde tebdil edilen Şeair-i İslâmiyeden bazıları, bizi çok me'yus ve müteessir ediyor.

Fakat Sevgili Üstadım, zaman takarrüb etmiş olmalı ki; bir taraftan

mülhidlerin tecavüzleri ziyadeleştikçe, diğer taraftan Muhterem Üstadımızın, Kur'ân'ın Feyzi ile nâil olduğu Hakikat Deryasından kükreyip gelen gizli Hakaiki izhar etmesi bizim sevincimizi artırmaktadır. Madem çiçekleri görmek için baharı beklemek zarureti vardır, biz de ona şiddetle ve sabırsızlıkla intizar etmekteyiz.

H u s r e v

* * *

(Husrev'in bir fıkrasıdır)

Sevgili, Muhterem Üstadım, Kıymetdar Üstadım!

Bekir Ağa ile gönderdiğiniz Mektubdan duyduğum süruru tarif etmek, benim gibi âciz bir Talebenin ne lisanı ve ne de Kalemimin haddi değildir. Sevincimden Mektubunuzu takbil ediyor; Ruhum sizinle yaşadığı halde, cismen uzak bulunduğumuzdan ağlıyordum. Zaman oluyor ki, gözlerimden dökülen yaşları, yazı yazmak veyahut Risaleleri okumakla teskin edebiliyorum. Zaman oluyor Kalbim mütemadiyen ağlıyor, ah Sevgili Üstadım sizden pek büyük istirhamım budur ki: Beni afvediniz. İki-üç seneden beri dünyayı sevmez olduğum halde kurtulamadığımdan çok müteessirim. Issız sahralar, susuz çöller, Ruhumun birer meskeni oluyor. Hayalen oralarda dolaşıyorum. Güya bir şey arıyorum.

Evet, bir şey arıyorum. Heyhat aradığım hem çok yakın, hem çok uzak görünüyor. Bilmiyorum daha ne kadar zaman bu hal içerisinde çırpınacağım. Evet, yine pek çok müteşekkirim. Nasıl teşekkürüm hadsiz olmasın? Henüz bir sene oldu; iki gece birbiri üstüne gördüğüm iki Rü'ya-yı Sadıkada, temelleri atılmakta olan büyük bir Gülyağı Fabrikasının Kâtibliğine tayin edilmiş ve işe mübaşeret etmiştim. Bu rü'ya tarihinden iki ay sonra Risaleleri yazmağa başladım. Ve bilhassa Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci ve Sekizinci Mes'elelerinde, Hizmetimizin makbuliyeti ve Rıza-i İlahî dâhilinde olduğu pek açık bir lisanla yazılması, âciz Talebenizi de dilşâd etmiş bulunuyor. Sevgili Üstadım, Allah sizden ebeden razı olsun.

H u s r e v

* * *

Ey Aziz Üstad!

Bu defa yazmağa muvaffak olduğum üç mevkıftan mürekkebe Otuzikinci Söz'ü bera-yı tashih takdim ediyorum. İşbu Kitabın, nazar-ı âcizîde giranbaha bir hazine olduğunu yazmağa bilmem lüzum var mı? Dünyanın ölçülmek imkânı olmadığını söyleyen zât ve fikr-i beşerin nâmahdud bir arazi olduğunu iddia eden adam ne doğru söylemişler. Bu noktada fikrim, gittikçe inkişaf eden efkârımın ve dar muhayyilemin genişlemesinden mütevellid bir fikirdir. Dünyanın ölçülmez bir boşluk olduğunu ve fikr-i beşerin nâmahdud olduğunu izah maksadına müstenid değildir. Demek ki, her Risaleden Ruhum ayrı ayrı gıdasını alıyor. Otuzikinci Söz'ün Kalbime ve Ruhuma bahşettiği Safa-yı Sermedî ve cavidanî değil mi ki, bu uzun Mektubumla mesruriyetimi izhar için sizi taciz etmeme bâdî oluyor. Hülâsa tatlı bir sermestî içinde hayatımdan memnunum. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Duanız Himmetiyle, böyle meşru bir sermestî içinde Hayat-ı Ebediyeye vâsıl olacağım **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Ahmed Zekâi

* * *

(Husrev'in bir fikrasıdır)

Çok Muhterem, Sevgili Üstadım,

Yirmidokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısımını okuduk. Mektub münderecatı hepimizi şevke getirmiş, sevinçle her tarafımızı doldurmuştu. Kur'ân-ı Hakîm'in bazı Âyâtından çıkan kıvılcımlarıyla bir taraftan akli gözlerine inmiş olan maddiyyunlar ve emsali tabakasına karşı, Mektubat-ün Nur ve Risalat-ün Nur ile meydan okuyarak onların kafalarına Hakikat tokmaklarını vurmakta ve diğer taraftan onların kalblerini pek parlak Feyizleriyle doldurmaktadır.

Onsekiz bin değil, Sevgili Üstadımın buyurdıkları gibi yirmisekiz bin Âleme bakan o büyük Furkan-ı İlahî'nin, bugünkü asırdan başka gelecek asırlara da bakan vecihlerinin bazı mühim noktalarına işaret edilmesi ve Lafzullah üzerinde vaki' Tevafukatın göze çarpacak ve nazarı celbedecek şekle ifrağ edilmesi ve bazı Kelimelerde görünen manidar Tevafukatın güzellikleriyle meydana çıkarılması hakkında vaki' Üstadımın fikirlerine haddim olmayarak yine Üstadımdan aldığım kuvvet ve cesaret ile iştirak ediyorum. Ve böyle bir Kur'ân-ı Kerim'in yazılması hakkında vaki' olacak her fedakârlığa

hazır olduğumu, utanarak baştan ayağa kadar beni istilâ eden bu sürurun verdiği Halet-i Ruhiye üzerine arz ediyor ve ayrıca diyorum ki: Sevgili Üstadıma istenilen şekilde kendi elimle yazılmış bir Kur'ân-ı Kerim'i yazıp takdim etmeyi çok arzu ediyorum. Fakat mes'elenin müsta'celiyetini düşünemiyordum. Ve bir de diğer Kardeşlerimin bu Şerefte mahrumiyetidir ki, bu fikrimin ve bu arzusun kabulünde ısrar edemiyorum.

Evet Sevgili Üstadım! **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** zaman takarrüb etmiştir.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ mev'ud vakte biz de erişmiş bulunuyoruz. Artık sebep

Selef-i Sâlihîn'in Kur'ân'a Haşiye olarak bir şey ilâve edilmemesi hakkındaki kararlarının, zamanlarına aid bulunması ve Ülema-i Müteahhirîn'in müsaadeleri de Arabçanın tahsili cihetine gidilmediğinden ileri geldiği kanaatini taşıyarak, Arabçanın okumak ve yazmak istenilmediği bir zamanda bulunuyoruz. Binaenaleyh Kur'ân hakkında Sevgili Üstadımın düşündüklerine pek büyük bir ihtiyaç olmakla beraber, bu güzel ve pek büyük bir Emr-i Hayra kapı açan bu işin hemen ikmal edilmesi için her şeye tercih edilmesi rica ve istirhamındayım. (Saatçi Lütfü Efendi Kardeşim de bu kanaattadır.)

Sevgili Üstadım! Allah sizden hem ebediyen razı olsun, hem de her bir hayırlı işinizde muvaffak etsin, Duasıyla Cenab-ı Hakk'a müteşekkik olduğum halde size olan minnetdarlığımı arz eder ve Damenlerinizi öperim, Muhterem Efendim Hazretleri.

H u s r e v

* * *

Ey Üstad!

Kur'ân'ın bir ma'kesi olan yazdığın Risaleler, senin ne büyük Üstad olduğuna kabul ve teslime kâfidir. Sen ki ey Aziz Üstad, İslâmiyet üzerine çöken zulmet ve gaflet perdelerini Risalelerinle yırttın. O mülevves perdeler altındaki en Nurlu Hakikatleri meydana çıkardın. Senin sarsılmaz Azmin, kahraman Metanetin, ârâmsız Sa'yin semeresiz kalmadı. Anadolu'nun ortasına öyle bir Âb-ı Hayat çeşmesi açtın ki **(Haşiye-1)** bu çeşmenin muslukları yazdığımız Risalelerin, neşrettiğiniz Eserlerin Hakaikidir. Menba' ve madeni, bâki olan

(Haşiye-1): Bu Hizmet-i Kudsiyedeki Sevab ve Şerefte benim gibi bîçarenin hissesi, tasavvur ettiğiniz miktardan binde bir düşse yine şükrederim. Ehl-i Hüner, Elmas Kalemleriyle imdadıma yetişen sizin gibi Kur'ân'ın hâlis Şakirdleridir.

Kur'ân-ı Hakîm'in bahridir. Bir gün olup bu dâr-ı imtihandan Saadet Âlemlerine göçtüğün zaman, kıymetdar Eserlerin seni namınla beraber yaşatacaktır. Ne mutlu, senin açtığı çeşmenin kıymetini takdir ile ona Muhafız ve Müdafî olan ve îcabında Eserlerinin Ahkâmını İlân ve Telkin uğrunda bin can ile hayatını fedaya müheyya olan, candan sevdiğin Talebelerin var. Uhrevîler diyarında olduğunuz zamanlarda dahi sizin Ruhunuzu muazzeb edecek hareketlerde bulunmayacaklarına emin olunuz. Bir çok Esrar-ı Kur'âniyenin anahtarlarını şimdiden Talebenize tevdi' ettiğimize, onlar canla başla size minnetdar ve müteşekkirdirler. Bugün saçmakta olduğunuz feyizli Nurlar, beşeriyetin hakikî insan olanlarını pâyansız sürurlara istiğrak ederek, mükellef oldukları vezaifi bildiriyor. Hizmetiniz inkâr edilmez ve senin Fedakârlığın azîmdir, azîmdir.

Aziz Üstad! Hizmetin göklerde gezsün (**Haşiye-2**) ve siz destanlarda geziniz. Fedakâr Üstad! Diyanetten meded almayan, ehl-i gafletin gafletini ziyadeleştiren edebiyat denilen müdhiş sarhoşluk, ancak ve ancak sizin Âsâr ve Telkinleriniz sayesinde mündefî' oluyor. Dinsiz milletler payidar olamayacağı ve hattâ insaniyeti bile öğrenemeden dünyadan gelip geçeceklerini pek makul ve mantikî delillerle isbat ettin. Eserlerin Ruhun gibi ulvî ve ihatalı.

Sevgili Üstadım! Müsterih olmalısınız ki, sizin sa'yiniz beyhude değildir. Lâyemut Risalelerin ilelebed kıymetli ellerde gezecek. Bugünkü dinsizlere haddini bildirecek ve belki İman dahi bahşedecek. Zâten sizin talebiniz bu değil mi? Emeliniz, gayeniz, İman Dairesinde İkaz ve İrşad hedeflerine yetişmek değil mi? Felsefe mezbelelerinde nâlân, sürünen edesizler elbette hakikî edebi ve edebiyatı sizin Eserlerinizde bulacaklarına asla şübhe yoktur ki, böyle olacak.

(**Haşiye-2**): Bu Kardeşimin bu hissine iştirak etmiyorum. Rıza-yı İlahî kâfidir. Eğer O Yâr ise, herşey yârdır. Eğer O Yâr değilse, bütün dünya alkışlasa beş para değmez. İnsanların takdiri, istihsanı, eğer böyle işde, böyle Amel-i Uhrevîde illet ise, o ameli ibtal eder. Eğer müreccih ise, o ameldeki İhlâsı kırar. Eğer müşevvik ise safvetini izale eder. Eğer sırf alâmet-i makbuliyet olarak, istemeyerek Cenab-ı Hak ihsan etse, o amelin ve ilmin insanlarda hüsn-ü tesiri namına kabul etmek güzeldir ki,

وَأَجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ buna işaretidir

Siz de artık muhterem Üstad, muhtaç olan koca bir millete tarif ve mikyasa kabul etmez bir Hizmeti îfa etmiş bulunuyorsunuz. Bu millet, bu toprak, bu vatan hiçbir zaman size olan borçlarını ödeyemezler. Dilerim ki, bu azîm, kudsî Hizmetinizin mükâfatını Cenab-ı Hak size pek lâıyk bir tarzda ihsan etsin. Dünya ve Âhirette sizden ve bizim gibi âciz ve kusurlu Hizmetçilerinden razı olsun, آمین.

Lütfü'nün arkadaşı

* * *

(Husrev'in fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

Yorucu bir kuvvetle gece ve gündüz beni düşündüren ve fakat hiç de kıymeti olmayan vaziyetten kurtaran Mektubunuzu aldığım vakitten beri sürur içinde, Cenab-ı Hakk'a bînihaye teşekkürlerimi takdim ediyor ve beş vakitte, Eltaf-ı İlahiyeye mazhariyetinizi Dua ediyorum. Bilhassa sevincimi artıran keyfiyet, Cenab-ı Hakk'ın sırf Hizmet-i Kur'ân'da İstihdam etmesinin iş'ar buyurulmasıdır.

Muhterem Üstadım! Vaziyetimden çok çok memnunum. Artık Emr-i Âlîleri mucibince hiç bir şey düşünmüyorum. Düşündüğüm bir şey varsa, o da Risale-i Nur'dan Sözler'i ikmal etmek, bunlardan istinsah ederek arkadaşlarımızın çoğalmasını temin etmek için lâıykıyla çalışmaktır. Bunun için kendimde gördüğüm âriyet ve emanet bir varlığa değil, belki Cenab-ı Hakk'ın Kudret ve Lütuflarına istinad ediyorum.

Muhterem Üstadım! Yazdığım Otuzikinci ve Yirmiyedinci Sözleri takdim ediyorum. Yirmiyedinci Mektub'da arkadaşlarımızın ihtisatlarını okurken bilerseniz ne kadar sürur duyuyorum. Yekdiğerine ayrılmamak için kıymetsiz maddî iplerle değil, kıymetli ve manevî iplerle bağlanmış bir aile ve bir Cemaat efradının hissedeceği sevinçle mütelezziz oluyorum. Şübhesiz Zât-ı Üstadaneleri başımızda olmakla beraber, büyük olanlarımız Ağabey ve beraber olanlarımız da Kardeşlerimiz olmuşlardır. Veyahud ben bu Cemaatin içerisine dâhil olduğumdan fevkalhad bahtiyarım. Kur'ân-ı Mübin'in Nurlarının Ahz ve Neşri hususunda, Sevgili Üstadımız, Şahsiyetiniz vasıta kılınmasından dolayıdır ki, sizi bize veren Cenab-ı Hakk'a minnetdarlığımızı tahdid edemeyiz.

H u s r e v

(Sabri'nin bir fıkrasıdır)

Eyyühe-I Üstad-ül Muhterem!

Bil'istinsah Takdim-i Huzur-u Fâzılaneleri kılınan Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesi tam zamanında izhar-ı endam etmiştir. Şu Mübarek Eser Risalat-ün Nur ve Mektubat-ün Nur'un bir nevi tarihçeleri olduğu gibi, diğer cihetten de Âsâr-ı Pür-Envârın senedât ve berahin-i kat'iyeleri hükmünde görülmekle beraber, üç seneden beri dimağında mahsus ve mahfuz bir çok ihtisasatı da, bu kere zahire çıkarmıştır. İşte Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın Derece-i Kudsiyet ve Ulviyet ve Nuraniyeti böyle Elmas ve Mücevherat-ı Maneviyeyi câmi' bulunduğu, bu mes'ele ve emsali mesailden anlaşılmıştır.

Evet şu Hakikati de itiraf etmek lâzım ki, bir mücevherat hazinesi ne kadar zengin ve ne kadar yüksek bir servete mâlik olursa olsun; bâyii, dellâlı, usûl-ü bey' u şiraya aşına olmazsa, zilyed bulunduğu kıymetdar hazinenin müştemil ve muhtevi bulunduğu emtiayı, lâyıkiyle Âleme ilân ve enzar-ı âmmeye vaz' edemez. Binaenaleyh şu devr-i müşevveşte, Hakaik-i Kur'âniyenin hakkıyla Bey' u Şirasını yapan Dellâl-ı Kur'ân'ın değil altı senedir, belki kırk seneden beri Ehl-i İslâm'a hitaben:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ

Ferman-ı Rabbanîsiyle nida etmeleri, bil'umum Envâr-ı İmaniyeye muhtaç Ümmet-i Muhammed'i medyun-u şükran eylemiş ve eylemektedir.

S a b r i

* * *

(Sabri'nin fıkrası)

Eyyühe-I Üstad-ül Muhterem!

Bu kere Yirmiyedinci Mektub'un İkinci Zeylini, Yirmisekizinci Mektub'un Beşinci, Altıncı Mes'elelerini bil'istinsah asıl maa-suret takdim ediyorum. Bendeleri Yirmiyedinci Mektub'un te'lif ve tesis ve tertibinde, çok mühim bir isabet hissediyorum ki, bu Mektubun te'lifindeki gaye, kat'iyen Mektub sahiblerini ilân ve teşhir olmadığı, belki muhtelif-üd derecat zevil'efkâr ve elbabın herbiri, Nurların ancak yüzde birer hâssalarını ve fevaidini görerek, Dellâl - ı Kur'ân'ın

bir dereceye kadar nidalarını taklide çalışmaları, ayrıca bir zevk ve letafet ihsas ediyor.

Nur Deryasını görmeyen bazı kimseler müştakane soruyorlar ki: Mensub bulunduğunuz Nur Eczahanesinde ne gibi mualecat var ve asıl mevzuları nedir? Evvelce bu suale karşı Risalet-ün Nur'u mümkün ise, birer birer göstermeye, değilse Aklım erdiği kadar söylemeye mecbur idim. Şimdi ise, Risalet-ün Nur'un yüzde on nisbetinde mevzuunu mümkün merteye ifadeye hazırım. Ve nîm bir fihristini andırır Yirmiyedinci Mektub'u veriyor ve bildiriyorum. Cüz'î-küllî maksadımı bildirebiliyorum. Nurların ekser aksamı vücuda geldikten sonra Yirmiyedinci Mektub âdeta işaret tabancası gibi endaht edildi. Ve hem de Nur Deryasının askerleri beyninde, bir nevi müsabaka vazifesini de gördü. Her müntesib Meşher-i Nur'a, az-çok hünerini döktü.

S a b r i

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Eyyühe-I Üstad!

Îd-i Saîd-i Fitrînizi tebrik ve bilvesile Dest ve Damen-i Kerimanelerini öperim.

Efendim, her an Nurlar ile tegaddi eden Ruh-u Âcizanem, yine evvelki Cuma günü mugaddi bir Nura muntazır iken, Yirmidokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısmını ihsan ve irsal buyurulmakla fakir Talebeniz müşerref ve müstefid ve minnetdar kalmıştır. Bir saatlik misafir kalan bu Eser-i Kıymetdar ve manidarı hemen Abdullah götürdü. O rü'yamisa görüğüm Eserin, bir haftadan beri dimağımdaki kıymetdar nakışlarını ve manidar meallerini, aczim dolayısıyla ifade edebilmeye iktidarım yok.

Şu kadar arzedeabileceğim ki, bu bürhanî, senedî, şuhudî velhasıl kâffe-i esbab-ı sübutiyesi aslında münderic ve müstemil bulunan kıymetdar Eser, umum Risale-i Nur ve Mektubat-ün Nur'un güneş-misa İ'cazları, Âlemleri hayrette bırakan Kerametleri, dost ve düşmanın itiraf ve takdirini kazanan Âsâr-ı Sâbika-i Nuraniyenin ne kadar güzellikleri ve meziyetleri varsa, sanki bu kısımda içtima etmiş. Ve yahut şöyle diyebileceğim ki, her ne zaman Nurlardan bir Risale görsem, bu gibi veyahut daha ziyade bir zevk - i hakikî ve sürur - u nâmütenahî

görüyorum. Şu halde bu acib mahsusat ve meşhudat, ancak Nurlara aid ve münhasır bir İ'caz, kezalik Nurlara mahsus bir Kerametidir demekte, Ehl-i İmanca kâmil bir kanaat mevcut bulunacağına eminim. Bilhassa Tevafukatı, Tefsiratı gösterilerek tahriri musammem ve menvî bulunan Kur'ân-ı Azîmüşşan'ı, umum Ehl-i İman ve Tevhid kemal-i hahişle ve nihayetsiz hürmetle karşılayacakları, bedahette olduğu gibi; birçok kimselerin de, âhir ömürlerinde yeniden okumağa şevk ve gayret gösterecekleri, bir ihtimal-i kavîdir. Daha nice emsali nâmesbuk Âsârın vücuda getirilmesini, bütün Ruhumla diler ve Cenab-ı Mün'im-i Hakikî'den muvaffakıyetler temenni eylerim Efendim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Hâfız Sabri

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Üstad-ı Âlîşanım Efendim!

Şu iki geceden iğtinam edebildiğim vakitlerde, Yirmidokuzuncu Mektub'un Birinci Kısmını istinsah ederek, kendi nüshamı Ali Efendi'ye ve aslını Zât-ı Üstadanelerine iade ve takdim ediyorum. Şu bir aydan beri, Ruhlarımız ateşe maruz çimen gibi yanık, küskün, solgun bir vaziyette olup; hattâ ekser arkadaşlarla, bu mes'ele hakkında ne hatt-ı hareket takib edeceğimizi Mektubla muhabere ve müşavereye başladık. Ve bu tarafta Üstad-ı A'zamımıza en yakın bendeleri olduğum için, şifahen veya tahriren bu babda maruzatta bulunmak emelinde iken, bu dertlere birer iksir, ilâç ve cevab-ı şâfi olan Yirmiyedinci Söz'ü, bir kat daha muvazzah ve oldukça şümüllü bir cevab-ı âlîyi bizlere ihsan eden ve kısacık cümlesi nâmütenahî Hakaik-i Maânîyi câmi' bulunan, bahr-i muhit-i kebir tabirine mâsadak olan her bir Cümle-i Kur'âniye şu kısımda bilhassa Beşinci, Sekizinci ve Dokuzuncu Nüktelerde asrın kuru kafalı, müflis, felsefeci şeytanlarını gemlemiş, iskât etmiş, daha doğrusu bütün bütün ilzam ve Ruhlarımızı da tenvir ve tesrir ve teselli etmiştir.

Üstad-ı Muazzezim! Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın ne derecelerde zengin bir Hazine-i Rahmet-i İlahiye bulunduğu vâreste-i arz olup, o Hazine-i Kudsiyenin muhtevi bulunduğu enva'-ı türlü elmas ve pırlantaları çıkartmak ve bilvesile bizim gibi muhtaç olanlara da verdirmek

hususunda, Nurlar Külliyyatının ekserisinde tam bir muharriklik vazifesini deruhde eden Üstad-ı Sâni Hulusi Beyefendimi, teşbih ve tabiri caiz ise, saatçilerde bulunan yıldızvari sekiz-on ağızlı saat anahtarlarına benzetiyorum ki, o müteaddid ağızlı anahtar, Âlemde mevcut her saati tahrik eder, işletir. Mumaileyh Beyefendim de, aynen o halde olup, emsali görülmemiş ve duyulmamış bir çok Mesail-i Mühimme-i Hakikiyeyi Hazret-i Kur'ân ve Dellâl-ı Kur'ân'dan istiyor.

Şu asırda Hazine-i Hassa-i Maneviyenin Hazinedar-ı Bînaziri de, o kıymetdar sâiline en kıymetdar ve Ruha tam bir gıdabahş Mevadd-ı Maneviye-i Kur'âniye ile i'zaz ve ikram ederken o halkaya lâıyk ve müstehak olmadığım halde, fakir de Gıda-yı Ruhanîmi ârâmsız alınca; o mevaidi ihsan edene de, getirene de, isteyene de hadsiz medyun-u şükran kalıyorum. Bu defaki aldığım Lütufname-i Ekremîlerinde, gücenmesini hazır farzederek Mektubla muhabere etmiyorum, buyuruluyor. Bu hususta Kalb ve Ruhuma "Ne Dersiniz?" dedim. "

أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ، sadhezar أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ. Biz ölmüştük، لَهُ الْحَمْدُ bize taze

Hayat bahşedildi. Gücenmeye, hiçbir cihetle hakkımız yok. Vazifemiz olan Duaya devam ve teşekkür borçluyuz." cevab-ı hakgüyanesini Ruhumdan aldım.

Hâfız Sabri

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Eyyühe-l Üstad-ül Muhterem!

Bu kere Yirmidokuzuncu Mektub'un Dört ilâ Dokuzuncu Nüktelerini hâvi mübarek Mektubunuzu Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'alesinin Sırr-ı Azîm-i İnalet beyanındaki Hâtimesi namını verdiğiniz ve mu'ciznüma Ramazanın Hikmetlerini beyan eden Yirmidokuzuncu Mektub'un İkinci Kısmını ve münevver Hâtem-i İ'cazı kemal-i şükranla aldım. İştıyakla, lezzetle, zevk-i manevî ile defaatle okudum. Fakat iki haftaya yakındır ki, cevab yazamadım. İşte bu mübarek Cuma günü, hem Nurlardan aldığım Feyizleri, Tesellileri, hem kalbî teessüratımı icmalen arz maksadıyla, bu varakpareyi tahrire Lütf-u Hak'la başladım.

Evvelen, Yirmidokuzuncu Mektub'un altı nüktesiyle Kur'ân'ın hakikî tercümesi kabil olmadığını, İmandan zerre kadar nasibi olana,

Yirmibeşinci Söz'deki bürhanlara zeylen isbat ediyor. Ve Şeair-i İslâmiyeyi gayet güzel bir üslûb ile tarif ve mütalaa etmekle beraber, ülema-üs sû' ashabına çok mükemmel ve manevî tokat aşkediyorsunuz. Ve nihayette, Mektubdaki Hakikatların Kur'ân'dan geldiğine Akli takvim için, onun Belâgat-ı İ'caz ve İcazına imtisalen:

لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ

Âyet-i Kerimesini nazara vaz'ediyorsunuz. Bu bîçare Duacınız, Talebeniz ibraz ve irsal buyurduğunuz Nurların mütalaasında, müsbet ve menfî iki tesir altında ne yapacağını ve ne edeceğini şaşırıyor. Çünkü manevî Vazifemizi îfa edemiyoruz. Çok az ve dar bir muhite neşredebiliyoruz. Bid'at ve dalalet her gün artmakta, Ahkâm-ı İslâmiyeye Sünnetlerden başlayarak ve Kur'ân hedef tutularak, çok insafsızca hücum edilmekte olan böyle bir zamanda ve tam bu yaralara münasib merhem olacak, bu nurlu ve şifalı Eserlerin mahdud eşhas arasında ve yalnız bu zavallıların ümid ve İmanlarını takviye edecek vaziyette kalması, teessürü artırmakta ve Dergâh-ı İlahiyeyle ilticadan başka çare bırakmamaktadır.

Evet, kat'î kanaat hasıl olur. Hattâ dikkatle bakılsa görülüyor ki, bu Saray-ı Âlem inkıza hatve be-hatve yaklaşmakta. Her saat çatısından tuğla, duvarından bir kerpiç, sıvasından bir parça kopmakta, hattâ lâmbasının ışığı azalmaktadır. Eksilmez, yıpranmaz, yıkılmaz, değişmez zannolunan bu kervansaray elbette eskiyecek, yıpranacak, yıkılacak ve değişecektir.

İşte beşere bilhassa müslümanlara ârız olan ve alettevali artmakta olan za'flar, bu neticeyi ta'cil ediyor, mütalaaşındayım. Fakat İrşad buyurulduğu üzere madem ki, netice ile değil, Hizmetle mükellefiz. O halde ümidimizi kesmeyerek, sabr ve sükûn ile Dua ve Niyaz ile Dergâh-ı İlahîden yalvarmalıyız. Muhit İlim ve zevalsiz ve nihayetsiz Kudret Sahibi olan Hâlıkımız iyi yapar, iyilikler halk buyurur **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, demeliyiz.

Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesinin Hâtimesi, gaybî işaret hakkında ihtimalen dahi olsa, her türlü evhamı izale etmek maksadıyla yazılmıştır. Sıddıkınız, **الْحَمْدُ لِلَّهِ** mübarek Eserlerde delalet ettikleri manalarda, işaret ettikleri Hakaikta, bütün mevcudiyetle kabul ve tasdik ve Kudsî Meânisini dercan etmekten başka bir

his asla taşımamıştır. Nasılki Aziz Üstadımız bu Kur'ânî Cevherleri kendisine göstermekle iktifa etmiyor ve muhtaçlara da bakınız, görünüz, istifade ediniz; siz de muhtaçlara, müştaklara, mütehayyirlere göstermeye vasıta olunuz buyuruyorlar. Bu fakir Talebeniz bu Emre **عَلَىٰ قَدْرِ الْإِمْكَانِ** ve **(عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ، سَمًا وَ طَاعَةً)** demiş. Ve **مُتَوَكِّلًا عَلَى اللَّهِ**, bu emel uğrunda Hizmette bulunmayı minnetdarane

arzu etmekte bulunmuştur. Binaenaleyh gaybî Tevafuk hakkındaki bu müdellel ve mukni' Beyanat da yerindedir, fazla değildir. Bu da herhalde lâzımdır. Buna mutlak ihtiyaç vardır veya olacaktır. Gösterilen misalden de anlaşılıyor. Özene bezene yazılmış, senelerle emek sarfıyla cem'edilmiş, toparlanmış, tefsir kavaidine siyak ve sibak-ı kelâm gözetilerek, muhtemelen bazı yerlerinde kesret-i istimal sebebiyle, hâh nâ-hâh nazar-ı dikkate çarpan Tevafuk ve müvazenete de an-kasdin ihtimam edilerek, emniyetle vücuda getirilmiş olan bir Tefsir ile, doğrudan doğruya Hazain-i Mukaddese-i Kur'âniyeden bu asır insanlarına, Müslümanlarına göre nebean, feveran ve lemaan eden Nurlu Âsârdeki gaybî Muvafakat, Müvazenet kıyas edilebilir mi? Aslâ...

Hâtimedeki Ahmed Galib Bey'in fıkrası hoştur. Bu fıkranın Hazret-i Kur'ân'a ve Mahzen-i Esrar-ı İlahiyenin bir nevi Nurlu Reşehatı ve Lemaatı olan Sözler'e nisbeti, güzelliğini arttırmıştır. Allah bu gibi Kardeşlerimizin adedini çok arttırsın. Ve cümlesini, bu meyanda bu fakir-i pür-taksiri de muvaffak-un bilhayr buyursun, **آمِينَ...**

Yirmidokuzuncu Mektub'un İkinci Kısmı, Kur'ân'ın has dûrbîniyle bakılmak suretiyle, Ramazanın Hikmetlerinden dokuzu mükemmelen ve emsalsiz tarzda beyan buyurulmuştur. Allah Sevgili Üstadımızdan razı olsun. Bu sene burada Ramazan-ı Şerife'riyet, evvelki senelerden zahiren ziyade idi. Gönül arzu ederdi, keşki bu Âlî Eser, bu Ramazandan evvel elimize geçmiş olaydı. Seyyid-ür Rusül, Nur – ul Vücd Efendimiz Hazretleri Sallallahü Aleyhi ve Sellem **(الَّذِينَ النَّصِيحَةَ)** buyurdıkları malûm-u fâzılaneleridir. İşte bu sebeble

azlığından müteessir olduğum buradaki Cemaatimize, tam vaktinde okumak suretiyle, bu Emr-i Celil-i Nebvîyi de yerine getirmiş olurduk. Fakat bu Şereften mahrumiyetimiz, maddî uzaklığından ileri gelmiştir. Çünkü Kur'ân'ın madem ki, ilk nüzulü Şehr-i Ramazanda olmuştur. Bu asırda ve şu zamanda da, o mübarek Âyetin Hikmetleri hakkında Eser yazılmasının bu ayda olması enseb ve a'lâdır.

Cenab-ı Hak emsal-i kesîresiyle, hayırlısıyla cümlemizi müşerref buyursun, آمین...

Hâtem-i İ'caz, Hizmet-i Kur'ân'daki kıymetdar Kardeşlerimi tanıttırdı. Ve şu güzel Nurlu Beyti hatırlattı:

Âyinedir bu Âlem, her şey Hak ile kaim,
Mir'at-ı Muhammed'den, Allah görünür daim. **(Haşiye)**

Ve şu fıkrayı söylettirdi:

Âyinedir bu hâtem, herkes Sıdk ile hâdim,
Mir'at-ı Üstaddan, Kur'ân'dır görünen daim.

Allah-u Zülcelal cümlesinden razı olsun. Bu mübarek mir'atın boş köşesine, bu Beyit ile imzamin konulmasını tasvib-i ârifanelerine arzederim.

H u l u s i

* * *

(Binbaşı Âsım Bey'in Risalet-ün Nur Sözleri hakkında temsil ettiği bir fıkradır)

Münezzehdir Şuunattan, hep İlham-ı İlahîdir,
Okurken Nur alır Vicdan, Sütûr-u Bîtenahîdir,
Riyadan, kibirden, her meâsîden münezzehdir,
Kelâm-ı Lâyezalî'den gelen, bir Nur-u Müferrihtir.

Nasıl bir Vecd içinde anladım bilsen, bu Âsârı,
Bu, Âyetler gibi nuranî ve lahutî bu Efkârı,
Meâsir mi Eser mi müncelî yoksa müesser mi?
İlahî bir "sürâ"dan berk uran, hayretfeza Sır mı?

Anılmaz, anlatılmaz, Sırr-ı Vahdetten haberlerdir.
Sen ey gafil beşer bil nefsin, gör ki, ne şeylerdir.
Bütün kevn vâlih ve hayran düşündükçe ser-encamın
Kerim hayretle, hürmetle anar Namın, büyük Namın.

Â s ı m

* * *

(Haşiye): Latif bir Tevafuktur ki, birinci Hulusi ile ikinci Hulusi ünvanını alan Sabri Efendi, buradaki birbirinden çok uzak oldukları halde, aynı fıkrayı Mektublarında bana karşı yazıyorlar.

(Hulusi Bey'in fikrasıdır)

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حُرُوفِ رِسَالَةِ النُّورِ وَ
مَكْتُوبَاتِ النُّورِ أَلْفَ أَمْثَالِهَا

Eyyühe-l Üstad-ül Muhterem!

Geçen hafta Yirmisekizinci Mektub'un Beşinci ve Altıncı Mes'eleleri isimlerini alan biri şükre, diğeri Harem-i Şerif sualine cevap olan iki Eser-i Âl-ül Âlînizi, kemal-i şevkle aldım. Zevk ile mütalaa ettim. Çok susamıştım. Şükre dair çok derin manalı, şeker gibi tatlı, şeker şerbetinizi Besmeleyle içmeye başladım. Bu âciz Talebenize Nimetlerinin hadd ü pâyanı olmayan ol Hâlık-ı Kerim, ol Mün'im-i Hakîm, ol Rezzak-ı Rahîm Celle Celalühü Hazretlerinin Nurlar namı altındaki İn'am ve İhsanına karşı (الْحَمْدُ لِلَّهِ، اللَّهُ أَكْبَرُ) dedim. Ve manevî susuzluğumu, elim ermez, gücüm yetmez, nazarım erişmez, hülâsa acz-i tamm içinde, fakat Rahmetinden ümid kesmediğim bir halde iken, ol Rahmanü'r-Rahîm Hazretlerinin muazzez Üstadım vasıtasıyla teskin ettiğine, yüzbinler hamd ve şükür eyledim ve edeceğim.

Mübarek Sözlerinizde öyle Kudsî Feyizler var ki, sanki Talebenizin (alâka ile mütalaa eden veya istima' eyleyenleri) elinden tutuyor; bak bu, bu manaya delalet eder, şu şunun içindir, bundaki maksad ve gaye ve Hikmetler şunlardır, gel daha yukarı gidelim, daha ilerleyelim diye menba'dan menba'a, etekten tepeye, izden yola, Hakikattan marifete götürüyor, çıkarıyor. Ziyaret ettiriyor. İstifade ve istifaza ettiriyorsunuz. Bu defa bu seyr ile şükür nehrinin menba'ına şükür dağının tepesine, şükür çığırının şehrahına, şükür-ü mutlaktaki Hakikatla Marifete götürüyor ve mebde'de olduğu gibi, müntehada "Der tarîk-ı acz-mendî lâzım âmed çâr-çiz; acz-i mutlak, fakr-ı mutlak, şevk-i mutlak, şükür-ü mutlak ey Aziz" buyuruyorsunuz.

Biz de " فَهَيْتُ وَ صَدَقْتُ " diyerek mukabele ediyoruz. Dua ve Salavat ile bu Kudsî Seyahata nihayet veriyorsunuz.

İbraz buyurduğunuz pek âlî şefkatten yüz bulan muhtaç ve âciz Talebeniz, Üstadının nazarını başka tarafa çevirecek bir suale cür'et eylediği için, "Gel haydi, Harem -i Şerif'e girelim. Oranın bugünkü

halini ve esbabını biraz anlatayım" demek nev'inden olan Yirmisekizinci Mektub'un Altıncı Mes'elesini de okudum. Çok istifade ettim. Allah sizden razı olsun.

H u l u s i

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Bu defa Lütuf ve İna'yet buyurulan, Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesini hürmetle aldım. Ta'zimle ve defaatle mütalaa ettim. Ayrıca bir defa yeni Talebeniz Hâfız Ömer Efendi'ye ve bir defa pederim ve eski Hocalarımdan İbrahim Efendi ve bir dostumuza ve bir defa da Fethi Bey'e okudum. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** yine okur ve okuttururum. Bu mübarek Mektubunuzla başta şu bîçare olduğu halde, dinleyenlerin ahval-i ahîre dolayısıyla Kalblerinde hasıl olan manevî yaraya çok mü-kemmel ve münasib bir merhem vurdunuz. **لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ**

Nass-ı Celilini hatırlatarak, Allah'ın lütfuna ve Habib-i Ekreminin (A.S.M.) Ruhaniyetine, Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın

مِنْ أَوَّلِ النُّزُولِ إِلَى قِيَامِ السَّاعَةِ

devam ettiğine şübhe kalmayan İ'cazına dehalet ve hakikî sabırla bu acılara mukabele ederseniz, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** yakın ve nurlu istikbale mazhar

olursunuz, gibi hakikaten pek azîm bir müjde vermiş oldunuz. Bîçaregân-ı Ümmete, İzn-i İlahî ile beyan buyurduğunuz İ'caz-ı Kur'ân hürmetine, Allah-u Zülcelal muhterem Üstadımızdan ebeden razı olsun. Ve Hazret-i Kur'ân hesabına intizar buyurduğunuz ümidlerinizi, ankarîb Mübeddel-i Hakikat ve Mü'minlere de Selâmet-i İman tevfik buyursun, Amin.

Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesini almazdan evvel, mübarek Sözler'le alâkadar olmayan zevata, defaatle Üstadım altı-yedi seneden beri şöyle buyurmaktadır: (Kur'ân'ın Surları yıkılmıştır. Bütün hücumlar Kur'ân'adır. İmanı kurtarmak zamanıdır...) İşte yavaş yavaş bu Beyanatın sıhhati, her gözü ve Akli olan Mü'min tarafından tasdik edilecek hâdisat zuhur etmektedir, diyordum. Bu Mektub, bu bîçare Talebenizin Üstadının emirlerini Tebliğde Sadık olduğunu isbat etmekle beraber , evvelce de arz ettiğim vecihle, Mektupları

almazdan evvel hatırıma gelen, hattâ lisanıma kadar geçen, çok mes'eleler nev'inden olduğuna şübhem olmadığı için, bunu da İ'caz-ı Kur'ândan addediyorum. Tevafukatta bendenizdeki Nüşhada da, ekseriyetle müvazenet vardır. Evet hangi cihetten bakılsa, İnayet-i İlahiye ayân beyân görünür.

Muhterem Üstadım, Rahmet-i İlahiye ile bir Hakikatı daha yakînen anladım. O da şudur ki: İlk şeref-i mülâki olduğum zamanda verdiğiniz Ders, bütün Risale ve Mektublarda vücudunu hissettirmektedir. Fark yalnız o Dersteki mücmel Hakaikın diğer Derslere tafsil, tavzih ve izharından ibarettir. Demek ki, İmanı ve Kur'ân'ı esas ittihaz etmekle, daimî bir Feyz Menbaı, sermedî bir Nur Kaynağı, fenasız Kudsî bir Hazine, İlahî bir Kale kurulmuş oluyor.

Evet mademki Kâinatın Halkına sebep olan Nebiyy-i Efhâm (S.A.V.) Efendimiz Hazretleri, Vazife-i Risaletlerini mükemmelen îfa ettikten sonra, Emr-i İlahî ile vücuduna bâis oldukları Âlem-i Bekaya teşrif ettiler. Şu misafirhane kapanıncaya kadar gelip geçecek, dolup boşanacak, çürüyüp tazelenecek sükkânına, bilhassa cinn ve inse en âlî bir hediye, en mükemmel bir Rehber, en mukaddes bir Mürşid olarak, Kur'ân-ı Hakîm'i bırakmışlardır. Nitekim müteakib asırların yetiştirdiği bir çok Zevat-ı Âliye, bütün müşkillerini Kur'ân ile halletmişler. Aradıklarını Kur'ânda bulmuşlar...ilh.

İşte bu bid'at ve zulümat asrında da, yine o Kur'ân-ı Hakîm ve Kerim, lâyemut İ'cazını Sözlere ve Mektuplarla izhar etmiş ve bu hakikaten azîm işde Rahmet-i İlahiyeye, muazzez ve muhterem Üstadımız elyak ve elhak Memur ve Vasıta olmuştur. Bu Hakikata daha birinci Derste, Lütf-u İlahî ile İman ettim. Diğer Nurlu Dersler Kuvvet-i İmana vesile olmuş ve olmakta bulunmuştur.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Aziz ve Muhterem Üstadım!

Bu dünya Mü'mine zindandır derler. İşte Neşrine, İzharına, Beyanına vasıta olduğunuz Nurlar, bize bu karanlık dünyamızı aydınlattı. Hil kattaki Hakikatı talim etti. Bâki, daimî ve sermedî, saadetli Hayatı tedris etti. Şahsen bu Nurlar olmasaydı, halim ne olacaktı? Ya Nurlara erişmeseydim, ne yapacaktım? Ya bu Nurların Neşrine

عَلَى قَدْرِ الطَّاقَةِ وَالْإِمْكَانِ Lütf-u İlahî ile çalıştırılmasaydım, bütün kazancım masiyet ve kara yüzle, perişan hal ile, nasıl Dergâh-ı İlahiyeye çıkacaktım? اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ ثُمَّ وَ ثُمَّ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ, Niyet-i Hâlise ve cüz'-i lâ-yetecezza kabilinden olan Kur'ânî Hizmet sebebiyle, bu abd-i pür-taksir de اِنْ شَاءَ اللّٰهُ Duanızla Rahmet-i İlahiyeye nâil olur ümidindeyim.

H u l u s i

* * *

(Sabri'nin bir fıkrasıdır)

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

Efendim, hiç şekk ve şübhem kalmadı ki, Nur Nurdan seçilemediği gibi, Nur Deryasının Nuranî Talebeleri de, nerede olursa olsun hepsi bir gayede, umumî bir zihniyette, yekdiğerlerine rekabetleri yok, daima birbirinin evsaf-ı mümtazesiyile müftehir ve mübahî, samimiyet ve vefa hususunda, rüfekasını şahsına tercih eder, bir emelde bulunmaları yegâne emel ve gayeleri olan Tevhidin bir Alâmet-i Mümtaze ve Farikası olan İttihad ve Tesanüd-ü Hakikiye ve Meşruayı kalen ve fiilen ve halen göstermeleriyle sabittir ki, bu hal bir Alâmet-i Muvaffakiyettir.

Talebeniz H. S.

* * *

(Re'fet Bey'in bir fıkrasıdır)

Aziz ve Muhterem Üstadım Efendim!

Son neşrettiğiniz Söz, fakirde çok derin tesir ve intibalar bıraktı. Onun saikının ne olduğunu anlayamadım. Zât-ı Âlînizi o Söz'de çok hiddetli buldum. Gayet ateşîn bir Kalem, bütün elemelerinizi dökmüştü. İhtiva ettiği Hakaika mest ve hayran olduğum halde, saatlerce okudum. Artık Sözlerinizin hiçbirini diğeriye tercih edemiyorum. Zira birine mühim derken, diğeri daha mühim ve bir diğeri ehemm olarak kendini gösteriyor. Binaenaleyh Envâr-ı Kur'âniyeyi gökteki yıldızlara benzetiyorum. Filhakika yıldızlar parlaklık itibariyle birbirinden farklı ise de, hepsi yıldızdır. Ve aynı menba'dan ahz-ı envâr

etmede olduklarından, keyfiyetçe yekdiğerinden farkı yok gibidir. Sözleriniz aynen böyledir. Her birini yüz defa okusam, yüzbirinci defa hiç okumamış gibi, büyük bir zevk-i manevî ile okumam dahi yüksekliğine şahiddir. Bu babda ne kadar yazsam Sözler hakkında hiçbir şey yazmış olamayacağımı düşünerek, sözüme nihayet veriyorum.

R e ' f e t

* * *

(Şu fıkra Mes'ud Efendinindir)

Ey benim Muhterem Üstadım!

Hadd-i büluğumdan bu âna kadar, laîn şeytanın zırhından mamul bir sanduka derununda kilitlemiş olduğu Akl-ı Uhrevî ve İmanımı taziyik altına almıştı. Duanız sayesinde ve bana karşı göstermiş olduğunuz hüsn-ü niyet ve nasihatlerin semeresi olarak, ancak yedi senede, Üstadımın Dua yumruğuyla laîn şeytanın zırh sandukası kırılarak, İmanımı tekrar teslim ettin ve teslim aldığımı şununla isbat ederim ki; Duaya kabul buyurduğunuz tarihte, yani Ramazan-ı Şerifin üçüncü günü bera-yı ziyaret nezdinizde idim. Müfarakatımdan sonra, Cenab-ı Hak'ın gösterdiği ve Sevgili Üstadıma arz eylediğim rü'ya ile, âcizane tefsirimde, gündeğudan günündiye doğru olan çayı yani gündeğudaki Duayı almamış olsa idim, önümde elinde sepet ile giden adam gibi gayya kuyusuna gidecektim. Ben de o kapının önünde durduğum halde, o müessir almış olduğum Dua sayesinde, o korkunç kapıdan çağırılmayarak, avdetimde geniş bir caddeden halkın omuz omuza geçtiği ve bizim mestur bir mevkide seyreylediğimiz o meşakk ve mezhime iştirak ettirilmediğimiz, ancak Üstad-ı Muhteremimin Cenab-ı Hak nezdinde Duasının kabulüdür ve Sözler'in mukavemetsûz tesirleridir.

Ben de buna mukabil, Üstadımın Hâdim olduğu çığırı takib ile Hizmet etmek emelinde isem de, yalnız ettiğim Hizmet kâfi değildir. O da ancak Âhret menfaatimiz içindir. Yalnız Cenab-ı Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerinden beş vakitte Dua ediyorum: "Ya Rabbi, Ya Rabbi! Yirmiyedi seneden beri, şeytan aleyhi-l la'nenin zırhlı çelik sandukaya kilitlemiş olduğu İmanımı, balyozuyla kırarak tahlis eden Üstad-ı Ekremime, yani Kur'ân-ı Hakîm'in Lemaatı olan Risale-i Nur'un Neşrine bir Hizmet olarak, bana menamda göstermiş olduğun Yevm-i Mahşerde gayya kuyusu kapısının ağzından çevirmeğe muvaffak

olan Müfessir-i Kur'ân'ı ve son musannif bulunan Said-ün Nursî Hazretlerinin Yevm-i Maşherde Sancaktarı kıl,

يَا رَبِّي يَا أَرْحَمَ الرَّحِيمِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

olan Cenab-ı Mevlâ'dan Evkat-ı Hamsede Vird-i Zebanımdır. Ve siz Üstadımın kabul buyurmasını istirham ile el ve ayaklarınızdan öperim, Efendim Hazretleri.

Mehmed Mes'ud

* * *

(Ahmed Husrev'in fikrasıdır)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Kıymetdar Üstadım!

Tarih-i Mektubdan iki gün evvel idi. Yirmiyedinci Mektub'un Üçüncü Zeylini yazmakla meşguldüm. Hulusi ve Re'fet Bey, Zekâi ve Sabri Efendi gibi Kardeşlerimin, Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur'a karşı gösterdikleri ateşin Muhabbetle, kalbî İhtiyaklarını gösteren Kalemleri, beni de heyecana düşürmüştü. Bu sırada Bekir Ağa, sizden gelen bir Mektubla teşrif etti. Bekir Ağa, mu'tadının hilafı olarak, pek gülşen yüzlü idi. Mektubu aynı sevinçle, ba'de-t takbil beraber açtık. Bir varakpare-i fâzılaneleriyle, Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısımının sekiz sahifeden ibaret olan Sekizinci Remzi, üç sekiz Tevafukatıyla kendini gösterdi. Yirmiyedinci Mektub'un Üçüncü Zeylinden hasıl olan sevinçli bir heyecan-ı kalbî ve Bekir Ağa'nın Üstadına ve Nurlara karşı kalbî İhtiyakını gösteren sevimli yüzü ve dört aydan beri beklediğimiz Tevafukatın gayesinin mebd'e'ini gösteren Sekizinci Remiz'deki, Sevgili Üstadımızın manevî bir Nur ile parlayan ve gülümseyen, o yüksek en hârîka, tatlı Sözü, fakir Talebenizde öyle bir halet-i azîme tevliid etmişti ki, işte o dakikam Saadet-i Ebediyeye nâil olanların geçirdiği anlardan bir dakika idi. Bu sürur içinde Mektubunuzu ve Sekizinci Remzi okudum. Okurken her bir cümlemin nihayetinde, "var ol, mes'ud ol, bahtiyar ol Üstadım" nidaları Kalbime tercümanlık eden lisanımdan ihtiyarsız dökülüyordu. İlk defa Bekir Ağa ile, bir defa Rüşdü Efendi Kardeşimle, bir defa da Re'fet Bey Kardeşimle okudum.

Evet Sevgili Üstadım, senelerden beri Kur'ân-ı Azîm-ül Bürhan'ın bahr-i ummanında medfun defineleri, Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur ile meydana çıkarmıştınız. İşte azîm bir define daha Lütf-u İlahî ile Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısımının Sekizinci Remzi'nde en parlak ve gözler kamaştırıran Nurlarıyla tezahür ediyor, kendini gösteriyor. Beşerin nazarını ister istemez kendine çeviriyor.

Bin üçyüz seneden beri, sahib-i insafı hayrette bırakan ve dünyanın her köşesinde ve beşerin her tabakasında, cinn ve beşer lisanında, Semavatta Melek ve Ruhanîler lisanında, en yüksek makam-ı mümtazı işgal eden, o Furkan-ı İlahî'nin Esrar-ı Mühimmesinden ve İ'caz-ı Azîmesinden bir parçası daha, susmak bilmeyen mu'ciznüma bir Sadâ ve latif bir Avaz ve tükenmez bir Feyizle karşımıza çıkıyor.

O kıymetdar Kur'ân'ın bugün mükevvenatı Yed-i Kudretinde tutan ve Azamet-i Kibriyasıyla idare eden ve Azamet-i Celali karşısında her şeyi kendine Secde ettiren bir Zât-ı Vâcib-ül Vücut'un Kelâmı olduğunu, üzerindeki hadsiz damgalarıyla gösteren Risalelerinizin kıymeti ne büyüktür. O Risalelere nasıl kıymet verilir, nasıl başkasıyla müvazene edilir, nasıl bir başkasının tefevvuku tahattur edilir?

Beşerin zulmetli sîmasına Nurlar saçan ve Tevhid haricindeki her türlü Akideleri zîr ü zeber eden ve Şakirdlerine gülümseyerek tatlı bir yüzle bakan ve hoş ve pek şirin bir lisan ile söyleyen o Risaleler ve o Risalelerin Sahibi ve Naşiri olan Sevgili Üstadım, siz Talebelerinizin Kalblerinde Risalelerinizle yaşıyorsunuz. Hem öyle bir surette yaşıyorsunuz ki, küçük bir işaretinize müheyya Talebelerinizin Ruhlarında ırmakların çağladıkları gibi tevali eden ve tükenmek bilmeyen İlahî bir Muhabbetle yaşıyorsunuz. Hayat-ı fânîyeye veda etseniz bile, büyük büyük Cemaatlerin arasında hürmetle yâdedileceğinize (**Haşiye**) ve namınızın dünya ve Ukbada ihtiramla taşınacağına ve Risalelerinizin pek büyük hâhişle revaçta olacağına kaviiyen ümidvarım.

(**Haşiye**): Ben Kardeşim Husrev'in bu makamdaki hissiyatına iştirak edemiyorum. İnsanların nazarında mevki kazanmak ve dillerde yâd edilmek, Hakikatbîn olanlarca bir Şeref değildir. Eğer Rıza-yı İlahî varsa, O Rızanın cilvesi olarak insanlarda teveccüh görünse; bir derece Emare-i Rıza olmak noktasında makbul olabilir. Yoksa arzu edilmemeli. Madem Husrev Hakikatbîndir, elbette benim şahsıma havale ettiği Şerefi, Risaleleri niyet ediyor. Zâten o Şerefte umum Talebeler hissedardırlar, tek birisine verilmez.

Evet nasıl sözlerim haksız olsun ki, en tehlikeli anlarda bile Hakkı söylemekte susmayan ve pek âlî Ruhu taşıyan ve Talebelerine her an teselli Nurlarını dağıtan, Kur'ân-ı Kerim'in bugünkü Dellâl-ı Muhteremi olan Üstadım! Sizin Din-i Mübin-i İslâm'a olan Merbutiyetinize ve o büyük Muhabbetinize ve o yüksek Sa'yinize mükâfat olarak Defter-i Hasenatınıza Cenab-ı Vâcib-ül Vücut Hazretleri **لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى** Ecirleri yazmasını Rahmet-i İlahiyeden niyaz ederim.

Nasıl bugünkü beşeriyet size ve Risalet-ün Nur'a medyun olmasın ki, Semamızda dolaşan güneşin saçtığı ve her an ufûlüyle bir başka Âlemi gösteren Nurları gibi değil, Kur'ân'ın Arş-ı A'zamından gelen Nurlarla ölmez, tükenmez, sermedî bir Nuru, Risalelerinizde gösteriyorsunuz.

İşte o Risaleler ki, herbiri başlı başına menba'ları ve mecraları ayrı ve fakat bir bahr-i muhit-i ummana dökülen nehirler gibidir. Sonsuz olan bu nehirlerin, hangisine varsa nasıl doyuncaya kadar su içmez? El ve yüzlerini temizlemek isteyenler, nasıl oluyor da bu enhardan istifade etmez? Veyahut arazilerini iska için cedveller yaparak hangi tarafa götürülse, azîm Cemaatler nasıl tefeyyüz etmez?

Bu enharda öyle azîm şifalar var ki, hastalar içse, her türlü devayı içinde bulurlar. Yaralılar içse, bin türlü yaralarına merhem bulurlar. İhtiyarlar içse, Hayat-ı Ebediyenin civanmerd gençlerinden olurlar. Tazeler içse, Saadet-i Dâreyini bir anda elde ederler. Risaleleri okuyanlar, Sevgili Üstadım sizin ne büyük ve âlî bir Kalbe mâlik bulunduğunuzu teslim için, bilmem tefekküre ihtiyaç var mı?

Bunca zamandan beri "Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın Dellâlıyım ve bu Kudsî Vazifemi hiçbir şeye değişmem" diye vaki' olan îlanatınıza, bir kat daha kuvvet veren, bu kerreki Neşir buyurduğunuz Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısım'nın sekiz sahifelik olan Sekizinci Remzi ne güzel gösteriyor ve bu gösterilen Hakikatlara meftun olmamak mümkün mü?

Ah Sevgili Üstadım, Lisan ve Kalemim müsaid olsa, her bir Risale için lâyük oldukları şekilde medhiyeler yapıp takdim etsem. Heyhat, her şeyde olduğu gibi, bu hususta da ben fakirim. Evet Sevgili Üstadım! Sevincimizi artıran bir mes'ele daha var. O da "Kenz-ül Arş Duasının Feyzinden gelen bir Nükte- i Kur'âniye" namı

altında neşredilen iki sahifelik Huruf-u Hecaiye-i Kur'âniyenin bu kısma ilâvesi ve bu kısmın da, yazmakta olduğumuz Tevafuklu ve Haşiyeli Kur'ân-ı Kerim'in baş tarafına, umumun istifade ve istifazalarının kolaylıkla teminine binaen dercedilmesi hakkındaki Tensib-i Fâzılaneleridir. Bu Tensib bizce de pek çok musîb görülmekle, fakir Talebenizin nazarını maziden hale, halden de istikbale çeviriyor. Ve istikbaldeki parlayan Nurları göstermekle, nihayetsiz sürurlara müstağrak kılıyorsunuz.

Ahmed Husrev

* * *

(Re'fet'in fıkrasıdır)

بِاسْمِهِ
وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Muhterem ve çok Kıymetli Üstadım Efendim!

Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmı'nın Remzini dikkatle okudum. İhtiva ettiği hârikanüma Rumuzat ve o Rumuzatın ifade ettiği yüksek Hakaik, fakire azîm istifadeler temin etti. Ve beni derin derin Tefekküre ve Teemmüle sevk eyledi. Çocukluğumdan beri Hakaik-i Diniyeye çok merak eder ve her fırsattan istifade ederek tedkikat ve tettebbuatta bulunurdum. Ne yazık ki, emelime muvaffak olamazdım. Bu sebebden yeis ve nevmîdiye düçar olurum. Nâmütenahî şükürler olsun ol Hallak-ı Azîm'e ki, Zât-ı Âliye-i Fâzılaneleri gibi, her asırda emsaline ender tesadüf olunan bir Dâhî-i A'zama bizleri mülâki kıldı da, otuz seneden beri Ruhumun çok büyük İştîyak ve tahassürle beklediği bir Üstad-ı Muhtereme nâil eyledi.

الْحَمْدُ لِلَّهِ ثُمَّ الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Madem şimdiye kadar böyle Hakikatler hiç bir eserde görünmemiş ve işitilmemiştir; yazılması çok muvafıktır ki, okuyan her Ehl-i İmanın, Kur'ân-ı Hakîm'in Hazain-i Nâmütenahiyesinden bir kısım Cevahiri elde etmek suretiyle, hem Ağniya-i Maneviye adedine dâhil olsun ve hem de künuz-u mahfiyeye ıtıla' kesbetmek gibi, Ruh-u Beşerin en büyük ihtiyacatını tatmin etmiş bulunsun. Hülâsa, Tevafukat

ve Rumuzat-1 Kur'âniye, Tebşirat-1 Azîmeyi ihtiva etmesi itibariyle, kemal-i hassasiyetle takib ve tedkik olunmaktadır. Bundan dolayı nihayetsiz hürmet ve ta'zimatımı arzeder ve mübarek ellerinizden öperek, Cenab-1 Hakk'ın bize İnkişaf-1 Kalbî ihsan buyurması hususundaki Dua-yı Hayriyelerini istirham eylerim, Sevgili Üstadım Efendim.

R e ' f e t

* * *

(Rüşdü'nün fıkrasıdır)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Pek Kıymetdar ve pek Muhterem Üstadım Efendim Hazretleri!

Nurlarıyla kara Kalbimi nurlandırmış olduğunuz Mektubatınızdan, İ'caz-1 Kur'ânîden İhlas-1 Şerif, Muavvizeteyn, Fatiha-i Şerif Surelerinin Tevafukat-1 Hurufiye Sırlarını gösterir Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Remzini din Kardeşlerimle

birlikte okuduk. Çok şükür, bin şükür **الْحَمْدُ لِلَّهِ**. Cenab-1 Vâcib-ül

Vücut ve Tekaddes Hazretlerinin Kelâmı olan Kur'ân-1 Azîm-i Hakîm'in Sırlarına hayret ve bütün Kalbimle ve Lisanımla

اللَّهُمَّ نَوِّرْ قُلُوبَنَا بِنُورِ الْإِيمَانِ وَالْقُرْآنِ dedim.

Üstadım, yeni tevafukatlı Kur'ân-1 Azîmüşşan'ın baş tarafına, bu Remzin ilâvesi Hak ve Hakikatı ilân maksadına muvafık olsa da, okudukça doymak ve usanmak bilinmeyen ve her okudukça dünya lezzetinden bin kat fazla lezzet veren ve kararmış Kalbleri nurlandıran ve bize bizim lisanımızla hallerimizi teşrih ve Tarîk-1 Hakkı gösteren Risale-i Pürnurlarınızda da beraber ayrıca bulunması ve Kur'ân-1 Hakîm'in başına mümkün olursa hem Arabçasının ve hem de Türkçesinin konulması muvafık olacağı zannındayım, Efendim Hazretleri.

R ü ş d ü

* * *

(*Saatçi Lütü Efendi'nin fikrasıdır*)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

İ'caz-ı Kur'âniyeden İhlas-ı Şerifle Muavvizeteyn ve Fatiha-i Şerife Surelerinin Tevafukat-ı Hurufiye Sırlarını gösteren, Yirmi-dokuzuncu Mektub'un Sekizinci Remzini aldım ve okudum. Neşir buyurulan işbu Risaledeki Tevafukat, şimdiye kadar emsali nâmesbuk bir Sırrı meydana koymuş. Bu hususa dair mütalaada bulunmak, Kuvve-i Kalemîyemin ve havsala-i mevcudemin kat kat fevkinde bulunmakla beraber, Afv-ı Üstadanelerine mağruren şu kadar diyebilirim ki: Neşir buyurulan Risaledeki izahat, herhangi bir bedbîn ve kör olan bir gafili uyandıрмаğa ve hattâ bütün mevcudiyetiyle kararmış Kalbleri Tenvire ve İrşada pek büyük delil bulunduğundan, Muhterem Üstadımızın tasavvurî kararı vechile, her ferdin Kur'ân-ı Azîm-ül Bürhan'daki Mu'cizatı görmesi için Kur'ân'ın baş tarafına derci hususu pek muvafık görüldüğünü arzeylerim, Efendim Hazretleri.

Saatçi Lütü

* * *

(*Âsım Bey'in fikrasıdır*)

بِاسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Üstadımı bu fakire Lütuf ve Kereminden ihsan buyuran Kadîr-i Mutlak, Ezel ve Ebed Sultanı Cenab-ı Hayy-ı Lâyemut Hazretlerine, her dakikada yüzbinlerce hamd ve şükr etsem -ki ediyorum- yine yüzbinde bir borcumu bile îfa edemem.

لهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي Pür-taksir olan bu fakir, bilâfasıla

otuzdört sene olan hayat-ı askeriyemde, mukteza-yı beşeriyet, az ve çok masiyet fırtına ve dalgalarına tutulmuş, Vazife-i Diniye-i Uhreviye ve Ubudiyet ciheti pek çok noksan kalmış ve hâb-ı gaflet perdesine bürünmekle imrar-ı hayat etmiş olduğumu şimdi anlıyorum ve kusurlu geçmiş zamanlarıma pişman ve nâdim olup, evvelki güldüklerime

şimdi ağlıyorum. Bu da, siz Üstadıma ve Risalelerinize kavuşmakla hasıl olmuştur ki, yüzbinlerce şükür Cenab-ı Hak sizi bu fakire ihsan buyurdu.

Dört sene evvel Burdur'a geldiğimde, Kardeşimiz Şeyh Mehmed Efendi'nin delalet ve tavassutu ile muhabereye başlamış ve binnetice hikmetresan ve nurfeşan ve müşkilküşa ve Kâinatın Muamma-yı Tılsımını açan anahtarları bu fakirin eline veren yine o Risalelerdir. İşte o bâha takdir edilemeyen o anahtarlar, öyle mücevherat ve pırlanta elmaslar ki, ne diyeyim iktidarsızlığımdan Lisanım ve Kalemim Kalbimin tercümanı olamıyor, âciz kalıyor.

Şeriat, Hakikat ve Marifet Hazine ve Definelerini küşad edecek ve eden, ancak ve ancak bu Nur Risale-i Şerifeleridir. Bu Nur

Risalelerinin her birisi birbirinden nurlu, hele İ'caz-ı Kur'ân نُورٌ عَلَى نُورٍ .

Nasıl tavsif edeyim, bir gülistan-ı ferahfezada gayet nâdide ve hoş bu ezhar-ı latife gûna-gûn bulunup da, hangisini koparmağa, koklamağa, tercih etmeye mütehayyir kalıp da, neticede hepsinden bir deste, bir demet yapmağa karar verdiği gibi; bu Risale-i Şerifeler de yazanı, okuyanı, dinleyeni Nur Bahçesine, Nur Deryasına gark edip de mütefekkir, mütehayyir edip, hepsinden bir çiçek demeti yapmaz da ne yapar? İnsanı, fakat o insanı tahayyür ve tefekkür sahrasında mest-i lâya'kıl bırakmaz da ne yapar? Bütün dünyevî beşeriyet ve hayvaniyet hâssalarından tecerrüd etmesine, Hâlıkına Ubudiyet-i Mütemediyede bulunmasına, mezmum bilcümle ahlâkları def' ve tartetmesine ilh... gibi hissiyatıyla mütehassis edip de nefsi emmareyi öldürmez de ne yapar?

Diyebilirim ki, bu Nur Risale-i Şerifeleri bir Gülistan-ı Cinandır. Bu Gülistandan istifade edemeyen bed-mayelere, nasibedar olamayanlara sad-hezar teessüf. İşte o gibilere İlham-ı Rabbanî erişsin de, Yirmiüçüncü Söz Risale-i Şerifesinin âhirindeki iki levhanın birincisi ki, hicab-ı gafletten nihanı, ikinci levhadaki zeval-i gafletle ayâna tebdil edebilsinler.

Cümle Mü'minîn-i Muvahhidînin Tarîk-ı Hidayette hatve-endaz olmaları için; Cenab-ı Vâcib-ül Vücut Hazretlerine kavlen Dua ve Tazarru' etmekliğim ve fiilen de henüz dörtte birini yazamadığım bu Nur Risale-i Şerifelerinin fakirde mevcut olanlarını, itimad ettiğim, Muhabbet ve Aşkı olduğunu hissettiğim İhvana, ezcümle (.....) gibi zevat – 1 muhtereme, Cum'a günleri fakirhanede toplanıldığı

vakit, bizzât okuyor ve ellerine birer Nur Parçalarından verip akşama kadar ve bazı geceleri okumakta devam ediliyor. Hepimiz Cenab-ı Kadir-i Kayyum'a Ubudiyet ve Niyazımızı îfa ediyoruz ve Zât-ı Üstadanelerine karşı da, bu borcumuz olan Dua-yı Üstadanelerini yâd ve tezkâr ediyoruz.

Cenab-ı Zülcelal ve-l Kemal Hazretleri Muhterem Zât-ı Üstadanelerini dünyalar durdukça Nur Risalelerini Rehberlikte, delalette ve Nur Dellâllığında ilâ-âhir-üd deveran kaim buyursun, Duasını her Namazın âhîrinde hemşirenizle beraber Vird-i Zeban etmişiz, Efendim Hazretleri.

Â s ı m

* * *

(Ahmed Galib'in Sözler hakkında bir fıkrasıdır)

Âdem-i İlm-i Hakikattır Sözün,
Tercüman-ı Kenz ü Vahdettir Sözün.

Hazret-i Hak'tan Ata-yı Mahzır,
Neş'e-i Şît-i Hüviyettir Sözün.

Ders-i Hikmetten bütün Ulvî Beyan,
Misl-i İdris, Pür-Hikmettir Sözün.

Mevc-i tufan-ı dalaletten Siper,
Keşî-i Nuh-u Selâmettir Sözün.

Sarsar-ı ilhaddan inkaz eden,
Şu'le-i Hûd-u Hidayettir Sözün.

Tezkiyetbahş-ı Kulûb-u Mü'minîn,
Sâlihdar-ı Emanettir Sözün.

Vahdetin Esrarını ilân eden,
Ol Halil-veş asl-ı millettir Sözün.

Bahş-ı Zemzem eyler, Ehl-i Hayrata,
İsmail-i Feyz-i Hürmettir Sözün.

Mahz-ı Tahkiktir, hayaletten a'lâ,
Sırr-ı İshak-ı Hakikattir Sözün.

Zümre-i tagut'u hep berbad eder,
Lût gibi Rûkn-ü Salabettir Sözün.

Hep Kelâmullah-ı Nâlık şerhidir,
Kenz-i İ'caz-ı Risalettir Sözün.

Din-i Hakkın Neşr ü Ta'mimi için,
Fazl-ı İsrail-i Kudrettir Sözün.

Hak Cemaliyle Kemalın gösteren,
Hüsn-ü Yusuf'tan İşarettir Sözün.

Yokluk içre, Varlığa kaim olan,
Sabr-ı Eyyub-u Metanettir Sözün.

Mülhid firavunları gark eyleyen,
Tur-u Musa-i Şeriattır Sözün.

Serteser Mizan-ı Hikmetle rasîn,
Çün Şuayb-ı Emn ü Adalettir Sözün.

Ehl-i idlâli eden zîr ü zeber,
Sanki Harun-u Fesahattır Sözün.

Asker-i Calud küfrü mahveder,
Savt-ı Davud-u Hilafettir Sözün.

Marifet-i Takva ve Hikmet mülküne,
Bir Süleyman-ı Emarettir Sözün.

Hasılı dertlilere Derman eder,
Dest-i Lukman-ı Hazakattir Sözün.

بَعَثُ بَعْدَ الْمَوْتِ e kaim hüccetin,

Çün Üzeyr mazhariyettir Sözün.

Söz değil, özdür bütün tibyanınız,
Vech-i Hakka hep İşarettir Sözün.

Lübb-i Lüb Marifettir mâ-hasal,
Yüzyüze Hakka İtaattir Sözün.

Ehl-i Şevke Âb-ı Hayat bahşeden,
Hıdr-ı Bahreyn-i Velayettir Sözün.

Bâr-ı sıkletten Ukûlü kurtaran,
Nur-u İlyas-ı Riyazettir Sözün.

Kulluğun efdalini izhar eden,
Zülkipl-i İbadettir Sözün.

Sed çeker kâfir olan ye'cüclere,
Çünkü Zülkarneyn-i Kudrettir Sözün.

Sırr-ı Tesbihatı telkin eyleyen,
Misl-i Yunus Gavvas-ı Hakikattir Sözün.

Rahmet-i Rahman'ı hep tezkâr eder,
Hamd-i Zekeriyya-yı Rahmettir Sözün.

Tâb ile Şerh-i Kitab-ı Hak eder,
İlm-i Yahya-i Verasettir Sözün.

Mürdeyi İhya, körü bâna eder,
Nefha-i İsa-yı Fıtrattır Sözün.

Müjde-i Peyman-ı Kulûb-ü Ehl-i Hak,
Mâhi-i târik-i fetrettir Sözün.

Ahmed'in Mi'racını eyler beyan,
Şerh-i Ahkâm-ı Nübüvvettir Sözün.

Hak Teâlâ daima pür-Nur ede,
Çünkü İrfan-ı Saadettir Sözün.

Şân-ı Üstadda ne Dersen Galiba,
Az ki, bir İman-ı Hayrettir Sözün.

Ahmed Galib

* * *

(Ahmed Galib'in Sözler hakkındaki Arabî fıkrasıdır)

(أحمد غالبك سوزلر حَقْنده كى عربى فقره سيدر)

مُقِيمُ السُّنَّةِ بِالْأَجْتِهَادِ * قِيَامُ الدِّينِ فِي يَوْمِ الْفَسَادِ
 سَلَّتِ السَّيْفَ عَلَى الَّذِينَ ضَلُّوا * عَنِ الْحَقِّ وَهُمْ أَهْلُ الْعِنَادِ
 بَيَانُكَ كَانَ صَمُصَامًا شَدِيدًا * عَلَى أَهْلِ الضَّلَالَةِ وَالْأَرْتَادِ
 وَنَادَيْتَ الْجَوَانِبَ هَلْ أَجَابُوا * إِلَى نَهْجِ الْحَقِيقَةِ وَالسَّدَادِ
 أَجَابَ أَهْلُ قَلْبٍ طَائِعِينَ * وَتَهْتَزُّ الْقُلُوبُ بِالْوَدَادِ
 لَأَنْتَ دَعَوْتَهُمْ سِرًّا وَجَهْرًا * لَقَدْ جَاؤُكَ مِنْ أَقْصَى الْبِلَادِ
 فَمَا اسْتَغْنَوْا عَنِ الْآيَاتِ طُرًّا * لِأَنَّهُمْ اتَّوَكَّأُوا بِاعْتِمَادِ
 رَأَوْ فِي نَطْقِكُمْ نُورًا جَلِيًّا * فَيَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ مُسْتَزَادِ
 فَتَحْتَ عَلَيْهِمْ أَبْوَابًا كَثِيرًا * مِنْ أَقْسَامِ الْعُلُومِ بِالرَّشَادِ
 جَزَاكَ اللَّهُ مِنْ خَيْرٍ كَثِيرٍ * وَاعْطَاكَ الصَّفَا فِي كُلِّ وَادِ
 وَيَحْفَظُ قَلْبَكُمْ مِنْ كُلِّ هَمٍّ * وَآثَارَكَ مِنْ طُورِ الْكَسَادِ
 يُرِجُّ نَطْقَكُمْ فِي سَوْقِ حِكْمَةٍ * بِأَنْوَارِ إِلَى يَوْمِ التَّنَادِ
 أَلَا لَا تَرْتَعِبْ عَنْ دَعْوَةِ النَّاسِ * فَبَشِّرْ قَلْبَهُمْ وَاللَّهُ هَادِي

(Sözler hakkında Murad Efendi'nin fıkrasıdır)

Aziz Dost!

Derya-yı Maariften Sema-yı İrfana İlahî bir hava ile coşup fıskıran ve Sema-yı İrfandan Zemin-i Maarife İlahî bir hava ile inen Bârân-ı Marifeti ve Feyezan-ı Hikmeti zemin ile âsuman arasında seyre dalmıştım. Bu sırada coşan deryanın ka'ından, sahil-i beyana bahâ takdir edilemeyen Cevahir geliyordu. Bunlardan bir miktar olsun almaya iktidarım gelmiyor ve gelemiyordu. Yalnız görüp alabildiğim birşey varsa, bedi'in cilvesiyle bediiyatın neş'esiyle hayrettir.

M u r a d

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Ondördüncü asrın elliikinci sâline yetişip, Ahkâm-ı Kat'iyyesiyle Mü'mine beraet ve mücrime i'dam-ı ebedî kararının infaz ve icrası gününe kadar bâki kalacak olan Kavanin-i Ezeliye-i Sübhaniyeyi, bilkülliye hedm ve imha etmek âmâl-i bâtila ve efkâr-ı münafikanesine kapılan ehl-i dalalet, ilk hatvelerini atmak istedikleri sırada, Keşf-i Kabl-el Vuku' olarak, işbu çelik kal'a tabir ettiğimiz, Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Müfessir ve Mümessili olan Nur Deryası zahiren otuzüç adet, manen otuzüç milyon Elması, İnci ve Mücevherat-ı Mütenevvia ve Müteaddideyi vücuda getirdikten sonra, asıl kal'anın bu Teşkilât-ı Nuraniye ve Mühimme Dairesinde tanzim ve tarsini iktiza ettiği hengâmda, edna bir amele olarak, yüzbin defa haddimin fevkinde olan şu Kudsî Vazifeye, bu abd-i âciz de, tayin ve kabul edilmekteki Tevfikat-ı Sübhaniyeye karşı, Secdegâh-ı Rabbaniyede mütalaa ve riya olmasın şu fâni vücudumu ârâmsız ifna etsem, o Mukaddes Vazife Dairesinde, bir dakika müşerrefiyetime mukabil Ubudiyet etmiş olamayacağımdan,

إِلٰهِي أَنْتَ ذُو فَضْلٍ وَمِنْ ذُو خَطَايَا فَاعْفُ عَنِّي

Kaside-i Şerifesiyile Arz-ı Ubudiyet etmekle iktifa ettim.

Hulusi-i Sâni **Sabri**

* * *

(Ahmed Husrev'in fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

Bu hal karşısında kendimi düşünüyorum. Ve bir de, peşinde koştuğum bu Kudsî Hizmete bakıyorum. Cenab-ı Hakk'ın Lütû-u İhsanlarına hamdeder ve şükrederken bir Kardeşimizin dediği gibi, ben de kendime diyorum ki: Evet Husrev, iyi olan sen değilsin; takib ettiğin yol iyidir, güzeldir, parlaktır. Ondan daha güzel ve ondan daha parlak ve onlardan daha nurlu, hiçbir şey olamaz diyorum.

Sevgili Üstadım, size medyunuz, Risalelere medyunuz. Bizi size ve Risalelere ulaştıran Cenab-ı Hakk'a medyun ve müteşekkirimiz ve hâmidiz.

Sevgili Üstadım, Mektubunuzda yorgunluğumdan bahs buyuruyorsunuz. Evet bazan yoruluyorum, fakat yorgunluktan istirahata arzu eden nefsimi, Ruhum Vazifeye davet ediyor ve belki bugünkü sa'yim, Keffaret-üz Zünub olur. Çünkü Cenab-ı Hakk'ın Rahmeti vâsi'dir, diyorum. İşte bu düşünce ile şevk ve sevince doğru ilerlerken, yazılarımın kıymetdar Üstadımı memnun etmesi, bu halimi kat kat tezyid ediyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Ahmed Husrev

* * *

(Küçük Zühdü'nün fıkrasıdır)

Yirmidokuzuncu Mektub'un Yedinci Kısmını akşam fakirhanede Bekir Ağa ile beraber bazı hususî arkadaşlarımızla okuduk. Ve son Risalenin dinsizleri iskâta kâfi geleceğine hepimiz kanaat ve İman getirdik.

Küçük Zühdü

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Vakit vakit Mukaddesat-ı Diniyeye, ehl-i dalaletin icra etmekte oldukları hücumlarla, Ruhumda açılan cerihaların teellümatıyla müteellim olduğum bir anda, muhterem Bekir Ağa Hızır gibi yetişerek, Yirmidokuzuncu Mektub'un Yedinci Kısmını sunup, derdime derman oldu.

Evet Eczahane-i Kur'ânın Müstahzaratından ve ancak binden bir nisbetindeki Hikmetinden olan işbu Dürr-i Meknun, es'ile ve ecvibe, işaret ve sarahatıyla tedavi ile, mağmum Kalbimi tesrir ve müteessir Vicdanımı tenvir ve mükedder Ruhumu mahzuz edince dedim: "Aman ya Rabbi! Sen Resulün ve Habibin Muhammed Mustafa'nın (A.S.M.) hakikî Ümmetine öyle bir tükenmez Hazain-i Hikmet bahşetmişsin ki, o Hazine-i Kudsiye 1351 sene Ahkâm-ı Ezelîsi ve Ferman-ı Ebedîsiyle öyle bir Hayat-ı Bâkiye ihsan etmiş ki, hakikî Verese-i Enbiya olan Ülema-i be-Nâm, en kısa bir Âyetten nice Hakaik-i Nâmütenahiye istinbat ve istihraç ederek Ümmet-i Muhammedin Kulûb-u Mecruhalarını Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Âb-ı Hayatıyla ihya buyuruyorsunuz.

Ey Mâlik-ül Mülk, ey Hâlık-ı Zülcelal, ey Hâkim-i Bîmisal! Senin Zât-ı Azamet-i Kibriyana iltica ederek niyaz ediyorum, şöyle ki: Ahkâm-ı Kur'âniyeyi i'lâ ve Tarîk-ı Ahmediyeyi ibka ve hakikî Verese-i Enbiyanın âmâl ve makasidini teshil ve teysir buyurarak, bu bîçare kullarını Kur'ân-ı Azîmüştân'ın Daire-i Nuraniyesinde mes'udane İ'lâ-yı Kelimetullah etmeyi göstermeden Hayat-ı Bâkiye Âlemine göçürme Allah'ım" diyerek zahirî ve bâtinî gözlerimi Levaih-i Kur'âniye ile perdeledim, Üstadım Efendim.

Pür-kusur Talebeniz

S a b r i

* * *

(Sözler'i müştakların ellerine yetiştiren Kardeşim Bekir Ağa'nın fikrasıdır)

Elimizdeki Hakaik-i Kur'âniyeyi câmi' Nur Risaleleri, her an ve zaman bizi Tarîk-ı Hakikatın Nurlarına istiğrak ederek, şu zaman-ı haziranın Ehl-i İmanın Kalbine verdiği ızdırabı izale etmektedir.

Hakk'a şükürler olsun ki, Ehl-i İmanın üzerine musallat olan ve gayr-ı kabil-i tahammül olan hâlât karşısında, İman ve İrşadın Nuranî Dairesi dâhilinde, Hak ve Hakikata lâyük bir Vazifede istihdam ediliyoruz. Şu zamanda yegâne Medar-ı Tesellimiz olan şey, ancak Erhamürrâhimîn'in tavassutunuzla, bize kavuşturduğu Hakikatlardır. Lisanım, şükranlarıma tercüman olamıyor. Ne söyleyeceğimi bilmiyorum. Ancak söyleyebildiğim şey, beklediğim ümid, benim ve Ehl-i İmanın, bilhassa Risalelerle alâkadar Kardeşlerimin iki cihanda mesrur olmalarını ve bilhassa başta Üstadımızın kudsî ve pek azîm Hizmetinden,

Hâlık-ı Kâinat Hazretlerinin razı olmasını temenniden ibaret kalıyor. Bugünkü ahval-i müessifeden müteessir olmamak mümkün değil. Allah İyi yapar , **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**. Ben cahilim, bu kadar yazabildim. O Sözlerin kıymetini tariften âcizim. Ne kadar yazsam, o Eserlerin kıymetinden binde bir nebzesini gösteremez.

Talebeniz, Emrullah oğlu
Bekir

* * *

(*Tarîkat hakkında olan Telvihât-ı Tis'a münasebetiyle yazılmış.*)

بِاسْمِهِ **وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Sevgili ve Kıymetdar Üstadım, Efendim!

Hâfız Ali Efendi Kardeşimle irsal buyurulan Yirmidokuzuncu Mektub'un Dokuzuncu Kısmını pek büyük bir sevinçle aldım ve okudum. Kısmen Kardeşlerimle, kısmen de yalnız başıma, beş-altı defa okuduğum halde, bu Risalenin Ruhuma ilka eylediği Nuranî Feyizleri karşısında, okudukça okumak ihtiyacım artıyordu. Ve senelerden beri müştakı bulunduğum Tarîkatın böyle ulvî, nezih, âlî Hakikatlarını öğreten bu kıymetdar Risaleyi elimden bırakamıyorum. Her okudukça başka bir zevki veren ve kendi arkadaşları olan diğer Risaleler gibi, her bakışta başka bir güzellik ve letafet gösteren bu Risaleyi ve içindeki ulvî ve âlî Hakikatları bize okuyan levhaların münderecatını belki dört-beş seneden beri arıyor, bulamıyordum.

Sevgili Üstadım, Allah sizden ebediyen razı olsun. Nasilki bahr-ı muhit içerisinde yaşadıkları halde, susuz kalmalarından dolayı değil, belki kendilerinde zikıymet şeylerin husulü için, nisan yağmuruna şiddetli bir alâka ile ihtiyaç gösteren balıklar gibi, benim de bu Risaleye ihtiyacım şiddetli idi. Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine bînihaye şükür olsun ki, Hayatımın bu karanlık sahifesini de arzularımın pek fevkinde olarak nurlandırdı.

Evet bu Risalenin fakir Talebenizde hasıl ettiği tesir ve intiba'larını, Kalemle ifadeden her vakit için âcizim. Küçük küçük Cümleleri

ve anahtarlarıyla pek büyük define ve hazineleri açan ve azîm girdabları kapatan ve Tarîkatın nezih, âlî ve çok yüksek feyizli, sürurlu, zevkli, doyulmaz ve bırakılmaz bir yol olduğunu Ders veren bu kıymetdar Risaleyi çok ehemmiyetli buluyorum. Ve bilhassa Tarîkata mensub olup da, haricin ittihamından kaçınan veyahut öğrenmek ve anlamak istedikleri halde muvaffak olamayan ve alâkadar olmak isteyen Kardeşlerimi, bu Risaleye mâlikiyetlerinden dolayı tebrik etmekte, kendimi çok haklı görüyorum.

Kıymetdar Üstadım!

Risalenin geri kalan kısmının da, bir an evvel ikmaliyle, istifade ve istifazamız için irsal buyurulmasını, Dest ve Damenlerinizi öperek niyaz etmekteyim. Ve İkmal ve İrsaline de, arkadaşlarımla birlikte sabırsızlıkla intizarımızı arz ediyorum, Efendim Hazretleri.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Hakir Talebeniz
Ahmed Husrev

* * *

YİRMİYEDİNCİ MEKTUB'UN ÜÇÜNCÜ KISMI VE ÜÇÜNCÜ ZEYLİN NİHAYETİDİR

(İkinci Sabri ve İkinci Husrev ve Birinci Ali'nin fıkrasıdır)

Ey Yüce Üstad!

Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e çok şükürler ki, size, o muazzam Kitab-ı Mübin'in Hazine-i Hakaikının Miftahını, Rahmetiyle ihsan buyurmuş. O Hakaik-i Azîme ki, bütün dünya halkının eşedd-i ihtiyaç ve atş ile, sabırsızlıkla, mütereddid, mütehayyir, "Acaba bir Âb-ı Hayat bulacak mıyız?" diye bir halette iken, o mahfuz ve mestur Zemzeme-i Azîmenin musluklarını açarak, her Meşreb Ehlinin müracaatlarında içirilmemek kabil olmayan bir tarzda, cüz'î küllî hattâ pek âmi olanlar bile bir damla ile hararetini kestirecek derecede Vazife-i Âliyenizde münteşir, tekellüfsüz, tasannusuz, çok cihetlerle kanaat-ı kâmile ile şahid olabildiğimiz bu Vazife ile muvazzaf ve ancak ilm-i bînihayeden lemaan eden, Arş-ı Huda'ya nazar ile Âleme Rahmete vesile olduğunuz hengâmda ne diyebilmek mümkün ve ne cesaret!

Hem bütün mümkinatla alâkadar, o muhit ve Ehass-ı Havassın bile tam faik derecesinde massedebilmesi bence baîd diyebileceğim seraser Nur olan Eserlere, fakir gibi her hususta nısf değil hiçin hiçi olanların, bu hususta mütalaa değil, elime Kalem alıp o mübarek Fıkr-i Âlînin içine müşevveş fikrimi karıştırmaktan korkuyorum ve cesaret edemiyorum. Gaye-i maksad olan, yalnız Üstadım, her hususta muvaffakiyete kısa nazarım ile bakıyorum. Muvaffakiyetler neticesi,

bizim için bir Eyyam-ı Mübareke uzaktan uzağa görünüyor. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

o Yevm-i Mev'udu, Duanız Himmetiyle göreceğiz ve biz görmezsek, Fütuhat-ı Azîme nâil olan Eserleriniz pek bâlâ bir mevkide kahramanane müşahede edecekleri şübhesizdir. Cenab-ı Hak sizden ebedî razı olsun, Dua-yı Âciziyeden başka bir mütalaa dermeyan edemeyeceğimden o hususu fıkr-i âlî, kalb-i safi Kardeşlerime havale edip, el ve eteklerinize yüzlerim sürerek, kırık dökük sözlerimden afvınızdı dilerim.

Üstadım, bu Üçüncü Nükte-i Kenziyeyi mütalaa ettim. Sure-i Alâk-ı Mübareğin Hurufatının îma ettiği Sırlar karşısında hayretimden gayr-ı ihtiyarî, **اللَّهُ، اللَّهُ** Lafz-ı Celali ağzımdan çıkmakla öz ve gözlerim hazîn hazîn yaşıyordu ve şöyle düşünüyordum: Evet nasılkı Kâinatın her zerresi Hâlık-ı Kâinat'a şahadet ve gülümseyerek haber veriyorlar. Öyle de, Kâinatın haritası olan Kur'ân-ı Hakîm'in Vücutunu teşkil eden Harfleri de, hâdisat-ı kevnîyenin mazi, hal ve müstakbeline lisan-ı halleriyle şahadet edecekleri bedihîdir diyorum. Bu düşüncemin izahını nihayetdeki ihtarında buldum, **الْحَمْدُ لِلَّهِ** dedim.

Hele mübarek Sure-i Rahman, şu zamanın efkâr-ı bâtila ve firavunmeşreb kafalara yıldırım-misal sâika ile pek sarîh bir surette, her işi Rahmanürrahîm'in diye isbat ve otuzbir defa bir Cümle tekrar ile, çör-çöpten ibaret olan tabiiyyun ve maddiyyun tahassüngâhlarını, o Kudsî Harflerinin remziyle zîr ü zeber ediyor. Zâten Üstadım, çok yerlerde beyan buyurduğunuz gibi, bu Kâinat Kitabını açan Kadîr-i Zülcelal ve Hakîm-i Zülkemat, o Kitabı kapayınca kadar, o Kitabın Sahife, Satır, Harf ve Noktalarını hakkıyla izah edecek ve Hikmetini gösterecek bir Müfessir, bir Muarrifi ve o Muarrifin Verese-i Hakikîsini Rahmeti muktezası ile eksik etmeyecek.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Evet Üstadım! Şahidim ki, çok yorgunsunuz ve yoruluyorsunuz. Fakat o Vazifenin Kudsîyeti yorgunluğa değil, her şeye tercih edileceğini buyuruyorsunuz. Madem şu zamanda iki mühim Cereyan-ı Azîmenin birisinin Kumandasını Cenab-ı Hak size tahmil etmiş oluyor ki, bütün dünya Kur'ân'ın Beyan ve Esrarından manen sizi dinliyor, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** her vakit dinleyecek. Bu manevî muharebe zamanında

netice-i muharebe yalnız insanların izmihlaline değil, belki bütün mevcudatın netice-i tahribini taşıyan ve istimal eden muharriblerledir.

Öyle ise siz yalnız bize değil, **إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ** bâki kalacak müslüman yavrularının yaralanmaması için zırh; ve bir endahтта dünyayı sarsan, güruh-u hazeleyi boğucu dumanlar içinde bırakan, Kur'ân-ı Hakîm'in son sistem Malzeme-i Mübarekelerini İcâda vesilesiniz. Var ol ey Sevgili Üstadım! Hemen, Rabbim yorgunluğunuza bedel bin Ehl-i Gazâ Sevabı ihsan buyursun, Amin.

Afvınıza mağruren şunu diyeceğim ki: Madem Manevî Cihad zamanıdır, muvazzaf askeriz ve askerlikten lezzet aldığımızı söylüyoruz; düşman hem dessay, hem surî kuvvetlidir. Kılınç hasma göre çekilir düsturuyla, sizin telaşsız ve ârâmsız sa'yiniz göz önünde iken cephemize hile tuzağı addedilen hubb-u câh ve sermaye-i dünya gibi çok cazibedar şeylerle bizi aldattıklarını bilmeliyiz. Ve cepheyi bırakıp, âfil şeylere aldanıp, çok mübarek ve mukaddes şeylerin ayak altında kalmasına sebebiyet vermemek için, ancak ve ancak Cenab-ı Kibriya'nın Azamet ve Kudretinden ve şümüllü Rahmetinden ve Şah-ı Levlâk'in Himmet-i Âmmesinden ve Zât-ı Üstadanelerinin makbul Ed'iyelerinden gece ve gündüz hissemend olmamızı niyaz ediyorum ve böyle İmanım var ve her dakika ârâmsız bekliyorum.

Hâfız Ali

(Rahmetullahi Aleyh)

* * *

(Hulusi Bey'in bir fıkrasıdır)

Yirmidokuzuncu Mektub'un Yedinci Kısmı

1- Şeair-i İslâmiyenin tağyirine aslâ razı olmayan ve tahammül edemeyerek kulaklarını tıkayanların kanaatlerindeki isabete kat'î bir hüccet.

2- Tevilkârane "zahirî muvafakat gösteriyorum" iddiasında bulunanları, birinci zümreye ilhak ettirecek müessir bir kuvvet.

3- Ülema-üs sû' ahzabına şedid bir tokat.

4- Muhtelif nam ve vesilelerle, dinsizlik gayesiyle bid'alar çıkaranlara, kahir bir Darbe-i Kudret ve Tavk-ı Lanet.

5- Beşinci ve Altıncı İşaretler, Islah-ı Âlemin bizzât Hazret-i Mehdi'nin zuhuruna vâbeste olduğuna kanaat eden zümreden, bu Zât-ı Âlîşanın dahi bu Emirde muktedir olmasında şübhe duyanların, bu vehimlerini bertaraf edecek, itimadlarını temin edecek, gayet kuvvetli güneş gibi bir Hakikat.

6- Yedinci İşaret, bu asrın en makul Mücahedesinin nasıl yapılmak iktiza ettiğine delalet eden, Mahz-ı Hikmet gibi hâssaları câmi'dir.

Âciz Kardeşinizin kısa vasfı da, elbette aczine şahadet eder. Yoksa bu Hakaiki lâyıkiyla vasfeylemek, bu biçarenin haddi değildir.

Dünyevî meşgalem, hususî işlerimiz ve pederime yardım gibi mecburî ahval ve duygular, evvel ve âhir arz ettiğim gibi, Hizmet-i Kur'âniyedeki Vazifeme çok mani' oluyor. Ne yapayım?

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى كُلِّ حَالٍ diyorum. Duanıza çok muhtacım ve muhtacız.

Biz her vakit Sevgili Üstadımıza Duada bulunuyoruz.

H u l u s i

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Üstad-ı Ekremim Efendim Hazretleri!

Ekalli, kırk seneden beri Hakikat Âleminde Nurlar saçan Nuranî, Kudsî, Feyizli Sözlerin kâffesi, bütün safahatında Tarîkat ve Seyr-i Sülûke aid pencereleri küşad ile, müştaklara temaşa ve berk-i hâtif misal

تَعَالَوْا أَيُّهَا الْإِخْوَانِ Nida - i Beligi ile davet etmekte iken, dûrbînî bir

nazara mâlik olanlar, pek aşikâre görüp ve dinleyip iltica etmekte iseler de, bu abd-i pürkusur onlarla omuz omuza yürüyen, Tarîkatın ne demek olduğunu, Matla'-ı Şems-i Füyuzat ve Menba'-ı Fevz-i Necat olan, Yirmidokuzuncu Mektub'un dokuz Levha-i Saadeti câmi' Dokuzuncu Nüktesini okuduktan sonra, alâ kadr-il istitaa öğrendim. Nihayetsiz Füyuzat ve hadsiz Ezvak-ı Mütenevviayı hâvi olduğunu, bir kat daha tasdik ettim. أَلْحَمْدُ لِلَّهِ, şu nüktede Nura muhtaç Kalbime lâyüadd Nurlar bahşedildi.

Kalbimin hissedip, Lisanımın ifadeye muktedir olamadığı Derya-yı Hakikata dalarak, şu Eser-i Giranbahanın Şâyan-ı Menn ve Şükran olduğunu arz ve mâba'dinin tevali ve temadisini can u yürekten talep ve temenni etmekte iken, işte tetimmesi olan üç telvih de ihsan buyuruldu.

Bu Hâtime kısmı, vartalardan kurtulmak çaresini gösteren İrşad ve İkazlarıyla, cidden bir Levha-i Saadet ve Bâis-i Hayat-ı Mücedded olmuştur. Acaba her an, en az binbir nevi Semere-i Saadet ile tegaddi etmekten kaçan ve o Cadde-i Kübraya aslâ lâyıık olmayan, iftira ve isnadât perdelerini görüp, şu meş'ale - i adîm - ül misali söndürmek,

zulümat ve dalalât vâdilerine yol açmak isteyen bakar-körlere, ne demeli?

Nazirsiz Şu'leleriyle asr-ı hazırı İhya ve Tenvir ve İstikbalin krokisini bihakkın Tanzim ve Tahkim eden Nurlar, ilelebed payidar olsun. Dilerim Bâri-i Teâlâ Hazretlerinden ki, şu Âsâr-ı Pürnurun bütün Ümmet-i Muhammed (A.S.M.)a ta'mimine muvaffakiyet ve müyesseriyet ihsan buyursun. آمین.

S a b r i

* * *

(Husrev'in fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım Efendim,

Kenz-ül Arş Duasının Feyzinden gelen bir Nükte-i Kur'âniye'de, yanlışlığın tarafımızdan nasıl karşılandığını sual eden ve hatasının esbabını bize izah eden sevimli Mektubunuzu aldım. Bu kısmı, Sure-i Kevser'in latif ve yüksek Tefavukatını gösteren Altıncı Remiz'le ve bir de büyük bir fatihten daha büyük olan Tarıkata aid kısımla beraber okudum.

Bu hafta sevincim ve şevkim pek ziyade idi. Bir taraftan, senelerden beri tab'edilmesi ve Âlem-i İslâma neşredilmesi için istinsah edilen, o kıymetdar Mahzen-i Hakaik emin vâdilere gönderiliyordu. Diğer taraftan, şu baharın cazibedar güzelliğinden pek çok yüksek bir Nuraniyetle karşımıza çıkan Yirmidokuzuncu Mektub'un her bir kısmının verdiği zevk-i manevî içerisinde yaşıyorduk.

Kenz-ül Arş Duasının Feyzinden gelen ikinci bir Nükte-i Kur'âniyeyi, Mektubunuz gelmeden evvel arkadaşlarla birlikte tekrar okuduk. Tedkik gayesi hiç birimizde olmadığı için, on dakika içerisinde, yazılan bu kısmın nuranî Şu'leleri arasında kaldık. Okurken, ağızımızdan arada sırada çıkan sadâ-yı hayret ve taaccübden başka bir şey işitilmiyor ve yüzümüzden akan beşâşet, duyduğumuz manevî zevki, tarife kâfi geliyordu.

Sevgili Üstadım!

Her bir Risale aramızda pek büyük bir sevinçle karşılandığı ve hayretle okunduğu ve lâyük olduğu şekilde hürmet gördüğü için, her nasılsa vaki' olan hatam hakkındaki Mektubunuzu aldığım vakit, kıymetdar Üstadım bu hali bize ihtar etmeseydiniz, biz hiç bir vakit

böyle şeyle meşgul olmayacaktık ve yanlış var diyenlere karşı da Hak dava edeceğimizde hiç tereddüd etmeyecektik. Sure-i Kevser'in ve Sekizinci Remzin Tevafukat-ı Hurufiyeleri üzerinde birer birer tedkikatta bulunmuş ve hiç birinde noksan bulamamıştık. Esasen bu tedkikatımız, noksan aramak gayesiyle değil, belki tevsi'-i malûmat ve bir de manevî gıdamızı almak için vuku buluyordu. Bu akşam fakirhanede Re'fet, Lütfü, Rüşdü Efendi Kardeşlerimle oturmuş bu hususta tekrar konuşmuştuk. Hepimiz diyorduk: Üstadımız bize söylemekte, hiç bir şeyden çekinmediğini biliyoruz. İşte bu hal bizlere kâfidir. Şimdiye kadar da böyle bir şey vuku bulmuş değildir. Bu hususta en büyük şahid; bu Risaleler, İlmi kendilerine isnad eden zâtların ellerinde geçdiği halde, onları da tasdike mecbur etmiştir.

İşte Sevgili Üstadım... Bu hâdisat dimağımızı daha ziyade takviye etmiş bulunuyor ve bizi size daha ziyade rabtediyor. Her hususta bizi himaye ve vikaye etmekte olduğunuza kâfi ve daha kat'i bir bürhan yerine geçmiş bulunuyor.

Sevgili Üstadım... Bu hafta Hatt-ı Destinizle pek çok zahmet çekerek, bin müşkilât içerisinde yazdığınız, bütün Kur'ândaki Tevafukatı gösterir bir nükteyi daha aldım. Bundan başka bu nükte gibi umumî olup, yalnız tarzları ayrı olmak üzere iki Tevafukat listesi daha yazılacağı iş'ar buyuruluyor. Onları da sabırsızlıkla bekliyoruz ve yorgunluğunuzu hatırladıkça, yüreklerimiz sızlıyor. Cenab-ı Hak sizlere lâyük bir tarzda Hayr-ı Kesîr ihsan eylesin. آمین...

H u s r e v

* * *

(Husrev'in fikrasıdır)

Sevgili Üstadım, Muhterem Efendim!

Kur'ân-ı Kerim'in Âyât ve Kelimat ve Hurufatında görünen ihtilaf bertaraf edilmek üzere, yeniden hakikî ve esaslı bir surette Âyât ve Kelimat ve Hurufatın tesbit edileceği hakkındaki İş'ar-ı Fâzılaneleri, cidden Şâyan-ı Tebşirdir. Bu ve bu gibi ahval, bizi Üstadımızın ulvî ve umumî olan Vazifesinde her vakit için Cenab-ı Hak'tan Muvaffakiyet talebinde bulunmaktığına sevk ediyor. Bilhassa Kardeşimiz Hacı Nuh Bey'e yazılan Mektub sureti ve buna mümasil diğer Mektubat, bizim Hayatımızı değiştirmiş ve müstakbeldeki Hayatımıza Nurlar serptiği gibi, bugünkü insanlığın giriftar olduğu riyakârlık, tabasbus ve temelluk ve emsali gibi pek çok ahlâk-ı rezileden kurtarmış

ve herbirerlerinin yerlerine de Ahlâk-ı Hasene fidanları gars ederek, birer Şecere-i Âliye ve Nafizenin vücuda gelmesine sebebiyet vermiştir. Hattâ o kadar diyebilirim ki, bugünkü beşeriyetin duygularından bambaşka bir Hayata sevk etmiş ve her an "Hâlıkımız bizden ne suretle razı olacak ve bugün ne gibi bir sa'y ile Sahife-i Hayatımı kapatacağım. Acaba Ümmeti bulunduğumuz o Sevgili Peygamber-i Zîşan Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimizin, dalalet yolunu tutan veyahut dalalete gidenlerin arkalarından giden Ümmetlerini, ne suretle Tarîk-ı Hidayete getirmek için sa'y etsek Hoşnudiyyet-i Peygamberî'yi (A.S.M.) celbedebiliriz" duyguları ve mefkûreleriyle yaşatmaktadır.

Kıymetdar Üstadlarına her hatvede ittibatı seven o Talebelerinizin Ruhlarında, Üstadlarının en güzel fıkrası olan "Kur'ân-ı Azîmüştân'a feda olan bu baş, başkalara eğilmeyecek." sözü Hayatımızda en güzel ve en büyük bir miftah ve bir Düstur olmuştur.

İşte bu Hayatta, bu zevkle yaşadığımız için, bu vâdideki korku denilen mevhum kuvvet, Talebelerinizin Hak uğrunda gösterdikleri cesareten korkmaktadır. Rıza-i İlahî uğrunda her gelecek hale memnuniyetle göğüs germeyi, Üstadlarının halinden her gün ve her an Ders alan Talebelerinize ve Kardeşlerime, hayırlı muvaffakiyetler ve Saadetler temenni ederken; Sevgili Üstadım size de lâıyk olduğunuzdan daha güzel bir şekilde ve daha elyak bir tarzda Eltaf-ı Sübhaniyeye nailiyetiniz için Dua eder ve Damenlerinizi kemal-i hürmet ve ta'zimle öperim, Efendim Hazretleri...

H u s r e v

* * *

(Nasuhizade Şeyh Mehmed Efendi'nin fıkrasıdır)

Bülbül-ü Bağistan-ı Kur'ân, Üstad-ı Ekremim, Efendim Hazretleri!..

Mürşid-i Ekmel, Şeyhim Hacı Rahmi Sultan Hazretleri, seferberliğin ikinci senesinde İrtihal-i Dâr-ı Beka buyurdular. Burdur'u teşrifinizden bir ay evvel, merhum Rahmi Sultan ile beraber bir Câmî-i Şerifte birkaç Cemaatla bulunmakta iken, Sükût-u Hal-i Murakabeye varıldı. Bazı Veliler Ruhanî teşrif buyurdular. Nihayette, siz Üstadım teşrif buyurdunuz. Bir Cezbe-i Rahman zuhur ile uyandım, kendime

geldim. Bir ay sonra Burdur'u teşrif ile, bazı yevm Sohbet-i İrfaniyenizde bulunup Ruhlarımıza gıda bahşolundu.

Şu tulûatımı arza ictisar ediyorum:

Halka-i Hakikatta devrandadır ol mübarek Üstad
 Kavuşturdular Ruhunu, Ervah-ı Enbiyaya ânın
 Mest-i müstağrak olup hayrettedir ol mübarek Üstad
 Mübarek Kur'ân'ın Dellâlısın dediler âna
 Sözleri Cândır, onu tutmayan Ruhsuzdur hemân
 Bütün söylediği Nur-u Hikmettir ânın
 Mi'rac-ı Ruhanîde devrandadır ol mübarek Üstad
 Kalbim içre Feyz-i Nur'un görmüşem hemân
 İçi Umman-ı Vahdette, dışı sahra-yı kesrette görünür Üstad
 Dünyada, Uhrada refik olalım âna
 Umarım Mevlâm ihsan eder biz âciz kullarına
 Nasuhizade Mehmed, söyledi hemân bu Sırları
 Hazine-i Kur'ân'ın bir Miftahıdır Hazret-i Üstad.

Nasuhizade Şeyh Mehmed

* * *

(Âsım Bey'in fikrasıdır)

Muhterem Üstadım Efendim Hazretleri!

Bu arızamı takdim ve tasdîa iki sebab-i mücbir hasıl oldu:

B i r i n c i s i: Sevgili Üstadımın geçenki iltifatnamelerinin bir fikrasında buyuruluyor ki: "Bu fakir ile aziz Kardeşim Husrev gibi yüksek, ciddî, hâlis Kardeş ve Talebelerimi, âhir-i ömrümüze kadar Hizmet-i Kur'ân'da daim eylesin."

Muazzez Üstadımın bu Dua, bu Niyaz ve Himmetlerine bütün Mevcudiyetimle آمین dedim ve daima da diyorum. Ve Cenab-ı Lem - yezel Hazretlerine de daima niyazım budur. Ve pek muhterem ve pek sevdiğim Üstadımın Dua ve Himmeti sürur, sevinç gözyaşlarımı akıttırıyordu. Bu fıkra ve cümleyi takib eden ikinci fıkra ki; aynen yazıyorum:

"Ve ben öldüğümde sizi arkamda Vâris bırakarak ferah ile kedersiz kabrime girmek Rahmet-i İlahiyeden ümid ederim." Burası beni çok düşündürdü ve hiç bir dakika Üstadımın bu arzu, bu taleb ve

Rahmet-i İlahiyeden bu ümidi, zihnimden ve fikrimden ve kuvve-i hayalimden hiç çıkmıyor. Binaenaleyh bu fıkraya bütün zerrat-ı mevcudiyetimle **آمِينَ** dedim ve Cenab-ı Hakk'ın Fazl u Keremini Tazarru' ve Niyaz ettim.

Bununla beraber -ya Hazret riya değil, tasannu' değil, içimden doğuyor- gönül şöyle istiyor ve arzu ediyor: Bu fakir, Üstadımdan evvel kabre girsin ve siz Dâr-ı Bekanın ilk kapısına gelinceye kadar, dâr-ı dünyada bulununuz ki; bu fakir ve muhtaç olan Talebenize arkasından göndereceğiniz Dua ve hediyenizle mütena'im, şâd ve mesrur olsun. Ve sizin Teşrifinizde -ki Erhamürrâhimîn olan Rabb-ül Âlemîn'den Dua ve Niyazım budur- Ruhum sizi istikbal etmek şerefiyle müşerref olabilmek gibi, gönül arzu ve hayatı hasıl oluyor (**Haşiye**) ve çok düşündürüyor. Ve bu arzu ve niyazımdan daha büyüğü ve şedidi şudur ki: Üstadımın dâr-ı dünyada daha pek çok zamanlar kalması, dolayısıyla Vazife-i Kudsiyenizin devamı ve Hakikat ve Hidayet Nurları olan Risale-i Nur ve Mektubat-ün Nur'ların Teksiri ve İntişarıyla, hâb-ı gaflette olanların, dalalette kalanların, ehl-i bid'a ve mülhidlerin Tarîk-ı Hak ve Hidayete girmeleri için siz Üstadımın çok zaman daha yaşamaklığımızı ve başımızdan eksik olmamanızı ve sizin gaybubetinizle, bizlerin yetim ve öksüz kalmamaklığımızı gönül arzu ediyor.

Daha çok söylemek isterim, fakat iktidar ve kifayetsizliğimden Kalemim, Kalbimin Tercümanı olamıyor. Her iş gibi, bu arzumu da Cenab-ı Kibriya'ya havale ederiz...

Â s ı m

(Rahmetullahi Aleyh)

* * *

(**Haşiye**): Hakikaten Merhumun Münacatı Karin-i İcabet olmuş ki, aynı yıl içinde Üstadına bedel, mahkemede, Üstadına zarar gelmemek için "Yarabbi canımı al,

لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ diyerek mahkemede vefat edip İrtihâl-i Dâr-ı Beka etmiştir.

(رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ رَحْمَةٌ وَاسِعَةٌ)

S a b r i

(Hâfız Ali'nin bir fıkrasıdır ki küçük bir mes'elede, "Gücendin mi?" diye istifsar münasebetiyle yazılmıştır)

Eyyühe-l Üstad-ül Muhterem!

Hayatımın her safhasından kıymetli ve o hayatı, pervane-misal, bir Emrinin infazına ateşte yakmağa her an hazır olduğum Kıymetli Üstadım!

Evet değil böyle Hakikat uğrunda, hattâ bir kıymetli hediye-i ihsan eden Padişah-ı Zîşan için, o hediye-i sarfetmekte tereddüd edilmez. Öyle de Üstadım, bize emanet olarak ve ne zaman alınacağı meçhul olan Hayatın ve her zaman Emrine âmâde ve hazır olduğum

Cenab-ı Mün'im'in, o emanet üzerine ne gibi Emri vaki' olsa, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

bilâ-tereddüd emanetini iadeye hazırız. Madem siz, o Padişah-ı Bîzeval'in Kurbiyet-i İlahiyesinde, aynı Emrini Tebliğe memur bulunuyorsunuz; öyle ise, hem Mübarek Sözüünüz Hak ve Ayn-ı Rahmettir.

Hem Efendim.. bahçıvan-misal fidanları büyötmek üzere, hayvanat-ı muzırranın taarruzundan bir an evvel kurtarmak için, aşığı dallar kesilir ki; tâ yükselsin. O fidanların hiç bir cihetle hakları yoktur ki, "Bizi tımar eden ve hayatımıza sebep olan, bizi bazan rencide ediyor" diyemezler. Zira hal-i asılları ile kalsaydılar, bir muzır hayvan dahi koparacaktı ve topraktaki kökü de tefessüh edecekti, yok olacaktı.

Evet Üstadım, mübalağasız, pür-kusurlukta mislim olmadığını nefsim bile bazan kabul ettirdiğim.. yalnız pür-zünub Talebenizi; dizlerime değil, belime değil, boğaz çukuruma değil, belki de boyumdan aşan ve belki dâhilimin de siyah çamurlara mezcolduğu ve tefessüh etmeye başladığı bir zamanda Hızır gibi yetişip ve Misl-i Lokman, Kur'ân-ı Hakîm'in Şifahanesinden lemaan eden mualecelerle, tedaviye başladınız. Hayat ismine lâıyk bir Hayat bahşına vesilesiniz. O Hayatı ihsan edene ve vesile olan uğruna, o Hayatı ifna etmemek (**Haşıye**) kâr-ı Akıl değildir.

(**Haşıye**): Benim bedelime Şehid olacağını hissetmiş. Kuvvet-i İhlâsın Kerameti olarak haber veriyor. Haber verdiği gibi Şehid oldu.

Said Nursî

Hem bir hasta, ameliyata muhtaç olduğunu bilmelidir. Ve hastasını gece gündüz tedavi altında bulunduran eczacıya karşı yüzbinlerle teşekkür ve o eczacıya eczahaneyi teslim eden Hakîm-i Pür-kemal, Kadîr-i Bîmisal Hazretlerine nihayetsiz hamd ve şükre borçluyuz. Ve bu borcumu îfa edemediğimden pek mükedderim. Allahü Teâlâ sizden ebeden razı olsun.

Hâfız Ali (R.H.)

* * *

(Hulusi Bey'in bir fıkrasıdır)

Aziz Üstad, Müşfik Kardeş, Muhterem Mücahid!

Son iki hafta içinde, iki defada vürûd eden Yirmidokuzuncu Mektub'un Altıncı Kısmı ile Kenz-ül Arş Duasının Feyzinden gelen bir Nükte-i Kur'âniye ve Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmının Sekizinci Remzi ve Altıncı Remzi isimlerini taşıyan mu'ciznüma Eserleri aldım.

Birinci Mektub, hasb-el beşeriye çok sıkıldığım bugünün hemen saatinde elime geçti. Evet gözlerim böyle bir Nura, Aklım böyle bir Derse, hasta vücudum böyle bir İlâca, muzdarib Ruhum böyle bir Teselliye, nihayet zalim nefsim böyle bir manevî Terbiyeye çok muhtaç olduğu bir zamanda bu Eserin yetişmesi; hem Hakikatte üç gün sonra postaya verilen ikinci Eserden dokuz gün evvel gelmesi, kat'iyetle gösteriyor ki; bu iş kendi kendine veya tesadüfî olmuş değil. Belki gelmiş değil, gönderilmiş. Yetişmiş değil, yetiştirilmiş. Maksadsız değil, bu Hizmete koşturulmuş. Hattâ bir Dest-i Gaybî tarafından en lüzumlu bir anda, en muhtaç ve Kur'ân Hâdimlerinin en zaîfi, en âcizi, en liyakatsızı, en zebunu bulunan bu bîçare Kardeşinize Mahz-ı Eser-i

Rahmet ve İnyet olarak sunulmuştur. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Yirmidokuzuncu Mektub'un Altıncı Kısmı'nı pederim, Fethi Bey, Hoca Abdurrahman ve diğer bir zât hazır iken, geçen Cuma okudum. Ben birkaç defa sırf kendi hesabıma mütalaa ettim. Okuyacak ve okunması îcab edecek mahdud Zevatın da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** istifadesine

çalışacağım. Bu Nurlu Eserler hem okşamak, hem korkutmak gibi iki zıd tesiri haizdir. İnsanlara bu iki vasıttan birinin müessir olacağı da şübhesizdir. İşte bu Hakikatı göz önünde bulunduran

Şerait-i İmandaki Esaslara müşabih bir tarzda, Kur'ân-ı Hakîm'in Tilmizlerini ve Hâdimlerini Hakikaten ikaz ediyor ve aldanmamaları için altı Esası kendilerine bihakkın Ders veriyorsunuz:

1- Hubb-u câh yerine, Allah'a İmanın bir manası olan Rıza-i İlahîyi...

2- Havf ve vehim yerine Kadere İmanı...

3- Hırs ve tama' yerine **إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ**

Âyet-i Celilesi delaletiyle Kur'ân'a, Kütüb-ü İlahiyeye İmanı...

4- Menfî milliyetçilik hissi yerine bütün cinn ve inse mürsel, Nebiyy-i Efham (Sallallahü teâlâ aleyhi ve sellem) Efendimiz Hazretlerinin mesleğini;

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا ve **إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ**

gibi Âyât-ı Mübarekeyi derhatır ettirmek suretiyle Peygamberlere İmanı...

5- Enaniyet yerine, acze.. noksanımızı itiraf ve Kur'ân'ın Tereşşuhatının Neşr ve Muhafazası babında hissemize düşen Hizmeti yapmak ve Hizmetle mükellef olduğumuzu bilerek neticeyi hesablama. Yani bir nevi beşeriyetten çıkmak. Kütüb ve Suhuf-u Enbiyayı inzale vasıta olan Melaikeye benzemek suretiyle Meleklerle İmanı...

6- Tenbellik ve tenperverlik yerine Vazifedarlık... Kudsî ve her saati bir gün İbadet hükmüne geçecek kıymette olduğuna şübhe edilmemek lâzım gelen Kur'ânî Hizmete vakit bırakmayacak hallere karşı, bu Hizmetin Ulviyetini dahi düşünerek, elden çıkmazdan evvel gözü dört açmayı, yani ölmezden evvel Hayatın kadrini bilmek gibi, kat'î bir lisanla Âhirete İmanı delaleten, remzen, işareten, sarahaten Ders veriyorsunuz ve ikaz lütfunda bulunuyorsunuz.

Allah-u Zülcelal Hazretleri sizden ebeden razı olsun ve Ümmet-i Merhume-i Muhammediyeyi (A.S.M.) dalaletten kurtarmak ve Şahrâh-ı Kur'ân'a delalet eylemek hususundaki İhlaslı Mücadele ve Hizmetinizde daim ve muvaffak buyursun,

آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ وَبِحُرْمَةِ قُرْآنِ الْمُبِينِ

"Kenz-ül Arş Duasının Feyzinden gelen bir Nükte-i Kur'âniye" serlevhalı Eserle, Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısımının Sekizinci Remzi'ndeki Füyuzat, tarif ve tavsif edilmeyecek âlî ve müstesna bir vaziyettedirler.

Birincide: Bütün Hurufat-ı Kur'âniyenin aded itibariyle işaret ve izah buyurulan Tevafukları, garik-ı beht ve hayret etti. Dört küçük Suredeki Hurufatın Tevafukat veçhine kısmen işaret eden ikinci Eser; Hakka ki mu'ciznümadır. Nebiyy-i Âhîrzaman, Medar-ı Fahr-i Cihan, Sebeb-i Hilkat-i Ekvan ve Nüzul-i Kur'ân, Peygamberimiz Muhammed

Mustafa (صَلَّى اللهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَصْحَابِهِ وَأَزْوَاجِهِ) Efendimiz

Hazretlerinin Eser-i Hikmet ve Rahmet olarak, şimdiye kadar mahfî kalmış Mu'cizelerinden İ'caz-ı Kur'âna taalluk eden ve Gaybî Tevafuk namıyla Sevgili Üstadımız tarafından mevki-i intişara vaz'olunan bu emsalsiz Eserlere karşı duyduğum manevî zevk ve Feyzin binden birini bile arz edemeyeceğim. Ve mazhar olduğumuz bu kadar azîm Niam-ı İlahiyeye ve Kerem-i Sübhaniyeye karşı şükürden âcizim.

اللَّهُمَّ حَصِّلْ مُرَادَنَا وَمَقْصُودَ أَسْتَادِنَا سَعِيدِ النَّوْرِيِّ بِحُرْمَةِ حَبِيبِكَ

الْمَكِّيِّ الْمَدَنِيِّ الْهَاشِمِيِّ الْقُرَيْشِيِّ

Yirmidokuzuncu Mektub'un Yedinci Kısımından bir suret Abdülmecid Efendi Kardeşimize göndermiştim. Cevabında ezcümle diyor ki: "Seyda'nın bint-ül fikri o güzel kıza, Hulusi ile Abdülmecid'den maada her kim bakarsa caiz değildir. Mahrem olanlar da, bu hususta nâmahremdir. Bu gibi kızların dışarıya çıkmaları, hiç bir menfaat temin etmediğini ve bilakis büyük bir mazarratı intac edeceği ihtimali kavlini Seyda'ya yazsan iyi olur. Eski Said'in hiddeti, yenisinde de vardır. Halbuki Yeni Said, insan oğullarıyla izaa-i vakt etmemeli. Meslek ve meşrebi öyle iktiza ediyor. Her ne ise... Cenab-ı Hak Hâfız-ı Hakikîdir."

Bendeniz de kısaca şu mealde cevap vermiştim:

Bu mütalaa bizler için doğrudur. Fakat dünyaya arkasını çeviren ve manevî Vazife-i Memuresini îfa ederken insanlarla -Nurlarla alâkadar olanları vasıtasıyla- meşgul olan Üstad Hazretleri için bu fikri muvafık bulmuyorum. Çünkü o Zâtı bu Emr-i Azîmde istihdam eden, elbette muhafaza buyurur. Bana öyle kat'î kanaat gelmiş ki,

eğer bizler Nurlarla alâkımızı kesersek, Üstad Hazretleri bize arkasını çevirir.

Aziz Kardeşimizin endişesi, zahire bakılırsa haklı ve çok samimîdir. Fakat zâten Cemaatı çok mahdud olan Nurlarla alâkadar zevatın, bu Hakaikten mahrum edilmelerini ve bu Kudsî Eserin tamamen hapsedilmelerini lââyık görmüyor ve Esasa mugayir buluyorum. Nâsırımız, Hâmimiz, Muînimiz, Hâfızımız Allah'tır. Bütün desaisi bertaraf ederek, muhterem Üstadın Vazife-i Kudsiyesine safi Niyet, samimî His ve ciddî Şevk ile yardım etmekte olan Kardeşlerime Selâm ve muvaffakiyetlerine Dua eder, Dualarını rica ederim. Pederim, Fethi Bey, Hoca Abdurrahman Efendi, sâbık Müftü Kemaleddin Efendi, İmam Hâfız Ömer Efendi ve diğer Sözler'le alâkadar olanlar Selâm ve Dua ediyor, hayır Duanızı istiyorlar.

Devam-ı Âfiyet ve Muvaffakiyetinizi tekrar Eltaf-ı İlahiyeden Tazarru' ve Niyaz eyler, mübarek Ellerinizi kemal-i hürmet ve ta'zim ile takbil eyler, kusurumun afvını ve hayır Duanızdan bu bîçare Sıddıkınızı çıkarmamanızı hâssaten arz ve istirham eylerim.

الْبَاقِي الْحُبُّ فِي اللَّهِ

H u l u s i

* * *

(Said'in fikrasıdır)

(Hulusi gibi mühim bir Talebemin bana gönderdiği hediyesinin iadesine dair yazdığım bir Mektubu, arkadaşlarımla tensiblerine binaen onların fikraları içine dercedildi.)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Vefadar Âhret Kardeşlerim Hacı Nuh Bey, Molla Hamid!

Sizler benim için çok ehemmiyetlisiniz. "Sıddık-ı Vefiy bu zamanda yoktur" diyenlere karşı sizleri gösteriyorum. Yirmi sene Van'da

geçirdiğim Hayat-ı İlmiye.. benim için Van çok kıymetlidir. **اللَّهُ الْحَمْدُ** sizler o kıymetdarlığı gösterdiniz. Ve Van'a karşı şedidhissiyatıma tam mukabele ediyorsunuz. Size medar-ı ibret bir vakıa söyleyeceğim, şöyle ki:

Geçen sene Barla'lı, İstanbul ticaretinde bulunan Bekir Efendi'nin şeriki Mehmed Efendi vasıtasıyla bir Mektub aldım. Mektub hârika olarak bana göründü. Çünkü Hulusi Bey, "Nuh Bey'le görüştüm" diye o Mektubda bana yazıyor. Aynı Mektubda, Kardeşim Abdülmecid de, Molla Hamid'in Selâm ve Duasını bana yazıyor. Aynı Mektubda Nurşin-i Süflâ'da Molla Abdülmecid'in yazısı ve imzası vardır.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ dedim. En ziyade sevdiğim bu insanların ayrı ayrı memlekette bulunmakla beraber, bir Mektubda bunların içtimaları Tevafuklu bir Levha-i Temaşadır. Bu sene yine o Mehmed Efendi Eğirdir'e gelmiş. Yine Nuh Bey'in aynı telgrafını, o zât bana getirdi. **فَسُبْحَانَ اللَّهِ** dedim.

Nuh Bey'in lisan-ı hali, güya Mehmed Efendi'ye "Dostum ben seninle beraber Üstadımla görüşeceğim" diyor, tahayyül ettim. Sonra yine o Mehmed Efendi'nin hizmetkârı Eğirdir'e gidip Mehmed Efendi'nin Mektublarını getirmiş. Yine Nuh Bey'in hediyeye aid, bana olan Mektubunu getirdi. Dedim, kat'iyyen bu iş tesadüfi değil. Sonra Mektubun müştamilâtına dikkat ettim. Tahmin ettim, Van'da Nuh Bey'in bana hazırladığı hediyeği göndermek tarihinde, ben de aynı tarihte (**Haşiye**) aynı fiatta bir Hediye-i Azîmeyi Nuh Bey'in namına Van'daki İhvanıma gönderiyordum. İşte bu iki Tevafuk, bana işaretir ki: Nuh ile Hamid, Talebelik ve Kardeşlik için Min-Tarafillah intihab edilmişler. Çünkü Tevafuk bizim için bir Emare-i Tefvik-i İlahî olduğuna kanaatım gelmiş. Risalelerde Tevafukatın bazı nümunelerini göreceksiniz.

Fakat çok rica ederim ki gücenmeyiniz, hediyeği kabul edemedim. Adem-i kabulün esbabı çoktur. En mühim bir sebep, benim Kardeşlerim ve Talebelerimle olan münasebetin Samimiyetini ve İhlâsı zedelememektir. Hem İktisad, Bereket ve Kanaat sayesinde, şiddetli ihtiyacım olmadığı halde, dünya malına el uzatmak elimde değil.. ihtiyarım haricindedir. Hem bir misal ile ince bir sebebi anlatacağım: Mühim bir tüccar dostum otuz kuruşluk bir çay getirdi, kabul etmedim.

(**Haşiye**): Maddeten otuz liralık, manen belki üç yüz liralıktır.

"İstanbul'dan senin için getirdim, beni kırma" dedi. Kabul ettim, fakat iki kat fiyatını verdim.

Dedi: "Ne için böyle yapıyorsun, Hikmeti nedir?"

Dedim: Benden aldığın Dersi, Elmas derecesinden şişe derecesine indirmemektir. Senin menfaatin için, menfaatımı terkediyorum. Çünkü dünyaya tenezzül etmez, tama' ve zillete düşmez, Hakikat mukabilinde dünya malını almaz, tasannua mecbur olmaz bir Üstaddan alınan Ders-i Hakikat Elmas kıymetinde ise; Sadaka almaya mecbur olmuş, ehl-i servete tasannua muztar kalmış, tama' zilletiyle İzzet-i İlmini feda etmiş, Sadaka verenlere hoş görünmek için riyakârlığa temayül etmiş, Âhret meyvelerini dünyada yemeğe cevaz göstermiş bir Üstaddan alınan aynı Ders-i Hakikat, Elmas derecesinden şişe derecesine iner. İşte sana manen otuz lira zarar vermekle, otuz kuruşluk menfaatımı aramak, bana ağır geliyor ve vicdansızlık telakki ediyorum. Sen madem fedakârsın; ben de o fedakârlığa mukabil, menfaatınızı menfaatıma tercih ediyorum, gücenme! O da bu Sırrı anladıktan sonra kabul etti, gücenmedi.

Ey Nuh Bey ve Hamid Kardeşlerim! Siz de gücenmeyiniz. Hem Nuh Bey, biliniz ki; şu zamanda o havalide vefadarane, şefkatkârane beni aramaklığınız öyle bir hediyedir ki, bunun gibi binler hediyeden kıymetdardır. Hem size gönderdiğim Risaleleri muhafaza etmek ve sahib çıkmak ve benim yerimde onları himaye etmek binler lira kıymetinde bana karşı büyük bir hediyedir. Çünkü Netice-i Hayatımı ve Vazife-i Vataniyemi ve o havalideki Kardeşlerimin Uhuvvet ve Muhabbetlerine karşı borçlarımı eda eden o Risalelere ciddî sahib çıkmak, tam muhafaza etmek ve ehline yetiştirmeye vasıta olmak öyle bir hediyedir ki; dünyevî hediyelerin binlerine mukabildir. Hem emin olunuz ki; manevî zararım büyük olmasa idi Nuh Bey'in hatırını kırmayacaktım. Şimdiye kadar, Cenab-ı Hakk'a şükür, hediyeleri kabul etmeğe mecbur olmadım ve şu zamanda Ehl-i İlmin bir sebep-i sukutu olan tama'a girmeye ihtiyar benden selbedildi. Hem eğer sizin hediyenizi kabul etseydim, çok zâtların ya Kalbi kırılacaktı veyahut elli senelik kaidem bozulacaktı.

Orada ve civarınızda bulunan eski Talebelerim ve Kardeşlerime birer birer Selâm ve Dua ediyorum ve onların Dualarını istiyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

(Said Nursî'nin bir fıkrasıdır)

بِسْمِهِ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Sadık, Çalışkan Kardeşim, Hizmet-i Kur'ân'da Arkadaşım Re'fet Bey!

Senin gördüğün Vazife-i Kur'âniyenin hepsi mübarektir. Cenab-ı Hak sizi muvaffak etsin, fütur vermesin, şevkinizi artırsın. Senin Vazifen yazıdan daha mühimdir. Yalnız, yazıyı terk etmeyiniz.

Uhuvvet için bir Düsturu beyan edeceğim ki; o Düsturu cidden nazara almalısınız. Hayat, Vahdet ve İttihadın neticesidir. İmtizackârane İttihad gittiği vakit, manevî hayat da gider.

وَ لَا تَنَارَعُوا فَتَفْشَلُوا وَ تَذَهَبَ رِيحُكُمْ   işaret ettiği gibi, Tesanüd

bozulsa Cemaatın tadı kaçır. Bilirsiniz ki; üç | (elif) ayrı ayrı yazılrsa

kıymeti üçtür. Tesanüd-ü Adedî ile içtima etse, yüzonbir kıymetinde olduğu gibi.. sizin gibi üç-dört Hâdim-i Hak, ayrı ayrı ve Taksim-ül A'mal olmamak cihetiyle hareket etse, kuvvetleri üç-dört adam kadardır. Eğer hakikî bir Uhuvvetle, birbirinin Faziletleriyle iftihar edecek bir Tesanüdle, birbirinin aynı olmak derecede bir Tefani Sırrıyla hareket etseler; o dört adam, dörtyüz adam kuvvetinin kıymetindedirler.

Sizler koca Isparta'yı değil, belki büyük bir memleketi tenvir edecek elektriklerin makinistleri hükmündesiniz. Makinenin çarkları birbirine muavenete mecburdur. Hem birbirini kıskanmak değil, belki bilakis birbirinin fazla kuvvetinden memnun olurlar. Şuurlu farzettığımız bir çark, daha kuvvetli bir çarkı görse memnun olur. Çünkü Vazifesini tahfif ediyor. Hak ve Hakikatın, Kur'ân ve İmanın Hizmeti olan büyük bir Hazine-i Âliyeyi omuzlarında taşıyan Zâtlar, kuvvetli omuzlar altına girdikçe iftihar eder, minnetdar olur, şükreder. Sakın birbirinize tenkid kapısını açmayınız. Tenkid edilecek şeyler,

Kardeşlerinizden hariç dairelerde çok var. Ben nasıl sizin meziyetinizle iftihar ediyorum, o meziyetlerden ben mahrum kaldıkça, sizde bulunduğundan memnun oluyorum, kendimindir telakki ediyorum. Siz de Üstadınızın nazarıyla birbirinize bakmalısınız. Âdetâ her biriniz ötekinin Faziletlerine naşir olunuz. Kardeşlerimizden İslâmköy'lü Hâfız Ali Efendi, kendine rakib olacak diğer bir Kardeşimiz hakkında gösterdiği Hiss-i Uhuvveti çok kıymetdar gördüğüm için size beyan ediyorum:

O Zât yanıma geldi; ötekinin Hattı, kendisinin Hattından iyi olduğunu söyledim. O daha çok Hizmet eder, dedim. Baktım ki; Hâfız Ali Kemal-i Samimiyet ve İhlas ile, onun tefevvuku ile iftihar etti, telezzüz eyledi. Hem Üstadının Nazar-ı Muhabbetini celbettiği için memnun oldu. Onun Kalbine dikkat ettim; gösteriş değil.. samimî olduğunu hissettim. Cenab-ı Allah'a şükrettim ki, Kardeşlerim içinde bu Âlî Hissi taşıyanlar var. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu his büyük Hizmet görecek.

الْحَمْدُ لِلَّهِ yavaş yavaş o his bu civarımızdaki Kardeşlere sirayet ediyor.

Küçük bir latife:

Sohbet içinde sizden bahis geçti... Şükre dair mes'eleyi sordum: "Husrev'in yazdığını Re'fet Bey gördü mü?"

Bekir Ağa dedi: "Evet gördü ve dedi: "Çok güzel, fakat acaba sen Kalem karıştırmadın mı?"

Husrev dedi: "Yok, kendi Nüşamda tam bütün gelmedi. Fakat Kendilerine yazdığım tam geldi."

Biraz münakaşa oldu...

Bu münasebetle Kardeşim Re'fet Bey'e derim ki: Aslında Tevafuk noksan olsaydı, zâten ben tavsiye etmiştim ki, Kalem karıştırmasınlar. Asıl vaziyet bozulmasın. Bekir Ağa da gördü ki; asıl müsveddede çikıntı olduğu halde, Tevafuk Husrev'in tarzında var. Onun için Husrev'in bir mehareti varsa Tevafuku bozmamış. Hattâ Mu'cizat-ı Ahmediye'deki Salavat Tevafukunda tavsiye etmiştim ki; kimse mehareti karıştırmasın. Fakat asıl müsveddelerde, en acemî bir müstensihin nüshasında birkaçı müstesna bütün Tevafuktadır. Onun için sekiz ayrı ayrı müstensihin setredemediği bir Tevafuk, elbette kuvvetlidir. Müstensihler bozmasınlar, Tevafuku getiremeyen bozuyor. Demek en büyük meharete odur ki, Tevafuku bozmasın. Çünkü Tevafuk var. Sen de Husrev'e yardım et ki, Hakikaten mevcut ve matlub

Tevafuku denk getirebilirsin. Çünkü yoktan var etmiyorsunuz, hakikî Var'ı yok etmeyin.

Sözler'le alâkadar olanlara Selâm ve Dua ediyorum...

S a i d N u r s î

* * *

(Hâfız Ali'nin fıkrasıdır)

Eyyühe-l Üstad-ül Muhterem!

Yirmidokuzuncu Mektub'un Üçüncü Kısmının Dokuzuncu Mes'elesinde Emir buyurulan Hizmet-i Kur'ân'dan fakirin hissesine iki erkek ve bir kız çocuğu düşmüş imiş... Aynı Emri alıp gelirken düşünüyordum; acaba akraba-i taallukatımda çocuklar var, hangisini intihab edeyim? Benim bu düşünceme manen denilmiş ki: Hay Ali! Kendi re'yine muhtar değilsin. Onun intihabı başka kapıya aiddir. Üç gün sonra Yaşar ve Necati isminde iki çocuk, bana hem refik, hem Ders arkadaşı ve bir derece onlara kalfa olarak tayin edildim. Çocuklar Hurufatı tam bilmedikleri için bazan yazı ile, bazan Kitabdan gösteriyordum. Bir ay sonra Kur'ân okumaya başladılar. Beşinci ay içinde **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** Hatme muvaffak oldular.

Mübarek Üstadım, bu hususu çok düşünüyordum ki; lâakal bir-iki senede Kur'ân okumağa liyakat kesbedilirken, me'mulün hilafında meydana gelen bu Emr-i Azîm kimseye verilmez, ancak ve ancak İ'caz-ı Kur'ân'ın o büyük denizinin reşhasıdır ve İki Cihan Fahri, Nebiyy-i Âhîrzaman Peygamberimiz Muhammed Mustafa Aleyhissalâtü Vesselâm'ın Himmet-i Maneviyeleriyle o İ'cazın İzhar ve İntişarına memur edilen Üstadımın Duası gibi, çok büyük kuvvetlerle hasıl olduğuna, ben değil bu hale şahid, karyemizin ekserisi İman edip, tasdik ediyorlar. Bütün köy Ehl-i İmanı namına, bu Emr-i Hayra vesile olan Üstadımıza, **لَا يُعَدَّ وَلَا يُحْصَى** teşekkürlerle "Cenab-ı Hak sizlerden ebeden razı olsun" Duasını âciz lisanımla daima söylüyorum.

Üstadım, bir şey daha var ki, Emr-i Üstadanelerine intizardayım. O da şudur: Cenab-ı Hak İhsan ederse, dairenizin Şakirdini Hâfız Yaşar bu kışta bahara sebep olup, mütenevvi çiçekleri açmasına nisan yağmuru misillü, vücudunuz o çiçekler arasında, bir Gül-ü Muhammedî

(A.S.M.) yetiştirmekte **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** vesile olacağımıza şübhe yoktur.

Mübarek Dairenin mübarek Talebesine, mübarek Cum'a gecesinde Hatminin Duasıyla, Hıfzının ibtida Duasını ve fakir-i pür-kusurun afv Duasını, bütün hâsse ve duygularıyla, hürmetle el ve eteklerinizden öper ve kusurlarımın afvını niyaz ederim, Efendim Hazretleri.

H â f ı z A l i

* * *

(Husrev'in fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

Evvelki hafta irsal buyurduğunuz, "Bir Sırr – 1 **إِنَّا أَعْطَيْنَا** "

serlevhasını taşıyan Risalenizi aldık. Esasen hiç bir hafta geçmiyor, sürurlarımızı tezyid eden, yeni ve hem gayet derecede şirin birer Risale elimize gelmemiş bulunsun. İşte, iki haftadır bu kıymetdar Risaleyi okuyor ve elimizden bırakmıyoruz.

Evet bu Risale, Cenab-ı Hakk'ın istikbalde bu Ümmete va'd ettiği güneşin tulûuna intizarımızı teşdid etmekle kalmadığı gibi, bir taraftan içindeki Hakikata bizi meftun ediyor. Ve diğer taraftan, acaba fezası zulmet bulutlarıyla dolu olan bu Âlemin, o güneş neresinden ve ne suretle doğacak ve ne şekilde bu zulmet ve âfet saçan bulutları dağıtacak diye tahayyül ederken; ikinci Feyyaz, bir diğer Zeyl, o güneşin vaktini tayin etmekle bizi pek büyük bir bâr-ı sakılden kurtarmış ve senelerden beri almak istediğimiz halde alamadığımız derin bir nefesi vermiş ve bizi dilşâd eylemiştir.

A h m e d H u s r e v

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Bu defa, Kenz-ül Arş Duasının Feyzinden gelen İkinci ve Üçüncü Nüktelerle, Zeylini havi mübarek Mektubunuzu almakla cidden bahtiyarım. Bu âciz Kardeşiniz, gelen Mektubunuzun, gerek muhterem Üstadıma ve gerekse o havalideki kıymetli arkadaşlarıma olan tesiri bana aid olmadığına ve belki benim bir vasıta olduğuma delildir. Çok tecrübe ettim, Zât-ı Fâzılanelerine Mektub yazmak için bazan üç Kelimeyi bir araya getiremiyorum. Ekseriyetle gaybî bir zâtın ifadatını zabtına kadir olduğum kadar yazdığımı hissediyorum,

demek yazdırılıyor. Maamafih vaki' takdirleri, bir Dua olarak telakki ile teşekkür etmekteyim. Kur'ân Hizmetini dünyevî ve maddî menfaate sarahaten tercih eden, Husrev namındaki Kardeşimi tebrik ederim. Cenab-ı Hak, böyle Husrev'lerin adedini çoğaltsın ve daim arttırsın.

آمین...

Bu Kudsî Hizmete candan iştirak eden Zevatı bilmek bana en büyük müjde oluyor. Müftü Kemal Efendi evvel Mektubu mütalaa etmişti. İki gün evvel ziyaretine gittim, "Hiç kimsenin bugüne kadar muktedir olmadığı Dekaik ve Hakaikı, Kur'ân'dan bulup çıkarmışlar" diyerek takdirlerini beyan, Selâm ve Dualarını tebliğ etmecliğimi söylediler. Bu dakikaya kadar mübarek Mektubu Fethi Bey, Hacı Baha Efendi, pederim ve eniştem ve Hacı Abdurrahman Efendi dinlemeğe muvaffak oldular. Hâfız Ömer Efendi'ye de **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ilk fırsatta okumaya çalışacağım.

Her Mektubunuz, bana yeniden Hayat verecek kadar müessir oluyor. Bu mübarek Mektub, Dördüncü Remzin yazılışını ve bu fakire de ihsan edileceğini mübeşşir oluşu itibariyle, bilhassa memnuniyet ve sürurumu mûcib olmuştur.

Hayli zaman evvel Kur'ândaki Tevafuk Sırrını açmaya başlamıştınız. Bugüne kadar lihikmetin mahfî kalmış olan İ'caz-ı Kur'ân'dan, böyle çok mühim bir faslının Keşfine ve Neşrine muvaffak oluşunuza, ne kadar hamd ve şükr edilse yeridir. İzn-i Bâri ile açtığımız bu yolda ilerledikçe, daha ne kadar Hârikalar meşhudunuz olacak ve bunlardan muhtaç Kardeşlerinize ne âlî müjdeler vereceğiniz; geceden sonra gündüz, kıştan sonra bahar, dünyadan sonra Âhiretin vücudları gibi kat'î hissedilmektedir. Ne büyük bahtiyarlıktır ki, bu Saadetlere mazharız. Ne kadar bedbahtlıktır ki; bu Nurlara göz yumarlar. Ne derece hatadır ki, bu Hakaika lâıyıkı veçhile alâkadar olunmaz. Ne caniyane ve ahmakane bir ruhtur ki, üflemele bu güneşi söndürmek düşünürler...

İşte bu ışıklı yolunuzda, Sahib-i Kevser'in delaletiyle Kevser'i buldunuz. Şefî-ul Maşer'in izniyle Kevser ırmağının menbaında durarak, **وَسَقِيهِمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا** Âyet - i Celilesini okuyor ve "Ey

Nâs! Kim ki Ebedî Hayat ister, işte Âb-ı Hayat; kim ki yolunu şaşırılmış işte Vesile-i Necat; kim ki küfür ve inadından dönmez, onu bekliyor

şedid azab ve ikab" ilââhir.. gibi Nurlu Beyanatınızla her taifeyi İhya, İkaz ediyorsunuz.

Sizi Kudsî Hizmetinizde, **عَلَى قَدْرِ الطَّاقَةِ** takibe çalışan dost, Kardeş ve Talebelerinize bir maşraba vererek; muhtaçlara gıda, zaîf ve marizlere ilâç, zalim ve kâfirlere semm-i katil olan Mâ-i Kevserden ulaştırmayı emrediyorsunuz. Sizin Kudsî Hizmetinizle, irşadınızla açılan Hakikat ufkuna bakınca, Kur'ân'ın Hududları tayin ve tahdid edilmeyecek kadar vasi' bir Havz-ı Ekber olduğunu; Fatiha Besmelesinin **ب** menba'ından gelen, her birisi ayrı lezzette, ayrı şiddette, ayrı kuvvette Sureler namında, yüz ondört Âb-ı Hayat şubelerinin Kevser musluğundan bu havuza akmakta olduğunu görür gibi oluyoruz...

"İdrak-i maâîlî, bu küçük Akla gerekmez

Zira bu terazi o kadar sıkleti çekmez!"

El ele, omuz omuza vererek Himmet ve Gayret-i Huda-pesendaneleriyle mazhar-ı takdir olan uhrevî Kardeşlerime Selâm ve Dualar eder ve muvaffakiyetler temenni ile Dualarımı istirham eylerim...

H u l u s i

* * *

(Âsım Bey'in fikrasıdır. Telvihât-ı Tis'a münasebetiyle yazmış.)

Sevgili Üstadım,

Ne diyeyim, müştakı olduğum bu Risale-i Şerife, bu Sözler, bu Hakikat, bu Nur; bu fakire, Lütf u Kerem-i İlahî olarak ihsan buyuruldu.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Cenab-ı Kadir-i Mutlak Hazretlerine hadsiz ve hesabsız hamd ü sena ediyorum ki; siz Üstadıma kavuştum ve binnetice bu Nurları, bu Hakikatları gördüm, okudum, yazdım ve gerdenbeste-i inkiyad oldum. Binaenaleyh tavsiye ve Dua-i Üstadaneleriyle feyizyâb olmak için, Cenab-ı Zülcelal Velkemaal Hazretlerinden ve Mefhar-i Mevcudat Aleyhi Ekmelü 't - Tahiyyat Aleyhissalâtu Vesselâm Efendimiz

Hazretlerinden ve bütün Pîr, Pîran ve Mürşidan ve Şah-ı Nakşibend Kudde Sırru Hazretlerinden ve bilhassa bütün mevcudiyetiyle gerdende-i inkıyad ve teslim olduğum siz Üstadımdan Tazarru' ve Niyaz ve istimdad ediyorum ki; **مَتَوَكَّلًا عَلَى اللَّهِ**, ya Üstad-ı A'zam,

Tarîkat-ı Muhammediye'nin (A.S.M.) maksad, gaye ve Esasını, teferruat ve fûruatını zikir ve beyan eden bu Dokuzuncu Kısım, bir Nur-u Tarîkat ve Hakikattır. Okumağa doyulmaz. Okudukça hasıl olan şevk ve lezzet hesaba gelmez. Hele Dokuzuncu Telvih, hülâsa ve icmal edilerek bütün Hakikatlar toplanmış. Temsilde hata olmasın, Hazret-i Mevlâna'nın üfürdüğü neyden tuğyan ve feyezân eden, Hazret-i Ali'nin (Kerremallahü Veche) kuyuya söylediği Esrar-ı Hakikattan başka nedir? Farkı nerededir ki o ney, o kuyuda hasıl olan kamıştandır...

Kariham dar, Kalemim âciz, Kalbime tercüman olamıyor. Şu kadar diyebilirim ki; benim gibi fakir ve mübtedilere büyük ve pek büyük bir Ders, bir Mürşid ve mutmainneye erişmiş ve daha yukarı çıkmış safilere bir Düstur ve Ders-i İbrettir. Kıymet takdir edilmez bir Şaheser-i Tarîkattır, bir Nur-u Hakikat-Feşân, bir Gülistandır. Daha doğrusu, sırf bir İlham-ı Rabbanîdir. Cenab-ı Lemyezeli Hazretleri siz Üstadımı, bu ve bunun emsali Âsâr-ı Bergüzide te'lifinde, Envâr ve Hakikatlar Neşr ve Dellâllığında çok zamanlar daim ve kaim buyursun. Ve siz Üstadımı, sizi sevenlerin ve Dellâllığında bulunduğunuz nidalarınızı işitmek ve dinlemek, okuyup yazmak, mûcibince hareket ve amel etmek heves ve iştiyakında bulunan Kardeşlerimin başından eksik buyurmasın. **آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ**

Âsım (R.H.)

* * *

(Re'fet Bey'in fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım!

Bu remizler, öyle hayret-bahş ve hârika-nüma Eserlerdir ki; okuyan İlim Âşıklarına Ezvak-ı Nâmütenahî ve Hissiyat-ı Ulviye-i Rakika bahşetmektedir. Bu Hissiyat-ı Âliye ile Hayatımız o kadar tazelendi ki, -yeni Hayatımızda sabit-kadem olmak şartıyla- Hallak-ı Azîm'den

uzun ömürler temenni ediyorum. Zira mütalaasına doyamıyorum. Ne kadar okursam okuyayım.. diğer bir okuyuşumda okumamış gibi oluyorum ve yeni bir Eser okur gibi oluyorum. Hadsiz bir Zevk-i Manevî ve nihayetsiz bir Hazz-ı Ruhî ile okuyorum.

İşte gerek Sözler ve Mektubat ve gerekse Remizlerin en hârîka vasfı zannedersem bu ince noktada olsa gerektir. Âsâr-ı saireyi bir defa okuyunca, ikinci bir defa okumağa o kadar heves uyanmıyor. Kur'ân-ı Hakîm'in Envârını ne kadar okursam okuyayım, def'i cû' edemiyorum. Bilhassa Remizler, fakiri çok teshir ve hayrete müstağrak kıldı. Ve onları derhal yazıyorum.

R e ' f e t

* * *

(Ahmed Husrev'in fikrasıdır)

Bizi Tarîk-i Hak'ta dolaştıran, manevî yaralarımızı tedavi eden, Hakikat uğrundaki düşüncelerimize bir kat daha Metanet veren, bugünün şeytânkârane tehdidatına rağmen cesaretimizi takviye eden ve her hususta Ruh ve Kalblerimizi İman ve Hakikat Nuruyla nurlandıran ve sa'yimizde teşci' eden ve Kur'ân-ı Hakîm'in iki Âyetini ihtiva eden Otuzbirinci Mektub'un Birinci ve İkinci Lem'alarını ve Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısmından İkinci Remzi'ne aid mühim bir İ'cazı da aldık, okuduk. Aldığımız manevî Feyzi, benim gibi yoksul bir Talebenizin Kalb ve Kalemının haddi değildir ki tarif etsin.

Kıymetdar Üstadım, nasıl o Hâlık-ı Zülcelal'e nihayetsiz bir minnetdarlıkta bulunmayalım ki; Aziz Üstadımızı vasıta kılarak en büyük Nimetlerini, pek ziyade muhtaç olduğumuz bir vakitte veriyor, bizi teselli ediyor. Hem memnun ediyor, hem istikbalin nurlu yüzünü göstererek bizi o Nura koşturuyor. Bir taraftan Kardeşlerimizi çoğaltıyor, Muhabbetlerimizi teksir ediyor. Maddî ve manevî kuvvetlerimizi takviye ediyor. Diğer taraftan Saadet hazinelerinin anahtarlarını ellerimize veriyor...

Ey Aziz Üstadım!.. Allah sizden ebeden razı olsun.

A h m e d H u s r e v

* * *

(Zeki'nin fıkrasıdır)

Ben istiyorum ki; bir an evvel bir yere çekileyim de, mesaîden hariç zamanlarımı, o ulvî ve mukaddes Hazine-i Hakikat ve Âsâr-ı Giran-Baha Hizmetinde devama başlayayım. Fakat bugünlük bu yüce emelimin husulünden, bizzarure ve bilmeceburiye mahrum kalıyorum. Hiç olmazsa şu günlerde elimde, o mütalaası gönüllere ve Kalblere bir Safa-yı Sermedî ve cavidanî bahşeden Kitab-ı Kâinatın birer Lem'ası ve birer Nur-u Timsali olan Eserlerinizden bir-iki tanesi elimde bulunsa idi, benim için nâ-kabil-i tarif bir Sürur ve Saadet menba'ı olacaktı ve ne bulunmaz bir Nimet, ne ele geçmez bir Define olacaktı.

Çok zaman evvel Sabri Efendi Ağabeyim, yeni çıkan Kudsî ve Esrarlı Nurlardan, bir cüz'ü bari olsun göndermek fikrinde olduklarını bildiriyorlardı. Galiba müsaîd vakit bulamadıklarından, yazıp gönderemediler. Hem bazı Eserleri beraberimde getirmediğimden çok pişman oluyorum; onlardan başkalarını istifade ettirmek fırsatını bulamazsam da, mütalaa eder, manen mücadeleye bir medar-ı kuvvet olurdu.

Netice itibariyle.. madem ki şimdilik o Hazineleden istifade edemiyorum; o halde, kendimi zararlı görmekte haklıyım. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

Duanız Himmetiyle, yakın bir zaman zarfında, o zararları telafiye kâfi bir zaman ve bir fırsat ele geçer...

Bir ömr-ü mukadderden ma'dud olan şu günlerim, şükür ve hamd ile geçmektedir. Bana öyle bir kanaat geldi ki, Kalbimi yokladıkça, Kalbim bu kanaatı takviye ediyor.. nefsimle mücadelede muzaffer olacağımı ümid ediyorum.

Aziz Üstadım! Şu hicrana ve firaka, muvakkat olduğu için tahammül ediyorum. Ayrılığımız her ne kadar muvakkat olsa, yine beni müteessir ediyor. Bizzarure malayani şeylere maruz kaldıkça, ah diyorum, Üstadımın yanında olsaydım ve kendi kendime, daha doğrusu Kalbime ümid ve cesaret tavsiye ediyorum. Reddedilen bir arzu nasıl kesb-i şiddet ederse, emellerimin şimdilik husule gelmemesiyle, İman ve emellerim de aynı nisbette kesb-i kuvvet ediyor, Ruhum yükseliyor; Kalbimde açılan pencereden, manen daha serin ve daha geniş nefes alıyorum...

Zeki

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Üstad-ı Muhteremim Efendim!

Bu Mektubun mühim bir hususiyeti var. O da, Tarîk-ı Velayet serlevhasını taşıyan ve çok ehemmiyetli bir mevzuu ihtiva etmesidir.

Evet **أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ** Âyet-i

Celilesine bir nevi Tefsir olan bu mübarek ve münevver Eserle:

1- Tarîkat, hoşça tarif ediliyor.

2- Faidesinden cüz'î fakat güzel bir misal gösteriliyor.

3- Velayet ve Tarîkatın münasebeti ve ehemmiyetleri; inkâr edenlerin fırka-i dâleden oldukları ve bu Hazine-i Uzmayı kapatmak, tahrib etmek ve bu Kevser Menba'ını kurutmak isteyenlerin fiillerindeki hata yüzlerine vuruluyor. Ve bu yolda, Akli başında ve insafı olanı ikna' edecek delail ve misaller beyan olunuyor.

4- Meslek-i Velayetin yekdiğerine zıd vasıfları ise, Seyr ü Sülûkün iki meşrebi gayet sarih izah ve tavsif ediliyor.

5- Vahdet-ül Vücut ve Vahdet-üş Şuhud meşrebi ile bundaki mühim varta beyan olunuyor.

6- Velayet yolları içinde en güzelinin Sünnet-i Seniyeye ittiba' olduğu, Velayet yollarının ve Tarîkat şubelerinin en mühim esası İhlas olduğu ve bu dünyanın Dâr-ül Hikmet ve Dâr-ül Hizmet olup, dâr-ı ücret olmadığı fasih bir üslûb ile takrir buyuruluyor.

7- Şeriatın şumulü; Tarîkat ve Hakikatın maksud-u bizzât hükmüne geçmemeleri iktiza ettiği, Sünnet-i Seniye ve Ahkâm-ı Şeriat haricinde bulunan Ehl-i Tarîkatın iki kısmı tarif ve Sünnet-i Seniye muhalefetleri misali ile fehme takrib ediliyor.

8- Tarîkattaki sekiz varta sayılmakla, nazar-ı dikkat celbediliyor.

9- Tarîkatın pek çok fevaidinden dokuzu, icmalen tedris buyuruluyor.

Heyhat! Bu maâliyatı lâyıkiyla fehmedemediğim için, ancak kabiliyetim nisbetinde Feyz aldığımı itiraf etmek mecburiyetindeyim.

Bununla beraber, bu bîçareye, bu mübarek Eserinizle çok şeyler öğrettiniz. Bazı zaîf bilgilerimi takviye ettiniz. Mütalaalardan, musahabelerden ve va'z u nasihatlardan, muhtelif meslek ve meşreb erbabıyla hasbihallerden edindiğim bazı noksan kanaatları tashih ile sağladınız.

Allah-u Zülcelal Hazretleri dünyevî ve uhrevî bütün matlub ve maksudunuzu ihsan, bilhassa Ümmet-i Merhume-i Muhammediye (A.S.M.) hakkındaki Dualarınızı Dergâh-ı Uluhiyetinde kabul buyursun. Hakikaten Kur'ân'a, İmana Hizmetten başka bir şey düşünmeyen Aziz ve Muhterem Üstadımızı bu Ümmete bağışlasın ve Rıza-i İlahîsine nâil

buyursun. **آمِينَ بِحُرْمَةِ قُرْآنِ الْمُبِينِ وَ بِحُرْمَةِ إِمَامِ الْمُبِينِ**

Bu nurlu Mektubu okuduğum zevatın hepsi, muhteviyatını takdir ve tasdik ettiler ve eminim ki, çok istifade ettiler.

Aziz, Müşfik Üstadım... Allah için size Muhabbet eden bu âciz Talebenizi, her vesile ile İkaz ve İrşada çalışıyorsunuz. Manevî çok yüksek Dersler veriyorsunuz. Fakat maddeten ve manen yakınınızda, Şeref-i Sohbetinizle müşerref ve Hizmet-i Kur'ân'a Tevfik-i İlahî ile çok emekleri geçen, cidden çok muhterem ve çok kıymetli Kardeşlerim gibi Feyz alamıyorum. Bunu da isyan ve kusurumun fazlalığından ve muhitin, hâdisatın beni daima Nurlarla iştigale mani oluşundan ve çok yaman nefsimin ve cinn ve ins ve şeytanların hücumlarından biliyor ve bu sebeble bedbahtlığımı hissediyorum.

Gerçi mazhar olduğum ve -yüzbin kerre yazık ki- şükürünü yerine getiremediğim Niam-ı İlahiye hadsizdir. Fakat her gün, her saat, hattâ her dakika ve saniye bu fâni hayattaki nasibimin kesildiğini ihtar etmekte olmasına rağmen, yine tamamen dünyadan elimi çekmekliğim mümkün olamıyor. Hazret-i Kur'ân'a, Sevgili Üstadıma çok kuvvetli merbutiyetim ve Nebiyy-i Efham (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Efendimiz Hazretlerinin getirdikleri Din-i Mübin'e ve Şeriata Lâyetezel-İmanım, mübarek Duanızla bu fakir-i pürkusuru **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** hüsranda koymaz ümidi, yegâne tesellimi teşkil ediyor.

Bu Mektubunuzda Yirmialtıncı Söz'ün Zeylinde bahis buyurulan ve **عَلَى قَدْرِ الطَّاقَةِ** hükmüne Tevfik - i Harekete çalıştığım yol

ki; acz, fakr, şefkat, tefekkür Tarîkıdır. Aziz ve Muhterem Üstadımın tarif ve tavsiye ve İrşad buyurdıkları kestirme, Kur'ânî ve Nuranî Cadedir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu yoldan dönmem. Temenni ederim ki, hiç eksilmeyen ve Vazife namı altında uhdeme tevdi' edilen işler, bu sene Duanızla ve hayırlısıyla biraz azalır da, hakikî Hizmete daha ziyade çalışırım.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقُ

H u l u s i

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Üstad-ı A'zam Efendim Hazretleri!

Bu defa hoş ve latif Tefavukatıyla Nuranî yolculara Dest-i Manevîsini uzatarak, Ziyadar Parmağıyla "Bizler başıboş, gelişigüzel serpilmiş şeyler değiliz... Belki Müvazene-i Tâmm ve Tefavuk-u Hakikiye ve bir kıyas-ı kat'iyye ile inkişaf ve temevvüc eden Kitab-ı Semaviye-i Kur'âniyenin misalsiz birer yıldızlarıyız..." diyerek, bâlâsı zîrine, sağ soluna eyadi-i manevîsiyle musafaha ve mukabele edencesine, Tefavukatı müşahede edilen Kitab-ı Mübin'in Lemaat ve Tereşşuhatının Tefavukatı, Onuncu Söz'de dahi müşahede edildi. Bu Söz'ün manidar ve hikmetdar Tefavuk ve İntizamları, sanki kemal-i hararetle yekdiğerine müştak ve mütehassir birkaç samimî ve ciddî Kardeş ve arkadaşların vuslatları gibi, Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın her bir Âyât ve Kelâmı, taht-ı tasarrufuna aldığı Kelime ve Kelâmları, yine Semavatın hadsiz elektrikleri olan yıldızlar gibi parlatarak, şu letafetleri ile, insaniyet tarifine tam dâhil olan zîşuuru mest ve hayran bırakıyor.

Şurası da şâyan-ı hayrettir ki: Şu mübarek Onuncu Söz, mevzuu olan Haşir mes'ele-i mühimmesi, Kâinatın Hitam-ı Ömrüne muallak ve mukadder olduğu gibi, Risalet-ün Nur arasında dahi, bu Söz'ün en son Tefavukatını göstermesi de ayrıca bir Tefavuktur diyorum. Cennet nehirleri demek olan Kur'ânî Nehirleri, enva'-ı türlü âvâzıyla coşkun coşkun aksın aksın ki; zaman-ı cahiliyet ve devr-i fetrette, son derece ihtiyaçlı olan akvam üzerlerine tulû' eden Şümus - u Kur'âniyenin

sür'atle inkişaf ve tevessü' ve nev'-i beşerin humsunu İhya, ebedî ve daimî bir Nurla tenvir ve izae eylediği gibi, şu asr-ı dalalet ve hüsrân ve devr-i bid'at ve tuğyanda, Ehl-i İman ve Tevhidin yaralı Ruhlarına merhem olsun.

Evet altı-yedi seneden beri hoş ve şirin bu manzarayı gören latif ve nazirsiz bir Gül-ü Muhammedîyi (A.S.M.) koklayan Ümmet-i Muhammed (A.S.M.) Sure-i Kevser'den **بِحَمْدِهِ وَالْمِنَّةِ** Mükâfat-ı Ruhiyesini

ve Dimağiyesini aldı. Ve bu noktaya Ruhum emin idi ki; çoktan beri Ehl-i İman ve Tevhid, İslâmiyet gibi bâki ve sermedî güneşin küsuf ve ufulüne canavarcasına çalışmayı kendine vazife addeden ehl-i dalaletin pis programlarını görüp nevm-i gafletten uyanarak, Sure-i Kevser'i takib eden iki Sureyi lisan-ı hal ve kal ile okuyarak zındıklara hitaben, "Bizler sizin nifak denizinde serseriyan ve zulüm-kârane gezen dalalet ve sefahet gemilerinize binemeyiz; ancak, Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Nuranî ve Tevhid Sikkeli İman ve İslâm Zırhlılarına bineriz. Menzillerimize vardığımızda muvaffakiyet ve semere-i sa'yimiz tezahür ve tahakkuk eder." diye bağırarak ve **إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ** ilh.. Ferman-ı

Mübinini Tilavetle, Sure-i Kevser'in Müjde ve Beşareti bizleri Kuvvet ve Metanete sevk, hem Behçet ve Meserrete yetiştirdi. Maruzatıyla Nusret ve Fütuhatın gelmesi kokusunu alarak, fevc fevc Daire-i Kur'âniyeye arz-ı dehalet ettiler. Bu hususta Tesbih ve Tahmidin ehemmiyet Vazifeleri olduğunu anlayarak tevbelerin reddetmeyen Cenab-ı Rabb-ül İzzet Hazretlerine istiğfara şitab edip Salah ve Felah ve Fevz-i Necat yollarını tuttular.

"Hemen Rabbim, hakikî Verese-i Enbiyayı teksir, dünyevî ve Uhrevî Âmâl ve makasidına muvaffak buyursun" Duasını tekrar ile beraber Onuncu Söz'ün âciz Kalemime kumanda verip yazdırdığı şu arızacığımı takdime cür'et eder, bilhassa Dest ve Damen-i Muallâlarını öperim Efendim...

Hâmiş: Harman ortasında Mevlevîvari dolaşan bu bîçare çiftçi, sözlerini de işlediği işe benzeterek, söylediğini tekrar söylemiş; geçtiği yere dönmüş, yine gelmiş ise de, ne yapsın? Üstadı, yıldırım gibi seri' hatvelerle ilerlerken, hiç olmazsa karınca yürüyüşü takib

edeyim, irtibat kesilmesin niyetiyle şu perişan cümleleri derc ve takdim ettim Efendim.

Mustafa Sabri
(Rahmetullahi Aleyh)

* * *

(Ahmed Husrev'in bir fıkrasıdır)

Kıymetdar Üstadım!

Bugün Süleyman Efendi Kardeşimle irsal buyurulan; biri, dünyanın ömrünü izah eden bir Mektubla, diğeri Hazret-i Yunus Aleyhisselâm'ın Duasının Fezailini gösteren Otuzbirinci Mektub'un Otuzbir Lem'adan Onbirinci Kısımının Birinci Kısımını aldık ve okuduk.

Sevgili Üstadım, bu kısım bizi o kadar mesrur etti ki, tarifine muktedir değilim. Cenab-ı Hak sizden ebeden razı olsun.

Bu Risale kat'î bir varlıkla bu Ümmete Necat kapılarını açıyor. Ve bu zulümatlı günlerin avdet etmemek üzere veda etmekte olduğunu ihbar etmekle beraber, şakirdlerini hep birden ve bir ağızdan Münacata davet ediyor.

Sevgili Üstadım; istikbalimizi, Nur Deryasından fıskıran nücüm-misal Nurlarla aydınlatan ve bu kasvetli ve karanlıklı ve kâbuslu günlerimizde kat'î bir ümidle yaşatan ve her bir Risalede lemaan eden yeni bir başka Nurla yüzümüzü güldüren Cenab-ı Vâcib-ül Vücut Hazretlerine bîhisab şükürümüzü takdim ederken, sevincimizi katlayan Üstadımızın vürûduna sabırsızlıkla intizarımızı arz ederim Efendim.

Ahmed Husrev

* * *

Kardeşim Husrev, Lütfü, Rüşdü!

Size Üstad ve Talebeler ve Ders arkadaşları içinde faide verecek bir fikrimi beyan edeceğim, şöyle ki:

Sizler -haddimin fevkinde- bir cihette Talebemsiniz ve bir cihette Ders arkadaşlarımsınız ve bir cihette muîn ve müşavirlerimsiniz.

Aziz Kardeşlerim! Üstadınız lâyuhtî değil... Onu hatasız zannetmek hatadır. Bir bahçede çürük bir elma bulunmakla bahçeye zarar vermez. Bir hazinede silik para bulunmakla, hazineyi kıymetten düşürmez. Hasenenin on sayılmasıyla, seyyienin bir sayılmak

Sırrıyla insaf odur ki: Bir seyyie, bir hata görünse de, sair Hasenata karşı Kalbi bulandırıp itiraz etmemektir. Hakaika dair mesailde külliyatları ve bazan da tafsilâtları Sünuhat-ı İlhamiye nev'inden olduğundan hemen umumiyetle şübhesizdir, kat'îdir. Onların hususunda sizlere bazı müracaat ve istişarem, tarz-ı telakkisine dairdir. Onlar Hakikat ve Hak olduklarına dair değildir. Çünkü Hakikat olduklarına tereddüdüm kalmıyor.

Fakat Münasebat-ı Tevafukiyeye dair işaretler, mutlak ve mücmel ve küllî surette Sünuhat-ı İlhamiyedir. Tafsilât ve teferruatta bazan perişan zihnim karışır, noksan kalır, hata eder. Bu teferruatta hatam, asla ve mutlaka zarar îras etmez. Zâten Kalemim olmadığından ve Kâtib her vakit bulunmadığından tabiratım pek mücmel ve nota hükmünde kalır, fehmi işkal eder.

Biliniz, Kardeşlerim ve Ders arkadaşlarım! Benim hatamı gördüğünüz vakit serbestçe bana söylemeniz mesrur olacağım. Hattâ başıma vursanız, Allah razı olsun diyeceğim. Hakk'ın hatırını muhafaza için başka hatırlara bakılmaz. Nefs-i emmarenin enaniyeti hesabına, Hakk'ın hatırı olan bilmediğim bir Hakikatı müdafaa değil,

عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ kabul ederim.

Biliniz ki; şu zamanda şu Vazife-i İmaniye çok mühimdir. Benim gibi, zaîf, fikri çok cihetlerle inkısam etmiş bir bîçareye yükletmemeli, elden geldiği kadar yardım etmeli. Evet, mücmel ve mutlak Hakaik; biz, zahirî vesile olup çıkıyor. Tanzim ve tasfiye, tasvir ise; kıymetdar, muktedir Ders arkadaşlarıma aiddir. Bazan onlara vekaleten tafsilâta, tanzimata girişiyorum, noksan kalıyor.

Bilirsiniz ki; yaz mevsiminde dünya gafleti ziyade hükmeder. Ders arkadaşlarımızın çoğu fütura düşüp ta'til-i eşgale mecbur oluyor. Ciddî Hakaik ile tam meşgul olamıyor. Cenab-ı Hak Kemal-i Rahmetinden iki senedir ciddî Hakaik nisbeten yemişler, fakiheler nev'inden Tevafukat-ı Latife ile ezhanımızı taltif etti, zihnimizi neş'elendirdi. Kemal-i Merhametinden o Tevafukat-ı Latife meyveleriyle, ciddî bir Hakikat-ı Kur'âniyeye zihnimizi sevketti ve Ruhumuza o meyveleri gıda ve kut yaptı. Hurma gibi, hem fakihe, hem kut oldu. Hem Hakikat, hem zînet ve meziyet birleşti...

Kardeşlerim; bu zamanda dalalet ve gaflete karşı pek çok maneî kuvvete muhtacız. Maatteessüf ben şahsım itibariyle çok zaîf ve müflisim. Hârika Keramatım yok ki, bu Hakaiki onunla isbat edeyim ve Kudsî bir Himmetim yok ki, onunla Kulûbü celbedeyim. Ulvî bir deham yok ki, onunla Ukûlü teshir edeyim. Belki Kur'ân-ı Hakîm'in Dergâhında, bir dilenci Hâdim hükmündeyim. Bu muannid ehl-i dalaletin inadını kırmak ve insafa getirmek için, Kur'ân-ı Hakîm'in Esrarından bazan istimdad ederim. Keramat-ı Kur'âniye olarak, Tevafukatta bir İkrâm-ı İlahî hissettim, iki elimle sarıldım.

Evet Kur'ân'dan tereşşüh eden İşarat-ül İ'caz ve Risale-i Haşir'de kat'î bir işaret hissettim. Emsalleri bulunsun, bulunmasın bence bir Keramet-i Kur'âniyedir. İşarat-ül İ'caz'ın bir sahifesine dikkat ettik; satırların başında bütün Hurufat ikişer ikişer olup, Hârika bir İntizam ile Hurufatın vaz'edildiğini gördük. Onuncu Söz'de Medar-ı Tevafuk 3,4,5,6 rakamları, her birisi 13'te ittifakları.. o 13'ün de, Altıncı ve Sekizinci, mahrem Dördüncü Remizlerde mühim bir Esrar anahtarı olduğunu gördük. Bunda şübhemiz kalmadı ki, kâğıt üzerinde daima kalacak bir Keramet-i Kur'âniyedir, bir İkrâm-ı İlahîdir ve doğrudan doğruya, Risalenin ve İman-ı Haşrin tasdikine bir imza telakki ettik. Havada uçmak, su üzerinde yürümeğe benzemiyor. Onlar muvakkat... hem şahsın kemaline ve ihtiyarına, belki istidracı verilebilir. Doğrudan doğruya Hakikata -hususan bu zamanda- Hizmet edemiyor.

Her ne ise, bir küçük mes'ele münasebetiyle çok konuştum ve çok da israf ettim. Ahbabla fazla konuşmak mergub olduğundan,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ bu israf afv olur.

Kardeşiniz
Said Nursî

(Biraderzadem merhum Abdurrahman'ın vefatını müteakib yanıma gelip, kuvvetli emarelerle Abdurrahman'ın yerine bana gönderildiği Kalbime ihtar edilen, gayet çalışkan ve hâlis Kardeşlerimizden, Elmas Kalemlî, Kuleönlü Sarıbıçak Mustafa Hulusi'nin, on fikra yerine geçecek tek birinci fıkrasıdır.)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ الْقُرْآنِ وَأَسْرَارِهَا

Ey benim Muhterem Üstadım!

Âciz Talebeniz, küre-i arz içerisinde Ruhum bazan şarka, bazan cenuba, bazan garba, bazan şimale, bazan Semaya giderdi. Acaba yardım ne taraftan erişecek diye beklerdim. Ruhum bir Mürşid-i Ekmel taharri ederdi. Aramak üzere iken bana İlham olundu ki; "Mürşidi sen uzakta arıyorsun, pek yakınında bulunan Bediüzzaman vardır. O Zâtın Risale-i Nur'u Müceddid hükmündedir. Hem Aktabdır, hem Zülkarneyn'dir, hem Âhırzamanda gelecek İsa Aleyhisselâm'ın Vekilidir; yani Müjdecisidir." denildi. Bunun üzerine Üstad-ı Muhteremin nezdine vardım. Risaleleri, bize yazmak için Emir verdi. Ben de onbeş kadar Sözler'den yazdım ve okuyorum. İstidadım kısa, fikrim müşevveş olduğundan, Risalelerden hakkıyla istifade ve istifaza edemiyordum.

Bilâhere Yirmiikinci Mektub'u verdiniz, yazdım. Bir-iki defa arkadaşlarımla okudum. Âciz Talebenizin maddî ve manevî onbeş yaşından beri, mazide birikmiş olan küflü yaralarını tedavi etti.

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ. Bunun üzerine bir rü'ya gördüm. Rü'ya budur:

"Menamda, Kibleye karşı bir vilayete gittim. O vilayette gezerken, iki büyük acib fabrikaya rastgeldim. Bu fabrikalar, dünyadaki fabrikalara benzemiyor ve hem de bu fabrikalar insanın sağ cenahına geliyor. İkisinin de sahibleri yok. İçerisine girdim; fabrikanın biri büyük, biri küçük. Bu küçük fabrikayı ben idare ederim diye, ona sahib oldum..." Bunun üzerine bir rü'ya daha gördüm:

Kibleye karşı uzun bir kışla ve kışlanın içinde büyük bir fırın var. Ben de o fırının dairesindeyim ve ayak üzereyim. Karşımda,

gençlerden Ehl-i Takva Süleyman isminde bir genç vardı. Ve sağ tarafımda yine gençten, İsmail isminde birisi vardı. Buna binaen, alettahmin yüz kadar gençler, o fırının dairesinde sağımda ve solumda ayak üzere idiler. Hayret ettim. Bunun üzerine büyük bir Zât geldi, gençlerin önüne ufacık bir mendil serdi. O mendil üzerinden, dört köşe haşhaşlı ekmeği gençlere birer birer dağıttı. Bilâhere, o mendilin içinden birer avuç da kuru üzüm dağıttı. Bakıyorum, o mendilden üzüm ve ekmeğin tükenmedi. Hayret ettim. Bana denildi ki: "Bu mübarek Zât, Said Nursî'dir." Ben de anladım ki; bu Hârika İş Aktaflarda bulunur dedim uyandım.

Bunun üzerine Risaleleri devam üzere yazmakta iken, Allah'ın Tefviki ve Üstad-ı Muhteremin Himmeti erişti. Çok çok istifade etmeye başladım. Bilâhere bütün o rü'yamda gördüğüm gençler, etrafıma toplandı. Her birisi bana arkadaş ve Kur'âna Talebe oldular.

Ve bir de bizim memleketin insanları, bir parça Ehl-i Tarikat ve Ehl-i Takvadır. Memleketimizde zahir ve bâtin Hocası olmadığından şeytana ve nefse çok defa hedef oluyorduk ve evham içinde boğuluyorduk. Risaleleri okudukça, şeytan-ı laîn ve nefsin hilelerini ve evhamlarını Cehennem'in dibine atıyordu. Risaleleri okurken, çok arkadaşlar çok hayrette kalırlardı. "Bu koca Bedî", bu Lü'lü-misal bu Sözleri, bu Kelimeleri nereden buluyor?" diye birbirimize çok defa diyorduk. Lisanına baksan, birşey istifade edilmez gibi görünüyor. Halbuki, söyledikleri hep Hikmettir. Nazarımıza dehşet veriyor, Nur serpiyor (**Haşiye**) diye, tekrar tekrar iştiyakla okuyorduk. Bunun üzerine, "Risale-ün Nur ve Mektubat-ün Nur, okuyanlara bir İksir-i A'zamdır" diye hükmettik.

Muhterem Üstadım, maddî ve manevî yaraları bulunan bu yüz arkadaşlarımdan yaralarını, Risaleler tedavi ediyor. Hattâ bazan bizden uzak olanlar evhama boğulur, gelirler; âciz Talebeniz bir Risale okursam evhamını kaldırır giderlerdi. Cenab-ı Hak, Feyyaz-ı Mutlak ve Hallak-ı Azîm mevcudat ve camidat ve zerrelere adedince sizden razı olsun. آمین...

Yarın Mahşerde, herkesten evvel Resul-i Ekrem ve Nebiyy-i Muhterem Efendimiz Hazretlerinin Şefaatine mazhar ol إن شاء الله. آمین

(**Haşiye**): Evet Mustafa Kardeşim, Said'in üç şahsiyetinden ikisini tamam fark etmiş. Said'deki Üstadını, Ders verdiği vakit âlî görüyor. Bîçare dostu olan Said'i, Hakikatte olduğu gibi âdi görüyor ve gördüğü doğrudur...

Bu gençlerin her gün, her saat Duasını alıyorsunuz. Ve her bir Risaleyi okurken, en aşağı sekiz-on kadar arkadaşı bulunuyor. Halbuki bu Fitne-i Âhırzamanda, bu gençlerin bir araya gelip Hak Söz dinlemeleri pek mühimdir ve Medar-ı Şükrandır.

Bu âciz Talebeniz Arabî görmemiş ve Medrese hiç görmemiş. Eskiden yazılmış Türkçe Kitapları okurdum, maddî ve manevî yaralarımı tedavi edecek ilâç bulamazdım. Ruhum ve Kalbim çok çırpınıyordu. Öyle bir dereceye gelirdim ki; her saat kendimi intihar etmeğe karar verirdim. "Acaba halim nedir ve ne olacak? Mürşid-i Kâmil nerede bulabilirim?" diye çok merak eder ve yeis içerisinde kalırdım.

Cenab-ı Hak nasıllı Cehennem gibi bir zaman içinde Cennet gibi bir zamanı Halk eder ve her zamana lâyıık çareleri İcad eder ve her yaraya muvafık ilâcî İhsan eder... Öyle de, bu medresesiz zamanımızda bizim gibi yaralılara -Üstad-ı Muhterem vasıtasıyla- Risaleleri Türkçe olarak te'lif ettiriyor. Buna ne kadar şükredeyim.. **لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى**
Cenab-ı Hakk'a şükürler olsun ve Üstad-ı Muhteremi de Kur'ân Hizmetinde muvaffak edip, iki cihanda aziz eylesin. **آمِينَ**.

Ben hiç bir Arabiyat görmeden, Medresede beş-on sene okumadığım halde; yalnız Risaleleri yazıp ciddiyle okudum. Kendimi yirmi sene Medresede okumuş gibi tahayyül ediyorum. Sebebi ise; bu âcizin, bu fakirin, bu miskinın nezdine çok Arabiyat Hocaları geliyor ve benim okuduğuma hayret ediyorlar. Evvelden Mürşid-i Kâmil Terbiyesi görmüş insanlar geliyorlar, benden işittikleri Kelimelere meftun oluyorlar. Çok Hocalar iki diz üzerine gelip, Risale okuyuver diyorlar.

Eğer sesim erişse idi olanca kuvvetimle bağırarak, küre-i arzdaki gençlere diyecektim: "Risaleleri ciddî okumak ve yazmak, yirmi sene Medresede okumaktan faiktir ve daha menfaatlidir." Medresede okumaktaki maksad; evvelâ kendini kurtarıp, sâniyen Ümmet-i Muhammed'i (A.S.M.) kurtarmağa çalışmak değil mi? Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur, yirmi senelik Medrese İlmini veriyor itikadındayım.

Ve her bir Risale, tek başıyla bir Mürşid-i Ekmeldir. Kalbi bozulmamış herhangi genç, bir Risaleyi alıp dikkatle ve teslimiyetle okusa,

daire-i inkıyada geliyor, ıslah oluyor. Herhangi bir maddiyyun bir Risaleyi alıp okursa, İman etmezse de hiç bir bahane bulamıyor. Herhangi bir dinsiz okusa ve tamam manasıyla anlasa, İmana geliyor. Herhangi bir feylesof okusa, "Bundan daha yüksek Akıl olamaz ve Akıllar toplansa bunun fevkine çıkamaz, Akıl buna yol bulamaz" diyor. Risale-i Nur, lisan-ı hal ile avrupa meftunu bulunan tek gözlü deccal'a "Ya İman et, yahut bütün dünyanın maskarası olacaksın" diyor.

Şimdi Aziz Ders Kardeşlerim! Bu fakir, bir tane Mürşid-i Ekmel ve Kutub ararken, Cenab-ı Hakk'ın İhsanıyla, Keremiyle, Lütfuyla, Rahmetiyle, Üstad-ı Muhteremin sa'yi ile yüz ondokuz Mürşid-i Ekmel ve Kâmil buldum. Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur, yüz ondokuz adediyle, her birisi birer Mürşid-i Ekmeldir ve Aktabdır.

Ey maddî ve manevî yaralı olan genç Kardeşlerim! Ve ey Mürşid-i Ekmele muhtaç olan Ehl-i Tarikat Kardeşlerim! Şeyh Abdülkadir-i Geylanî ve Şah-ı Nakşibend, İmam-ı Rabbanî, İmam-ı Gazalî, Muhyiddin-i Arabî, Mevlâna Hâlid Radıyallahü anhüm, Kaddesallahü esrarehüm Hazretlerinin Derece-i Kemalâtları, Meratib-i İmanları Risalelerde ve Mektubat'ta vardır. **(Haşiye)**

(Haşiye): Merhum büyük Kardeşim Mustafa, Risalenin Şakirdleriyle Velayetin Şakirdlerini ve birbirinin arasındaki dereceyi anlatmak istiyor. Bu mes'eleyi Risale-i Nur halletmiş. Hem Tevhid-i Âmi ile Tevhid-i Hakikîyi göstermiş. Hem gözü kapalı olarak gitmenin ve gözü açık olarak gitmenin farkını Risale-i Nur beyan etmiş. Hem Âlem-i Yakaza ile Âlem-i Menamı Risale-i Nur keşfetmiş. Hem Âlem-i Misal ile Âlem-i Şehadeti birbirinden Risale-i Nur ayırmış. Hem Velayet-i Kübrayı, Velayet-i Vustâyı, Velayet-i Suğrayı ve birbirinin farkını tamamıyla Risale-i Nur göstermiş. Bir Sohbet, bir kademde - Sahabelerin meseli gibi- zahirden Hakikata geçmenin sebeplerini anlatmış. Hem Tarikat Şeyhlerinin ve Eimme-i Erbaa'nın Caddelerini Risale-i Nur beyan etmiş. Hem İlmelyakîn, Aynelyakîn, Hakkalyakîn ile elde edilen İmanın farklarını Risale-i Nur göstermiş. Hem Hazret-i Ebubekir-i Sıddık (R.A.) ve Hazret-i Ömer (R.A.) ve Hazret-i Osman'ın (R.A.) Meşrebini Risale-i Nur takib etmiş. Hem İmam-ı Ali'nin (R.A.) bir Veled-i Manevîsi olduğunu, Celcelutiye'yi tefsir ile Risale-i Nur'un Kıymetini ve Vazifesini Risale-i Nur göstermiş. Hem Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın Mehdi ve İsa Aleyhisselâm ve Deccal ve Ye'cüc-Me'cüc ve Sedd-i Zülkarneyn hakkındaki müteşabih Hadîsleri Risale-i Nur tevil etmiş, esas maksadı anlatmış.

İmam-ı Ali (R.A.), Şah-ı Geylanî (R.A.), Sekizinci, Onsekizinci, Yirmisekizinci Lem'alar ile ve Sekizinci Şua ile Keramat-ı Evliya Hak olduğunu ve yerde iken Arş-ı A'zamı müşahede ettiklerini Risale-i Nur beyan etmiş. Hem umum Müçtehidler

Ey Kardeşlerim ve ey Halifeler! Tarîkatın ve Hakikatın müntehasını anlamak isterseniz, Risaleleri ciddiyle okuyun. Bâlâdaki zâtların arkasından giderseniz ve yüksek İmanlarına yaklaşsınız.

Ey Ehl-i Tarîkat Kardeşlerim, bilhassa sizlere çok rica ediyorum, Risaleleri bir defa okuyunuz. Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur'un her bir satırında, bir kitabın tesirini bulamazsanız, bana ne dersiniz deyiniz, kabul ediyorum.

Tekrar çok tavsiye ediyorum, okuyun, okuyun. Okudukça, Risaleler feyzâver Nurları saçıyorlar. Okudukça İştîyak getiriyorlar, usanç vermiyorlar. Başka kitabları bir-iki defa okusan, insana usanç veriyor. Halbuki Risaleler öyle değil, okudukça başka başka İman halleri telkin ediyorlar...

Döneceğim bâlâdaki rü'yanın tabirine; aklım yettiği kadar tabir edeceğim, Allah hayretsin.

Biri büyük, biri küçük fabrikadan, büyük fabrika ise Üstad-ı Muhteremdir. Fabrikanın içerisinde bulunan acib ve garib, bedi' âletler

-----
 "Mütekelliminden birisi gelecek, Hakaik-ı İmanîyeyi ve bütün meşâilî vâzih bir surette beyan edecek" diye Müjdelerini, Risale-i Nur, Hâdisât-ı Âlem ile isbat etmiş. Hem bütün her asırda gelen meb'uslar, veliler Keşfiyatlarında, "birisi gelecek, şarktan bir Nur zuhur edecek" diye Risale-i Nur'un Şahs-ı Ma'nevîsini ve Ustadımın Şahs-ı Mânevîsini ve Talebelerin Şahs-ı Mânevîsini görüp, bütün Umme-i Muhammed'e (A.S.M.) Risale-i Nur'un Faziletini, Ehemmiyetini, Kıymetini ve Emr-i Peygamberî ile bütün Ümmet Virdlerinde Azâb-ı Kabirden ve Âhir Zamanda gelecek fitneden, deccalın şerrinden istiaze etmelerini ve yapacağı maddî ve mânevî tahribatını Risale-i Nur tamir yaptığını görmüşler. Müjdeler, Beşâretler, İşâretler, Remizler ile haber verdiklerini, Risale-i Nur, Eskişehir, Denizli, Afyon, İstanbul gibi Hâdisât-ı Âlem ile göstermiş...

Elhâsıl : Asırlardan beri beklenen ve muntazır kalınan Zât, Risale-i Nur imiş Hatta Ustâdın kendisi de bir zaman böyle bir Zâtın geleceğine muntazır imiş. Halbuki, ne ağabeyim Mustafa'nın ve ne de benim haddim değil ki, Risale-i Nur'un Kıymetini ve Vazifesini beyan edeyim, heyhât!

Risale-i Nur, Kur'ân'ın Has Tefsiri olduğundan Kur'ân'a bağlıdır. Kur'ân ise Arşî A'zam'a bağlıdır. Onun için, Risale-i Nur'u Kur'ân medh ü senâ edebilir. Birinci Şuâ'da otuz üç Âyetiyle işâret etmiş.

Bunu yazmaktan maksadım; ağabeyim Mustafa'ya, Risale-i Nur'dan medet ve Kur'ân'dan Şefaât ve Ustadımdan Dua istemektir...

Talebeniz **Küçük Ali**

ise, bu zamana kadar hiç bir İmamın söylemediği Kelimeleri ve İman telkinatlarını yapan Risalet-ün Nur Eczalarıdır. O küçük fabrika ise; Risale-i Nurları kim okuyup yazarsa, o dahi küçük fabrikaya benzeyecek. İçerisindeki bedi' âletler ise, Risale-i Nur'un Düsturları, Hakikatları ve Mesail-i İmaniyedir. Okuyan ve yazan insanlar, öyle kuvvetli, sarsılmaz İmanları bulacaklardır. Fabrika hareketi ise, Risaleleri okuyup yazan adamların kemal-i şevk ve heyecanla çalışmalarıdır. Görmüş olduğum vilayet ise; Velayet-i Kübra yollarını gösteren Risale-i Nur'dur. Bu rü'yayı takviye için, bir rü'ya daha söyleyeceğim: "Menamda, İstanbul'a yaya olarak iki defa gittim. İstanbul'a vardığımda, dükkânları hep açıktır, içinde sahibleri yoktur, dükkânların içinde -sandıklarda- büyük büyük mihlar gördüm ve başka demir parçaları da vardı. Bunun üzerine manevî Rahmet yağarken, İstanbul'dan yaya olarak avdet ettim..."

Allahu a'lem bunun tabiri de, dünyada İstanbul büyük ve güzel memleket olduğu gibi, öyle de Risaleler ve Mektubat-ün Nur Velayet-i Kübra yollarını gösterir. Demir gibi kuvvetli, elmas mihlar gibi Hakikatın bürhanlarını, satışa çıkaran ve her Risale bir Kudsî Dükkân hükmüne gelen bir Meşher-i Nuranîdir. O sergide, İmanî Nurlar teşhir ediliyor. Ve Velayet-i Kübra yollarını gösterdiğini, iki kerre iki dört eder derecesinde kanaatım gelmiştir.

İkinci gördüğüm rü'yanın tabiri, Allahu a'lem böyle olsa gerektir: Kibleye karşı kışla ise, manevî Allah'a asker olan gençlerin Isparta Vilayetindeki geniş Dershanelerine işaretler. Ekmeği dağıtan Zât ise, Üstad-ı Muhterem Said Nursî'dir. Ve ekmek pişiren fırın ise, Üstadımın hususî Medresesidir. Fırının ekmeğinin müşterileri ise; Risaleleri okuyup lezzetini anlayan, benim gibi ve arkadaşlarım gibi

هَلْ مِنْ مَزِيدٍ diyenlerdir.

Evet Üstad-ı Muhterem, insanlara manevî ekmek dağıtıcıdır. Bu fırında çok işaretler vardır. Aklım bu kadar yetişiyor. Gençlerin ayakta olması ise, gençlerin İmanî Risaleleri okuyup İmanları kuvvetleneceğine işaretler. O tatlı ve yedikçe noksan olmayan üzüm ve ekmek ise, her şeyden daha tatlı İ'caz-ı Kur'ân Esrarına ve İmanın Envârına işaretler ki, onları Risale - i Nur dağıtıyor. Âciz Talebeniz ise, gençlerin başında ve sağ tarafta bulunduğum ise; gençlere İhsan - 1

İlahî, İkrâm-ı İlahî ve Üstad-ı Muhteremin Himmetiyle o gençlere vesile olacağıma işaretler **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**... Benim Aklım bu kadar eriyor. Bu kadar tabir edebildim. Rü'yalarımın ıslah ve tabirini rica ederim.

Yirmi gün zarfında bir rü'ya daha gördüm: Eğirdir Gölü'nün kenarında, yani çakıllığında bulunuyordum. Bu denizin kenarında büyük bir beyaz çadır kurulmuş. Çadırın içinde, büyük bir direğin dibinde Üstadım Said bulunuyor. Bu esnada eline büyük bir kırmızı kaplı Kitabı alıp, çadırın direğine dayanarak o Kitabı okudu. Bilâhère hariçten, Kible tarafından Mahmud isminde gençten, yeşil elbiseli birisi gelip Üstadımın elinden o Kitabı -yani okuduğu Hutbeyi- istedi ve aldı. Çadırdan Mahmud ismindeki genç dışarıya çıktı, Kibleye karşı, ayak üzere halklara dedi ki: "Bu âna gelinceye kadar böyle bir Hutbeyi hiçbir İmam okumamıştır" diyerek, o Hitabeyi alıp Kibleye karşı götürdü. O anda uyandım.. Allah hayretsin.

Bu rü'yayı da bildiğim kadar tabir edeceğim: O deniz ise, Şariat-ı Muhammediye (A.S.M.) dır. O çadır ise Isparta Vilayetidir. O Hutbe ise, Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur'dur. Hutbeyi götüren yeşil elbiseli genç Mahmud ise, ya Şeyh-i Geylanî, ya İmam-ı Rabbanî'dir. Risaleler Makam-ı Mahmud yolunu tarif ediyorlar. Üstadımın Hutbesi olan Risale-i Nur, bu zamanın bir Mehdisi ve Müceddididir.

Ey küre-i arzda bulunan gençler, Hocalar ve Halifeler! Bin seneden beridir insanların aradığı Mehdi Hazretlerinin Pişdarı ve Müjdecisi Üstadımın neşrettiği Risale-i Nur'dur. Ey benim Kardeşlerim! Benim gibi âciz bir Talebenin okumasından, anlamasından ne çıkar? Üstadıma ne sorabilirim? Kaç Kitab okudum da sorayım ve mes'ele halledeyim? Ne gibi sorayım?

Dünyada çok Kitaplar vardır ve o Kitapları okumuşsunuzdur. Okuduğunuz Kitapların hepsini de anladınız mı? Alâküllihal anlayamadığınız mes'eleler çoktur. Üstadıma sorunuz, meydana İlim çıksın ve İman Hakikatı çıksın da dünyada bulunan üç yüz elli milyon Müslümanlar da istifade etsinler. Ne kadar müşkilâtınız varsa halledilsin, bizim gibi âcizler de istifade etsin.

Ey Hocalar ve Ehl-i Kalb! Soracağınız suallerin cevaplarını Risale-i Nur'da bulabilirsiniz. Ehl-i Keşf ve Kalbden birisi, benim gibi

âciz bir insandan Mehdi'yi soruyor, "Ne vakit gelecek?.." Daha Mehdi'yi anlayamamış. Dabbet-ül Arz kimler olduğunu bilmiyor. Bunlara dair, Risalelerde birer bahis vardır. Her müşkil سوالin cevabını o Risalelerden arayınız, bulursunuz.

Ey Hocalar ve Halifeler! Bizim ilmimiz bize yeter deyip, yıldız böceği gibi şavkınıza, ilminize aldanmayın. İnsanın kendi bildiği kendine kâfi gelmez. Her insan, her mes'eleyi yalnız anlayamaz. Uyuyorsunuz! Uyuduğunuz mikdar artık yeter! Uyanmalı...

Peder ve vâlidem ve cümle arkadaşlarım ve biraderim Ali çok Selâm edip, iki ellerinden öper ve Dua etmektedirler...

Kuleönü'nde Sofuoğlu
Talebeniz **Mustafa Hulusi**
(R.H.)

* * *

(Risale-i Nur'un tesvidinde çok Hizmeti sebkat eden temiz Kalbli, İhlâslı, güzel bir Hâfız, Müdakkik bir Hoca olan Hâfız Hâlid'in bir fikrasıdır.)

Risale-i Nur'un müellifi Bediüzzaman, Nâdire-i Cihan, Hâdim-i Kur'ân Said Nursî hakkında hissiyatımdan binden birini beyan ediyorum:

Üstadım -kendisi- Nur İsm-i Celiline mazhardır. Bu İsm-i Şerif, kendileri hakkında bir İsm-i A'zamdır. Kendi karyesinin ismi Nurs, vâlidesinin ismi Nuriye, Kadirî Üstadının ismi Nureddin, Nakşî Üstadının ismi Seyyid Nur Muhammed, Kur'ân Üstadlarından Hâfız Nuri, Hizmet-i Kur'âniyede hususî İmamı Zinnureyn; Fikrini, Kalbini tenvir eden Âyet-i Nur olması ve müşkil mesailini izaha vasıta olan Nur temsilâtı gayet kıymetdardır. Resailin mecmuuna Risale-i Nur tesmiyesi, Nur İsmi onun hakkında İsm-i A'zam olduğunu teyid etmektedir.

Risale-i Nur adlı Hârîka Te'lifatının bir kısmı Arabî olmakla beraber, Risale-i Nur Eczaları şimdiye kadar yüz ondokuza balığ olmuştur. Her bir Risale, kendi mevzuunda hârîkadır. Gayet yüksek olmakla beraber, Onuncu Söz ismiyle iştihar eden Haşre dair olan Risalesi pek hârîkadır, câmi'dir. Ülemaca sırf naklî olan Haşri ve Neşri, gayet kuvvetli ve kat'î delail-i akliye ile isbat etmiştir. Onunla çokların İmanını kurtarmışlar.

هُوَ الَّذِي جَعَلَ الشَّمْسَ ضِيَاءً وَ الْقَمَرَ نُورًا

diyebilirim ki, Risale-i Nur bir Kamer-i Marifettir ki, Şems-i Hakikat olan Kur'ân - ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Nurunu istifaza eylemiş ki,

نُورُ الْقَمَرِ مُسْتَفَادٌ مِنَ الشَّمْسِ

olan meşhur Kaziye-i Felekiyeye mâsadak olmuştur. Hem diyebilirim ki, Üstadım Kur'ân hakkında bir kamer hükmünde olup, Sema-i Risaletin Şemsi olan Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan Nurî istifade edip, Risale-i Nur şeklinde tezahür etmiş.

Üstadım, başkalarında nâdiren bulunan mümtaz hasletlerinden, zahirî tavrının pek fevkinde bir vaziyet gösteriyor. Zahir hale bakılsa, İlm-i Hali bilmiyor gibi görünüyor; birden, bakarsın bir derya kesiliyor. Me'zun olduğu mikdarı ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan istifade derecesi nisbetinde söyler. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dan cihet-i istifadesi olmadığı vakitlerde, yeni ay gibi mahviyet gösterir. Bende Nur yok, kıymet yok der. Bu hasleti de, tam tevazu'dur ve مَنْ تَوَاضَعَ رَفَعَهُ اللَّهُ

Hadîsiyle tam âmîl olmasıdır. İşte bu haslet îcabatındandır ki; bizim gibi Talebelerinden bazı Mesail-i İlmiyede muhalefet bulunsa, onların sözlerini içinde arar, Hak bulunduğu vakit, kemal-i tevazu ile ve lezzetle kabul ederek teslim eder. مَا شَاءَ اللَّهُ

der. Siz benden daha iyi bildiniz der, Allah razı olsun der. Hak ve Hakikatı, nefsin gurur ve enaniyetine daima tercih eder. Hattâ ben bazı mes'elelerde muhalefet ediyordum. Bana karşı gayet mültefit, memnunane bir tavır alır; eğer yanlış yapsam, güzelce, damarıma dokunmayarak beni ikaz eder. Eğer güzel birşey söylemiş isem çok memnun olur.

Üstadım bilhassa Hikmet-i Hakikiye fenninde, yani Hikmet-i Şeriat ve İslâmiyet noktasında pek hârikadır ve hikmet-i beşeriyede dahi çok ileridir. Hattâ o ilimde, Eflatun ve İbn-i Sina'yı geçmiş diyebilirim...

Bundan onüç sene evvel, "Dâr-ül Hikmet-il İslâmiye" âzâsından iken, küçükten beri şimdiye kadar manen İzn-i İlahî ile onun bir

Muîni ve Nâsırı ve Muhafızı olan Kutb-u Rabbanî ve Kandil-i Nuranî Abdülkadir-i Geylanî (عَلَيْهِ نَظَرُ الرَّحْمَانِي) Hazretlerinin Fütuh-ul Gayb Risalesini tefe'ülen açtığı esnada,

أَنْتِ فِي دَارِ الْحِكْمَةِ فَاطْلُبِ طَبِيبًا يَدَاوِي قَلْبَكَ ibaresi çıktı. O ibare,

onun hakkında pek manidar olarak, Eski Said'i Yeni Said'e çevirmesine sebebiyet vermiştir. Eski Said olduğu zamanlarda, ingilizlerin dinî suallerine gayet latif ve müskit bir cevap vermiştir. Ve ilm-i mantıkta, İbn-i Sina'nın te'lifatından geçecek "Ta'likat" namında hârika bir Risalesi var. İşkal-i mantığıyeyi kıyas-ı istikraî cihetiyle on bine kadar iblağ edip, hiçbir Âlimin yetişemediği bir derece-i ihata göstermiş... "Sünühat" isminde bir Risalesinde gördüm ki, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Âlem-i Manada, bir Medresede ona Ders verdiğini görmüş. O Ders-i Maneviyeye binaen "İşarat-ül İ'caz" namındaki hârika Tefsiri yazmış. Bana bir gün dedi ki:

"Harb-i Umumî hâdisat ve netaicleri mani' olmasa idi, İşarat-ül İ'caz'ı Allah'ın Tevfiki ve İzni ile altmış cilt yazacaktım. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Risale-i Nur, âhiren o mutasavver hârika Tefsirin yerini tutacak."

Üstadımla yedi-sekiz sene musahabetim esnasında mühim meşhudatım çoktur. Fakat **الْقَطْرَةُ تَدُلُّ عَلَى الْبَحْرِ** mûcibince, deryaya delalet maksadı ile bu fıkra kâfi görüldü. Çünkü Üstadımdan iftirak zamanı idi, acele yazdım. Üstadım, **وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ** Âyetinin Sırrıyla çok defa yanlarında beni musahib bulmak hakkını ve teveccüh Duasıyla yerine getireceklerine eminim...

Hâfız Hâlid (R.H.)

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Aziz, Muhterem, Müşfik ve Mükerrerem Üstadım!

Bu defa irsaline İnayet buyurulan Risale-i Nur Eczalarının dört kısımlı fihristesini aldım. Daha evvel Otuzbirinci Mektub'un Onüçüncü ve Ondördüncü Lem'alarını almış, fakat ihtisaslarımı arza muvaffak olamamıştım. Fihristeler dört tarafımı aydınlattılar ve itikadda bir olup, çok metin Hikmetlerle bazı a'malde ayrılıkları olan dört Mezheb-i Hak gibi; bu fakire Hakka, Hakikata, Sıdka, İmana, Nura, Rızaya giden yolları gösterdiler. Hâdisat-ı dünyeviye meşgalesi, şimdiye kadar başımdan geçmemiş bir tarzda beni yormuş. Koca bir dairenin maddî ve manevî ağır yükü altında, tek başıma kaldığımdan çok bunalmıştım.

Aziz Üstadımın Otuzbirinci Mektub'un Birinci Lem'asıyla tavsiye buyurduğu Evradın kuvveti, Risale-i Nur'un Feyzi, müşfik Üstadımın müstecab Duası ve Üstadımın Üstadı Hazret-i Gavs'ın **بِاللَّهِ الْحَمْدُ** en küçük hacetimi görecek kadar zahir Himmeti, mahza bir Lütf u Fazl-ı İlahî Eseri olarak devam edebildiğim Salavat-ı Şerife Berekâtıyla zuhur eden İmdad-ı Risaletpenahî ve Cenab-ı Allah'ın nihayetsiz İn'am ve İhsan ve İnayeti sayesinde, -yüzbinler hamd ve şükürler olsun- ye'se ve fütura düşmekten kurtulmuş.. yalnız, Huzur-u Manevînize birkaç satırlık arıza ile çıkmak geç kalmıştır.

Hakikaten, Elmas Kalemli çok kıymetli Kardeşlerimin Âsâr-ı Nur'un cem' ve teksir ve Neşrinde gösterdikleri Gayret ve Himmet ve Sevgili Üstadımıza bu Kudsî Vazifede yaptıkları muavenet, her türlü takdirin fevkindedir. Allahu Zülcelal cümlesinden razı olsun ve Neşr-i Envâr-ı Kur'âniye'de daimî muvaffakiyetlere mazhar buyursun...

Otuzbirinci Mektub'un Onüçüncü ve Ondördüncü Lem'alarında, o kadar büyük Dersler, o kadar azametli Hakikatlar, o derece şaşaalı Hikmetler ve Nurlu, Kudsî, Lahutî Feyizler mündemiçtir ki, bu bîçare Kardeşinizin sönük zekâsı, kısa düşüncesi, perişan, müşevveş dimağı ile, hissedebildiği zevkleri ifade etmesine imkân yoktur...

"İdrak-i maâlî bu küçük Akla gerekmez,
Zira bu terazi o kadar sıkleti çekmez."

Onüçüncü Lem'anın onüç işaretle beyanı, Suret-ül Felak ve Suret-ün Nâs Âyetleriyle,

وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ❖ وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ

Âyetlerinin mecmu'-u adedine veya bu iki Surenin herbirinde okunmakta olan **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** adediyle ve Fatiha başta sayılmazsa, yüz onüçüncü Sureye tam ve latif Tevafuk ve işaret göstermesi nazar-ı dikkati celbetmektedir. Her işaretin nihayetinde, o işarettaki Hakaik, birkaç enseb ve a'lâ Kelime ile ifade edilmiştir ki, bundan daha kuvvetli beyan olamaz. İhtisasımı, bu işaretlerdeki Kelimelerle kısaca arz edeceğim.

Birinci İşaret: Şeytanın ve onun şerik ve muînleri olan ehl-i dalaletin şerrinden ancak Şeriat-ı Muhammediye (A.S.M.) ile âmîl ve Sünnet-i Ahmediye (A.S.M.) ile mütemessik olmakla kurtulmak imkânı olduğunu,

İkinci İşaret: Küfre giren ehl-i dalaletin kemmiyeten çokluğunun kıymetsizliği; şeytan ve avenelerinin tasallutlarına karşı, İstiaze, İstiğfar, Hıfz-ı İlahîye iltica ve Takva ile Sünnet-i Seniyyeye yapışmaktan başka çare olmadığını,

Üçüncü İşaret: Zahiren cüz'î hata ve isyanla çok büyük tahribat yapmakta olan hizb-üş şeytana karşı, en kuvvetli kal'a olan Kur'ânî kal'aya iltica lâzım geldiğini,

Dördüncü İşaret:

مَا آصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا آصَابَكَ مِنْ سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ

Âyetine bir nevi Tefsir mahiyetinde, cüz'î ihtiyar ve icadsız kesb ile şerlere sebebiyet veren şeytanın müdhiş tahribatına karşı, istiğfar ve Allah'a iltica ve Sünnet-i Seniyyeye riayet iktiza ettiği,

Beşinci İşaret: Kur'ân-ı Hakîm'in azîm terğib ve teşviklerinin tam yerinde olup, Ehl-i İmanın desais-i şeytaniyyeye kapılmaları, İmansızlıktan ve İmanın zaîflığından ileri gelmediğini; hem günah-ı kebairi işleyenlerin küfre girmediklerini,

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

iki Âyetle sabit olduğunu ve nihayet Cenab-ı Erhamürrâhimîn'in Gafur ve Rahîm İsimlerini melce' ve tahassüngâh yaparak şeytandan istiaze edilmesini,

Altıncı İşaret: Tahayyül-ü küfrü, tasdik-i küfürle iltibas ve tasavvur-u dalaleti, dalaletin tasdiki suretinde gösteren desais-i şeytaniyeden kurtulmak için, Hakaik-i İmaniye ve Muhkemat-ı Kur'âniyeye sarılmak ve lümme-i şeytaniyeden gelen desiselere karşı istiaze etmek ve her iki manevî yaraya karşı Sünnet-i Seniye'yi merhem yapmak îcab ettiğini,

Yedinci İşaret: Erkân-ı İmaniyeden biri olan Kadere tevilsiz İman etmek lâzım olduğunu ve günah-ı kebireyi işleyen Mü'min kalabileceğini... Fakat şeytanların tahribatına karşı Cenab-ı Hakk'ın binbir İsm'inin tecelli etmekte olduğunu, Ehl-i Sünnet ve Cemaat olan Ehl-i Hak Mezhebinden ayrılmamak ve Kur'an'ın çetin ve metin Kal'asına girerek Sünnet-i Seniye'nin muktezasına Tevfik-i Hareket eylemekle kurtulmağa muvaffak olunacağını,

Sekizinci İşaret: Küfür ve dalalet yolunda, insanların nasıl ihtiyarlarıyla sülûk ettiklerini ve bunların nasıl hayat geçirebildiklerini Aliyy-ül A'lâ bir tarzda Ders verdikten sonra, Ehl-i İman için Kur'an'ın Himayesi altına İman-ı Tam ve İtikad-ı Kâmil ile girmek ve Sünnet-i Seniye'nin Daire-i Nuraniyesine seve seve dâhil olmaklığın ne kadar güzel olduğunu,

Dokuzuncu İşaret: Hizbullah'ın neden çok defa hizb-üş şeytan olan ehl-i dalalete mağlub olduklarını; Medine münafıklarının dalalette ısrar ederek, hidayete girmemeleri ve Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın iki muharebedeki mağlubiyetinin Hikmetini beyan ederek, o Seyyid-ül Mürselîn'in Sünnetine ittiba sayesinde muvakkat acıların geçeceğini,

Onuncu İşaret: İblis'in en mühim bir desisesi olarak kendine tabi olanlara kendini inkâr ettirdiğinden, dört misal ile izah suretiyle bahs; Ehl-i İmana, cinn ve ins şeytanlarının şerlerinden, Allah'a iltica etmekle Selâmete kavuşacağını,

Onbirinci İşaret: Cirm ve cismi küçük, cürüm ve zulmü büyük, ayb ve zenbi azîm bîçare insanı; Kâinatın hiddetinden, mahlukatın nefretinden, mevcudatın öfkesinden kurtarmak için Kur'an-ı Hakîm'in Daire-i Kudsiyesine girmeğe ve Sünnet-i Seniye'ye ittiba eylemeye davet ettiğini,

Onikinci İşaret: Mahdud günahlara Cehennem'le mukabelenin Mahz-ı Adalet olduğuna, Cehennem'in ceza-yı amel, Cennet'in Fazl-ı

İlahî ile olduğuna; seyyienin az yazılıp, Hasenenin çok yazılmasına; ehl-i dalaletin muvaffakiyetlerinin, -hâşâ- kendilerinde Hakikat olduğuna veya Ehl-i Hakta za'f bulunduğu delalet etmediğini gösteren dört meraklı suale gayet fasih ve belig cevablar vermek suretiyle, Ehl-i İmanı, **رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ** Düsturuna, her türlü Saadeti câmi' olan

Kur'ân ve Sünnet şahrahına girmeye teşvik ettiğini,

Onüçüncü İşaret: Üç noktasıyla, Şeytan'ın desiselerine mübtela olan bîçare insana, Hayat-ı Diniye, hayat-ı şahsiye ve hayat-ı içtimaiye Selâmeti ve Sihat-ı Fikir ve İstikamet-i Nazar ve Selâmet-i Kalb için Muhkemat-ı Kur'âniye mizanlarıyla ve Sünnet-i Seniye terazileriyle a'mal ve hatıratını tart ve Kur'ân'ı ve Sünnet-i Seniye'yi daima Rehber yap ve **أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ** diyerek Cenab-ı Hakk'a ilticada

bulun, diye çok kıymetli tavsiyede bulunduğunu ve **خِتَامُهُ مِسْكٌ** nev'inden onüç işaret halinde tefsir olunan Suret-ün Nâs ve iki Âyeti tekrar ile Derse nihayet verdiğini, gayet zevkli ve şevkli ve alâkalı bir surette beyan ve ifade eylemektedir.

Ondördüncü Lem'anın Birinci Makamını teşkil eden iki mes'ele bence çok mühimdir. Bu Dersin takrir ve tahririne vesile olan Re'fet Bey Kardeşimizden Allah razı olsun. İkinci Makam başlı başına bir Şaheserdir. **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** hakkındaki beyan buyurulan altı Sır, öyle bir Hazine-i Esrar-ı Rabbanîdir ki; ancak Rahman-ı Rahîm'in İnayetiyle bu mübarek Eseri okuyup anlayanlar ondan zevk alabilirler.

Bundan evvelki bir Mektubda, ihtiyarsız Birinci Söz'ü teşkil eden **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** hakkındaki mübarek Eserden, Kalb-i Âcizîye

gelen bazı hoş Tefekkürattan bahsetmiştim. Daima şefkatle Dua ve Derslerinden istifade ettiren muazzez Üstadım, benim daha evvelden de **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ** içindeki Rahman ve Rahîm İsimlerinin Hikmet-i Tahsisi hususundaki sualime, ikinci ve mutantan bir cevap daha lütfetmiş oluyorlar. Bu mazhariyetten dolayı, Hâlık-ı Rahîm'e ne kadar şükretsem azdır.

Fihriste'yi harfi harfine henüz okuyamadım, fakat **إِنْ شَاءَ اللّٰهُ**

okuyacağım. Onbirinci Mektub'un neleri ihtiva ettiğini öğrendim. Yazılmayan ve Rahmet-i İlahiyeden yazılmasına muvaffakıyet niyaz olunan Âsârın da Neşrine muvaffakıyetinizi, Eltaf-ı Sübhaniyeden Tazarru' ve Niyaz eylerim. Otuzuncu Söz'ün, mahkeme başkâtibini nasıl tehdid ettiğini, hatırasını tamamıyla gözümün önüne getirdim.

Fihriste-i Gül-Deste: Fihriste namı altındaki bütün Risalelerde yazılı olduğu tarzda değildir. Tamamen hususiyet göstermektedir. Sözler'in ve Mektublar'ın bir hülâsat-ül hülâsası denecek vaziyettedir.

Âsâr-ı Nur'un bir zübdesi, Hazain-i Nur'un elmas anahtarı, Resail ve Mektubatın Nurlu kapısı olan bu hayırlı Te'lifet sebeb olanları da, Müellifini de, Allah-u Zülcelal ve-l Kemal Hazretleri, Saadet-i Dâr-eyne mazhar buyursun. **آمِین...**

H u l u s i

* * *

(Husrev'in Fihriste hakkında bir fıkrasıdır)

Aziz Üstadım!

Senelerden beri vücuda getirilen misilsiz Âsâra, Otuzbirinci Mektub'un Onbeşinci Lem'asıyla öyle misilsiz bir Eser daha ilâve buyurulmuş oluyor ki; o Şaheserler, böyle Şah bir Eseri; o hârika bediiyyat, böyle bedi' bir zübdeyi; o acib te'lifat, böyle acib bir mecmuayı; o azîm Hakaik, böyle bir azîm Külliyyat-ı Hakaiki ve o Nurlu Risaleler, böyle Nurlu bir Fihristeyi istiyordu. Yüzbinler şükrolsun ol Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine ki; hiçbir müellifin muvaffak olamadığı böyle misilsiz Eseri, Hazine-i Rahmetinden ihsan etmekle, yüz yirmi adede vâsıl olan Külliyyat-ı Nur'u, yüz yirmi sahifeden aşağı olmayan misilsiz Fihristesiyle bir yerde toplamış bulunuyor. Bu Risalenin

menfaati, fevaidi o kadar çok ki; izaha hacet yok. Bu kıymetdar Risale, kendi kendini lâıyk olduğu bir tarzda medhediyor. Hem o kadar güzel medhediyor ki, fevkinde beyan olamaz.

Husrev

* * *

(Dereli Hâfız Ahmed Efendi'nin çok manidar rü'yalı bir fıkrasıdır)

Aziz ve Müşfik Üstadım Efendim!

Birgün Âlem-i Menamda bir sahrada gezerken, bir çok kalabalık ahalinin içine girdim. Dersim olan Kelime-i Tevhid'e devam ediyordum. O ahalinin cümlesi Nasara imiş. Biz aşikâre Kelime-i Tevhid'i çektiğimizden, hepsi bize iştirak etti. Her yüz başında,

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ diyorum. O Nasaralar, **عِيسَى رُوحُ اللَّهِ** diyorlar. Onlara

dedim ki: "Yahu biz İsa Aleyhisselâm'ı tasdik ediyoruz." Ve kendilerine Kelime-i Tevhid'i okudum, **عِيسَى رُوحُ اللَّهِ** dedim. İşte bakınız, ben sizin

Peygamberinizi tasdik ediyorum, siz de bizim Peygamberimizi tasdik etseniz ne olur, dedim. "Hâyır! İsa Aleyhisselâm gökten inmedikçe ve sizin Peygamberinizi aşikâr tasdik etmedikçe, biz tasdik etmeyiz." dediler. Bunun üzerine yanımda iki arkadaşı bulundu. Lâkin arkadaşlarım kimler olduğunu bilemiyorum. "Biz Dua edelim de, İsa Aleyhisselâm gelsin ve bizi nasıl tasdik ediyor, göreceksiniz."

Dua ettik. İki kişi, **آمِينَ** dediler. Lâkin İsa Aleyhisselâm gelmeyince müteessir olduk. Yine Dua ettik, "Ya Rabbi!.. Bizi bunların yanında niçin mahcub çıkarıyorsun?" dedik. "Bu Din âlî değil mi?"

Tahminen, arası bir saat veya bir buçuk saat sonra, karşıdan üç kişi çıktı. **الْحَمْدُ لِلَّهِ** İsa Aleyhisselâm geliyor. Baktım birisi sakallı, ikisi şâbb-i emred. Dedim: "İsa Aleyhisselâm otuzüç yaşında olduğu halde göğe huruç etti.. ne için sakalında beyaz var?" Kalbime geldi ki, "Allahu a'lem.. İsa Aleyhisselâm değilse?" Bu Zât ve iki arkadaşıyla yanımıza geldiler. Dikkatle baktım; Üstadımızın sîması ve elbisesidir. Bizim yanımıza gelince, bizim altımız mağara imiş. Yanındaki iki kişiye emretti: "Şurada kilitli salibler, haçlar var. Cümlesini çıkarınız." Çıkardılar. Nasaralara karşı hepsini kırdı ve Kelime-i Tevhid getirip Peygamberimizi tasdik edince, biz de Nasaralara, "Bakınız, işte İsa Aleyhisselâm'ın Vekili geldi" deyince, cümlesi tasdik ettiler.

Allahu a'lem bu rü'yanın bir tabiri şudur ki: Üstadımızın Kur'ân-ı Hakîm'den aldığı ve neşrettiği Risale-i Nur vasıtasıyla Nasara'nın bir kısmı İslâmiyeti kabul edecek ve Nasara Müslümanları veya Hristiyan Mü'minleri hükmüne geçip Üstadımızın sözlerini İsa Aleyhisselâm'ın sözleri nev'inden hüsn-ü kabul edeceklerine işaretler.

Evet Risale-i Nur'da öyle bir kuvvet vardır ki, avrupa'nın en muannid feylesoflarını dahi teslime mecbur eder. Her Ruhun bir ihtiyacı hakikîsi olan, hakikî İman Nurunu arayan Hristiyan Muvahhidler, elbette Risale-i Nur'u görseler (Hazret-i İsa Aleyhisselâm'ın vesayısı nev'inden) kabul edip sarılacaklardır...

Dereli Mutaf Hâfız Ahmed

* * *

(Âsım Bey'in fikrasıdır)

Bu Risale Fihristesi, hakikaten Menba'-ı Nur ve Mecma'-ı Hakikattir. Elhak Nur Fihristeleridir. Şöyle söyleyebilirim ki: Otuzüç Söz, Otuzüç Mektub'un herbiri, Feyezanda olan birer Menba'-ı Nur-u Hakikat ve Gülistan-ı Bağ-ı Cinandır. Binaenaleyh bu müteaddid güller bağının her birisinden müteaddid güller koparıp, dört kısım üzerine güller demeti yapılmış gibi, vücuda getirilmiş bir Eser-i Cihankıymet olduğuna kanaat ettim.

Bu Fihristeleri okumak; herhalde ve behemehal Söz ve Mektublar Risale-i Şerifenizi görmek, okumak, yazmak için insanı iştihak ve gayrete sevk ediyor ve şiddetli kamçılıyor. Fakirce noksan olan Risale-i Şerifelerin hangisini evvelâ yazayım? Çünkü her biri birbirisiyle Nur ve Hakikat müsabakasına çıkmış diye, mütelaşî ve heyecanlı bir vaziyetteyim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** - Dua-yı Üstadaneleriyle- kâffesini yazarım. Şurasını da arz etmek isterim ki: Sabri Efendi Kardeşimin ilhahı ve Zât-ı Üstadanelerinin İlhamı ile Fihristelerin te'lifi, çok musîb ve hayırlı hem hadsiz Hakikatlere anahtar olmuştur...

Cenab-ı Hak, Sevgili Üstadımızı Âfiyette daim, ömürlerine Bereket ve her bir umûrunda Muvaffakiyet ihsan buyursun da, pek çok zamanlar başımızda Tâc-ı Zafer olarak taşıyalım ve Hizmet-i Kur'ân'da çalışalım, yorulalım, yol alalım. Ve cümle Mü'minîn de istifade etsin ve ehl-i bid'a ve mülhidlerin de başları yere gelsin.

Talebeniz Âsım (R.H.)

(Kuleönü'nden Sarıbüçak Mübarek Mustafa'nın Kardeşi Küçük Ali'nin fikrasıdır)

(Bulduğumuz asrın yaralılarından, manevî doktora muhtaç bir gencin fikrasıdır)

Aziz, Şefkatli, Muhterem Üstadım!

Bulduğumuz asır, manevî Seferberlik (harb) zamanı olduğundan, vücudumdaki yaralara baktıkça, yaralar gitgide daha fazlaşmakta iken.. bir gün işittim ki, "sağdan sola geçiniz" diye ilân ediyorlar. Ve otuziki Harfın birkaç adedini gaib edip ilân edince öyle bir yara daha açıldı ki; evvelki yaraları unutturdu. Nasılki nass-ı Kur'ân'da:

إِذْ أَوَى الْفِتْيَةُ إِلَى الْكَهْفِ فَقَالُوا رَبَّنَا آتِنَا مِنْ لَدُنْكَ رَحْمَةً

وَهَبْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا

Ashab-ı Kehf Efendilerimiz beş veya sekiz delikanlı -asrımızdaki tahammül edilmeyen fenalık gibi- o asırda fenalıktan, fitneden kaçarak mağaraya iltica ettiler. Sebebi ise; Din-i Hak üzere bulunan Ehl-i İmanı, zamanlarının padişahı olan Dakyanus putperestliğe davet edip, kabul edenleri putlara kurban kestirip, kabul etmeyenleri katliam ettiği sırada, Ashab-ı Kehf Efendilerimiz mağaraya çekildiler.

Ben de asrımıza ve yaralarımıza baktıkça, bütün gün Ruhum çırpınmakta iken, "Acaba bu karmakarışık zamanda, benim gibi böyle manevî yaralı gençler, o Mahkeme-i Kübrada, Cenab-ı Vâcib-ül Vücut ve Tekaddes Hazretlerinin Huzurunda, Peygamberimiz Muhammed Mustafa Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizden nasıl Şefaât dileyebilirler" diyerek, bütün gün Ruhum ağlardı. Madem Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'a, binlerce maddî ve manevî yaralılar, dilsizler, nüzul olmuş, bütün Kalbi kararmış, İmanı yok bedevi adamlar, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm'ın yanına vardığında, bir saat, bir gün Sohbet-i Nebevîde bulunur; sonra kavim ve kabilelerine Rehber ve Muallim olarak döndüler. Ve madem Kıyamete kadar bâki bıraktığı Kur'ân ve Kur'ân'ın tayin etmiş olduğu manevî doktorlar, Kıyamete kadar gelecek Mü'minlere maddî ve manevî doktorluk vazifesini görecekler. Ve şimdiki hal vilayetimiz dâhilinde bulunan

manevî doktora müracaat edeyim diyerek, Ruhum her an gezmekte iken bîhuş olup yattım...

Bana rü'yamda üç şahıs gösterildi. İkisinin ismini söylemediler. Diğeri Üstadım Bediüzzaman'ı, ismiyle söylediler. Hemen eline yapışıp ellerini öptüm. Üstadım acele olarak, cebinden bir Kalem ve bir kâğıt parçası çıkarıp bana verdi, hemen uyandım. Peder ve vâlidem Ehl-i Kalb olduğundan, rü'yayı anlattım. Pederim "Bu Zât Barla'ya henüz yeni geldi. Bir-iki sene kadar oldu. Git, müracaat et." dedi. Ben dedim: "Daha askere gitmedim, yaşım genç. Böyle büyük manevî bir doktorun yanına bu yaralar ile nasıl gideyim ve nasıl cerrahiyesine dayanayım?" Bana "Git" denildi. Hitab iki oldu. Hemen, sabahleyin kalkıp gittim.

Üstadımı görünce, bir-iki dakika titredim. Sonra, **فَسُبْحَانَ اللَّهِ** dedim.

Doktoru görünce o yaralar bütün kuvvetleriyle bağıyorlar. Verdiği eczalara tahammül edemeyecekler. O yaraları açamadım. Üstadım da Talebeliğe kabul edip, beş vakit Farzı bırakmayacağıma çok çok tenbih etti. Avdetten bir-iki ay sonra, hemen askere gittim. Terhis oluncaya kadar; yirmi mah mukaddem bu yaralar içinde, her saat ve her dakika,

الْمَوْتُ حَقٌّ Kaziyesini düşünüp, "Acaba benim halim ne olur?" derdim.

Memlekete avdetimde, Ağabeyim Mustafa'yı görünce Ruhum biraz genişledi. Acaba, bu nereden ileri geliyor, dedim. Bir-iki gün sonra, mübarek Ramazan-ı Şerif gecesi üçüncü Hitab olarak, yine rü'yamda, memleketimizin kenarında, Üstadım Bediüzzaman, elinde bir Asâ, çoban olup Dellâllığı ilân ediyor. Ve diyor, "Ben Kur'ân'ın Dellâhıyım" diye yüksek sesle bağıyor, ilân ediyor. Ben heyecanımdan hemen uyandım...

Demek bakınız ey Kardeşlerim ve bütün Mü'minler! Üstadım Hazretleri değil memleketimize, bütün üçyüz elli milyon Müslümana her saat, her dakika, her an bağıyor. Benim gibi zahir kulağıyla dinlemeyiniz, Kalb kulağıyla dinleyelim ki, her an bağıp çağırıldığını işitelim. Madem bu Elmas ve Cevherler, bu sergiler asrımıza verilmiş; bütün asrımızda kazancımızı versek, yine o Elmasların birinin fiyatını veremeyeceğiz. Bahar mevsimi geçmeden bütün Cevherlerden alalım. O Cevherler ise, Risale-i Nur Külliyyatıdır.

Ben âciz de Yirmidördüncü Söz'ün Dördüncü ve Beşinci Dalını okumağa ve yazmağa başladım. Ve yaralarımın birer birer kurduğunu hissedince, Mektubat ve Sözler'i bütün kuvvetimle yazmağa karar verdim. Benim gibi yaralı Kardeşlerime, bütün Müslümanlara, bütün kuvvetimle bağıyorum: "Eyvah! Bu asrımızda, bu yaralar ile nasıl istirahat edebiliriz, yoksa!.. Bu asrın manevî doktoru ve ilâçları ise, Kur'ân'dan tereşşuh eden Risale-i Nur ve Mektubat-ün Nur'dur. Onlara sıkı sarılalım."

Âciz Talebeniz **Ali Ulvî**

* * *

(Kuleönü karyesinden İbişoğlu Mehmed'in bir fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım Efendim!

Kardeşim Mustafa, Risaleleri yazmağa başlayalı beş sene oldu. Maalesef iki senesini zayi' ettik. Üç seneden beri, Risaleleri sair arkadaşlarla beraber, Hizmetimizin haricinde her zaman okuyup istifade ediyoruz. Bazı, köyümüzün Ehl-i Tarîkat olanları, bidayeten Kardeşim Mustafa'nın okuduğuna ehemmiyet vermiyorlardı.

Ben de bu okunan Sözler hem Tarîkata, hem Hakikata pek muvafıktır. Bu zamanın yaralarına bir ilâçtır diyordum. Ve her ne zaman ye's içerisinde kalsam Kardeşimin yanına gelir, işittiğim Hakikatleri Risale-i Nur'dan okutur, dinler ve Risale-i Nur'un verdiği Feyzle yaralarım tedavi olur, giderdim. Herhangi bir mes'eleden bahsedilse, Risale-i Nur'da en iyisi vardır. Yalnız çok insanlar var ki, Sözler'in kıymetini bilmiyorlar. Ben de; bütün bu söylenen sözlere ilâç, Risalelerde vardır diyorum. Olanca kuvvetimle küre-i arza bağırarak derim ki, "Hariçte görülen marazlara ilâç vardır."

Ey Kardeşlerim, istifade edelim. Bu Risalelerden istifade etmeyenler ne kadar akılsızdırlar. Çok şükürler olsun ki, böyle bir Zât-ı

Muhtereme Cenab-ı Hak bizi eriştirdi. **بِاللَّهِ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ**.

Cenab-ı Hakk'ın Rahmetiyle, İhsanıyla, Eltafiyla, Üstad-ı Muhteremin Himmetiyle Ehl-i Tarîkat ile birleştik. Şimdi Sözler'i çok okuyoruz. Ve onlar da çok istifade ediyorlar, menfaatdar oluyorlar. Sözler'in

Hak olduğunu tamamıyla anladılar. Hattâ okumak için, Kardeşimi çok zaman icbar ediyorlar. Bir gün Kardeşim Mustafa Risaleleri yazmaklığım için beni teşvik etti. Ben de yazmak için Yirminci Mektub'u aldım. İstinsah ettiğim bu Mektubda üç Tevafuk gördüm. Satırın yukarısında iki tane "nihayetsiz" var ve altında da üç "dünya" Tevafuku var. Bu halden müteessir oldum. Dünya beni salmayacak diye yazmayı bıraktım. Şimdi tekrar niyet ettim. Bu niyetimin üzerine bir rü'ya gördüm. Üstad-ı Muhterem siyah merkebin üzerinde râkiben yanıma geldi. Şu merkebi sağlam bir yulara bağla, emir buyurdunuz. Siz Üstadımın göstermiş olduğunuz her tarafı zincirden olan yuları merkebe taktım. Sıkı olarak bağlandı. Kımıldanmayacak bir şekilde kaldı. Ben de anladım ki; o merkebe dünyadır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Duanızın Himmetiyle, dünyamın bağlandığını anladım. **وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقَ** deyip Üstad-ı Muhteremimin Himmetiyle Risaleleri yazmağa muvaffak olurum ümidindeyim, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Yirminci Mektub'u elimde götürürken, meydanda idi. Karşımda muhtar odası olduğundan, Risaleyi saklamıştım. O gece rü'yamda, Üstad-ı Muhteremimi büyük bir denizde ve denizin içerisinde sarayda gördüm. Bizim köyün insanları da o sarayın etrafında idiler. Âciz Talebeniz doru ata binerek Zâtınızın yanına vardım. O adamlar bana, denizden nasıl atladığımı sordular. Ben de o adamlara cevaben: "At yeni nallı olduğundan hiç zahmet çekmeden geldim." Halbuki deniz ince bir surette incimad etmişti. O esnada Üstadım karşıma çıkarak, "Ne için Sözler'i saklıyorsunuz? Bundan sonra Sözler meydanda olacak" dediniz. O esnada benden at istediniz. Ben de güzel yürüyüşlü atı getirdim, o esnada uyandım. Allah Hayr etsin.

Âciz Talebeniz **Hacı Mehmed**

* * *

(Kuleönü karyesinden Elmas Kalemlî Mustafa'nın kıymetdar arkadaşı Hâfız Mustafa'nın fikrasıdır)

Ey Feyyaz-ı Mutlak ve Vâhid-i Ehad olan Cenab-ı Allah'a giden Tarîk-ı Müstakim yolunu gösterip, pek elemli ve pek hatarlı Uhrevî Hayatımın kurtulmasına sebep olan Üstadım Efendim!..

Bundan dört mah mukaddem, Kur'ân-ı Hakîm'in Elmas, İnci dükkânından pırlantaları ve vüs'atimiz kadar uhrevî harçlığı almak üzere ziyaretinize arkadaşım Mustafa ile varmıştık. "Ne için geldiniz?" diye şefkatli bir tekdire binaen müteessirane geriye döndük. O tekdirden gelen şefkatli ve ücretli bir fırtınaya tutulduk. O zaman Üstadımın İksiri A'zam olan o mübarek Kalbini rencide ettiğimizi anlayınca, ikinci bir teessür bana geldi. Bu zamana kadar pek âciz, hiç-ender-hiç olan zayıf Ruhum o teessürler içinde feryad ederken, şefkatli tokat Risalesinde, bizim fırtınalı tokadımızı zikreden Üstadımızın hakkımızda ne derece şefkatli olduğunu anladık. O teessüratımız sürura kalboldu.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Bu mübarek Rebi'-ül Evvelin onikinci gecesi -mübarek bir gecede- Üstadımın pek yakınımızda olan Isparta'ya hicreti beni o kadar memnun ve mesrur etti ki, o yaralar ve bereler ve teessürlerden hiç bir şey kalmadı. الْحَمْدُ لِلَّهِ Rebi'-ül Evvel ayının onikinci gecesi, dünya ve Âhîret yaratılmasına sebep olan, dünya ve Âhîreti, zerreden şemse kadar bütün mükevvenatı ziyalandıran; Kıyamete kadar bâki, güneş gibi nurlu, feyizli, gıdalı Şeriatı ile Âhîret kapısını açan o mübarek Zât-ı Fahr-i Âlem (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Efendimizin o Mübarek Gecede dünyaya teşrif buyurması, bütün mükevvenatı memnun edecek pek mübarek bir gecede Üstadımın hicreti, yani Rebi'-ül Evvel'in onikinci gecesi Isparta harîminde dâhil olması ve Hicretinin Tevafuk ve tesadüf gelmesi, beni yine o elmas çarşısında pırlantaları vüs'atimiz kadar almak üzere Üstadımın ziyaretine yol açtı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu Hicretiniz büyük Fütuhata sebep olacaktır.

Nitekim Sallallahü Aleyhi ve Sellem Efendimiz Mekke'den Medine'ye Hicreti esnasında, Feth-i Mekke haberinin Cibril-i Emin ile Nüzülü, Peygamberimizi ve Sahabe Efendilerimizi memnun ettiği gibi; Üstadımın Tevafuk eden Hicreti, Fütuhata sebep olması, beni ve bütün Müslümanları memnun ve mesrur eyleyecektir Efendim.

İmam oğlu
Hâfız Mustafa
(R.H.)

(İmamoğlu Hâfız Mustafa'nın bir fikrasıdır)

(Bütün Söz ve Mektubat'ın birer Mürşid-i Kâmil Vazifesini gördüklerine dair hatıra gelen bir Mektubdur)

Üstadım Efendim!

Bundan bir sene evvel -Sözler ve Mektubat'ı istinsah esnasında- bazı nükteler, kendi emraz-ı kalbiyeme muvafık bir ilâç geldiğinden "Evet bu Nükteyi altun yazı ile yazmalı" diye söyledim.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي Lem'alar te'lif edildi. Bütün Söz ve Mektubat'a Feyizleriyle anahtarlık yaptı. Şöyle ki: Kışın en şedid tehlikeli ve fırtınalı zamanında -yırtıcı hayvanların en azgın ve kuvvetli zamanlarında- geniş sahrada, çamurlu bir yolda giden bir yolcunun imdadsız, kimsesiz, o tehlikeler içinde, düşe kalka, yüzde doksandokuz fırtınalar ve o yırtıcı canavarların elinde parçalanacağı ve telef olacağı hengâmda, kendini kurtarmak isteyen o yolcunun gözüne tesadüf eden, sahranın ortasındaki çelikten daha güzel, polattan daha kuvvetli yapılmış bir saraya rastgelmesi, o yolcuyu o kadar memnun ve mesrur eder ki; hattâ o saraya daha çabuk yetişip, yırtıcı hayvanlar tarafından parçalanmasından halas olmak için koşarak, acelesinden ayaklarının bile yere temas etmesini istemeyen bu yolcu, kendisinin saraya girmesine vesile olanlara, değil bütün malını vermek, belki canını feda eder.

İşte asrımızda Sözler ve Mektublar, o yolcunun saraya rastgelmesiyle bütün tehlikelerden kurtulduğu gibi, ins ve cinn canavarlarının tehlikelerinden kurtulmak için Sözler'in her biri o kaleden daha sağlam bir tahassüngâh olduğuna yüz bin kanaatım vardır.

بِاللَّهِ الْحَمْدُ, o sarayın anahtar vazifesini Lem'alar'ın Feyziyle bulabildim.

O tehlikelerden biçare zayıf Ruhumu kurtarmak için içeriye girdim. Gördüm ki: Cennet sekiz tabaka olup, hiç birbirine mani' olmadığı ve benzemediği gibi, birine girdiğimde onun letafeti evvelki girdiğimin lezzetini tazelendirdiği gibi, Risaleler aynen öyledir.

İmam oğlu
Hâfız Mustafa
(R.H.)

(Risale-i Nur'un tesvid ve tebyizinde çok Hizmeti sebkat eden Şamlı Hâfız Tevfik'in Risale-i Nur'un Hakkaniyetine dair istihracî bir fıkrasıdır)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Malûm olsun ki: "Zübdet-ür Resail Umdet-ül Vesail" namında Kutb-ül Ârifîn Ziyaeddin Mevlâna Şeyh Hâlid'in (K.S.) Mektubat ve Resail-i Şerifelerinden muktebes Nasayih-i Kudsiyenin tercümesine dair bir Risaleyi onüç sene mukaddem, Bursa'da Hocam Hasan Efendi'den almıştım. Nasılsa mütalaasına muvaffak olamamıştım. Tâ bugünlerde Kitablarımın arasında birşey ararken elime geçti. Dedim: "Bu Hazret-i Mevlâna Hâlid, Üstadımın hemşehrisidir. Hem İmam-ı Rabbanî'den sonra, Tarîk-i Nakşî'nin en mühim Kahramanıdır. Hem Tarîk-i Hâlidîye-i Nakşiye'nin Pîridir." Risaleyi mütalaa ederken Hazret-i Mevlâna'nın tercüme-i halinden şu fıkrayı gördüm:

Ashab-ı Kütüb-ü Sitte'den İmam-ı Hâkim Müstedrek'inde ve Ebu Davud Kitab-ı Sünen'inde, Beyhakî Şuab-ı İman'da tahrir buyurdıkları:

إِنَّ اللَّهَ يَبْعَثُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ عَلَى رَأْسِ كُلِّ مِائَةِ سَنَةٍ مَنْ يُجَدِّدُ لَهَا دِينَهَا

yani "Her yüz senede Cenab-ı Hak bir Müceddid-i Din gönderiyor." Hadîs-i Şeriflerine mazhar ve mâsadak ve müzhir-i tâm olan Mevlâna Eşşehîr Kutb-ül Ârifîn, Gavs-ül Vâsılîn, Vâris-i Muhammedî, Kâmil-üt Tarîkat-ül Âliye ve-l Müceddidiye Hâlid-i Zülcenaheyn Kuddise Sırruhu.. ilh...

Sonra tarihçe-i hayatında gördüm ki, tevellüdü 1193 tarihindedir. Sonra gördüm ki, 1224 tarihinde Saltanat-ı Hind'in payitahtı olan Cihanabad'a dâhil olmuş. Abdullah Dehlevî Hazretlerinden aldıkları Füyuzat-ı Maneviye ile Tarîk-ı Nakşî silsilesine girip Müceddidliğe başlamış.

Sonra 1238'de, ehl-i siyasetin nazar-ı dikkatini celbettiğinden, vatanını terk ederek Diyar-ı Şam'a hicretle gitmiştir. Hem içinde gördüm ki, Hazret-i Mevlâna'nın nesli, Hazret-i Osman bin Affan'a (R.A.) mensubdur.

Sonra gördüm ki; tercüme-i halinde istidad-ı fitrî ve kabiliyet-i hârika ile, sinni yirmiye balığ olmadan A'lem-i Ülema-i Asr ve Allâme-i Vakt olmuş. Süleymaniye kasabasında Tedris-i Ulûm ile iştilal eylemiştir.

Sonra Üstadımın tarihçe-i hayatını düşündüm... Baktım, dört mühim noktada Tevafuk ediyorlar:

Birincisi: Hazret-i Mevlâna 1193'te dünyaya gelmiş. Üstadım ise 1293'te. Tam Mevlâna Hâlid'in yüz senesi hitam bulduktan sonra dünyaya gelmiş.

İkincisi: Hazret-i Mevlâna'nın Tecdid-i Din Mücahedesine başlangıcı ve Mukaddemesi, Hindistan'ın payitahtına 1224'te girmiş. Üstadım ise aynen yüz sene sonra, 1324'te Osmanlı Saltanatının payitahtına girmiş, Mücahede-i Manevîyesine başlamış.

Üçüncüsü: Ehl-i siyaset, Hazret-i Mevlâna'nın fevkalâde şöhretinden tevehhüm ederek Diyar-ı Şam'a nakl-i mekân ettirilmesi, 1238'te vaki' olmuştur. Üstadım ise aynen yüz sene sonra 1338'de Ankara'ya gidip, onlarla uyuşamayıp; onları reddederek, küsererek tekrar Van'a gidip, bir dağda İnziva ederken 1338 senesini müteakib, Şeyh Said hâdisesinin vukuu münasebetiyle ehl-i siyasetin vehmine dokunmuş. Üstadımızdan korkarak Burdur ve Isparta Vilayetlerinde dokuz sene ikamet ettirilmiştir.

Dördüncüsü: Hazret-i Mevlâna Hâlid, yaşı yirmiye balığ olmadan evvel Allâme-i Zaman hükmünde, Fuhûl-ü Ülemanın üstünde görünmüş, Ders okutmuş. Üstadım ise, tarihçe-i hayatını görenlere ve bilenlere malûmdur ki; ondört yaşında İcazet alıp A'lem-i Ülema-i Zamanla muarazaya girişmiş, ondört yaşında iken, İcazet almaya yakın Talebeleri tedris etmiştir.

Hem Hazret-i Mevlâna Hâlid neslen Osmanlı olduğu ve Sünnet-i Seniyyeye bütün kuvvetiyle çalıştığı gibi, Üstadım da Kur'ân-ı Hakîm'e Hizmet noktasında, meşreben Hazret-i Osman-ı Zinnureyn'in arkasından gidip, Hazret-i Mevlâna gibi, Risale-i Nur Eczalarıyla -bütün kuvvetiyle- Sünnet-i Seniyyenin İhyasına çalıştı.

İşte bu dört noktadaki Tevafukat, tam yüz sene fasıla ile Risale-i Nur'un Takviye-i Din hususundaki tesiratı; Hazret-i Mevlâna Hâlid'in

Tarîk-ı Nakşîye vasıtasıyla Hizmeti gibi azîm görünüyor. (**Haşiye**)

Üstadım kendine aid medh ü senayı kabul etmiyor. Fakat Risale-i Nur Kur'âna aid olup, medh ü sena Kur'ân'ın Esrarına aiddir. Yalnız Üstadımla Hazret-i Mevlâna'nın birkaç farkı var:

Birisi: Hazret-i Mevlâna, Zülcenaheyndir. Yani hem Kadirî, hem Nakşî Tarîkat sahibi iken, Nakşîlik Tarîkatı onda daha galibdir. Üstadım bilakis Kadirî meşrebi ve Şazelî mesleği daha ziyade onda hükmediyor. Ben Üstadımdan işittim ki: Hazret-i Mevlâna Hindistan'dan Tarîk-ı Nakşî'yi getirdiği vakit, Bağdad dairesi Şah-ı Geylanî'nin ba'de-l memmat hayatta olduğu gibi, taht-ı tasarrufunda idi. Hazret-i Mevlâna'nın manen tasarrufu -bidayeten- cây-i kabul göremedi. Şah-ı Nakşibend ile İmam-ı Rabbanî'nin Ruhaniyetleri Bağdad'a gelip Şah-ı Geylanî'nin ziyaretine giderek rica etmişler ki; "Mevlâna Hâlid senin evlâdır, kabul et!" Şah-ı Geylanî, onların iltimaslarını kabul ederek Mevlâna Hâlid'i kabul etmiş. Ondan sonra Mevlâna Hâlid birden parlamış... Bu vakia; Ehl-i Keşifçe vaki' ve meşhud olmuştur. O Hâdis-i Ruhaniyeyi, o zaman Ehl-i Velayetin bir kısmı müşahede etmiş, bazı da rü'ya ile görmüşler. Üstadımın sözü burada hitam buldu.

İkinci fark şudur ki: Üstadım kendi şahsiyetini merciiyetten azlediyor. Yalnız Risale-i Nur'u merci' gösteriyor. Hazret-i Mevlâna Hâlid'in şahsiyeti, Kutb-ül İrşad, Mercii-Has ve-l Âmm olmuştur.

Üçüncü fark: Hazret-i Mevlâna Hâlid, Zülcenaheyndir. Fakat zamanın muktezasıyla İlm-i Tarîkatı ve Sünnet-i Seniye'yi esas tutmak cihetiyle Tarîkatı daha ziyade tutmuşlar. O noktada sarf-ı himmet etmiş... Üstadım ise şu dehşetli zamanın muktezasıyla İlm-i Hakikatı ve Hakaik-i İmaniye cihetini iltizam ederek, Tarîkata üçüncü derecede bakmışlar.

Elhasıl: Baştaki Hadîs-i Şerifin "her yüz sene başında Dini teccid edecek bir Müceddidi gönderiyor" Va'd-i İlahîsine binaen, Hazret-i Mevlâna Hâlid, -ekser Ehl-i Hakikatın tasdikiyle- 1200 senesinin yani onikinci Asrın Müceddididir. Madem tam yüz sene sonra, aynen

(**Haşiye**): Madem Hazret-i Mevlâna Hâlid, milyonlar etba'larının ittifaklarıyla Müceddiddir ve baştaki Hadîs-i Şerifin bir mâsadağıdır. Ve madem tam yüz sene sonra, dört mühim Cihet-i Tevafukla beraber Risale-i Nur aynı Vazifeyi görüyor. Demek Nass-ı Hadîs ile, Risale-i Nur Eczaları Teccid ve Takviye-i Din Vazifesini görüyorlar.

dört cihette Tevafuk ederek Risale-i Nur Eczaları aynı vazifeyi görmüş. Kanaat verir ki -Nass-ı Hadîs ile- Risale-i Nur Tecdid-i Din hususunda bir Müceddid hükmündedir.

Benim Üstadım daima diyor ki: "Ben bir neferim, fakat müşir Hizmetini görüyorum. Yani kıymet bende yoktur. Belki Kur'ân-ı Hakîm'in Feyzinden tereşşuh eden Risale-i Nur Eczaları, bir Müşiriyet-i Maneviye Hizmetini görüyorlar."

Üstadımı kızdırmamak için şahsını sena etmiyorum.

Şamlı Hâfız Tevfik

* * *

(Re'fet Bey ve Husrev gibi Risale-i Nur Şakirdlerinin Risale-i Nur Bereketine işaret eden buldukları latif bir Tevafuktur)

Risale-i Nur'un Isparta'ya ne derece Rahmet olduğuna delalet eden bir Tevafuk-u Acibe:

Risale-i Nur'un mazhar olduğu İnatın külliyyetinden mühim bir ferdi de şudur ki: Isparta Vilayeti sekiz seneden beri Risale-i Nur'un Müellifini sinesinde saklamıştı ve Barla gibi şirin bir nahiyesinde - Cenab-ı Hakk'ın Lütuf ve Keremiyle- muhafaza etmişti. Bu müddet zarfında yavaş yavaş intişar eden Risale-i Nur'dan Isparta'da binler adam İmanlarını takviye ettiler. Bilhassa gençler pek çok istifade ve istifaza ettiler.

Vakta ki, Üstadımızın Barla gibi latif ve şirin bir mahaldeki sıkıntılı ve pek acıklı ve en katı Kalbleri ağlatan işkenceli esareti bitti. Risale-i Nur'un Müellifi olan Üstadımızın nazarı Cenab-ı Hakk'ın Avniyle Isparta'ya müteveccih oldu. Evhama düşen bazı zalim ehl-i dünyanın teşebbüskârane harekât-ı zahiriyesi bir sebep-i âdi olarak yeni bir zulme hedef oldu. Üstadımız Isparta'ya getirildi.

Fakat Üstadımızın teşrif ettiği zaman, yaz mevsiminin en hararetili zamanı idi. Yağmurlar kesilmiş, Isparta'yı iska eden sular azalmış, bir kısım-ı mühimminin menba'ı kesilmiş; ağaçlar sararmağa, otlar kurumağa, çiçekler buruşmağa başlamıştı.

Risale-i Nur'un en ziyade intişar ettiği mahal Isparta Vilayeti olduğu için Risale-i Nur hakkındaki İnat-ı Rabbaniyeyi pek yakından müşahede eden Risale-i Nur Şakirdleri olan bizler, mühim bir vakıya daha şahid olduk.

Bu hâdis e ise: Müellifinin Isparta'ya teşrifini müteakib bir asır içinde bir veya iki defa vukua gelen, bu yaz mevsimindeki yağmurun kesretli yağması olmuştur. Pek hârika bir surette yağ an bu yağmur Isparta'nın her tarafını tamamen iska etmiş, nebatata yeniden hayat bahşedilmiş; bağlar, bahçeler başka bir letafet kesbetmiş; ekserisi hemen hemen ziraatla iş tugal eden halkın yüzleri -Risale-i Nur'un nâil oldu ğ u İ nayatından ve Bereketinden olan bu yağmurdan istifade ederek-ğ ülmüş, Ruhları inbisat etmişti. Cenab-ı Hak Kemal-i Merhametiyle, bu yaz mevsiminin bu ş iddetli ve harare tli vaziyetini, baharın en letafetli, en ş irin ve en hoş vaziyetine tebdil etti. Güya Risale-i Nur yüz ondokuz parçasıyla, Müellifi olan Üstadımıza bir taraftan hoşâmedî etmek ve mahzun olan Kalbine teselli vermek ve gamnâk Ruhunu tatyib etmek ve diğ er taraftan da, sekiz seneden beri yaşadığı Barla'yı unutturmak ve o muhteş em çınar ağ acını ve dostlarını ve alâkadar oldu ğ u şeylerden gelen firak hüznünü hatırlatmamak için, Cenab-ı Hak'tan yüz ondokuz Risalenin eliyle, yüz ondokuz bin Kelimeleri diliyle Dua etti, yağmur istedi. Cenab-ı Hak öyle Bereketli bir yağmur ihsan etti ki, bir misli doksaniç tarihinde yağ dığını ihtiyarlarımızdan iş itiyoruz ki; bu tarih, Üstadımızın Tarih-i Veladetine tesadüf etmekle beraber, bu umumî Hâdis e-i Rahmet olan kesretli yağmur, hususî bir surette Risale-i Nur'a baktığına bir delili de ş udur ki: Risale-i Nur'un Neş rine vasıta olan Üstadımız geldi ğ i gün, Isparta'yı gayet harare tli ve yağmursuzluktan toz-toprak içinde görmüş. Barla gibi bir yayladan gelip böyle bir yerde dayanamayacağı m, diye telaş ediyordu. Üçüncü veya dördüncü günü bahçeleri kısmen gezdi ğ i vakit, sebze ve ot ve çiçeklerin susuzluktan buruştuklarını görerek gayet müteessirane su istiyor, yağmur taleb ediyordu. Arkadaşımız olan Bekir Bey'den -değ irmenleri çeviren suyu göstererek- "Isparta'nın suyu bu kadar mı?" diye sormuştu. Bekir Bey cevap verdi: "Gölcüğ ün suyu kesilmiş, gelmiyor. Isparta'nın dörtte birini sulayan bu sudan başka yoktur." dedi.

Üstadımızın Isparta'da çok Talebesi bulunduğ undan, ruhen yağmurun gelmesini istiyordu. Aynı günde öyle bir yağmur geldi ki, elli seneden beri Isparta böyle bir hâdis eyi görmemiş. O yağmur yüzde doksandokuz menfaat vermiştir. Bundan anlaşılıyor ki, o Tevafuk tesadüfî de ğ il; bu Rahmet, Isparta'ya Rahmet olan Risale - i Nur'a bakıyor. **بِاللهِ الْحَمْدُ**. Bu Kerem-i İlahî neticesi olarak Üstadımız

diyor ki; "Isparta bana Barla'yı unutturdu. Unutamayacağım birşey varsa, o da -her yerde olduğu gibi- Barla'da bulunan ciddî dost ve Talebelerimdir."

Talebesi	Talebesi	Hizmetkârı	Hizmetkârı
Mustafa	Lütfü	Rüşdü	Husrev

Daimî Hizmetkârı
Bekir Bey

Daimî Hizmetkârı
Re'fet

* * *

(Süleyman Efendi, Mustafa Çavuş ve Bekir Bey'in bir fıkrasıdır. Isparta'daki Kardeşlerimizin fıkrasındaki Davayı isbat eden kuvvetli iki delili gösteriyor.)

Re'fet Bey ve Husrev gibi Kardeşlerimizin hârika bir surette yağın umumî yağmur içinde Risale-i Nur Bereketine hususiyetle baktığına, bizim de kanaatımız geliyor. Çünkü gözümüzle yağmur hâdisesini, hususî bir şekilde Hizmet-i Kur'ân ve Risale-i Nur'a baktığını iki suretle gördük.

Birinci Suret: Risale-i Nur'un Vasıta-i Neşri olan Üstadımızın Câmii, Barla'da seddedildi. Risale-i Nur'u yazacak hariçteki Talebelerinin yanına gelmeleri men' edildiği hengâmda kuraklık başladı. Yağmura ihtiyacı şedid oldu. Sonra yağmur başladı, her tarafta yağdı. Yalnız Karaca Ahmed Sultan'dan itibaren, bir daire içinde kalan Barla mıntıkasına yağmur gelmedi. Üstadımız bundan pek müteessir olarak Dua ediyordu. Sonra dedi ki: "Kur'ân'ın Hizmetine sed çekildi, bu köydeki Mescidimiz kapandı. Bunda bir eser-i itab var ki, yağmur gelmiyor. Öyle ise, madem Kur'ân'ın itabı var. **یس** Suresini Şefaatçı yapıp Kur'ân'ın Feyzini ve Bereketini isteyeceğiz..." Üstadımız, Muhacir Hâfiz Ahmed Efendi'ye dedi ki: "Sen kırkbir **یس**-i Şerif oku." Muhacir Hâfiz Ahmed Efendi bir kamışa okudu. O kamışı suya koydular. Daha yağmur alâmeti görünmezken, İkinci Namazı vaktinde, Üstadımız daima itimad ettiği bir hatırasına binaen Muhacir Hâfiz Ahmed Efendiye söyledi ki: "**یس** ler Tılsımı açtı, yağmur gelecek."

Aynı gecede evvelce yağmadığı Barla dairesi içine öyle yağdı ki, Üstadımızın odasının altındaki Çoban Ahmed'in bahçesindeki duvar

yağmurdan yıkıldı. Halbuki Karaca Ahmed Sultan'ın arkasında ve deniz kenarında balık avlamakla meşgul Şem'î ile arkadaşları bir damla yağmur görmediler.

İşte bu hâdise, kat'iyyen delalet ediyor ki; o yağmur, Hizmet-i Kur'ân'la münasebetdardır. O Rahmet-i Âme içinde bir hususiyet var ki; Sure-i **يس** Anahtar ve Şefaathı oldu ve yağmur kâfi miktarda yağdı.

İkinci Suret: Kuraklık zamanında, yirmi-otuz gün içinde yağmur Barla'ya yağmamışken, Yokuşbaşı Çeşmesi yapıldığı bir zamanda menba'ına yakın Üstadımız ve biz (yani, Süleyman, Mustafa Çavuş, Ahmed Çavuş, Abbas Mehmed ve sair Kardeşlerimiz) beraber Cemaatla Namaz kıldık. Tesbihattan sonra Dua için elimizi kaldırdık, Üstadımız yağmur Duası etti. Kur'ânı Şefaathı yaptı. Birden o güneş altında, herbirimizin ellerine yedi-sekiz damla yağmur düştü. Elimizi indirdik, yağmur kesildi. Cümlemiz bu hale hayret ettik. O vakte kadar yirmi-otuz gündür yağmur gelmemişti. Yalnız o yağmur Duası ânında Dua eden her ele, yedi-sekiz damla düşmesi gösterdi ki, bunda bir Sır var. Üstadımız dedi ki: "Bu bir İşaret-i İlahiyedir. Cenab-ı Hak manen diyor ki: Ben Duayı kabul ediyorum, fakat şimdi yağmur vermiyorum."

Demek sonra Sure-i **يس** Şefaathı edecek. Nitekim öyle olmuştur.

Elhasıl: Isparta'daki Kardeşlerimizin umumî Rahmet içindeki Risale-i Nur'un Bereketine dair dava ettikleri hususiyeti, bu iki kuvvetli delil ile tasdik ediyoruz.

Barla'da

**Şem'î, Mustafa Çavuş, Bekir Bey,
Muhacir Hâfız Ahmed, Süleyman**

* * *

Ehl-i İman -bilhassa şimdiki Risale-i Nur'un zâkir ve muvahhid Şakirdleri- öyle bir cadde ve minhaca girmişler ki; o cadde gayet müstakim, gayet nurlu, gayet sevimli. Bütün iki tarafı elmas, inci dükkânı... Bunların başında Nass-ı Kur'ân'dan gelen ve Kur'ân-ı Kerim'in ve Furkan-ı Hakîm'in Âyât-ı Beyyinatından intişar eden Risale-i Nur'un yüzyirmi parçasından beher parçası birer Mürşid-i A'zam, birer Mürşid-i Ekmel, birer Kal'a-i Hasin, birer Elmas Kılıncı olarak

sabittir. Öyle ise, ey Lütfü! Risale-i Nur'a sıkı yapış ki, bir Mürşid-i Ekmel bulasın. Lisanına Tevhidi ver ki, şu muhkem kaleye giresin; Feyyaz-ı Mutlak'ın Kelâmı olan Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'a Hâdim ol ki, o Elmas Kılıncı Elinde tutasın.

İşte o Kılınçla, hiç havfsız, başlarını sarhoşlukla o bataklığa sokan dinsizlerin kafalarına vurarak atla. Ondan sonra,

فَاسْتَقِمَّ كَمَا أَمَرَتْ gibi kat'î delilleri Peygamberimiz Sallallahu

Teâlâ Aleyhi Vesellem Efendimizden müteselsilen, bütün Risale-i Nur'un Müellifi Üstadımız Said Nursî'nin yetiştirdiği ve serbest gezdiği Şeriat-ı Garra-yı Muhammediye (A.S.M.) olan Hatt-ı Müstakimi bari bir parça da sen takib et ki başın felâh bulsun...

Şu geçen Cuma günü Ruhumda bir sıkıntı devam ederek, Üstadım için **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** Sırrını istinsah ediyordum.

Maalesef emraz-ı asabiyemin hadsiz istilâsı, o mühim Risaleyi pek âni olarak akîm bıraktırdı. Tekrar yine başladım, bir parça yazdım; baktım ki yine satır geçmişim, evvelki yazdığım yere mürekkep dökülmüş. Kendimde o sıkıntı hâlâ duruyor. Tekrar olarak Abdest üstüne Abdest aldım; bütün seyyiatımı itiraf ederek ortaya döktüm. İstiğfar ettim. Mübarek Dua olan Salavat-ı Şerifeye başladım. Sonra Kalbime geldi ki, Üstadımdan Himmet isteyeyim. Üstadımın Üstadına dediği gibi, ben de derim ve dedim...

O hâl, o vaziyet el'an devam ediyordu. Hattâ intihar derecesine kadar gelmişti. Dedim: "Aman ya Rabbi! Bundaki Hikmet nedir?" ve o Risaleyi ertesi güne ta'lik ettim.

O akşam yani cumartesi gecesi, Âlem-i Menamda: Üstadım Atabey'in Zergendere Mescidinde imiş. Sabah Namazına gidiyormuşum; tesadüfî bir karakol kumandanı bana dedi ki: "Nereye gidiyorsun?" Câmiye dedim. Beni takiben Câmiye o da girdi. Gördüm ki, Üstadım bir karyola üzerindedir. Evvelki Cemaatımızdan hariç, içeride beş-altı daha

jandarma bulunuyor. Cemaat **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ** ilh."

devam ediyorlar. O beraber girdiğimiz kumandan ise, Cemaatımıza

karşı "Aman siz ne yapıyorsunuz?" diyerek kendisinin itliğini isbat edip, mağruriyetinden içeriye tükürdü. O anda Üstadım o dinsizin yüzüne tükürüp "Git yanımızdan pis!" dedi, tardedti. Hemen o zaman elimi sağ taraftaki deliğe uzattığımda bir kasatura geldi. Hiç meslek ve meşrebimize uymayan, her cihetle muhalif hareket eden Hasan isminde bir adam o kasaturayı alıp ve ucuyla o dinsizi göstererek, "Aman Efendim, aman Hocam siz yalnız Emir buyurunuz, bu dinsizin imhasına sebep ben olacağım." dedi ve aynı zamanda bir sağ omuzuna, bir de sol omuzuna vurdu ve gitti. Bütün bu dinsizler bunu görünce tevehhüme düşüp "Başımıza bela bulduk, bizden hocanın yanına kimse gitmez. Ancak Edhem Çavuş (**Haşiye**) var, onu gönderelim, bizim için yalvarsın, yakarsın.. aman biz hepsinden vazgeçtik." dediler...

O sabah bu garib rü'yayı Zühdü Efendi ve Hâfız Ahmed ağabeylerime söyledim. Hattâ o gün Hâfız Ahmed, Üstadımı ziyaret için iki bardak su ile beraber Isparta'ya gitmek istedi. Fakir de gittiğine memnun oldu. Rü'yayı tenbih ettim, çünkü o gece gördüm. Nitekim söylemiş. Fakat çok acıklı haberden o kadar müteessir oldum ki o zaman anladım, Ruhumdaki sıkıntı bu imiş. (**Haşiye-1**)

Lütfü

(**Haşiye**): Cây-ı hayrettir ki, o gecede Keçiborlu'da bulunan Edhem Çavuş herkesten evvel o hâdiseden müteessir olarak imdada gelmişti.

(**Haşiye-1**): Garib ve latif bir Tevafuktur ki; Isparta'da cumartesi gecesinde başıma gelen gayet sıkıntılı bir hâdiseyi sekiz sene Kemal-i Sadakatla, hiç gücendirmeden bana Hizmet eden Sıddık Süleyman aynı zamanda, benim gibi aynı sıkıntı çektiğinden ve sebebini de bilmediğinden Isparta'ya pazardan evvel geldi. Sıkıntısının manevî sebebini de anladı. Süleyman'ın ne kadar selim bir Kalbi bulunduğuna malûmdur. Hem aynı gecede, Has Talebelerin içinde Letafet-i Kalbiyle mümtaz Küçük Lütfi, bu fıkrada mezkûr rü'yayı ve sıkıntıyı görüp aynı sıkıntıma iştirak ve az bir tabir ile aynı vaziyetimi müşahede ediyor.

Elhasıl: Süleyman'ın selim Kalbi, Lütfi'nin latif Ruhu imdadıma koşmak istemişler. Demek ki, Risale-i Nur'un Şakirdlerinin Ruhları birbiriyle alâkadardır. Cesedleri müteaddiddir; Ruhları müttehid hükmündedir...

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Süleyman Rüştü namındaki Kardeşimiz, bu hâdiseden gecesinden evvel - sabahleyin- bana ve Bekir Bey'e dedi ki: "Ben bu gece bir rü'ya gördüm. Bu rü'yada siz Üstadımı valinin makamında vali olarak gördüm. Etrafınızda hükûmet adamları bulunuyordu. Elinizde bulunan küçük bir kâğıda not yapmışsınız, nutuk söyleyecekmisiniz.

MEKTUBAT'IN ÜÇÜNCÜ KISMI

(Husrev'in bir fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

"Mirkat-üs Sünne ve Tiryak-ı Maraz-ıl Bid'a" ismine hakikaten elyak olan Otuzbirinci Mektub'un Onbirinci Lem'asını Kardeşlerimle ve dostlarımla defaatle okudum. Gayet azîm bir Tebşirat-ı Peygamberî ile başlayan bu Risalenin, onbir nüktesinden herbir nüktesi başka bir hüsün ve başka bir letafette yazılmakla beraber; İttiba'-ı Sünnetin maddî ve manevî Fevaidi ta'dad edilirken, Akla açılan kapılardan içeriye giriyor. Her kapının içerisinde bulunan kapılar ve pencerelerden bakarak, gördüğü Hakikatler karşısında hayran oluyor. Gösterdiği deliller ile mu'terizlerin itirazlarına mükemmel ve muntazam cevablar vermekle mukabele ediyor. Ehl-i şevke, "Benim gösterdiğim kapılardan girseniz, müşkilâtsiz ebedî bir Saadete kavuşmuş olacaksınız" diyerek İttiba'-ı Sünneti, her bir Müslümana, hayatında Düstur ittihaz etmesini tavsiye ediyor. Talebelerine, anlayabilecekleri bir tarzda Emr-i Azîm olan Dersini takrir ederken, "Ben zahirde 15-16 sahifeden ibaret küçük bir Risaleyim. Fakat Hakikatte neşrettiğim Nurla çok büyük denizleri geçecek bir azamette ve çok büyük yıldızların Nurlarını setredecek kudretteyim. Bahtiyar ol kimsedir ki, beni hâfızasında nakşederek, benimle âmil olur diyerek belig ve çok yüksek ve nihayet derecede latif sözleriyle bizleri irşad ediyor.

Sonra bir daha gördüm ki: Üstadım siz, Bekir Bey ve Husrev bir Paytona binmişsiniz, hükûmetten eve geliyordunuz." dedi. O sabahın akşamı, hükûmet dairesinde aynı hal vuku bulmuş, Paytonda aynı adamlar bulunup Selâmetle eve dönülmüştür. İsticvab makamında söylenen sözler tam yerinde olduğu için, nutuk suretinde ona görünmüş. Hem Hâfız Ali -aynı gecede- bana olan hücumu ve sû'-i kasdı kendine karşı görmüş. Sabahleyin başındaki kasketinin siperliğini dikmiş, tâ hücumdan kurtulsun.

Elhasıl: Risale-i Nur'un Şakirdlerinin Şahs-ı Manevîsi kerametkârane bir hassasiyet gösteriyor ki; Hâfız Ali ulvî Sadakatıyla, birinci Süleyman selim Kalbiyle, ikinci Süleyman Rüşdü müstakim Aklıyla, Küçük Lütfi latif Nuruyla Üstadlarının imdadına manen koşmuşlar, sıkıntısına iştirak ile tahfifine çalışmışlar.

Said

Bu Hakaikı gösteren bu Risaleden, gücüm yetse de yüz tane, ikiyüz tane yazabilsem. Heyhat! Elim kısa, sa'yim mahdud, aczim herbir Emr-i Hayrı arzuma kadar îfaya mani'... Bu kadar arzuya rağmen yazabildiğim bir nüshasını takdim etmiş bulunuyorum. Hüsn-ü Kabul buyurulursa benim için ne büyük Saadettir.

Ahmed-i Bedevi Hazretlerinin kerametkârane hareketiyle, Semavat ve Arzın tabakatından bahseden Onikinci Lem'ayı üç-dört defa okudum.

Sevgili Üstadım! Rızka muhtaç herbir zîhayatın Rızkı, Rezzak-ı Hakikî tarafından taahhüd altına alındığı ve Rızık ancak Mün'im-i Hakikî'nin Yed-i Kudretinde bulunduğu, o kadar güzel bir üslûb ile tarif buyuruluyor ki.. ve Talebelerine o kadar şirin ve âlî bir Ders veriyor ki; Akıl eğriliğe, nefis itiraza, Kalb inkâra sapacak hiçbir yol bulamıyor. Zaferi kazanan ordular gibi insanın bütün kuvasına, "Ey kıymetdar Risaleler ve ey Nuranî feyyaz Sözler, meydan sizindir! Size teslim olmuşuz! Beşeriyete ve bütün mükevvenata hükümrân olan Hâlık-ı Azîm'in Hak Sözleriyle bizlere Tarîk-ı Hidayeti ve İstikameti gösteriyorsunuz!" dedirtiyor. Bilhassa Arz ve Semavatın yedişer tabaka olduğuna dair Âyât-ı Azîmenin küllî ve umumî ve şümüllü maânîsinin tatlı ve lezzetli ve şirin Hakaikını okurken, insanın hissiyatına Kalemi tercüman olabilse de, bu Risalelere mukabele edebilse.. Heyhat!

Her tarafını anlayabilmek imkânı olmamakla beraber, -bu kısımda- arzın yedi iklimi ve birbirine muttasıl yedi tabakası ve bu tabakalardaki Nuranî mahlukatın mürur ve ubûruna hiçbir şeyin mani olmaması hâlâtı; ve elektrik ve ziya ve harreti nakil ve Kâinatı baştan başa istila eden madde-i esriyeden başlayarak Semavatın yedi tabakasının kabul edilmesine hiçbir mani' olamayacağı fennen, aklen ve hikmeten muhtelif delail ile isbat edilmesi ve en sonunda Semavatın yedi tabaka ve Arzın yedi kat olduğu hakkında Kur'ân-ı Hakîm'in İfadatının tasdik edilişi, Akıl ve Kalb şübehata atılacak yol bulamaması, Risalelerin büyüklüklerine has bir Keramet-i Kübra olduğunu gösteriyor. Böyle azîm Hakikat-ı Kur'âniyeyi göremeyen feylesofların ve kozmoğrafyacıların kulakları çınlasın!..

Evet Sevgili, Kıymetdar Üstadım! Bu Nurlu misilsiz Eserler, insanın şübehatını izale ettiğine ve şübheleri davet edecek karanlık bir nokta bırakmadığına kat'î bir kanaatla İman ettiğim gibi, temas ettiğim

Kardeşlerimden ve mütalaasında bulunan zevattan, kanaatımın umumen tasdik edildiğini işittiğim anlar, her tarafımı meserret kapladığını hissediyorum.

Ey Sevgili Üstadım, her hususta size yapılacak Dua için kelimat bulamıyorum. Zât-ı Zülcemal bu kadar güzelliklere, Hazine-i Rahmetinden binler güzellikleri size ihsan etmekle mukabele buyursun.

آمین...

Ahmed Husrev

* * *

(Sabri Efendi'nin bir fıkrasıdır)

Eyyühe-l Üstad!

Kelâmullah-il Aziz-il Mennan olan Hazret-i Kur'ân, Şeair-i İslâmiyenin Hâdimlerini cenah-ı himaye ve re'fetine alarak, -bu defaki hâdise-i elîmede- bir seneden beri mülhidlerin çevirdikleri plânlarını akîm bırakıp, zahiren üç Kardeşimizi beraet ve manen milyonlar Mü'min Muvahhidînin zümresine nişane-i beraetini bahş ve mülhidlere ebediyet ve ezeliyeti izhar ile kendini müdafaa ve Hâdimlerini muhafaza ve himaye ettiğini ve edeceğini göstermekle, Kur'ân Hâdimlerinin Kulûbü behçet ve sürura müstağrak olarak, ilerlemek istedikleri hâlisane emel ve gayelerinde adımlarını daha ziyade uzatmaya ve dairelerini daha ziyade tevsî'e başlamışlardır.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Aziz Üstadım! Cenab-ı Kibriya'nın mahza bir Lütuf ve nihayetsiz bir Kerem ve İhsanı olarak Nurlar Külliyyatı, bu abd-i pürkusur gibi nice gafillere ihsan buyurularak, sürekli yağmurların arz üzerinde tathirat yaptığı gibi; Nurlar mahallesinde şu asr-ı dalalet ve devr-i bid'atte çirkâb-ı hayat-ı maddiye bataklığına batan bu âciz kula, "Zararın neresinden dönsen kârdır" Ders-i İkazını vererek **حَمْدًا ثُمَّ حَمْدًا** zulmet vâdisinden çıkararak Şahika-i Nur'a yetiştirmişti.

Her nasılsa bir sene evvel "Ey Sabri! Belki hubb-u câha meyledersin, olur ki o cihette bir arzu uyandırır. Gel o bedbahtların bulanık havuzcuğuna bir daha dal, çık." denildi. **الْحَمْدُ لِلَّهِ** Selâmet

çıktım. Bundan halasım nazar-ı fakiranemde pek ehemmiyetli bir kurtuluştur.

Talebeniz **Sabri**

* * *

(Osman Nuri'nin bir fıkrasıdır)

Kitabların en büyüğün Kelâm-ı Kadîm,
Hak kanunların anasisin Kur'ân-ı Azîm,
Kudsî tarihlerin Nur babasisin Kelâm-ı Kadîm,
Sen Dinimizin bekçisisin Kur'ân-ı Azîm.

Dört İlahî Kitabın anası, yalnız Sensin,
İftihar eder Seninle bütün Din-i İslâm,
Sensiz yaşamak isteyen Kalbler gebersin,
Sen Hakikatın ilk ve son güneşisin.

Her varlığın üstünde, sönmeyecek güneşsin,
Bütün gizli ve aşıkârın miftahı Sensin,
Seni tanımayan ve tâbi' olmayan, her yerde
Sahibinin gazabına uğrasın, gebersin...

Hükmün muhakkak Kıyamete kadar bâkidir,
Sana inanmayanlar âdi, zelil, kâfirdir,
Sen her varlığın üstünde doğan güneşsin,
Seni istemeyenler dünyada Cehennem'e göçsün.

Hâşâ! Seni beğenmeyen ve yanlış diyenlerin,
Dilleri kesilsin.. yere batsın.
Sana hor bakmak isteyenleri, Allah kahretsin,
Sen Hakikatın ilk ve son güneşisin...

Osman Nuri

* * *

(Hâfız Ali'nin bir fıkrasıdır)

Aziz Üstadım! Otuzbirinci Mektub'un Onüçüncü Lem'ası,
"Hikmet-ül İstiaze" nam-ı âlîyi taşıyan bir Parça-i Nuru aldım.

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ istinsaha muvaffak oldum. Cenab-ı Hak hazine-i bîniha-
yesinden emsal-i sairesini ihsan buyursun...

اٰمِيْنَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِيْنَ

Üstadım Efendim, bu azîm Hakikatı taşıyan Risale, fakir Talebenizde pek azîm tesirat yaparak, dimağım ve bütün duygu ve hasselerim, o azîm Hakaik üzerine serpilerek, toplanmaz bir hale geldiler. Gündüzde güneşin ziyası karşısında kalan yıldız böceği gibi, gerek güneşin tarifini ve gerekse kendi Şavkıyla Daire-i Muhitinde bulunanları tarif edemediği gibi; fakir, aynı hâl kesbettim.

Evvelâ: Bu Risale, diğer Tevhide dair büyük Risalelerin bir büyük Kardeşi olabilir. Zira nasıl ki öbür Kütle-i Nur, Cenab-ı Hakk'ın Âlem-i Kebirde Cilve-i Cemal ve Kemal ve Esmâ-i Hüsnasını pek zahir bir tarzda a'ma olanlara da gösterdiler. Aynen bu Parça-i Nur, Âlem-i Asgar olan ve Esmâ-i Hüsnaya âyine olan ve Hilkat-i Dünyanın Ruhü mesabesindeki beşerin, kemal ve sukutuna, ebediyet ve ademine sebep olan en büyük vesile ve desiseleri, pek yakînen keşfedip gösteriyorlar.

Sâniyen: Bu Hakikatleri düşünürken Kalbime şöyle geldi ki; nasıl ki "Hüdhüd-ü Süleymanî, zeminin suyu meçhul olan yerlerinde - hafriyatsız- suyu bulmaya vesile idi" diyorlar... Aynen bu Risale, Hüdhüd-ü Süleymanî tarzında, Âlem-i Asgar olan insanın ezdamlardan müteşekkil cism-i vücudunda Nur-u İman yatağı olan Kalbi, biaynihi gösteriyor. Zemin yüzünde zararlı ve zararsız otları teşhis eden kimyagerin âb-ı hayat bulduğu gibi, binde bir Hakikatını ancak görebildiğimi anladığım bu eser-i âlî, bütün ehl-i İman ve zîşuura, menba'-ı hakikîsi olan Kur'ân-ı Hakîm gibi, Nurları ile Âb-ı Hayatı serpiyor.

Hâfız Ali (R.H.)

* * *

(Ahmed Husrev'in bir fıkrasıdır)

Üstadım Efendim!

Bir hafta evvel "Hikmet-ül İstiaze" isimli Risalenin bir kısmını ve birkaç gün evvel de diğer kısmıyla, Ondördüncü Lem'anın Birinci Makamını aldım. "Hikmet-ül İstiaze"nin Birinci Kısmını müteaddid defalar Kardeşlerimle okudum.

Ey Sevgili Üstadım! Bu kıymetdar Risale ile mücahid Talebelerimize öyle güzel bir ilâç takdim ediyorsunuz ki, bu ilâçlarla manevî yaralarımızı o kadar güzel ve çabuk tedavi ediyorsunuz ki; o pek

müdhîş yaralarımız bir anda iltiyam buluyor, ızdırablarımız o anda zâil oluyor; Kalblerimiz serâpâ sürur ile doluyor. Rabb-i Kerimimize karşı taşımakta olduğumuz Muhabbetimiz tezayüd ediyor. Ve Hâlık-ı Rahîm'e karşı olan âdâbımıza bile halel gelmeyeceğini okudukça, vazifedeki şevk ve gayretimizi artırıyor.

Evet Aziz Üstadım... Ekser zamanlar ins ve cinn şeytanlarının hücumlarından ve terbiye edemediğim âsi nefsimden gelen bir takım havatır-ı şeytaniyeden kurtulmak için, pek çok çabaladığım zamanlarım oluyordu. Kalb, bu gibi haletten kurtulmak için inziva ararken, Nakşî Kahramanlarının **تَرْكِ دُنْيَا تَرْكِ عُقْبَى تَرْكِ هَسْتَى تَرْكِ تَرْكِ** diye olan Esasatı dimağıma ilişiyordu. Fakat bu söze cevap veren Aziz Üstadımın beyanı arasında, "İnsan bir Kalbden ibaret olsa idi, bu söz doğru olabilirdi. Halbuki insanda, Kalbden başka Akıl, Ruh, Sır, nefis gibi mevcut olan Letaif ve Hasseleri, kendilerine mahsus vezaiife sevk ederek zengin bir dairede, Kalbin kumandası altında İfa-yı Ubudiyeti" tavsiye buyuruluyor. Güneş gibi böyle Hakikatleri izhar eden böyle Nurlu Düsturlar Talebelerinde Esas olduğu için, salif-ül arz havatıra çare arıyordum...

Talebelerinin her an ihtiyaçlarını düşünüp çareler arayan, ilâçlar hazırlayan, ihzaratını zahmetsiz olarak Talebelerine istimal ettiren... mukabilinde hiç bir şey istemeyerek minnet ve medhin Cenab-ı Hakk'a yapılmasını emreden Sevgili Üstadım! Size evvelden beri "Lokman" nazarıyla bakmaktayım.. Evet hakikaten bir Lokman'sınız. Lokman Hekim gibi, Kalbî arzularımızı işiterek bu Risaleler ile mualece uzatıyorsunuz. Bedi' olan Cenab-ı Hakk'ın bedayii içinde, Kemaliyle her cihette derece-i nihayeye vâsıl olan bedi' Kelâmından, bedi' bir Kulu ile ihsan ettiği bu bedayii medhedebilmek, intak-ı bilhak olmadıkça elbette imkânsızdır. Bu vâdide ne kadar söz söylenilse yine azdır...

Sevgili Üstadım, herhangi bir Risaleyi açıp okuyacak olsam, hissem kadar Dersimi alıyorum. Halbuki evvelce bu Risaleleri tamamen yazdığım için, okumağa pek az vakit bulabiliyordum ve el'an da öyleyim. Evvelce okuduğum zamanlar istifadem az oluyordu. Şimdi ise, Nurların Hakikatlerini gördükçe minnet ve şükürüm tezayüd ediyor, Kalbim Nurlar ile doluyor, Ruhum Nurlarla istirahat ediyor, Letaifim

bu Nurlar ile hisseleri kadar feyizyab oluyor. Ve yine Cenab-ı Hak'tan ümid ediyorum ki, hissem ve istifadem, gün geçtikçe çoğalacaktır ve nasibim artacaktır...

Bu hâdisat gösteriyor ki, bedi' Âsârın büyük bir Hâsiyeti ve bir Kerametidir ki, Talebelerini başka ellere vermiyor ve nurlandırmak için başka kapılara boyun büktürmüyor. Ağlayan Kalblerimize teselliler veriyor. İmanlarımızı takviye ediyor. Lika-i İlahîyi iştiyakla istetiyor ve sonunda da, "Ya Rab! Sen Üstadımızdan hoşnud olacağı tarzda razı ol!" nidalarını, lisanen ve kalben söylettiriyor.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Talebeniz
Ahmed Husrev

* * *

(Sabri'nin bir fıkrasıdır)

Eyyühe-l Üstad,

Eyyam-ı baharın her bir gününün, birer letafet ve taravet-i bîmisali ve acib tebeddülü; Fâtır-ı Akdes Hazretlerinin nihayetsiz Kudret ve Azametini irae eylediği gibi, Derya-yı Nur'un da bînazir ve hayretbahş bir baharı; Minhaclar, Mirkatler, İstiazeler ve emsali latif, şirin, Nuranî ezhar ve esmar-ı bînihayeleri, Ehl-i İman ve Tevhide taze Hayat bahşediyorlar. Bu Nurlar öyle manevî gıdalar ki, herkesi, her an doyurmağa kâfi ve bu Elmaslar öyle kıymetdar birer rida'lardır ki, herkesi her zaman ısıtmağa vâfidir.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Aziz büyük Üstadım! Bu Risaleleri okudukça Ruhum güller gibi açılıyor, hayat-ı fâniyeden gelen âlâm ve meşakkati kaldırıp atıyor. Yerine, Kanaat gibi bir Kenz-i Mahfîyi iddihar ediyor. Ve diyorum: "Ey Ruh! Şimdiye kadar manevî talep ve arzularını temin eden Nur Fabrikasının Elmas ve Cevherlerinden her birerlerinin ayrı ayrı kıymet ve zarafetlerini görünce, bundan daha kıymetdar bir Eser olamaz deyip, sen halen, ben kalen hükmediyorduk. Envâr-ı Kur'âniye ve Reşehat-ı Furkaniye ve Lemaat -1 Bekaiyenin işte nihayeti yokmuş...

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hakaik-i Kur'âniyeden yevmen feyevmen nasibedar oluyoruz ve olacağız **اِنَّ شَاءَ اللّٰهُ**. Hemen Cenab-ı Kibriya şu Enhar-ı Kevseri, Hayat-ı Bâkiye harmanı olan Mahşere kadar akıtsın... **اٰمِيْنَ**.

Üstadım Efendim, bugün harekât-ı maziyem ile ahval-i hazıramı mukayese ciheti ihtar edildi. **عَلَى قَدْرِ اَلِاسْتِطَاعَةِ** tedkik ettim. Neticede ahval-i hazıramı **حَمْدًا ثُمَّ حَمْدًا** sıklet cihetinde pek hafif ve kıymet hususunda pek ağır buldum. Harekât-ı sâbıkam ise bunun hilafınadır. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ** Cenab-ı Feyyaz-ı Hakikî, âciz, fakir, muhtaç kullarından Rahmet-i Rabbaniyesini esirgemedi...

"Armut piş ağzıma düş" kabilinden her nevi malzeme-i cerra-hiye-i ruhiyeyi, hâzık bir operatörle beraber ihsan buyurdu. Eğer bizler, bu ameliyatı görmeseydik ve bu nurlu ve zevkli, şevkli İhrama girme-seydik, hubb-u câh yüzünden acaba hangi bid'attan geri duracaktık.

İşte **لَا يُعَدُّ وَلَا يُحْصَى** Nurların bîpâyan Füyuzatı, Zümre-i Muvahhidîni medyun-u şükran bırakmıştır. **اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ**

Hemen Cenab-ı Hak cümle Ümmet-i Muhammed'i (A.S.M.) Envâr-ı Kur'âniyeden müstefid ve hakikî Muvahhidîn sınıfına ilhak ve şimdiye kadar gafletle geçirdiğimiz zamanlardan, Defter-i A'malimize yazılan seyyiatımızı, Rahmetiyle afv buyursun.. **اٰمِيْنَ**.

Hulusi-i Sâni Sabri

* * *

(Zekâi'nin bir fıkrasıdır)

Üstadım!

Bir Meydan-ı Mücadele ve imtihan olan şu dünyanın her köşesinde beşere Ders-i İbret olacak bir hâdise, bir nümune eksik değil... Her yerde muhtelif-ül mizaç insanlarda ayrı ayrı temayülât-ı kalbiye bulunuyor. Hâdisat-ı dünyeviye içinde, en elîm olan şeyin, meslek-i uhreviye ve diniye perdesi altında vahşet ve hayvaniyet ruhlarıyla karşılaşmak olduğunu tecrübelerim ve müşahedelerim bana öğretiyor.

Evet Ehl-i İman için mûcib-i teessür şeyler, kendisini ıslah-ı hale irca' etmek üzere, Ubudiyetle Hâlıkına yalvarırken, bir mülhidin uysal bir mahluk gibi sokularak, birkaç zaman hileli etvar gösterdikten sonra, ruhunun çirkinliği ile karşısındakine hücum ederek, kendine onu benzetmek istemelerini ve hattâ karşısındaki Mü'min hakkında, sû'-i zan ve sû'-i tefehhüme düştüğünü görmektir.

Ah Üstadım, ne vardı, insanlar ya görüldüğü gibi olsa, yahut olduğu gibi görünseler idi. Ehl-i İrşad, Ahkâm-ı Kur'âniyeyi tebliğ hususunda müşkilât çekmeyecek ve inkâr edilmeyecekti. Benim gibi henüz kendini ıslah edemeyenler de, bazı budalaların ruhlarında safiyet ve Hüsn-ü İnsaniyet aramaya çalışmayacaktı.

Aziz Üstadım, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Cenab-ı Hak Hak ve Hakikatın güneş gibi yükseldiğini size ve bize gösterebilir. Bir zindan hayatına benzeyen, birçok manevî mahrumiyetler içerisinde geçen şu günleri, sürurlu ve serbest günlere tebdil eylesin. **أَمِينَ**.

Talebeniz **Zekâi**

* * *

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Üstad-ı Ekremim!

Hikmet-ül İstiaze'nin ikinci kısmı öyle kıymetdar bir Hazine-i Cevahir ve maraz-ı vesvesenin iksir bir ilâcıdır ki, Âlem-i Fâniden Âlem-i Bekaya geçünceye kadar, nefis ve şeytanın hücumuna maruz bulunan insan, Kalbinin üzerine asıp beraberinde taşımalı. O iki düşman her zaman köpük gibi, zahirde birşeye benzeyip, Hakikatte ele avuca girmeyen havaî itirazat-ı muannidane yaparlar. Onlara karşı en rasin Tahassüngâh ve en güzel Esliha ve bu uğurda sarfedilecek hâlis Sikkeler bunlardır. Zira vücudumda tecrübe yaptım. Sualleri okuduğum vakit nefsim, sual cihetine mâil bulunuyor ve ehemmiyet veriyor. Fakat **الْحَمْدُ لِلَّهِ** akabinde, tevali eden Kur'ânî Elmas Müdafaalar, o kabil emraz-ı nefsanıyeyi çabuk çürütüyor ve kökünden kurutuyor. Şu Nuranî ve Kur'ânî Hikmetleri, bihakkın takdir hususunda, Zîruh ve Zîşuurun mükemmeli bulunan nev'-i beşerin, Bidayet-i Vahiyden tâ Haşre kadar, İ'caz ve İcazında izhar-ı acz edegeldikleri, Davamızın bâriz ve zahir bir delilidir.

Hülâsa: Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Ahkâm-ı bî-Nazirinden olan şu Risale-i İstiaze-yi Furkaniyeyi mütalaamda, Derya-yı Hakaikte sermest-i hayran kalarak kemal-i aşkla dedim: Yâ Rab, şu Kitab-ı Mübin'in İnfaz-ı Ahkâmını teshil ve teysir ve Dellâl-ı Kur'ânı da Âmâl ve Makasidinde muvaffak ve cemi' İhvanımla beraber bu kemter kulunu da, hulûl-i ecelime değin, Kitab-ı Mübin'e Hâdim buyur, Duasıyla arıza-i âciziyeye hâtime veririm.

S a b r i

* * *

(Hâfız Ali'nin fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

Bu defa irsaline İnayet buyurulan Hikmet-ül İstiaze'nin İkinci Kısmını aldım. Sekizinci İşarete isbat edilip gösterilen Hak ve Hakikat, dalalet vâdilerinde uçan serseri mudillerin yollarını pek vâzih tenvir ile, onlara hem kendilerinin ne yaptıklarını, hem Cadde-i Hakikatı göstermekle İcazıyla azîm bir mes'ele tahayyül buyuruluyor.

Dokuzuncu İşaret'te ise, bütün Ehl-i İman ve bilhassa Risale-i Envâr ile Hilkat-ı İnsaniyenin Gaye-i Hakikîsini anlamaya çalışan Talebeleriniz, ruhen istikbale gittikçe, bu mes'ele pek geniş bir daire olarak, Hazret-i Âdem'den beri bütün Peygamberan-ı İzam Hazeratının ehl-i dalalete karşı mağlubiyeti ve feci' hâdiseler çok düşündürüyor ve Kalbi zedeliyordu. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** O geniş daire öyle tenvir ediliyor ki; içinde Üstad'dan, Fahr-ül Mürselîn'den, Hazret-i Âdem'e kadar müşkilât, Hak ve Hakikat kılincıyla fethedilip, Akıl ve Kalb **صَدَقْتَ وَ بِالْحَقِّ نَطَقْتَ** diye tasdik ediyorlar.

Onuncu İşaret'i yazarken elimden Kalemi bırakarak hazırûna okudum. İçinde temsilin misal değil, Hakikat olduğunu ve böyle bir Hakikatı, İsm-i Hakîm ve İsm-i Nur ve İsm-i Bed'î'nin Cilvesiyle görüleceğini derkettim ve hayalen tatbikine çıktım. Pek doğru bir Esas olduğunu anladım, Cenab-ı Hakk'a şükrettim.

Onbirinci İşarete gösterilen Zecr-i Kur'ânî, Kâinat tarlasının mahsulü, makinasının mensucatı insan nev'i olduğu ve umum mevcudat semeratıyla o nev'e Hizmet ettiklerinden insan hodgâmlığıyla, bedbînliğiyle o azîm gaye-i dünyayı hiçe indirmesiyle, büyük çarklar

misillü anasır-ı külliye'nin insan aleyhine hareket ettiklerini ve mühlik mes'uliyetten kurtulmak ancak Kur'ân-ı Hakîm'in Daire-i Kudsiyesine girmek ve Fahr-ül Mürselîn'e ittiba etmekle olacağını beyan ile insanı kendine veznettiriyorsunuz.

Onikinci İşaret ve dört سوالin cevabının ihtiva ettikleri Hakikatlar; bizi arasıra kendi hesabına çalıştırmak isteyen ve cüz'-i ihtiyar ile kendisinde bir varlık görüp, istihkaka göz diken ve şöhet ve hodfüruşluk tahakkümüyle, hebaen çalışan nebatî ve hayvanî nefis ve heva zincirlerini, altun makaslarla keserek halas buyuruyorsunuz.

Onüçüncü İşaret ve üç nokta ile her zaman hususuyla mübarek vakitlerde bizimle uğraşan ve bazı ye'se düşüren, yüzümüzün siyahlığını görmeyip, Mü'min Kardeşlerimizin ufak tefek çizgiler nev'inden karalarıyla onları, bütün siyahlıkla ittiham ettiren, Cenab-ı Hak'ın Rahmetini ve Gaffar ve Rahîm İsimlerini tenkide cür'et eden ve bu yüzden büyük tahribatlara sebebiyet verdiren hizb-üş şeytanın kuvveti gösteriliyor.

Muhterem Üstadım, Bu işareti yazarken, Vücut Âlemine seyahata çıktım. İşarattaki noktalar bir müfettiş hükmüne geçti. İzah buyurulan kuvvetler yerinde görülüp, teslim-i silâh etmek üzere idiler. Bize bu kuvvetleri gösteren Kur'ân-ı Hakîm'den İstimdad ve Feyzi, her hatvelerimde istiyordum. Ve bize bu Esas Hakikat-ı Hayatın neticelerini, karanlıklarını gösteren Üstadımız, muvaffakiyetimizi Cenab-ı Hak'tan dilemekte olduğu, her an kendini göstermektedir. Ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** halas edecektir.

Muhterem Üstadım! Bu onüç İşaret, onüç cevahir kümesini muhtevidir. Bunlardan bazılarını ipe çizip göstermekle ve çizmemekle ve görmemekle, o cevahir hazinesine ve cevherlerine bir nakîse gelmeyeceğinden eğri ve doğru çizmek istediğim cevherler, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** hüsnünü zayi' etmez.

Ey Sevgili Üstadım, ne kadar teşekkürat-ı vefire îfa etsem ve hayli minnetdar olsam, yine îfa edemeyeceğime kail olduğumdan, dilerim Cenab-ı Hak'tan razı olacağımız kadar nail-i mükâfat eylesin.

آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

(Vezirzade Mustafa'nın fikrasıdır)

Aziz, Kıymetdar Üstadım!

Hesabsız hamd ve şükür ol Hâlık-ı Mennan Hazretlerine ki, ben Ümmi olduğum halde, hissiyat ve emellerimi, şu fâni ve âfıl olan hayat-ı dünyadan tecrid ile, Risale-i Nur Talebeleri içine girdim ve Hizb-ül Kur'ân Âlimlerine arkadaş oldum. Hizmet-i Neşriyede ve İlimde onlara yetişemiyorum. Fakat **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** İrtibat ve Muhabbet ve İhlasta yetişmeye çalışacağım. Ve Dua ile onların Kalemlerine yardım ediyorum. Risale-i Nur'a karşı hissiyatımı Ümmiliğim münasebetiyle yalnız rü'yalarım ile arz ediyorum.

Bu defa rü'yada Fahr-i Âlem (A.S.M.) Efendimiz Hazretlerini gördüğüm vakit, Sure-i Hacc'ın nihayetinde

مَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِنَّ اللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ilh.. okuyarak ve Şah-ı

Geylanî (kuddise Sırruhu) Hazretlerini gördüğüm vakit, Sure-i Nur'da

لَيْسَ عَلَى الْأَعْمَى حَرْجٌ Âyetini kıraat ederek nevmden bîdar oldum.

Ve anladım ki, bu âhirde Sünnet-i Seniyyeye dair mühim bir Risale yazıldığı için, Resul-i Ekrem (A.S.M.)'in makbulü olmuş ki, rü'yamda müşerref oldum. Ve o Âyet Risale-i Nur'un hülâsasını ifade ettiği gibi, ehl-i gafleti şiddetli tehdid eder. Şah-ı Geylanî'yi gördüğümün sebebi, Risale-i Nur'un Talebelerinin kudsî bir Üstadı, beni de Şakird kabul ettiğine dair bir işaret anladım ve bu Âyetler havsalamın haricinde olduğu halde, o Kudsî Zâtların hürmetine, kuvve-i hâfızamda her zaman okur ve bir genişlik hasıl olurdu.

Diğer bir rü'yamda, pek geniş bir daire, temelleri henüz inşa ediliyor görmüştüm. Bu defa o büyük bina ikmal edilmiş, içine girdiğimde sağ cihetini Câmi-i Şerif olarak gördüm. Ve Namaz kıldıktan sonra, bütün yazılan Risale-i Nur'u bana verdiler. Ben de yalnız bir adedini orada okumak üzere verdim. Binanın en yüksek ve ortasında bir dikmesinin değişmesi için ellerinde demir, vinç ile çalışanlar üç kişi idiler, gördüm. Tabirini siz Üstadıma havale ediyorum.

Ümmi Talebeniz **Mustafa**

(*Âsım Bey'in fıkrasıdır*)

Üstad-ı Ekremim!

Bu kerre ikmaline muvaffak olabildiğim üç Risale-i Şerife ki; Yirmidördüncü, Yirmidokuzuncu Söz, Otuzbirinci Mektub'un Beşinci Lem'ası Mirkat-üs Sünne Risaleleri bera-yı tashih ve Manzur-u Üstadanelerine buyurulmak üzere takdim edildi. Risale-i Şerifelerin cümlesi, birer Hakikat Nuru fıskıran birer Gülistan-ı Cinandır. Hele Otuzbirinci Mektub'un Lem'aları ki, Minhac-üs Sünne ve gerekse Tiryak-ı Maraz-ıl Bid'a olan Mirkat-üs Sünne okunmaya doyulmaz. Okudukça hissedilen manevî Sürur ve Füyuzatın hadd ü hududu bulunmaz bir Umman-ı Feyizdir. Bazı Cümleler oluyor ki, Namazdan evvel ve sonra fakirhaneye gelen İhvana müteaddid defalar okuyup feyizleniyoruz. Hele Giritli Hasan Efendi, gözyaşlarından kendisini alamıyor. Malûm-u Üstadaneleri, kendisi Kadirî Şeyhidir. Zât-ı Üstadanelerine ve bahusus Gavs-ül A'zam Şeyh Geylanî Hazretlerine merbutiyet ve muhabbeti derece-i nihayettedir.

Üstad-ı Ekremim! Bu defa Risale-i Şerifeler bir parça te'hire uğradı. Bunu, fakirin atalet, betalet ve kesaletine haml buyurmayınız. Şikayet değil müftehirane arz ediyorum. Bu sene Cenab-ı Hakk'ın fakire Lütf u İhsan ve Keremi çok oldu. **لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ** yüzbinlerce müteşekkirim. Ramazan Bayramından beri iki defadır hastalığım ki, el-ân nekahet devrindeyim; Risale-i Nur-u Şerifelerin istinsahına oldukça bir fasıla vermiş oldu. Çok şükür **الْحَمْدُ لِلَّهِ** bu hastalıklar bir İn'am-ı İlahîdir. Dua-yı Üstadaneleriyle sıhhatım yerine gelmektedir.

Âsım

* * *

(*Rüşdü Efendi'nin fıkrasıdır*)

Ey Aziz Üstadım!

Bu kadar azîm İhsanınız, beni Sevgili Üstadımızın nezdinde Talebelerin en sonuncusu olmak şerefini kazandırdığını tahattur ettirdikçe, Cenab-ı Vâcib-ül Vücut Hazretlerine gece ve gündüz Dua ediyorum. Ve bazı vakitlerde başım Secdede olduğu halde, mütemadiyen

ağlıyorum. Günahımın azameti, cürmümün hadsizliği, beni titretirken Sevgili Üstadımın Duası, Cenab-ı Hakk'ın Rahmeti, beni teselli ediyor.

Her gönderdiğiniz Risaleyi Kemal-i İştıyakla okuyorum. Kıymetli Kardeşlerimle belki her gün bir yerdeyim. İstifadem pek çok. Siz Üstadımın manevî Feyizlerini her vakit Risalelerden alıyorum.

Evet Aziz Üstadım, hissiyatımı yazabilsem her hafta Mektublarımla mukabele edeceğim ve size Mektub yazmak da, benim için en büyük meserrettir. Afvınıza istinad ederek, zahiren sükûtle ve manen Dergâh-ı Hüda'ya el açtığım vakitlerde, size âciz Rüşdü Talebeniz, aczini takdim ettikçe, Sevgili Üstadımdan bilmukabele gördüğüm Lütuflar karşısında, gözyaşlarımla cevaplar i'ta eyliyorum, Efendim.

Talebeniz **R ü ş d ü**

* * *

(Hâfız Ali'nin Dersini ne tarzda anladığını gösteren bir fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım!

Otuzbirinci Mektub'un Ondördüncü Lem'asının İkinci Makamını bir defa kendim okudum. Pek cüz'î istifade ile, dimağımda bir lezzet hissettim. İkinci ve üçüncü tekrarlarımda öyle bir Zevk-i Ruhanî uyandırdı ki; eğer Kalb ve Kalemim Ruhuma tercüman olabilseler, belki bir derece siz Üstadıma minnetdarane arza cür'et eylerdim. Heyhat ne Kalbim ve ne de Kalemim ve ne Ruhum, acz ile önüme çıktılar ve itiraf-ı kusur ediyordular.

Sevgili Hocam! Sözler ünvanıyla Neşr-i Envâr ve Feth-i Bâb-ı Rahmet eden Envâr-ı Kur'âniye esasen has, mahsus bir Sikke-i Hâtemi taşımaktadırlar. Her bir parçasından, şümüllü Rahmet-i İlahiyeye cüz'î, küllî bir kapısı var gösteriyor ve göstermekle kapıları açık bırakıyorlar. Bu mübarek Risaleyi, Süleyman, Zeki, Zekâî ve Lütfü Kardeşlerimle okurken, hayalime bir büyük müzeyyen bir saray gösterildi. Aslı ve Hakikatını ve vüs'atini ve müzeyyenatını temaşa için ruhen çıktım baktım ki, yorgun ve nazarım kesik bir tarzda geriye döndüm. Zekâî Kardeşim devam ediyordu. Tekrar o saray şeklinde mutantan, revnaktar, kıymetçe, mahiyetçe aynı ufak bir Saray - ı Vücut Âlemi gördüm. Ve feth - i bâb edip temaşa etmek istedim. Anahtarı

yoktu. Birden Kardeşimin ağzından **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** işittim.

Kapı açıldı. **الْحَمْدُ لِلَّهِ عَلَى نُورِ الْإِيمَانِ وَهِدَايَةِ الرَّحْمَنِ** dedim.

Gördüm ki; büyük sarayın müştemilâtı ve tezyinatı, o küçük sarayda dercedilmiş. Âdeta çarklardan mürekkebe bir saat ve çok ipleri hâvi bir nessacdır. Dikkat ettim, o saati kuran ve işleteni ve o ipleri gûna-gûna boyayıp dokuyanı, gündüzü gündüz eden güneş olduğu gibi, pek parlak bir surette izah buyurulunca gördüm. Tekrar **الْحَمْدُ لِلَّهِ** dedim ve şu Âlem-i Kübranın fihristesini ve nümunesini elime alınca artık pervasız seyahata çıktım.

Muhterem Üstadım! Şu söz öyle bir Hakikatı Ders veriyor ki, daha insana yabancı ve bilinmesi mümkün olmayan bir şey kalmıyor. Her gördüğü munis bir arkadaş oluyor ve susuz vâdiler ve geniş sahralar ve koca küre-i arz bir bahçe hükmünde Hâlık-ı Rahîm tarafından ihzar edilmiş ve Tılsımı da **بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ** olduğu ve Tılsımı bulunmazsa ve alınmazsa, o bahçede yaşamak mümkün olmadığı ve yaşasa da her tarafta yabancı olarak ve her hatvesinde istiskal edilerek, hayat değil, belki camid olarak bulunacağımı izah buyuruyorsunuz. Hele bizi her zaman, günde kırk defa havsalamız almayarak "ah!" ile geri dönen Mi'rac-ı Mü'min olan Namazda **إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ** Sırrı öyle bir düğme olarak gösteriliyor ki; her Mü'min kendi vücud Âleminde bir elektrik fabrikası görüyor. Ve düğmesini açınca bütün dünyayı ziya ile gösteriyor.

Sevgili Üstadım! Cenab-ı Hak bu kıymetli Eserleri Kıyamete kadar Mü'min kullarına yetiştirsin, Duasıyla hatm-i kelâm eylerim Efendim.

Kusurlu Talebeniz
Hâfız Ali

(Yeni mühim bir Kardeşimiz Müftü Ahmed Feyzi Efendi'nin fikrasıdır. Bu fikra çendan şahsıma bakıyor. O zât şahsımı görmemiş; Dellâllığım Eseri olan Risaleleri gördüğünden, haddimden pek çok fazla olan sena ve medhi, Risalelere ve Esrar-ı Kur'âna aid olduğu için kabul ettim.)

Hamd-ı bînihaye Kerim-i Müteâl'e, Salât ü Selâm Habib-i Zülcelal'e ve Onun Âl ve Ashabına.

Ey Bâkiye vâsıl olmuş fâni! Ve ey matlubun Bâb-ı Rahmetinde oturan mahub! Ve ey derecatın ekmeli olan Sıfat-ı Abdiyete sülûk edebilmiş Bahtiyar! Ve ey Şems-i Tâbân-ı Zülcemal'in karanlıklara aksettirdiği Ziya-yı Hidayet! Ve ey Habib-i Kuddüs'ün Tarîk-ı Ulviyetinde karanlıkları yarararak uçan Şahab-ı Şaşaanisar! Hatiat ve masiyet deryasının korkunç dalgaları arasında inleyen, Hâlık-ı Kerim'in bunca iltifatını nankörlükle karşılamaktan başka bir vaziyeti bulunmayan bu edna-yı mevcudat, nâil olduğun derece-i makbuliyetten bir katresinin olsun, kendine ihdasını senin şevket ve kereminden bekliyor. Ne olur beni kendine alıp, Hizmetinle müşerref kılsan. Ne olur, Habib-i Kibriya'ya benim de kendisinin Hizmetine intisabım için ve Onun uşşakının asgarı ve Hikmet ve Nurunun Dellâlı olmaklığım için yalvarsan ah!..

Her an ayaklarının altını öpmek
ateşle mütehassir ve nâlân,
ahkar-ı mahlukat
Ahmed Feyzi

* * *

(Ahmed Husrev'in Otuzbirinci Mektub'un, Ondördüncü Lem'asının İkinci Makamı münasebetiyle yazdığı fikradır)

Sevgili Üstadım Efendim Hazretleri!

Üç-dört gün evvel Cenab-ı Hakk'ın o mukaddes Kelâmından müjdeler çıkararak, Aktar-ı Âleme saçan coşkun denizlerin akıntıları gibi, feyizleriyle bizi mest eden, âfil güneşin her gündüze mahsus sönmez

ziyası gibi, ardı arası kesilmeyen Nurlarıyla bizi nurlandıran, hiçbir ferdi şübehatta boğmamak esası üzerine yürüyen, kendisine has Belâgatıyla Ukûlü teshir edecek bir kabiliyetle söyleyen, samiaları ve basıraları kendisine müteveccih kılan, o azametli Külliyyat-ı Nurdan bir Nur daha aldım.

Bu Nur, o güzel İslâm Nişanı ve o büyük Rahmet Hazinesinin keşşafı olan **بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ** in, binler Esrarından otuz Sırma mukabil, altı Sırla Nurlu Şualarını ezhanımıza nakşetmiş ve Rahmetin binbir Esmâ-i İlahiyeden gelen Şualarıyla, insana had ve hesaba gelmeyen Niam-ı Sübhaniyenin, meded elleriyle yardıma gönderildiğini öğretmekle, bizi sonsuz bir Derya-yı Feyze gark etmiştir.

Bu Kudsî Mübarek Kelimenin her Sure başında zikriyle, ehemmiyet ve azameti ve her hayırlı işlerde tekrarıyla mübarek bir Şefaathı olması, ferşte gezen insana, Arşa çıkacak kamet giydirmesi ve acz-i mutlakta çırpınan insanı, Kadîr-i Mutlak'a rabetmekle, insanın kıymet ve İzzeti gösterildikten sonra,

إِنَّ اللّٰهَ خَلَقَ الْإِنْسَانَ عَلَىٰ صُورَةِ الرَّحْمٰنِ Hadîs - i Şerifiyle Mün'im - i

Hakikî'nin binbir Esmâ-i Hüsnasının Cilvelerinin Şualarından tezahür eden Rahmetiyle perverde edilmek suretiyle de, Rahmetin bir Cilve-i Etemmi olduğu izah buyurulmuştur.

Sevgili Üstadım! Ruh-u İnsanın nazarını Akıl ve Kalbini ve muhayyilesini **بِسْمِ اللّٰهِ** ile Kâinat sîmasına, **الرَّحْمٰنِ** ile arz sîmasına, **الرَّحِیْمِ** ile ebna-yı cinsinin sîma-yı manevîsine dağıtıyor. Oralardaki Rahmet-i Vasia-i Külliyyenin Azametini, Letafetini gösteriyor.

Aziz Üstadım! Nazarım nereye ilişse, Aklım herhangi bir hali muhakeme etse, muhayyilem ne ile meşgul olsa, samiam ne duysa, Kalbim nereye

gitse, dolaştıkları yerlerde ve tesadüf ettikleri şeylerde, beşere bakan pek büyük Âsâr-ı Rahmeti görüyor. Semavat ve Arş, bütün heybetiyle insanların Seyrangâhı, Cennet Mesken-i Hakikîsi oluyor. Zemin bir hane şekline giriyor. Mele-i A'lâ'nın sekeneleri ve zemin yüzüne serpilmiş yüzbinlerce mahlukat ve nebatat enva'nının insanların hacetleri için koşuştuklarını, sineklerden balıklara, zerrelere yıldızlara kadar küçük büyük her bir masnu, insanların yüzüne vahşetle değil, gülerek baktıklarını görüyor.

Sonsuz Rahîm olan Hâlık-ı Azîm'in kusursuz olan bu kasrını temaşaya doyamayan Ruh, kendine avdet ediyor. Rahmetin nihayet derecede incelikleriyle tanzim ve idare edilen cisme bakıyor. Duyguları arasında yalnız muhayyilesine hasr-ı nazar ediyor. Bu muhayyilenin dimağda kendisine tahsis edilen mahalli, bir hardal tanesi kadarken, her zaman bütün Âlemi sinema şeritleri gibi hayal hanesinde dolaştırır. Hâfıza bir çeşit, Akıl ayrı bir çeşit, Fikir başka bir halde, Kalb daha başka, kâmil İnsanlarda hal-i faaliyette olan diğer Letaif daha başka bir şekilde, bâsıra, sâmia, zaika, lâmise, şâmme gibi Havass-ı Zahirînin istiab ettikleri manevî sahalara nisbetle, nihayet derecede küçük bir dimağında yerleştikleri halde, yekdiğerine karışmayarak, biri diğèrinin vazifesine müdahale etmeyerek, ayrı ayrı vazifelerde, ayrı ayrı dairelerde gayet muntazam çalıştıklarını ve hattâ etibbanın bile senelerce tahsil ederek içinden çıkamadıkları vücud-u beşerin herbir kısmının, her bir uzvunun inceliklerini görüyor. Bu derece Rahmetle tanzim edilen, bu kadar muhtelif Vezaif ile çalıştırılan, bu muhayyir-il ukûl makineyi temaşa eden Ruh, bu makine üzerindeki derece-i mâlikiyetini düşünüyor. Hükmünün hiçbir uzva tesir etmediğini görünce, sığınacak bir yer, iltica edecek bir mahal, perverde edilecek bir varlık arıyor. İşte o vakit bu kadar Rahmetiyle perverde eden Hallak-ı Azîm'e karşı Secde-i Şükranı kapanarak ağlıyor, ağlıyor, ağlıyor. Bütün dertlerini döküyor. Onun, yalnız Onun Lütf u Keremine iltica ederek afv olunmak, dünyada olduğu gibi ukbada da sevdikleriyle birlikte va'dettiği Cennet'te bulundurulmasını istiyor ve yalvarıyor.

Ahmed Husrev

* * *

(*Re'fet Bey'in fıkrasıdır*)

Aziz ve Muhterem Üstadım Efendim!

Geçen hafta aldığım Mektubda, "Senin ve Şerif Efendi'nin ifadeleri kısadır, birşey anlaşılıyor. Tenkid mi? Takdir mi?" buyurdunuz. Bütün Eserlerinizi takdir ve kemal-i istihsan ile karşıladığımız malûm-u âlileridir. Esasen tenkid edecek kudret-i ilmiye değil bizde, Türkiye Ülemasında olmadığı hâdisat ile sabittir.

Sinn-i sabavetinizde şark Ülemasını ilzam etmeniz ve ondan sonra İstanbul'a gelerek bil'umum Ülemanın nazar-ı takdir ve hürmetini celbetmeniz, bu hususu isbata kâfidir. Gerek Şerif Efendi ve gerekse Hikmet-ül İstiaze ve Besmele Sırrını okuyan diğer arkadaşlar duydukları hazz-ı manevîden gaşy olmuşlardır.

Fakire gelince, Sözler hakkında hiçbir şey yazmazsam bile o kemal-i takdirdendir. Zira şimdiye kadar büyük bir zevk ile mükerreren okuduğum ve daima okumaktan hâlî kalmadığım Sözler ve Mektubat hakkında kanaatlerimi daima Üstadıma arz ettiğimden, yazacak Kelime bulamıyorum. O da âcizliğimden olsa gerektir. Bir Risale ne kadar parlaksa, onu takib eden ondan çok ziyade parlaktır. Binaenaleyh ne yazsak hakıyla ifade-i meram etmiş olamıyorum.

Şimdi hayatım çok zevklidir. Sözler'in tedkikatıyla meşgulüm. Evvelki okuyuşlarımda hazmedemiyordum. Şimdi gayet yavaş ve dikkatli okuyup anlamaya çalışıyorum. Takıldığım noktalar oluyor, soruyorum. Bu vesile ile istifade fazladır. Nitekim Yirmidördüncü Söz'ün Birinci ve İkinci Dalında çok tevakkuf ettim. Lâyıkıyla anlayamadım. Üstadımızla görüştüğümde bu iki Dal'ın şifahen izahını rica edeceğim.

Muhterem Üstadım, fakirin bir nokta çok hayretini mûcib oluyor. Sizden bir mes'elenin izahını rica ediyorum. İzah ediyorsunuz. O izahta da, muhtac-ı izah noktaları bulunuyor. Öyle latif ve şümüllü Cümlelerle cevab veriyorsunuz ki, o Cümleleri de anlamak için sual îcab ediyor. Bundan şu netice çıkıyor ki; Sözlerinizin her satırı, bir Kitab teşkil edecek kadar şümüllü ve manidardır. İstenildiği kadar izah olunabilecektir.

R e ' f e t

(Doktor İbrahim'in fikrasıdır)

Efendim!

Nuranî ve ziyadar Cadde-i Kübra-yı Maneviyede seyr ü seyahat eden umum Âhîret Kardeşlerimle her hafta görüşüyor ve âramsız tulû' eden Risale-i Nur Eczaları gibi, Feyiz ve Marifet güneşlerinin haberlerini işittikçe; Ruhum güller gibi açılıyor, hubur ve ibtihaca müstağrak oluyor. Ve istidadım nisbetinde bir-iki mes'elecik öğrenmeye sa'y ediyor isem de, bu Envâr-ı Bahr-ı Muhitten Kardeşlerimin Ruhlarına in'ikas eden mesâilden bahis arızaları tahrir ve takdim ettiklerini gördükçe, adem-i muvaffakiyetimden mütevellid esef ve kederim hasebiyle cehlîmden el-eman çekiyorum. "Ümmilik ne güç imiş" diye Ruhum ağlıyor. Mu'terifane, "İbrahim, müstehaksın" diyorum. Nihayet yine ümidimi Rabbinden kesmeyerek diyorum: "Bir müessesenin başmüdürü, muavini, kâtibi, müvezzii, tahsildari, hademesi olur. Fakir kısmen müvezzilik, kısmen hademelik sıfatıyla bulunsam ne zararı var?" deyip müteselli oluyorum.

İ b r a h i m

* * *

(Osman Nuri'nin fikrasıdır)

KUR'ÂN-I AZÎM

Bir Kelimeni, milyonlar defa tekrar okusam
İlk başladığım lezzeti, daima duyurum.

Sen İslâm ocaklarının sönmez bir Lem'asısın
Sen o misilsiz Zâtın, emsalsiz Kelâmısın
Rabbin en Sevgili Resulüne kısmet olan
Değerli binbir çeşit isbatlı Kelâmısın.

Hangi Kitab var ki, asırlarca böyle hürmetle okunsun
Nasıl bir nankör var ki, gelsin Sana dokunsun
Hâşâ, Sana inanmayanlar kâfirse bile
Gelsin onun Dellâlinin yanına otursun.

O Dellâldan alınca Ders-i İlhamı
Lanetler eder, inkâr ettiğine Kur'ân'ı
İlmin en derin Hocası, bürhanı
Zelil eder, karşısında Seni tanımayanı.

Kudsî Kitabın çok ünlü, Onun Dellâlı Üstadım Said
Gönül ister ki, o ayarda bulunsun binler Said.

Aynı günün sabahı okuduğum, büyük ve Kudsî Kitabımız olan Kur'ân-ı Azîmüşşan'dan aldığım Nurlu İlham-ı İlahîden, dolayısıyla güneş gibi kuvvetli olan Risale-i Âliyelerinizin âcizde bıraktığı derin his ve tesirlerden doğmuştur.

Osman Nuri

* * *

(Hulusi'nin fıkrasıdır}

Bu Mirkat-üs Sünnet olan mübarek Mektub hakkındaki ihtisaslarımı arza maalesef muktedir değilim. Fakat İstikametli Tefsir, İ'cazlı Beyan, Nurlu İlân gibi şanına lâyük tabirle tavsif edebileceğim Beşinci Lem'anın onbir nükteyi ihtiva edişini manidar buldum. Sanki manen diyor: İfa-yı Sünnet ile mükellef olduğumuz, ol Nebiyy-i Zîşan'ın Taraf-ı İlahîden getirip haber verdiği yakînen malûm olan şeylerin Hak olduğunu bilip, Kalb ile tasdik ve dil ile ikrar etmek suretiyle, tarif olunan İman ve İslâmın Şartlarının mecmuu olan onbir adediyle bu Nurlu Mektubdaki nüktelerde sarih Tevafuk vardır. Madem böyledir, Mü'minin diyen İttiba-ı Sünnet etmeli.

لَا تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ Müslümanım, iddiasında bulunan ve الْحَمْدُ لِلَّهِ itabından kurtulmak isteyen Sünnete yapışmalı, ilh.. Hakaiki Ders veriyor.

Bu Mektubu almazdan evvel Allah hayretsin, bir gece rü'yamda büyük bir Câmi'de bulunuyorum. Namaz kılındıktan sonra, ben kapıya yakın bir yerde ayakta duruyorum. Baktım, Mihrabın sol tarafından küçük ve toplu bir Cemaat geliyor. Bana yaklaştıkları zaman, "İşte Abdülkadir-i Geylanî Hazretleri" diye kulağıma bir ses geldi. Gayr-ı ihtiyarî (Meded ya Gavs-ı A'zam) diyerek, ağlayarak ayağına kapandım. Mübarek sol Elleriyle beni yerden kaldırdılar ve şefkat gösterdiler. Kendileri uzun boylu, çok mehib ve üzerlerinde siyah bir sako, mübarek Sakalları siyah, pek az ağarmış. Beşûş ve nuranî bir çehre. Mübarek Başlarında bir mahrut-u nâkis şeklinde yüksek ve çok beyaz bir Sarık vardı. Câmiden çıkınca, bitişik bir odada Cemaatle beraber oturduğumuzu da hatırlıyorum. Bu rü'ya bana çok zevk vermekle beraber, Dua ve Himmethlerinin Hizb-ül Kur'ân üzerinde her zaman mevcut bulunduğuna daha ziyade yakîn hasıl ettirdi.

Hulusi

(Sabri'nin fıkrasıdır)

Bu kerre bir kıt'a Lütufname-i Fâzılâne-i Mergubeleriyle Tereşşuhât-ı Kitâb-ı Mübin'in bir zübdesi bulunan, Fihriste-i Mübin'in Dördüncü Kısmını, Süleyman Efendi Kardeşimiz yediyle aldım, okudum. Müellifine, Kâtibine, Naşirine, Hâdimlerine binler Dualar ettim. Hakikaten vakt-i kıraatım olan iki saat zarfında, Risalât-ün Nur ve Mektubat-ün Nur'un kâffesini icmalen okumuş kadar mütelevviz ve müstefid oldum. Ve şöyle dedim: Lütufname-i Keremkârîlerinde işaret buyurulduğu üzere, dört nüsha değil, belki birkaç ay, her Vazifeye tercihan fihristeyi Teksir ve Neşre sa'y etmeliyiz.

Madem ki, gayemiz Neşr-i Envâr-ı Hakaik-i Kur'ândır. Bu mübarek ve kıymetdar Eser-i Giranbaha ise Hakaik-i Kur'âniyenin hülâsası ve zübdesi ve tabiri caiz ise, tam bir pişdarıdır. Miftah-ün Nusret ve Mirkat-ül Fütuhtur.

Üstad-ı Azizim! Mukaddemen bu kıymetdar Eserleri Avn-i İlahî ile vücuda getirdikçe, bu kusurlu Talebenizi de, bir muhatab addederek her Eseri irsal ve tenvir buyurmakta idiniz. Fakat o zamanlar, gayr-ı ihtiyarî Nurla, zulümat karşısında bulunmağım hasebiyle, Nurlar ile aramdaki perde açılmamıştı. Şimdi o semm-i katil tabirine lâyük muhalif, zıd, menfî cereyanların zevaliyle, Envâr-ı Bînihaye-i Kur'âniyenin **الْحَمْدُ لِلَّهِ** kapıları açıldı. Salif-ül arz zulümatın zebunu bulunduğum sıralarda münteşir Âsârı tekrar okuyup yazıyorum.

Risalelerin Derece-i Kıymetlerini ve bahşettiği Feyzi ve Fevzi arzetmek, Lisan ve Kalemin fersah fersah iktidarının fevkindedir. Bu mübarek ve kudsî Tereşşuhât-ı Kur'âniye ve Lemaat-ı Furkaniyeyi, hakikî bir Dellâl-ı Kur'ân olmalı ki, hakkıyla takdir ve sena edebilsin. Zira bu Hayat-ı Hakikiye ve Sermediye Hazineledeki müsta'mel Kelimat ve Tabiratın kâffesi sairlerine **مِنْ كُلِّ الْوُجُوهِ** faik ve bâkir Beyanatı havi, Kemal-i Selaset ve Cezalet ve şâyan-ı gıpta ve hayret, dirayeti müştemil ve câmi' ve cümel ve fikarat İsm-i Bedi' ve Hakîm'in bir Cilve-i Hâssa ve mümtazesidir, Dersem binden bir Hakkımı bile vermiş olamam.

Hülâsa: Bu Nurların kâffesi deccallara mahsus ve müstahzar Elmas Gülleler ve Ehl-i İman için Menba'-ı Envâr-ı Hakaik olan Kur'ân-ı Hakîm'den son asırda nebean etmiş, binler Âb-ı Hayat-ı Bâkiye Hazineleleridir.

(*Hâfiz Ali'nin fıkrasıdır*)

Sevgili Üstadım Efendim Hazretleri!

Otuzbirinci Mektub'un Onbeşinci Lem'asının birinci kısmını, büyük bir meserretle aldım.

Sevgili Üstadım, zâten fakir, âcizane nazarımda, "Şems-i Hidayet'ten Neşr-i Envâr eden Sözcükler" Hak ve hem Hakikat olarak, Hakikat Âleminin çarşısıdır. Hakikat Âleminde ne varsa, o kadar zengin, o kadar mücehhez, o kadar bîpâyandır. Böyle bir Çarşı-yı Âlem mallarını almak lâzım ki, bir padişah kuvveti olsun. Eğer görmekse, öyle bir keskin nafiz, seyyar bir nazar olmalı ki, seyr-i seyahat ile görebilirsin. Bu da pek ender bulunduğundan, almak ve görmek için lâzım ki, bütün malların bir nümune levhası bulunsun.

Ey Sevgili Üstad! Her nümune levhaları mukaddema görülüyordu ki, yalnız bir parça ile topların ve küllîlerin nevilerini gösterir. Daha bir şeye yaramaz. Fakat seraser Nur olan Hazine-i Bînihayenin Fihriste ve nümune levhasının her parçasından, "Hanifen Müslimen" gömleği çıkacak hârika derecede parçaları ve kıymetleri hâvidirler. Nasıl umuma muhalif Külliyyatla hârika olduğu gibi, cüz'iyatlarıyla hârika bir hâtemi taşıyorlar.

Evet Üstadım, bu Mektubu istinsah ederken Kalb ve Ruhum cûş u huruşa gelerek bütün Envâr-ı Resaili kemal-i şevk ve tahassürle görmek istiyordular.

Demek Üstadım, umum Risalelerin her parçasına ihtiyacımız olduğu gibi, her parçayı da birden görmeye şiddetle ihtiyaç varmış. Cenab-ı Vâcib-ül Vücut size Kemal-i Rahmet ve Merhametinden, o Rahmet ve Merhametinin iktizasıyla nâil-i mükâfat buyursun. آمین.

Hâfiz Ali

* * *

(*Kardeşim Abdülmecid'in fıkrasıdır. Hulusi Bey'e yazdığı Mektubdandır.*)

Ey El-Aziz'in Azizi, Hazret-i Seyda'nın Muhterem Tilmizi!

Teşnesi bulunduğum tebşirnamelerinizi memnuniyetle aldım. Var olunuz. Cevabları yazmak îcab eder amma ne yazayım. Ruh nâhoş, Kalb bîhoş, kafam bomboş. Zira etraf-ı erbaamdan takattur eden vahşetler,

kasavetler, yeisler, beisleri tasavvur ettikçe biri cinnete yani cünuna, diğeri Cennete yani Şam'a gitmek üzere, Akl u Ruhum seferber vaziyetini alıyorlar. Bunun içindir ki, ne Seyda'nın yani Üstad'ın Talebeliğini ve ne de sizin Kardeşliğinizi bihakkın îfa edemediğimden ne yazacağımı bilemiyorum.

Hem de sizden gelen Mektublar saf, temiz, nurlu bir fikirden çıktığından, okuyanlara ışık veriyor. Zulmetli fikrimden çıkan arızalar ise, size zulmet vereceği ihtimalinden korkarak titreye titreye takdime cesaret edemiyorum.

A b d ü l m e c i d

* * *

(Re'fet Bey'in bir fıkrasıdır)

Aziz ve Muhterem Üstadım Efendim!

Sözlerin ve Mektubat'ın ve Pencereleler'in Fihristesi o kadar güzel olmuş ki, bir defa sathî bir nazar atfeden kimse, Risale-ün Nur Eczalarının kıymet ve ehemmiyeti hakkında yek nazarda bir fikir edinebilir. Bu Fihriste umum Risalelere bedeldir. Hiçbir müellif, yazmış olduğu yüzyirmi kadar Kitabının, her birisinin hülâsa-i mealinden ve bilhassa metnindeki Âyâtı, birer birer münasib ve manidar bir tarzda ta'dad etmek suretiyle Risalelerin gayatından ve mahiyetinden bahsetmek şartıyla böyle ehemmiyetli dört Risaleyi vücuda getiremez. Fihriste'nin bâriz bir vasfı daha var ki, o da kendi ihtiyarınızla olmayıp, Sünuhat-ı Kalbiye ile olduğunu isbat ediyor. Biz bu halleri gördükçe, sizin gibi bir Üstada nâiliyetimizden dolayı Rabbimize çok şükür etmekteyiz.

R e ' f e t

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır. Eğirdir'de bir Kardeşimize gönderdiği Mektubdandır.)

Üstad Hazretlerinin son Otuzbirinci Mektub'un, Onüç ve Ondördüncü Lem'alarını hâvi olan pek kıymetli, nurlu ve hikmetli, serapa Nur olan Hakaik Derslerinden derin manalı, şirin lezzetli, asel-i musaffa nev'inden ekmel Eserlerini almakla bahtiyar, cevab takdimine muvaffak olmamakla bedbahtım. Şuracıkta karalamaya niyet eylediğim birkaç satırla, o Ders - i Hakaikten aldığım Feyzi izah veya

duygularımı nakletmek istemiyorum. Çünkü bu Dersin nihayetindeki hususî haşiye, sanki manen beni bir müddet Mektub yazmaktan men'etti. Zahirî manalar da, bu işaretin doğrudan doğruya bu bîçareye aid olduğunu göstermektedir. Bu Nurlu Dersi bir defa (Onüçüncü Lem'a kısmını) İmam Ömer Efendi gibi arkadaşlara okuyabildim.

Sevgili Üstadımın Emirleri, İşaretleri, Dersleri, Tenbihleri, İkazları, İrşadları, Tehdidleri, Şefkatleri hep Hakikatlıdır. Bugüne kadar söylenmişler böyle olmakla beraber, bundan sonrakiler de aynı mahiyettedir. Aslâ şübhe ve tereddüdüm yoktur. Tabiî, sevk-i tabiî tesadüf değil. Hakikî, fitrî Sevk-i İlahî, Kader-i Sübhanî, her işimizde hâkim. Cüz'-i ihtiyarımızla seyyiatımızdan mes'ul olmakla beraber, Hasenat Tevfik-i Huda ile olduğuna, Kur'ân-ı Bahir-ül Bürhan Şahid-i Sadıktır.

H u l u s i

* * *

(Eğirdir Müftüsüne son ihtar)

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Eski bir dost ve İlim noktasında bir arkadaş olmak üzere sizinle bir hasb-i hal edeceğim. İkimize taalluk eden mühim bir musibet-i diniyeyi size haber veriyorum. Bunun telafisine mümkün olduğu kadar beraber çalışmalıyız. Şöyle ki:

Zâtınız, herkesten ziyade Hizmetimize taraftar ve hararetle himayetkâr olmak lâzım gelirken, maatteessüf meçhul sebeblerle aksimize tarafgirane ve bize karşı soğukça rakibane baktığınızdan, oğlunuzu bu köyde yerleştirip ona dost-ahbab buldurmak için çalıştınız. Neticesinde burada öyle bir vaziyet hasıl olmuş ki, mahiyetini

düşündükçe senin bedeline Ruhum titriyor. Çünkü **السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ**

Kaidesine bu vaziyetten gelen günahlardan, seyyiattan siz mes'ulsünüz.

Zehire tiryak namı vermekle, tiryak olmadığı gibi; zendeka hissiyatını veren ve dinsizliğe zemin ihzar eden bir heyetin vaziyetine, ne nam verilirse verilsin, genç yurdu denilsin, hattâ mübarekler yurdu denilsin, ne denilirse denilsin o mana değişmez. Başka yerlerde, genç yurdu ve türklük meclisi, teceddüd mahfeli gibi isim ve ünvanlarla bulunan heyetler, başka şekillerde zararsız bir surette bulunabilirler.

Fakat bu köyde madem sekiz senedir ki, sırf Esasat-ı İmaniye, Usûl-ü Hakaik-i Diniye ile meşgulüz. Elbette bu köyde bize karşı muannidane bir heyetin takib edeceği esas, İmansızlığa ve Usûl-ü Diniyeye muhalif, hattâ zendeka hesabına bir hareket yerine girer. Bilinsin bilinmesin netice öyle çıkar. Çünkü bu havalide umumca tebeyyün etmiş ki, siyaset cereyanlarıyla alâkadar değilim, belki yalnız Hakaik-i Diniye ile meşgulüz. Şimdi burada birisi bize muhalif hareket etse, hükûmet hesabına olamaz; çünkü mesleğimiz siyasî değil. Hem yeni bid'alar hesabına da olamaz, çünkü hakikî meşgalemiz, Esasat-ı İmaniye ve Kur'ânîyedir.

Hem resmî Diyanet Dairesinin emirleri hesabına dahi değil. Çünkü emirlerini tenkid ve muhalefet meşgalesi bizi kudsî Hizmetimizden men'ettiği için, o meşgaleyi başkasına bırakıp onunla meşgul olmuyoruz. Mümkün olduğu kadar o emirlere karşı temas ettirmemeye çalışıyoruz.

Öyle ise, sekiz sene bu Cereyan-ı İmanî Merkezi olan bu köyde, bize karşı muhalefetkârane ve mütecavizane vaziyet alan, ne nam verilirse verilsin, muhalefeti zendeka hesabına ve İmansızlık namına kaydedilecek.

İşte sizin ilminize ve makam-ı içtimaînize ve mensab-ı fetvanıza ve bu havalideki nüfuzunuza ve evlâd hakkındaki müfrit şefkatinizden gelen teşvikkârane muavenetinize istinad ederek; burada hem beni, hem seni pek ciddî alâkadar edecek bir vaziyet vücuda geliyor.

Ben kendim burada muvakkatım, ıslahına da mükellef değilim, belki bir derece mes'uliyetten kurtulabilirim. Fakat zâtınız hem sebep, hem nokta-i istinad olduğunuzdan, o vaziyetten gelen müdhiş meyveler defter-i a'malinize geçmemek için, her şeyden evvel bu vaziyeti ıslah etmelisiniz veyahut oğlunu buradan çek. O daimî senin

manevî zararına günah işleyecek tezgâhı tebdil etmeye çalış. Zâtınıza bu tezgâhın mahsulâtından nümune olarak sizin hesabınıza, bana muhalif suretinde gelen yalnız iki küçük nümuneyi göstereceğim:

Birincisi: Beni haddimden çok fazla hüsn-ü zanda bulunan ve harekâtımı herkesten ziyade Hak telakki eden bir Ehl-i İlim, sana itimaden oğlunuza meslekçe dostluk etmiş. O adam bir gün yanıma geldi. Hususî odamda Namazımı kılmak vakti geldi. Benimle beraber Cemaatle kılmak onun yanında çok ehemmiyetli olduğu halde, gizli Ezan-ı Muhammedîyi (A.S.M.) işitmekten kulağı müteneffirane, havftan gelen istikrah ile, kalktı kaçtı. Bu işe sen fetva ver. Fahr-i Âlem (A.S.M.)ın en nuranî, leziz, kudsî Kelimatını işitmekten kaçan bir kulağın altında olan kalbde bulunan İman, ne hale girdiğini sen söyle!

Bu böyle olsa, başka cahil yahut gençler, o meslekte nasıl boya alırlar, kıyas ediniz. Benimle beraber bu işe ağlayınız.

İkincisi: Bir dostum var idi, Takvası ifrat derecesinde idi. Benim yanıma geldiği vakit, Âhirete aid en güzel parçaları bana gösteriyordu ve ihtar ediyordu. Zâtınız onu bir derece benden soğutmak ve senin oğluna dost yapmak suretinde onunla konuşmuşsunuz.

İşte o zât, o telkinattan sonra geçen Ramazanda bir gün, bana hülâgu ve cengiz vakıalarını okutmak için gösterdi. "Aman bunları oku" dedi. Ben kemal-i taaccüb ve hayretten dedim: "Kardeşim sen divane mi oldun? Benim Delail-i Hayrat'ı okumağa vaktim yok. Böyle zalemelerin sergüzeşt-i zalimanelerini, bu Ramazan-ı Şerif'te bana okutmak hissini nereden kaptın" dedim. Haftada iki defa yanıma gelen o has dostumu, iki ayda bir defa daha göremedim. Fakat hakkında İnayet vardı, o halden kurtuldu.

Her ne ise... Bu nev'den olan elîm hâdiseler çoktur. Hakikatlı bir Kardeşimin neseben Kardeşi olduğunuzdan haşinane değil, mülayimane bir surette olan bu dertleşmekten gücenmeyiniz.

S a i d N u r s î

(Haşiye): Hiç kimseye söylemediğim, hattâ düşünmesini de istemediğim, Kur'ânî Hizmetimize zarar veren bir haleti söyleyeceğim: Zâtınız bir zaman bize dost görüldüğünüzden, senin oğlun Talebe gibi yanıma geliyordu. Ciddî istifadeye çalışıyordu.

Değil bana sıkıntı vermek, belki ihtar etmesi, ciddî telakki ediyordu. Vaktaki zâtınız bana karşı rakibane bir vaziyet aldınız, oğlunuz da o vaziyetin tesiriyle öyle bir şekle girdi ki, en muti' Talebeden, en merhametsiz bir düşman vaziyetine geldi. O zamandan beri çektiğim sıkıntıların ve Hizmet-i Kur'âniyemize gelen zararların kısm-ı a'zamı, oğlunuzun yüzünden ve senin o rakibane vaziyetinden geldiğine şüphe kalmadı. Senin nüfuzun ve şerefın olmasa idi, oğlun böyle şeylere müdahale edemezdi.

Her ne ise... Sizi bütün bütün gücendirmemek için kısa kesiyorum. Kardeşim Hakkı Efendi'nin hatırı için ben Hakkımı helâl ederim. Fakat bizi istihdam eden ve Hizmetine kabul eden Kur'ân-ı Hakîm'in darbesinden korkmalı, belki o helâl etmez.

* * *

(Ehl-i bid'anın şiddetli hücumuna maruz kalan Süleyman hakkındadır)

S u a l: Süleyman nasıl adamdır? Başta buranın memuru, çok adamlar onu tenkid ediyorlar. "Lüzumsuz sözleri Hocaya söylüyor, yanlış ediyor, âdeta münafıklık ediyor" derler. Sana çoktan beri Hizmet ediyor; mahiyeti nedir bildir?

E l c e v a b: Süleyman sekiz sene, benim gibi asabî, hiddetli bir adamı hiçbir vakit gücendirmeden, hiçbir menfaat-ı maddî mukabilinde olmayarak, kendi işini bırakıp, kemal-i sadakatla Lillah için Hizmeti bu köyce malûmdur. Böyle bir adamla bu köy değil, belki bu vilayet iftihar etmeli. Bu tarz Ahlâk bu zamanda bulunması, medar-ı ibrettir. Ben hem garib, hem misafirim. Benim istirahatımı temin etmek köyün borcu idi. Bu köy namına Cenab-ı Hak onu ve Mustafa Çavuş'u ve Muhacir Hâfız Ahmed'i ve Abdullah Çavuş'u bana ihsan etti. Ben de Cenab-ı Hak'a şükrediyorum. Bunlar bana yüzer dost kadar kıymetdar göründüler, vatanımı bana unutturdular. Gurbet ve misafirlik elemi bana çektirmediler. Bunların yüzünden ben, bu köyün hayatta ve vefat edenleriyle alâkadar olup; onlara her zaman Dua ediyorum. Sadakatça Süleyman'dan geri kalmayan Mustafa Çavuş'la, Muhacir Hâfız Ahmed, şimdilik hücumu maruz olmadığından iyiliklerinden bahsedilmedi. Bir parça Süleyman 'dan bahsedeceğiz. Şöyle ki:

Süleyman, benim her hususî işimi ve kitabetimi kemal-i şevk ile minnet etmeyerek, mukabilinde birşey kabul etmeyerek, Kemal-i Sadakatla yapmış. Hattâ o derece Hizmeti safî ve hâlis, Lillah için yapıyordu; belki yüz defadan ziyade arzu ettiğim dakikada, ümid edilmediği bir tarzda geliyor; **فَسُبْحَانَ اللَّهِ** diyordum "Benim Arzu-yu Kalbimi, bu işliyor mu?" Anladım ki o istihdam olunuyor, Sadakatının Kerametidir. Hattâ Hizmetimde bulunduğu bir gün, bir yaşındaki kız çocuğuna bakılmamış. Yüksek bir damdan, taş üstüne çocuk düştü. O Hizmet Sadakatının bir İkrâm-ı İlahî olarak, o çocuk hiçbir teessür ve hastalık görmediği gibi; süttten, memeden bile kesilmedi. Her ne ise, bu tarz Sadakatının Lem'alarını çok gördüm.

Süleyman'da Sadakatla beraber esaslı bir İhlas gördüm. Evet bugünlerde insafsız insanlar, onun şeref ve haysiyetini kıracak derecede, hakkında işaalar izhar ettikleri zaman, ona teselli nevinden dedim ki: "Sana bu sût-i şöhreti takmakla riyadan kurtulursun." O da kemal-i sürur ve ciddî bir surette o teselliyi kabul etti.

Gelelim gıybet hakkındaki mesleğine: Bu zât bende gıybet hakkında ne kadar şiddetli bir nefret olduğunu bildiği cihetle, beni kızdırmamak için, mümkün olduğu kadar cevaz da olsa, söylemiyor. Ve bilhassa Ramazanda, bütün bütün içtinab eder. Zâten Ahlâkında, başkasına muzırlık yok. İnsafsızların işaasına sebep, bu kadar olmuş: Birisi sormuş: "Hoca Efendi, filan adama şöyle demiş mi?" O da geldi, bana aynı sözü söyledi ki, o adama cevab versin. Halbuki o sözde ne gıybet var, ne de birşey. Her ne ise...

Ben bu köyde ümid etmiyordum ki, benim en ziyade itimad ettiğim ve tam Ahlâklarına ve Diyanetlerine kanaat ettiğim Mustafa Çavuş, Süleyman Efendi gibi Kardeşlerimi tenkid etsinler. Zannedirdim ki, ben gittikten sonra, burada benim yerimde, bana ettikleri hürmeti onlara edecekler. Ümidim budur ki, köy halkının yüzde doksanı onların kıymetini takdir edecekler. Birkaç insafsızlar tenkid ededursunlar, o tenkidlerden ne çıkar? Bunlara ilişmek, doğrudan doğruya bana ilişmektir. Bana Hizmet eden mezkûr Kardeşlerim, hiçbir maddî menfaati düşünmeyerek ve kabul etmeyerek ve bilakis kendi keselerinden bana ve misafirlerime bakıyorlar. Hattâ Süleyman'a bazı yemediğim bir ekmek verdiğim vakit, hatırımı kırmayarak alır. Fakat kat'iyen mukabelesiz almıyor. Ona mukabil evinden getiriyor. Arasına birer bardak çay ısrar ediyordum, ilhamıma

karşı istinkâf ediyordu. Ne için böyle yapıyorsun derdim; "Hizmetimize maddî faide girmeyip, **فِي سَبِيلِ اللَّهِ**, ihlaslı olmak istiyoruz" derdi.

Hattâ bu Süleyman ve Mustafa Çavuş, misafirlerim için çok Hizmet ettikleri halde, hiçbir vakit hiçbir misafir bu iki Zâta bir hediye getirdiğini görmedim, bilmedim. Yalnız Bekir Bey bir defa Süleyman'ın küçük kızına birkaç meyve vermiş. Ona mukabil Süleyman -bildiğime göre- birkaç defa patlıcan, biber, kavun gibi sebzeler hediye edip, ona göndermekle beraber, Bekir Bey buraya geldikçe onun, hem başka misafirlerin hayvanatına saman, arpa verir.

Bunun bu Ahlâkı zâtında vardı. Yanıma geldiği vakit, benim bir düstur-u hayatım olan İstiğna ve insanların hediyelerini almamak kaidesi, onun aslî Ahlâkına muvafık gelmiş. Daha ziyade, insanların değil hediyesini kabul etmek, onlara ettiği iyiliklere mukabil dahi birşey kabul etmiyor. Hattâ yüz defa ben ısrar etmişim, benden fazla kalan bir şeyi kabul etmiyor.

Hattâ bir defa, bir kıyye kadar üzüm, kayısı kurusu, bir kıyye bal ben yemiyordum. Misafirlere de yedirmek istemiyordum. Ona ısrar ettim, "Bu hediyemdir, teberrükümdür, çocuklarınıza hediye ediyorum, almaya mecbursun." dedim. Aldı, iki şinik buğdayını, bana -değirmende öğüterek- getirdi. Dört aydır daha bitmemiş.

İşte bu Zâtın hakikî hali bu surette iken, insafsız insanlar bunun hakkında işaa ediyorlar ki; Said'in sayesinde yaşıyor. O da kemal-i iftiharla dedi: "Evet Üstadımın sayesinde Kanaatı ve İktisadı öğrendim, rahatla yaşıyorum. Halkların bu sözleri bana iyidir. Beni riyadan kurtarır, İhlasa sevk eder." dedi.

Ben de dedim: Sana iyidir, Hizmet-i Kur'ân'a zarardır. Onun için hakikat-ı hâli beyan ediyorum, tâ ehl-i bid'a bilsin ki, İhlas ile Lillah için çalışıyorlar.

S a i d N u r s î

(Hulusi'nin fıkrasıdır)

Onsekiz Receb tarihli, Otuzbirinci Mektub'un Birinci, İkinci Lem'alarıyla Yirmidokuzuncu Mektub'un Birinci Remzinin Birinci Makamını, Şaban'ın birinci günü, yani yazıldığından onüç gün sonra aldım. Demek oluyor ki, Receb'in onsekiz rakamına, onüç daha ilâve ederek, mübarek Mektubun numarasını teyid etmek gibi, gaybî bir işaret ibraz edilmiş oluyor. Bu nurlu Mektubdan aldığım hisseyi, kendisinden evvel gelmiş olan manevî Feyzinden, âlî afvınıza güvenerek bahsetmek suretiyle arzedeceğim.

Şöyle ki: Mektubun bura postahanesinde kaldığı gece, Âlem-i Menamda şöyle garib bir halet gördüm. Allah hayretsin. Kamer batn-ı arzdan sür'atle çıkarak, şakulen Semavata yükselmeye başladı. Çıkışı ile sür'atle yükselişinde hiçbir ziya eseri görülüyordu. Sükûnetle hareketi takib etmekle beraber, sanki gaybî bir ses bana, "Alâmet-i Kübra başladı" diyor gibi geldi. Kamer bu hızla çıkışı esnasında, bir hadde geldi ki parladı, büyüdü. Bedr-i Tam halinin birkaç misli cesamet arzetti. Bu vaziyette içinde bir insan şekli görüldü. Kısa bir zaman sonra bu şekil ve kamer kayboldu. Cihan seraser zulmet içinde kaldı. Mağrib cihetinde, ufuktan bir mızrak boyu yüksekliğinde, şems sönük bir ziya ile görüldü. Ufku takiben bir müddet şimale doğru gayet sür'atle gitti ve kayboldu. Tekrar zulmet başladı. Soğukkanlılığımı muhafaza etmekle beraber, Kıyamet kopuyor diye uyandım.

İşte bu dehşetli gecenin gündüzünde Otuzbirinci Mektub'un Bir ve İkinci Lem'alarını hâvi kıymetli Eseri aldım, okudum. Kendi kendime geceki haleti düşündüm. Dedim: Bu mübarek Mektub, bana şu Dersi veriyor: Sen bir sefineye râkibsin ki, o azametli sefinen başdöndürücü sür'atle, feza-yı namütenahîde koşturuluyor. Bu sefineyi böyle pırıl pırıl çeviren Kadîr-i Kayyum, sana müsahhar ettiği, muntazam tulû' ve gurub eden Şems ile incelererek, büyüyerek mükemmel bir takvim-i semavî vaziyetini gösteren Kamer gibi azîm cisimleri de istihdam ediyor. Bir küre **كُنْ فَيَكُونُ** Emrini aldığı zaman,

bu muazzam küreler gibi milyonlarca seyyarat birbirine karışacak, Nizam - ı Âlem bozulacak, herşey harab olacak.

كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

Sırrı zahir olacak. Öyle ise en metin, en âlî, en müzeyyen görünen bu Saray-ı Kâinatın bir anda yıkılacağı, harab olacağı, bütün sekenesinin mahv u nâbud olacaklarını düşün. Hiç ender hiç olduğunu hatırla. Senin mini mini hayat tekneni, dağlar gibi dalgaları bulunan, kısacık ömrünün denizinde aldanarak boğdurma.. Ve Hayat-ı Ebediyeni söndürmek isteyen, en büyük ve en yakın olan nefsinin hilesinden kurtulmaya çalış. Bunun için sana çok kolay ve ucuz, tesiri mücerreb ve kat'î ve

لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ
رَبِّ إِنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ

gibi Halas ve Şifa ve Necat vasıtalarını tavsiye ederim. Bunlara bilhassa Mağrib ve İşa' ortasında, otuzüçer defa devam et, demekte olduğunu hissettim.

O küçük rü'yanın tabiri, muhterem Üstadıma aiddir ve arzusuna bağlıdır. Bu defa manevî mahrumiyetin uzaması, beni cidden müteessir etmişti. Sabra gayret ettim, fakat garibdir ki; bu mübarek Mektubun bu-
ra postahanesine vürudu gününün sabahında **إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ**
Emri Celilinin kuvvetine dayanarak tahammül etmekte olduğumu, fakat meraktan da hasb-el beşeriye kurtulamadığımı nâlık küçük bir Mektubu, uhrevî Kardeşimiz Hakkı Efendi'ye göndermiştim.

Bu nurlu Mektubun başını işgal eden beş nükteli İkinci Lem'a, başıma tokmak vurarak: Ey bîçare, sabırdan bahsetmek sana yakışır mı? Gözünü aç da Hazret-i Eyyub Aleyhisselâm'ın Sabrına bak! Aklın varsa o Peygamber-i Zîşan'ın (A.S.) sabırdaki Kahramanlığını taklide çalış ve korkunç manevî yaralarından kurtulmak için

رَبِّ إِنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّحِيمِينَ

Duasını Vird-i Zeban et, diye tenbih ve ikazda bulunduğuna yakîn hasıl ettim. **الْحَمْدُ لِلَّهِ** dedim.

Yirmidokuzuncu Mektub'un Sekizinci Kısımının Birinci Remzinin Birinci Makamının Birinci Babı, Mu'cizat-ı Ahmediyenin en büyüğü ve Kıyamete kadar İ'cazının devam edeceğine şübhe olmayan Kur'ân-ı Kerim'in otuz cüz'ünden otuzuncu, yüz ondört Suresinden yüz onuncu, lafız itibariyle küçük, fakat makam ve mana itibariyle âlî ve şümüllü Suret-ün Nasr'daki çok mühim Sırlardan muazzez ve muhterem Üstadımız vasıtasıyla zahir olan Tevafukata münasebetli birtek Sırrından beyan buyurulan üç mes'ele, bana öyle bir kanaat getirdi ki; bu küçük Surenin üç Âyetinden sülüs ve tamamında otuz Cüz' Kur'ân'a, hattâ her Harfinde bir Sureye işaret ve delalet mevcut olduğunu cezmettim.

Bu Nuranî Mektub hakkındaki, muhtasar tahassusatımı âcizane yukarda arzettim. Feyz menba'ına maddeten ve manen çok yakın olan Kardeşlerime, şu perişan ifadatin kapı açmak ve buradan içeri geçmeye sizler lâıyıkınız, diyecek kadar faidebahş olduğu hakkındaki emirlerinizden çok sevindim.

Sevgili Üstadım! Allah için sevenler, Kur'ân'a hâdim olmayı yürekten isteyenler, musibetin büyüğünü Dine gelen mesaib bilenler, zahiren ne kadar şaşaalı mutantan görünse de her bid'akârane hareketten mutlak ve muhakkak Kur'ân'a ve İmana bir hücum hissedenler... ilh.. İşte bunlar niyetlerindeki İhlas, Kalblerindeki Safiyet ve İmanlarındaki

Kuvvet ve Kur'ân'a ciddî merbutiyetleri derecesinde, **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ** Merkez-

i Menba' ve Masdar-ı Feyze yakın bulunduruyorlar. Elbette böyle ulvî ruhlu, ciddî, ihlaslı, metin, İmanlı Kardeşlerimi çok sever ve mazhar oldukları Niam-ı İlahiyeye şâkirinden olmalarını tazarru' eylerim. Hasbel kader dünyaya dalmış, masiyette bunalmış, Hakikatta acıklı bir gurbete düşmüş olan bu biçare Kardeşlerine Dua etmelerini rica ederim. Cümlesine alelhusus isimleri zikrolunan Galib, Husrev, Hâfız Ali, Süleyman Efendilere ve Nurların başkâtibi Şamlı Hâfız Tevfik, hasta olduğundan müteessir olduğum ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** iade-i âfiyet etmiş olan

Muhacir Hâfız Ahmed Efendi'ye ve sair mukarreblerle Selâm ve Dualar ederim.

H u l u s i

(Sabri Efendi'nin fıkrasıdır)

Eyyühe-l Üstad-ül A'zam!

Şah-ı Geylanî Hazretlerinin manidar ve ihatalı bir Beyt-i Kıymetdarîlerinin Dellâl-ı Kitab-ı Mübin'i manevî parmağıyla irae ve müntesiblerine îma ve işaret ettiği tefe'ülnamenin nihayet fıkrasında okudum ve dedim: "Evet, Nurlar heyetini umum Ehl-i Hak ve Hakikat manevî elektrik âyinelerine hedef etmişlerdir. Ve hattâ Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın ve Ehâdîs-i Nebeviyenin bu hususu alenen veya sırran ve remzen ihbarıyla bile vardır." demekte aslâ tereddüd etmiyorum.

Bu Zümre-i Safiye ve Hâlise arasında, sâni Hulusi tesmiyesine bile lâyük ve müstaid olmayan ve hiç-ender hiç olan bir abd-i pür-kusura da, haddinin fersah fersah fevkinde bir yer veriliyor. Halbuki bu aczi bîpâyan, kusuru çok, hatası azîm Sabri, sahaif-i a'maline baktığında çok kara ve mucib-i nefret görüyor. Ve bu mevkide işaret edilen şahıs ismiyle, a'mal ve harekâtıyla, sabr ve teennisî müsbet ve müsellemler bulunan başka Kardeşlerimiz olduklarına hükmediyor. Çünkü kıymetdar bir hazine ve defineyi keşfeden ve o zemin ve zamanda gayyur keşşafa, taharriyatta bezl-i vücud eden sâîler o yolda acaba o defineyi bulabilir miyiz gibi bir eser-i tereddüd göstermeyerek sarf-ı mesaîde bulunan, pek kıymetdar semere-i sa'yi ve Âlem kıymetindeki mahsul gayretleriyle, herkesi tergîb ve teşvik ve tenvire hasr-ı vücud eden zevat, hakikaten şâyan-ı takdir ve tebriktiler.

Hulusi ise, Şah-ı Geylanî, İmam-ı Rabbanî ve Şah-ı Nakşibendî gibi nice Zevat-ı Mübarekenin maziden şiddetle bastıkları adımlarının kuvvetiyle, istikbalde coşup fişkıracak olan menabi-ül envârî, mumaileyh ayrı bir meslek, bir meşrebde olduğu halde, her türlü

Vezaife tercih ederek, **دَخِيلَكَ يَا دَلَّالَ قُرْآنٍ** Nida-yı Âşıkane ve

Müştakanesiyle dehalet etmesi, fevkalâde bir tefeyyüze mazhar olduğuna ve olacağına yegâne delil ve hüccettir. Onun içindir ki, Risalet-ün Nur ve Mektubat-ün Nur'a birinci muhatablığı, hakkıyla ihraz etmiştir ve müstehaktır. Ve hâkeza Süleyman Efendi Kardeşimiz de, manen ve maddeten teşrik-i mesaî etmiş ve hiçbir ferdin yapamayacağı fedakârane Hidematı yapmış olmasıyla, Saadet -i Ebediye Sikke - i Hâliselerinin teksir ve ta'mimine çalışmış,

السَّبَبُ كَالْفَاعِلِ mefhumunca, keza bu Zât da her türlü takdire seza ve lâyıktır.

Bu günahkâr ise, maalesef salif-ül arz Zevatın hiçbirisiyle kabil-i kıyas değildir. Madem Üstad-ı Âlî böyle görmüşler ve bu şekilde buyurmuşlar. Küfran-ı nimet etmeyip, Tahdis-i Nimet suretinde kabul eder ve gördüğüm sahife-i siyahımın Sahife-i Beyaza tahvilini, Cenab-ı Hak'tan Tazarru' ve Niyaz eder ve Rahmet-i Rahman'a iltica eylerken, Teveccühât-ı Üstadanelerinin bekasını yürekten dilerim Efendim.

S a b r i

* * *

(Ahmed Husrev'in fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

Aktab-ı Hamse-i Azîme'nin birincisi ve Gavs-ı A'zam namıyla müstehir Şeyh-i Geylanî Hazretlerinin, şimdiki Kur'ân'ın Hâdimlerine bakan Kasidesindeki İhbarat-ı Gaybiye-i Mühimmeyi hâvi, kıymetdar

Risaleyi Kardeşlerime ve dostlarıma okudum. Ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** fırsat

buldukça yine okuyacağım. Rahatsızlığım, bir suretinin takdimine fırsat bahşetmediği gibi, Otuzikinci Söz'ün Birinci ve İkinci Mevkıflarından da üç-dört sahifeden daha fazla yazmaklığıma mani' oldu.

Sevgili Üstadım, o büyük Şeyhin mazhar olduğu o büyük Tecelli ve nâil olduğu o büyük Eltaf-ı Sübhaniye ile sekizyüz senelik mesafeyi gören ve bu müddet arasında gelip geçenlere ve bugünün dehşetini Ehl-i Zevk ve Keşfe gösteren, yazılarındaki o derin ve pek ince manalar, idrak edebildiğim kadarımı düşünürken, ehl-i gafletin nazarından saklanmış olan ve fakat Ehl-i Hakikatın görmesine mani' olmayan maziyi hatırladım. Ve bu Risalenin Feyziyle Mücadele-i Maneviyenizden ve etrafınızda toplanmış olan fedakâr, mücahid Talebelerinizden ve maruz kaldığınız mühlik felâketlerden ve nâil olduğunuz, bu kadar azîm Eltaf-ı İlahiyeden başlayarak, Şah-ı Geylanî'ye kadar ve ondan Asr-ı Saadete kadar uzanan, o uzun zamanı hayalen gezdim. O büyük Gavs'ın sekizyüz sene evvel ilân ettiği bu Hakikatın karşısında hayran oldum. O büyük Şeyh Eski Said gibi

bir Mürid ile, Yeni Said gibi bir Ders arkadaşıyla konuşuyor. Ve konuşmaya da zaman ve mekân mani' olamıyor. İster arzın öbür tarafında olsun, ister Semavatın en uzak köşelerinde olsun, ister Hazret-i Âdem Safiyyullah zamanında dünyaya veda etmiş olsun.

İşte bu muhavere neticesinde bu İhbarat-ı Gaybiyeyi ve Acibeyi sekiz-on sene evvel öğrenmiş ve şimdi de Talebelerinize Ders veriyorsunuz. Bu Hizmette temayüz eden arkadaşlarınıza irae ederek, her hususta sitayişe lâyük Hulusi'yi ve ona refik olacak bir kabiliyette bulunan mütevazi Sabri'yi ve Hizmet ve gayretleriyle sadıkane çalışan Süleyman ve Bekir Ağa gibi Talebelerinize işaret ediyorsunuz. Ve bu küçük Cemaatin istinadgâhı olan, azîm Cemaatlerin Himmetlerini ve bu Cemaatlerin içindeki nuranî sîmaları tanıttırdığınız gibi, Şah-ı Geylanî zamanındaki hülâgu vak'asıyla da zamanımızın riyakâr münafıklarına ve bu münafıkların re'skârlarına hitab ederek "Yakın bir istikbalde Kahhar bir El size cezânızı tamamen vermekle, masumların intikamını alacaktır." diyorsunuz. Bu Hakikatlar gösterilen dokuz-on delil ile isbat edildikten sonra, bu Risale-i Şerife ile ilân ediliyordu.

Sevgili Üstadım, Hulusi Bey'in bir fıkrasında söylediği gibi, ben de diyorum ki: Kur'ân'ın Feyziyle açtığınız bu Cadde-i Nuraniyede acz ve fakr kanatlarıyla tayeran ederken, ne büyük hârîka Kerametlerle karşılaşıyorsunuz ve ne azîm Hâdisat-ı Acibeye şahid oluyorsunuz. Kimbilir, daha neler göreceksiniz ve mazhar olduğunuz bu İnyetlerden bizleri de hissedar ederek, Vazifemizde her an gayret ve ciddiyet tavsiye ediyorsunuz.

İşte Sevgili Üstadım, bu kadar İkrâm-ı İlahî karşısında bir taraftan kulluk edemediğim için gözlerim yaşıyor, Kalbim ağlıyor. Diğer taraftan da Bâr-gâh-ı Samediyete afv olunmaklığım için yalvarırken, bîhad ve bîhesab minnet ve teşekkürlerimi takdim ediyorum. Ve Sevgili Üstadıma ve muhterem fedakâr Kardeşlerime muvaffakiyet ve Selâmetler ihsan edilmesi için Duagû oluyorum. Kıymetdar Üstadım Efendim Hazretleri.

Günahkâr Talebeniz
Ahmed Husrev

(*Re'fet Bey'in fıkrasıdır*)

Pek Muhterem ve Sevgili Üstadım Efendim!

Bu defa göndermiş olduğunuz Gavs-ı Geylanî Hazretlerinin İhbar-ı Gaybîsi, çok şâyan-ı hayret ve teemmül bir Mes'ele-i Mühimmedir. Büyük Zevk-i Ruhanî ile okumakla beraber, fakir Talebeniz bunu çoktan hissetmiştim. Üstadımızın bu zaman için mühim bir Vazife-i Manevîyesi var; lâkin henüz ifşa etmiyor, mektum tutuyor fikrindeyim ve bu fikrimi bazı hâlis Kardeşlerime de söylemiştim. Geçen sene Sabri Efendi'ye yazmış olduğunuz Mektupların birinde de şu fıkrayı görmüştüm: "İmam-ı Rabbanî, son zamanlarda biri gelecek, İman mes'elelerini gayet vâzıh bir surette Neşr ve İlân edecek. Bu sizin hiç-ender hiç Kardeşiniz, hâşâ kendimi o adam zannedecek değilim, yalnız o büyük adamın bir pişdar neferi olduğumu zannediyorum. Sen benden o Zâtın kokusunu hissediyorsun." Bu fıkra evvelki düşüncemi takviye etti ve kemal-i sürurla gelip Husrev'e dahi söyledim. Üstadımızın Rütbe-i Manevîyesini anladığımızdan çok sevinmiştik. Bundan dört-beş ay evvel de Ziyaret-i Âlînize geldiğimde Üstadımız hakkında sormuş olduğum suale verdiğiniz cevab, kezalik evvelki kanaatlerimi teyid ve takviye etti. O zaman yalnız bir-iki kişi biliyorduk. Şimdi, bu Risalenin Neşriyle Has Talebelerin hepsi vâkıf olmuş oluyor. Sürurumuza pâyân yoktur. Dinsizliğin münteşir olduğu şu zamanda bulunduğumuza evvelce teessüf ediyorduk. Şimdi hiç teellüm, teessür eseri kalmadı. Zât-ı Âlîleri gibi bir Üstadı bulduğumuzdan, zaman ne olursa olsun bizi me'yus etmiyor. Cenab-ı Allah tûl-ü ömür ihsan buyursun. Daha bizlere çok zevkli Eserler okutacağınıza eminim. Müsaadenizle şunu da ilâve edeyim ki, sizin daha hârîka Vazife-i Manevîyeniz var. Zaman gelecek remizlerle, İşarat-ı Kur'âniye ile öyle haber vereceksiniz ki; (**Haşiye**) bunları da geçecek ve bizleri şaşırtıp bırakacaktır.

Fakir Talebeniz
R e ' f e t

* * *

(**Haşiye**): Bu Re'fet'in bir Keramet-i Ferasetidir.

(*Re'fet Bey'in fıkrasıdır*)

Son gönderdiğiniz Minhac-üs Sünnet gibi Lem'alar hakkında ne söylesem ifade-i meram etmiş olamam. Zira Eserler birbirini takiben neşrolundukça, kıymetleri de mebsutan tezayüd etmektedir. Bizlere Cennet hayatı yaşatmaktadır. Eserler hakkında fakirin mütalaa yürütmesi küstahlık olur. Çünkü Şeyh-i Geylanî'nin medih buyurduğu Zât-ı Mübarekin yazmış olduğu Eseri tenkid değil, kemal-i hürmetle tasvib ve tahsin ve takdir ve büyük bir Zevk-i Ruhanî ile okumaktan başka ne yapabiliriz? Yalnız şu kadar diyebilirim ki: Bu dalalet devrinde bizlere Zât-ı Âlîleri gibi yüksek bir Üstadı Lütuf buyuran ve şimdiye kadar emsaline tesadüf olunmayan mükemmel ve mükemmil Eserler okutup Ezvak-ı Nâmütenahiye içinde yaşatan Hâlık-ı Zülcelal'e nihayetsiz şükürler etmekle, İfa-yı Vazife-i Ubudiyet edebilirsek bahtiyarız.

Talebeniz
R e ' f e t

* * *

(*Hâfız Ali'nin fıkrasıdır*)

Pek Sevgili ve Muhterem Üstadım!

Hazret-i Şeyh-i Geylanî Kuddise Sırruhu-l Âlî'nin Keramet-i Acibe-i Gaybiyesini aldım. Hayretimden düşünmeye başladım. Aradan çok geçmeden Hizmet ettiğim Nur Elektrik Fabrikasından bir düğme çevrildi. Bir mumluk bir ziya geldi. Birşeyler görmeye başladım. Aynıyla yazıyorum. Kusur ve noksan, bîçare Ali'nindir.

Evet Üstadım, nasıli Fahr-i Âlem (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Hazretleri Şecere-i Kâinatın hayatdar çekirdeği, Enbiya ve Mürselîn o Şecere-i Mübarekin dalları olup, dalın ibtidasından müntehasına kadar kat'î bir alâka ile daimî birbirlerini götürüyorlar. Bu Sır için Hazret-i Âdem Safiyyullah kokladığı ve hissettiği Nur-u Muhammed (A.S.M.) hakkında demiş: "Ya Rab, benim alnımda bir çığırtı var, nedir?" Cenab-ı Kibriya Hazretleri buyurmuş: "Nur-u Muhammed (A.S.M.)'ın Tesbihidir." Aynen Kütüb-ü Sâbıkada da vesile-i dünya olan Şah-ı Levlâk'i evsafıyla, Ashabıyla haber vermeleri gösteriyor ki; Ulûm-u Evvelîn ve Âhirîni câmi' bir Kitap ile ba's olunacak, Kâinatın Ruhü hükmünde ve bütün Kâinatın güzellikleri kendi fitratında tecemmu' edip, tekemmülle tulûu, fecirden sonra şemsin tulûu gibi bekleniyordu.

İşte bu Kitab-ı Kâinatın vâzih bir Fihriste-i Mukaddesi olan Furkan-ı Mübin Arş-ı A'zamdan ve her İsm-in A'zamî mertebesinden nüzul ile kökü Arş-ı A'zamdan, gövdesi Fahr-i Âlem'in (Sallallahü Aleyhi Vesellem) Sadrına ve dalları bütün zemini ihata eden Kitab-ı Kâinatın her sahifesinde ve her cüz'ünde Lafzullah ve Lafz-ı Resul-i Ekrem (Aleyhissalâtü Vesselâm) ve Lafz-ı Kur'ân'ın bütün birbiriyle alâkadarane işaret edip birbirini göstererek, birbirinin hükümlerini tasdik ettikleri misillü, Hazret-i Şeyh (K.S.) Sırrına mazhar olduğu, Esmâ ve Cilvesine mazhar olduğu Levh-i Mahfuz ve lütfuna mazhar olduğu Cenab-ı Hâlık'ın bildirmesiyle, sekiz asır sonra kendisiyle Tevafuk eden bir Hâdim-i Kur'ân'ı görüp ve tasdik etmekle haber vermesi, Hak ve Ayn-ı Hakikattır.

Evet Hazret-i Şeyh hâdim olduğu o Hizmet-i Kudsiye-i Kur'âniye hürmetine zamanın padişahlarını titretmiş, Nur-u Muhammed (A.S.M.) omuzunda tecelli etmesiyle, o Nur-u Muhammed'in (A.S.M.) ziyasıyla hareket eden bütün Evliya Hazret-i Şeyh'e boyun eğmeleri, gerek Müslim ve gayr-ı müslim ve her bir meşreb ehli Hazret-i Şeyh'i tenkide cür'et etmemeleri gösteriyor ki, Cadde-i Muhammediye (Sallallahü Aleyhi Vesellem)de bataklık ve Nur-u Muhammedî (Aleyhissalâtü Vesselâm)da zıll olmadığını Aynelyakîn derecesinde isbat ediyordu.

Öyle de, ondördüncü asrın Hâdim-i Kur'ân'ı da dokuz yaşından altmış (seksenaltı) yaşına kadar bilâ-istisna doğrudan doğruya Kur'ân namına Hizmet ve hareketi ve zamanın padişahından en canavar reislerine baş eğmediği, hattâ terakkiyat-ı fenniye ve zihniyede birinciliği ihraz eden, avrupa devletlerini iskât eden, Zemzeme-i Kur'âniyenin şifahanesinden nebean ederek, onların semlerine karşı tiryakları şişe değil, mâ-i câri nehirlere İ'lâ-yı Kelimetullah eden ve onların kal'alarını zîr ü zeber eden, emsali görülmemiş ondördüncü asra mahsus Envâr-ı Kur'âniyeden Risale-i Nur ile, cihanın cihat-ı sittesini ve Semanın yüzünü aydınlatan ve yaralı olup ölmeyen Ehl-i İmanın yaralarını tedavi ve seksen yaşında ihtiyaçlarını şabb-i emred ve gençlerini masum bir hale Hazret-i Eyyubvari Hayat bahşına vesile olan Hâdim-i Kur'ân'ının ve Nur Risalelerini, değil Hazret-i Şeyh (K.S.) altıncı asırdan ondördüncü asırda görmesi, Kütüb-ü Sâbıkada remzen ve Hazret-i Kur'ân'da sarahaten göstermeleri, o Kitab-ı Mübarekin şe'nindedir, diyebileceğim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Vazifenin makbuliyetine işaretler ki, Vazifenin ehemmiyetine binaen

Cenab-ı Hak onu çok zaman evvel göstererek, Meb'us-u Âlem Güzide-i benî Âdem Efendimizden, Hulefa-i Raşidîn'den (Radıyallahü anhüm), Aktab-ı Evliyadan öyle bir manevî kuvvet teraküm etmiş oluyor ki; değil bu zamanın kör ve sağırları, dünyanın en azgın firavun ve nemrudları da olsa yine korkacakları ve ağız açamayacakları bedihîdir. Dilerim Cenab-ı Hak'tan Envâr-ı Kur'âniyenin

لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ Bayrağı altında toplanan Ehl-i İmanın

ellerine yetişmesiyle, إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ o Envârın Tevessüüne ve Neşrine

hayatını feda eden ve edecek erbabının teksirini ihsan buyursun. آمين..

آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

Sevgili Üstadım yarım yaşımın tercüman olduğu şu arızama, yarım nazarla bakıp afv-ı kusur buyurmanızı diler, el ve eteklerinizden öper, bize ve bütün Âleme Vesile-i Hayat olan Üstadım, Cenab-ı Hak sizden ebediyen razı olsun, Duasını gece ve gündüz niyaz eylerim.

Mücrim Talebeniz
Ali

* * *

(Hulusi'nin fıkrasıdır)

Aziz, Muhterem Üstadım Efendim Hazretleri!

Emirlerinize imtisalen, uhrevî Kardeşimiz Husrev Bey tarafından irsal buyurulan şâyan-ı hayret ve cây-ı dikkat, "Mühim bir İhbar-ı Gaybî" ismini taşıyan çok kıymetli, manalı, ruhlı, sürurlu, tesirli, lezzetli, hikmetli, nurlu Emrinizi bu hafta aldığımdan dolayı, Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine hamd ve şükürler ve Müşfik Üstadıma yüzümün karasına, Kalbimin yarasına bakmayarak, Dergâh-ı İlahiyeye kapanıp Dualar eylerim. Ve defaatla,

اللَّهُمَّ حَاصِلُ مُرَادِنَا وَمَقْصُودِ أَسْتَادِنَا سَعِيدِ النُّورِ بِحُرْمَةِ حَبِيبِكَ مُحَمَّدٍ

النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلَّمَ آمِينَ

dedim.

Gavs-1 A'zam Şah-1 Geylanî (Kuddise Sırruhu-l âlî) Hazretlerinin Eserlerindeki gaybî ve manevî İhbar, bu bîçareyi öyle bir hale getirdi ki, tariften âcizim. Ruhaniyetlerindeki Celalet ve Azamet karşısında avuç içinde sıkılan bir top hamur ne hale girerse, bu bîçare de, öyle oldum. Bir şey düşünemez, sersem, âdetâ meyyit-i müteharrik bir hale geldim. Günlerden beri zihnim ve bütün havassım, hemen tamamen bu hârika Eserle meşgul. Bu halette iken, istidadımın fevkinde şöyle birkaç beyit Kalbime ve Kalemime geldi. Kaidesine uygun olarak düzeltemedim. Müşfik Üstadımın aflarına istinaden yazıyorum. Tashihi, Üstadıma ve Hablullaha yapışan Kardeşlerime bırakıyorum.

Hulusi bak gaybî İhbarnameye
Gör Üstadım neler izhar eylemiş...

Kitab-1 Sinan'dan edip tefe'ül
Hakka ki Keramet ibraz eylemiş...

"Ümmi Alîm"le (Haşiye) "Sinan-1 Ümmi"de
Hesab-1 Ebced'le var mutabakat...

Görünür bakılınca bu Tarîkle
Esmâ-i Üstad'la tam münasebet...

Hakkıyla Hâdim-ül Kur'ân'dır Üstad
İsbata kâfidir bu muvafakat...

Hayretbahş Esrara vâkıftır bu Zât
İhvana deriz haber-i beşaret...

Sekizyüz sene evvelinden görmüş
Hâdim-ül Furkan Bediüzzaman'ı...

Habib-i Huda hem de Gavs-1 A'zam
Sultan-1 Evliya Şah-1 Geylanî...

Büyük bir hüsn-ü zan eyle Üstadım
Seni Kur'ân Hâdimi eder add...

Kapan Secde-i Şükre, de Hulusi:

إِلَهِي أَنْتَ رَبِّي وَأَنَا الْعَبْدُ

(Haşiye): "Ümmi ey alîm" tarzında okunduğuna göre.

Bu âciz kulunu muvaffak eyle
 Hizmet-i Kur'ân'la şerefyâb eyle...
 Hizb-ül Kur'ân'dan ayırma tâ Ebed
 Bu âsi kuluna merhamet eyle...
 Üstadım Said Nursî'den ol razı

بِحُرْمَةِ حَبِيبِكَ الرَّضِيِّ الْمَرْضِيِّ

Evliya Sultanı Abdülkadir'in
 Himmetin eksiltme bizden İlahî...
 İhbarname-i Gaybın izharının
 Gönül istedi yazmak tarihini...
 Yüzbin hamd ü şükret Hakk'a Hulusi
 Sana Üstaddir Molla Said Nursî...

Uhrevî Kardeşiniz
H u l u s i

* * *

(Kalemi Kerametli Mes'ud'un ehemmiyetli bir rü'yasıdır)

**Âlîcenab ve Faziletmend Üstad-ı Muhteremim Efendim
 Hazretleri!**

Tulûat olmadıkça, siz Üstadıma Mektub yazmağa muktedir olamıyorum. Çünkü başlıca âmâlîm Nurların ikmalî olduğundan ve yazdığım esnada bir an evvel bitirmek emeliyle serî' bir surette yazdığım için, o Nurlardan almış olduğum Feyzi etraflıca anlatamayacağım için, Mektub tastirine cür'et edemiyorum.

Husrev Efendi'nin nezdinizden müfarakatı günü, bendeniz ziyarete geliyordum. Bedre'nin civarında birbirimize tesadüf ettik. Geri dönmekliğimizi söylediler. Sabırsızca esbabının neden münbais olduğunu sordum. Neticeyi anlattılar. Birlikte köye avdet ettik. Çok müteessir oldum. Me'yusiyetimden iki gün dışarıya çıkamadım. Kalbimin teessürünü teskin için, Nurları yazmakla meşgul oldum.

Avdetimizin ikinci gününün gecesi, saat on buçuğa kadar yazı ile iştiğal ettim. Sahuru yedikten sonra me'yusane ve mükedderane yattım.

Gördüm ki, Zât-ı Âlîinizle birlikte Medine-i Münevvere'ye gitmişiz. Harem-i Şerif'in kapısından girince, Makber-i Saadet önümüzde görünüyordu. Makber-i Saadet'in içinde Peygamberimiz Sallallahü Teâlâ Aleyhi ve Sellem Bab-üs Selâm'a doğru müteveccih idiler. Ben der-akab koşmak istedim. Birlikte ben sizin bir adım arkanızda olarak vardık. İmamın Namazdan fariğ olduğunda nasıl yüzünü Cemaate çevirir; bizim girdiğimiz tarafa doğru Zât-ı Risalet dönmüşler, diz üstüne oturmuşlar ve biz de vardık. Zât-ı Âlîiniz hemen bir adım mesafeli olarak diz çöküp oturdunuz. Ben de sizin arkanızda diz çöküp oturdum. Siz Resul-i Ekrem (A.S.M.) ile epey müddet görüştünüz. Dikkatli Vech-i Saadete nazar ettiğimde, alnı Vech-i Mübareki güneş gibi gayet parlak ve sair aksamı buğday rengi, re'y-ül ayn müşahede ettim. O esnada Mükalemeniz neye müncer olduğunu anlayamadım. Tefsirini Üstad-ı Ekremime havale ediyorum. Yalnız kasır fikrimle, sen ne oluyorsun, diye Kalbimi teskin edebildim. Üstadım şu zalimlerin İslâmiyet'e karşı tecavüzlerini, kendi merciine ve Şeriat sahibine şikayet etti.

M e s ' u d

* * *

(Vezirzade Küçük Mustafa'nın fıkrasıdır)

Ey Sevgili Üstadımız, ey Nurların Mazharı ve Naşiri!

Cenab-ı Hak sizi bu memlekete göndermiş, tâ ki dalalete giden Ruhlar, senin neşrettiğin Nurlarla kurtulsun. Cenab-ı Hakk'a gece ve gündüz Secde-i Şükran etsek, bu nimetlerin şükrünü ödeyemeyeceğiz.

Ey Üstadım, ben Ümmiyim. Sair Kardeşlerim gibi malûmatlı değilim ki, Risale-i Nur'a karşı hissiyatımı dilim ile ifade edeyim. Fakat

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Sadakatta ve Muhabbette ve İrtibat-ı Ruhîde Kardeşlerime

yetişmeye çalışacağım. Uyanık Âleminde ifade-i meram edemeyen dilime bedel, uyku Âleminde Ruhumun diliyle, mahiyetini anlamadığım ve size karşı merbutiyetime delalet eden bir-iki vak'ayı arzedeceğim:

Birincisi: Bundan bir buçuk sene evvel, ticaret için iki günlük mesafede olan bir köye gitmiştim. O esnada dünyanın iç yüzü bana göründü. Hem fâni, hem zindan hükmünde olduğundan bir nefret geldi. Bana bu fâni dünyadan, bâki bir Âleme yol gösterecek bir Üstad,

Cenab-ı Hak'tan istedim ve dedim ki: "Öyle bir Üstada rast gelsem söz veriyorum ki, ona tam Hizmetkâr olacağım."

İşte ben bu halde ve bu niyazda iken, o gece gayet şirin ve güzel, bilmediğim bir şehirde gayet güzel, dünyada misli bulunmaz zînetli bir at üstünde, siz Üstadımı ona binmiş, garbdan şarka doğru beş-altı metre yüksekte, şehrin üstünde uçarken Selâmınıza durduk. Selâmınızı aldık. O esnada uyandım. Şehadet getirdim. Şükrettim ki, istediğim Üstadı bulacağım. İki ay sonra ziyaretinize geldim.

İkinci Vakıa: Rü'yada bir şehirde gayet kesretli askerler ve cephane görüyorum. Biz de, güya o askerlerdeniz. Dedim: "Ya Rabbi bu askerlerin Kumandanı kimdir?" Niyaz ettiğim vakit karşımızda yüksek bir saray zuhur etti. O sarayın içerisine girdim ki, Kumandanı göreyim. Baktım ki, parlak bir çay akıyor. O çayı takib ettim. Baktım, şubelere ayrılıyor. Devam ettim. Tâ menba'ına kadar gittim. O askerlerin Kumandanı, o suların sahibini buldum. Yani Üstadımızı, iki adamla başında Namaz kılariken gördüm. Ben de o sudan Abdest aldım. Namaza dâhil oldum. Kalbimin hareketiyle, dilimin şehadetiyle uyandım. Cenab-ı Hakk'a şükrettim ki Üstadımızı bize gösterdi.

Hizmetkâr ve Talebeniz
Mustafa

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Bu hafta Otuzbirinci Mektub'un Yedinci Lem'ası ile Üçüncü Lem'asını, Hazine-i Mektubat'a ilâve ve muhibban ve müştakana tilavet eylemekle, Vesatât-ı Âliyenizle, bir Lütf-u Azîm-i İlahîye daha mazhar olduğumdan dolayı Kerim, Rahîm, Bâki-i Zülcelal'e yüzbinler hamd ve şükür eylemekte ve Sevgili Üstadımı Rıza-yı Samedanîsine ve Vazife-i Meşkûre-i Maneviyesinde devamlı, nüfuzlu, şümüllü muvaffakiyetlere mazhar buyurmasına abîdane Tazarru' ve Niyazlarda bulunmaktayım. Bu bîçare ve isyankârdan çok Dua beklediğinizi emir buyuruyorsunuz. Ben o Dergâh-ı Âliye ancak bir nevi İ'cazının izharına Fahr-ül Âlemîn, Habib-i Rabb-ül Âlemîn, Seyyid-ül Mürselîn Sallallahü Teâlâ Aleyhi ve Sellem Efendimiz Hazretlerinin en büyük Mu'cizesi olan, tâ Kıyam-ı Saate kadar Hükmü ve İ'cazı bâki olacağına İman ettiğim Kur'ân'ın Nurları delaletiyle ve Üstadımın mübarek

isimlerini, vesile-i kabul olmak üzere kullanarak iltica edebiliyorum. Hiç mümkün müdür ki, bu eşiğe yüzümü sürerken, "Ya Rab, Üstadım Said Nursî Hazretlerinden razı ol, dâreyinde muradlarımı hasıl kıl!" diye yalvarmayayım? Aslâ ve kat'â. Bu bir Vazife olmakla beraber, kanaatça **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Vesile-i İcabe-i Duadır.

Aziz Üstad, sadîkınızın zaîf Ruhu, bu fâni hayatta olduğu gibi, bâki ve sermedî Hayatta da **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ulvî Ruhunuzun Cenah-ı Şefkatinden ayrılmayacaktır, ayrılamayacaktır ve ayıramayacaklardır.

Evet gayr-ı kabil-i inkârdır ki, bu fâni hayatın dağdağaları arasında, havas ve letaif her zaman müştakı buldukları münevver ve muhteşem âyineye bakamıyorlar; fakat o meşgaleden feragat edildiği anda, yine Nur bütün haşmetiyle arz-ı didar ediyor. Bu zamanlarda hiç ayrılık hissetmiyorum. Hattâ ihtilaf-ı mekânı da tesirsiz görüyorum. Yedinci ve Üçüncü Lem'aların bura postahanesine vürudu, Ramazan'ın onbirine tesadüf ediyor. Bir gün postada kalmasına karşılık tutulursa, her bir Lem'a, bu mübarek ayın başından onuna kadar birer gün almışlar ve **أَوَّلُهُ رَحْمَةٌ** olan Aşr-ı Ūla-yı Ramazanda mahall-i maksuda vâsıl olmuşlardır. Müftülük ilânına göre tam onuncu gündedir. Dördüncü ve Sekizinci Lem'aları da bu mâh-ı gufranın ondördüncü günü aldım. Posta bir gün evvel geldiğine ve bir gün de postada kalışına veya birinci makama sayılırsa bu Nurlu Eser de, sanki Ramazanın her gününde bir Lem'a alarak yerini bulmakla, hem bu adedlerin boşuna konulmadığına, hem de **أَوْسَطُهُ مَغْفِرَةٌ** olan Aşr-ı Sâni-yi Ramazanda yazıldığı mahalle yetişeceğine sarahat derecesinde delalet ediyor.

Şu saatte Şuaatını gözüme sokan güneş gibi, bu kadar nurlu ve zahir Hakaikı, mahza bir İnyet-i İlahî olarak, bu bîçareye gösterilen bu mübarek Eserlerden, bu Nurların **بِحَوْلِ اللَّهِ** gurubsuz tulû' ettikleri mahalle, Utarid ve Zühre gibi maddeten ve manen yakın bulunan Hizb-ül Kur'ân'a dahi hâfız, sadık, hâlis ve sâlih Kardeşlerimin daha çok Esrar anlayacaklarına şübhe etmiyorum.

Madem ki, Merkez-i Feyze en uzak bulunan âciz bir Kardeşlerinin mübarek Eserler hakkındaki duyguları, kendilerinin de lâyıklığı, manalı

çok değerli ihtisaslarını beyana vesile oluyor, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu hareketleri Hizmet-i Kur'ân'dan ma'dud olur. Âlî huzurunuzda Kardeşlerimle biraz konuşmak istiyorum.

Kardeşlerim, bu bîçarenin Nurlarla işigali üç devreye ayrılmıştır:

Birincisi: Üstad Hazretleriyle ilk teşerrüf etmek Saadetine nâil olduğumdan itibaren intişar etmiş olan Eserleri, kendim için istinsah etmek.

İkincisi: Yine muhterem Üstadımın Emirlerine imtisalen Sözler'in, muhtelif tabaka-i nâsa tesirleri ve kabil-i cerh, lâzım-üt tashih, mûcib-i itiraz cihetleri olup olmadığı hakkında, kasır Aklımla anlayabildiğim kadar ve kısa görüşümle seçebildiğim kadarını arz eylemek ve bütün fırsatlardan istifade ile, Din Kardeşlerime faideli olmak, onlara da bu Nurları göstermek, dikkat-i nazarlarını celbetmek, kalbî ve bâtınî yaralarına merhem eylemek emeliyle, ihtiyarsız ve manevî bir tesir altında Âsâr-ı Nur'u aşk ile okumak.

Üçüncüsü: Yine Aziz ve Müşfik Üstadımın Emirlerine mutavaatla, bildiğiniz vechile her birisi bir türlü Letafet ve Belâgat ve Celadette ve çok kolaylıkla Akıllara hayret verecek tarzda intişar etmekte olan Nurlu Âsâr hakkındaki ihtisaslarımı arz eylemek ve bizzât veya Kardeşlerim namına, bazı Kur'ânî müşkilât ve tereddüdatı Makam-ı Feyze takdim ederek, bu tarîkle hem müşkilin halline, hem de sâil ile birlikte diğer Kardeşlerin de istifadelerine âcizane Hizmet eylemek. Denizden katre mesabesindeki bu Kur'ânî Hizmetten dolayı, bu bîçareye bir kıymet atfetmeyiniz. Çünkü maalesef hiç liyakatım olmadığını ben çok iyi biliyorum. **لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ** Âyet-i

Celilesi ümid vermemiş olsa, isyanımın nihayetsizliği karşısında çıldırmak işten bile değil.

Öyle ise Aziz Kardeşlerim, bu zavallı Kardeşinize hayır Dua buyurmanızı bilhassa rica ediyorum. Kur'ân hesabına bakılırsa, o zaman belki bazı güzellikler görünebilir. Bu da Sevgili Üstadımızın buyurdıkları gibi, Kur'ân'ın güzellikleri ve Menba'-ı Kevserden gelen Nurların Latifliği, bu hususu temin etmişlerdir. Hîn-i sabavetimden

beri, en ziyade menfurum, **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ** yalan söylemektir. Onun için Hakikatı ifade ettiğime emin olabilirsiniz ki, yukarıda arz ettiğim üç safhada ihtiyar ve tesadüf yoktur. Hâkim olan bir Dest-i Gaybî ve Kader-i İlahîdir. Bunu hissediyordum. Kader-i İlahîyi izaha lüzum yok. Dest-i Gaybın da Gavs-ı A'zam Sultan-ı Evliya Bâz-ül Eşheb, Seyyid Abdülkadir-i Geylanî Kudûse Sırruh-ul âlî Hazretleri olduğunu son defa öğrenmiş olduk.

Fakat Muhterem Üstadımın âlî afvlarına istinaden şunu ilâve edeyim ki, Gavs-ı A'zam Hazretlerinin Keramet-i Gaybiyeleri, sarahaten Üstadımız Said Nursî Hazretlerini göstermektedir. Çocukluğundan beri hârika tercüme-i hali tedkik edilecek olursa görülür ki, bu Zâtın vücudu sırf Kur'ân ve İman hesabınadır. Ondandır ki o hârika hâlâta mazhar olmuş. Biz bîçareler bu şem'in pervanesi oldukça, Hizb-ül Kur'ân namına Hazret-i Gavs'ın Himmet ve Duasına ve Ceddi Zîşanı Peygamberimiz (Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem) Efendimiz Hazretlerinin Şefaatine, İltimasına ve nihayet Münzil-ül Kur'ân'ın Afvına, Himayesine mazhar olacağımıza da şübhe edilmemek lâzımdır.

Allah - u Zülcelal Hazretleri cümlemizi muhafaza buyursun.

آمِينَ. Dâreyinde bâis-i necatımız olan bu Hizmeti bilkülliye terk edecek olursak, o zaman helâkimiz muhakkaktır. Madem ki, elimizde ma'fuv olduğumuza dair senedimiz yok; Bâis-i Feyzimiz Üstadımız Hazretlerinin bizlere şefkatinden dolayı Keramet-i Gaybiyeden haber verdikleri müjdeler, yalnız şevkimizi ve şükürümüzü artırmaya vesile olmalı. İsimlerinin sarahaten zikredildiğini bildirmekle beraber gösterdikleri âlî Feragat, cümlemiz için nazar-ı ibretle görülmeli ve cidden taklid olunmalıdır. Yine Emirlerindendir ki; bizler Hizmetle muvazzafız, mükellefiz. Netice ile değil. Bu Nurlu Hizmette bizleri birleştiren Allah-u Zülcelal'den niyazım: Haşirde de Liva-yı Muhammedî (A.S.M.) altında haşr ve cem' olmaklığımızdır.

اللَّهُمَّ رَبَّنَا تَقَبَّلْ مِنَّا إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

Müsaadenizle sadede geliyorum:

Otuzbirinci Mektub'un Yedinci Lem'asına esas olan üç Âyet-i Celilenin tefsiri hârika bir tarzdadır. Bilhassa İkinci Vecih'le Birinci Vechin

ikinci İhbar-ı Gaybî ciheti işitilmemiş bir surettedir. Bu Mektub'un Üçüncü Lem'ası ki, **كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ**

Âyetinin mealini ifade eden **يَا بَاقِي أَنْتَ الْبَاقِي يَا بَاقِي أَنْتَ الْبَاقِي** Cümlelerinin gösterdikleri iki Hakikatten çok büyük Feyz aldım. Garibdir ki, bu mübarek Eser **لَقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّوعِيَا بِالْحَقِّ**

Âyet-i Celilesiyle başlamakla, sanki bu fakirin gördüğü rü'yaya bir işaret yapıyor ve diyor ki: Senin rü'yanda gördüğün kamer, bu Âyette bahs buyurulan rü'yanın sahibi İki Cihanın Fahri (Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem) Hazretlerinin bir parmak işaretiyle ve İzn-i Hak'la inşikak etmiştir. Şems Onun hatırı için, Ondokuzuncu Mektub'da beyan buyurulduğu üzere, bir saat hareketsiz görünmüştür, gibi Mu'cizatını hatırlatarak; "Ey gafil, İttiba-ı Sünnet et!" diyor. Bu rü'yayı nakleden Mektubumda, Otuzbirinci Mektub'un Birinci ve İkinci Lem'alarıyla, Yirmidokuzuncu Mektub'un Birinci Remzinin Birinci Makamından gelen feyiz neticesi, ihtiyarsız yaptığım tabirin sonunda yazmış olduğum **كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ** Âyet - i Celilesinin bir nevi İ'cazlı tef-

sirini beyan buyurmakla, Mektubuma gayet latif ve çok muhteşem bir cevap verilmiş oluyor.

Otuzbirinci Mektub'un Dördüncü Lem'asının Birinci Makamı "Minhac-üs Sünne" denmeğe hakikaten lâyıktır.

Birinci Nükte: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtu Vesselâm'ın Ümmetine şefkatinin derecesini ve bihakkın Şefiu'-l Müznibîn olduğunu göstermekle beraber, Süleyman Efendi merhumun Mevlid-i Şerifindeki:

Tıfl iken ol diler idi Ümmetin,

Sen kocaldım terkedersin Sünnetin.

vecizesini hatırlatmakta ve ol Hazret'e Ümmet olanlara, Sünnetlerine riayet lüzumunu ehemmiyetle Ders vermektedir.

İkinci Nükte: Cenab-ı Peygamber Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem

Efendimiz Hazretlerinin Nesl - i Mübareklerinin, **إلى يَوْمِ الْقِيَامِ** Hz.

Hasan ve Hüseyin Radıyallahü Teâlâ Anhüma'dan geleceklerini ve istikbalde çok mübarek Zevatin da, bu meyanda zuhur edeceklerini Nazar-ı Nübüvvetle gördükleri için, bu iki Hafidine bütün o Nurlu Zâtlar hesabına şefkat göstermesi; öyle bir tariftir ki, beşerin düşünmesiyle yazılmasına imkân yoktur.

Üçüncü Nükte: Nass-ı Katı' ile sabit ve Hadîs-i Nebevî ile müberhen Âl-i Beyt'e Muhabbete işaret etmekte, bu vazifeyi îfaya davet eylemektedir. Çünkü İslâmiyet bir Vücuda, bu Vücodun belkemiği muhakkak Âl-i Beyt ve başı her zaman Kitabullah'tır.

Dördüncü Nükte: Şîaları ilzam edecek kadar kuvvetli bir Derstir. Bu şümüllü Dersten gaye ne olduğu, sonunda mükemmelen icmal edilmiştir. **وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا** Emr-i Celiline tevfikân, bütün Mü'minler Tevhide çağırılmıştır.

Keramet-i Gavsiyenin işaretini teyid eden remizleri defaatle okudum. Bu müjdeler hamd ve şükrümü artırmıştır. Zenbilli Ali Efendi'nin hale çok uygun olan fıkrası hoşuma gitti. Latif tefe'ülünüz **خَتَامُهُ مَسْكٌ** kabilinden olmuştur.

Evet Kur'ânî bahçede her zaman başka renkte, başka letafette, başka tesirde hakikî Cennet çiçekleri açılıyor. Bu mezherenin bülbülünü ve onun gönülleri teshir eden nağmesini dinleyen, meşk eden yoldaşlarına, dâreynde Selâmet ve Saadet ve Muvaffakiyetler temenni ve niyaz eylerim.

Şâirin zamana muvafık bir beyti:

Bir mevsim baharına geldik ki Âlemin
Bülbül hamuş, havz tehî, gülistan da harab.

Ben de derim:

Öyle bir bid'alar devrindeyiz ki İslâmın
Bir bülbülü, bir gülistanı kalmış Kur'ân'ın.

Keramet-i Gavsie'yi henüz kimseye okuyamadım. İçinde bu bâçareden bahis edilişi, okumak hususunu düşündürüyor. Mübarek Ramazan

(Haşiye) bir an evvel bu isyankârların, kadir-nâşinasların elinden yakayı kurtarmaya çalışır vaziyette, sür'atle elimizden gitmektedir. İmam Ömer Efendi geçen sene, "Ramazanın Hikmetleri" Eserinin, Ramazan ayı geçtikten sonra gelişinden, benim gibi müteessir olmuştu. Bu Ramazanın birinci Cuma Hutbesinde, ben de hazır olduğum halde, yüzlerce Cemaate, bu Nurlu Hikmetlerden birkaçını hemen aynen okudu. Bu anda bu fakirde husule gelen şükür hislerini tarif edemeyeceğim. **أَلْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

H u l u s i

* * *

(Ahmed Husrev'in fikrasıdır)

Sevgili Üstadım!

Bu fakir Talebenize teselli veren Mektubunuzu aldım ve ba'de-takbil okudum. Ruhumda hasıl olan manevî yaraların ızdıraqları ile çok müteallim olurdum. Herşeyden ziyade hürmet ettiğiniz ve ehemmiyeti dolayısıyla pek fazla itina ettiğiniz Şeair-i Diniyemize ve Sizi severek, hâhişle **فِي سَبِيلِ اللَّهِ** Emirlerinize itaat ederek, size koşan Talebelerinize sed çekmek suretiyle yapılan denaete Ruhum sabredemiyordu. Bir an evvel Hâlıkına ulaşmak isteyen Ruhumda, azîm bir galeyan hissediyordum. Diğer taraftan da Sizden malûmat alamadığım için, ızdıraqların altında fevkalhad eziliyordum. Zalimlerin kahrı için Dergâh-ı İlahîye iltica etmekle teselli bulmak isterken, işte bu Mektubunuz, Kaza ve Kadere razı olmak suretiyle teselli ihsan ediyordu. Ben de **سَمِعْنَا وَ أَطَعْنَا** diyerek kahr talebinde bulunmayı bırakıyorum.

Ey Sevgili ve Müşfik Üstadım, her an Duanıza muhtaç Talebeniz, kendi hesabıma düşünürsem, Ruhem bir parça istirahat ediyorum. Fakat Üstadım ve Kardeşlerim hesabına düşünürsem, ızdırabım, ye'sim birden bine çıkıyor. Ruhum feveran ediyor. Yine Cenab-ı Hak hesabına itaat etmek istemiyor.

(Haşiye): Garibdir ki, Hulusi'nin bu sözünü belki yirmi defa tekrar etmişim. Süleyman gibi dostlar şahiddirler. Demek bir Hakikat var ki, ikimizi böyle söyletmiş.

S a i d

Aziz Üstad!

Âlem-i İslâm'a indirilen o azîm darbeler, Âlem-i İslâm hesabına Sizin omuzlarınıza isabet ettiğini biliyorum. Böyle olmakla beraber, ulvî Ruhunuz, âlî Hamiyetiniz, hadden eفزûn sabrınız, daha pek çok ve pek güzel hasletleriniz üzerinde en bâriz izleri gözükken şefkatiniz, zalimler hakkında da hayır Dua etmek oluyor.

Talebeniz
Ahmed Husrev

* * *

(Babacan Mehmed Ali'nin fıkrasıdır)

Cenab-ı Vâcib-ül Vücut ve Tekaddes Hazretlerinin, Cibril-i Emin vasıtasıyla, Âhırzaman Nebisi Peygamberimiz (A.S.M.) Efendimiz'e gönderilen ve bugüne kadar muhafaza edilen Kur'ân-ı Hakîm'i Hakikatıyla ve Hak Sözler ile, Hakk'ın yaratmış olduğu kullarına tercümanlık eden ve Hakk'ın Rızası için gece ve gündüz Dua eden, hakikî Saidden bir Muhabbetname aldım ki, o da Üstadım Efendimin Mektubudur.

Ciddî ve samimî dostumuz ve Kardeşimiz bulunan Âsım Bey'e vardığımda müjdeledi. Beş dakika kadar görüştüm. Ve göndermiş olduğunuz emanetleri alırken öyle sevindik ki, bülbülün gül dalında seher vaktinde aşkından ağzından çıkarmış olduğu nağmeler gibi işittik. Onun için birbirimizle ne konuştuğumuzu bilemedik. Bildiğim şu kadar ki: Yalnız ayrılırken çok şükür Cenab-ı Allah'a, böyle Envâr-ı Kur'âniyeyi neşreden bir Üstadımız varken, hiçbir vakit Saadetimizden mahrum kalmayız diye bildik.

B a b a c a n

* * *

(Zeki Zekâi'nin fıkrasıdır)

Aziz ve Sevgili Üstadım!

Üç haftaya yakın bir zaman oluyor ki, size Mektub yazamadım. Her zaman olduğu gibi, şu günlerde dairede vazifenin çokluğu dolayısıyla, pek kıymetli olan uhrevî Vazifelerim geri kalıyor ve bu cihetle teessürüm kâfi gelmiyormuş gibi, bu hafta içinde işittiğim pek acı elîm bir haber, bir sâika gibi beni beynimden vurdu. İşittim ki,

Üstadım yılanların hücumuna maruz kalmış. Ah Üstadım! Vakit vakit tehacümlerine, taarruzlarına maruz kaldığımız bu menhus hainlerin zulmünden ne zaman âzade kalacağız. Bu mülhid mütecavizler, haddini tecavüz etmeye başladılar. Artık tecavüzün bu derecesi fazladır. Bu itibarla muazzam bir Barika-i Hakikatın zuhuru yaklaştığı İman ve İtikadı, bizi teselli ediyor. Ne zaman ki, tahribat ve istibdad haddini aştı, uçurum kendini gösteriyor. "Büyük felâketler, güler yüzlü intibahlar doğurur" derler ki, pek musîb bir söz. Herhangi bir hükûmet zulmü ve istibdadı artırdı, mazlum milletler istiklalini kazanıyor. Şu asırda dinsizlik ve tahribat fazlaştı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** mazlum ve masum Ehl-i İmanın yüzü gülecek. Parlak bir Hakikat güneşi tulû' edecek.

Aziz Üstadım! Nâkıs Kalemim, âciz lisanım, hissiyatıma tercüman olamıyor. Her dindaş gibi, benim de Kalbim aziz İmanımın aşkıyla çarpıyor. Hamdolsun, damarlarımızda dolaşan kan, binler senelik Ehl-i Hak ve İmandan, irsen intikal etmiş bir mayadır.

Sevgili Üstadım! Öyle anlar geliyor ki, hayat çok alçalıyor. Biz insanlar o derece eğilmek mecburiyetinde kalıyoruz. Bu fikrimle, nefsim hesabına bir hisse-i gurur aramıyorum. Menhus ve mülevves ellerin, temiz bileklerimizi sıkması, sabır taşını çatlatacak kadar müellim bir hal değil midir? Tahribatın en müdhiş zamanında hastalanan insanıyeti, manevî ilâçlarla tedavi etmeye çalışırken, bize musallat olan hainlere mukabele etmek, acaba zavallı bir milletin sürükleneceği uçuruma sed çekmek için çekilecek mezahim ve meşakk-ı hayatın İnd-i İlahîde makbuliyeti için sabretmek, son dereceye kadar tahammül etmek, bu fikir fakirin hayli düşüncesi neticesi bulabildiği bir Hakikat.

Sevgili Üstadım, şu günleri, düşünceler ve elemeler içerisinde geçiriyorum. Hâdiseyi birkaç ağızdan birbirini tutmayan rivayetler gibi, dallı budaklı olarak işittim. Bendenize hâdisenin cereyanı hakkında lütfen bir haber veriniz. İnsan cünun getirecek.

Sevgili Hocam, siz herkes için, beşeriyet için, zararlı olan tahribat ve âfâtın önünü almak için, gece gündüz çalışınız, kendinizi tehlikeye atın da acı acı tahkirata maruz kalın. Hâyır Aziz Üstadım, hâyır! Yüce dâhî, hâyır! Sizin nasibiniz bu değil. Size verilecek mükâfat, bu olamaz. Bu haletler olsa olsa, üç-beş dinsizin, bir takım Cehennem yolcularının çılgınlığıdır. Bu hale sabretmek ve ehemmiyet

vermemekle, pek yüce mükâfatlara mazhariyetler kesbediyorsunuz. Siz aslâ ve kat'â müteessir olmayın. Ne kadar vahşiyane ve zalimane olursa da, dönüp arkanıza bakmayın. Size açılan manevî Âlemlerin kapılarına doğru ilerleyin. Yürüyün, yürüyün, tâ nâmütenahî yürüyün. Gittiğiniz yerlerde uzaklaştığınız Âlemlerde bizim gibi yaralı, âciz, zâif, pür-kusur, kemter bîçareler için de, müebbed bir istirahat ve Saadet yatağını hazırlayın.

Z e k â i

* * *

(Zekâi'nin fıkrasıdır)

Kalbim derin bir ihtiyaç ve iştiyak içinde, şu mübarek günlerde, Üstadımın ziyaretini arzu ediyor. Nasilki yaz günlerinin sıcak demlerinde bil'umum nebatat yağmura ihtiyaç hissederse, Zekâi de Üstadımın Nasihatlarına ve Telkinlerine öylece müştak ve muhtaçtır.

Üstadım, Eyyam-ı Mübareke pek çabuk gelip geçti. Benim gibi manevî yaralılarından mecruh bîçareler, böyle Mübarek Günlerde, elbette kusurlarının afvını ve meşru emellerinin husulünü, Hallak-ı Âlem'den temenni ve niyaz etmişlerdir. Cenab-ı Allah Mâh-ı Gufranın Kudsiyeti hürmetine kusurlarımızı afv ve mağfiret eylesin. **آمین**.

Sevgili Üstadım, bu defa üç gün izinle Atabey'e gidip, ebeveynimi ve Âhiret dostlarımızı ziyaret ettim.

Ah Üstadım, bazan zahirî hâdisat insanı çok düşündürüyor. Gayr-ı ihtiyarî, Ruhü garib ve rikkatle karışık bir ızdıraba düşürüyor. Bu anlarda hayatın kararsızlıklarından mütevellid ye's, bizi müteessir ediyor. Şefkat ve merhamete hasret çekiyoruz.

Üstadım, öyle zannediyorum ki, âcizleri, hayatın ihtilata mecbur eden ahvalinden uzaklaşamadıkça, Kalbim ârâmgâh-ı lezzetinde tam bir sükûnu bulamayacak. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Duanızın Himmetiyle, o anlara da Selâmetle vâsıl olacağım. Bu hissiyatımı izah etmek, anlaşılmiş bir Ruh için zâid değil midir?

Aziz Üstadım! Emsal-i kesîresiyle Üstadımızın Riyaseti altında müşerref olmaklığımızı dilediğim İd-i Fıtrınızı tebrik vesilesiyle takdim-i ihtiramat eyler, muhterem ellerinizden ve ayaklarınızdan öperim, Sevgili Üstadım.

Günahkâr Talebeniz

Z e k â i

(Âhîret hemşirelerimden Müzeyyene'nin fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım!

İki aya yakın zamandan beri, gelen Âhîret Kardeşlerle Selâmınızı alıyorsam da, benim gibi âcize bu Talebenin, sizin her vakit Nurlu nasihatlarınızı dinlemeğe ihtiyacı olduğundan dolayı, haftaları bütün mahzuniyetle geçiriyorum. Evet zaman oluyor ki, gözlerimden dökülen yaşları, Nurlu Risaleleri okumakla teskin ediyorum. Zaman oluyor, Kalbim mütemadiyen ağlıyor. Hele şu mübarek Ramazan, birkaç müfsidin Kalbimize saldığı hañçerin acısını Kalben, bütün gün için için ağlamakla geçiriyoruz.

Nihayet aldığım bir haber üzerine, yine eskisi gibi Âhîret Kardeşlerimizin, Sizi ziyaret etmekten mahrum olmadıklarından memnun oldum. Yalnız mübarek İbadethanenin ve bütün Ehl-i İştîyakın Sizin Duanızdan mahrum kaldığına çok acıyorum. Hattımın noksanlığı ve zaflığı dolayısıyla Risaleleri yazamadığımdan beni afv ediniz. "Şu zamanlarda dünyayı sevmez olduğumuz halde, kurtulamadığımızı çok müteessirim. Issız sahralar, susuz çöller, kimsesiz yerler Ruhumuzun meskeni oluyor. Hayalen oralarda dolaşıyoruz. Evet, birşey arıyoruz. Heyhat... Aradığımız gün hem çok uzak, hem çok yakın görülüyor. Daha ne kadar bu hal içerisinde çırpınacağız." diye feryad eden Kardeşlerimizin hissiyatına bu âcize, bu fakire iştirak ediyorum.

Âcize Talebeniz
M ü z e y y e n e

* * *

(Ahmed Husrev'in fıkrasıdır)

Senelerden beri zalimlerin pençe-i zulmünde inleyen bu bîçare müslüman Kardeşlerinize geçirmekte olduğunuz bu mübarek Bayramın belki dokuzuncusunu hücre köşelerinde, dostlarınızdan uzak, akraba ve taallukatınızdan mahrum bir vaziyette, teâli ve terakkisi için çalıştığınız Cem'iyet-i İslâmiye arasından uzaklaştırıldığınız bir halde geçireceğinizi hatırladıkça yüreğim parçalanıyor, Ruhum azîm bir elemle yanıyor, gözlerimden yaşlar dökülüyor. Kalbimden yükselip gelen bir ses "Ağla hem çok ağla! Belki Rahmet - i İlahiyenin Nüzulü ve Âlem - i İslâmın Saadet ve Selâmeti için ağlayanlarla beraber ağla!" diyor.

Bu anda Kalb gözüm, bu hüznü iştirak ederek, Dicle ve Fırat ve Nil-i Mübarek gibi Âlem-i Gayb vâdilerinde sular akıtarak ağlıyor.

Ah, Sevgili Üstadım! Ehl-i gaflet gülerken, ehl-i ilhad nefsî müstehiyatları arkasında koşarken, biz ne acı hayatlarla karşılaşırız. Ah, Sevgili Üstadım! Cenab-ı Hak bize Saadet vermeyecek mi? Acaba bu gün daha çok uzayacak mı? İhtiyarsız kendime sorduğum bu suallere yine kendim cevap verirken, teenni ve sabır tavsiye ediyorum. Ve Sırr-ı

إِنَّا أَعْطَيْنَا tebşiratıyla müteselli oluyorum.

Ey Kıymetdar Üstadım! Sizin hüznünüze, huzurunuzda olduğum halde iştirakimi istiyordum. Öyle hissediyorum ki, Ruhun hiç de uzak değilim. Bazan kendimi unutuyorum. Güya kanatsız tayeran ediyor, koca çınar ağacının arasından girerek Meclisinize dâhil oluyorum.

Sevgili Üstadım! Hâlıkımdan ebediyen razı olmuşum. O da Sizden ebediyen razı olsun. Maalesef ziyaretinizle müşerref olamıyorum. Buna bedel Bekir Bey'le takdim ettiğim ve arzu edilen şekilde yazamadığım İ'caz-ı Kur'ân'ın Sahifelerini açtıkça hakir Talebenizin her Sahifeye mukabil Ellerinizden öpmekte olduğumu kabul buyurmanızı istirhamla, Sıhhat ve Selâmet ve Muvaffakiyetiniz için Dua ederek, el ve ayaklarınızdan öperim, Efendim Hazretleri.

أَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Talebeniz

Ahmed Husrev

* * *

(Sabri Efendi'nin fıkrasıdır)

Dün Eğirdir'e gittim. Hulusi Bey'in ihlaslı ve sadakatlı Mektubunu getirdim. Nuranî Kalb ve Ruhtan cûş eden şu Mektubun muhteviyat ve münderecatını bu fakir de tekrar ederim. Kendi hesabıma takdim ediyorum. O muhterem Kardeşime bedel fakire, madem ki Üstad-ı Muhteremim Sâni-i Hulusi ismini vermiş. O hâlis imza sahibinin halfinde bu fakir de görünse, ifadatına iştirak etse, irsiyet-i maneviyesi daha iyi, sabit ve zahir olur, emel-i âcizanesini esas gaye ve maksad bildim Efendim.

Âciz Talebeniz

S a b r i

(Aydın'lı İsmail'in fikrasıdır)

Sizin tatlı Sözlerinizi yazmaya başladım ve yazmaya doyamıyorum. Ve Sizin tatlı Sözlerinizi yazmağa başladığım anda, Ruhumda bir ferahlık hissediyorum. Aynı zamanda Sizi hiçbir türlü unutamıyorum. Ve daima Sizin Mektubunuzu yazmak istiyorum.

Talebeniz
İsmail

* * *

(Aydın'da Doktor Şevket'in fikrasıdır)

Üstad-ı A'zamım Efendim!

Nuranî ve çok kıymetdar Eserlerinizi okuduk. Nurlu ve Feyizli Eserlerinizin tesiriyle parlayan kasvetli Kalblerimizle, siz Üstadımıza ebediyen minnetdar ve medyun-u şükran bulunduğumuz gibi; Risaleleri bizlere okutturmağa ve yazdırmağa sebep olan Hâfız Zühdü Efendi Kardeşimizi de, daima Hayırla yâd etmekten kendimizi alamıyoruz. Kendilerine fiat takdir edilemeyecek derecede kıymete mâlik bulunan muhterem Risalelerinizi yazıp ikmal etmemize, Cenab-ı Hakk'ın bizi muvaffak kılması için Üstad-ı Ekremimizin Dua ve Himmetlerine muhtaç bulunuyoruz.

Talebeniz
Doktor Şevket

* * *

(Ahmed Husrev'in fikrasıdır)

Sevgili, Müşfik Üstadım Efendim Hazretleri!

Arz-ı hürmet ve iştiyakla el ve ayaklarınızdan öperim. Hulusi Bey'in suallerine verilen cevablara aid cihandeğer kıymetli, nurlu, feyizli Sözlerinizi iki gün evvel aldım. Suallerin cevapları o kadar latif idi ki, ne okumağa doyabildim ve ne de idrakim kadar olsun hakkıyla kavrayabildim.

Muhyiddin-i Arabî Hazretlerinin Makbulünden olduğu halde, hatasının ve her kitabında mühdî olamamasının esbabı, o kadar amîk bir şekilde ve o derece ince bir tarzda izah buyuruluyor ki, bu âlî Dersinizi sair Kardeşlerimle beraber okudum. Dedim: "Aziz Kardeşlerim, bu âlî Dersten istifade ediyor, mühim bir şey anlıyorum, fakat zübde edemiyorum, zihnimde toparlayamıyorum, siz ne Dersiniz?"

Hazırûn Dersimizin yüksekliğine işaret ederek, İslâmiyetin ardi ve arkası kesilmeyen hücumlara maruz kaldığı bir zamanda, bu Nurlu Eserlere kavuştuğumuzdan dolayı, binler teşekkür ettik. Bilhassa doktora verilen son cevab Haşiyesinin letafeti yüzümüzde âsârını göstermişti.

Bir taraftan hınzır etinin hurmeti esbabı illeti, gayet güzel bir surette izah edilmiş, diğer taraftan da âlî Müfekkirenizden parlayan Nurlarla, hem de pek yakında dünyanın ufuklarında İslâmiyetin güneşinin parlayacağına işaret buyuruyorsunuz. Cenab-ı Hak Sizden hadsiz hesabsız razı olsun.

Sevgili Üstadım, âciz Talebeniz bu aczi ile manevî Himmetinize iltica ediyorum. Ve öyle ümid ediyorum ki, Hallak-ı Kerim'im beni ihtiyarım olmayarak istihdam ettiği bu vâdide, Duanız Himmeti ile **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir İdrak ve bir Kabiliyet ihsan buyuracaktır.

Hakir Talebeniz
Ahmed Husrev

* * *

(Said'in bir fıkrasıdır)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Fedakâr ve Vefadar Kardeşim Kürd Bekir Bey!

Maatteessüf bilmeceburiye nâhoş ve malayani sayılacak bir bahis söyleyeceğim. Fakat bu bahsim, hakikî hamiyetperver Türkçülere karşı değil, belki firengilik hesabına sahtekâr bir surette Türkçülüğü kendine perde eden mütecavizlere karşı söylüyorum. Şöyle ki:

Mülhid münafıkların en son ve alçakça ve vicdansızca aleyhimizde istimal ettikleri bir silâhı şudur ki, diyorlar: "Said Kürddür, bir Kürdün arkasında bu kadar koşmak hamiyet-i milliyeye yakışmaz." Ben bu münafıkların vicdansızca desiselerine karşı değil, belki safdillerin temiz Kalbleri bunların sözleriyle bulanmamak için diyorum ki:

Evet ben başka memlekette dünyaya gelmişim. Fakat Cenab-ı Hak beni bu memleketin evlâdına Hizmetkâr etmiş ki; dokuz sene mütemadiyen bu memleketteki milletin ondan dokuz kısmının Saadetine, kendi dilleriyle Hizmet ettiğim bu havalideki insanlara malûmdur.

Hem ben bu memlekette Hulusi, Sabri, Hâfız Ali, Husrev, Re'fet, Âsım, Mustafa Çavuş, Süleyman, Lütfü, Rüşdü, Mustafa, Zekâi, Abdullah gibi yirmi-otuz Müslüman-Türk gençlerini âdeta yirmi-otuz bin milletdaşlarıma tercih ettiğimi ve onları o otuz bin adamın yerine kabul ettiğimi, bu dokuz senedeki Türkçe Âsâr ile ve Hizmet ile göstermişim. Evet ben bin gafil ve âmi Kürdü bir Türk olan Hulusi'ye karşı tutmadığımı ve bin cahil Kürdü birer Türk olan Âsım ve Re'fet'e mukabil göremediğimi ve bir genç olan Husrev'i bin âmi Kürdle değişmediğimi ehl-i dikkat ve benim ahvalime muttali olanlar tasdik ettikleri halde, firengilik namına ve ilhad hesabına, Türkçülük perdesi altında, sahtekâr bir milliyetperverlik suretinde ve hodfüruşluk cihetinde bana tecavüz edenler ve Türk milletini ve milliyetini zehirleyen mülhidler bilsinler ki: Ben Millet-i İslâmiyenin en mühim ve mücahid ve muazzam bir ordusu olan Türk milletine binler Türk kadar Hizmet ettiğimi, binler Türk şahiddirler. İşte bana Kürd diyen ve ittiham eden, zahir hamiyetperverlik gösteren sahtekârlar, bu millete ne gibi Hizmet ettiklerini göstersizler.

Bu firavuncukların enanietini kabartan mahviyetkârane söz söylemek caiz olmadığından, bilmeceburiye o mütekebbirlere karşı İzzet-i İlmîyeyi muhafaza etmek için, söylenmeyecek ve izharı münasib olmayan uhrevî Hizmetlerimi Cenab-ı Hakk'ın afvına güvenerek izhar ettim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

* * *

(Zekâi'nin fıkrasıdır)

Aziz Üstadım!

Bu elîm hâdisat hususunda Sabır ve Tevekkülden bahsetmek bilirim ki, zaidir. Esasen bizim gibi hayatın cüz'î ızdırabından ah u enîn eden kemterlere, Sabır ve Tevekkül gibi Define - i Saadet ve Necatın kıymetini siz öğrettiniz. Hamdolsun, günden güne bu Kelimelerin

mefhumunu daha iyi kavırıyoruz ve takdir edebiliyoruz. İlk zamanlarda yani Nurlara çok uzak olduğumuz gaflet zamanlara, hayatta, hâdisatta, herşeyde Sabır ve Tevekkül bizlere zahiren acı ve kabil-i hazım değil gibi geliyordu, öyle görüyorduk. Fakat bu hususatı bihakkın Telkin ve Tenvir buyuran Üstadımızın İrşadı, bizim nazarımızda sathî ve zahirî şeyleri silmektedir. Bu fakirin ve günahkârın en ziyade medar-ı süruru olan birşey varsa, o da ancak Akıl ve Fikir ve bahr-ı muhit-i kebirden bir katre nisbetinde Kalb gözüyle hakikî Nurları görüp muvakkat bir an ve zaman için mütelezziz olmasıdır.

Sevgili Üstadım, hamdolsun Kardeşlerimiz fikren ve ruhen Hal-i Terakkidedirler. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**, manen ve Nazar-ı İlahî'de de terakki ediyorlar. Yirmiyedinci Mektub gittikçe çoşan berrak bir şelâle gibi çağlamaktadır. Yegâne arzum ve emelim Tarîk-ı Selâmet sâliklerinin kesretini ve elimizdeki Mecmua-i Hakaikın daha çok kıymetli ve temiz ellerde dolaştığını görmektir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** zaman bu Mukteza-yı Hak ve

Hakikatı icra edecektir. Âcizleri bu ümid ve intizar ile hayırlı akibeti Cenab-ı Hak'tan temenni ediyor ve şimdilik gayyur, sadık, müttaki Ağabeylerim ve Kardeşlerimin meziyetleriyle ve temiz Kalbleriyle ve Hüsn-ü Niyetleriyle iftihar ediyorum. Nurlarla, projektörlerle, Semavî Yıldızlarla ezeli bir İman gibi manevî topraklarla mücehhez olan Sefine-i Maneviyemizin şu zamanın dalgalarından, kasırgalarından âzade kalmasını Cenab-ı Hallak-ı Âlem'den yalvarırken müteveccih olduğumuz, Hilkat-ı Âlemlere bâis ve bâdi olan iki cihan serveri, âcizlerin senedi Cenab-ı Peygamber Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin ve Etbâi Evvacının Sefinemizin Erkân ve Etbâyıyla müttelik olduğu ümid ve İmanını besliyorum. Âcizleri ise, manen her an zarar ve ziyan içinde bir taraftan ıslah-ı hal edememiş, hasara uğrayan mukaddes bilgilerin tashih ve takviyesine muhtaç, diğer taraftan nefsin hücumuna maruz ve huzuratına mübtela, öbür taraftan günahlarına mukabil olmayan cüz'î bir Ubudiyetin Saadet-i Ebediyeyi bihakkın temine kâfi gelemeyeceğinden korkup kusurlarımın cezasının tahayyülünden an be an müzmahilim. Bizler kendi Ubudiyetimiz ve bu nâkıs Hizmetimizle bize delil bir Mürşid ve bir Şefi' olmadıkça Saadet - i Ebediyeye vâsıl olmak ne kadar uzak. Heyhat! Hayat - 1 dünyeviye dümdüz değil. Hissiyat - 1 beşeriye tebeddüle pek müstaid.

Aziz Üstadım, madem ki bizi Talebeliğimize ve Kardeşliğimize, hattâ kabule lâîk olmayan vatandaşlarımızı ve mecruhları huzurunuzda ve arkadaşlığımıza kabul buyurdunuz. Ve bizim yaralarımıza deva olacak Semavî Eczahane-i Kudsiyeden ilâçları bize gösteriyor ve istimal ediyorsunuz. Lütfen şu âciz Talebelerimizin feryadlarına acıyarak bir an evvel bizi tedavi edin de yaralarımız kabuklansın, kurusun. Ondan sonra esas mühim Vazifelerimizi îfa etmeye başlayalım. Bizim yaralarımıza deva olacak iksirler ve tiryaklar sizde mevcut iken, Şifayı ve Delalet-i Âliyelerini Zât-ı Fâzılanelerinden umarız.

Sefine-i Maneviyenizin
ilânât müvezzii
Talebeniz
Z e k â i

* * *

(Galib'in Farisî fikrası. Keramat-ı Gavsiye münasebetiyle yazmış.)

کیستم مزچوبیکی عاجزوبی تاب و زبون ، دل خزین سینہ یز آلام و سرم مسنت جنون
از غم فرقت دلداری بسی یویندفر : کس نمی بود دل زار مرا راهمنون
سألها در آلم هجر پریشان بودم : نه یکی یار موافق نه یکی جام سکون
را دیهودی من گم شده بود آن بان : در سرم شوق جنون بود شب و روز فرزون
عاقبت دست قضا هادی بهبود مرشد : همت زمره مرکان خدا جلونمون
چه نوازش که : دلم یافته در سایه پیر : شد مرأی حاصل از دولت و لطفش مأمون
بخت ناساز مرا سازی اقبال رسید : دل بیچاره من شد ز فوضش ممنون
نیست عجب خالک سیئه لعل شود در پیشش : نور حصنت همان زن نه فسانه نه فسون
در زمیز اهل حق آنواری بجلائی خداست : پیششان ماضی و آتی همه یک نقطه نون
آنچه ماضیست بخوانند بدل هنجو گاب : حال و آتی همه یک شیوه شود کف و کمون
دل شان آینه آیت لوح محفوظ : زان سبب نهان از دل شان کن فیکون
آنچه دیدند و بگویند خدا آموزد : آلت و قدرت حصند مکمل موزون
هان در نسخه تو زان تنای محمود : هان در لوح زبور وصف مسیحا افزون
وصف اصحاب محمد همه در انجیلست : این چه پیش همه از وحی خدای بیچون
باز در اهل ولایت تو بینی این را ز : داده از خبر آتی پیام مفرزون
خبر گلشنی می داد جلالی روی : شیخ اکبر خبر مصری دهد امر بکون
آخند جام دهد از آخند فاروقی خبر : من گد امش بشمارم که زاعداد فرزون
هر یکی گفته خبر ز منو اشارت کردند : پیشیا زان سپیان داده نشان سیکون

باخْصُوصِ مَرْحُومِ خَدَا حَضْرَتِ عَبْدِ الْقَادِرِ . غَوْتِ اَعْظَمِ قُطْبِ دَائِرَةِ كُنْزِ فِكْرُوْنَ
 بِسْرِ اِشَارَتِ يَهْدِ اَزْ حَالَتِ اَتِي جِهَانِ . هَرْجِهَ دِيْدَسْتِ بَكْمَشْتِ بِيَازِ مَسْنُوْنَ
 كَفْتِ دَرْ نَظْمِ بَحَلِي كِه سَوْفِ جَزِ مَرْيَدِ . اَزْ شَرْوْفَتِهَ بَكْمَبَانِ مَرْيَدِ مَأْمُوْنَ
 كَرْدِهَ اَزْ فِتْنَهٗ جَنَكِيْزُ وُهَلَا كُوْ اِجَارِ . بِنَكْرَدِ لِيكِ رُمُوْزِ مَخْنَشِ تَابِكُوْنَ
 خَيْرِ فِتْنَهٗ اِيْنَ دَوْرِ زَنْطَقَشِ پِيْدَا . يَافْتِهَ اَزْ رَمِيْزِ اَوْ اَزْ بَابِ يَقِيْنِ سَرْفَرُوْنَ
 فِتْنَهٗ دَوْرِ كِنُوْزِ چُوْنِكِهَ زَهْدِ اَوْفَرُوْشْتِ . زِ شِرَارِ شَرْوْفَتِهَ شُدِهَ جِيْحُوْنَ هَا مُوْزِ
 اَهْلِ دَانِشِ هَمَهَ سَرْجِيْبِ قَبَا مِيْكَرْدَنْدِ . عَرْصَهٗ دِيْنِ زَمْرَدَانِ شُدِهَ خَالِي مَشْرُوْزِ
 دِيْدِهٗ دَهْرِنْدِ يَدِ سَتِ بَدِيْنِ دَعْدَعَهٗ هِيْجِ . مِي رُوْدِ رُوْدِ فِرَاتِ خَلُوْهَمَهٗ تَشْنَهٗ مُوْزِ
 دَرْ هَمَهٗ هِيْجِ عَصْرِ فِتْنَهٗ اِيْنَ دَوْرِ نَبُوْدِ . اَكْثَرِ خَلْقِ شُدِهَ حَالِيْ رَمَانْرَا مَقْنُوْزِ
 مُلْحِدَانِ رُوْزِ شَبَابِ اِيْجَادِ فِتْنِ مِي كَرْدَنْدِ . زَهْرِ خَنْدِ كُجْدِ بَلِكِهَ بِيْكَرِيْدِ مَجْنُوْزِ
 بَرِيْدِيْنَ فِتْنَهٗ اَوْ شَرْ حَضْرَتِ اُسْتَاذِ سَعِيْدِ . جَبْهَهٗ بِيْكَرِفْتِ خُوْشَامَرْ دِ سَعَادِ مَقْرُوْزِ
 بِيْعِ سَرْبِيْزِ شُدِهٗ دَرْ كَفَا وُچُوْنِكِهَ قَلَمِ . كَلِكِ اَوْ زَمْرَهٗ اِحْمَادِ هَمَهٗ كَرْدِهٗ زَبُوْزِ
 هِيْبَتِ دِيْنِ رَكْمَتَا رِ خُوْشَشِ پِيْدَا شُدِ . هَرْجِهَ اِيْنِ نُوْرِ نَبِيْنْدِ شُوْدِ اِذْ عَاثِرِ دُوْزِ
 كَلِكِ اُسْتَاذِ اَزْ لَدُنْ بَسَطِ حَقَا ئِقِ مِيْكَرْدِ . تَا اَبَدِ اَزْ قِيْضِ عِيَاثِ هَمَهٗ جَا نِ نُوْرِ عُيُوْزِ
 (لَا تَخَفْ قُلُهٗ) بِفَرْ مُوْدِ مَكْرِ حَضْرَتِ عَوْثِ . دَرْ حَقِّ حَضْرَتِ اُسْتَاذِ سَوْدِ اَصْلِ مُتُوْزِ
 جَدًّا رَمِيْزِ كِه كَفْتِ حَضْرَتِ عَبْدِ الْقَادِرِ . نِعْمَهٗ نَا نَطُوْكِ كِه كَرْدَسْتِ سَعِيْدِ سَعْدِ مُوْزِ
 اَنْ كِه دِيْدَسْتِ پَسَنْدَسْتِ بِيَا زِي كَرْدَسْتِ . حَقِّ پَسَنْدَسْتِ شُوْدِ تَشْنَهٗ فَيْضِ اَنْبِيُوْزِ
 بَعْدِ زِيْنِ غَالِيْبِ پِيْچَا رَهٗ دُعَا مِي كُوْ پِيْمِ . بَا دِ رَا ضِي زِ سَعِيْدِ نَا تِ حُدَا مِي بِيْچُوْنِ
 هِيْمَتَشِ عَالِي وُ قِيْضَشِ هَمَهٗ اَعْلَا بَا دَا . بِيْدِهٗ حَضْرَتِ حَقِّ نَشْتَهٗ غَيْرِ مَمْنُوْزِ
 تَا فَلَكَ دَائِرُوْ اِيْنَ اَرْضِ هَمِي شُدِ سَا اَرْزِ . عَظْمِ اَللّٰهُ لَهٗ الْاٰخِرُ وَ قَرْتَهٗ عُيُوْزِ

(*Âsım Bey'in fıkrasıdır*)

Otuzbirinci Mektub'un Dördüncü Lem'ası olan Minhac-üs Sünne, elhak çok kıymetdar ve emsali bulunmayan Risale-i Şerifedir. Takdir ve tahsine bihakkın elyak, medih ve senaya şayeste olup, ne kadar medih edilse yine azdır. Her gören ve her okuyan ve dinleyen meftun oluyor. Hattâ meşrebçe Alevîlik, Sünnîlik cihetinde müfrit olanlar bile, son derece takdir etmektedirler. Müfrit meşreblerin birbirine karşı adamları dahi, hiç itiraz edemeyip münakaşa kapısı açamıyorlar.

Â s ı m

* * *

(*Ahmed Husrev'in fıkrasıdır*)

Muhyiddin-i Arabî Hazretlerinin meşrebini izah edip, noksaniyetini beyan eden nurlu Beyanatınızdan çok istifade ettim. O mes'eleye aid evvelki Dersinizden anlayamadığım cümleler ve karanlık noktalar, bu defa başka bir tarza çevrilerek karşıma çıktığını hissettim. Ve güzel yüzlü Hakikatlarını görmeye başladım. Elhak çok tefeyyüz ettim. Kardeşim Re'fet Bey'le beraber okuduk. Üstadımıza minnetdarane teşekkürler ettik. Cenab-ı Hak, size lâyük olduğunuz Ecr-i Kesîri ihsan etsin. **آمین.**

Ahmed Husrev

* * *

(*Babacan Mehmed Ali'nin fıkrasıdır*)

Ey benim Ruh-u Canım Üstadım Hazretleri!

Size karşı hakkıyla Talebelik Vazifesini îfa edemiyorum ve Risale-i Nur'a tam Hizmet edemiyorum. Çünkü Risale-i Nur'la tezahür eden Kuvvet ve Kudret, Zekâvet, Esrar ve Envârı düşündükçe, tefekkür ettikçe kendimden geçip, bîhuş kalıyorum. Öyle yüksek yerlere çıkamıyorum. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Cenab-ı Hakk'ın İzni ile, kullarına bahşetmiş olduğu en kıymetdar cevahirden bin kat ziyade kıymetli bulunan Kur'ân-ı Hakîm'in Sırlarını izhar eden Risalelerden gücüm yettiği kadar istifadeye çalışacağım. Gündüz derd-i maişetle vakit bulamadığımdan, gecenin bir kısmını o Nurlarla ışıklandıracağım.

O Nurları yazdıkça Kalemim ve Kalbim gayet şirin ve Ruhânî bir sevinç hissediyorum. Cenab-ı Hakk'a nasıl hamd ve şükredeceğimi

bilemiyorum. Bazan o Risale-i Nur'un Envârına karşı ihtiyarım elimden gidiyor. Gafletli geçmiş zamanımı düşündükçe mahzun ve mükedder bulunuyorum. Bu Nurları bulduktan sonra istikbalimi gördükçe kahkaha ile gülüyorum, ferah oluyorum ve müferrah oluyorum. Onbeş senedir böyle bir Hizmeti arzu ediyordum. Dünyanın çok safahat-ı hayatını ve zevkiyatını gördüm. Bu Ebede karşı arzuyu tatmin ve işba' etmiyordular.

İşte tam o arzuyu tatmin ve temin edecek gıdayı Risale-i Nur'da buldum, **اللَّحْمَدُ لِلَّهِ**. Şimdiye kadar nefsim dünyanın zahirî zevklerine kapılmış ve beni diğer bir Âlemin zindanlarına kadar sevk etmeyi kurmuş ve bir derece muvaffak olmuştu ve bana binmişti. Şimdi **وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ** olan Cenab-ı Mevlâ ve Tekaddes Hazretlerine hadsiz hamd ve şükrediyorum ki, Said isminde bir Zâtın vasıtasıyla Esrar-ı Kur'âniyeyi benim imdadıma yetiştirdi. Nefs-i emmarenin o beliyyesinden kurtuldum. Onbeş senedir Hakikata giden yolu aramak için, çok kapılar çaldım. Çoklarında dünyaya aid zînetleri gördüğümden geri çekildim, fakat **بِاللَّهِ الْحَمْدُ** tam bir kapı buldum. Cenab-ı Hak beni o kapıya tam Hizmetkâr yapıp sebat versin. Bu zulmetli asırda Hakaik-i İmaniyenin Envârını neşreden Risale-i Nur, ne derece parlak olduğu ve herkese menfaatli bulunduğu inkâr edilmez. İnkâr edilse bilmemezlikten ve anlamamazlıktandır. Anlayana sivrisinek saz gelir, anlamayana davul zurna az gelir. Cenab-ı Hak gözlerimizin perdelerini kaldırsın, Hakaikı hakkıyla bize göstere, **آمِينَ**.

Babacan Mehmed Ali

* * *

(Binbaşı Âsım Bey'in fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım Efendim!

Her defa olduğu gibi bu kerre de nâmüstehak olduğum halde hakk-ı fakiranemde lütuf ve ibzal buyurulan İltifatat-ı Bînihaye bu fakiri mestediyor. Ne yapacağımı şaşırıyorum. Ancak Cenab-ı Lemyezel Hazretlerinin Lütf u Kerem ü İhsanına hamd ü şükr ü sena ederek Risale-i Şerifelere sarılıyorum. Ve lezzet alıp, siz Üstadımı karşımda ve yanımda bulup mütehayyir ve mütefekkir olarak bahr-i sürura dalıp gidiyorum. Ve bu halin devam ve tezyidini eltaf ve İnayet-i Sübhaniyeden niyaz ediyorum. Nasıl etmeyeyim? Ya Hazret! Fakire bunca iltifattan başka hele bu defaki Lütufnamelerinin başına birçok tavsiften sonra "Hizmet-i Kur'âniyede kuvvetli arkadaşım ve Tarîk-ı Hakta ve Ebed Yolunda enîs yoldaşım" Kelimat-ı Latifesi, bu cihankıymet KelâmLARINIZ, benim gibi fakir, hakir, muhtaç bir Kardeşinize karşı İbzal ve Himmet buyurulması, sizin büyüklüğünüze ve daha doğrusu Gavs-ı A'zam Şeyh Geylanî (Kuddise Sırruhu-l âlî) Hazretlerinin Teveccüh, Dua, Himaye ve Muhafazası olduğuna nasıl İman etmeyeyim. Nasılki bu defa Gavs-ı A'zam'ın İhbarat-ı Gaybiyesi Risale-i Şerifesini gördüm, okudum, yazdım. Gavs-ı A'zam, A'zam-ı Aktab olduğunu bilir ve kalben tasdik ederiz ve ziyade Muhabbet etmekte iken, bu defa bu kanaat, bu muhabbet tasdikimi kat-ender kat ziyadeleştirdi ve takviye etti. Ve Hazret-i Şeyh'e İman ve Muhabbetimi Habl-i Metin ile bağladı. Nasıl bağlanmayayım? Bu Keramet ve İhbar-ı Gaybiyesi ki, Hakikat fıskıran ve Ruha Hayat bahşeden Sözlere söyleyen, haber veren öyle bir Sahib-i Menba'-ı Keramat ve Hakikat olan Hazret-i Gavs-ı A'zam, Üstadımın Üstadıdır.

İşte bu keyfiyet, Üstadıma olan incizab, merbutiyet ve teslimimi bir kat daha tarsin etti ve yıkılmaz ve tahrib edilmez bir kal'a hükmünü aldırdı. Madem bu fakir, bu muhkem kal'adayım, hariçten ve hiç kimseden pervam yok. Ve haricin taarruz ve kıyamına da mukabil taarruz ve hücumlar his ve kuvvetini elde ettim. Lütf ve İnayet-i Bari ile, Gavs-ı A'zam'ın teveccüh ve Duasıyla siz Üstadıma kavuştum.

هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Bâri-i Teâlâ ve Tekaddes Hazretlerinden dilerim ve niyaz eylerim ki, âhir ömrüme kadar bu yolda hatve-endaz olayım ve buyurulduğu

gibi "Sıddık, Fedakâr, Hakikî Âhîret Kardeşiniz ve Hizmet-i Kur'ânîyede kuvvetli arkadaşınız ve Tarîk-ı Hakta ve Ebed Yolunda enîs yoldaşınız" olmağa bihakkın kesb-i istihkak ve liyakat edeyim.

وَمِنَ اللَّهِ التَّوْفِيقَ

Ya Üstad-ı Ekremim! Size, yani Risale-i Nur'a Hüsn-ü Hatt ve daha doğrusu ta'zim, tekrim, hürmet, samimiyet, muhabbet ve teslimiyetimin binde birini takdim edemiyorum. Âciz Kalemim ve Lisanım, Hissiyat ve Ruhumun tercümanı olamıyör.

Ruhumun siz Üstadıma karşı incizab ve mahbubiyeti, yüzde beş şahsınıza karşı ise, doksanbeşi Neşr-i Envâr-ı Hakikat ve Dellâllığında bulunduğunuz Kur'ân-ı Hakîm Şerefine ta'zim ve tekrimdir. Öyle kanaat ve İmanım var ki, sizin Nur ve Hakikat fışkırın Sözleriniz, Kur'ân-ı Hakîm'den muktebes Tefsiridir. Takdir, tahsin, medih ve sitayiş etmeyen ve muhabbet ve merbutiyet beslemeyen insan değildir ve daha doğrusu Merdud-u İlahî ve Peygamberî olanlardır. Cenab-ı Hâlık-ı Lemyezel Hazretleri bu gibilere de Tarîk-ı Hakkı nasibedar eylesin.

آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

Sevgili Üstadım! Hemşirenizin hastalığının had devresi geçmiş. Evvelce arzetmiştim, yüzde yirmisi mevcuddur. Henüz yataktan kalkmadı. Kuvvet ve iktidarı yok. Namaz kılabiliyorsa da vücudu titre-mekte ve arasıra ârızaya maruz kalmaktadır. لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ, çok

şükür Cenab-ı Hakk'ın Lüutf ve Keremine ve bugününe. Mazinin sıkıntı ve elemi geçti. Hal-i hazırına şükür ve istikbale tevekkülle meşguldür. Ve siz Üstadıma Dualar ediyor ve diyor ki: "Şu Nur ve Hakikat-ı Kur'ânîye Risale-i Şerifeleri imdadıma yetiştî." Hele Otuzbirinci Mektub'un İkinci Lem'asındaki sabır ve tahammül ve şükür bahsine o kadar bağlanmıştı ki, mezkûr Risale-i Şerifeyi evvel ve âhir ve bilhassa hastalığı sırasında müteaddiden fakire okutmuş ve Cenab-ı Hakk'a hamd ü sena etmiş ve diğer Üçüncü Lem'ayı ve sair Risale-i Şerifeleri okutup dinlemekte ve göz yaşları dökmektedir.

بُنْطَارِ الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي Bunlar ve diğer Risale-i Şerifeler Hakikat

fışkıran, Nurlar saçan bir Feyizdir. Şu kadar diyebilirim ki, ehl-i dalalet ve bid'aların en ileri gidenleri ve mülhidlerin en şeni'lerini bile İmana getireceğine kanaatım var. Yeter ki Ruhuna nüfuz edebilsin.

Çok şükür Sevgili Üstadımızın sayesinde ve teveccüh ve Duasıyla bu Nurlardan mütenevvir ve mütena'im oluyoruz. Hele Gavs-ı A'zam Şeyh Geylanî Hazretlerinin Keramat ve İhbarat-ı Gaybiyesini hemşireniz o kadar lezzet ve muhabbetle dinliyor ki; üç sene evvelisi hastalığa tutulduğu vakit, o halinde ve kısmen Akli başında olmadığı zamanlar bahçede ağaçların dallarını tutup, "Ya Abdülkadir-i Geylanî, Ya Veysel Karanî, meded!" diye bağırip sallanıyordu. Bu defa Keramat ve İhbarat-ı Gaybiyesini mufassal surette görmeye ve dinlemeğe muvaffak oldu. Bu Risale-i Şerife, fakire de ziyadesiyle tesir etti, sürür ve gözyaşlarını akıttı ve akıtmakta sa'y ü gayret etti. Muhabbet ve şevkimi artırdı. Şükrümü nasıl îfa edeceğimi bilemiyorum. Hâlık-ı Lemyezeli Hazretlerine karşı Vazife-i Ubudiyetim noksan, iki cihan serveri Seyyid-il Mürselîn Fahr-i Âlem (Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem) Efendimize karşı Ümmetlik vazifesinde kusur ve noksanım ziyade ve Hizmet-i Kur'âniyeye karşı bihakkın sa'y ü gayret ve çalışmakta kusur ve noksanım çok olmakla beraber, fakiri siz Üstadımla beraber bulundurup, Hâdim-i Kur'ân Kardeşlerle birleştirip, Hizmet-i Kur'âniyeden -velev ki bir bahr-i ummandan bir katre olsun- fakire hisse verilse, kendimi mes'ud ve bahtiyar addederim. Hamd ü sena ve şükrüme hadd ü pâyan göremem. Bütün okuduğum arkadaş ve Kardeşlerin hepsi hep takdir ve tahsin ve tasdik ediyorlar ve kanaat-ı kâmilede bulunuyorlar. Hizmet-i Kur'âna şevk ve gayretleri tezayüd ediyor ve bu kâfilede ve bu dairedekilere gıpta ediyorlar. Cenab-ı Hâlık Ümmet-i Muhammed'in (A.S.M.) Kalblerine İlham versin, Ruhlarını nurlandırın, Saadet-i Dâreyn ihsan buyursun.

Kardeşiniz, fakir ve muhtaç

Â s ı m

* * *

(Vezirzade Mustafa'nın fıkrasıdır)

Üstadım!

Beş vakit Namazdan sonra, Hakk-ı Fâzılanelerinize Duacıyım ve Duanızı rica ediyorum. Mesleğimize ve neşrettiğiniz Risale-i Nur'a karşı hissiyatımı, dilimle beyan edemiyorum. Ben ümmiyim, sair Kardeşlerim gibi ifade-i meram edemem. Fakat **فَلِلَّهِ الْحَمْدُ**, Kalb ve Ruhum Risale-i

Nur'un tesiratıyla İntibaha gelmişler. Kalbimin İntibahını rü'yalarım ile anlıyorum. Zâten bu gaflet ve zulmet zamanının yakaza Âlemini, ağır bir uyku Âlemi ve uyku Âlemini ise, bir derece yakaza Âlemi görüyorum. Onun için siz Üstadıma karşı rü'yalarım ile size arz ediyorum.

İşte, bu rü'yamın hülâsası şudur ki: Bir Câmî'de sizinle beraber bulunuyoruz. Avlusunda bazı Talebe arkadaşlarımla temizlik yapıyoruz. Bir otomobil zuhur etti. Mescidin yakınında duruyor. İçinde Resul-i Ekrem (A.S.M.) bulunuyor. Sonra bir dere açıldı, fasıla verdi. Tabirini siz Üstadıma havale ediyorum. Yalnız ben bundan hissediyorum ki: Resul-i Ekrem'in (A.S.M.) Sünnet-i Seniyesini ihyaya çalışan ve neşreden Risale-i Nur, Resul-i Ekrem'in (A.S.M.) takdir ve tahsinine mazhar olmuş ki, İmdad-ı Ruhanî ile Câmimiz olan bu vilayete manevî teşrif etti. Fakat ehl-i dalalet desiseleriyle, Sünnet-i Seniye Hizmetkârlarını müşevveş ediyorlar. Üstadlarıyla görüşmemek için maniler teşkil ediyorlar.

İkinci rü'yamın hülâsası şudur ki: Bir mezaristanın nihayetlerinde kesretli harmanlıkların buğday savurduğunu ve ileride iki kapılı muhkem bir kal'a gibi yapılmış bir saray içinde Hazret-i Gavs-ı Geylanî oturmuş, gayet kalabalık insanlar varmış, gördüm. Ziyaret ettim. Tabirini siz Üstadıma havale edip fakat bundan hissediyorum ki, mezaristan geçmiş zamandır. O harmanlardaki kesretli buğdayları savuran, bu zamandaki Risale-i Nur'un Naşirleri ve Talebeleridir ki, Ruhların manevî Rızkını yetiştiriyorlar. Hakikat tanelerini evham ve hayalât samanlarından tasfiye ediyorlar. Bu Talebelerin Üstadının en mühim bir Üstadı olan Hazret-i Gavs-ı Geylanî, muhkem kal'a gibi bir sarayda oturduğunu ve onlara Üstadlık ettiğini ve o etrafındaki kalabalık da ve kendi fazla meşguliyeti, Keramet - i Gavsîyesiyle

izhar ettiği gibi, Risale-i Nur Talebelerine karşı Himmet ve Duasıyla fazla meşgul olduğunu fehmediyorum.

Ümmi Talebeniz
M u s t a f a

* * *

(Hâfız Ali'nin fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım!

Birinci, İkinci Sözler çok ellerde dolaştıkları için, okunmaz bir halde idiler. Keza istinsah ettim. Kalbime geldi ki, "Acaba şu İslâm ve İman hücceti olan Sözler'de bir Sırr-ı Tevafuk var mı?" diye baktım,

gördüm, **أَلْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** dedim. Anladım ki, Risalelerde

umumiyetle bir Kitle-i İ'caz ve Şems-i Sermedî'nin sönmez bir Ziya-yı Hakikatı görünüyor. Nasılki Kur'ân-ı Hakîm bütün dünyaya, ins ve cinne bin küsur seneden beri nida edip, düşmanlarını iskât ve dostlarını müferrah edip, hükmü Kıyamete kadar bâkidir. Öyle de, Kur'ân-ı Hakîm'in hakikî Müfessiri olan Risale-i Nur ve Eczaları, bu zulümatlı perdelerin altından kendilerini gösterip Neşr-i Envâr ettikleri gibi,

إِنْ شَاءَ اللَّهُ bir zaman olacak zulümat perdelerini yırtarak, bütün dünyaya hitab edip, Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan'ın Mu'cize-i Bahiresini isbat edecektir. Cenab-ı Hak **إِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ** Neşr-i Envâra Hizmet eden Hâdimlerinin teksirini ihsan buyursun.

Hâfız Ali

* * *

(Hâfız Ali'nin fıkrasıdır)

Üstad-ı Âlîşanım Efendim Hazretleri!

Onbir nükteyi hâvi Mirkat-üs Sünne'yi istinsaha muvaffak oldum. Bu ziyadar Lem'a şu zamanda şirk ile İmanın ve kötü ile iyinin temyiz ve tefriki için öyle bir Cevher mihenk ki, memduhu gibi gözler Hakikatını görmekte ve Akıl Hakikatına ermekte hayran ve âcizdirler. Zâten şu zamanın pek şiddetli zulümatını yırtacak, zıddının pek fevkinde bir Nur-u Lâyezalî, Cenab-ı Hakk'ın Rahmetinden ümit edilirdi. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي** O Nur, bilfiil Risale-i Nur'da nebean

ettiği, her Aklı başında olanlarca görülüyor. Değil böyle en büyük bir Hakikatı izah ve tefsir eden bir Risale, hattâ bir ferdi ikaz için yazılan bir Mektubun bile, her meşrebe bakar bir gözü, herkese yarar bir sözü bulunuyor.

Ey Aziz Üstad, bizler nasıl şükretmeyelim, nasıl minnetdar olmayalım ki, Cenab-ı Hak şiddetli muhtaç olduğumuz dünyanın o koca güneşi gibi, Kur'ân güneşinin hakikî bir Müfessirine bizleri kavuşturdu. Nasıl Salât ü Selâm olmasın ki, ol Hazret-i Sipeh-Sâlâr-ı Enbiya olan Şah-ı Levlâke ki, bizlerin görmez gözlerimizi Nuruyla şu'ledar edip, Tarîk-ı Müstakime sevk eyledi. Nasıl Duagû olmayalım, ol Hazret-i Dellâl-ı Kur'ân'a ki, isyanımıza bakıp, bizleri Halka-i İrşadından hariç ve hal-i aslîmizde bırakmadı ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** iki cihanda da bırakmayacaktır.

Sevgili Üstad, her iki parçayı istinsah ederken Kalbime geldi ki, asıllarını taklid etmeyeyim. Zira üzerlerinde zahir olan Ezhar-ı Tevafuku, cilve-i bedayi' başka tarzda kendini nasıl gösterecek dedim. Ve takdim-i âcizanem olan iki nüshadaki San'at-ı Bedia, Akıl ve istidad-ı beşerden pek uzak bir tarzda güya tezgâhında ölçülerek, biçilerek, her harfi bir vezn-i kasdî ile zuhur ettiğini gösteriyor. Ve şu zamanın Akıldan uzak eblehlerine manen diyorlar ki; bizim halen üzerimizde tecelli eden Cilve-i Cemali, aklınızla ölçemezsiniz, yalnız gözleriniz varsa görebilirsiniz.

Evet baharda zeminin yüzünde San'at-ı Rabbaniye ile her tarafta sündüsmisal çiçeklerin açılmaları; cüz'î şuuru olan kimse, bir Kadir-i Mutlak olan Zât-ı Zülcelal'den başkasına veremez. Öyle de, Risaleler umumiyetle Kur'ân ömrünün asırlar, senelerinden ondördüncü

asır Nevruz-u Sultanî misillü bir baharı taşıyorlar. Arı kadar Akli olan, bu baharda bu çiçeklerden istifade etmezse ne denir? Ve koca baharı görmeyen ehl-i basirete ne denir? Ve görüp de kendini kışta zemherire atana ne denir?.. Heyhat... Kendine zîşuur ve Ehl-i Zikir ve Ehl-i Basiret süsü verenlere...

Var ol, ey Sevgili Üstad! Sen bu Kur'ânî Elmaslar ile, o koca baharın Mübeşşirisin. Cenab-ı Hak, maksud ve muradınıza nâil buyursun. **آمِينَ** Duasıyla Dest ü Damen-i Muallâlarını öperim Efendim Hazretleri.

Fakir Talebeniz **Ali**

* * *

Sâlif-üz Zikr Eserler hakkında bir arîzacık da bu fakir ve âciz Talebeniz takdim-i huzur-u fâzılaneleri niyetinde isem de, esasen emel ve gayelerimiz bir olduğu için, Hâfız Ali Efendi Kardeşimin şu Mektubunun mealini tekrar ile iktifa eylediğimi arz ve hâk-i pâ-y-i ekremîlerini öperim Efendim.

Pür-kusur Talebeniz
Hulusi-i Sâni

* * *

(*Hulusi Bey'in fıkrasıdır*)

Aziz ve Muhterem Üstadım!

Nurların İntişarında berk gibi bir sür'at lâzım gelirken, cüz'î bir betaetten her zaman esefle bahsettiğim, Malûm-u Âlîleridir. Yakın vakitte bazı müştaklar daha, Söz Dairesine iltihak ettiler. Kalbime gelen bir ihtarla keyfiyet-i intişarı düşündüm ve şu Hakikatları hissettim. Hattâ kani' oldum:

Mübarek Sözler ve Mektublar tamamen olmasa bile bu muhitte de hem de yazılmadan hayli intişar etmişler. Civar diğer vilayet kazalarında, bu âsârı görmek ve işitmek isteyenler çok varmış.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ, bu kadar cüz'î ve nâkıs Hizmetten, bu derece faide elde edilmesi de gösteriyor ki; bu Sözler ve Mektublar Hakikaten Nur İsmi-nin Tecellileridir ki, sühuletle intişar ediyorlar. Bu hal karşısında hayretle Tefekkürde iken **بِسْمِ اللَّهِ** İsmi alan Birinci

Söz hatırıma getirildi. Ve şöyle düşünmeye başladım. Dünyaya arkasını çeviren Üstad, Hazret-i Gavs'ın teşvikiyle belki delaletiyle Kur'anın gayr-ı mekşuf bir hazinesinden **بِسْمِ اللَّهِ** ile giriyor, Kur'anî tarlaya

بِسْمِ اللَّهِ diyerek Sözler tohumunu ekiyor, Furkanî bahçeye **بِسْمِ اللَّهِ** diyerek, Nurlu Mektublar çekirdeğini dikeyor. Emr-i İlahîye imtisalen ekilen tohum ve dikilen çekirdeklerin inkişaf ve intişarları şübhesiz hârika-âsâ olur.

Birinci Söz'deki temsilde seyahat eden mütevazî zât, tamamen Üstadımızdır. Nebat, ağaç ve otların ipek gibi yumuşak kök, damarları nasıl **بِسْمِ اللَّهِ** tesiriyle, yer altında sert taş toprağı delip geçiyorsa aynen onun gibi, **بِسْمِ اللَّهِ** ile mevki-i intişara vaz' olunan Sözler de, hârika bir tarzda arza yayılıyor. Ve en münevver ve mükemmel meyve olan beşerin Mü'minlerinin Kalblerine nüfuz ediyorlar. Bu bid'atların kesreti ve muharriblerin bolluğu devrinde **بِسْمِ اللَّهِ** ile gars olunan Nur fidanının yaprakları olan diğer Sözler ve Mektublarla, bu kudsî fidanın dal ve budakları olan Hizb-ül Kur'an ve bu hizbin esası ve seyyidi olan muhterem Üstad da bir hıfz-ı gaybîye mazhar bulunuyorlar.

Şems-i Risalet'ten gelen Kur'anî Nurların evvelen Üstada ve buradan da biz bîçarelere, bizlerden de diğer müştaklara ilh.. intikal etmekte olduğunu tasavvur ettim. Elhamdülillah dedim. Mühim bir rü'yamda arzettiğim vecihle, Sözlerinizin mü'minlere intişarına küçük cemaatiniz İnayet-i İlahî ile âhize, vasita olmuşlar.

كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ sırrına mazhariyetle

manevî galebeyi temin, merkezdeki müşidlerine müteveccih ve murakıb küçük bir Halka-i Tevhidi teşkil edenler gibi, bu küçük Cemaatinizin herbiri arkasında, bir nisbet-i mütezayide-i muntazama ile artan, mahrut şeklinde Zümre-i Muvahhidîni görür gibi oldum.

اللَّهُ أَكْبَرُ dedim. Bu kudsî tasavvuru Kardeşlerimize aşağıdaki levha

ile daha ziyade izaha çalışacağım. Bu Nurlu Tefekkür, bana büyük bir ümit bahşetti. Muallim Cudi'nin Kasidesindeki şu Mısra'ı da derhatır ettirdi:

Bir Kibleye bağladı Kulûbü
Cem'etti kabail ve şûbu
Mevlâya Muhabbeti müsellemler
Sallallahü aleyhi ve sellem.

İşte İttiba-ı Sünnete (**Haşiye**) pek büyük ehemmiyet veren muhterem Üstadımız da, bu asırda **الْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ** Sırrınca, içlerine saçılan nifak tohumu yüzünden, her gün biraz daha Tevhidi bırakanları bir Kibleye bağlamak için, Sözler ve Mektubat namındaki Nurlu Eserlerle Ehl-i İmanı İrşada çalışıyor. Küffara, hattâ cinn ve şeytanlara dahi, mebde'-i nuzulündeki gibi, Nusus-u Kur'âniyeyi ilân ediyor. Mahfî İ'cazı izhar ediyor.

Vahdet-ül Vücut'a dair olan Risaleyi mühim Zâtlara okuduktan sonra, bir sevk-i manevî ile ihtiyarsız bir yere daha gittim. Orada Vahdet-ül Vücut meşreb sahibi Âlim bir Zâtı hazır buldum. (*) Vahdet-ül Vücut hakkındaki Mektubu okudum. Daha doğrusu ihtiyarsız olarak okudum. Müstemi' olan o mühim Âlim, bidayette cüz'î itiraz parmağını uzatmak istedi. Sonuna kadar dinlemesini ihtar ettim. Tamamen okuduktan sonra, o zât hayretinden Sözler'in büyüklüğünü ve "Bu zamanda böyle büyük Kelâmı, acaba kim yazabilir?" diye

-----

(**Haşiye**): Hulusi'nin tekerrür etmiş min haysü lâ yeş'ur bir Keramet-i İhlasıyesi şudur ki: Yeni yazılan ve daha ona gönderilmeyen Risalelerin mevzuunu teşkil eden bir Esası Mektubunda yazar. Âdetâ istiyor. Çok defa olduğu gibi şimdi de, İttiba-ı Sünnete dair Mirkat-üs Sünn'e sarîh bir surette bir Hiss-i Kabl-el Vuku' ile taleb ediyor.

S a i d

(*): Elazizli Hacı Şevket Hoca.

merakı ve suali üzerine, Kur'ânın Feyzine mazhar olan Üstadımızı haber verince, o zât tamamıyla arz-ı teslimiyet eyledi.

İşte ihtiyarım olmayarak bu acib tesadüf ve teslimiyette, Kader-i İlahînin bu cilvesi, Davamıza sadık bir bürhan ve tesadüf oyuncağı

olmadığımızıza büyük bir delildir. **إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ**

H u l u s i

* * *

(Bu gelecek iki fıkra, ikinci Sabri olan Hâfız Ali Efendi'nindir)

Bu defa istinsahına muvaffak olduğum Yirmidokuzuncu Söz'ü istinsahım esnasında İkinci Esas'ın Medarlar namıyla, "biner mumluk elektrik lâmbaları" hizasına geldiğimde, şöyle bir fikir Kalbime geldi. Kalemı bırakarak düşündüm ve düşündüğümü aynen yazıyorum:

Üstadım, Beka-yı Ruh ve Haşır hakkında, Cenab-ı Hak tarafından bize o Hakaika giden yolu göstermiş. Gösterilen Hakikatın yolunda hevesat-ı nefsanîyeye hoş gelmeyen şeyler vardı ki, bize uzun ve karanlık.

İşte şimdi seraser Nur olan Sözler ve o Nur Fabrikasının elektrik Lâmbaları ve Kuvve-i Cazibeleri; o yolu pek parlak gösterdiği gibi, pek yakından cezbedip hemen yakın ve yakından daha yakın olduğunu göstermekle beraber, havf yerine emniyet, zakkum yerine asel bahşediyorlar. Ve fevkalgaye Hikmetlerini beyanda aczimi itirafla, lisanımın döndüğü kadar derim:

يَا رَبِّ بِحَقِّ إِسْمِكَ الْعَظِيمِ وَبِحَقِّ قُرْآنِ الْحَكِيمِ وَبِحَقِّ حَبِيبِكَ الْأَكْرَمِ

Derya-yı Nur'un Başkumandanı olan Üstadımı razı olduğun amel üzerine sabit ve razı olacağı amelini teshil ve müyesser kıl,

آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

A l i

* * *

Serâser Nur olan umum Sözler'in Hakikatını beyandaki âlî, galî, el yetişmez makam-ı mana-yı mefhumunu, değil şimdi zamanın zındıkları, tâ eski inadçı ve bunlara müşabeheti olan firavunlar, nemrudlar anlasalardı İman ederlerdi, dedim ve size çok Dua ettim.

A l i

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrası)

Yirmibeşinci Söz, İ'caz-ı Kur'ânı çok parlak bir tarzda isbat eden, Ehl-i Kur'âna Mesned, Melce' ve Mahzen-i Esrar; ve güruh-u isyan ve tuğyan ve küfrana bütün levazımat-ı harbiyeyi câmi', mühlik bir silâhane; yıkılmaz, aşılmaz, geçilmez bir sur, burç ve barusu muhkem, mahuf ve müdhiş bir kal'a-i polat ve bedendir.

Hakikat böyle olmakla beraber Kur'ânî Sura dayanan Kur'ânî Kal'aya iltica eden, çok acib ve hârika Kur'ânî Esrarın tedkikine koyulan, Kur'ânı kendilerine Delil-i Şefi', İmam, Refik, Muhafız bilen Hâdim-ül Kur'ân namına Esrar-ı Kur'âna İnyet-i Hak'la muttali', Hakaik-i Kur'âna Lütf-u Hak'la aşına, Rumuzat-ı Kur'âna Avn-i Hak'la vâkıf, müdakkik, muarrif, mübeşşir Üstadımdan şunu öğrenmek istiyor ve bunu Kalben cidden çok arzu ediyorum...

H u l u s i

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Kardeşim Mustafa Efendi!

Bazı emarelerle ve bazı zevatın hüsn-ü şهادetiyle bana kanaat gelmiştir ki, zâtınız dahi Müezzinzade Bekir Efendi gibi bana ciddî bir Talebe ve samimî bir Âhîret Kardeşi olabilirsiniz. Hem senin merhum pederin Hacı Said Efendi, Silsile-i Duamda çoktan beri dâhildir.

Bu defaki gayet kıymetdar hediyen olan Zemzem Suyu ve Medine-i Münevvere Hurmasına mukabil, gayet kıymetdar ve Ehl-i İman mabeyninde nihayet derecede mu'teber ve ehl-i dalalet başında sâka gibi tesir gösteren Otuzbirinci Söz olan Mi'rac ve Şakk-ı Kamere dair Risaleyi ve Vahdaniyet ve Marifetullah ve Muhabbetullahı dair ve Ehl-i Tahkik meyânında emsalsiz ve pek meşhur ve nuranî üç mevkıflı olan Otuzikinci Söz'ü takdim ediyorum. Eğer zâtınız hattı güzel bir zâtı bulup size (kendinize) istinsah etsen çok iyi olur. Fakat tashihine dikkat edilsin. Bir iki defa, Kardeşim Seyyid Şefik'in muavenetiyle mukabele edilsin. Sonra Bekir Efendi alsın. Kendine

ve kayınpederine yazdırırsın. Eğer zâtınız öyle iyi bir Kâtib bulamadın, aslı sana kalmak ve birkaç defa Bekir Efendi ile beraber okumak şartıyla Bekir Efendi'ye veya Mehmed Efendi veya Hâfız Hidayet Efendi gibi kıymetini takdir eden ve münasib gördüğün Zâtlara ver, kendilerine yazdırırsınlar.

Haber almışım ki, Arabî olarak eski Huruf ile Matbaa-i Evkaf'ta tab'edilmek izni varmış. Eğer Cenab-ı Hakk'ın Rahmetiyle, Türkçe olarak eski Hurufa müsaade-i resmî olduğu dakikada ve Bekir Efendi şu iki Risaleyi Seyyid Şefik'in Taht-ı Nezaretinde tashihine gayet dikkat etmek şartıyla çabuk tab'ediniz. Tab' masrafını da kesenizden sarfetmeye mecbur değilsiniz. Çünkü Haşır Söz'üne seksen banknotu sarfettik, üçyüz banknotu kazandık. Demek bunlar satılmayacak mallar değildir. Müslüman Ruhları bunlara gıda gibi muhtaçtırlar. Yalnız iki yüze yakın aboneler bulunsa, birisi tab' edilse hem fiyatını çıkarabilir, hem başka Risalelerin de Tab'ına medar olabilir. Halklardan Sadaka kabul etmediğim gibi, Kitaplarıma da Sadakalarla Tab'mı kabul etmem. Yalnız gayretinizi ve Himmetinizi Onuncu Söz gibi, yalnız yanlışsız ve güzelce Tab'ına ve matbaadaki tashihatına sarfediniz. Ve birinci olarak tab' ettirdiğiniz Risalenin masarır-ı tab'iyesi ne kadar ise bana bildiriniz. Ben borç eder, para gönderirim.

Eğer Tab'ına muvaffak oldunuz, Zâtınız pederiniz gibi çok sevdiğiniz Medine-i Münevvere ve Mekke-i Mükerreme ahalisine bir mikdar Nüsha gönderseniz çok iyi olur. Belki eski hediyelerinizden daha hayırlı hediye hükmüne geçecektir, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

(Hulusi Bey'e hitabdır)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ **وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Kardeşim!

Sizler sabah ve akşam Duamda dâhilsiniz. Siz dahi beni Duanızda dâhil ediniz. Şu Âlemde Mü'minin Mü'mine karşı en büyük yardımı

Dua iledir. Eğer bir adam, dostundan emin ise ki gurura girmez, onu şükre sevk etmek için Tahdis-i Nimet nev'inden ona aid bir kısım İhsanat-ı Rabbaniyeyi bahsetse beis yoktur zannedirim.

İşte seni gurursuz bildiğim için bu Sırrı sana açıyorum. Şöyle ki: Ben Sözler'i yazarken ihtiyarsız olarak ekser temsilâtı, Şuunat-ı Askeriye nev'inde zuhur ediyordu. Ben hayret ediyordum. Neden böyle yazıyorum, sebebini bulamıyordum. Sonra hatırıma geldi ki, belki istikbalde şu Sözler'i hakkıyla anlayacak, kabul edip hırz-ı can edecek en mühim Talebeleri askerîden yetişecek. Onun için böyle yazmaya mecbur oluyorum, düşünüp o Kahraman askerleri bekliyordum.

İşte mağrur olma, şükret; sen o askerlerden bahtiyar birisisin ki, evvel yetiştin. Yirmidört aded Sözler'i meşagil-i dünyeviye içinde yazmaklığın, benim bu hüsn-ü zannımı teyid etti. Fakat bâki kalan Sözler çok mühimdirler. Hususan İ'caz-ı Kur'ân ve Kader Sözleri.

İN شَاءَ اللهُ ötekileri sana yazdıran, bunları dahi yazdıracak. Şimdiye kadar yazdığın Sözler'i bir vakit gönder, güzelce tashih edip göndereceğim. Merhum Muallim Cudi'nin Kasidesi mübarektir. Cenab-ı Hak o Zâtı Şefaat-ı Kur'âna mazhar etsin. Görmemiştım, görmesinden memnun oldum, Allah senden razı olsun. Yazdığın Salavat-ı Şerife ise, onun hususunda bir şeye rastgelmedim. Fakat ondaki Letafet ve Nuraniyet gösteriyor ki, o onun hakkında zikredilen Sevaba ve Fazilete lâyıktır. İşittim ki, Onuncu Söz'den sen kendi Nüşanı pederinize göndermişsiniz. Ben ona mukabil bir Nüşayı Kardeşime hediye ediyorum. O Nüşada, fehmi teshil eder çok yerlerinde çizgi çekilmiş. Onu Şeyh Mustafa, Hakkı Efendi, Hüseyin Efendi'ye veriniz ve daha sair bildiğinize gösteriniz. Tâ onlar Nüşalarını onun gibi yapsınlar. Kardeşim, şu gurbet, esaret, yalnızlık vahşetinde Şeyh Mustafa, Hakkı Efendi, sen ve Hüseyin Efendi gibi nurlu dostlarla ünsiyet edip teselli buluyorum. Cenab-ı Hak beni de, sizi de Tarîk-ı Hak'tan şaşırtmasın.

آمِينَ

Şeyh Mustafa ve Hakkı ve Hüseyin ve Edhem Efendilere Selâm ile Dua ederim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Âhîret Kardeşiniz
Said Nursî

(Hulusi Bey'e hitabdır)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ زَمَانِكَ
الْمَضْرُوفِ لِكِتَابَةِ أَجْزَاءِ رِسَالَةِ النُّورِ

Gayyur, Ciddî, Hâlis ve Muhlis Âhiret Kardeşim!

Evvelen: Size Otuzikinci Söz'ün ikinci mevkıfını gönderdim (**Haşiye**) dikkat ile okuyunuz ve güzelce yazınız. Hatalar varsa da tashih ediniz. Acele ve hazîn bir Kalb ile yazıldığı için içinde müşevveşiyet bulunacaktır.

Sâniyen: Muvakkat bir fütur, bir tenbellik sizde ârız olduğunu yazıyorsunuz. Baharda kanın galeyanından gelen ve gecelerin kısalmasındaki uykusuzluğundan neş'et eden ve müstemi'lerin Kalbleri işlere teveccüh etmelerinden tevellüd eden rehavet ve füturdan başka, meyanımızdaki Münasebet-i Ruhiyenin rabitasıyla, musibetin eseri olarak bendeki sarsıntının size İn'ikası ve Sirayet etmesi mümkündür.

Merhum Abdurrahman'ın vefatı zamanında bilmediğim halde, o Münasebet-i Ruhiye cihetiyle fazla bir sarsıntıyı Ramazan-ı Şerifte hissettim. Şimdi anladım ki, şuurî ve ihtiyarî olmayan çok İn'ikasat vardır.

Fakat Kardeşim, sen şimdi iki Vazifeyi görmekle mükellefsin: Biri, Kardeşim Hulusi Bey'in Vazifesini; biri de, Evlâd-ı Maneviyem ve Biraderzadem ve bir Dehâ-i Nuranî sahibi olmak pek muhtemel olan Abdurrahman'ın Vazifesi de size ilâve edildi. O benim hakikî bir Vârisim idi. Yazdıklarımı ve malımı kendi malı telakki ederdi, öyle de sahib oluyordu. Sen de bundan sonra Yazı ve Sözlere, senin Hocanın Yazısı diye tutma; kendi malın ve senin sözlerindir bil, öyle sahib ol. Hakkı Efendi'ye söyle ki, o da Kardeşim Abdülmecid yerinde kendini anlasın ve onun Vazifesiyle mükellef olduğunu bilsin.

Sâlisen: Otuzüçüncü Söz'den başka Söz yazılmak ihtiyacı kalmadı. Hem şer'an çok mübarek bu otuzüç adedden bazı esbaba binaen geçmeyeceğim. Hem de Hakaik-i Esasiye-i Kur'âniye ve İmaniyenin elzem ve lâzım olan kısımları hemen ekseriyet-i mutlaka itibariyle yazılmıştır.

(**Haşiye**): Birinci Mevkıfı ise Ramazan hediyesidir.

Ümid ediyorum ki, Cenab-ı Hak kabul etse tevfik verse, yazılanlar dalalet bulutlarını dağıtmaya kâfidirler. Her derdin devası içinde var demeyeceğim, fakat mühlik dertlerin ağleb devası yazılanlarda vardır. Siz onların mütalaasını, kıymetdar bir İbadet olan Tefekkür nev'inde telakki ediniz. Ve onlardaki İlmi, Envâr-ı İmandan ve Marifetullahtan tasavvur ediniz ki usanç vermesin. Hem sizde ve müstemiinde iştiyak olduğu zaman okuyunuz. Bâki Selâm ve Dua.

Kardeşiniz
S a i d

Otuzüçüncü'nün Birinci Makamına dair sen fikrini yazdın. Beğendiğini gösteriyorsun. Hakkı Efendi ile Müftü Efendi ve sair İhvanların da nasıl bulduklarını anla, bana yaz. Umum Kardeşlerime Selâm ve Dua ediyorum ve onların Duasını istiyorum.

Hulusi Bey Kardeşim, o senin selefin Mektubunu oku ve ona acı ve ona Dua et.

* * *

(Hulusi Bey'e hitaben yazılmış bir Mektubdur)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ حِسَابِ أَبْجَدِ أَعْدَادِ حُرُوفِ مَا
قَرَأْتَهُ مِنْ أَجْزَاءِ رِسَالَةِ النُّورِ

Sevgili Kardeşim!

Seni teşvik için değil, çünkü teşvike muhtaç değilsin. Hem medar-ı fahr olmak için değil, çünkü fahr ise ucb ve riyaya medardır. Belki sana medar-ı şükür olmak için diyorum ki:

Sen ve Hakkı Efendi benim için yüz ciddî Talebe hükmüne geçtiniz. Hattâ diyebilirim ki: Kader-i İlahî beni bu yerlere göndermesi, sizleri şu Vazife-i Kudsiyede uyandırmak içinmiş. Şimdi şu zamanda İman-ı Tahkikînin Dersini vermek, pek büyük bir Fazilettir ve Kudsî bir Vazifedir. İman-ı Tahkikîyi taşıyan bir Mü'min, çok Mü'minlere bir Nokta-i İstinad olur ki; şuursuz olarak Avam-ı Mü'minîn o İman-ı

Tahkikî sahibinin Kuvvet-i İmanına istinad ederek, Kuvve-i Manevîyeleri kırılmaz, dalaletlere karşı dayanırlar.

İşte şöyle bir Derste bulunduğunuz için Cenab-ı Hakk'a şükür etmelisiniz. Ben de Cenab-ı Hakk'a yüz binler şükür ediyorum ki, o kuvvetli omuzlarınız yüküm altına girdiği için zaîf omuzum ağırlıktan kurtulup Ruhum rahat etti. İstirahat bulan Ruhum size takdîrkârane ve minnetdarane bakıyor. Ve mes'uliyetten kurtulan Kalbim de muvaffakiyetinize Dua ediyor. Ve İcra-yı Vazife için çok düşünmekten kurtulan Aklım da sizi tebrik ediyor. Ben şu Vazife-i Kudsiyede bilmeyerek istihdam olunurdum. Siz bilerek Hizmet ediyorsunuz, bah-tiyarsınız. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** niyet-i hâlisenez, benim müşevveş niyetimi dahi tashih edecektir. Şimdi başka birkaç noktayı size beyan ediyorum:

Evvelen: Yazdığım bazı şeylere dair fikrinizi soruyordum. Maksudım, "Gördüğüm Hakikat acaba Hakikat mıdır?" diye sormuyorum. Belki "Hakikata açılan yol, acaba umuma yol olabilir mi?" diye soruyorum. Çünkü, umumun telakkisini sizin kadar bilmiyorum.

Sâniyen: Misafir Müftüye ve Şeyh Mustafa'ya size gönderilen Mektubun birer suretini verdiği için iyi ettiniz. Hattâ bana da bir suret gönderiniz. Hem biraderzadem olan o Müftünün oğluna deyiniz ki, benim tarafımdan Âhîret Kardeşim ve Kur'ân Hizmetinde arkadaşım ve meşreben celalli olan pederine yazsın: Selâm, Duamla beraber ondan istiyorum ki, beraber götürdüğü Envâr-ı Kur'âniyenin Sühulet-i İntişarları için İrşad ve Nasihatında **فَقُولَا لَهُ قَوْلًا لَّيِّنًا** Âyetindeki Lüt-f-u İrşadî kendine Rehber etsin.

Râbian: Sorduğun suallere dair yanımda Kitab bulunmadığı için Hanefî Ülemasının kavillerini ve Ehadîsin Rivayetlerini şimdilik bilmiyorum. Fakat bence böyle efdaliyet mes'elesinde, Kabul-ü Âmmeyi ihsas eden Âdet-i Cemaat medar-ı tercihtir. Âdet-i İslâmiye nasıl gelmiş, o daha efdaldır.

Birinci Sualiniz: Eğer Kur'ân okunurken, Namazın, Tesbihatın tetimmesi ise, Kibleye karşı duranlar vaziyetlerini bozmamak evlâdır. Yalnız Müezzinin önündeki adam arkasını çevirsin, yahut çekilsin. Eğer Kur'ân müstakil olarak okunursa, okuyana karşı teveccüh etmek evlâdır. Hem cihat - ı sitte ile mukayyed olmayan Ruh kulağıyla

dinleyen adam Kibleye karşı teveccüh etse ve cismanî kulağıyla dinleyen adam, okuyana karşı teveccüh etse evlâdır.

İkinci Sualiniz: Cemaatin iştihakına ve okuyanın niyetine göre efdaliyet tahavvül eder. (Haşiye).

Üçüncü Sualiniz: Üç İhlas bir Fatiha muhtasar bir Hatim hükmünde olduğundan, ona vakit tahdid edilmez. Her vakitte gayet müstahsendir.

Dördüncü Sualiniz:

اللَّهُمَّ أَنْتَ السَّلَامُ وَ مِنْكَ السَّلَامُ تَبَارَكْتَ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ

Kelâmını değil yalnız Müezzin, her bir Musallî her bir Namazın Selâmından sonra söylemesi Şafîce Sünnettir. Hanefîce dahi Müezzin için her Namazda Sünnet olması gerektir.

Umum İhvanlara Selâm ve Bayramlarınızı tebrik ediyorum.

Âhîret Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

(Hulusi Bey'e yazılan bir Mektubdur)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ ضَرْبِ ذَرَاتٍ وَجُودِكُمْ فِي
عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ عُمْرِكُمْ

**Aziz Kardeşim, Hamiyetli Arkadaşım, Gayretli Talebem,
Sevgili Biraderzadem!**

Senin güzel Mektubun bana şifalı oldu. Ben ziyade rahatsız iken onu okudum, bana bir sürur verdi, o sürur dahi o hastalığa bir hıffet verdi. Şu hastalığın Sırrı, insanlardan istiğnaya dair sana yazdığım Mektubun Kerametidir. Çünkü o Mektubu bir gün iki - üç zâta,

(Haşiye): İkinci Sual: Sabah ve akşam Namazlarından sonra Sure-i Haşr'in

sonunda **هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا يَسْتَوِي** den başlamak Sünnet iken, **هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا يَسْتَوِي** den başlanması efdaliyeti terk olur mu?

onların hediyelerinin adem-i kabulüne medar olmak için okudum. Aynı günde o zâtın hanesine gittim. Az bir yemek getirdi, arkadaşlarımla hatırları için bir parça yedim. Hiç hatırıma gelmedi ki, o günde o Hakikatlı Mektubu o yemek sahibine okudum, şimdi muhalefet ediyorum. Yemekten sonra hatırıma geldi. Fakat hediye kabul edemiyorum, belki yemek yenilir tahmin ettim. Fakat

يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ altına girdiğimden öyle bir şiddetli tokat yedim

ki, bu dört senede böyle hastalık görmemişim. Fakat Cenab-ı Hakk'a şükrettim ki, bir-iki senedir bazı emareler ve hâdiseler ile zannettiğim bir Hakikat, bu tokat ile gayet kat'iyetle görüldü.

Şeyh Mustafa'ya benim tarafımdan geçmiş olsun de ve şu hikâyeyi ona söyle:

Eskide iki ciddî Âhiret Kardeşleri var imiş. Biri hasta düşer, ötekisi ziyaretine gitti. Dua eder, hasta iyi olmaz. Öyle ise sen kalk, ben yatacağım demiş. Hasta kalkmış, onun yerine hasta olarak yatmış. Her ne ise... Demek Şeyh Mustafa ile Kardeşliğimiz ciddîleşmiş ki, ben hastalığına Dua ettim, kabul olmadı. Fakat birkaç gün devamı mukadder olan hastalığının bir parçası bana verildi. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ona bir parça hıfvet gelmiştir.

Sözler hakkında hüsn-ü şehadetiniz, bana büyük bir teselli verdi. Vazifemin bitmediğine dair bürhanlarınız gayet kuvvetlidirler, lâkin ben gayet kuvvetsizim. Fakat Cenab-ı Hakk'a tevekkül edip, o bürhanlara serfuru' ediyorum.

Cemaata Sözlere'yi okumak zamanında, sendeki Hissiyat-ı Âliye ve fazla inkişaf ve fedakârane Hamiyet-i Diniye galeyanının Sırrı şudur ki:

Velayet-i Kübra olan Veraset-i Nübüvvetteki Makam-ı Tebliğin Envârı altına girdiğin içindir. O vakit sen, Dellâl-ı Kur'ân Said'in Vekili belki manen aynı hükmüne geçtiğin içindir.

Gurbet Mektubuyla kamer ve zemin ve seyyarata dair Mektubuma cevap verilmemesinin sebebi şu olmak gerektir ki: Gurbet Mektubu, bütün dünyayı unutmak hissi ile yazılmıştır. Sen dünyayı unutmak değil, belki vazife itibarıyla en sathî maddiyatla zihnin meşbu' olduğu bir zamanda, herhalde o gurbetteki zevki bulamadın. Ve o

Mektubun tam derecesini, muvakkaten perde çekilmiş olan parlak zekâvetin kavrayamadı ki, cevab yazamadı.

Öteki Mektub, çok yüksek ve çok geniş Hakaika işaret ettiği ve hadsiz Âlem-i Ulviyenin ve nihayetsiz Âlem-i Maneviyenin bir nevi haritasına işaret ettiği için safi, meşgalesiz, arzî ve arzlılardan sıyrılıp yukarıya çıkan bir Akıl lâzım idi. Halbuki benim gayretli Kardeşim, o vakit zeminin haritasını alacak bir vazife ile meşgul olduğundandır ki, o ulvî ve pek keskin zekâvetin o Mektuba karşı sükûtu iltizam etmeye mecbur olmuş.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ مَنْ تَسْبِحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ

Aziz, Sıddık, Vefadar, Hakikatlı, Fedakâr Kardeşlerim Nuh Bey, Molla Abdülmecid, Molla Hamid!

Çok mübarek hediyenizi açtık gördük ki, Van hediyesi değil, belki Medine-i Münevvere ve Ravza-i Şerife'nin mübarek Kerametli hediyesidir. Hem fiyatı, üstünde yazıldığı gibi yirmibeş lira değil, yirmibeş bin liradan fazla manen kıymetlidir. O mübarek hediye Medine-i Münevvere namına, bu havalideki Kur'ân-ı Hakîm'in Hizmetinde hâlis Hizmetkârlarına ve benim arkadaşlarıma tevzi' etmek için - **عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ** - kabul ettik. Fakat bu manevî hediye

ehemmiyetli bir Sırrı bulunduğu bana ihtar edildi. Yani Cenab-ı Hakk'a yüz bin şükür ediyorum ki, Kur'âna ve Zât-ı Risalet'e Hizmetimizin bir Alâmet-i Makbuliyeti nev'inden olarak, bir İltifat-ı Nebevîyi hissettim.

O Sırrı size açmak münasib görüldü. Şöyle ki: Şimdi bu Mektubu yazan Kâtib ile Kardeşi Mes'ud beraber bir gün, üç aydan beri bahsi geçmediği Ahmed Ağa'nın bahsi geçti. Beraberimde Kâtib Tevfik ile Mes'ud'a dedim: Bütün Kitapları Diyarbakir'deki Ahmed Ağa'ya göndereceğiz. Tâ ya Şam-ı Şerif tarafına, ya Van'daki Sıddıklara ulaştırırsın. Bu sözümler ve meşveretten dört saat sonra, aynen o Ahmed Ağa habersiz çıktı geldi.

Aynı günde siyah bir mürekkebimiz vardı. Keşki güzel bir kırmızı mürekkebimiz olsaydı dedik. Biraz o mürekkebden taş üzerine döktük, siyah ve mor idi. Sonra yazmaya başladık. Tam istediğimiz tarzda kırmızı oldu. Bu hale yedi-sekiz kişi pek çok hayret ettik. Bu işi de bir fâl-i hayr addettik. **فَسُبْحَانَ اللَّهِ** dedik, bunda bir Sır var. Sonra

birdenbire hatırıma geldi; Şam-ı Şerif'te eniştem Molla Said var, bir kısım Kitapları Ahmed Ağa'ya verip göndereceğim, dedikten sonra tam bir Sıddık olan Nuh Bey hatırıma geldi.

Evvel başka memleket niyetiyle, sonra İstanbul'daki Kardeşlerin istemesiyle, siyah tali'imiz suretini değiştirip parlayacaktır, diye mana verdik. Sonra Mısır'a niyet edip yazdırdığım kitapları, en lââyık Van'ı ve en Sadıkı Nuh'u gördüm, ona göndereceğim diye Ahmed Ağa gittikten sonra, onun arkasından Burdur'a kadar gönderdim.

Sonra bu işde öyle bir muvaffakiyet ve teshilât göründü ki, şüphe bırakmadı ki, burada bir Sır var. Nazar-ı dikkati celbetti. Dikkat ettik ki, evvelki Mektubda size yazdığımız gibi, İstanbul'da oturan bir adam, üç defa buraya misafireten gelerek, onun eliyle Nuh Bey'in üç defa Mektub telgrafi elime geçiyor. Ve en sevdiğim Hulusi Bey ve Molla Abdülmecid ve Molla Hamid ve Hoca Abdülmecid Efendilerin Selâmları ve isimlerini bir Mektubda, yine o Mehmed Efendi geçen sene bana o getirdi. Dedim: Bu bir İşaret-i İnayettir, bu tesadüfî değil.

Sonra Nuh'un hediyesi, yirmibeş liralık kıymetinde bir teneke, bizim namımıza geldiğini işittik. Arkadaşlarla beraber hesap ettik ki, biz burada hangi tarihte kitab hediyelediğini Nuh için hazırlıyorduk. Aynı tarihte Nuh habersiz olarak kırk gün mesafede, bize o nisbette ve mana cihetiyle onun gibi mübarek hediye hazırlıyordu. Bu Tevafuk kat'iyyen tesadüf değil. Hattâ bir kısım dostlar dediler ki, bu Nuh Bey'in Kerametidir. Acaba Nuh Bey'in Kerameti var mı ki, biliyormuş gibi mukabilini gönderiyor dediler. Dedim ki: İhlasın ve Sadakatın dahi Velayet gibi Kerameti var. Belki bazan daha fevkindedir.

Hediyenin vürûdundan sonra, bir ay kadar kaza merkezinde bıraktık, almadık. Sonra Nuh'un Mektubunu aldıktan sonra getirterek açtık, hayrette kaldık. Tasavvurumuzun bütün bütün fevkinde çıktı. Bu teberrüke karşı istiğna değil, belki bir İltifat-ı Ravza-i Mutahhara olduğundan ona karşı dilencilikle iftihar ediyorum.

كُلُّ شَيْءٍ مِنْ الْحَبِيبِ حَبِيبٌ Sırrınca Habib'in diyarından gelen her

şey Mahbubdur. Ve onun içinde bir, bilhassa Ravza-i Mutahhara'nın Levha-yı Müzeyyene ve Münevveresi var idi. Bir kısım San'at-ı İlahiyenin bir nevi küçük müzehanesi şekline getirdiğim hücremin duvarına, o Levha-yı Mübarekeyi dahi ta'lik ettim ve karşısında oturdum; derince, müştakane temaşaya başladım. Birden o levhada bana ihtar eder gibi Kalbime geldi: "Bizler senin Risalelerinin manidar işaretleriyiz."

فَسُبْحَانَ اللَّهِ dedim, bu hediye içinde Sırlar var. Tedkike başla-

dım. Baktım ki, gönderdiğim Risaleler kaç parçadır; her bir parçaya mukabil bir nevi hediye var. Yirmibir parça, hem Risalelerden hem teberrükten saydım. Bu çeşit teberrükü, şimdiye kadar işitmemiştim. Hiçbir Hacı böyle bir zamanda, böyle merak edip, her nev'den bir kısım alsın. Hem benim hesabıma Medine-i Münevvere'nin mübarek eşyasını bana ayırıp göndersin. Bu demek Nuh muh işi değil. Ravza-i Mutahhara Sahibinin bu teberrük içinde bir İltifatı vardır.

Madem Kitabların parçaları ve hediyelerin nev'leri birbirine Tevafuk ediyor. Öyle ise her bir nev', bir nev' Kitaba işareti var, münasebeti var. Şu gözümün önündeki levha ise, Mu'cizat-ı Ahmediye namında aslı beş parçadan ibaret Ondokuzuncu Mektub'a muvafakat münasebeti var. Çünkü şu levha o Ravza-i Mutahhara'nın ve Hücre-i Saadet'in suretini gösterdiği gibi, Mu'cizat-ı Ahmediye Risalesi dahi, Asr-ı Saadet'in manevî suretini almıştır. Şu beş Minare, o beş parçaya işaret ediyor. Şu Kubbe Mi'rac Risalesine bakıyor.

Öyle ise sair nev'lerin dahi, Risalelerin nev'lerine işaret eder diye, dikkat ettim ki; yedi nev' Hurma gönderilmiş. Bir parçası büyükçe, otuzüç tane kadar. فَسُبْحَانَ اللَّهِ dedim, yedi nev'i göndermekte ne mana

var. Birden Kalbime geldi ki: İman-ı Billah'a dair yedi nev' ile aynı Hakikat yazılmış. Van'a gönderilmiş. Dikkat ettim, evet mevzu' Vahdaniyet-i İlahiye olduğu halde; Yirminci Mektub ile sureti küçük, manası pek büyük Zeyliyle ve Yirmiikinci Söz herbiri birer Risale, Birinci Makam, İkinci Makamı ve Otuzikinci Söz Üçüncü Mevkıfı ile evvelki iki mevkıf her biri birer Risale hükmünde ve Otuzüçüncü Mektub, Otuzüç Pencere ile yedi Risaledir.

O da aynen yedi nev' Envâr-ı Marifetullahtan bir Şems-i Hakikatın ziyasındaki Elvan-ı Seb'a gibi bir mahiyet gösterdiğinden, Medine-i Münevvere'nin hediyesi içinde Hakikat-ı Hurmadan yedi nev' Nuh Bey'in eline verilip buraya kadar gönderilmesi, o yedi Nur'a Tevafukla, bir makbuliyet işareti veriyor dedik, Allah'a şükrettik.

Hem o nev'den birisi otuzüç tane olması, o Risalelerin birisi Otuzüç Pencere olması ve hediye içindeki Tesbih üç defa otuzüç olması, Otuzüçüncü Söz'ün Otuzüçüncü Mektubundan Otuzüç Penceresine muvafakatı; Nuh'u ihtiyarsız, sırf bir vasıta-i zahîrî olarak bize gösterdi. Nuh'a değil, belki Ravza-i Mutahhara'ya karşı minnetdarane, müteşekkirene baktık.

Sonra o mübarek Mâ-i Zemzem, büyükçe bir şişe ve parlak nuranî bir surette içinden çıkması. Dedik ki: Madem o Levha-yı Mübarek Mu'cizat-ı Ahmediye'ye, o yedi nev' hurma Marifetullaha ve Resail-i Tevhîde işaret var. Elbette bu Mâ-i Zemzem dahi, Âb-ı Hayatın Mâ-i Zemzemesini Kâinata dağıtan Kur'ân-ı Mübin'in menba'ı ve birinci Mahall-i Nüzulü Bi'r-i Zemzeme civarı olduğundan Yirmibeşinci Söz olan İ'caz-ı Kur'ân'a işaret vardır. Ve Alâmet-i Makbuliyet olarak telakki ediyoruz.

Said Nursî

* * *

(Hulusi Bey'e yazılmıştır)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ

Sual: İmam-ı Gazalî'nin "Neş'e-i Uhra Neş'e-i Ūlâya bütün bütün muhaliftir" demesinin sebebi?

Elcevab: Hücet-ül İslâm İmam-ı Gazalî'nin Neş'e-i Uhra Neş'e-i Ūlâya bütün bütün muhaliftir demesi, mahiyet ve cinsiyet itibariyle değildir. Çünkü

هُوَ الَّذِي يَبْدُوهُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ
يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَكَذَلِكَ تُخْرَجُونَ

gibi çok Âyetlerin sarahatına muhalif olur. O muhalefet, keyfiyet ve suret itibariyledir. Hem de Umûr-u Uhreviyenin mertebeye fevkalâde yüksek olmasına işarettir. Hem de Gazalî'nin Haşr-i Cismanî ile beraber

Haşr-i Ruhanînin dahi vuku' bulmasına bazı ehl-i bâtına taklid ve mümaşat cihetiyle bir işarettir.

Sual: Sa'd-ı Taftazanî, biri hayvanî diğeri insanî olmak üzere Ruhü ikiye taksim ettikten sonra, "Mevte maruz kalan yalnız ruh-u hayvanîdir, Ruh-u İnsanî ise mahluk değildir ve onun ile Allah beyninde nisbet ve sebep yoktur, cesed ile kaim olmayıp müstakill-i bizzattır" demesinin sebebi ve izahı?

Elcevab: Sa'd-ı Taftazanî'nin

قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي demesi; **الرُّوحُ الْإِنْسَانِيَّةُ لَيْسَتْ مَخْلُوقَةً**

Sırrıyla, -Beka-yı Ruh bahsinde beyan edildiği gibi- Ruhun mahiyeti; zîhayat bir Kanun-u Emr, zîşuur bir Âyine-i İsm-i Hayy, zîcevher bir Cilve-i Hayat-ı Sermedî olduğundan Mec'uldür. Bu cihetle mahluktur denilemez. Fakat Sa'd, Makasîd ve Şerh-ül Makasîd'da, bütün Muhakkikîn-i İslâmın İcmana ve Âyât ve Ehadîsin Nususuna muvafık olarak, "O Kanun-u Emr, vücud-u haricî giydirilmiş sair mahlukat gibi mahluk ve hâdistir" demiştir. Sa'd'ın Ezeliyet-i Ruha kail olmadığına bütün âsârı şahiddir.

لَيْسَتْ بَيْنَهَا وَبَيْنَ اللَّهِ نِسْبَةً demesi, hulûl gibi bâtil bir mez-

hebin reddine işarettir. Hayvanatın ruhları dahi bâkidir, Kıyamette yalnız cesedleri fena bulur. Mevt ise fena değil, belki alâkanın kesilmesidir. **وَلَا سَبَبَ** demesi, esbab-ı zahiriyenin tavassutu ve Azrail Aley-

hisselâm'ın Kabz-ı Ervah hususundaki Münacatı bahsinde denildiği gibi, Ruhun doğrudan doğruya perdesiz vasıtasız İcad edilmesine işarettir.

إِسْتَقَلَّتْ بِذَاتِهَا demesi; Beka-yı Ruh isbatında denildiği gibi, cesed

Ruha dayanır, ayakta kalır. Ruh ise, bizâtihi kaimdir. Cesed harab olursa daha ziyade serbest olur, Melek gibi göğe uçar, demektir ve bâtil bir mezhebin reddine işarettir.

(Hususî kısmı)

Haşre dair, Sure-i Rum'da **وَمِنْ آيَاتِهِ وَمِنْ آيَاتِهِ وَمِنْ آيَاتِهِ** Haşrin,

ayrı ayrı çok kuvvetli bürhanlarını mu'cizane beyan eden o Âyetlerin İlhamı ile, o Âyetlere bir Tefsir yazmak niyetinde olduğum vakitte, bu suallerin sorulması, latif bir Tevafuktur. **وَ أَزْوَاجَهُمْ وَ أَوْلَادَهُمْ** fikra-

sını Dua ve Münacatımda ilâve ettiğim dakikada hatırıma geldiniz. Bu nev' Duada dahi birinciliği kazandınız. Kalben, Kalem, bilfiil alâkadar olmak şartıyla, yirmidört saatte yüz defa, tasavvurca beşyüz defa, manevî kazanç ve Duamda hissedar olmaya müstehak olmanızı arzu ettiğim bir vakitte bu sualleriniz, beni sizin hesabınıza çok mesrur etti ve bir beşaret oldu.

Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ مَنْ تَسْبِيحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا

يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ۞ وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ

دَقَائِقُ عُمْرِكُمْ عَمَّرَكُمُ اللَّهُ بِالسَّلَامَةِ وَالْعَافِيَةِ

(Hulusi Bey'e hitabdır)

Aziz Kardeşim!

Evvelâ: Mektubun bana tesir etti. Fakat Hakikatı düşündüm, o teessür gitti. İşte Hakikat şudur ki: Mabeynimizdeki münasebet ve Uhuvvet **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** hâlis ve Lillah için olduğundan, zaman ve mekânla

mukayyed olmaz. Bir şehir, bir vilayet, bir memleket, belki küre-i arz, belki dünya, belki Âlem-i Vücut iki hakikî dost için bir Meclis hükmündedir. Böyle dostluk ve Kardeşliğin firakı yok, hep visaldir. Fâni, mecazî, dünyevî dostluklar sahibleri firakı düşünsün, bize ne?

Mezhebimizde (mesleğimizde) firak yok. Sen nerede bulunsan, şu Kardeşin ile ellerinizdeki Sözler vasıtasıyla Sohbet edebilirsin. Ben de istediğim zaman, seni yanımda Dergâh-ı İlahîye beraber el açıp niyaz etmek suretinde görebilirim. Eğer Kader sizi başka bir yere gönderse,

الْخَيْرُ فِي مَا اخْتَارَهُ اللَّهُ Hükmünce kemal - i rıza ile teslim ol.

Hem senin gibi, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Kalbi selim, Akli müstakim, hakikî İman Dersini veren Zâtlara başka yerler daha ziyade muhtaçtır. Eğirdir'de **لِلَّهِ الْحَمْدُ** İmana çok Hizmet ettin. Eğirdir'den ziyade başka yerler belki daha muhtaçtır.

Sâniyen: Sorduğun birinci suale senin Kalbini tevkil ediyorum. Nasıl fetva verirse, ben de öyle razıyım. Meratib-i dünya, nokta-i nazarımda pek ehemmiyetsiz olmakla beraber, senin gibi mertebesini Hizmet-i Kur'ân'a medar edenler için, minnet altına ve zillete girmemek şartıyla hoş görüyorum. İkinci sorulan ise, peder ve vâlidenin arzuları pek mühimdir. Kur'ân-ı Hakîm bir Âyet-i Kerimede, beş tarzda onlara karşı şefkat ve hürmete emreder. Eğer sühuletle arzuları yerine gelmek kabilsen yaparsınız.

Sâlisin: Aziz Kardeşlerim, bahar ve yazın meşgaleleri, hem gecelerin kısalması, hem Şuhur-u Selâsenin gitmesi ve ekser Kardeşlerimin bir derece hisse alması ve daha sair bazı esbabın bulunması elbette bir derece neş'eli kış Dersine fütur verir. Fakat onlardan gelen fütur, size fütur vermesin. Çünkü o Dersler, Ulûm-u İmaniyeden olduğu için, bir insan yalnız kendi nefesine dinlettirse yeter. Bahusus siz daima bir-iki hakikî Kardeşi de bulursunuz.

Hem o Dersi dinleyenler yalnız insanlar değil. Cenab-ı Hakk'ın zîşuur çok mahlukatı vardır ki, Hakaik-i İmaniyenin istimaından çok zevk alırlar. Sizin o kısım arkadaşınız ve müstemi'leriniz çoktur. Hem mütefekkirane, o çeşit Sohbet-i İmaniye, zemin yüzünün bir manevî zîneti ve Medar-ı Şerefi olduğuna işaretten biri demiş:

**آسْمَانُ رَشِكُ بَرْدٍ بَهْرَ زَمِينٍ كِه دَارِدُ
يَكُ دُو كَسِّ يَكُ دُو نَفْسِ بَهْرِ خُدَا بَرِّ شَيْئِنْدُ**

Yani: Semavat zemine gibta eder ki; zeminde hâlisen-Lillah Sohbet ve Zikir ve Tefekkür için, bir-iki adam, bir-iki nefes, yani bir-iki dakika beraber otururlar; kendi Sâni-i Zülcelalinin çok güzel Âsâr-ı Rahmetini ve çok Hikmetli ve süslü Eser-i San'atını birbirine göstererek Sâni'lerini sevip sevdirebilirler, düşünüp düşündürürler.

Hem de İlim iki kısımdır: Bir nevi İlim var ki, bir defa bilinse ve bir - iki defa düşünülse kâfi gelir. Diğer bir kısmı, ekmek gibi,

su gibi her vakit insan onu düşünmeye muhtaç olur. Bir defa anladım, yeter diyemez. İşte Ulûm-u İmaniye bu kısımdandır. Elinizdeki Sözler ekseriyet itibariyle **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** o cümledendir.

Bütün Kardeşlerimize birer birer Selâm ediyorum. Zannederim müfarakat ihtimalinden, ikimizden ziyade Hakkı Efendi Kardeşimiz daha ziyade Sevab kazanmak emaresi olarak, daha ziyade müteessirdir. Fakat Cenab-ı Hak hakkımızda çok emarelerle İnyet ve Rahmetini gösterdiğinden, surî iftirakımız vuku' bulsa, bir Eser-i İnyet ve Rahmet olduğunu telakki etmeliyiz.

Râbian: Sizin gibi Hakikata yetişmiş ve Hakikattaki hakikî teselli ve esaslı sevinci bulmuş Zâtlara, Envâr-ı İmaniye'nin ve Esrar-ı Kur'âniyenin Neşirlerine karşı ehl-i dalaletin ve şeytanların desaisle tehacümünden neş'et eden müşkilât ve gam ve kedere karşı Sabır ve Metanet et ve hüznü ve merak etme demeye ihtiyaç hissetmem.

Hem her vakit beklediğim, ehl-i zendekanın bana hücumu gayretli Talebem, cesaretli biraderzadem olan uhrevî Kardeşimden başlaması muhtemel olmakla beraber, Hıfz-ı Kur'ânî her müşkilâta galib ve Lezzet-i Hizmet-i İmaniye her kederi unutturur itikadında olduğumdan, seni teşci' ve teşvike lüzum görmem.

Râkım-ul Huruf Hâfız Hâlid sana Selâm eder, Duânı ister.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Âhiret Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

(Üçüncü Mektub'un baş kısmı)

بِسْمِ مَنْ تَسْبِحُ لَهُ السَّمَوَاتُ بِكَلِمَاتِ النُّجُومِ وَالشُّمُوسِ وَالْأَقْمَارِ
وَالسِّيَّارَاتِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَى إِخْوَانِكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بِعَدَدِ
النُّجُومِ فِي السَّمَوَاتِ

Aziz Kardeşim ve Sevgili Arkadaşım!

Şimdi yüz tabakalık fitrî bir sarayım, en yukarı menzilinde bulunuyorum. Sen de manen burada hazır ol. Bir parça sohbet edip konuşacağız. İşte Kardeşim

Evvelâ: Evvelki Mektubumda, bütün Sözler'e dair sual etmiştim ki: İçlerinde cerh edilecek Hakikatler var mı? Veyahud avama izharı muzır şeyler bulunuyor mu? Yoksa yalnız Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Maksadı için değildi.

Sâniyen: Sana "Nokta" Risalesini gönderiyorum. Acibdir ki, Eski Said'in Kuvvet-i İlmiyle, Nazar-ı Akıyla anladığı ve gördüğü Hakikatları, senin Kardeşin Şuhud-u Kalbiyle, Nur-u Vicdanla gördüğüne Tevafuk ediyor. Yalnız bazı cihetlerde noksan kalmıştır ki, Yirmidokuzuncu Söz'de tekmil edilmiş. Hususan âhirdeki remizli nükte ve o remizli nüktenin Sırrı beyanında çok Hakikatlar Nokta'da yoktur, Yirmidokuzuncu Söz'de vardır. Fakat birbirinden çok uzak bu iki Said'in Aklı, Kalbi, bu derece ittifakı acibdir.

Sâlisen: Şeyh Mustafa'ya Selâmımı tebliğ ile beraber de ki: Yazdığın Kader Sözü beni çok memnun etti. Dua ile Kardeşlik hakkını eda ettiğin gibi, bunun yazmasıyla Talebelik hukukunu dahi kaza ettin. Allah senden razı olsun. Yazdığını Abdülmecid'e gönderiyorum. O, yüzlerce adama okutturacak, herbirisinden Sevab sana gelecek.

Râbian: Kardeşimiz Abdülmecid'e bir Mektubla bazı Sözler'i gönderiyorum. Sen gayet emniyetli bir tarzda postaya ver, adres: "Ergani-i Osmaniyede esnaftan Van'lı Şahabeddin Efendi vasıtasıyla Van'lı Abdülmecid Efendi'ye" Bu adresi yeni hurufatla Mektuba ve emânetle yazınız. (*)

چو لا إله إلا الله برابر میزنید هرشی دمادم جویدند یا حق سراسر
گویدند یا حی

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

***

(MEKTUBAT'ta Onsekizinci Mektub'un başı ve İkinci Mes'ele-i Mühimme'deki sualinin cevabına bir zeyildir)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Muhlis Kardeşim Hulusi Bey!

Suallerinize dair bir cevap yazmıştım. Kardeşimiz Husrev bir izah istedi. O zât Ruhen size benzediği için, onun istizahına sen de iştirak ettiğini tahayyül ettim. Bu Zeyli yazdım, size gönderdim.

Hem Keramet-i Gavsîye'nin birinci satırına dair bir parça gönderildi, onun âhirine yazarsınız. Hem Keramet-i Gavsîye ile münasebetdar bir Nükte-i Kur'âniyeyi gönderdik. Meşrebimize muhalif olan bu İzhar-ı Esrara beni sevkeden manevî ihtar ile Kardeşlerimizin sa'ye ziyade şevk ve gayrete gelmelerine bir vesile olmasıdır.

Hakikaten bir vakit fütur geldi; Tefavuk çıktı, şevki tazelandirdi. Bir zaman yine fütur baş gösterdi; Keramet-i Gavsîye çıktı, gayreti çok ziyadeleştirdi. Ben bu haletten anladım ki; izharından Hizmetimize zararı yok, olsa olsa nefsim zarardır. Zâten nefsim Hizmete

(*): Mektubun bundan sonraki "Hâmisen" kısmı, Mektubat'ta Üçüncü Mektub'dadır.

fedâ olmağa hazırdır. Başta muhterem pederiniz, Fethi Bey, Hoca Abdurrahman, Kemaleddin, Ömer Efendi olarak Risalelerle alâkadar olan zâtlara Selâm ve Dua ediyorum ve Dualarını istiyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz Said

* * *

(Hulusi'nin ikinci sualinin cevabına bir zeyildir)

Sual: Muhyiddin-i Arabî vahdet-ül vücud mes'elesini, en yüksek bir mertebe telakki ettiği gibi, Ehl-i Aşk bir kısım Evliya-i Azîme dahi ona ittiba etmişler. Bu mes'elenin en yüksek mertebe olmadığını, hem hakikî olmadığını, belki bir derece ehl-i sekir ve istiğrakın ve ashab-ı şevk ve aşkın meşrebi olduğunu diyorsun. Öyle ise muhtasaran, Sırr-ı Veraset-i Nübüvvetle ve Kur'ân'ın sarahatıyla gösterilen Tevhidin yüksek mertebesi hangisidir? Göster.

Elcevab: Benim gibi, hiç ender hiç âciz bir bîçarenin kısa fikriyle, bu yüksek mertebeleri muhakeme etmek, yüz derece haddimin fevkindedir. Yalnız Kur'ân-ı Hakîm'in Feyzinden gelen, gayet muhtasar bir-iki nükte söyleyeceğim. Belki bu mes'eledede faidesi olacak.

Birinci Nokta: Vahdet-ül Vücud'un meşrebine ve saplanmasına çok esbab var, onlardan bir ikisi kısaca beyan edilecek.

Birinci sebep: Mertebe-i Rububiyetin Hallakîyetini a'zamî derecesinde zihinlere sığıştıramadıklarından ve Sırr-ı Ehadiyetle, her şeyi bizzât Kabza-i Rububiyetinde tuttuğunu ve her şey Kudret ve İhtiyar ve İradesi ile vücud bulduğunu, Kalblerine tam yerleş-tiremediklerinden, her şey Odur veyahut yoktur veya hayaldir veya tezahürîyetidir veya cilveleridir diye, kendilerini mecbur bilmişler.

İkinci sebep: Fırakı hiç istemeyen ve firaktan şiddetle kaçan ve ayrılıktan titreyen ve bu'diyetten Cehennem gibi korkan ve zevalden gayet derecede nefret eden ve Visali Ruh ve Canı gibi seven ve Kurbiyeti Cennet gibi, hadsiz bir İştîyak ile arzulayan "Aşk" sıfatı; her şeydeki Akrebiyet -i İlahiyenin bir cilvesine yapışmakla firak ve bu'diyeti hiçe sayıp, Lika ve Visali daimî zannederek,

لَا مَوْجُودَ إِلَّا هُوَ diye, Aşkın sekriyle ve o Şevk-i Beka ve Lika ve

Visalin muktezasıyla, gayet zevkli bir meşreb-i hali vahdet-ül vücudda bulunduğunu tasavvur ederek, müdhiş firaklardan kurtulmak için, o vahdet-ül vücud mes'elesini melce' ittihaz etmişler.

Demek birinci sebebin menşe'i, Aklın eli gayet geniş ve gayet yüksek olan bazı Hakikat-ı İmaniyeye yetişmediğinden ve ihata edemediğinden ve Aklın İman noktasında tamamıyla inkişaf etmediğinden ve ikinci sebebin menşe'i, Kalbin Aşk noktasında fevkalâde inkişafından ve hârikulâde inbisatından ve genişliğinden ileri gelmiştir.

Amma Sarahat-ı Kur'âniyeyle, Veraset-i Nübüvvetin Evliya-i Azîmesi ve Ehl-i Sahve olan Asfiyanın gördükleri Mertebe-i Uzma-yı Tevhidî ise, hem çok yüksektir, hem Rububiyet ve Hallakiyet-i İlahiyenin mertebeye uzmasını, hem bütün Esmâ-i İlahiyenin hakikî olduklarını ifade ediyor. Ve Esasatını muhafaza edip ve Ahkâm-ı Rububiyetin müvazenesini bozmuyor.

Çünkü derler ki: Cenab-ı Hak, Ehadiyet-i Zâtiyesiyle ve mekândan münezzehiyetiyle beraber, her şey bütün Şuûnatıyla doğrudan doğruya İlmiyle ihata ve teşhis edilmiş ve İradesiyle tercih ve tahsis edilmiş ve Kudretiyle isbat ve icad edilmiştir. Bütün Kâinatı birtek mevcut gibi İcad ve tedbir ediyor. Bir çiçeği kolaylıkla halkettiği gibi, koca baharı o sühuletle halk eder. Bir şey, bir şeye mani' olmaz. Teveccühünde tecezzi yok, aynı anda her yerde Kudret ve İlmiyle tasarruf noktasında bulunuyor. Tasarrufunda tevzi' ve inkısam yok. Onaltıncı Söz ve Otuzikinci Söz'ün İkinci Mevkıfının İkinci Maksadında bu Sır tamamıyla izah ve isbat edilmiştir.

لَا مُشَاحَةَ فِي التَّمَثِيلِ Kaidesiyle temsildeki kusura bakılmadı-

ğından, gayet kusurlu bir temsil söyleyeceğim, tâ iki meşrebin bir derece farkı anlaşılsın. Meselâ: Hârîka ve emsalsiz gayet büyük ve gayet zînetli, şark ve garba bir anda uçacak ve şimalden cenuba ulaşan kanatlarını kapayıp açacak, yüzbinler nakışlarla tezyin edilmiş, o kanadının her bir tüyünde gayet dâhiyane san'atlar dercedilmiş olan bir tavus kuşu farzediyoruz.

Şimdi seyirci iki adam var, Akıl ve Kalb kanatlarıyla bu kuşun yüksek meziyetlerine ve hârîka zînetlerine uçmak istiyorlar. Birisi bu tavus kuşunun vaziyetine ve heykeline ve hârikulâde her bir tüyündeki

kudret nakışlarına bakar, gayet aşk ve şevk ile sever, dakik Tefekkürü kısmen bırakır ve Aşka yapışır. Fakat görür ki, her gün o sevimli nakışlar, tahavvül ve tebeddül eder. Sevdiği ve perestiş ettiği o mahublar gayb oluyor, zeval buluyor.

O adam kendine teselli vermek ve Aklına sığdırmadığı Vahdet-i Hakikiye ile, Rububiyet-i Mutlaka ve Ehadiyet-i Zâtıyla Hallakiyet-i Külliye mâlîk bir Nakkaşın bir Nakş-ı San'atıdır demek lâzım gelirken; o itikad yerine, bu tavus kuşundaki Ruh o kadar âlîdir ki, onun sâni'i onun içindedir veya o O olmuş, hem o Ruh vücuduyla müttehid ve vücudu ise suret-i zahiriyle mümteziç olduğundan o Ruhun kemali ve o vücudun yüksekliği bu cilveleri böyle gösterir, her dakika başka bir nakş-ı ve ayrı bir hüsnü izhar eder, hakikî ihtiyarıyla bir İcad değil, belki bir cilvedir, bir tezahürdür.

Diğer adam der ki: Bu mizanlı ve nizamlı gayet san'atkârane nakışlar, kat'î bir surette bir İrade ve İhtiyar ve Kasd ve Meşiet iktiza eder. İradesiz bir cilve, ihtiyarsız bir tezahür olamaz. Evet tavusun mahiyeti güzel ve yüksektir. Fakat onun mahiyeti fâil olamaz, belki münfaildir. Fâili ile hiçbir cihetle ittihad edemez. Ruhu güzel ve âlîdir, fakat mûcid ve mutasarrıf değil, belki ancak mazhar ve medardır. Çünkü herbir tüyünde bilbedahe nihayetsiz bir Hikmetle bir San'at ve nihayetsiz bir Kudretle bir nakş-ı zînet görünüyor. Bu ise iradesiz, ihtiyarsız olamaz.

Bu Kemal-i Kudret içinde Kemal-i Hikmeti ve Kemal-i Hikmet içinde Kemal-i Rububiyeti ve Merhameti gösteren san'atlar; cilve milve işi değil. Bu yaldızlı defteri yazan kâtib içinde olamaz, onunla ittihad edemez. Belki yalnız o defter, o kâtibin yazı kaleminin ucu ile teması var; öyle ise o Kâinat denilen misalî tavusun hârikulâde zînetleri, tavus Hâlîkının yaldızlı bir Mektubudur.

İşte şimdi tavusa bak, o Mektubu oku. Kâtibe **مَا شَاءَ اللَّهُ، تَبَارَكَ اللَّهُ، سُبْحَانَ اللَّهِ** de. Mektubu Kâtib zanneden veya

Kâtibi Mektub içinde tahayyül eden veya Mektubu hayal tevehhüm eden, elbette aklını Aşk perdesinde saklamış, Hakikatın hakikî suretini görmemiş.

Vahdet-ül Vücut meşrebine sebebiyet veren Aşkın enva'ından en mühim sebep, aşk-ı dünyadır. Mecazî olan aşk-ı dünya, Aşk-ı Hakikiye inkılab ettiği zaman, vahdet-i vücuda inkılab eder. Nasılki

insandan şahsî bir mahbubu, muhabbet-i mecazî ile sever. Sonra zeval ve fenasını Kalbine yerleştirmeyen bir Âşık, mahbubuna Aşk-ı Hakikî ile bir Beka kazandırmak için, Mabud ve Mahbub-u Hakikî'nin bir Âyine-i Cemalidir diye kendini teselli eder, bir Hakikata yapışır.

Öyle de koca dünyayı ve Kâinatı heyet-i mecmuasıyla mahbub ittihaz eden, sonra o muhabbet-i acibe, daimî zeval ve firak kamçılarıyla Muhabbet-i Hakikîye inkılab ettiği vakit, o çok büyük mahbubunu zeval ve firaktan kurtarmak için, vahdet-ül vücud meşrebine iltica eder.

Eğer gayet yüksek ve kuvvetli İman sahibi ise, Muhyiddin-i Arabî'nin emsali gibi zâtlara zevkli, nuranî, makbul bir mertebe olur. Yoksa vartalara düşmek, maddiyata girmek, esbabda boğulmak ihtimali var. Vahdet-i Şuhud ise o zararsızdır. Ehl-i sahvın da, yüksek bir meşrebidir.

اللَّهُمَّ ارِنَا الْحَقَّ حَقًّا وَارْزُقْنَا إِتِّبَاعَهُ
سُبْحَانَكَ لَا عِلْمَ لَنَا إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

(Yirmiikinci Mektub'un Hâtime'sindeki bahse bir Zeyildir)

أَيُّحِبُّ أَحَدَكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا

Gıybet, şu Âyetin kat'î Hükümüyle Nazar-ı Kur'ânda gayet menfur ve ehl-i gıybet gayet fena ve alçaktırlar. Gıybetin en fena ve en şenii ve en zalimane kısmı, kazf - i muhsanat nev'idir. Yani gözüyle görmüş dört şahidi gösteremeyen bir insan, bir erkek veya kadın

hakkında zina isnad etmek; en şeni' bir günah-ı kebaire ve en zalimane bir cinayettir, Hayat-ı İçtimaiye-i Ehl-i İmanı zehirlendirir bir hıyanettir, mes'ud bir ailenin hayatını mahveden bir gadrdir. Evet Sure-i Nur bu Hakikatı o kadar şiddetle göstermiş ki, Vicdan sahibini titretiyor ve tüylerini ürpertiyor.

لَوْ لَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا
سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

şiddetle ferman ediyor ve diyor ki: Gözüyle görmüş dört şahidi gösteremeyen merdud-uş şehadettir. Ebedî şahadetlerini kabul etmeyiniz. Çünkü yalancıdırlar. Acaba böyle kazfe cesaret eden hangi adam var ki, gözüyle görmüş dört şahidi gösterebilir. Kur'ân-ı Hakîm bu şartı koşturmakla, böyle şeylerde şakk-ı şefe etmeyiniz, bu kapıyı kapayınız demektir.

S a i d N u r s î

* * *

**(Yirmialtıncı Mektub'un
İkinci Mebhası'nın âhiridir)**

(Benimle görüşen veya görüşmek arzu eden dostlara bir düsturdur ki, uzakta bulunan bir kısım Kardeşlere yazılmıştır.)

Benimle görüşmek arzunuzu hissettim. Kardeşlerim, benimle görüşmek iki cihetle olur. Ya dünya cihetiyle, yani hayat-ı içtimaiye-i insaniye itibariyledir. Şu cihetteki kapıyı kapamışım. Veya Hayat-ı Uhreviye ve Hayat-ı Maneviye cihetiyledir. O da iki vecihledir.

Biri: Şahsıma haddimden fazla hüsn-ü zan edip, şahsımdan bir istifade-i maneviyeyi niyet etmektir. Şu vechi de kabul etmem. Çünkü ben Kur'ân-ı Hakîm'in sırf bir Hizmetkârıyım, o Mukaddes Dükkânın bir Dellâlıyım. Şahsî dükkânımdaki perişan, ehemmiyetsiz şeyleri satışa çıkarmayacağım ve çıkarmak istemiyorum. Çünkü Kur'ân-ı Hakîm'in Kudsî Elmaslarının kıymetlerine şübhe îras etmemek için, perişan ve şahsî dükkânımda bulunan kırık cam parçalarını satsam; hakikî sarraf olmayan müşteriler, Dellâllık vaktinde elimde gördükleri Elmaslara da şişe nazarıyla bakabilirler, zihinlerine bir iltibas, bir şübhe gelir. Onun için şahsî dükkânımı kat'iyen kapamışım. Bana o Mukaddes Dükkânın Hizmetkârlığı yeter. Müflis bir Hizmetkâr olsam, daha hoşuma gidiyor.

İkinci vecih şudur ki: Kur'ân hesabıyla ve Dellâllığı ve Hâdimliği noktasında benimle görüşmektir. Şu vecihte gelenleri **عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ** kabul ediyorum. Fakat bu görüşmek için şark ve garb mâni olmaz. Belki yerin üstü ve altı dahi birdir. Sureten görüşmeye o kadar lüzum yok.

Şu münasebetin de ve manevî görüşmenin de üç meyvesi var:

Birincisi: Dellâllık ettiğim Mukaddes Dükkânın Mücevheratını benden almaktır. İşte o dükkândan şimdilik oniki küçük Cevherleri size gönderdim.

İkinci meyvesi: Beş Farz Namazını kılan ve yedi kebairi terk eden zâtları şu manevî münasebet ve görüşmek neticesi olarak Âhîret Kardeşliğine kabul ediyorum. Ben her sabah manevî kazancım ne ise, o Âhîret Kardeşlerimin Sahife-i A'maline geçmek için Cenab-ı Hakk'ın dergâhına niyaz edip hediye ediyorum. Onlar dahi beni manevî Hayratlarına ve Dualarına hissedar etmelidirler. Tâ hisselerini kazancımızdan alsınlar.

Üçüncü meyvesi: Onları yanımda -ya Hakikaten veya hayalen- hazır edip beraber Dergâh-ı İlahîye el açıp Dua ederek ve Kur'ânın Hizmetine dair el-ele, Kalb-Kalbe verip gayet ciddî bir surette Rab'ti Kalb etmektir. İşte Kardeşlerim size şu üç meyve şimdiden hasıldır.

Said Nursî

* * *

MESAIL-İ MÜTEFERRİKA

BİRİNCİ MES'ELE:

Sual: Salavatın bu kadar kesretle Hikmeti ve Salâtle beraber Selâmı zikretmenin Sırrı nedir?

Elcevab: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a Salavat getirmek, tek başıyla bir Tarîk-ı Hakikattir. Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm nihayet derecede rahmete mazhar olduğu halde, nihayetsiz Salavata ihtiyaç göstermiştir. Çünkü Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm bütün Ümmetin dertleriyle alâkadar ve Saadetleriyle nasibedardır. Nihayetsiz istikbalde Ebed-ül Âbâdda nihayetsiz ahvale maruz Ümmetin bütün Saadetleriyle alâkadarlığının ihtiyacındandır ki, nihayetsiz Salavata ihtiyaç göstermiştir. Hem Resul-i Ekrem hem Abd, hem Resul olduğundan Ubudiyet cihetiyle Salât ister, Risalet cihetiyle Selâm ister ki; Ubudiyet halktan Hakk'a gider, Mahbubiyet ve Rahmete

mazhar olur. Bunu **الصَّلَاةُ** ifade eder. Risalet Hak'tan halka bir Elçiliktir

ki, Selâmet ve Teslim ve Memuriyetinin kabul ve Vazifesinin icrasına

muvaffakiyet ister ki, **سَلَامٌ** Lafzı onu ifade ediyor. Hem biz **سَيِّدِنَا**

Lafzıyla tabir ettiğimizden diyoruz ki: Ya Rab! Yanımızda Elçiniz ve Dergâhınızda Elçimiz olan Reisimize merhamet et ki, bize sirayet etsin.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَرَسُولِكَ وَعَلَى الْإِهْوِ صَحْبِهِ أَجْمَعِينَ

İKİNCİ MES'ELE:

(Bir Kardeşimizin uzun bir sualine kısa bir cevabdır)

Eğer desen: Nedir şu tabiat ki, ehl-i dalalet ve gaflet ona saplanmışlar, küfr ve küfrana girip, Ahsen-i Takvimden esfel-i safilîne sukut etmişler?

Elcevab: Tabiat namı verdikleri şey; Şeriat-ı Fıtriye-i Kübra-yı İlahiyedir ki, mevcudatta zuhur eden Ef'al-i İlahiyenin Tanzim ve Nizamını gösteren Âdetullahın Mecmu'-u Kavanininden ibarettir. Malûmdur ki, Kavanin umûr-u itibariyedir; vücud-u ilmîsi var, haricîsi yok. Gaflet veya dalalet saikasıyla Kâtib ve Nakkaş-ı Ezelî'yi tanımadıklarından, kitabı ve kitabeti Kâtib ve nakşı Nakkaş, kanunu Kudret, mistarı Masdar, nizamı Nazzam, san'atı Sâni' tevehhüm etmişler.

Nasılki bir vahşi ve insanların içtimaiyatını görmemiş bir adam muhteşem bir kışlaya girse, bir ordunun nizamat-ı maneviye ile muttarid hareketini temaşa etse, maddî ipler ile bağlı tahayyül eder. Veyahut o vahşi, muazzam bir Câmî'e dâhil olsa görse ki, Müslümanların Cemaat ve İdlerde muntazam, mübarek vaziyetlerini görse seyretse, maddî rabitalarla bağlanmalarını tevehhüm eder.

Öyle de, vahşiden çok vahşi olan ehl-i dalaletin, Cünud-u Semavat ve Arza mâlik olan Sultan-ı Ezel ve Ebed'in muhteşem kışlası olan şu Kâinata ve Mabud-u Ezelî'nin Mescid-i Kebiri olan şu Âleme girdikleri vakit; o Sultan'ın Nizamatını tabiat namıyla yâd etse ve nihayet Hikmetlerle meşhun Şeriat-ı Kübrasını, kuvvet ve madde gibi sağır ve kör ve camid, karmakarışık tezahürattan ibaret tahayyül etse, elbette ona insan demek değil, belki vahşi hayvan dahi denilmez. Çünkü o tevehhüm ettiği tabiat için, geçen Sözler'de ve sair Risalelerimde yüz yerde, dirilmeyecek bir surette o tabiat fikr-i küfrîsi öldürüldüğü ve Yirmiikinci Söz'de gayet kat'î bir surette isbat edildiği gibi; her zerrede, her sebebde bütün mevcudatı halk edecek bir kudret, bir ilim vermek, belki Vâcib-ül Vücut'un bütün Sifatını onda kabul etmek gibi nihayetsiz muhal ender muhal bir dalalet, belki dalaletin divaneliğinden gelen manasız hezeyanlardır.

Elhasıl: O Sözlerde gayet kat'î bir surette isbat edilmiş ki; tabiatperest adam bir İlah-ı Vâhid'i kabul etmediği için, gayr-ı mütenahî

ilahları kabul etmeye mecburdur. O ilahlar her birisi herşeye muktedir olmakla beraber, bütün ilahlara hem zıd, hem misil olarak şu Kâinatın intizamı içinde birleşsin. Halbuki bir sineğin kanadından tut, tâ Manzume-i Şemsiyeye kadar hiç bir yerde bir sinek kanadı kadar şerike yer yoktur ki, parmak karıştırırsın.

لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ

Ferman-1 Kat'î, şirk ve iştirakin Esasatını kat'î bir bürhanla keser.

ÜÇÜNCÜ MES'ELE:

Küfür, manevî bir Cehennem çekirdeği olduğunu İkinci Söz'de ve Sekizinci Söz'de ve başka Sözler'de isbat edildiği gibi, maddî bir Cehennem dahi onun meyvesidir. Cehennem'e dühülüne sebep olduğu gibi, Cehennem'in vücuduna dahi sebebidir. Zira küçük bir hâkim, küçük bir izzet, küçük bir gayret, küçük bir celali bulunsa; bir edebsiz ona dese: "Beni te'dib etmezsin ve edemezsin." Herhalde o yerde hapishane yoksa da, onun için bir hapishane icad edecek, onu içine atacaktır. Halbuki kâfir, Cehennem'i inkâr ile, nihayetsiz Gayret ve İzzet ve Celal Sahibi ve gayet büyük bir Zâtı tekzib ve taciz ediyor, yalancılıkla ve acz ile ittiham ediyor. İzzetine şiddetli dokunuyor, Celaline serkeşane ilişiyor. Elbette farz-ı muhal olarak Cehennem'in hiçbir sebab-i vücudu bulunmazsa, o derece tekzib ve tacizi tazammun eden küfür için Cehennem'i halk edecek, o kâfiri içine atacaktır.

DÖRDÜNCÜ MES'ELE:

Eğer desen: Ne için ehl-i küfür ve dalalet dünyada Ehl-i Hidayete galib oluyor?

Elcevab: Çünkü küfrün divaneliğiyle ve dalaletin sarhoşluğuyla ve gafletin sersemliğiyle ebedî Elmasları satın almak için verilen Letaif ve İstidat-ı İnsaniye sermayesini, fâni şişelere, soğuk buzlara veriyor. Elbette ham cam ve camid cemed, elmas fiyatıyla alındığı için, en a'lâ cam ve en eclâ cemed alınır.

Bir vakit elmasçı zengin bir adam divane olur, çarşıya gider, beş paralık cam parçasına beş altın verir. O zengin divaneye, herkes en iyi camlarını alır ona verir, hattâ çocuklar da güzel buz parçalarını ona veriyor, birer altın alıyorlardı.

Hem bir vakit bir padişah sarhoş olur, çocukların içine girer, onları vükela ve ümera-yı askeriye zanneder. Şâhane emir verir, çocukların hoşuna gider, iyi itaat ettiklerinden güzelce bir eğlence yapar.

İşte küfür bir divaneliktir, dalalet bir sarhoşluktur, gaflet bir sersemliktir ki; bâki meta' yerine fâni meta'ı alır. İşte şu sırdandır ki, ehl-i dalaletin hissiyatları şiddetlidir. İnadı, hırsı, hasedi gibi herşeyi şeddiddir. Bir dakika meraka değmeyen bir şeye, bir sene inad eder.

Evet küfrün divaneliğiyle, dalaletin sekriyle, gafletin şaşkınlığıyla fitraten ebedî ve ebed müşterisi olan bir Latife-i İnsaniye sukut eder; ebedî şeyler yerine fâni şeyler alır, yüksek fiyat verir. Fakat Mü'minde dahi bir maraz-ı asabî bulunuyor veya maraz-ı kalbî var. O dahi ehl-i dalalet gibi, ehemmiyetsiz şeylere ziyade ehemmiyet verir. Lâkin çabuk kusurunu anlar, istiğfar eder, ısrar etmez.

رَبَّنَا لَا تَوَدِّعْنا إِنْ سَئِنا أَوْ اخطأنا

BEŞİNCİ MES'ELE:

Mühim bir Sırr-ı Âyet:

Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan mecmuu Mu'cize olduğu gibi, her bir Suresi dahi bir Mu'cize, hattâ pek çok Âyetlerin herbirisi birer Mu'cize veya bir Lem'a-yı İ'cazı gösterir bir tarzdadır. Meselâ, Sahabeden bahs-

eden Âhir-i Sure-i Feth olan Âyeti ki مُحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ dan başlar,

bütün Huruf-u Hecaiyeyi tazammun etmekle beraber, Sahabenin Tabakat-ı Meşhuresinin ki Ashab-ı Bedir, Şüheda-i Uhud, Ashab-ı Suffa, Ehl-i Biat-ı Rıdvan gibi Şöhretgâr-i Âlem tabakatın esmasının

adedine işaret ediyor ve şu Âyetten evvelki هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ Âyeti

altmışüç harf olduğundan Ömr-ü Nebeviyeye işaret ettiği gibi, bahsettiğimiz Âyetle beraber Ashab-ı Bedir ve Suffa ve Uhud ve Ehl-i Beyt-i Nebevî'nin adedini gösterir. İşte âhirdeki Âyetin adedi ikiyüz altmışıtır. Ashab - ı Bedir, Şüheda - yı Uhud ile beraber, Bedir

ile Uhud Şühedasından bulunan bir tek sayılmak, hem isimleri bir olanlar bir sayılmak şartıyla ikiyüz altmıştır.

Aynı Âyetteki Hurufat gibi Ashab-ı Bedir, Ashab-ı Suffa ile söylediğimiz şart ile beraber, ikiyüz altmışdört eder. Âyetten dört fazladır ki, Hulefa-yı Erbaa veya Hamse-i Âl-i Aba'dan dördüne işaret vardır. Âyette herbir Harfin ne kadar tekerrür ettiği ve Ashab-ı Bedir ve Uhud ve Suffa'nın esmasına ne derece muvafık aded göstermesine, gelecek Hurufata dikkat et:

ء (Hemze) lafzî (9) gayr-ı melfuzu (15) muvafık geliyor. ب (4)

ذ (3) د (6) د (10) خ (3) ح (8) ج (2) ث (8) ت (8)

muvafık, ر (16) muvafık, ز (6) muvafık. Uhud ve Suffa'dan س (7)

muvafık, Suffa'dan ش (2) muvafık, Suffa'dan ص (2) muvafık,

Bedir'den ض (2) muvafık, Suffa'dan ط (1) ظ (3) Uhud'da Abadile-i

Seb'a, Hulefa-yı Selâse ع (10) muvafık, Suffa'dan غ (6) ف (14) ق (14)

(1) muvafık, Bedir'de ك (6) ل (34) م (24) muvafık, ن (16) muvafık, ه (16)

(16) و (15) ی (12) muvafık, لا (2) ا (18) muvafık.

İşte şu Hurufatın yarısı Ashab-ı Bedir ve Suffa ve Uhud'da muvafık gelmesiyle gösteriyor ki, gayr-ı muvafık olanlar başka tabakatın adedine muvafıktır. Meselâ, Ehl-i Biat-ı Rıdvan gibi Tabakat-ı Meşhureye.

Hem cây-ı dikkattir ki:

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُم مِّن بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُّعَاسًا

huruf-u hecaiyeyi tazammun etmiş. Fakat bunun aksine olarak, o Hurufatın tekrarı acib bir tarz - ı münasebtedir. Şu Âyet ise birbirine bakıyor. Kardeş Kardeşine muvafık

gelmiyor. Demek şu Âyetteki Hurufatın vazifesi, Âyetin manasını teyid ederek, bahsettiği Sahabelerin esmasına bakıyorlar. Evet şu Âyet-i Kerime Cümleleriyle gösterdiği aynı hükmü yine Kelimeleriyle, Hurufatıyla aynı manaya işaret eder. Meselâ, şu Âyetin Hurufatları Ashaba baktıkları gibi, kayıdları da Ashabın Sıfat-ı Meşhuresine bakar. O Sıfâtı göstermekle, o Sıfat Sahiblerine parmak basıyorlar.

Meselâ: **وَالَّذِينَ مَعَهُ** daki Maiyet-i Hâssa, Sohbet-i Mahsusayı zikretmekle Ebu Bekir-is Sıddık'ın medar-ı fahri ve şöhreti olan Maiyet-i Hâssa ile başına parmak basıyor. **أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ** Şiddet-i Hamiyet-i İslâmiye ile küffara galebe-i kat'iyyesi ile şöhret-şiar olan Hazret-i Ömer'i âyine gibi gösterir. **رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ** Şefkat-i Rahîmane ile meşhur-u enam olan Hazret-i Osman-ı Zinnureyn'e parmak basıyor.

تَرِيَهُمْ رُكْعًا سُجَّدًا kaydıyla, Ruku' ve Secdede devam ve kesrette meşhur olan Hazret-i Aliyy-il Murtaza'ya işaret ediyor.

يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا Cümlesiyle Ehl-i Biat-ı Rıdvan'a,

سَيَمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ آثَرِ السُّجُودِ Ashab-ı Suffa'ya,

ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَةِ Fukaha ve Ülema-i Sahabeye,

وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ Ashab-ı Huneyn ve Feth, Uhud ve Bedir'deki

Sahabelerin namdar yiğitlerine işaret ettiği gibi, Enbiyadan sonra Benî Âdem içinde en yüksek, en namdar, en mümtaz olan Sahabelerin Medar-ı Rûchaniyetleri, Menşe'-i İmtiyazları ve Maden-i Meziyetleri

olan Secaya-yı Sâmiye ve Ahlâk-ı Âliye ve Muamelât-ı Galiyeye o mezkûr kayıdlar ve Sıfatlarla işaret ediyor.

O kayıdlarla diyor ki: Sahabelerin halka karşı vaziyetleri: Düşmanlarına şediddirler ve dostlarına ve Mü'minlere rahîmdirler. Cenab-ı Hakk'a karşı Rûku' ve Secdede Kemal-i İtaattadırlar. Her işlerinde Cenab-ı Hakk'ın Rıza ve Fazlını kasederek Kemal-i İhlasadırlar. Hem Sahabelerin İlimde ve Amelde ve siyasette ve askerlikte gösterdikleri fevkalâde Metanet ve Terakki ve Sebat ve Tefevvuku, maziden Tevrat ve İncil'i işhad ederek mu'cizane ve müstakbelden İbadet ve Cihad Vazifesinde hârikulâde hareketleri ihbar ederek mu'cizane mazi ve müstakbelde iki İhbar-ı Gaybiye ile Sahabelerin İ'caz-kâr ahvalini haber vermekle, şu Âyette bir Lem'a-yı İ'cazı gösterir ve Âyetin daha başka çok işaretleri vardır. İzahı uzun olduğundan ve ihatamız nâkıs ve elimiz kısa bulunduğundan kısa kestik.

İşte madem şu Âyet hem Cümleleri, hem Kelimeleri, hem Hurufatıyla ayrı ayrı vazifeleri gördükleri halde, mana-yı maksudun etrafında toplanıp ona bakıyorlar. Acaba bilmediğimiz ve beyan etmediğimiz, şu Âyetin daha çok Esrar-ı Acibeyi câmi' olduğu anlaşılabilir mi?

ALTINCI KÜÇÜK BİR MES'ELE:

Otuzüç aded Sözler'in ve otuzüç aded Mektublar'ın mecmuuna Risalet-ün Nur namı verilmesinin Sırrı şudur ki: Bütün hayatımda Nur Kelimesi her yerde bana rastgelmiştir. Ezcümle karyem Nurs'tur, merhume vâlidemin ismi Nuriye'dir, Nakşî Üstadım Seyyid Nur Muhammed'dir, Kadirî Üstadım Nureddin. Kur'ân Üstadlarımdan Nuri, Talebelerimden benimle en ziyade alâkadarı Nur isimli bulunanlardır. Kitablarımı en ziyade izah ve tenvir eden Nur misalidir. Kur'ân-ı Hakîm'deki en evvel Aklıma, Kalbime parlayan ve fikrimi meşgul eden **اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ مِثْلُ نَوْرِهِ كَمِشْكَاةٍ** Âyetidir. Hem Hakaik-i İlahiyede müşkilâtımın ekserisini halleden Esmâ-i Hüsnadan Nur İsm-i Nuranisidir. Hem Kur'ân'a Şiddet-i Sevk ve İnhisar-ı Hizmetim için hususî İmamım Zinnureyn'dir.

اللَّهُمَّ يَا نُورَ النُّورِ ❖ وَيَا مُنَوَّرَ النُّورِ ❖ وَيَا مُصَوَّرَ النُّورِ ❖ وَيَا مُقَدَّرَ

النُّورِ ❖ وَيَا مُدَبِّرَ النُّورِ ❖ وَيَا خَالِقَ النُّورِ ❖ وَيَا نُورًا قَبْلَ كُلِّ نُورٍ ❖ وَيَا
نُورًا بَعْدَ كُلِّ نُورٍ ❖ وَيَا نُورًا فَوْقَ كُلِّ نُورٍ ❖ وَيَا نُورًا لَيْسَ مِثْلَهُ نُورٌ ❖
سُبْحَانَكَ يَا لَّا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْأَمَانُ الْأَمَانُ أَجْرُنَا (وَعَلَى) مِنَ النَّارِ وَ
أَدْخِلْنَا (وَأَدْخِلْ عَلَيَّ) الْجَنَّةَ مَعَ الْأَبْرَارِ وَنُورِ قُلُوبَنَا وَقَلْبَهُ وَقُبُورَنَا وَ
قَبْرَهُ بِأَنْوَارِ الْإِيمَانِ وَالْقُرْآنِ يَا رَحِيمُ يَا غَفَّارُ وَصَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ الْمُخْتَارِ
وَآلِهِ الْأَطْهَارِ وَصَحْبِهِ الْأَخْيَارِ آمِينَ آمِينَ آمِينَ

Said Nursî

* * *

(Hulusi Bey'in sualine cevabdır)

(Dişlerin kaplanması hakkındaki suale cevab)

1932 tarihli sualinize şimdilik etraflıyla cevap veremiyorum. Fakat bu mes'ele ile münasebetdar bir-iki Mes'ele-i Şeriati icmalen yazıyorum. Şöyle ki:

Abdest vaktinde ağız yıkamak Farz değil Sünnettir. Fakat Gusül hengâmında ağızını yıkamak Farzdır. Az bir şey de yıkanmadık kalsa olmaz, zarardır. Onun için dişleri kaplama lehinde Ülemalar Fetva vermeye cesaret edemiyorlar. İmam-ı A'zam ile İmam-ı Muhammed (Radiyallahü anhüma) gümüş ve altundan dişlerin yapılmasına fetvaları, sabit kaplama hakkında olmamak gerektir. Halbuki bu diş mes'alesi umum-ül belva suretinde o derece intişarı var ki, ref'i kabil değil. Ümmeti bu belva-yı azîmeden kurtarmak çaresini düşündüm, birden Kalbime bu nokta geldi. Haddim ve hakkım değil ki Ehl-i İctihadın Vazifesine karışayım, fakat bu umum - ül belva zaruretine karşı, fetvalara tarafdardır olmadığım halde diyorum ki:

Eğer mütedeyyin bir Hekim-i Hâzıkın gösterdiği ihtiyaca binaen kaplama sureti olsa, altındaki diş ağzın zahirîsinden çıkar, bâtın hükmüne geçer. Gusülde yıkanmaması Guslü ibtal etmez. Çünkü üstündeki kaplama yıkanıyor, onun yerine geçiyor. Evet cerihaların üstündeki sargıların zarar için kaldırılmadığından ceriha yerine yıkanması, şer'an o yaranın gasli yerine geçtiği gibi; böyle ihtiyaca binaen sabit kaplamanın yıkanması dahi dişin yıkanması yerine geçer,

Guslü ibtal etmez. **وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ** Madem ihtiyaca binaen bu Ruhsat

oluyor. Elbette yalnız süs için, ihtiyaçsız dişleri kaplamak veya doldurmak bu Ruhsattan istifade edemez. Çünkü hattâ zaruret derecesine geldikten sonra böyle umum-ül belvada eğer bilerek sû-i ihtiyarıyla olsa, o zaruret ibaheye sebebiyet vermez. Eğer bilmeyerek olmuş ise, zaruret için elbette cevaz var.

S a i d N u r s î

* * *

(Üç cesedli bir Ruhun bir fıkrasıdır. Yani: Hâfız Ali, Sabri, Sarıbıçak Ali)

Otuzbirinci Mektub'un Onyedinci Lem'asının Onyedinci Noktasının yedi mes'elesinden ikinci mes'elesi iken Yirminci Lem'a olan İhlas Risalesi'ni aldım. Kuleönü'nde Kardeşim Ali Efendi ile, Yirmibirinci Lem'a namıyla projektör-misal, geceleri gündüze çeviren, pek mübarek ve çok kıymetdar ve gayet müessir bir Risale ile, Yirmiikinci Lem'a olan Onyedinci Nota'nın Üçüncü Mes'elesi iken, Lemaat'a karışmakla, sosyalizm ve bolşevizm oyunlarıyla, Âlem-i İnsaniyetin Fıtrat-ı Hayat-ı Hakikiyesini unutturmak, ebedî zulümatı, müsavat-ı esasiye namı ile, kendi şahıslarını istisna ederek, Millet-i İslâmiyeyi esassızlığa attıkları, gazlı bombaları ile bir nevi' geceyi getirdikleri gibi, güya istilâ ettiği manevî toprakta, kuvve-i inbatıyeye medar olacak bir hayat dahi bırakmayarak ihrak ettikleri bir anda, şu Lem'a o Âlemi tenvir ile, güneşi gösterip, Âb-ı Hayatı ile uyanık zemin üzerini yeşerttiğini gösteriyor.

Muhterem Efendimiz!

Bir hafta mukaddem, maddeten küçük ve manen büyük bir Name-i Mergubelerinizi, Bekir Bey vasıtasıyla bir ordu kuvvetinde aldım.

Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e hesabsız hamd ve şükür olsun ki, bizim gibi âciz, zaîf, fakir, kusurlu kullarını, hiç bir zaman maddî ve manevî Takviye-i Rahmetinden baîd tutmuyor. Esen rüzgârlar muvakkaten kapı ve pencerelerden girseler de, o hanenin sahibi derhal kapatıyor ve ısıttırdığını gösteriyor. Gerçi çok okuyamıyorsak da, yazıyı aynı vaziyette yazıyor. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Muhterem Efendim!

Şu yazılan Risaleleri nasıl buldunuz buyuruyorsunuz? Ya Hazret-i Üstad! Ne diyelim? Bizim manevî yara ve hastalıklarımızı teşhis buyurup, öldürmemek için her nevi' mualeceleri ile memzuç, hem mugaddi, hem müessir tiryaklarını Cenab-ı Hakk'ın İhsanı ile gönderiyorsunuz. İhlas hakkında evvelce ve bilhassa sonra ihsan edilen Risaleleri okudukça, vücudumun ağrıdığını ve her zerresinin titrediğini, müteaddid diyarlardan tevellüd eden kurtlar oynamaya başlayınca, en ahmak ve eblehçe hareketlerimi gösterdiler.

Şu Sözler bittecrübe yazılmasıyla, umum Kardeşlerimiz ikaz ediliyor. Ve her ferde Kudsiyeti ile, güya o ferde Hitab eder gibi bir Ulviyetle Mâ-i Zemzem içiriyor. İhlası tam, Vicdanı temiz, Ruhı teslim, cismi latif, nesebi tahir Kardeşlerimiz, bu ikaz ile Cenab-ı Erhamürrâhimîn'e niyaz edip, "Ya Rabb, cümle İhvanımızı yaramaz şeylerden halas et ve İhlas-ı Tâmmе ihsan et" Dualarında, sâlif-ül arz Haslet-i Hamse-i Âliye ve Ehliyeden olmayan ve kesafetli Ruhuyla müteaddid Nuru karıştıran ve zahir haliyle Sebeb-i Risale olup, umumun Dua ve Himmetlerini her an arzulayan, bu uğurda Risale-i Nur'a serfüru' ve serfeda edenleri; Cenab-ı Erhamürrâhimîn, Habib-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm, Kur'ân-ı Hakîm ve Hizb-ül Kur'ân hürmetine mağfîret buyurup, niyet edip taleb ettikleri Hizmetinde muvaffak buyursun.. **آمين**.

Şu mübarek Risaleler, hararetli bir adamın suyu gördüğünde ufak bir kapta ise kazanına koymak, büyük göl ve deniz ise içine girmek istediği gibi, şu zamanın nursuz yakıcı şiddet-i hararetine karşı İhlas denizini göstermekle harreti kesmek, hem her nevi' cevahir ve elmas içinde bulunduğunu beyan etmekle o denize davet ediyor. Nefsin talibi olduğunu riya ve hubb - u câh gibi her cihette zararlı yılanlar gibi zehirleyen, İbadet perdesi altında dünyayı tahsil

etmek isteyip, kabir kapısında hatasını bildiği ve teveccüh-ü nâsa muhabbetten, firavun gibi gark olurken dönmek isteyip, kimseye müyesser olmadığını ve daha teferruatı ile o Âlemleri bu Lem'alar öyle tenvir ediyorlar ki, eğer Murad-ı İlahî olsa, bu zamanın şöhretperest zındıkları da görselerdi, ellerindeki vücudlarına zemherir getiren buzları atıp, İhlas ile İman edip, Kur'ân'ın Elmas Cevahirlerini alırlardı.

Muhterem Efendim! Keramet-i Aleviye Risalesi çok cihetlerle Keramet olduğu gibi Risale-i Nur Şakirdlerini intibaha ve teşvike, sa'y ve gayrete, cesaret ve şecaate sevk ile, hareket ettikleri yolda yalnız olmadıklarını ve karşılarında düşmanın yalnız onların düşmanı olmayıp, belki mazide duran ve bize pek yakından bakan Ervah-ı Âliyenin de düşmanı olup, o Âlî Ruhlar önümüzde Pişdar, etrafımızda zırh gibi ve muhafız ve muavin olduklarını göstermekle, zaîflere kuvvet, havf edenlere cesaret ve şecaat, kavîlere refik oluyor ve her zaman bu Risaleye herkesin ihtiyacını gösteriyor. Bu zamanın kisve-i ilmiye ve mümessil-i din ve rehber-i millet perdeleri ile ilmi eneye, dini dünyaya ve kendileri meyhaneye düşen ülema-üs sû'u haber vermekle, Ehl-i İman ve İrfanı İnsafa, İttifaka, İttihada davet ediyor.

Cümlemiz, Hâk-i Pây-i Ekremîlerine yüzler sürerek, mübarek Dest-i Dâmen-i Kerimanelerini öperiz Efendim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

İslâm Karyesi'nden
Ali (R.H.)

Kuleönü'nden
Ali

* * *

(Husrev'e hitaben yazılan bir Mektubdur)

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ   وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ وَالسَّلَامُ عَلَيْكَ وَعَلَى
أَخِيكَ وَعَلَى إِخْوَانِكَ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Mübarek, Sıddık Kardeşim!

Evvelâ: Sözler'e başlamadan iki ay evvel gördüğün mübarek rü'ya çok güzeldir, hem Hakikattır. Evet Kardeşim, sen bir Bahçe-i Ebedî olan Kur'ân-ı Hakîm'in Cennetinden, Gül-ü Muhammedî (A.S.M.) namında, hadsiz nuranî Hakikatların Fabrikası hükmünde, Tefsir-i Hakaik-i Kur'âniye etrafında halka tutan ve sizin gibi çarklardan mürekkebe olan bir Cemaat-ı Mübareke içinde en Has ve en yüksek mertebeye Kâtib tayin edildiğine o rü'ya beşaret verdiği gibi, biz de beşaret ediyoruz.

Sâniyen: Bu defa bize yazdığın Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.) Risalesi çok Hârîka düşmüş. Kim ona bakıyor, bir Zevk-i Hakikî hisseder. Demek oluyor ki; manevî hâlis samimî Hisler, maddî nakışlar suretinde kendini hissettiriyor. Bu Sırra ben muttali' olduğum vakit, Kardeşim Galib dahi aynı hisse iştirak etti.

Evet bunun altında manevî tebessüm var diye, senin Hattını kendi Hattına tercihle mukabele etti. O yazdığın Risale vasıtasıyla pek çok insanlar İmanlarını kuvvetleştiriyorlar. Muhabbet-i Ahmediye (A.S.M.) Kalblerinde ziyadeleşiyor. İşaret-i Gaybiye hakkında şüpheleri kalmıyor. O Sevab da senin Defter-i A'maline geçiyor.

قُرْآن ve رَسُولِ أَكْرَمَ (A.S.M.) Kelimesinden başka, işaret ettiğin Kelimat çok manidardır, hem bir temeldir. O iki Kelimenin mübarek Tevafukuna bir hüccettir. Hem gösteriyor ki; bütün o Tevafukatı dahi riayet etmeyen, o iki Kelimenin Tevafukuna Kalem karıştıramaz. Zannediyoruz ki, o Risalelerin Hatt-ı Hakikîsini sen buldun veyahut yakınlaştın.

Sâlisen: Mabeynimizde münasebet Manevî, Ruhî, Hakikî olduğu için zaman ve mekân müdahale etmez. Dergâh-ı İlahîye müteveccih olduğumuz vakit günde belki kaç defa, Husrev yanımda bir cihette

hazır olmakla beraber, senin o şirin yazıların, hususan Ondokuzuncu Mektub'daki mübarek Hattın göründükçe seni hayalimizce hazır ediyoruz. Ben ve buradaki arkadaşlar dahi seni burada görmek çok arzuluyoruz. Fakat Isparta sana çok muhtaçtır. Hem de şimdi hal ve mevsim pek müsaid görünmüyor. Onun için Kardeşimi bir miktar yanımda bulundurmak ile, sana zahmet vermek istemiyorum. Yoksa sen bize çok lâzımsın. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bir vakit kaza edeceğiz.

Râbian: Şu mübarek Şehr-i Ramazan, Leyle-i Kadr'i ihata ettiği için, kendisi de ömür içinde bir Leyle-i Kadirdir ki, muvaffak olanın ömrüne bin ömür katar. Dakikası bir gündür. Saati iki ay, günü birkaç sene hükmünde bir Ömr-ü Bâkidir. Senden ve Âhiret hemşirem yani ikinci vâlidem ve Kardeşimin muhterem vâlidesinden Duanızı istiyorum. Madem Duada sizi şerik ediyorum, siz de benim Duama **آمِينَ** hükmünde olarak Dua ediniz.

Kardeşimiz Ali Efendi'ye dahi çok Selâm ve Dua ediyorum. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** tam Husrev'e lâyük bir Kardeş oluyor. Sair Kardeşlere seni tevkil ediyorum, Selâm ve Dua ediyorum. Bu Eyyam-ı Mübarekede bana Dua etsinler. Galib der: Husrev'le manevî bir irtibat hissediyorum. Çok Selâm ediyor. Ve bilhassa saatçi Lütfü Efendi'ye pek çok Selâm ve Dua ederim. Cenab-ı Hak ona, o bana yazdığı Pencere Risalesi'nin Hurufu adedince Ruhuna Rahmet, Kalbine Nur, Aklına Hakikat, malına Bereket ihsan eylesin. **آمِينَ.. آمِينَ.. آمِينَ.**

Maksadım, ona o Risaleyi yazdırmak, onu Has Talebeler Dairesine idhal etmektir. Yoksa ona o zahmeti vermezdim. **مَا شَاءَ اللَّهُ**, hâtem-i Mu'cizat-ı Ahmediye'yi (A.S.M.) çok güzel tersim etmişsiniz. Sözler ile alâkadarlar içinde, bu hâteme tam kanaatı olanların isimlerini bana yazsınlar, onları ikinci dairede yazacağız. Tâ o Nura hissedar olsunlar. Şükre dair Nüşanız Kuleön'lü Mustafa bir adama verip, o da muhafaza edememiş. Yağmur bir parça bozduğu için mahcub olarak, sana göndermeyip bana gönderdi. Benim de güzel yazılmış bir nüsham var, sana gönderiyorum. Ona göre yeni bir Nüsha kendinize yazarsınız. Sen bana şükre dair yazdığın mübarek Nüşayı, bir ay evvel Atabey tarafına göndermiştim. Kim aldığını bilmiyorum, elime geçmedi. Hem size Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesinin Hâtimesini gönderiyorum. O Hâtime, Hâtem - i İ'caza gelen tenkidatı reddediyor ve parlak bir mühr - ü tasdik olduğunu gösteriyor. O hâtemlerin bir Nüşasını sana gönderdik. Orada hâtemi

gören ve kabul eden ve Sözlerle alâkadar olan Zâtların münasib gördüklerini, boş kalan gözlere kaydedebilirsiniz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Mirzazade Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Ve Gayretli Âhîret Kardeşim Ve Hizmet-i Kur'ân'da Yoldaşım Hulusi-i Sâni Ve Sabri-i Evvel!

مَا شَاءَ اللَّهُ Yirminci Mektub'un kıymetini güzel anlamışsınız ve güzel de yazmışsınız.

Mektubunda İlm-i Kelâm Dersini benden almak arzu etmişsiniz. Zâten o Dersi alıyorsunuz. Yazdığımız umum Sözler, o Nurlu ve hakikî İlm-i Kelâm'ın Dersleridir. İmam-ı Rabbanî gibi bazı Kudsî Muhakkikler demişler ki: Âhîrzamanda İlm-i Kelâmı, yani Ehl-i Hak mezhebi olan Mesail-i İmaniye-i Kelâmiyeyi, birisi öyle bir surette beyan edecek ki; umum Ehl-i Keşf ve Tarîkatın fevkinde, o Nurların Neşrine sebebiyet verecektir. Hattâ İmam-ı Rabbanî kendisini o şahıs gibi görmüştür.

Senin şu âciz ve fakir ve hiç ender hiç olan Kardeşin, bin derece haddimin fevkinde olarak kendimi o gelecek adam olduğumu iddia edemem, hiçbir cihette liyakatim yoktur. Fakat o ileride gelecek acib şahsın bir Hizmetkârı ve ona yer hazır edecek bir dümdarı ve o büyük Kumandanın pişdar bir neferi olduğumu zannediyorum. Ve ondandır ki, sen de yazılan şeylerden o acib kokusunu aldın.

Hem Mektubunda اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ilh. ye aid olan

Esrarı sual ediyorsun. Evet o Âyetin büyük bir denizinden çok Sözler'de kataratı, reşehatı vardır. Bahusus Yirminci Mektub'da, Otuzüçüncü Mektub'da, Otuzikinci Söz'de, Yirmiikinci Söz'de onun bazı

çeşmeleri var. Elbette o Âyette çok tabakat var. Her taife bir tabakadan hissesini almıştır. Ruhum istiyordu ki, o Âyetin bazı Envârını yazayım; fakat şimdiye kadar müteferrik surette yazıldığından öyle kalmış, şimdilik onunla iktifa edilmiş.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz Said

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık Kardeşlerim Ve Hizmet-i Kur'âniyede Fedakâr Arkadaşlarım Sabri, Hâfız Ali, Husrev, Re'fet, Bekir, Lütfü, Rüşdü Efendiler!

Kardeşlerim, bu Ramazan-ı Şerifte size Âlem-i Nurdan bahisler açmak arzuları var idi. Maalesef bir hâdise, zulmet âleminde bahsetmeye beni mecbur ediyor. Bu yeni hâdise için etraftaki dostlar lisan-ı kal ve hal ile meraklı, endişeli bir tarzda benden istizah istiyorlar. Onları ve sizleri meraktan kurtarmak için, o hâdiseyi iki kısım olarak bir parça beyan edeceğim.

Birinci kısım: Bu bize nisbeten musibetli ve elîm hâdiseyi, Cenab-ı Hak İnalet ve Rahmetiyle başka surete çeviriyor. Evet Cennet ucuz olmadığı gibi, Cehennem de lüzumsuz değil. Bu hâdisenin bize karşılığı vechi, Rahmet görünüyor. Ehl-i dünyaya karşı vechi, Cehennem'in lüzumunu gösteriyor. Filhakika bu Ramazan-ı Şerif'te hâdisenin sureti çok çirkindi. Fakat Gavs-ı A'zam'ın dediği gibi, İnalet gözünün altında ve hıfzında olduğumuzdan, çok cihetlerle hakkımızda Lemaat-ı Rahmet göründü.

İkincisi: Bu Ramazan-ı Şerif'te acz u za'fı ve fakr u ihtiyacı tam hissedip, Cenab-ı Hakk'a iltica etmek, bir surette intibah ve heyecan ve şuur ve şiddet verdi. Ramazan-ı Şerif'te şimdi okuduğum Münacatların okunmasına, bu hâdise mühim bir kuvvet oldu. Zâten musibetler,

Dergâh-ı İlahîye sevk etmek için birer Kader Kamçısıdır. Her okuduğum bir Kelime ve Dua da ve Münacat da şuurlu ve şiddetli oluyor. Resmî ve ruhsuz olmuyor. Sahabelerdeki İbadetlerinin Sırr-ı Tefevvuku bu noktadandır. Tesbih ve Zikri bütün manasıyla Şuurlu bir surette söyledikleridir.

(Haşiye): Bu Mektubun mütebâkisi bir maksada binaen buradan kaldırılmıştır.

S a i d N u r s î

* * *

(Hulusi Bey'e hitabdır)

بِاسْمِهِ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık, Muhlis Kardeşim!

Evvelâ: Biraderzadem Halil Naci'nin dünyevî musibeti, beni de cidden mahzun eyledi. Cenab-ı Hak onu da kurtarsın, size de Sabr u Tahammül ihsan eylesin, **آمِن**. Nur'un eskiden beri hiç sarsılmayan muhlis bir Kahramanı elbette dünyanın geçici, kıymetsiz, fâni vaziyetleri karşısında telaş etmez, mağlub olmaz **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Sâniyen: Silsile-i İlmiyede bana en son ve en mübarek Dersi veren ve haddimden çok ziyade şefkatini gösteren, Hazret-i Şeyh Muhammed-el Küfrevî (Kuddise Sirruhu)nun Hulefasından Alvar'lı Hoca Muhammed Efendi'ye ve İhvanlarına çok Selâm ve Arz-ı Hürmet ederim. Ve o havalide Nurlarla alâkadar senin dostlarına çok Selâm ve Nur Hizmetinde Muvaffakiyetlerine Dua ederiz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Hasta Kardeşiniz
S a i d N u r s î

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Aziz Kardeşim!

Beni merak etmeyiniz, İnyet-i Rabbanîye devam ediyor. Maişet cihetinde Kanaat ve İktisad beni ihtiyaçtan kurtarıyor. Sakın bir şey gönderme. Sen altı yedi nefse bakıyorsun, benim yarım nefsim var. Sen beni değil, ben seni düşünmeliyim. Sabri'nin Mektubu ona yetişmemiş. Sen ve Hulusi, benim her bir Amel-i Uhrevimde hissedarsınız. Mâh-1 Ramazan'da kazanç bire bindir. Siz de bana Duanızla yardım ediniz.

S a i d

İşaret-i Alevîye'yi tam tasdik ettiniz mi? Haşır Risalesi'ni çok kuvvetli buldunuz mu?

* * *

بِسْمِ سُبْحَانَهُ

Binler Selâm. Siz maddî rütbenizden çok yüksek manevî rütbeniz iktizasıyla ayrı ayrı yerlere gönderiliyorsunuz. O yerlerin sana ihtiyacı var. Hiç merak etme. Senin Risalet-ün Nur hakkında Mektupların, çok Talebe yerinde, senin bedeline Hizmet-i Nuriyede çalışıyorlar. Birinciliği daima sana kazandırıyorlar.

Kardeşiniz
S a i d N u r s î

* * *

(Yıldız Mektubu)

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim, Hizmet-i Kur'âniyede Çalışkan Arkadaşlarım Sabri (R.H.), Husrev, Hâfız Ali (R.H.), Re'fet, Bekir, Lütfü (R.H.), Rüşdü!

Size Cemaziye-l Âhir ayında vuku bulan bir Hâdise-i Semaviye münasebetiyle bir mes'ele beyan edeceğim. Şöyle ki:

Hazret-i Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm'ın zuhuru zamanında, **وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ** Âyetinin bir nümunesini gösterir bir tarzda, Recm-i Şeyatîne alâmet olan yıldızların düşmesi kesretle vuku bulmuştur. Ehl-i Tahkikin nazarında; o zaman Vahy Zamanı geldiğinden, Vahye şübhe gelmemek için, kâhinler gibi, gaybî ve cinler vasıtasıyla Semavî Haberlerine karışanlara sed çekmeye alâmet ve işaret olmakla beraber, Zât-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm cinn ve inse meb'us olarak teşrifine Semavat Ehlince bir Şenlik, bir Bayram gibi bir Alâmet-i Sürur olduğunu, ehl-i Keşif ve Hakikat hükmetmişlerdir.

Hem o Meb'us Zât, ehl-i küfür ve dalalet için bir Nîran-ı Muhrika ve Ehl-i Hidayet için Envâr-ı Müşrika menba'ı olduğuna, Gaybî ve Semavî bir İşarettir. Şimdi şu Cemaziye-l Âhirde emsali görülmemiş bir tarzda, gece saat dörtte başlayıp, beş ve beş buçuğa kadar devam eden yıldızların düşmesi ehemmiyetli bir Hâdis-e-i Semaviyedir. Semavatın Hâdisatı zeminimize baktığı cihetle, herhalde o Hâdisatın dahi küre-i arzda bir eseri olacaktır. Cenab-ı Hakk'ın Rahmetine sığınmalıyız ki, nîran-ı muhrika yapmasın, Envâr-ı Müşrikaya çevirsin.

Evet nasılki Kur'ân-ı Hakîm'in Surelerinde, Âyetler birbirine bakar, işaret ederler. Öyle de, Cenab-ı Hakk'ın bir Kur'ân-ı Kebir'i olan şu Kâinatın ulvî, süflî Sureleri dahi birbirine bakar, birbirinin nüktelerini izhar eder. Sema Suresinde bizim gibi Lafz-ı Celali yalnız kırmızı yazmak değil, belki Nur yaldızıyla Lafza-i Celal gibi yazılan yıldızlar ve o yıldızlardan fışkıran nuranî noktalar, elbette bir işaret fişekleri hükmünde, birer Sırrı ilân ettiğini, o mu'ciznüma semavî Suresinin şanındandır. Kendimizce bir fâl-i hayr addetmeliyiz.

Sâniyen: Size Semavatın kırmızı yıldızlarını andıran, Kur'ândaki İsm-i Celal'in ikibin sekizyüz altı (2806) defa tekerrürü, Kur'ân Semasını o nuranî yıldızlarla zînetlendirmiş ve o adedlerin sahifeler, yapraklar, Sureler itibariyle birbirine manidar Münasebat-ı Tevafukiyetleri, daha ziyade letafetini, zînetini güzelleştirmiş.

Bu defa size kendi Nüsha-i Kur'âniyemi gönderiyorum. Bu Nüşamda size gönderilen listeye göre işaretler koydum. İsm - i Celal ve İsm - i Rabb'e ayrı ayrı işaret vaz'edildi.

İsm-i Celal'in Tevafukat-ı Adediyesi hem muntazamdır, hem manidardır, fakat bir parça dikkat ister. Çünkü Risalelerde görünen Tevafuk gibi, daima sahife sahifeye bakmıyor. Bazan sahife mukabiline değil, belki bir arkasına veya arkasının mukabiline bakar. Bazan bir yaprak atlar, bazan bir sahife iki sahifenin mecmuuna bakar. Meselâ: Otuzbeşinci sahifede onüç (13) aded Lafza-i Celal gelir. Arkasına sekiz (8), sonra beş (5) geliyor. Demek o onüç aded bu iki rakama birden bakar ki, o da onüç ediyor ve hâkeza.. Hem bazan bir sahife, iki sahifenin mecmuuna bakmakla beraber aynı suretinde iki aded gelir, her biri onun bir cüz'ünü gösterir. Meselâ: Sure-i Tevbe'de 188. sahifede onaltı Lafza-i Celal geliyor, arkasında altı geliyor, altının arkasında on geliyor. Beraber yukarıdan okunsa onaltı olur, Tevafuk eder.

Sure-i Ahzab'ın yine sahife dörtyüz yirmiikide (422) onaltı İsm-i Celal geliyor. Zahirî Tevafuku yok. Halbuki bir sahife daha evvel on gelir ve mukabilinde altı var, terki edirse onaltı olur Tevafuk eder. Hem bazan İsm-i Rab ile beraber Tevafuk eder. Bazan sahife sahifeye değil, yaprak yapağa bakar. Hem bazan sahife rakamına bakar.

Dokuz rakamı çok defa sahife rakamına baktığı için Tevafuktan çıktığını hissettim. **(Haşiye)** Her ne ise, siz de tedkik edersiniz, sonra meşveretinizle gizli Tevafukatı gösterecek rakamları yazacağız. Yeni yazdığımız Kur'ân'dan tensib ettiğiniz takdirde kaydedeceğiz. Başta yüz elli sahifede ellibir defa yedi ve sekiz geliyor. Yirmisekizde sekizdir, yirmüçte yedidir. Bu yedi, sekiz birbirine muvafık kabul edilmiş, yediden sekize, sekizden yediye geçmekle Tevafuk bozulmuyor. Bu iki rakamın Kur'ân'da mühim Sırları bulunduğu hissedilir.

Sâlisen: Hazret-i Zât-ı Ahmediye (Aleyhisselâm) nasıl bir Şecere-i Tûbâ olduğunu ve Asfiya ve Evliya ve Sıddıkîn, o Şecere-i Nuraniyenin meyveleri ve mesalik ve turuk onun dalları olduğunu gösterir bir Silsile-i Azîme, eskiden kalma ve eskimiş bir Silsilename yanımda var. Onu güzelce tebyiz etmek için hattı güzel, cedvelde mehreti bulunan Zâtları istiyorum. Şimdilik Husrev'le Tenekeci Mehmed Efendi, Bekir Ağa'da bulunan ölçü ile onbeş tabaka kâğıt beraber, Hâfız Ali'nin haber gönderdiği vakit gelsinler.

(Haşiye): Elhasıl: Bazı Esrar-ı Gaybiye için Tevafukat şeklini değiştiriyor. Lafza-i Celal'in diğer latif ve cazibedar ve manidar bir Tevafuku şudur ki: Başta Fatıha sahifesiyle beraber yüz ellibir sahifede, ellibir defa yedi ile sekiz geliyor.

Râbian: Yirmiyedinci Mektub'a ilhak edilecek, Kardeşlerimizin bazı yeni fıkralarını size gönderdim. Hakikaten bu fıkralar ve umum Yirmiyedinci Mektub'un fıkraları çok faydalıdırlar. Ehemmiyetli, tatlı, hoş, güzel manalar, Dersler; teşvik, teşci' eder hisler vardır. Ben kendim onlardan tatlı istifade ediyorum, tenbel olduğum zaman bana ehemmiyetli bir teşvik kamçısı oluyor. Her ne ise.. Kardeşlerim, gücenmeyiniz; bir mikdardır sizlere Mektub yazdığım zaman birbirinden uzak mes'eleleri topluyorum. Her Mektub bir aşure olur.

Hâmisen: Ben kolu kısa, boyu kısa Cübbeme razı oldum, daha birşey lâzım değil. Husrev'in sakosu, yanımda makbul misafirdi, gönderiyorum. Vâlidesinin bir derece kesb-i âfiyet ettiğinden çok mesrur oldum. Cenab-ı Hak sıhhat ve âfiyet versin. Orada Husrev'in Kardeşi Ali Hasan ve Tenekeci Mehmed Efendi ve Hâfız Ahmed gibi Sözler'le alâkadar olanlara Selâm ediyorum.

Kardeşiniz
S a i d N u r s î

Nümune için gönderilen kâğıt zayi' olmuş, göremedik. Beyaz kâğıttan siz intihab edersiniz. Sulfato geldi, fakat çoktur. Mehmed Efendi bana yeniden bir levha yazması beni minnetdar ediyor. Cenab-ı Hak yazdığı her bir Harfe mukabil bin Sevab ihsan eylesin, **..آمِينَ.. آمِينَ**.

* * *

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفِ الْقُرْآنِ وَأَسْرَارِهَا

Ey Bu Dâr-ı Fânide Medar-ı Tesellilerim, Bu Diyar-ı Gurbette Enîslerim Ve Esrar-ı Kur'ânîyede Beni İştîyaklarıyla Konuşturan Zeki, Ferasetli Muhatablarım!

Sizlere, yalnız bir-iki dakika temaşa etmekle, ne derece acınacak bir halde, nâkıs bir hat ile çalıştığımı ve sizin kıymetdar Kalemleriniz, ne kadar bana ehemmiyetli olduğunu ihsas etmek için, kendi Hattımla tashihsiz bir Fihriste-i Huruf göndermiştim. Halbuki sizler bir - iki dakika değil, saatlerce baktınız ve günlerce zabtettiniz. Bundan

anladım ki, siz ona fazla merak ediyorsunuz. Onun için size o listenin tebyizini gönderiyorum. İsterseniz kendinize bir suret alırsınız.

Fakat bunu biliniz ki, bu Fihriste muvakkat bir me'haz olmak için takribî bir tarzdadır. Ben kolaylık için, kısmen eski mahfuzatıma, kısmen iki mikyas ile dokuz saatte perişan hattımla yazmışım. Sonra anladım ki, bu vâdide bir tefsir köyümüzde var. O tefsiri getirdik, mukabele ettik. Ekseriyet-i mutlaka ile Tevafuk etmişiz, birkaç büyük yekûnlerde on-onbeş küçük yerlerde muhalefet oldu.

Tahkikat neticesinde, tefsirin matbaa ve müstensihlerin eser-i sehvi olarak muhalefet olmuş. İki üç yerde müsvedde listemizi tashih ettik. Sonra o tashihimizin yanlış olduğunu anladık, daha listemizi değiştirmedik. Matbaa hatası olarak tefsir tashihe muhtaç zannettik, fakat edemedik. Çünkü sahibi büyük bir müdakkik ve matbaa da Câmi-ül Ezher yanında ve kurbünde, Ezherî Ülemasının nazarı altında olduğundan tashihe cür'et edemedim.

Aynı tefsiri, tebyiz ile beraber gönderiyorum. Ona bakarsınız, fakat tenkide uğraşmayınız. Çünkü benim listem takribidir, daha tahkikî yapmadım. Tefsir ise, çoğunda rivayete istinad eder. Hem bazı Sure-i Mekkiye'de Medenî Âyetler girmiş. Belki, hesaba dâhil etmemiş. Meselâ, Sure-i Alâk'ta Hurufu yüz küsur demiş. Muradı, en evvel nâzil olan nısf-ı evveldir. O doğru söylemiş. Ben ise eski mahfuzatıma istinaden mecmu-u sureyi zannettiğim için onun savabında hata etmişim.

Hem Tevafuktaki Esrar, küllî yekûnlere bakar. Takribî fihriste bize kâfidir. Kenz-ül Arş'ın üç nüktesinde yazılan Tevafukat, küsuratın değişmesiyle değişmezler. Belki büyük yekûnlerin değişmesiyle dahi o Tevafukat bozulmaz. Meselâ, Sure-i Kehf ile 39 sure, 1000 adedinde ittifak ediyorlar. Bir-iki tane 1000 adedini kaybetse, o mühim Tevafuk bozulmaz. Ve hâkeza... Küsuratın çendan esrarı var, daha bize tamamıyla açılmadı. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** açıldığı vakitte, fihriste dahi tahkikî bir surete girecek.

S a i d N u r s î

(Husrev'in fıkrasıdır)

Aziz Üstadım!

Cemaziye-1 Âhir ayında vuku bulan **وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ**

Âyetinin ifade ettiği hâlâtın bir nümunesini izah eden Hâdisat-1 Semaviye ile, Kur'ân'ın Semasında parlayan Lafza-i Celal yıldızlarının acib ve tatlı Tefavuklarını Ders veren o kıymetdar Mektubunuzu, Hâfız Ali Kardeşimiz de dâhil olduğu halde Re'fet, Bekir, Lütfü, Rüşdü, Keçeci Mustafa Efendi ve Ağabeyim Ali Efendi ile beraber okuduk. O gece meclisimiz pek tatlı idi. Hâdisat-1 Semaviyeyi hayret ve taaccüle ve pek büyük bir sevinçle karşılayarak, Mele-i A'lânın Bayramlarına biz de iştirak etmiştik. Nasilki bu Hâdise-i Semaviyenin birinci defa vukuu, (başta insan suretinde yapılmış hubel tabir ettikleri büyük putlarıyla 360 putu ilah kabul eden) müşrikîn-i kureyş'in helâkine netice vermişti.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ bu ikinci vuku'da ondördüncü Asr-1 Muhammedîde

ve avrupa terakkiyatı ile iftihar ettiği ve yirminci asır namını alan bu günde, ehl-i fetretin putperestliğinin daha feci' bir surete giren suretperestliğinin kökü kesileceğini, bize ilân ediyordu.

Bu ilân, Ümmet-i Merhume-i Muhammediyeye pek güzel ve pek hayırlı bir Fütuhâtı hazırladığını hatırlatarak, mahzun Kalblerimizi şenlendirmiş, ağlayan yüzlerimizi güldürmüş, gamnâk çehrelerimize beşâset serpmişti. Dimağımızda Asr-1 Saadetin o cazibedar Hayatını canlandırmış, güya maziye istikbale çevirerek, bir müddet o Âlemde ve o nezih Ruhlu, ulvî düşünceli insanlar arasında yaşatmıştır.

Sâniyen: Lafza-i Celal'in manidar ve münasebetdar Tefavukatını temaşaya koyulduk. Bu Tefavukat, ihtiyarsız nazarımızı kendisine çeviriyordu. İrae edilen kısımlar ve tevazün ettirilen adedler, o kadar şirin idi ki, okurken Kalbimize serinlik, Dimağımıza bir inkişaf, Ruhumuza bir gıda veriyordu...

Dikkatimizi artırmak için, yan yazı ile yazılan Kur'ân-ı Kerim'in 150'inci sahifesine kadar 7, 8 adedler Tefavukatını muhafaza ederek 51 defa gelmesi, Mektubun nihayetini asel (bal) ile bağlıyordu. Ne kadar garibdir ki, bu rakamların hem yazılmaları birdir, hem sırada Kardeşlikleri birdir ve hem de sahifede gösterdikleri rakamla Tefavukları birdir.

Ey Sevgili Üstad! Cenab-ı Hak sizden çok razı olsun, yeni yeni meyveler ve fakihelerle tegaddi suretiyle takviye-i ezhana, hem de def'-i cû' sureti ile ızdırablarımızı teskine vasita oluyorsunuz.

H u s r e v

* * *

(Husrev'in fıkrasıdır)

Sevgili Üstadım, Aziz Hocam, Efendim Hazretleri!

El ve ayaklarınızdan öperek, sıhhat ve âfiyetiniz için Duacıyım. Bu hafta zarfında, yazıp ikmaline muvaffak olabildiğim Yirmialtıncı ve Onuncu Cüz'leri ve Kur'ân-ı Kerim'in tamamen yazılmasından mütevellid sürurlarımı ifade eden şu arzıyı takdim ediyorum.

Sevgili Üstadım! Bu hususta maruz kaldığım, o Furkan-ı Ezelî'nin bazı İnyatından bahsetmekliğime müsaade edilmesini rica ederim. Şöyle ki:

Lafza-i Celal ve Lafz-ı Rab Tevafukatı ile, Kelime Tevafukatını muhafaza etmek suretiyle bir Kur'ân-ı Kerim yazılmasını Emir buyurduğunuz vakit, pek büyük bir sevinçle Kaleme sarılmıştım. İlk yazdığım üç Cüz'ün başlangıcında, o kadar müşkilâtla yazı yazıyordum ki, sevincimi yeis, şevkimi fütur doldurmuştu. Esasen Arabî Hattımın hiç olmaması, ye'simi teşdid, füturumu tezyid ediyordu.

Sevgili Üstadım, bu hal çok devam etmedi. İlk günlerde sabahtan akşama kadar çalıştığım halde, beş veya altı sahife yazı yazabilmek, benim için büyük bir muvaffakiyet iken, Kur'ân-ı Azîm-ül Bürhan'ın yardımı imdadıma yetişti. Müşkilâtın yerini sürur, teessürün yerini sevinç kapladı. Bazı günler Kalemi elimden bırakmamak için, Namaz Vaktinin uzamasını veyahut gurubun olmamasını temenni ediyordum. Bazan olurdu, sabahlara kadar yazı yazmak isterdim. Bazan olur, yazılması gayet güç sahifelere, Kur'ân'dan istimdad ederdim. Gayet kolaylıkla, o sahifeyi yazmaya muvaffak olurum. Bazan en kolay yazılacak sahifelerde, istimdadı bırakırdım. Elimde Kalem güya yazı yazmakta izhar-ı acz ederdi. Hattâ bazan yanlış yazarak sahifeleri tebdil ettiğim olurdu.

Bu kadar teshilât arasında, Arabî Hattımın şeklinin değişmekte olduğunu gördüm. Birinci defaki yazdığım yazılarımla son yazdığım

yazılarımı karşılaştırdığım vakit, böyle çapraşık bir yazı ile, nasıl olur da dilâver bir pehlivan gibi ortaya atıldığımı düşünerek evvelce çok me'yus oldum. Sonra da sevincimden mesrurane şükürler ettim.

Kur'ân'da mevcut Tevafukatı ile beraber yazan Hâfız Ali, Hoca Sabri, Hâfız Zühdü gibi Kardeşlerimin yazdıklarını gördükçe, şevkim artıyordu. Ümidin fevkinde bir terakkiyat gördüm. Bu esnalardaki İnaletin bir kısmı Kalbe tulû' ediyordu. Bir kısmı idare-i taayyüşüme taalluk ediyordu. Bir kısmı da yazı yazarken vuku buluyordu. Meselâ son bir hâdiseyi arz edeceğim. Şöyle ki:

En son yazdığım Sure-i Tevbe'nin 197. sahifesinde altı Lafza-i Celal mevcut, dimağıma sahifenin yazılacak şeklini hazırladım.

سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ Âyet-i Celilesindeki iki tane Lafza-i

Celal, Tevafuk harici kalmak suretiyle yazmaya başladım. Vaktaki

فَمَا كَانَ اللَّهُ daki Lafza-i Celal'i yazdım. Düşündüm ki, istediğim gibi

olmayacak, öyle ise üç bir iki bir Tevafuk olsun dedim. Ben Tevafuk edecek Lafza-i Celal'e yaklaştıkça, Lafza-i Celal'ler Tevafuktan uzaklaşıyorlardı. Bir türlü arzu ettiğim şekilde muvaffak olamadım. En nihayet hal-i hazır vaziyet vücuda geldi. Sahifeyi değiştirmek istedim. Baktım bu sahife ihtiyarımı dinlememişti. Bunda bir maksad ve bir gaye olacağını hatırlayarak, sahifeyi yırtmadım. 198'inci sahifeyi yazdıktan sonra, dikkat ettim. 197'nci sahifede Tevafuk harici bir satırdaki iki Lafza-i Celal 198'inci sahifede aynı satır üzerindeki iki Lafza-i Celal ile üst üste geldiğini ve diğerinin 199'uncu sahifede pek cüz'î bir inhiraf ile (belki yarım santim kadardır) diğer bir Lafza-i Celal'in üstünde

olduğunu gördüm. اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ هٰذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي diyerek, Cenab-ı Hakk'ın

benim gibi alîl ve pek çok masiyet ve kusurlu bir kulunu böyle Kudsî bir Hizmette istihdam ettirdiğinden dolayı, nihayetsiz sürura müstağrak oldum.

Bu İnayet ve Muvaffakiyetler, Fazilet ve Mübecceliyette her şeye tefevvuk eden susmaz ve susturulmaz bir ses, feyyaz bir Ziya ve nevvaz

bir Azametle, yirmisekiz bin Âleme İmamlık eden, Ders veren o Furkan-ı Ezelî'nin hadsiz Kerametlerinden bir Kerameti ve nihayetsiz Mu'cizelerinden kıvılcım-misal küçük bir Lem'ası idi.

Cenab-ı Hak Dergâh-ı İzzetinde kabul buyursa benim gibi, zillet ve meskenet her tarafını kaplayan kusurlu, âciz bir abd için, ne büyük bir Saadet. İşte Sevgili Üstadım! Himmet -i Âlîmiz ki ve

لَوْلَاكَ لَوْلَاكَ لَمَا خَلَقْتُ الْأَفْلَاكَ Hitab-ı İzzetine mazhar olan Menba'-ı

Füyuzat Aleyhissalâtü Vesselâm Efendimizin Himemat-ı Kudsiyeleri ile ve refik olan Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın Kerametleri ile ve Cenab-ı Vâcib-ül Vücut Hazretlerinin Müsaade ve Lütufları sayesinde ve yine onların Rızası uğrunda, Ümmet-i Muhammed (A.S.) için vasıta olup yazdırılan bu Kur'ân-ı Kerim'i size takdim ederken; fakir Talebeniz size ciddî bir Talebe, hakikî bir Kardeş, muti' bir evlâd ve Peygamber-i Zîşan Efendimiz Hazretlerine Ümmet ve Hallak-ı Kerim'e de kemter bir kul olabilmek dilekleri ile el ve eteklerinizden kemal-i ta'zim ve hürmetle öperim Efendim Hazretleri.

Fakir Talebeniz
Ahmed Husrev

* * *

(Milas'lı Halil İbrahim'in fıkrasıdır)

Efendim!

İsterim ki Yirmiyedinci Mektub'un tatlı Sadâları içerisinde benim de boğuk sesim çıksın, lâkin heyhat o maden-i esrar bahrinden dem vurmak haddim değil. Benim arzum ve iştiyakım, o gülistana girebilmek ve o güzel güllerden koklamak, yoksa onun tavsifinde âciz ve kasırım. Gerçi Kalbimde galeyen eden manalar çoktur. Lâkin her nedense, lisan hissiyatımızın tercümanı olamıyor.

Şu kadar diyebilirim ki; elimde mevcut Risaleler ve Fihristede gördüğüme nazaran, Risale-i Nur Eczaları bir Şecere-i Nuraniyedir ki, dalları aktar-ı arza Neşr-i Envâr ediyor ve ilâ-nihaye edecektir. Karanlıkları bir gecede, Semadaki yıldız ve kamerler, zemin yüzünde nasıl rehberlik ederlerse, Risale -i Nur Eczaları da öyledir. Ve zulmette Nura ihtiyaç ne ise, Risale -i Nur Eczaları da odur.

Bahr-i dalalet mevceleri arasında, Sefine-i Nuh (A.S.) Necat verir; her kim dâhil olsa, tufan-ı maasiden halâs bulur. Risale-i Nur Eczaları, küre-i arzın mevsim-i erbaa kütüphanesinde bir bahardır ve bahar kadar letafetlidir ve canbahştır. Ve ölmüş arza o bahar vasıtası ile hayat verildiği gibi, Risale-i Nur Eczaları da ölmüş arz Kulûblere taze Hayat verir. Risale-i Nur Eczaları bir Mürşiddir. İnsanı haksızlıktan Hakka döndürür ve hayvanlıktan insaniyete ve esfel-i safilînden, A'lâ-i İliyyîne yükseltir. Otuzüçüncü Söz'ün Yirmidördüncü Mektubu ve emsalleri, insanın Ruhunda İnşirah hasıl ediyor. Ve Kalbinde Sâni-i Hakîm'in Hikmetine karşı pencereler açıyor. Risale-i Nur Eczaları, insanın sıkıntılı vaktinde imdadına yetişir ve teselli eder. Bu ciheti aynen gördüm. Ve Elhasıl: Risale-i Nur Eczaları hakkında her ne desem, yine o Nur'a karşı sönüktür. İşte o Fihristeler Fihristesi böyle olunca, daha ilerisini ehli olan anlar.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz
Halil İbrahim (R.H.)

* * *

(Hulusi Bey'in fıkrasıdır)

Bugün hayreti mûcib, Nazara cazib, Dikkati câlib, Manası latif, Tertibi zarif, Tevafuku nazif, Envârı zahir, İcazı bahir, Zübde-i Bürhan, Erkân-ı İman, bir Lem'ası İ'caz-ı Kur'ân olan ve mübarek Husrev'in çok mükemmel bir tarzda istinsah ettiği Yirmidokuzuncu Söz ile, melfufu cidden çok mühim mes'eleleri câmi' ve bedî' cevapları hâvi Onaltıncı Lem'ayı ve benim gibi tenbellere mükemmel bir Ders-i İkaz olan Mektubu almakla bahtiyar ve çoktandır mahrum kaldığım Nurlara kavuşmaktan mütevellid Nimete mazhariyetten dolayı, Cenab-ı Hallak-ı Rahîm'e teşekkürden âcizim.

Orada Kardeşlerimizden beş nevi İbadet hakkındaki izahları ile kötü şahsiyetime değil, sırf Kur'âna, İmana, Nur'a, Hakaika müteveccih halime baktım ve kanaatlarımı yokladım. Ben de aynı şeyleri düşünmüş ve kanaat getirmiştım.

1- Ehl-i dalalete karşı mücahede

إِنْ تَنْصُرُوا اللَّهَ يَنْصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ

2- Neşr-i Hakikatte Üstada yardım

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ

2- Müslümanlara İman cihetinden Hizmet:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ * وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا *

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ gibi Âyetlerle

الدِّينُ النَّصِيحَةُ الدِّينُ النَّصِيحَةُ الدِّينُ النَّصِيحَةُ Hadîs-i Şerifi.

4- Kalemle İlmi tahsil نَ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ Madem ki

Hakikat İlmi tedris edilmiyor. Elbette mahfî Hikmetlere binaen mahdud insanların eline geçen, kulağına giren bu nevi Derslerin ciddî tahsili için, bilhassa okuması yazması olanların bizzât yazmak suretiyle, bu neticeyi bulacaklarına şübhe edilmemelidir. Bir şeyi yazmak; okumak, anlamak, sonra başka kâğıda nakletmektir ki, bu tarzla matlub istifadenin temin edileceği muhakkaktır.

5- Bir saati bir sene İbadet hükmüne geçecek Tefekkür: Evet Nurlarla istifade, böyle saatler, zannederim hepimizin meşhudu olmuştur. Sözler'deki Hakaikı Tefekkür, aynen Kur'ân'ın Künuzunu manen taharridir ki; Fettah İsmi imdada yetişerek, öyle Muhayyir-il Ukûl kapılar açıyor ki, zevkine nihayet bulunmuyor. Perdesiz, vasitasız Kur'ân'a bakınca, zülâl gibi Hakaikın tecelli ettiği, bulutsuz havada güneş ve böyle bir havada yıldızlarla süslenmiş semada bedirlenmiş kamer gibi müşahede olunuyor.

Benim gibi bir isyankârın vaziyeti, hali, kabiliyeti, istidadı aslâ müstaid değilken, Allah-u Zülcelal'in nihayetsiz Kerem ve Rahmeti, Fazl ve İnyeti ile, iki kerre iki dört kat'iyetinde kat'î kanaatım gelmiştir ki, Hazret-i Gavs'ın ve onun Üstadı, iki Cihan Fahri Nebiyy-i Efhamımız (A.S.M.) Efendimiz Hazretlerinin Dua ve himmetleri, Hazret-i Kur'ânın Şakirdleri üzerindedir.

Sû-i ihtiyarımızla bozmazsak, bu Himayet ve Sahabet elbette devam edecektir, kat'î kanaat ve İmanındayım. Şu satırları bana yazdırtan Âsâr-ı Nur'un Şeref-i Vürudları ve Feyizleri, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** içinde gizlenmiş olan Aşr-ı Âhir-i Ramazandaki Leyle-i Kadr'in İhya edilmiş Sevabını verir ve Rıza-yı Samedanîye mazhariyetle, Saadet-i Ebediyeyi kazanmaya bir vesile olur.

Ey Üstadımın bu fâni Âlemde arkadaşları! **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Âhîret Âleminde de yoldaşları olacak olan Aziz ve Kıymetli Kardeşlerim! Şu anda Kalbim şöyle inliyor, ben de ihtiyarsız yazıyorum: Hazret-i Üstad'ın gösterdiği yol, aynen Kur'ân'ın Cadde-i Kübrasıdır; ondan ayrılmayalım, Hizmetten kaçmayalım, fütur getirmeyelim. Sermayesi yalan ve yalancılık olan siyaset propagandaları, sû-i kesbimiz ile kazanılan ve bugün tevarüs edilen fena şeylere karşı, Kaderi ittiham derecesinde Muradullah'a müdahaleye cesaret etmeyelim. Biz Abdiz. Sebeb-i Hilkatimiz; Seyyidimizi, Yaratanımızı, Râzıkımızı bilmek ve bulmaktır. Hülâsa-i Mevcudat olan Peygamberimiz vasıtası ile İnzal ve İkrâm buyurulan Kur'ân'ın Ahkâmına ve o Hazret'in Sünnetine Tevfik-i Harekete bezl ü gayret edelim. İşte o Nur elimizde Mürebbi, yanımızda Muarrif. Aramızda Nurları Neşre, Mürebbi ve Muarrifimizi dinlemeye çalışalım. Biz Vazife-i Ubudiyeti yapalım, Netice-i Mükâfatı Hâlîk-ı Rahîmimize bırakalım. Yekdiğerimize en büyük yardım olan Duayı da esirgemeyelim.

Zühre, Habbe, Katre ve Zeyli'nin Arabî bir nüshası bu fakire ihda buyurulmuş. Bir gün tercümesinin de yapılacağına işaret olunmuştu. Demek zamanı geldi ve benim gibi Arabî bilmeyen Kardeşlerin manevî arzuları, Zühre'nin tercümesine vesile oldu. Çok muhtasar olarak duyularımı arz edeceğim:

Birinci Nota: **فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** Kelime-i Tevhidi ile Mabud-u Hakikî'ye bağlanmalı.

İkinci Nota:

اللَّهُ أَكْبَرُ • اللَّهُ أَكْبَرُ • لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ • اللَّهُ أَكْبَرُ • اللَّهُ أَكْبَرُ • وَ لِلَّهِ الْحَمْدُ

Tekbir-i Ekberi ile Kibriya ve Azamet sahibi ancak Allah-u Zülcelal Velkemat olduğunu..

Üçüncü Nota: **كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ** Nass-1

Azîmi ile, madem herşey helâk olacak, ey zaîf insan: Bundan senin, şemse nisbeten bir zerre bile olmayan Hayatının da hissesi olduğunu anla, Aklını başına topla, yaradılışındaki Hikmeti düşün, haddini bil, ömür ve Hayatını, sana Saadet-i Ebediyeyi temin edecek şeylerle geçir Hakikatını..

Dördüncü Nota:

كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ
قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنْشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ

gibi Âyetlerle müeyyed olduğu üzere ba'de - l mevt Âyetinin Sırrı zahir olacak Ceza ve Hesab gününde, **مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ** 'in Huzurunda, mahlukat ve mevcudatın en kıymetdarı olan insanın aynen halk olunarak bulundurulacağını..

Beşinci Nota: Avrupa'nın surî medeniyetinin Hakaik-i Kur'âniye ile

butlanını, **وَنَزَّلْنَا مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ**, Âyetinin bir muhavere şeklinde tedrisini..

Altıncı Nota: **إِنَّمَا الْمُشْرِكُونَ نَجَسٌ ❖ كَمِ مِنْ فِتْنَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِتْنَةٌ كَثِيرَةٌ**

gibi Âyetlerle, hem İman tacını giyen Hizbullahın galebesini ve hem zahir insan suretinde halk olunan müşrikînin ve onların bir nev'i olan, her şeyi inkâr edenlerin, Kur'ân nazarındaki kıymetlerini..

Yedinci Nota:

وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا ❖ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ gibi Âyâtın manasını hatırlattığını..

Sekizinci Nota: Sonunda zikrolunan dört Âyet-i Celilenin bir nevi Tefsiri..

Dokuzuncu Nota: Bugünün Dokuzuncu Sözünün bir çekirdeği olduğunu.

Onuncu Nota: Marifetullah'a yol açacak, bid'aların kesreti zamanında Risale-i Nur ünvanını alacak ve en evvel Ehl-i İman öldükten sonra dirilmek var, Ceza ve Hesab Günü var, uyanın Hitabı ile mevki-i intişara konulacak olan Onuncu Söz'e mahfî işaret ettiğini..

Onbirinci Nota: Onbir, Oniki, Onüç, Ondördüncü Sözler gibi, Kur'ân'dan fazlaca bahseden Nur Risalelerine, bilhassa bunlar arasında parlak bir mevkiî işgal eden, Yirmibeşinci Söz'ün geleceğine îma edildiğini..

Onikinci Nota: Bütün Müslümanlara, muhtelif Tarîkatlarda sülûk ile kazanılacak neticeye, acz ve fakr ve şefkat ve tefekkür Tarîkında Besmele olacak bir Ders verdiğini..

Onüçüncü Nota: Yirmialtıncı Söz'ü, **إِنْ أُجْرِيَ إِلَّا عَلَى اللَّهِ**

Âyetlerini, **مَنْ عَرَفَ نَفْسَهُ فَقَدْ عَرَفَ رَبَّهُ** Hadîsini, Birinci Söz'ü, mecazî muhabbetteki makul dereceyi göstererek, taklidden Tahkike geçmek lüzumunu..

Ondördüncü Nota: Çok mühim ve pek Nurlu bir Eser olan, Yirminci Tevhid Mektubunu..

Onbeşinci Nota: Üç mes'elesi ile, Kur'ândaki Emir ve Nehyin ne kadar yerinde olduklarını ve Şeriat-ı Ahmediye Desatirinin, ne kadar makul ve mantikî Esaslara istinad ettiğini, ayân beyan göstermektedir. Çok kusurlu ve âciz Talebeniz aldığı Feyizleri ancak metindeki yazıları tekrarlar ifade edebilir. Hitabı azaltmak için sözü itnaba düşürmemek daha makul düşüncesiyle, maruzatımı kısa kesmeyi daha faydeli görüyorum.

H u l u s i

(Mu'cizat-ı Ahmediye'yi yaldızla yazan Doktor Abdülbâki Bey'in fıkrasıdır)

Sevgili, Müşfik Üstadım, Efendim Hazretleri!

Kıymetine nihayet olmayan ve her vecih ile medih ve takdir sitayişine şâyan bulunan Risale-i Nur Eczalarından bir parçası olan Ondokuzuncu Mektub'u, bu Mektubun mazhar olduğu İntişarındaki İnetine mâsadak olan Kalemimle, iki gün evvel ikmal edip, Sevgili Üstadıma takdim ediyorum. Bu Risale hakkında Aziz Üstadıma Kalbî ihtisatımı arz etmek istiyorum. Fakat ne Kalemim ve ne de Kalbim ifadeden âcizdir.

Bu Risalenin Ruhumda vücuda getirdiği tebeddülâtı tarif imkânsızdır. Hakikaten Ruhumun Asr-ı Saadete aid karanlıklı noktalarını aydınlatmış, Kalbimin en derin mahallerine nüfuz ederek, fakir Talebenize verdiği ziyaları, Nurları ile fakir Talebenizi, öyle bir hale getirmiştir ki; bu kusurlu Talebenizin Cenab-ı Hak'tan istediği ve zulümatları yararak Nurlar serpen asırda, beşeriyeti helâkten kurtarıp Saadete davet eden ve elinde ve lisanında sonsuz Mu'cizatı ile, yalnız beşeriyete ve dünyaya değil, bütün mevcudata, dünya ve Âhirete kendini tanıttıran o Peygamber-i Zîşan'a Ümmet olabilmek ve Sevgili Üstadıma Talebe olabilmek kaydı altında hayatıma hâtime verilmesidir. El ve ayaklarınızdan öperim, Efendim.

A b d ü l b â k i

* * *

(Ehl-i dünyanın Üstadımız hakkındaki asılsız üç vehimleri münasebetiyle, bir Kardeşimizin ettiği sualine karşı cevabdır)

Üstadımız Barla'da kimsesiz kaldığı için, mütalaa edecek Kitapları olmadığından, dünyadan ümidini kesip, Âhiret noktasından İman cihetinde, kendi nefsiyle olan Mükalemelerini, düşündüklerini çok defa "Ey nefsim! Ey nefsim!" diye Kaleme almış. Ne vakit o vaziyetten, o beladan kurtuldu. Buraya geldi, altı ay zarfında oradaki altı gün kadar bir şey yazmadı. Zâten Neşriyat yapmıyor. Ancak kendi nefsi için nota nev'inden kaydettiği mesaili, İman cihetinde vesveseye düşmüş bazı has dostlarının istemelerine binaen, güçlkle onlar alıp mütalaa ediyorlar. Yazdığı en mühim bir Eseri; bir müdür,

vesveseli ve onun hakkında muannid bir valiye şikayet tarzında vermiş. O muannid vali tedkikatında, bu Eserde ve bunun Neşriyatında siyasete taalluk edecek bir cihet yoktur, sırf Mesail-i İmaniyeye aiddir diye Hakikatı anlamakla, o müdürü tekdir etmiştir.

Hem Hocamız Tarîkat zamanı olmadığını, mütemadiyen dostlarına söylüyor. İmanı kurtarmak zamanıdır diyor. Buna delil, dokuz senedir hiçbir kimseye Tarîkat talim etmemesidir. Yalnız Mezhebi Şafiî olduğu için, Namazdan sonraki Tesbihatı biraz fazlacadır. O fazlalıkta otuzüçer Tesbihattan sonra Mezheb-i Şafiî'de Sünnet olan bazan on, bazan otuzüç **لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ** ve üç defa da Salavat okumaktan

ibarettir. Hususî İbadetinde yanına hiçbir kimseyi bırakmaz, en has Hizmetçisi de yanına giremez ve diyor ki: "Ben Şeyh değilim, ancak bir Hocayım. Eskiden dünyaya karıştığım için günahlarım çoktur. Onlara istiğfar ediyorum." diyor. Üstadımız hakkında ehl-i dünyanın ve ehl-i hüküm tarafından çok defa "Ne ile yaşıyor?" diye endişekârane soruluyor. Bu sual altında acaba başkaların hediye ve Sadakalarıyla mı yaşıyor deniliyor.

Elcevab: Bizler daimî Hizmetindeyiz. Hiçbir kimsenin Sadaka ve hediyesini ihtiyarı ile kabul etmez. Mecbur kaldığı zaman, mukabilini vermek suretiyle alır. Barla'da köy halkı az olduğundan men' edip kendini kurtarıyordu. Buraya geldikten sonra Barla gibi "Ben bir şey istemiyorum" diye olan musırrane redde muvaffak olamadı. Hatırları kırılmayacak bazı dostların getirdikleri yemekleri birkaç defa yedi. Sonra birden bire, hasta olmadığı halde iştihası tam kesildi. Bizim kanaat-ı kat'iyemiz geldi ki, başkasının hediye ve Sadakasını yedirmemek için, manevî bir ihtar ve bir itabdır.

Evet iki sene evvel, bütün Ramazanda üç ekmek, bir okka pirinç ona ve dört kedisine kâfi geldiği gibi; bir sene evvel üç firancala, bir Ramazan yine kâfi gelmişti. Bu Ramazan-ı Şerif'te otuz günde, yarım okka yoğurtla, yarım okkadan daha az pirinç ve dört kuruşluk bir firancala yediğini (yalnız bir-iki kupa çay içmek ve İftar zamanında bir çay kaşığı bal yemek müstesna) başka bir şey yemediğini bizzât müşahede ettik (**Haşiye**).

(Haşiye): Üstadımız Has Hizmetçilerinden başka, hiç kimseyi ihtiyarı ile kabul etmez. Hattâ daimî Hizmetinde bulunan iki üçümüzün beraber bulunduğunu istemez.

Hem daimî Hizmetinde olan bir arkadaş Rüşdü Efendi, üç okkası beş kuruşa satılan ufak balıklardan güzelce kızartılmış üç tane getirmişti. Bunları Üstadımıza yedirmek için ısrar etti. Hem Rüşdü Efendi'nin hatırını kırmamak, hem de balıkları sevdiği için yedi. O balık yüzünden beş saat mütemadiyen sancı çekti. Bu sancı başladıktan üç saat sonra, Rüşdü Efendi'ye dedi ki: Husrev'deki paramdan balığın fiatını al, sancı devam ediyor, dediği halde balıkların fiatını almadığı için, iki saat daha devam ediyor. En nihayet dedi ki: Aman parayı al, beni bu sancının verdiği azabdan kurtar. Rüşdü Efendi balığın fiatını aldığı dakika, sancı birden bire kesildi. Biz Üstadımızın halinden, vaziyetinden, bu acib hali aynen gördük. İşte Üstadımız hakkında, ne ile yaşıyor diyenler, hatalarını tashih etsinler.

Bekir, Re'fet, Husrev, Rüşdü

* * *

Şimdiye kadar Hizmet edenlerden maadasını, beş-on günde bir defa bile kabul etmez, geri gönderir. Eski zamanını düşünüp, şimdi dahi siyasetle ve ahval-i Âlemle münasebetdar olduğunu tevehhüm edenlerin, asılsız vehimlerini kat'î reddedecek şu halidir ki; onüç sene evvel, günde belki dokuz gazete okurken, dokuz senedir biz şahadet ediyoruz ki, bir tek gazeteyi bile ne okudu ve ne de okutturdu, ne istedi ve ne de arzu ettirdi.

Münavebe ile
yanında bulunan
Süleyman Rüşdü

Münavebe ile
yanında bulunan
Husrev

Münavebe ile
yanında bulunan
Re'fet

Sekiz senelik
bir arkadaşı
Bekir

Barla'da daimî Hizmetkârı
Mustafa Çavuş

Sekiz senelik Hizmetinde bulunan
bir arkadaşı
Barla'lı Süleyman

(Hulusi Bey'in Mektubudur)

وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ
مِنَ الْأَزَلِ إِلَى الْأَبَدِ بِلاَ انْقِطَاعٍ

Eyyühe-i Üstad-üs Said!

Risale-i Nur Şakirdlerinin Şahsiyet-i Maneviyelerinde en âciz, en zaîf ve en menfaatsız bir uzuv olmakla beraber, bu İntisabın verdiği kuvvetle, manevî efradının Dualarının ve Kudsî Himayelerinin Himmetine ve Rabb-ı Rahîm'in Kerem ve İna yetine dayanarak, nâil olduğumuz son nurlu Âsârın mütalaa ve zavallı muhitimizdeki Neşrinden mütevellid hâlis sürurumuza ve nihayetsiz manevî duygularımıza tercüman ve lisan-ı acz ile hissiyatı izhara vasıta, başta Muhterem ve çok Müşfik ve Aziz Üstada ve onun Tefvik-i Huda ile en kıymetli muînleri ve Risale-i Nur Şakirdlerinin manevî cisimlerinde daima fa'al ve nevvar nâkil ve Naşirleri olan Kardeşlerimize şükran ve Dua borcumuzu iblağ etmek emel ve niyeti ile, şu arızacığın yazmaya başlıyorum.

Evvelâ ulvî ve gaybî Kerametden bahsedeceğim: Mecmuat-ül Ahzab'da Ercuze namındaki Kaside-i Mübareki, Fethi Bey'de buldum. Birçok yerlerini okudum. Fazla tedkik edemedim. Ancak Sekine namı verilen ve İsm - i A'zam'ı tazammun eden altı isim **فَرْدٌ حَقٌّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوسٌ** Celle Celalühü " olarak buldum.

Bu Esmâ-i Mübarekenin Vird edilmesine müsaade ve ne suretle devam iktiza ettiğine Emrinizi istirham ederim.

Merhum ceddimin Hazret-i Ali Radıyallahü Anh Efendimiz Hazretlerine ma'tuf ve evvelce arz ettiğim: **(كِرَامَاتُ الْأَوْلِيَاءِ حَقٌّ)** düsturunu

tasdik sadedindeki Keramat Hadîsinin ifade edildiği bir zamanda, orada da bu mübarek Eserin neşredilmiş olması, cidden hayreti mûcib olmakla beraber, işlerimizin tesadüfle alâkası olmadığını gösterecek küçük bir delil ve Risale-i Nur, Mu'cize-i Kübra-i Ahmediye (A.S.M.) olan Kur'ân-ı Azîmüşşan'dan nebean ettiği için, İ'caz-kâr hâdisat eksik

olmayacağına işarettir. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي**

Bu ulvî Eserin sonuna Risale-i Nur Şakirdleri namına bu âciz Talebenizin ismini koymakla, Sıddıkınızın yazılmış ve yazılacak bütün Risale-i Nur Lemaatına karşı, tasdikte tereddüd etmeyeceğine işaret olduğunu, şükür ile karşıladım.

Sure - i Rahman 'daki **فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ** Âyet-i Celile-

sindeki tekrarlar gibi, Risale-i Nur'un Mebde-i İntişarından bu zamana kadar Enva'-ı Keramet ve gaybî İ'caz izhar edilmekte ve bu feyizli Hâdisat, Risale-i Nur Şakirdlerini Gayrete ve Himmete teşvik eylemekle beraber, onları manevî silâhlarla teçhiz ederek, Kuvve-i İmanlarını tezyide vesile olmaktadır.

Allahü Zülcelal Kur'ân-ı Keriminde, Peygamber-i Zîşan Hadîs-i Nebvîlerinde, Ciharyar-ı Güzin, Sahabe-i Kiram ve Âl-i Beyt namlarına, Hazret-i Ali ve Evlâdından Hazret-i Gavs Kaside-i Mübarekelerinde, Fitne-i Âhîrzamandaki en mühim ve Kur'ânî Harekete remz, delalet, işaret, belki sarahatle parmak bastıklarını Risale-i Nur Naşiri, bütün Eserlerinde gösterir ve Derslerinde tekrar tekrar söylerse, tereddüd ve şübheye zerre kadar mahal ve hak kalır mı? Aslâ ve kat'â. Allah'ın İhsanına yüzbinler hamd ve şükürler olsun. Münasebet gelmişken Tahdis-i Nimet maksadıyla mazhar olduğum, bütün acz ve noksanıma rağmen, gördürülmekte olan Kudsî Hizmetin Şerefi, manevî Vahdetteki İhlasın İkrâmı addedilmeye seza, gaybî Himaye ve Sıyaneti, Risale-i Nur Şakirdleri Kardeşlerime mücmelen arz ve iblağ edeyim.

1- Allah'a malûm çok kusurlarımı bilmeyen büyük ve küçük bütün halkın hakkımdaki teveccühleri,

2- İktiza ettikçe, soruldukça, münasebet geldikçe, pervasızca daima aldığım Derslerden, öğrendiğim Hakikatları söylediğim halde, bütün meslektaşlarımın hakkımda muhabbet göstermeleri ve cevap verememeleri,

3- Ahkâm-ı Diniyece gücüm yettiği kadar mutavaat gösterdiğimi bildiklerine ve gördüklerine rağmen, ekser meslek büyüklerimin hususiyet ve gidişlerini beğenmediğim halde, alenen takdirlerini izhar eylemeleri,

4- Elaziz'de maddeten hayli uzakta bulunmaklığıma rağmen, Risale-i

Nur Feyzi menbaından nebean eden Lemaatın, İzn-i Hak'la ârızasız gelebilmeleri,

5- Eski Hocalarımın Âsâr-ı Nur'u bu âcizden dinlemeleri, vasıtamla okumaları,

6- **الْحَمْدُ لِلَّهِ** buraya gelen Nurlu Eserlerin, hususiyet ve mahremiyet kayıdlarına bir derece dikkat ederek İntişarına çalıştığım halde, yüzbin kere şükr ve minnet ol Hâlık-ı Azîm'e, bir mani' ve şer zuhur etmemesi.. ilh...

Açık, zahir, bahir ve kat'î bir Himaye ve Sıyanet-i Maneviye neticesi ve Risale-i Nur Şakirdleri arasındaki hakikî İhlas ve Tesanüdün parlak bir Tecellisidir.

Sun'î bir tevazu için değil, Hakikatı ifade için derim ki: Bundan evvel Sabri Efendi Kardeşimize yazdığım küçük Mektubumda da zikrettiğim vech ile, Risale-i Nur Şakirdleri Vücut-u Manevîsinde, ancak küçük bir ayak parmağı kadar bir kıymeti olan bu bîçare Kardeşinizi, Hâlıkımız bu günahkâr abdini nihayetsiz İn'am ve İhsanına lâyıık görmüş ki; Risale-i Nur Naşirine bir Talebe, Risale-i Nur Şakirdlerine bir Kardeş, Kur'ân Hâdimlerine bir arkadaş etmiştir. Arabî ve Farişî bilmeyen, İlim ve Medrese görmeyen bir âsi abdine, Hikmet-i Samedaniyesiyle böyle bir İkranda bulunuşu, elbette bir Hikmete müsteniddir. O da her halde Risale-i Nur'la alâkadar olanlar arasındaki Safvet ve İhlas ile, Risale-i Nur'un İnd-i İlahîdeki derecesine ve Hizmetin ulviyetine atfolunur.

İşte Risale-i Nur Şakirdlerinden en gayr-ı nâfi' bir uzva, misal olarak zikredilen bu kadar açık himaye ve Sıyanet-i İlahî vaki' olursa, diğer münevver unsurlara ne derece İkram ve İnyet olacağı kıyas olunabilir.

Allah'ın İnyetine, Peygamberimiz Muhammed Mustafa Sallallahü Teâlâ Aleyhi Vesellem Efendimiz Hazretlerinin İmdad u Ruhaniyetlerine istinad ederek, Allah Rızası için Hizmete koşan, yekdiğerini manevî ve uhrevî Kardeş tanıyan, başta müşfik Üstad, yani Risale-i Nur Naşiri ile onun Şakirdlerini

فَإِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْغَالِبُونَ ❀ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

Âyetlerinin Sırlarının tezahürü **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** karşılayacaktır.

İktisad hakkındaki Risale hem insanî, hem içtimaî, hem dinî, hem dünyevî çok güzel ahlâkî, çok hoş imanî, çok değerli nuranî bir Nasihatnamedir. Buradaki Kardeşlerimizden bazılarının, Âsâr-ı Nur hakkındaki ihtiyarsız şu sözleri, ne kadar yerindedir. Diyorlar ki: Bu mübarek Eserlerden biri okununca, içimizden "Bundan daha yüksek Eser olamaz" dediğimiz halde, ikincisini dinlediğimiz zaman bakıyoruz ki, bu evvelkinden daha Ulvî ve Nurludur.

Ben de diyorum ki: Ey İhvan! Risale-i Nur'un bütün Cüzlerinde öyle bir kuvvet var ki, yalnız birini dinlemeye, okumaya veya yazmaya muvaffak olan kimse, Allah Tevfik verirse, İmanını kurtaracak Hakikatları onda bulur. Çünkü her cüz'ün diğerleri ile manen irtibatları vardır. Okuyana ve dinleyenlere sırran diyorlar ki: Bu okuduğun Kitabda bizdeki Hakikatların da uçları, kokuları, işaretleri var. Dikkat edersen görürsün, çalışırsan anlarsın, cüz'-i ihtiyarını bu Emre sevk edersen Allah da muvaffakiyet verir. Bulur ve bilebilirsin.

İhlasa dair Yirminci, Yirmibirinci Lem'alar: Yirminci Lem'a muhtelif meslek ve meşrebde Mü'minler arasındaki rekabetkârane ihtilafların esbabını öyle bir teşrihtir ki, tavsif edebilmek için bu mübarek Eseri aynen nakil eylemekten başka çare yoktur. Allah cümlemizi muhlis kullarından eylesin. آمین...

En az onbeş günde bir defa okunması emir buyurulan Yirmibirinci Lem'a, Evrad edinilecek kadar ehemmiyetlidir. Malûmdur ki, kale içinde feth olunur. Bugünkü muvaffakiyete sebep olan İhlas kalkarsa, معاذَ الله o zaman çok vahim neticeler tevellüd eder. En büyük

düşmanımız nefsimizdir. Onu susturmak için zannedersem şu ihtar kâfidir: "Ey nefs-i nâdân! Beni kandıramazsın. Madem ki, Peygamber-i Azîm-ül Kadr bir Nebiyyullah olan Hazret-i Yusuf Aleyhisselâm

وَمَا أْبْرِيءُ نَفْسِي إِنْ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبِّي

demiştir. Aldatamazsın. Senden ve senin samimî yoldaşların cinnî ve insî şeytan, ehl-i bid'a ve ülema-is sû' şerlerinden Allah'a sığınırım."

Eski Said Lisaniyla Kaleme alınmış olan Yirmiikinci Lem'a: Zaleme güruhunun hücumlarına pek mükemmel müdafaa ve elyak ve a'lâ bir cevabdır. فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ

Otuzbirinci Mektub'un Yirmibeşinci Lem'ası: Maddî ve manevî bütün hastalıklara mükemmel devadır. Altıncı devanın iki defa yazılmasına merak ettim, hatırıma geldi. Birden yirmibeşe kadar devaları topladım, 325 oldu. Tekrar eden altı numaralı devayı da zammedince 331 çıktı. Söylenişte ve yazılışta ekseriyetle hazfedilen bu rakamlardaki kaldırılmış bin sayısını nazar-ı dikkate alırsak 1325 ve 1331'de İslâm Âleminin başına gelmiş olan musibetlere, bu Lem'ada mahfî işaret bulunduğuna hükmeyledim. Basiretli ve nurlu arkadaşların, daha mahfî Hakaik çıkardıklarını ümit ediyorum. Eski Talebenizden Hâfız Hüseyin Efendi'ye bu Lem'ayı babasının vefatından birkaç gün sonra, Arefe günü Hâfız Ömer Efendi ile evine gitmek suretiyle okumak nasib oldu. Maddî ve manevî hastalıklarına ilâç veren hekim-i hâzık aziz Üstada çok Dua etti. Bu Mübarek Eserin, bu zât üzerindeki tesirini şöyle telhis edebiliriz. Ehibba ve arkadaşlarından hastalığını soranlara, "Çok mükemmel bir ilâç buldum. Doktorlara ilâç parası vermektен **اللَّحْمَدُ لِلَّهِ** kurtuldum. Günden güne iyi oluyorum." diyormuş. 17

Zilhicce 1353

Uhrevî Kardeşiniz
ve âciz Talebeniz

H u l u s i

* * *

(Risale-i Nur Şakirdlerinden Kuleön'lü Hacı Osman'ın bir fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım!

Risale-i Nur'u birkaç seneden beri dinleyip, binde bir almış olduğum manevî yaralarım bir ilâç vazifesi görüyordu. Fakat hastalara aid Yirmibeşinci Lem'a ve ihtiyarlara aid Yirmialtıncı Lem'ayı Mustafa ve arkadaşlarımla beraber okuyup kemal-i şevk ile dinledim. Bakıyorum ki vücudumdaki yaralara güzel tesir ediyor, arkadaşlarıma dedim: Madem Risale-i Nur'un tesiri bu kadar kuvvetlidir, ben yazmaya karar verdim; fakat hiç okuyup yazmam yok ki, böyle kıymetdar Risale-i Nur'a yardım edeyim. Madem Kalemim yok, beni hizmetçi ve postacı olarak tayin ediniz, diye müteessirane söyledim.

O gece rü'yamda, kendimi ölmüş ve yıkanmış olarak kabre bıraktılar. Haşir zamanı gelip kabirden kefen ile başım açık, ayaklarım

yalın olarak kalktım. Korkarak memleketimize gelirken, büyük bir köprüye yolum uğradı. Köprünün iki tarafında iki nöbetçi vardı. Birinden geçip, diğeri hemen beni yakaladı, acaba nereye götürecekti diye, bütün vücudum titriyordu. Biraz gittikten sonra köprü bitmeden Üstadıma beni teslim etti. Üstadım beni yıkayıp bıraktı.

Sonra asker olarak bir Câmiye bütün ahali toplandı. Bir asker geldi bana dedi: Seni büyük bir Kumandana Hizmetçi tayin ettiler, gideceksin. Ben dedim: Benim gibi süflî bir nefer, nasıl o müşirin yanında Hizmetçilik eder. İtiraz ettim. Yine tekrar etti, gideceksin. Ben korkarak gittim, baktım ki, orada Üstadımı görünce mesrurane sevindim. Bana dedi: "Arkamdan gel." Yüksek bir saraya çıktı, bana dedi: "Bu ufak Hizmetleri gör." Ben düşünmekte iken, Barla'lı Süleyman Efendi geldi. Beraber bulunurken, Üstadım güzel bir gül bahçesine gitti. Ve orada bir küçük genç oturur, bana dedi: "Sen bu gence Hizmet edeceksin" dedi. Hemen uyandım.

Ey Kardeşlerim! Madem Üstadım bende bir şey yok, ben yalnız tayin olduğum cevahir dükkânından herkesin ihtiyacı var olduğunu ve Kur'ân'ın Dellâlı olduğunu sekiz-dokuz senedir ilân ediyor. Biz Risale-i Nur'ları yazmak, okumak ve dinlemek için herkesin ihtiyacı var, onun için ey Müslümanlar! Manevî yaralarınıza ilâç ararsanız, Risale-i Nur'da vardır. Yazın, okuyun, İmanınız o kadar teâli edecektir. Hiç şübhe etmeyiniz.

Mübarek iki Ellerinizden öperim ve Bayramınızı tebrik ederim.

اَلْحُبُّ فِي اللّٰهِ

Cahil ve âciz Talebeniz
Hacı Osman

* * *

(Âhiret hemşirelerimizden ve Risale-i Nur Talebelerinden
Müzeyyene'nin fıkrasıdır)

Muhterem Üstadım!

Şu fâni dünyanın elemelerine gark olan gözlerim, sizin Feyizli, Nurlu Sözlerinize ve Tesirli ve Şifalı Risalelerinize, can u gönülden merbut olduğça ve okudukça, Risaleleriniz ne kadar büyük bir Mürşid olduğunu hiçbir şeyle tarif edemem.

Evet şu dünyaya, şu zamana çöken zulmet ve gaflet perdelerini Sözleriniz yırtıyorlar, parçalayıp o zulmeti ve gafleti dağıtıyorlar. Hangi Akıl var ki, Hakikat perdesini görüp de, o Hakikat perdesinde Nur-u Hakikat parlarken, onlara gözünü yumup, zulmet perdesine atılmış olsun. Ben de **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** zulmete atılmam. Artık güçlkle bahtiyar olup da tekrar bedbaht olamam.

Üstadım, ben sair Kardeşlerim gibi sizden bizzât Ders almaktan mahrumum. Fakat haftada veya bir ayda, âlî Sözlerinizden gıyabî bir Ders alıyorum tasavvuru ile dinliyorum. Güya bizzât Sizden Ders alıyorum. Bütün gün Ehl-i İslâmın Selâmetini ve şu halimin zulmetten Nura dönmesini, siz başta ve önde, biz arkada Cenab-ı Hakk'a yalvaralım. Cenab-ı Mevlâm hayırlısıyla ihsan buyursun. Fazla söylemeye lisanım, aczim, kusurum bırakmıyor. Kusurumuzu Üstadımıza itiraf ediyorum.

إِنْ شَاءَ اللَّهُ Risalelerin tesiri ile bir gün olur da, müstakim Lütfü

Efendi gibi Ehl-i Takva Kardeşlerimiz misillü biz dahi gayr-ı ihtiyarî ve istemeyerek işlediğimiz ahvalden Sözlerinizin İrşadı ile kurtuluruz. Zekâî Kardeşimizden Onyedinci Söz, Onsekizinci Mektub, Yirminci Mektub ve Otuzüç Pencerele Nurlarla parlayan kıymetli Risaleleri aldık. Mütalaa ediyoruz. Hakikî Üstadımız olan Hazret-i Kur'ân elimizdedir.

M ü z e y y e n e

* * *

(Müzeyyene'nin diğer bir fıkrası)

Üstadım!

Kıymetdar Risalelerinizi okuyan, elbette kilitli sandık içinde münevver kalan sönük Kalbleri, gümüşten yapılmış altun ile yıldızlanmış birer anahtar hükmündeki Risalelerle açtığına ve Kalbinin kurtulmasına ve parlamasına binaen kemal-i memnuniyetle Cenab-ı Mevlâ'ya şükürler ve Risalelerin İntişarına çalışanlara teşekkürler etmemek kabil değildir. Ah vefasız dünyanın telaşesi ve elemi ve kederi beni Nurlara Hizmetten alıkoyuyor. Hakkıyla çalışmadığımdan ve Kardeşlerim gibi Nurlara Hizmet edemediğimden Kalbim öyle muazzeb oluyor ki, tarif edemem. Bugünlerde dediler ki, "Afv varmış, Üstad İstanbul'a gidiyormuş" demeleri ile bir cihette memnun oldum ki, Üstadım esareten kurtuldu. Ve bir cihette zannettim ki

bütün Atabey'in dağları başıma düşüyor, müteessir oldum. Afvınıza ve bedbaht insanların eziyetinden kurtulmanıza teşekkürlerle beraber tebrik ediyorum. Fakat bu nurlu ve kıymetli Risalelerin Sahibi bizden uzaklaşmasına gönül razı olmuyor. Barla dağlarında bizi ve bu etrafı nurlandıran, bizlerden uzaklaşmamalı. Uzaklaşmasını kim arzu eder. Barla çok bahtiyardır ki, en evvel ve her vakit, o taze ve şirin Risaleleri herkesten evvel, bizzât şifahen Üstad'dan işitebilirler.

M ü z e y y e n e

* * *

بِسْمِهِ
وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Gayyur, Zeki, Ciddî, Sıddık, Hakikî Kardeşlerim Hoca Sabri Efendi, Hâfız Ali!

Bu Cuma günü gündüz, rahatsızlığımdan dolayı biraz yatmıştım. Rü'yaya benzer, fakat rü'ya değil; hayalen gördüm ki: Sabri karşıma çıktı, arkasında Hâfız Ali. Sabri bana diyor: "Üstadım! İnanat-ı Seb'a namıyla beyan edilen büyük İnanetler varken, Onuncu Söz'deki cüz'î İnanete bu kadar ehemmiyet vermenin sebep ve Hikmeti nedir?" dedi çekildi. Sonra kalktım, düşündüm; dedim ki: "Isparta'ya yazdığım Mektubu Sabri okumuş veya okuyor, hararetle yazıştımdan bana acıyarak benden sual etmek istemiş." Her ne ise. Ben de Hulusi'den sonra birinci muhatabım olan Sabri'ye derim ki (Hâfız Ali de dinlesin):

Bu Onuncu Söz'deki cüz'î İnanete ziyade ehemmiyet verdiğimin üç Hikmeti var:

Birincisi: Onuncu Söz'ün kıymeti tamamıyla takdir edilmemiş. Ben kendi kendime hususî, belki elli defa mütalaa etmişim ve her defasında bir zevk almışım ve okumaya ihtiyaç hissetmişim. Böyle bir Risaleyi bazıları bir defa okuyup, sair ilmî Risaleler gibi yeter der, bırakır. Halbuki bu Risale Ulûm-u İmaniyedendir. Her gün ekmeğe muhtaç olduğumuz gibi, o nevi' İlme her vakit ihtiyaç var. Bu Risaleye nazar-ı dikkati ehemmiyetle celbetmeyi Ruhum arzu ediyordu. Lâkin, elimden bir şey gelmezdi. Cenab-ı Hak Merhametinden bir işaret verdi. O işaret ne kadar gizli ise, benim o ciddî arzuma mutabık geldiğinden çok ehemmiyetli görünüyor.

İkincisi: Bilirsiniz uzak yerlerden, bazı beş günlük yoldan bir Zât bizi görmek ve uhrevî bir istifade etmek için gelir. Halbuki vaziyetim birkaç saatten fazla onunla görüşmeyi müsaade etmiyor. Halbuki, o misafire Risalelerin kıymetini göstermek, onu onlardan istifadeye sevk etmek, hem muhtaç olduğu Kuvvet-i İmana ve Kuvve-i Maneviyeye yardım etmek için, birkaç gün lâzım. Çünkü Risalelerdeki kuvvetli bürhanlara herkes yetişemiyor, tamamıyla kavramıyor. Ruhum çok arzu ediyordu ki; kısa, hafif bir vesile elime geçip, bîçare misafirlerin zahmeti beyhude gitmesin. Fakat Kerametim yok, elimden bir şey gelmez. Yalnız misafirlerin Niyet ve İhlasına itimad edip onların mükâfatını Rahmet-i İlahiyeye havale ediyordum. İşte Cenab-ı Hak evvel İşarat-ül İ'caz'da, sonra Onuncu Söz'de çabuk kanaat verecek ve Risalelere itimad ettirecek bir Eser-i İnalet ihsan etti. Hakikaten benim için çok kolay oldu. Ben de çok rahat ettim ve çok zâtlara az bir zamanda Kuvve-i Maneviye ve Kur'ân-ı Hakîm'in Hakkaniyetine göz ile görünecek emareler gösteriyordum. Hattâ çok muannidlerin inadı kırıldı. Çok dinsizler de, onunla İmana geldiler. Fakat İşarat-ül İ'caz'daki izahı bir, iki, üç saat bitmiyordu. Ben de yoruluyordum. Cenab-ı Hak Kemal-i Rahmetinden daha kolay, İşarat-ül İ'caz'ın iki saatte verdiği faideyi Onuncu Söz iki-üç dakikada aynı faideyi verdi. Bu zamanda göz ile görünecek gayet cüz'î bir Eser-i İnalet, manevî büyük Kerametlerden daha tesirlidir. İşte bu cüz'î Eser-i İnalet hem bana, hem sizin gibi Kardeşlerime bir kolaylık temin ettiği için, ziyade ehemmiyet verdim. Madem bu Söz'deki Tevafuk bize ve misafirlere çok faydelidir ve hayırlı neticeler verir, elbette içinde bir İnalet var. Âdi olsun, yüz emsali bulunsun yine bize fevkalâde bir İnalet, bir İkrâm-ı Rabbanîdir.

Üçüncüsü: Bilirsiniz ki, fazla iştigâlâtan yorgun düşmüş bir fikir, kendini eğlendirmek, istirahat etmek ister. Biz meşgul olduğumuz pek derin, pek geniş, pek ciddî olan Hakaik-i Kur'âniye ve İmaniye, fazla meşguliyetimizden gelen yorgunluğu tahfif edecek ve yorgun fikrimizi neş'elendirecek ve eğlendirecek Tevafukat nevinden, latif bir San'at-ı Bediye suretinde bir Lütfunu gösterdi.

Hem o latif ve hafif ve mahub ve cazibedar Tevafukattaki İnalet, bir anahtar hükmüne geçip, Kur'ân'ın bir Hazine-i Esrarına bir nevi rehber olduğu için ziyade ehemmiyet verdim. Yoksa Hizmetimize terettüb eden ve yardım eden İnalet - i Rabbaniyeye o kadar çoktur ki, Eğer saysam binden geçer. Şu Onuncu Söz'ün Hurufatındaki

Sır, hiç kimsenin sun' u ihtiyarıyla olmadığını herkes tasdik ettiği için, daha ehemmiyetli görüldü.

Fakat ben mutlak işarete ehemmiyet verdim. Lâkin tafsilâtını ehemmiyetle tedkik edemedim. En iyi bir tarzda beyan edemedim. Bir-iki saat zarfında nota nev'inden işaretler koydum. Birinci defaya itimad edip daha tedkik etmedim. Halbuki tabiratımda bazı kusur var, fehmi işkal eder. Isparta'daki Kardeşlerimiz maksadı anlamamışlar, hakları var. Çünkü o ibare o maksudu ifade edemiyor.

Madem öyledir, bu sözün latif Tevafukat-ı Harfiyesindendir ki, (mebhasındaki) hem sahifenin yirmiiki olmak itibariyle, yazı bulunanların yerinde (yarısından ziyade yazılı bulunan sayfelerin) hakikî ve itibarî satırlarına ve baştaki yaprağın cild üstünde isminin iki satırı ilâvesiyle bin üçyüz kırkiki (1342) ilh... Hem o mebhastaki bu cümle, hem âhirdeki beyaz sayfeyi saymak cihetiyle altmışaltı olup baştaki Âyetin mefuz (altmışaltı) Hurufuna Tevafuk ediyor. Birinde, âhirdeki iki beyaz sayfeyi saymak cihetiyle (altmışyedi) olup baştaki Âyetin mefuz altmışyedi Hurufuna Tevafuk ediyor. O Âyet Sure-i İhlas'ın Hurufatına, hem Lafzullah'ın makam-ı ebcedîsine Tevafuk ediyor, denilmeli. Biz bir Nüşhayı öyle yaptık, size gönderiyoruz. Yanınızdaki Nüşhaları ona göre yap. Eğirdir'deki Nüşhaları da öyle yapınız.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

***

بِاسْمِهِ
وَرَأَى مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Ciddî, Sıddık Kardeşlerim, Hizmet-i Kur'âniyede Samimî Ve Kuvvetli Arkadaşlarım Sabri, Husrev, Ali, Re'fet, Bekir, Lütfü, Rüşdü!

Cenab-ı Hakk'a hadsiz şükür olsun ki, sizleri hududsuz bir Sahra-yı Hakikatta bana enîs arkadaş ve yoldaş vermiş. Bu acib sahradaki hareket ve sülûk, bazan pek ince ehemmiyetsiz görünen bir şeyde mühim istifadeler edilir. Onun için zahir nazarda malayani

zannedilen bazı mes'elelerde, fazla takib ediyorum ve ziyade nazar-ı dikkatinizi celbediyorum. Ezcümle; Onuncu Söz'deki elif Tevafukatı, mühim bir mes'ele gibi nazar-ı dikkatinize gösteriyorum. Bunun Sırrı şudur ki:

Bir İltifat-ı Hâssaya gizliden gizliye bir işaret bulunduğunu kat'î hissettiğim için, ihtiyarsız olarak kemal-i sürur ve ferahımdan taşkıncasına bağırarak, "Aman geliniz siz de görünüz" diyorum. Evet nasilki bir padişahın has bir edna işaretine mazhar olmak, kanun-u umumîyle bir müşiriyet teveccühünden fazla medar-ı sürurdur. Öyle de, Hâlık-ı Zülcelal'in hususî İltifatını îma eden en gizli bir işarete, yüz bin can olsa ve feda edilse ve yüz bin sene ömür var ise, o yolda sarfedilse yine ucuzdur.

İşte bu Sırdan gelen sürurun verdiği cezbekârane taşkınlıkla, dikkatsizlere malayani ve israf sayılan böyle Tevafukata dair bahisler açıyorum. İşte bir bahis daha açacağım.

Onuncu Söz, Kur'ân'ın bir sülüsünü inkâr etmek niyetiyle, Haşr-i Cismanîyi resmen millet içinde inkâr etmek fikrinde bulunan zındıkları susturmakla, hârika bir Şu'le-i İ'caz-ı Kur'ânîyi gösterdiği gibi; daha müteaddid emareler ile, manevî İ'caz-ı Kur'ân hesabına fevkalâde bir mahiyeti bulunduğunu icmalen hissetmiştik. Ve şimdi yeniden tekrar Onuncu Söz'e nazar-ı dikkat-i âmmeyi celbetmek için, ihtiyarsız olarak onunla meşgul edildim ve baktım.

Bu defa Lafzullah'ın en birinci Harfi olan | (elif), Onuncu Söz'de öyle bir Tevafuk gösterdi ki; kat'iyyen tesadüfe havale edilmediği gibi, başka emareler ile o Tevafukta Gaybî bir İşareti kat'iyyen hissettim. Sonra işaretlerini koydum. Hem işarete medar olmak için hârikulâde olmak lâzım değildir. Çünkü çok âdi perdeler içinde mühim İşaretler verilir, Ehli anlar.

Madem İşaret-i Gaybiye var; elbette tesadüf içinden kaçır, daha hükmedemez, en cüz'î rakamları da o İşarete maledilir. Madem mecmuunda işaret var, bütün eczası o İşaretin Hikmetine tâbi'dir, tesadüf orada oynayamaz. Hattâ yirmidokuzuncu sahifede Üçüncü Hakikat'taki | (elif) sayılmamak lâzım gelirken, sehven saymıştım. Sonra anladım ki, bana saydırılmış. Baştaki Onuncu Söz Kelimesi ile, şu Üçüncü Hakikat ikisi sahife başında buldukları için, hakları sayılmaktı. Onların sair arkadaşları sahife rakamları gibi bazı vazifeyi gördürmek için bir cihette saymak işareti olarak haberim olmadan

bana yazdırılmış. Her ne ise... Kendimin tereddüdü için değil, çünkü kat'î kanaatım gelmiş; belki başkasının şübhe ve tereddüdünü izale için bazı müvazeneler yaptım:

Onuncu Söz'ün âhirinde yazıldığı gibi, altıyüz sahifeden ziyade bir Mübarek Kitabın Tevafukatı yüz yirmibeş çıktı. Üçyüz elli sahifeden ibaret diğer bir Kitabı yine saydım, elli Tevafuk çıkmadı. Yine eskiden kendi te'lifatım Türkçe ve Arabî olan ikiyüz seksen sahifeden ibaret bulunan Kitabın eliflerini saydım, Tevafukatı kırkı tecavüz etmedi.

Demek bu Onuncu Söz'de ve İşarat-ül İ'caz'daki ekseriyet-i mutlakının Tevafukatı, gizli bir İşaret-i Gaybiyeyi tazammun ediyorlar. Mecmuunda işaret bulunsa yeter. Her Cüz'ünde İşareti göstermek lâzım değildir, fakat her Cüz İşaretin malıdır ve onun Hikmetine tâbî'dir. Size acele edip, en evvelki işaret olunan nüshayı göndermiştim. Az Haşiyeleri sonra ilâve ettik. Bu defa Süleyman Efendi ile gönderilen Nüsha ile mukabele ediniz, tekmil ediniz ve Halil İbrahim Efendi ile gönderilen Nüsha ile, yine bu Nüsha ile mukabele ederek, sonra Âsım Bey'e gönderiniz.

Bu defaki Hulusi Bey'in Mektubunu size gönderdim. İşaret ettiğim iki kavs içerisinde bulunan kısım, Yirmiyedinci Mektub'un Dördüncü Zeylinde yazılacak. Kavslar haricinde bulunan ve üzerlerine kırmızı çizgi çekilenler yazılmayacaktır. Hâfiz Ahmed ve Mehmed Celal ve Hâfiz Veli gibi Kalbi cezbeli dostlarıma ve Tarîk-ı Hakikatta sair Kardeşlerimize Selâm ediyorum. Hâfiz Veli ile çendan geç görüştük, fakat Hâfiz Veli'nin burada Mehmed Usta isminde, on senelik hâlis bir dostu bulunduğu ve o Mehmed Usta benim sekiz senedir Tarîk-ı Âhirette gayet ciddî bir Kardeşim olduğundan, Hâfiz Veli'ye de o münasebetle eski dost nazarıyla bakıyorum. O bana Mektub yazmıştı; vakit bulamıyorum ki, Mektubuna cevap vereyim. Ehl-i Kalb için bazan sükût dahi bir konuşmaktır.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

Kardeşlerim, afvedersiniz, bu intizamsız perişan Mektubla sizinle konuşmak istemiyorum. Fakat müteaddid işlerle ve tedkikatla meşgul olduğumuz anda, sür'atli bir surette fikrimizin bir köşesiyle yazdık. Keçeli Kâtibin hâli malûm. Kafasını başka yerde bırakmıştı, Mektub perişan oldu, onun için kusura bakmayınız.

Tevafuktaki müdahale-i gaybiyeyi bir Mektubda size böyle bir temsil ile beyan etmiştim: Meselâ, benim avucumda nohut, leblebi, üzüm, buğday gibi maddeler bulunsa, ben onları yere atsam; üzüm üzüme, leblebi leblebiye karşı sıralansa, hiç şübhe kalır mı ki, elimden çıktıktan sonra, gaybî bir el müdahale edip sıralamasın. İşte Hurufat ve Kelimat o maddelerdir, ağızımız o avuçtur.

* * *

(Mes'ud'un garib bir fıkrasıdır)

Kamer yeni tulû' ettiği esnada, onun aydınlığına ve gecenin serinliğinde, arpanın yumuşaması hasebi ile orak biçmekte iken, kamerin güzelliğine ve şeffaflığına bakarak ve orağın bitmemesi, Nurları yazmaktan mahrum kaldığımı tahassürane ve me'yusane düşünmekte iken, bilmem işfalât, bilmem tulûat, hatırıma gelen şu sözü söyledim: "Ya Rabb! İsmim Mes'ud, kendim bîsud, çok çalıştım olamadım mes'ud" dedim ve arpa biçmeye devam ettim. Aradan bir müddet geçtikten sonra yattım. Menamda dediler ki: "Bırakma Üstadın Said'in eteğini, eyler seni mes'ud." Derhal uyandım, ay hemen kaybolmak üzere. Derhal "Ya Rabb! Ben Saadet-i Dünyeye istemedim, tövbekâr oldum" Saadet-i Uhreviyemin, sizin Duanızla olacağı telkin edilmiştir ve Duanıza muhtacım. Bendenizi Duadan diriğ buyurmamanızı temenni eder, el ve ayaklarınızdan öperim Efendim Hazretleri.

M e s ' u d (R.H.)

* * *

**Yirmialtıncı Mektub'un Dördüncü
Mebhası'nın Birinci Mes'eleşi**

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ﴿١﴾ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
وَعَلَىٰ وَالِدَيْكُمْ وَعَلَىٰ إِخْوَانِكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık ve Sadık, Muhlis ve Hâlis Kardeşim İbrahim Hulusi Bey!

Mektubunda beyan ediyorsun ki, Eğirdir gibi orada muvaffak olmuyorsun. Ondan telaş etme. Orada öyle esbab var ki, bütün bütün tevakkuf ve ta'til neticesini verebilirdi. Cenab-ı Hakk'a şükür yine tevakkuf değil, muvaffakiyet var.

O manevî esbabdan biri şudur ki: Cinnî şeytandan ders alan insan şeytanları, dünyevî meşgaleleri ile seni bir çember içine alıp, Nurlara Hizmetini tahdid etmek için, sezdirmeyerek perde altında çalışmışlar.

Hem o havalide sâbıkan, müdhiş ameliyat ve icraat olduğundan, o muhitte bir ürkeklik hasıl olup, senin Kalbindeki gayet kuvvetli bir Metanet olmasaydı, o Nurlar orada hiç ışıklandırmayacaktı. Fakat orada az Hizmet de çöktür, kıymetdardır.

Sâniyen: (Bu kısım Mektubat'ın 328-329'uncu sahifelerinde bulunan (Sâniyen) kısmının sonuna ektir.)

رَبُّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ Tabirinden sonra **رَبُّ الْعَالَمِينَ** Zikri,

icmalden tafsile geçmektir. Nasılki "Memleket-i İslâmiye Hâkimi" tabirinden sonra; "Anadolu, Asya ve Afrika Hâkimi" tabiri Haşmet-i Saltanatı mufassalan gösterir.

Öyle de Rububiyet-i Mutlakadan sonra, Haşmet-i Rububiyeti mufassalan gösterir. Her ne ise, şimdilik sualine tam cevap veremiyorum. Ona bedel Kur'ân İ'cazına aid iki küçük nükteyi söyleyeceğim.

Sen şu iki nükteyi Ondokuzuncu Mektub'un beşinci cüz'ünün Onsekizinci İşaretinin Birinci Nüktesinin âhirine Haşiye olarak ilâve ediniz.

İşte **Birinci Nükte:** (Mektubat'ın 184'üncü sahifesindeki Haşiye 2'dir, şu kısım ona ektir.)

Şu üç Hakikata mukabil gelecek hangi Hakikat var? Kimin haddine düşmüş ki, bunları taklid etsin. Evet nasılki bu tarz-ı ifade sun'î olamaz, öyle de taklid edilmez. Evet kimin haddine düşmüş ki, hadsiz derece haddinden tecavüz edip, Hâlık-ı Kâinat'ı bu surette konuşursun.

İkinci Nükte: Kur'ân-ı Hakîm'in umum sahifeleri âhirinde Âyetler tamam oluyor, güzel bir kafiye ile nihayetleri hitam bulması, hem Lafzullah yaprağın iki sahifesinde veya karşı karşıya iki sahifesinde veya yakın sahifelerde ekseriya ya muvafakat-ı adediye veya münasebet-i adediye bulunması, bir Emare-i İ'cazdır. Ve bunun Sırrı şudur ki: Âyâtın en büyüğü olan "Müdayene" Âyeti, sahifeleri için

ve Sure-i İhlas ve Kevser satırları için, bir vâhid-i kıyasî ittihaz edildiğinden, Kur'ân-ı Hakîm'in bu güzel meziyeti ve İ'caz alâmeti görülmektedir. Demek bu hüner Kur'ânındır. Yoksa Hâfız Osman gibi Zâtların değil. Çünkü bu vaziyet, Âyetinden ve Suresinden neş'et etmiştir.

Sâlisen: Mektubunuzdan anladım ki, sana gönderilen Risaleleri kendin için istinsah ediyorsun, aslını Abdülmecid'e veriyorsun.

Aziz Kardeşim, çendan Abdülmecid benim nesebî Kardeşim ve yirmi sene Talebemdir. Fakat ne o ve ne hiç birisi benim Hulusi'me yetişmiyor. O Mektublar -ekseriyet-i mutlaka- senin namınla yazılmış ve sana gönderiliyor. Abdülmecid ikinci derecede, kendine istinsah etmek veya mütalaa etmek için onu da teşrik et, diye bir Mektubda demiştim. Fakat eğer sen, o Kardeşini kendi nefesine tercih edersen ve ona zahmet vermemek için zahmet çeksen ona karışmam. Senin peder ve vâlidene ve Fethi gibi arkadaşlarına ve senin eski Hocalarına Selâm ve Dua ederim, Dualarını isterim.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

21 Ramazan-ı Şerif

(Abdülmecid'e yazılan Mektubu, senin Mektubunun içine koydum, ona gönderiniz.)

* * *

(Biraderlerine yazdıkları Mektubdan)

Eğer Ahval-i Ruhiyemi anlamak istersen, gelecek şu iki fıkra tercümandır. Bir şâirin dediği gibi derim:

Ney gibi her dem ki, geçmiş ömrümü yâd eylerim.

Tâ nefes var ise, kuru cismimde feryad eylerim.

Bir ticaret kılmadım, nakd-i ömür oldu heba,

Yola geldim, lâkin göçmüş cümle kervan bîhaber.

Ağlayıp nâlân edip, düştüm yola تنها garib,

Dîde giryan, sîne biryan, Akıl hayran, bîhaber

Evet geçmiş ömrü israf ettik, zayi' ettik. Çok mübarek Zâtlar, Ahbablar kaybettik, yalnız kaldım. O Mübareklerle beraber Âhirete çalışmadım.

* * *

*Yirmisekizinci Mektub'un Sekizinci
Mes'elesinin İkinci Nüktesi*

Eğer denilse, şu Tevafukat-ı Gaybiye eğer bir Meziyet-i Belâgat olsa idi, Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan Belâgatların enva'ından en ileride olduğu gibi, bu nevide de en ileri olmak lâzım gelirdi. Eğer bir Meziyet-i Belâgat değil, neden büyük bir İkrâm-ı İlahî sayıyorsunuz? Hem hangi Kitab olursa olsun, bu nevi tesadüfat içinde çok bulunabilir.

Elcevab: Kur'ân-ı Hakîm **إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ**

Sırrıyla, her zamanda bir milyondan fazla Hâfızların Kalbinde manen yazdırmak lâzım geldiği için, hıfzı çok işkal edecek ve Hâfızları çok azaltacak olan şu nevi Tevafukat-ı Müteşabihe, Kur'ân-ı Hakîm'de çok ileri gitmemiştir. Ehl-i Hıfza, Rahmet içinde Mutabık-ı Mukteza-yı Hal bir manevî Belâgatı, bu Meziyet-i Belâgatın terkiyle yapmıştır.

Çok defa kısa kesmekle, çok uzun manaları ifade etmesi gibi, hem şu Tevafukat-ı Belâgat olmasa da, madem içinde Eser-i Kasd ve Şuur görünür; Kasd ve Şuur ise, bilmüşahede ve bil'itiraf, müellif ve müstensihlerin değil, elbette bir Dest-i Gaybînin tanzimiyledir. Ve o Dest-i Gaybînin bu tarz müdahalesi ise, Alâmet-i Kabuldür ve Rızaya emaredir. Ve bu emare de remz eder ki; yazılan Hakikatlar kusursuzdur, Hak bir surette gösterilmiştir.

Amma sair Kitaplarda şu nevi Tevafukat bulunuşu tesadüfe verilebilir. Fakat şu Risalelerdeki şuurlu Tevafukat-ı Gaybiyeyi, bütün gören Zâtların ittifakıyla, şuursuz tesadüfe havale edilemez ve verilmesine imkân verilmiyor. Hattâ en mühim iki müstensih ve bizler, değil ki bir Risalenin umumunda; bir tek sahife kanaat verir ki, tesadüf karışamaz, haddi değildir. Çünkü misil olarak iki-üç Kelime bulunur; birbirine bakar öyle bir vaziyette ki, zahiren bir Kasdı irae ediyor.

Meselâ: Şimdi bakıyoruz, şu sahifede yaş lafzı, üç defa tekerrür etmiş. Üçü öyle bir vaziyette birbirine bakıyor ki, şübhe bırakmaz ki, bir Tanzim-i Gaybîdir. Hem şimdi baktığımız şu sahifede, yalnız altı **hüzün** kelimesi var. O altı **hüzün**, üç satırda öyle latif iki kavisi teşkil etmiş ki, neş'eli bir hüznü görene verir.

Hem İşaret-i Gaybiye olmak için, başka hiçbir Kitabda bulunmamak lâzım gelmez. Meselâ: Nasilki Belâgat-ı Kur'âniye Derece-i İ'caza vâsıl olduğu için, bir Mu'cize-i Risalet olduğu halde; sair Ehl-i Belâgatın umum Kitaplarında, derecatlarına göre Belâgat vardır. Onlarda Belâgat bulunması, İ'caz-ı Kur'ân'a münafî olamaz.

Öyle de İ'caz-ı Kur'ân'ın yüzer kısmından, bir kısmının cilvesi, bir nev'i İkrâm-ı İlahî nev'inde, Kur'ân'ın bir nevi Tefsiri olan Sözlere'de, Hakaik-i Kur'âniyenin Hüsn-ü İntizamına işareten görünüp tecelli etmesine, sair Kitaplarda, Tevafukatın bulunması zarar vermez. Çünkü o dereceye yetişmezler. Çünkü Sözlere'deki o nevi Tevafukat, o dereceye gelmiş ki, dikkat edenlere kat'î kanaat verir ki, beşerin düşünüşü değil ve ihtiyarı ile de olmamıştır. Belki nakşî bir nevi Kur'ân İ'cazının gölgesinin gölgesi, kendi Tefsirinin âyinesinde, bir nevi İkrâm-ı İlahî suretinde temessül ediyor.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

* * *

Yirmisekizinci Mektub'un

Sekizinci Mes'alesinin Üçüncü Nüktesi:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَعَلَىٰ وَالِدَيْكُمْ وَعَلَىٰ إِخْوَانِكُمْ

وَعَلَىٰ رُفَقَائِكُمْ فِي دَرَسِ الْقُرْآنِ

Aziz Kardeşim!

Evvelâ: Kardeşimiz Abdülmecid'in, Yirmialtıncı Mektub'un Üçüncü Mebhasını, lüzumsuz bir ihtiyata binaen ziyade görmesini, sen de onun ziyadesini ziyade görmekliğin beni ziyade sevindirdi.

وَكَيْفَ أَخَافُ مَا أَشْرَكْتُمْ وَلَا تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِاللَّهِ

diyen ve Kur'ân'ın takdirine mazhar olan Hazret-i İbrahim (A.S.) ın ittiba'na mükellef olduğumuza işaret eden **مَلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا مُسْلِمًا** Sırrına mazhar olduğumuzu bilmeliyiz.

Sâniyen: Bana karşı umumen dost bir şehir ahalisinden bir müftü, sathî bir nazar ile, vâhî bazı tenkidatı, Onuncu Söz'ün teferruat kısmına etmiş diye Abdülmecid yazıyor. Abdülmecid'in ona verdiği cevablar, iki yer müstesna, mütebâkisi kâfidir. Fakat iki yerde, o da o zâtın sathî sualine, sathî olarak cevap vermiş:

Birincisi: O zât demiş ki: "Onuncu Söz'ün Hakikatları münkiirlere karşı değil. Çünkü Sıfât ve Esmâ-i İlahiyeye bina edilmiş." Abdülmecid cevabında diyor ki: "Münkiirleri Hakikatlardan evvelki dört işaretle İmana getirmiş, ikrar ettirmiş. Sonra Hakikatları dinlettiriyor." mealinde cevap vermiş.

Hakikî cevabı şudur ki: Herbir Hakikat, üç şeyi birden isbat ediyor; hem Vâcib-ül Vücut'un Vücudunu, hem Esmâ ve Sıfâtını, sonra Haşri onlara bina edip isbat ediyor. En muannid münkiirden tâ en hâlis bir Mü'mine kadar herkes her "Hakikat"tan hissesini alabilir. Çünkü "Hakikat"larda mevcudata, Âsâra nazarı çeviriyor.

Der ki: Bunlarda muntazam ef'al var, muntazam fiil ise fâilsiz olmaz. Öyle ise bir Fâili var. İntizam ve Mizan ile o Fâil iş gördüğü için, hakîm ve âdil olmak lâzımgelir. Madem Hakîmdir, abes işleri yapmaz. Madem adaletle iş görüyor, hukukları zayi' etmez. Öyle ise bir Mecma-i Ekber, bir Mahkeme-i Kübra olacak.

İşte "Hakikat"lar bu tarzda işe girişmişler. Mücmel olduğu için üç davayı birden isbat ediyorlar. Sathî nazar farkedemiyor. Zâten o mücmel "Hakikat"ların herbirisi, başka Risaleler ve Sözler'de kemal-i izah ile tafsil edilmiş.

Abdülmecid'in ikinci nâkıs cevabı şudur ki:

O zâtın yanlış sualine mümaşat edip, yanlışını kabul ettiği için, yanlış etmiş. Çünkü Onuncu Söz'ün "Haşiye"sinde, İsm-i A'zam, yalnız her İsm'in bir mertebesinden ibaret olduğu zikredilmemiş. Belki

çok yerlerde demişiz: İsm-i A'zamdan ve her İsm-in A'zamî mertebesinden tezahür eder. İsm-i A'zamı isbat etmekle beraber, her İsm-in bir Mertebe-i A'zamı var ki; Resul-i Ekrem (A.S.M.) bunlara mazhar olduğu gibi Haşr-i A'zam da onlara bakıyor. Meselâ İsm-i Hâlık meratibi, benim Hâlıkımdan tut, tâ Hâlık-ı Küll-i Şey'e kadar olan Mertebe-i A'zama kadar meratibi var.

O şübheli zâtın, her İsm-in bir Mertebe-i A'zamı olduğunu tezyif etmek niyetiyle, mutasavvıfa-i mütefelsife fikridir demiş. Halbuki başta İmam-ı A'zam, İmam-ı Gazâlî, Celaledin-i Süyutî, İmam-ı Rabbanî, Şah-ı Geylanî gibi Sıddıkîn-i Muhakkikîn, İsm-i A'zamı ayrı ayrı görmüşler. İmam-ı A'zam demiş: "El-Adl, El-Hakem İsm-i A'zamdır" ve hâkeza. Her ne ise bu mes'ele bu kadar yeter.

O zâtın sathî ilişmesinden üç cihetle memnun oldum:

Birincisi: Tenkid etmek istediği halde, edemediği için gösteriyor ki; Onuncu Söz'ün Hakaikı, kabil-i tenkid değildir. Olsa olsa teferruat kabilinden bazı ibarelerine ilişebilir.

İkincisi: **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** âlî bir zekâ ve gayreti bulunan Abdülmecid'i gayrete getirdi. Hulusi'ye yakışacak çalışkan, müteyakkız bir arkadaş oldu.

Üçüncüsü: O zât müşteridir ki ilişmiş, müşteri olmayan lâkayd kalır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ileride tam istifade edecek.

Bu nüktenin bir güzel mealini ya sen, ya Abdülmecid kaleme alıp, benim Selâmımla, memnuniyetimle beraber, o zâta gönderebilirsiniz.

Mahallenizin imamı Hâfız Ömer Efendi'ye Selâm et ve de ki, ben onu kabul ettim. Talebelik şartlarımı da ona söyle. Pederiniz ve Fethi Bey ve Hoca Abdurrahman, Sözler'i ciddî dinlemeleri beni çok mesrur ediyor. Ben onlara Dua ediyorum. Onlar da bana Dua etsinler. Seyda namındaki Zât, pederinizin intisab ettiği Zât değil, ondan evvel gelmiş iştihar etmiş mühim bir Zâttır. Başta Sabri, Süleyman, Tevfik, bütün İhvanlar size Selâm ediyorlar.

Kardeşiniz
Said Nursî

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ ﴿١٠﴾ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ
عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ

Aziz, Sıddık Kardeşim!

Sana bu defa Yirmidokuzuncu Mektub'un üçüncü kısmını ve beşinci kısmını gönderiyorum. Üçüncü kısımda bir Sırr var. Ramazanda bir saatte, benimle müsevvid zât hasta iken sür'atle yazılmış. Göreceğiniz tarz aynen bulunmuş, biz hayret ettik. Anladık ki o kısımda Kur'ân'a dair niyetimiz tam haktır ve lâzımdır ki, böyle olmuştur.

Hem Mu'cizat-ı Ahmediye'deki Tevafukata bir sened-i kat'î olarak iki parça (o Mektubdan 4'üncü, 5'inci cüzlerini) gönderdim. O iki parça o Risalenin te'lifinin akabinde, acemî bir müstensih müsvedde-i aslıden acele yazdığı, hattâ Salavatları (A.S.M.) işaretiyle geçtiği halde, iki sene sonra tedkik ettik, ümidimiz fevkinde acib bir Tevafuk gördük.

Sonra ondan daha acemî bir müstensihe dedim: رَسُولِ أَكْرَمِ

(A.S.M.) Kelimesiyle, قُرْآنِ Kelimesini kırmızı yaz, aynen o nüshayı istinsah et." Halbuki ikinci müstensih çok acemî idi. Evvelki müstensihnin nüshasındaki Tevafuku kısmen bozmuş, şuuru taalluk ettiği için letafetini ihlâl etmiş. Fakat yine Tevafukata bir hüccet olur. Siz de güzelce kendinize tebyiz ediniz. O müsvedde-i ûlânın bir sureti ya sende veya Abdülmecid'de mahfuz kalsın.

فَلِلَّهِ الْحَمْدُ şimdi Kur'ân - 1 Mu'ciz - ül Beyan'ın i kiyüz Ecza-i

İ'cazından bir cüz'ünü göze gösterecek birkaç Kur'ân'ı yazdırıyoruz. Birisi tamam oluyor. İçinde (2806) Lafza-i Celal'den, yüzde bir müstesna, umumen Tevafuku, gaybî tarzında görünüyor. Lafzullah'ı kırmızı ile yazdırdık, gören "Kur'ân'ın İ'cazını gözümle görebiliyorum" diyebilir. إِنَّ شَاءَ اللَّهُ bu Cüz'-i İ'caz, Hatt-ı Kur'ânîyi muhafaza edecek, tahriften kurtaracak.

Elmas Kalemlerimize taksim ettim. En birinci Kardeşimiz Hakkı Efendi birinci Cüz'ü yazdı. İkincisini, üçüncüsünü senin bedeline yazmağa hâhişkârdır.

Başta vâlideyninize, Fethi Bey, Hoca Abdurrahman Bey, yeni Talebem İmam Ömer Efendi olarak Sözler'le alâkadar olanlara Selâm ve Dua ediyorum, Dualarını isterim.

Sâbık Müftü Kemal Efendi'ye de ki: Müjde! Her bir saat hastalıklı ömrü, bir gün ibadet hükmündedir. Şu zamanda hayatın en iyi sureti böyledir. Biz Dergâh-ı İlahîde onun hakkında en hayırlısını Niyaz edip Dua ediyoruz ve edeceğiz. Öylelerin Duası makbuldür. Bana Dua etsin. Hoca Abdurrahman ile Fethi Bey, ikisi Has Talebelerin Daire-i Duası içinde Duada kazancıma hissedardılar. İkisi bana Dua etsinler. Eskide benim Ömer isminde Talebem vardı.. senin şimdiki orada Ömer Efendi ona Duada arkadaşı olmuştur.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz Mirzazade
Said Nursî

* * *

Yirmidokuzuncu Mektub'un Dördüncü Kısmı hem uzundur, hem bir tek Nüşadır. Bu defa gönderemedim. O kısım doğrudan doğruya İ'caz-ı Kur'ân'ın bir âyinesidir ve çok da mühimdir. Otuz sekiz sahifedir. Başta Sabri, Süleyman, Husrev, Bekir, Tevfik, Galib sizlere Selâm ederler. Ondokuzuncu Mektub'un Dördüncü Cüz'ünü, Onbeşinci Nükteli İşaret'e kadar tashih ettim. Acele göndermek lâzım geldi, vakit bulamadım tam tashih edeyim.

Sen evvelâ Onbeşinci Nükteli İşaret'ten sonra kendi Nüşanızla mukabele edip tashih ediniz, sonra tebyiz ediniz. Yirmisekizinci Mektub'un Yedinci Mes'elesinde acib bir Tevafuk görüldü, şöyle: İki sahife baştan başa, yalnız baştaki satır müstesna, yirmidokuz satır şuur ve ihtiyarımızın haricinde, bütün \ (elif) gelmiş. Bu bütün \ (elif) Yirmisekizinci Mektub'dan Yirmidokuzuncu Mektub'a ehemmiyetli bir İşaret-i Gaybiyedir, diyordu. Sonra nümunesini size göndereceğiz.

Said Nursî

* * *

(Said Nursî'nin bir fıkrasıdır)

بِسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Hakikatlı Âhret Kardeşim ve Ciddî ve Kuvvetli Arkadaşım!

Kur'ân-ı Hakîm'in baş Haşiyelerinde, Âyât-ı Kur'âniyenin adedi 6666 olmakla, Envâr-ı Kur'âniye ve Hakikat-ı Furkaniye Eyyam-ı Şer'îye ile 6666 sene kadar Küre-i Arz'da hükmü cereyan edeceğine işaret ettiğine dair sualinize o vakit zihnim başka yere müteveccih olduğu için izahlı bir cevap veremedim. Sonra bana ihtar edildi ki: Âsım'ın suali ehemmiyetlidir, cevap ver. Ben de o ihtara binaen, üç esasla bir parça izah edeceğim:

Birinci Esas: Nasıki Nur-u Muhammedî ve Hakikat-ı Ahmediye Aleyhissalâtü Vesselâm, Divan-ı Nübüvvetin hem Fâtıhası hem Hâtimesidir. Bütün Enbiya, Onun asıl Nurundan istifaza ve Hakikat-ı Diniyenin Neşrinde Onun Muînleri ve Vekilleri hükmünde oldukları ve Nur-u Ahmedî (A.S.M.) Cebhe-i Âdem'den tâ Zât-ı Mübarekine müteselsilen tezahür edip Neşr-i Nur ederek intikal ede ede tâ Zuhur-u Etemle kendinde cilvege olmuştur.

Hem Mahiyet-i Kudsiye-i Ahmediye, Risale-i Mi'rac'da kat'î bir surette isbat edildiği gibi, şu Şecere-i Kâinatın hem Çekirdek-i Aslısi, hem âhir ve en mükemmel Meyvesi olmuş. Öyle de Hakikat-ı Kur'âniye, Zaman-ı Âdem'den şimdiye kadar Hakikat-ı Muhammediye (A.S.M.) ile beraber müteselsilen Enbiyaların Suhuf ve Kütüblerinde Nurlarını neşrederek gele gele tâ Nüsha-i Kübrası ve Mazhar-ı Etemmi olan Kur'ân-ı Azîmüşşan suretinde cilvege olmuştur.

Bütün Enbiyanın Usûl-ü Dinleri ve Esas-ı Şeriatları ve Hülâsa-i Kitapları Kur'ânda bulunduğu, Ehl-i Tahkik ve Ehl-i Hakikat ittifak etmişler. Bu Sırta binaen, fetret-i mutlakanın zamanı ihraç edildikten sonra, Rivayet-i Meşhure ile Zaman-ı Âdem'den tâ Kıyamete kadar, Eyyam - ı Şer'îye ile tabir edilen 7000 seneden fetret - i mutlakanın zamanı tarh edildikten sonra 6666 sene kadar Din - i İslâm'ın Sırrını neşreden Hakikat - ı Kur'âniye Küre - i Arz' da

ayrı ayrı perdeler altında Neşr-i Envâr edeceğine, Âyâtın adedi işaret ediyor, demektir.

İkinci Esas: Malûmdur ki, Küre-i Arz'ın mihveri üstündeki hareketiyle gece-gündüzler ve medar-ı senevîsi üstündeki hareketiyle seneler hasıl oluyor. Güneşle beraber her bir seyyarenin belki Sevabitin ve Şems-üş Şümus'un dahi her birinin mihveri üstünde eyyam-ı mahsusalarını gösteren bir hareketi ve medarı üzerinde deveranı dahi bir nevi seneleri gösteriyor. Hâlık-ı Arz ve Semavat'ın Hitabat-ı Ezeliyesinde o eyyam ve seneleri dahi irae ettiğine delili şudur ki:

Furkan-ı Hakîm'de

ثُمَّ يَعْرُجُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ
تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ

gibi Âyetler isbat ediyorlar. Evet kış günlerinde ve şimal taraflarında gurub ve tulû' mabeyninde dört saatlik günden ve bu iklimde kışta sekiz-dokuz saatten ibaret eyyاملardan tut, tâ Güneş'in mihveri üstünde bir aya yakın yevminden, hattâ Kozmoğrafya'nın rivayetine göre tâ "Rabb-üş Şi'ra" tabiriyle Kur'ân'da namı ilân edilen ve şemsimizden büyük "Şi'ra" namındaki diğer bir şemsin belki bin seneden ibaret olan gününden, tâ Şems-üş Şümus'un mihveri üstündeki ellibin seneden ibaret bir tek yevmine kadar Eyyam-ı Rabbaniye vardır.

İşte Semavat ve Arz'ın Rabbi, o Şems-üş Şümus ve Şi'ra'nın Hâlıkı hitab ettiği vakit, o Semavat ve Arz'ın ecrasına ve Âlemlerine bakan Kudsî Kelâmında o eyyاملarı zikreder ve zikretmesi gayet yerindedir.

Madem eyyamın Lisan-ı Şer'îde böyle ıtlakatı vardır. İlm-i Tabakat-ül Arz ve Coğrafya ve Tarih-i Beşeriyet ülemasınca nev-i beşerin yedibin sene değil belki yüzbinler sene geçirdiğini teslim de etsek, Âdem'den Kıyamete kadar ömr-ü beşer yedibin senedir olan Rivayet-i Meşhurenin sıhhatına ve beyan ettiğimiz 6666 sene Nur-u Kur'ân hükümferma olduğuna münafî olamaz, cerhedemez. Çünkü Eyyam-ı Şer'iyenin dört saatten elli bin seneye kadar hükmü ve şumulü var. Fakat Nefs - ül Emirdeki eyyamın Hakikatı o Rivayet - i Meşhurede hangisi olduğu şimdilik bu dakikada Kalbime inkişaf ettirilmedi. Demek o Sırrın inkişafı münasib değil.

Üçüncü Esas: لَا يَعْلَمُ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ Şu mes'elede şimdilik delilini

gösteremeyeceğim bir müddeayı beyan ediyorum. Şöyle ki: Şu dünyanın bir ömrü ve şu dünyadaki Küre-i Arz'ın dahi ondan kısa diğer bir ömrü ve Küre-i Arz'da yaşayan nev-i insanın daha kısa bir ömrü vardır. Bu birbiri içinde üç nevi mahlukatın ömürleri, saatin içindeki dakika, saniye, saatleri sayan çarkların nisbeti gibidir. Nev-i insanın ömrü, Küre-i Arz'ın iki hareketiyle hasıl olan malûm eyyam ile olduğu gibi; zîhayatın vücuduna mazhar olduğu zamandan itibaren Küre-i Arz'ın ömrü ise merkez-i irtibatı olan Şems'in hareket-i mihveriyesiyle hasıl olan eyyam ile olması Hikmet-i Rabbaniyeden uzak değildir. Ve dünyanın ömrü ise Şems-üş Şümus'un hareket-i mihveriyesi ile hasıl olan eyyam iledir.

Şu halde nev-i insanın ömrü yedibin sene Eyyam-ı Malûme-i Arziye ile olsa, Küre-i Arz'ın hayata menşe' olduğu zamandan harabiyetine kadar Eyyam-ı Şemsiye ile ikiyüzbin seneden geçer. Ve Şems-üş Şümus'a tâbi' ve Âlem-i Bekadan ayrılıp Küremize bakan dünyaların ömrü -Şems-üş Şümus'un İşarat-ı Kur'âniye ile her bir günü ellibin sene olmasıyla- yedibin sene o eyyam ile yüz yirmialtı milyar (126.000.000.000) sene yaşarlar. **(Haşiye)** Demek Eyyam-ı Şer'iyeye tabir ettiğimiz Eyyam-ı Kur'âniyede bunlar dâhil olabilirler. Evet Semavat ve Arz'ın Hâlıkı, Semavat ve Arz'a bakan bir Kelâmıyla, Semavat ve Arz'ın Sebeb-i Hilkati ve Çekirdek-i Aslîsi ve en mükemmel âhir Meyvesi olan bir Zâta Hitabında, o eyyamları istimal etmek, Kur'ânın Ulviyetine ve Muhatabın Kemaline yakışır ve Ayn-ı Belâğattır....

وَالْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ ❁ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَسْرَارِ كِتَابِهِ

رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا

S a i d N u r s î

* * *

(Haşiye): Bu hesap Şamlı Hâfız, Kuleönü'nden Mustafa ve arkadaşı Hâfız Mustafa'nın şehadeti ile bir dakika zarfında ezber yapılmıştır. (Sene 360 gün hesabına göredir, kusur varsa bakılmamak gerektir.)

Onbeşinci Nota'nın Üçüncü Mes'lesi

Ey insan ve ey nefsim, muhakkak bil ki: Cenab-ı Hakk'ın sana İn'am ettiği vücudun, cismin, a'zaların, malın ve hayvanatın ibahedir, temlik değildir. Yani, istifaden için kendi mülkünü senin eline vermiş, istifade et diye ibahe etmiş. Senin gibi, idare etmekten hakikaten âciz ve tedbirden cidden cahil bir şahsa temlik etmemiş. Çünkü mülk olarak verse idi, idaresini sana bırakmak lâzım gelirdi.

Acaba en kolay, en zahir ve daire-i ihtiyar ve şuurda dâhil olan bir midenin idaresini yapamadığın halde; nasıl göz ve kulak gibi daire-i ihtiyar ve şuurun haricinde idare isteyen şeylere mâlik olabilirsin?

Madem sana verilen Hayat ve Hayatın levazımatı temlik değil, ibahedir. Elbette ibahenin düsturuyla hareket etmek lâzımdır. Yani nasıl bir zât, ziyafete misafirleri davet eder. Onlara, meclis ziyafetindeki eşyadan ve ziyafetten istifadeyi ibahe ediyor, temlik etmiyor. İbahe ve ziyafetin kaidesi ise; mihmandarın Rızası dâhilinde tasarruf etmektir. Öyle ise israf edemez, başkasına ikram edemez, sofradan kaldırıp başkasına Sadaka veremez, dökemez, zayi' edemez. Eğer temlik olsa idi, yapabilirdi ve kendi arzusuyla hareket edebilirdi.

Aynen bunun gibi; Cenab-ı Hak sana ibahe suretinde verdiği Hayatı intihar ile hâtime çekemezsin, gözünü çıkaramazsın ve manen gözü kör etmek demek olan gözü verenin Rızası haricinde harama sarfedemezsin... Ve hâkeza kulağı ve dili ve bunlar gibi cihazatı harama sarfetmekle manen öldüremezsin. Ve eti yenilmeyen hayvanını lüzumsuz tazib edip katledemezsin. Ve hâkeza.

Bütün sana verilen Nimetler, bu misafirhane-i dünyanın sahibi olan Mihmandar-ı Kerim-i Zülcelal'in Kavanin-i Şeriatı Dairesinde tasarruf etmek gerektir.

S a i d N u r s î

بِسْمِهِ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Kardeşim Re'fet Bey!

Senin Mektubunu ve Kitabını memnuniyetle aldım. Gayet sevdiğim bir Talebem olan Hulusi Bey'in Ruhunu sizde hissettim. Seni yeni değil, Hulusi gibi eski bir Talebe olarak kabul ettim. Talebeliğin hassası şudur ki, yazılan Sözler'e kendi malı gibi sahib olmalıdır. Kendisi te'lif etmiş ve yazmış nazarıyla bakıp Neşrine ve ehil olanlara İbلاغına çalışmaktır. مَا شَاءَ اللَّهُ Hattın güzeldir. Vakit bulursan bir

kısmını yazın. Bir kısmını Husrev gibi ciddî Talebeler yazar, onlardan bilâhere alır yazarsınız ve onlarla Teşrik-i Mesaîf edersiniz. Altı senedir Isparta'da ciddî Talebelerin çıkmasına muntazırdım, bekliyordum.

الْمِنَّةُ لِلَّهِ, şimdi sizin ile beraber birkaç tane çıkmağa başladı. Çünkü bir Talebe, yüz dosta müreccahtır. Sözler namındaki Envâr-ı Kur'âniye ise, en mühim İbadet olan İbadet-i Tefekkürkiye nev'indedir. Şu zamanda en mühim Vazife, İmana Hizmettir. İman Saadet-i Ebediyenin anahtarıdır.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

***

بِسْمِهِ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Ciddî, Sıddık, dikkatli, Hakikathı Kardeşim Re'fet Bey!

Cenab-ı Hak yeni hayatınızı mübarek eylesin ve refika-i hayatınızı Hayat-ı Ebediyenizde, Otuzikinci Söz'ün Üçüncü Mevkıfının âhirlerindeki Üçüncü İşaret'te, refika-i hayata dair vâde ve sıfata mazhar eylesin. آمين.

Bu defaki Mektubun çok güzeldir. Arkadaşlarının fıkraları içerisinde "Yirmiyedinci Mektub" içine dercedeceğim. Arasına yazı ile meşgul olsanız, iyi olur. إِنَّ شَاءَ اللَّهُ yeni hayatınız size Risalelerin Hakaikına karşı yeni bir şevk uyandıracak.

Kardeşim! Sen, Husrev, Âsım nazarımda çok kıymetdarsınız. Cenab-ı Hak sizleri ve sizin gibileri Kur'ân Hizmetinde sabit-kadem ve fedakâr ve kemal-i sadakatta daim ve muvaffak eylesin, **آمین**.

Orada Şeyh Mustafa, Lütfü, Rüşdü gibi Kardeşlerime çok Selâm ediyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

***

بِاسْمِهِ **وَأَنَّ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Ciddî, Samimî Âhîret Kardeşim Ve Hizmet-i Kur'âniyede Çalışkan Bir Arkadaşım Re'fet Bey!

Mektubunuz beni mesrur etti. Biliniz ki, iki sene evvel mabeynimizde hararetli bir Uhuvvet başladı. Sonra bazı ârızalarla ileri gitmedi. Müjde şimdi ileri gidiyor. Çünkü Husrev bana yazdığı Mektubunda, senden çok memnun olduğunu, Barla'dan döndükten sonra seni istediğim tarzda bana gösteriyor.

Demek tam onunla İttihad ve Teşrik-i Mesaî ediyorsun. Elinden geldiği kadar onunla münasebeti kuvvetleştire. Hem herbir Has Talebenin mühim bir Vazifesi, bir çocuğa Kur'ân öğretmek olduğundan, sen bu Vazifeyi yapmağa başladın. Sen birinci Talebelerden olduğundan **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** senin çocuğun da birincilerden olacaktır. Madem çocuk benim de Evlâd-ı Maneviyemdir; ona verdiğin Ders, yarısı senin namına ise, yarısı da benim hesabıma olmalıdır.

Senin rü'yan ise çok mübarektir. Tabiri pek zahirdir. Isparta bir Câmi'dir. Husrev, Re'fet, Lütfü, Rüşdü gibi zâtların samimî mütesanid heyetin Şahs-ı Manevîsi sana Said suretinde gösterilmiş. Risaleler ile verdiğiniz Ders ise, Va'z u Nasihat suretinde gösterilmiş. Sen Namazı kılmadığınızdan geç kalıp, acele ederek Derse yetişmek tabiri; Sözlere'ın Neşri haricinde bazı Vezaif-i Diniye, hem bir parça tenbellik, sizi birincilik hakkın olan birinci Derste ikinci derecede kaldığınıza işaret edip, seni ikaz ediyorum.

Her ne ise... Ben senden şimdi çok memnunum ve oradaki Kardeşlerim dahi senden çok memnundurlar. Cenab-ı Hak bizi ve sizi Tarîk-ı Hak'ta Hizmet-i Kur'ânîyede Sebat ve Metaneti versin, آمین.

Kayınpederiniz Hacı İbrahim Efendi'ye çok Selâm ile Bedreddin'e ve hemşireme çok Dua ediyorum.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

***

بِاسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Gayyur Kardeşim!

Süleyman Efendi'den anladım ki, bazı hususî müşkilâta maruz oluyorsun. Sizin gibi metin insanlara sabır tavsiyesi zâiddir. Hizmetin Kudsiyeti ve o Hizmetteki zevk ve gayretindeki şevk, o acı hususî müşkilâta karşı gelir ve galebe eder tahmin ediyorum. Mümkün olduğu kadar aldırmamalısın. Kıymetdar, kusursuz bir malın dükkâncısı müşterilere yalvarmaya muhtaç değil. Müşterinin aklı varsa o yalvarsın.

خَيْرُ الْأُمُورِ أَحْمَرُهَا Sırrınca azîm Hayırların müşkilâtı çok oluyor.

Müşkilât çoğaldıkça Ehl-i Himmet fütur değil, gayret ve Sebatını ziyadeleştirir. إِنَّ شَاءَ اللَّهُ siz de öyle metin ve sebatkârlardansınız.

الْباقِي هُوَ الْباقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

***

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık Kardeşim Re'fet Bey,

مَا شَاءَ اللَّهُ şimdi siz ümid ettiğim tarzda Risaleleri takib ediyor-

sunuz ve yazıyorsunuz. Senin gibilerin az sa'yi dahi çok hükmündedir. Çünkü çoklar size itimad edip, sizi taklid eder. Sizin gibi ciddî Kardeşleri, bu gurbet memleketinde bulduğumdan, burası benim için hakikî bir vatan hükmüne geçti, hakikî vatanımı unutturdu. Yazılan Eserlerin yüksekliği, Me'haz ve Maden-i Kudsîleri olan Kur'ân'dan sonra sizler gibi muhatabların ciddî İhtiyakları ve tam tefehhümleridir. Siz beni bulduğunuzdan bir şükretseniz, ben sizi bulduğumdan dolayı bin şükrediyorum.

Mektubunda İsm-i A'zamı soruyorsun. İsm-i A'zam gizlidir. Ömürde ecel, Ramazanda Leyle-i Kadir gibi, Esmada İsm-i A'zamın istitarı mühim Hikmeti var. Kendi nokta-i nazarımda hakikî İsm-i A'zam gizlidir, havassa bildirilir. Fakat her İsm'in de a'zamî bir mertebesi var ki, o mertebe İsm-i A'zam hükmüne geçiyor. Evliyaların İsm-i A'zamı ayrı ayrı bulması bu Sırdandır. Hazret-i Ali'nin (R.A.) Ercuze namında bir Kasidesi Mecmuat-ül Ahzab'da var. İsm-i A'zamı altı isimde zikrediyor. İmam-ı Gazalî onu Cünnet-ül Esmâ namındaki Risalesinde, Hazret-i Ali'nin zikrettiği ve İsm-i A'zamın muhiti olan o Esmâ-i Sittayi şerh ve hassalarını beyan etmiştir. O altı isim de,

فَرْدٌ حَىَّ قَيُّومٌ حَكَمٌ عَدْلٌ قُدُّوسٌ dür.

Keramet-i Gaybiyenin ikinci parçasını tashih ederek, bir parça daha ilâve ettik, gönderdim.

Bedreddin'in sür'atle ileri gitmesi, Kur'ân-ı Hakîm'in Feyz-i Kerametindedir. Cenab-ı Hak muvaffak etsin.

Hacı İbrahim Efendi'ye bilhassa Selâm ediyorum. Lütfü, Rüşdü, Hâfız Ahmed, Sezai Efendilere Selâm ediyoruz. Âhîret hemşireme de Dua ediyorum. Senin bu defaki Mektubun bir parçası Mektubat içine dercedildi.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

بِسْمِهِ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Siddık Kardeşim Ve Hizmet-i Kur'âniyede Hakikathı Bir Arkadaşım Re'fet Bey!

Bu defa istinsah ettiğiniz Risaleler çok güzel olmuştur. Senin Gayret ve Samimiyet ve Ciddiyetini bana gösterdiler ve Re'fet tenbel değildir, isbat ettiler. Onları tashih edip göndermişim. Sonra işittim ki, getiren adam İslâmköyü'nde bırakmış. Otuzbirinci Mektub'un Üçüncü, Dördüncü Lem'alarını yazmağa vakit bulamadım. Korkuyorum ki onların da **إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ** Sırrı gibi, mevsimi geçerek sonra güzel yazılmamış olsun. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** sizlerin iştiyakı beni çalıştıracak. Fakat bu Şuhur-u Selâse çok kıymetdardır; Leyle-i Kadr'in Sırrıyla seksen sene bir ömrü kazandıracak bir vakitte, en iyi, en efdal şeylerle meşgul olmak lâzım geliyor. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Kur'ân'a aid mesaille iştilgal, bir nevi manevî mütefekkirane Kur'ân okumak hükmündedir. Hem İbadet, hem İlim, hem Marifet, hem Tefekkür, hem Kıraat-ı Kur'ân manaları Risalelerin istinsah ve mütalaalarında vardır itikadındayız. Zâten bu ciheti siz takdir etmişsiniz.

Mu'cizat-ı Ahmediye'yi sizin için yazdırdım, tekmil oldu. Fakat başka bir Nüsha ona göre yazdırmak lâzım olduğu için muvakkaten burada kalacak. Senin Mektubunda Hâfız Sezai bizimle ciddî alâkadar olduğunu gösteriyor. Ben bir zaman idi, Ağros'lu Zekâi gibi samimî, harareti Isparta'da yeni bir Kardeşimiz bulunacak, vicdanen hissediyordum. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bu Sezai, o olacak. Ben onu işittiğim vakit, hissettiğim şahıs tevehhüm ettim. Eğer tasavvurum gibi ise zâten iyi, olmasa öyle olmağa çalışsın. Eğer Zekâi nasıl adamdır merak ederse, Yirmiyedinci Mektub'un fıkralarında Zekâi'nin mahiyetini ve ne derece samimî olduğunu gösterir fıkraları var, baksın.

Kayınpederin Hacı İbrahim Efendi'ye çok Selâm ediyorum. O Zâtı ciddî bir Âhret Kardeşi telakki etmişim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** senin bu yeni gayret ve sa'yinden o da hissedardır.

Bedreddin'in küçüklüğüyle beraber, büyük Talebeler dairesine dâhil etmişim. O, küçüklerin büyüğüdür. Ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Cenab-ı Hak onun emsalini çoğaltsın. Bedreddin'in vâlidesine Dua ediyorum. Elbette Bedreddin'in hüsn-ü terbiyesinde en mühim hisse onundur. Çünkü, onun en birinci Üstadı odur.

Bekir Ağa, Lütfü Efendi, Hâfız Ahmed, Sezai gibi Kardeşlere Selâm ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

***

**بِسْمِ مَنْ تَسَبَّحُ لَهُ السَّمَوَاتُ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا
يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ**

Aziz, Sıddık Kardeşim!

Evvelâ: Bu yeni hâdisenin mahiyetini merak etmişsiniz, oraya gelen iki uzun Mektub mahiyetini gösteriyor.

وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ مَنَعَ مَسَاجِدَ اللَّهِ أَنْ يُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ Âyeti o

hâdiseye sebebiyet verenlerin başına sâika gibi iniyor ve inecek. Fakat biz acûlüz. Her şeyin bir vakt-i muayyenesi var.

فَضْرِبَ بَيْنَهُمْ سُورٍ لَهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِنْ قِبَلِهِ الْعَذَابُ

Âyetine mâsadak olarak bu hâdiseye bize karşı Vech-i Merhametle bakıyor. Mülhidlere karşı olan vecih, Azab ve Kahr ile nazar ediyor. Her ne ise...Cennet ucuz olmadığı gibi, Cehennem de lüzumsuz değildir.

Sâniyen: Bedreddin'i burada dinlemek arzu ediyordum, vakit müsaade etmedi. Ben manen orada hayalen dinliyorum. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** evlâdlık mertebesinden Talebelik mertebesine gidiyor.

Sâlisen: Benim kendi hattımla Mektub istiyorsun. Bir dudaksız adama, lâmbayı üfle söndür demişler. Demiş, en zahmetli işi bana gösteriyorsunuz, yapmayacağım.

Belî, Cenab-ı Hak bana Hüsn-ü Hat vermemiş, hem bir satır yazmak bana büyük bir iş gibi usanç veriyor. Eskiden beri diyordum: Ya Rabbi! Ben o kadar muhtaç iken ve nazmı severken, bu iki Nimet bana verilmedi, diye teşekki değil, tefekkür ediyordum. Sonra bana kat'î tebeyyün etti ki, şiir ve hat bana verilmemekte, büyük bir İhsan imiş.

Hem o hatt'a ihtiyacımı sizin gibi Kalem Kahramanlarının muavenetleri temin ediyor. Hatt bilse idim, Hatt'a itimad edip, mesail Ruhta kararlayarak nakşedilmeyecekti. Eskiden hangi İlme başladım, hattım olmadığı için Ruhuma yazardım. Fevkalâde bir meleke İhsan edildi.

Şiir ise çendan kıymetdar, şirin bir vasıta-yı ifadedir. Fakat şiirde hayal hükmettiği için Hakikata karışır, Hakikatların suretini değiştirir. Bazan Hakikat birbirine geçer. Hâlis Hak ve Mahz-ı Hakikat olan Kur'ân-ı Hakîm'in Hizmetinde istikbalde bulunacağımız mukadder olduğundan, Kader-i İlahî bir İnyet olarak bize şiir kapısını açmadı.

وَمَا عَلَّمْنَاهُ الشِّعْرَ   Sırrı buna bakar. İşte kendi hattıma mukabil, sana

iki nükte söyledim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** başka bir vakit senin hatrın için büyük

zahmet çekip birkaç satır yazacağım. Galib Bey'in iki eli var; sağ elini bana vermiş, benim hesabıma yazıyor, sol eli de kendine kalmış. Bu Mektub o iki el ile yazılmıştır. Hazır Mes'ud, Galib ve Süleyman Efendiler, Mustafa Çavuş, Abdullah Çavuş Selâm ediyorlar. Ben de başta Husrev, Bekir Bey umum Kardeşlerimize Selâm ediyorum. Bilhassa kayınpederiniz Hacı İbrahim Bey'e ve muhtereme hemşireme ve mübarek Bedreddin'e çok Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

Aziz, Sıddık, Müdakkik Âhiret Kardeşim, Hizmet-i Kur'âniyede Arkadaşım!

Evvelâ: Mektubunuzda, benim her Mektubumun başında

وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

yazılmasının Hikmetini soruyorsunuz. Bunun Hikmeti şudur ki: Kur'ân-ı Hakîm'in Hazain-i Kudsiyesine, bana açılan en birinci kapı O olduğudur. En evvel Hakaik-i Âliye-i Kur'âniyeden, şu Âyetin Hakikatı bana zahir olmuş ve ekser Risalelerde, O Hakikat sereyan etmiştir.

Hem bir Hikmeti şudur ki; itimad ettiğim mühim Üstadlarımın Mektublarının başlarında istimal etmeleridir.

Hem Mektubunuzda "yedi kebar"i soruyorsunuz. Kebar çoktur, fakat ekber-ül kebar ve mubikat-ı seb'a tabir edilen günahlar yedidir: "Katl, zina, şarab, ukuk-u vâlideyn (yani kat'-ı sila-yı rahm), kumar, yalancı şahadetlik, Dine zarar verecek bid'alara tarafdar olmak"tır.

Sâniyen: Bu yaz mevsiminde Hakaik-i Kur'âniyeye nisbeten, meyveler hükmünde Tevafukata dair, Hurufat-ı Kur'âniyenin Nüktelerini beyan ediyorduk. Şimdi mevsim değişmiş, Huruftan ziyade Hakaika ihtiyaç vardır. Gelecek yazı kadar muvakkaten o kapıyı ihtiyarımızla çalmayacağız. Fakat o Hurufa aid Beyanat ne derece Hak olduğunu, Mevlâna Câmî'nin Divanıyla Kardeşlerimle tefe'ül ettik. Dedik: Ya Câmî! Bu Hurufat-ı Kur'âniyeye dair beyan ettiğimiz nüktelere ne dersin? Bir Fatiha okuyup falı açtık. İşte başta fal şu geldi:

جَامِي أَوْ خَطِّ خُوشِشِ پَاكَ مَكْنُ لَوْحِ ضَمِيرُ

كَيْنُ نَهَ حَرْفِيَسْتِ كِهَ أَوْ صَفْحَهٗ إِدْرَاكُ رَوْدُ

Yani, "Bu Huruf öyle Harf değildir ki, Akıl ve İdrak sahifesinden gitsin. Öyle Kudsi Harf, öyle güzel şirin Hatt, daima Kalbimin sahifelerinde yazılmalı, silinmemeli." Acibdir ki, bütün Divanında bu fala

benzer mealde yazı göremedik. Demek bu fal, Hazret-i Câmî'nin Kerametinden bir nebze oldu.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
S a i d

* * *

Mu'cizat-ı Ahmediye'yi (A.S.M.), sana güzel ve Tevafuklu bir tarzda yazdırdım. Husrev Kerametli Kalemikle, bana yazdığı gayet kıymetdar bir Nüşhayı, aynen ve tam tamına muvafık gelmek şartıyla size yazdırıldı, yakında göndereceğim. Yanınızda yeni yazılan İ'caz-ı Kur'âniye gibi, bana bir Nüşha lâzımdır. Fakat Hâfız'ın Kalemî oradaki mevcut Tevafuku tamamen muhafaza edememiş. Tevafukçu Husrev'in Taht-ı Nezaretinde, mabeyninizde taksim edip, bana yadigâr bir İ'caz-ı Kur'ânî'yi müştereken yazsanız çok iyi olur.

* * *

(14 Şevval 1352, Kânun-u sâni 1934) (*)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik Âhîret Kardeşim Ve Mütefekkir Ve Hakikatlı Arkadaşım Re'fet Bey!

Evvelâ: Mektubunuzda Risale-i Nur'un mizanlarını her okudukça, daha ziyade istifade ettiğinizi yazıyorsunuz. Evet Kardeşim, o Risaleler Kur'ândan alındığı için kut ve gıda hükmündedir.

Her gün ihtiyaç gıdaya hissedildiği gibi, her vakit bu Gıda-yı Ruhanîye ihtiyaç hissedilir. Senin gibi Ruhî inkişaf edip, Kalbi intibaha gelen zâtlar okumaktan usanmaz. Bu Kur'ânî Risaleler, sair Risaleler gibi tefekküh nev'inden değil ki, usanç versin. Belki tagaddidir.

Sâniyen: Gavs-ı A'zam gibi, memattan sonra Hayat-ı Hızırıyeye yakın bir nevi hayata mazhar olan Evliyalar vardır. Gavs'ın hususî İsm-i A'zamı "Ya Hayy" olduğu Sırrıyla, sair ehl-i kuburdan fazla

-----

(*): Re'fet Bey'e vürud tarihidir.

Hayata mazhar olduğu gibi, gayet meşhur Maruf-u Kerhî denilen bir Kutb-u A'zam ve Şeyh Hayat-ül Harranî denilen bir Kutb-u Azîm, Hazret-i Gavs'tan sonra mematları Hayatları gibidir. Beyn-el Evliya meşhur olmuştur.

Sâlisen: Tenekeci Mehmed Efendi'nin Hıfz-ı Kur'ân'a çalışmak niyeti çok mübarektir. Cenab-ı Hak onu muvaffak etsin. Elimizden geldiği kadar Dua ile yardım edeceğiz. Kur'ân-ı Azîmüşşan'ın herbir Harfinin ekalli on Hasene olmakla beraber; tekerrür ettikçe ve Mübarek Vakitlere rast geldikçe ve Melek ve sair zîşuur Ruhanîler Kıraatını dinledikçe herbir Harfî öyle bir çekirdek olur ki, Hasenat cihetinden öyle bir manevî sünbül teşekkül eder ki; o sünbülün taneleri, tekellüm vaktinde ağızdan çıkan bir Kelimenin havanın dalgalarının âyinelerinde temessül eden milyonlarca o Kelime gibi Kelimelerin adedine belki müsavi gelir. Böyle herbir Harfî bir Hazine-i Ebediyenin bir anahtarı olabilir bir Kudsî Kelâmı Kalbinde yazmak, ne kadar mukaddes bir Hizmet olduğu aşikârdır. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Bedreddin çoklara bir hüsn-ü misal olacaktır, daha çoklarını Hıfz-ı Kur'ân'a sevkedecektir.

Başta Bedreddin, kayınpederin Hacı İbrahim ve Âhret hemşirem olarak İhvanınızın Bayramını tebrik ve Selâm ve Dua ediyorum. Babacan orada ise ona çok Selâm ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

***

(5 Şubat 1934)

بِاسْمِهِ **وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik, Müştak Kardeşim Re'fet Bey!

Sen benimle ne kadar konuşmayı arzu ediyorsan, belki ondan ziyade ben arzu ediyorum. Fakat maatteessüf müteaddid esbab tahtında sıkıntılı bir vaziyetteyim. Hattâ bir – iki saatte bulduğum bir

fırsat, yedi-sekiz Mektubu yazmaya çalışıyorum. Arasına benim yanıma gelen Galib dahi men'edildi. Yalnız bîçare Şamlı kaldı, o da her vakit gelemiyor.

Hem bu yılanları yaralandırıp bize canavarcasına saldırıyorlar. Her fırsattan sıkıntı vermeye çalışıyorlar. Zâten ben meb'uslardan hayır beklemiyordum. Bunlara iliştiler, kaldırmadılar, bütün bütün düşman ettiler. İşte maatteessüf bunlar dünyayı hatırıma getirdikleri için, Tulûat-ı Kalbiye tevakkuf ediyor. Başlarını yesin, bu ehl-i dünyanın dünyasını düşünmek bana zehir oluyor. Ben dünyanıza karışmıyorum, buna mukabil o pis dünyanızı bana düşündürmeyiniz, dediğim halde olamıyor. Ben de Cenab-ı Hakk'a niyaz ettim ki; bana kuvvetli bir sabır, bir tecrid-i zihin ihsan etsin ki, düşünmeyeyim. **لِلَّهِ الْحَمْدُ** Kalbime bu

Esas geldi ki: "Bu Hizmet-i Kur'âniyede başa ne gelirse gelsin, hattâ her günde birer başım olsa da kesilse, yine o Hizmetin Kudsiyetindeki Lezzet-i Ruhaniye mukabil geliyor ve kâfidir" diye kemal-i teslim ile Kazaya Rıza, Kadere Teslim ve Cenab-ı Hakk'a Tefviz-i Umûr Düsturunu rehber ittihaz ettim.

Nuh'a yazdığım gibi size de diyorum ki: Eskide bir zât, haksız bir mesleği hak zannederek, ondan aldığı bir Muhabbet ile, diri iken derisinin soyulduğuna tahammül ederek, kahramanane bir tavır gösterdiği gibi, acaba Ayn-ı Hak ve Mahz-ı Hakikat ve bütün Envâr-ı Hakaikın menba' ve madeni olan Hakikat-ı Kur'âniyeye Hizmetimizdeki Kudsî Lezzet, bu mülhidlerin muvakkat, ehemmiyetsiz iz'açlarına ve Kalbimizde açtıkları yaralara tiryak ve merhem olamaz mı? Elbette olur ve olmuş ve oluyor.

Sâniyen: Yemen imamı olan Zeydîler Seyyidi hakkındaki sualiniz Hakikaten ehemmiyetli ve yümünlüdür. Fakat meymenetsiz bir zamana rastgeldi. Hem zihnim kapalı, hem hal müsaid değil, hem ve hem... Yalnız bu kadar var ki, meşhur "İmam-ı Zeyd" Sâdat-ı Azîmeden ve Eimme-i Âl-i Beyt'tendir. Ve müfrit şîaları reddeden ve

إِذْهَبُوا أَنْتُمْ الرَّوَافِضُ deyip Hazret-i Ebu Bekir ve Hazret-i Ömer'den

teberriyi kabul etmeyen ve o iki Halife-i Zîşanı hürmet edip kabul eden bir zâttır. Onun etba'ları, şîaların en mu'tedili ve en Sünnîsidir. Bunlar hem Ehl-i İnsaf ve hem çabuk Hakkı kabul eder bir taifedir. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

vehhabîlerin tahribatını tamire sebep oldukları

gibi Ehl-i Sünnet ve Cemaat'tan Zeydîlerin inhırafları dahi İstikamet kesbedip, Ehl-i Sünnet'e iltihak edip imtizaç edecekler. Bu Âhîrzaman çok çalkalanıyor, bu Fitne-i Âhîrzaman acib şeyler doğuracağını ihsas ediyor.

Risalelerle alâkadar arkadaşlara Selâm ve Bedreddin ve hemşireme ve Hacı İbrahim'e Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

***

(15 Şubat 1934)

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Dikkatli Kardeşim Re'fet Bey!

Evvelâ: Onuncu Söz'ün Birinci İşareti'nin âhîrinde, "Evet, bir şeyden her şeyi yapmak ve her şeyi bir tek şey yapmak her şeyin Hâlıkına has bir iştir." Şu cümle hem Yirmiikinci Söz'ün Lem'alarında, hem Otuzüçüncü Mektub'un Pencerelelerinde, hem Yirminci Mektub'un onbir Kelimelerinde izah ve isbat edilmiştir. Buradaki külliyyet nisbî ve örfîdir. "Bir şeyden her şeyi yapmak"taki murad, bütün dünyanın mevcudatını bir şeyden yapmak ve İcad etmek değildir. Belki ondaki murad; bir şeyden yani bir katre sudan, bir insanın, bir hayvanın her şeyini, her eczasını, herbir cihazatını halkediyor ve bir şey olan topraktan nebatat ve hayvanatın herbir şeylerini ondan halkeder demektir. Hem "her şeyi bir tek şey yapmak" cümlesindeki külliyyet mukayyedir, nisbîdir. Yani insanın yediği her nev' taamdan, o insanda basit bir cild ve bir kan ve bir et ve hâkeza...

Elhasıl: Bu külliyyetten maksad odur ki; bir şeyi çok muhtelif eşyaya çevirmek ve birçok muhtelif eşyayı da bir tek şey yapmak, ancak Hâlık-ı Küll-i Şey'e mahsustur.

Sâniyen: Minhac-üs Sünne'yi kendi hattınla yazdığına çok memnun oldum. Senin Kalemin merhum Abdurrahman'ın Kalemi gibi bana şirin geliyor.

Sâlisen: Tenekeci Mehmed Efendi'nin hıfza başlaması mübarektir. Allah muvaffak etsin. Biz ona Dua ile yardım ediyoruz. O da okudukça bize Dua ile yardım etsin. Bedreddin'e ve vâlidesine ve ceddine Dua ediyorum. Sezai Bey benim nazarımda Isparta'nın bir Zekâî'sidir. Ben de onu görmek istiyorum. Fakat şimdi maddeten, manen kıştır. Zâten sizlere demiştim ki; Said'in şahsının ehemmiyeti yoktur ki, sohbetine arzu edilsin. Üstadınız olan Said ise, her bir Risaleyi açtıkça onunla sohbet edersiniz. Âhiret Kardeşiniz olan Said ise, her sabah akşam Dergâh-ı İlahîde Dua vasıtasıyla sizinle beraberdir. Sezai Bey, Üstadını, Kardeşini istediği vakit görebilir.

تَسْمَعُ بِالْمَعْيَدِيِّ خَيْرٌ مِنْ أَنْ تَرَاهُ Kaidesiyle işitmesi görmekten çok evlâ olan Şahs-ı Said'i görenler bazı pişman olur, keşki görmeseydim der. Bu, davula benziyor; uzaktan sesi iyi geliyor, yakında boş görünüyor.

Başta Husrev, Bekir Bey, Rüşdü, Hâfız Ahmed, Sezai, Keçeci Şeyh Mustafa, Tenekeci Mehmed Efendi gibi Has Kardeşlerinize Selâm ve Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

S a i d N u r s î

* * *

بِاسْمِهِ **وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz Kardeşim Re'fet Bey!

Bu sabah Namazdan sonra başımı çevirdim, Re'fet Bey'i gördüm zannettim. Geceleyin bir torba bal ve içinde dolu altun, mübarek bir Talebeme veriyordum. Arkamdaki zât demek Re'fet Bey'in Kalb ve Ruhunu taşıyor. Hem Dellâlı olduğum Hazinenin en kıymetdar, en tatlı şeyi bizim vasıtamızla satın almak istiyor. Sonra gördüm ki, senin ikinci bir Nüşandır (yani Seyranî'dir).

O rü'yada ikiniz hissedarsınız, paylaşırsınız, her ne ise... Sizin bu defa yazdığımız Söz ziyade hoşuma gittiği için, evvelce sana dediğim

gibi, başka hatlara nisbeten senin hattın gözüme eski dost görüldüğünün Sırrını anladım ki, merhum biraderzadem Abdurrahman'ın Hattına benziyor. Bu Hat kendini göstermeli. İştihakın oldukça böyle intihab ettiğin Risaleleri yazsanız mübarek olur.

Hulusi, Abdurrahman'ın yerine çendan geçmiş. Şu yazı müşabeheti bana müjde ediyor ki, bir Abdurrahman Re'fet'ten de çıkacak. Mürekkep hakkında düşündüğün iyidir. Elde gezecek, güzel olmak şartıyla sabit olsun. Kendinize yazdığınız parlak olsun. Çünkü mütalaaya iştihak ve iştihayı açar.

Yeni Sözler ile alâkadarlık edenlere, evvelki üç Hâfız ile mutaf Hâfız Mahmud Efendi'ye Selâm, hem Dua ediyorum. Sebat etsinler; onları Kardeş dairesine dâhil etmişim, Talebe dairesine girmeye çalışsınlar. Siz kimi intihab etseniz benim de kabulümdür. Hoca İsmail Hakkı Efendi'ye çok Selâm ve Dua ediyorum. Madem az adam ile konuşan İşarat-ül İ'caz onunla hayli konuşmuş, ben de o zâtı

عَلَى الرَّأْسِ وَالْعَيْنِ kabul ediyorum. İşarat-ül İ'caz ile iktifa etmesin.

İşarat-ül İ'cazı tefsir eden ve Hakaikımı aydınlattıran ve göz görür derecesinde gösteren Sözler'i, Mektublar'ı okusun. Hususan Yirmibeşinci, Yirmialtıncı Sözler'i, Yirminci ve Otuzüçüncü Mektubları gibi intihab ettiği Risaleleri de okusun. Başta Bekir ve Husrev Kardeşlerime Selâm ve Dua ederim ve Dualarını isterim.

Vehhabî mes'elesi dünkü gün elime geçti. Baktım, sana göndermek Ruhum istedi. Başka bir surette Re'fet kendi geldi, kendi Kitabını kendine götürdü.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Said Nursî

Senin ve Husrev'in yazıları beni hiç yormuyor. Çünkü yanlışları azdır. Fakat başkalar, bir defa kendileri tashih etmeden bana geliyor. Hâfızama itimad edip, yalnız tashih edip yoruluyorum. Sairlerin yazdıklarını sizler mukabele edip, ba'dehu bana gönderseniz daha iyi olur.

بِاسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Gayyur, Ciddî Kardeşlerim Re'fet Bey, Husrev Efendi!

Sizler çokların medar-ı intibahı oldunuz ve hüsn-ü misal oldunuz.

السَّبِّبُ كَالْفَاعِلِ سırrınca vasıtanızla ve size iktida ile Hizmet-i Kur'âniyeye girenlerin kazandıkları Hasenatın bir misli, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**

Sahife-i A'malinize geçer. Bu defaki, isimlerini yazdığımız Hâfız Bekir, Hâfız Tahir, Hâfız Şükrü Efendileri Kardeş kabul ettim. Talebe olmağa da çalışsınlar, Selâmımı onlara tebliğ ediniz. Size bu defa Avam-ı Mü'minîn hakkındaki Keramete benzer işler nev'inden ve Ma'venet-i İlahiye tesmiye edilen iki cüz'î hâdiseyi söyleyeceğim:

Birincisi: Bir-iki arkadaşımız Ondokuzuncu Mektub'u yazmışlar. Birisinin dördüncü Cüz'ünde Salavat-ı Şerife iki-üç sahife müstesna üç-dört Salavattan başka bütün Salavatlar birbirine bakıyor. Ben de hayrette kalarak işaretler koydum. Diğerinde ikinci, üçüncü Cüz'ünde beş-altı sahife müstesna, bütün sahifelerde Salavatları birbirine müvazi, birbirine bakıyor, işaretler vaz'ettim. Kime gösterdim, hayrette kaldı. Görenler müttefikan karar verdiler ki, umum Sözler'de manevî İ'caz-ı Kur'ân'ın bir Şuâi in'ikas ettiği gibi, Ondokuzuncu Mektub'dan bilhassa Mu'cizat-ı Ahmediye'nin bir nev' Şuâi Salavat-ı Şerife suretinde in'ikas etmiştir. Hem görenler karar verdiler ki, Sözler'e mahsus bilhassa Ondokuzuncu Mektub'a has bir Tarz-ı Hatt var. Eğer o tarz Hatt'a tevfikan yazılsa, çok garib Letafetler görünecektir. Her vakit musırrane, her yazana "seyrek ve güzel yazınız" derdim. Şimdi anlaşılıyor ki, o manevî has Hattı tavsiye etmek için, İntak-ı Hak kabilinden bana söylettiriliyordu. Şu Hakikatı ve manevî Tarz-ı Hatt'a en yakın, Küçük Hâfız Zühdü'nün ve Eşref'in ve Kuleönlü Mustafa'nındır ki, o muvafakat, müvazenet onların Hattında daha ziyade görünüyor. Her vakit ben görüyordum, dikkatli yazanlarda bazı bir satır atlıyor, bir Kelime yanlış yazmayan bir satır yanlış yazıyordu. Meğerse, Sözler'deki fevkalâde bir Letafetin eseri olarak Tevafukat atlattırıyor.

İkinci hâdiseyi yazmağa kâğıdımız müsaid olmadığından kestim.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

S a i d N u r s î

* * *

Re'fet Bey!

Senin çok antika iki Mu'cize-i Kudret, müzehanemi tezyin etti. Âdi zannettiğimiz şeylerde, ne kadar hârikulâde işler bulunduğunu ihtar ediyorlar. Şu Ondokuzuncu Mektub'da ikinci, üçüncü Cüz'ünde Salavat-ı Şerifenin her sahifede birbirine bakması tesadüf işi olamaz. Çünkü tesadüf, onda bir Tevafuk eder. Bu ise onda dokuz Tevafuk var.

Demek ne şuursuz tesadüfün işi ve ne de benim ve ne de Kâtiblerin düşünüşüdür. Çünkü ben yeni anlıyorum, Kâtibler benden sonra anladılar. Demek Gaybî bir Kasd ve İrade ile, umum Sözler'de ve bilhassa Ondokuzuncu Mektub'daki Salavat-ı Şerifede hârîka bir Letafeti irade etmiş. O Tevafukat ise, Gaybî bir Kasd ile dercedilen bir Belâgat ve Letafetin Tereşşuhatıdır.

S a i d N u r s î

* * *

(11 Nisan 1934 Çarşamba)

بِسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik, Meraklı Kardeşim Re'fet Bey!

Namınıza yazılan Onikinci Lem'anın izaha muhtaç noktalarının izahına şimdilik ihtiyaç yoktur. Asıl maksad, Âyâta gelen evhamın def'ine kifayettir. Ve bu nokta-i nazarda kâfi derecede herkes fehmeder. Her Risalede herkesin hissesi var, fakat herkes her şeyini bilmek lâzım değildir. Mirkat-üs Sünnet ve vahdet-ül vücuda dair iki Risaleyi nasıl buldunuz? Elbette kıymetşinas nazarın onları takdir etmiş.

Bu defaki sualinizin iki ciheti var: Biri; Sırr-ı Âl-i Abâ ciheti ki, o Sırdır. Ben o Sırrın Ehli değilim ki, cevap vereyim, yahut herbir Sırrın izharı kaleme gelmez. Çünkü Hakikat-ı Muhammediyenin bir Cilvesi, o Âl-i Abâ'da tezahür ediyor. İkinci cihet-i zahirîsi ise zahirdir. Ezcümle: Sahih-i Müslim'de Ümm-ül Mü'minîn Âişe-i Sıddıka (R.A.)'dan mervîdir ki, demiş:

خَرَجَ النَّبِيُّ غَدَاةَ غَدٍ وَعَلَيْهِ مِرْطٌ مَرَجَلٌ مِنْ شَعْرِ أَسْوَدَ فَجَاءَ الْحَسَنُ
فَادْخَلَهُ فِيهِ ثُمَّ جَاءَ الْحُسَيْنُ فَادْخَلَهُ ثُمَّ جَاءَتْ فَاطِمَةُ فَادْخَلَهَا ثُمَّ جَاءَ عَلِيُّ
فَادْخَلَهُ ثُمَّ قَالَ: إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ
وَيُطَهِّرَكُمُ تَطْهِيرًا

İşte bu Hadîs-i Şerif gibi, Kütüb-ü Sitte-i Sahiha'da bu mealde kesretli Hadîsler vardır ki Âl-i Abâ'yı gösterir. Bir Zât def'-i beliyyat

için istişfa' *اِسْتِشْفَاءٌ* ve istişfa' *اِسْتِشْفَاعٌ* için böyle demiş:

لِي خَمْسَةٌ أَطْفِي بِهَا نَارَ الْوَبَاءِ الْخَاطِمَةِ
الْمُصْطَفَى وَالْمُرْتَضَى وَابْنَاهُمَا وَالْفَاطِمَةَ

Gücenme, şimdilik bu kadar. Senin Mektubunda isimleri zikredilen herbirlerine ayrı ayrı Selâm ve Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

أَعُوذُ Sırrına dair yazılan Onüçüncü Lem'anın yedi İşaretini gönderdim. Bakarsınız, izahı değil noksanı varsa bildiriniz.

* * *

(9 Mayıs 1934 Çarşamba)

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik Kardeşim Re'fet Bey!

Evvelâ: Nevzad-ı Mübarekin dünyaya gelmesini, sizin için bir fâl-i hayr olarak tebrik ediyorum. İnşâallah **وَلَيْسَ الذِّكْرُ كَالْأُنْثَى**

Sırrına mazhar olacak. Âsım Bey gibi senin de bir kız evlâdı dünyaya gelmesi, meşrebimizde en mühim esas şefkat olduğu cihetiyle ve şefkat kahramanları kızlar olduğundan ve en sevimli mahluk bulunduğundan, daha ziyade tebrike şâyansınız. Zannederim, bu zamanda erkek çocukların tehlikesi daha çok. Cenab-ı Hak onu sizlere medar-ı teselli ve ünsiyet ve evinize küçük bir Melaike hükmüne getirsin. "Rengi gül" ismi yerine "Zeyneb" olsa daha münasibdir.

Sâniyen: Hikmet-ül İstiaze'nin, Besmele-i Şerifenin Sırlarına dair senin ve Şerif Efendi'nin ifadeleriniz kısadır. Tenkid mi, takdir mi anlaşılıyor. Zâten mükerreren demiştim: Herkes her Risalenin her mes'elesini anlamasına muhtaç değil. Ne kadar anlarsa kâfidir.

Sâlisen: Âlem-i Misal, Âlem-i Ervahla Âlem-i Şehadet ortasında bir Berzah'tır. Her ikisine birer vecihle benzer. Bir yüzü ona bakar, bir yüzü de diğerine bakar. Meselâ: Âyinedeki senin misalin sureten senin cisminde benzer. Maddeten senin Ruhun gibi latiftir. O Âlem-i Misal;

Âlem-i Ervah, Âlem-i Şehadet kadar vücudu kat'îdir. (**Haşiye**) Acaib ve garaibin Meşheridir, Ehl-i Velayetin tenezzühgâhıdır.

Küçük bir Âlem olan insanda kuvve-i hayaliye olduğu gibi, büyük bir insan olan Âlemde dahi bir Âlem-i Misal var ki; o vazifeyi görüyor ve Hakikatlıdır. Kuvve-i hâfıza Levh-i Mahfuz'dan haber verdiği gibi, kuvve-i hayaliye dahi Âlem-i Misalden haber verir.

Başta Husrev, Bekir Bey, Rüşdü, Lütfü, Hâfız Ahmed, Sezai, üç Hoca, üç Mehmed, hanenizdeki üç masum ve kayınpederin olarak oradaki Kardeşlerimize Selâm ve Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

***

(30 Mayıs 1934 Çarşamba)

بِسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik, Meraklı Kardeşim Re'fet Bey!

Senin bende bir Üstadın, bir Kardeşin, bir dostun var. Üstadını her Risale içinde görüp, görüşürsün. Kardeşini sabah akşam Dergâh-ı İlahîde manen ve hayalen o, seni Dua ile gördüğü gibi, sen de onu o suretle görebilirsin. Bendeki dostunu görebilmek için, buraya gelmekle zahmet çekme. Çünkü o dostun ziyarete liyakatı yoktur. O bir, siz çoksunuz. **İِنْ شَاءَ اللَّهُ** o gelir, sizi orada ziyaret eder.

وَلَيْسَ الذِّكْرُ كَالْأُنْثَى Âyetine dair şimdi cevap vermeye vaktim müsaid değil. Sıhhatını bilmiyorum, fakat Rivayet ediliyor ki: Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm ferman etmiş ki: "Oğlan çocuğunu

-----
(**Haşiye**): Bence Âlem-i Misalin vücudu meşhuddur. Âlem-i Şehadet gibi tahakkuku bedihîdir. Hattâ Rü'ya-yı Sadıka ve Keşf-i Sadık ve şeffaf şeylerdeki temessülât, bu Âlemde o Âleme karşı açılan üç penceredir. Avama ve herkese o Âlemin bazı köşelerini gösterir.

seviniz." Demişler: "Kızları ne için istisna ettin?" Ferman etmiş ki: "Kızlar kendi kendini sevdirebilirler, onlar fitraten sevimlidirler." Evet kız, şefkat ve cemalin mazharı olduğundan, erkek çocuğundan daha ziyade sevilir. Bahusus bu zamanda ebeveyn hakkında kızlar daha mübarektir. Çünkü tehlike-i diniyeye çok maruz olmuyorlar.

İkinci sualin: İbrahim Hakkı, "Cû' İsm-i A'zamdır" demesinin muradını bilmiyorum. Zahiren manasıdır, belki de yanlış. Fakat İsm-i Rahman madem çoklara nisbeten İsm-i A'zam vazifesini görüyor. Manevî ve maddî cû' ve açlık, o İsm-i A'zamin vesile-i vusulü olduğuna işareten mecazî olarak Cû' İsm-i A'zamdır, yani bir İsm-i A'zama bir vesiledir, denilebilir.

Mübarek hanenizdeki masumlara Dua ve Ders arkadaşlarına umumen Selâm ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

***

(20 Haziran 1934 Çarşamba)

بِاسْمِهِ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Meraklı Kardeşim Re'fet Bey!

Mektubunda Letaif-i Aşere'yi soruyorsun. Şimdi Tarîkatı Ders vermek zamanında olmadığım için, Tarîk-ı Nakşî Muhakkiklerinin Letaif-i Aşere'ye dair eserleri var. Şimdilik Vazifemiz ise, İstihrac-ı Esrar olduğundan, mevcut mesaili nakl değildir. Gücenme, tafsilât veremiyorum. Yalnız bu kadar derim ki: Letaif-i Aşere; İmam-ı Rabbanî Kalb, Ruh, Sırr, Hafî, Ahfâ, insanda anasır-ı erbaanın herbir unsurdan o unsura münasib bir Latife-i İnsaniye tabir ederek, Seyr ü Sülûkta her mertebede bir Latifenin terakkiyatı ve ahvalinden icmalen bahsetmiştir.

Ben kendimce görüyorum ki, insanın Mahiyet-i Câmiasında ve İstidad-ı Hayatiyesinde çok letaif var. Onlardan on tanesi iştihar etmiş. Hattâ Hükema ve Ülema-i Zahirî dahi o Letaif-i Aşerenin pencereleri

veyahut nûmuneleri olan Havass-ı Hamse-i Zahirî, Havass-ı Hamse-i Bâtına diye o Letaif-i Aşereyi başka bir surette Hikmetlerine esas tutmuşlar.

Hattâ avam ve Havas beyninde tearûf etmiş olan insanın letaif-i aşeresi, Ehl-i Tarîkın Letaif-i Aşeresi ile münasebetdardır. Meselâ vicdan, a'sab, hiss, Akıl, heva, kuvve-i şeheviye, kuvve-i gadabiye gibi letaifi Kalb, Ruh ve Sırra ilâve edilse Letaif-i Aşereyi başka bir surette gösterir. Daha bu Letaiften başka Saika, Şaika ve Hiss-i Kabl-el Vuku' gibi çok Letaif var. Bu mes'eleye dair Hakikat yazılsa çok uzun olur, vaktim de kısa olduğundan kısa kesmeye mecbur oldum.

Senin ikinci sualın olan, mana-yı ismî ile Mana-yı Harfînin bahsi ise; İlm-i Nahvin umum Kitapları başlarında o mes'ele izah edildiği gibi, İlm-i Hakikatın Sözler ve Mektubatlar namındaki Risalelerinde temsilâtla kâfi beyanat vardır. Senin gibi zeki ve müdakkik bir zâta karşı, fazla izahat fazla oluyor. Sen âyineye baksan, eğer âyineye şişe için bakarsan, şişeyi kasden görürsün, içinde Re'fet'e tebeî, dolayısıyla nazar ilişir. Eğer maksad, mübarek sîmanıza bakmak için âyineye baktın, sevimli Re'fet'i kasden görürsün. **فَتَبَارَكَ اللهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ** der-

sin. Âyine şişesi tebeî, dolayısıyla nazarın ilişir. İşte birinci surette âyine şişesi mana-yı ismîdir. Re'fet Mana-yı Harfî oluyor. İkinci surette âyine şişesi Mana-yı Harfîdir, yani kendi için ona bakılmıyor, başka mana için bakılır ki akistir. Akis mana-yı ismîdir.

Yani **دَلَّ عَلَى مَعْنَى فِي نَفْسِهِ** olan tarif-i isme bir cihette dâhildir. Ve âyine

ise **دَلَّ عَلَى مَعْنَى فِي غَيْرِهِ** olan Harfîn tarifine mâsadak olur.

Kâinat Nazar-ı Kur'ânî ile, bütün mevcudatı Huruftur, Mana-yı Harfiyle başkasının manasını ifade ediyorlar. Yani Esmasını, Sıfâtını bildiriyorlar. Ruhsuz felsefe ekseriya mana-yı ismiyle bakıyor, tabiat bataklığına saplanıyor. Her ne ise... Şimdi çok konuşmaya vaktim yoktur. Hattâ Fihristenin en kolay, en mühim, en âhir parçasını dahi yazamıyorum. Senin Ders arkadaşların, bilhassa Husrev, Bekir, Rüşdü, Lütfü, Şeyh Mustafa, Hâfız Ahmed,

Sezai, Mehmedler, Hocalara Selâm ve mübarek hanende mübarek masumlara Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

***

(27 Haziran 1934 Çarşamba)

بِاسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık ve ziyade Müteharri ve Müstefsisir Kardeşim Re'fet Bey!

Senin faik zekân ve dikkatin, sorduğun suallerin çoğuna cevap verebildiği için, muhtasar cevap veriyorum, gücenme. Seninle çendan konuşmak istiyorum, fakat vaktim müsaadesizdir. Müslim-i gayr-ı mü'min ve mü'min-i gayr-ı müslimin manası şudur ki: Bidayet-i Hürriyette İttihadçılar içine girmiş dinsizleri görüyordum ki; İslâmiyet ve Şeriat-ı Ahmediye, hayat-ı içtimaiye-i beşeriye ve bilhassa siyaset-i Osmaniye için, gayet nâfi' ve kıymetdar Desatir-i Âliye'yi câmi' olduğunu kabul edip, bütün kuvvetleriyle Şeriat-ı Ahmediyeye tarafdardı idiler. O noktada Müslüman, yani İltizam-ı Hak ve Hak tarafdardı oldukları halde Mü'min değildiler; demek müslim-i gayr-ı mü'min itlakına istihkak kesbediyordular. Şimdi ise frenk usûlünün ve medeniyet namı altında bid'atkârane ve şeriatşikenane cereyanlara tarafdardı olduğu halde; Allah'a, Âhirete, Peygamber'e İmanı da taşıyor ve kendini de Mü'min biliyor. Madem Hak ve Hakikat olan Şeriat-ı Ahmediyenin kavaninini iltizam etmiyor ve hakikî tarafgirlik etmiyor, gayr-ı müslim bir mü'min oluyor. İmansız İslâmiyet sebep-i necat olmadığı gibi, bilerek İslâmiyetsiz İman dahi dayanamıyor, belki necat veremiyor, denilebilir.

İkinci sualiniz: Ecel-i mübrem ile muallak, malûmunuz olan tabir-i diğerle ecel-i müsemma ve ecel-i kaza tabir edilir.

Üçüncü sualiniz ki; Sözler otuzüç, Mektubat otuzüç, Pencereler otuzüç, mecmuu doksan dokuz olduğu gibi, Arabî Katre Risalesi'nin başında beyan edildiği üzere, en evvel bu fakir Kardeşinizin

harekât-ı fikriyesi Namazdan sonra otuzüç **سُبْحَانَ اللَّهِ** ve otuzüç **الْحَمْدُ لِلَّهِ** ve otuzüç **اللَّهُ أَكْبَرُ** deki meratibe göre doksandokuz Mücahedat-ı Fikriye ve Makamat-ı Ruhiedeki tezahürat ve doksandokuz Esmâ-yı Hüsnâ Cilvesine mazhariyet Sırlarını, hayal-meyal bir surette uzaktan uzağa hissedilmesindedir ki, bu otuzüç mübarek adedi ihtiyarım olmayarak çok Harekât-ı İlmiyemde ve Neşriyede hükmediyor. Başta senin Ders arkadaşların ve Hacı İbrahim olarak Kardeşlerimize Selâm ediyorum ve mübarek hanendeki masumlara Dua ediyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

Yirmiyedinci Mektub'un fıkraları içine dercetmek üzere Kardeşim Abdülmecid'in Hulusi Bey'e yazdığı Mektubun işaret olunan baş tarafı ile arkasındaki Re'fet Bey'in Mektubundan alınan fıkraları Husrev yazsın, sonra Hâfız Ali'ye göndersin.

* * *

(11 Temmuz 1934 Çarşamba)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ   **وَرَأَى مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ**
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik, Meraklı Kardeşim Re'fet Bey!

Sizin gibi hoş-sohbet bir Kardeşimi, haksız olarak sual sormamaya ve sükûta davet ediyordum. Çendan bu davette mazurum, belki mecburum. Çünkü bugün dört saat mütemadiyen Kâtibi bekledim ki, bir Mektub yazacağım, olmadı. Tâ ben yirmi dakikadaki mesafeye gittim. Bağ suyu başında bularak uykusuz yorgun buldum. Onu aldattım, az bir işim var dedim. Halbuki on dakika zannedip, iki

saat zarurî yazılar yazdırdım. Zâten kafam da yorgun ve istirahata muhtaçtır.

Fakat Re'fet gibi bir müştakı susturmanın cezası olarak bir tokat yedim. Senin bu hafta edeceğin kolay, latif sualine bedel; Senirkent'li arkadaşlarımız müz'îç, Eski Said'in kuvve-i hâfızasına havale edilecek acib sualleri sordular. Dedim kendi nefsim müstehak oldu, sen Re'fet'i dinlemedin, işte bunları dinle. Halbuki onlara cevap vermek lâzım geliyor; çünkü onlara, böyle mes'elelerde dinsizler ilişiyorlar Mecburî gayet muhtasar ve nâkıs ve kısa cevap yazdım, fakat yine Re'fet'in hatırı için yazdım. O cevabı, bundan evvel dört suale cevap ve Mugayyebat-ı Hamseye dair Sabri Efendi ve Hâfız Ali'nin suallerine dair kısa cevabı, Husrev ile beraber okuyunuz. Münasib görürseniz üçü birden, ya Onaltıncı Lem'a veya yazılmayan Ondördüncü Mektub makamına kaim edilsin. Hem yanlış var ise, tashih edersiniz. Çünkü, cevapların aslı Sünuhat olmakla beraber tafsilâtında fikrim karışarak yanlış edebilir.

Hâfız Ahmed Efendi Ondokuzuncu Mektub'u yazacaktı, acaba başladı mı? Ona çok Selâm ediyorum. Yazı Hizmeti ehemmiyetlidir, kaç cihette İbadettir. Senin mübarek hanenizdeki masumlara Dua ediyorum ve malûm Ders arkadaşlarına çok Selâm ediyorum. Keçeci Şeyh Mustafa Efendi bazı Risaleleri yazıyordu. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** böyle Kudsî Hizmete öyle mübarek zâtlar iştirak ederler. Ona da bilhassa Selâm ediyorum ve Duasını istiyorum. Hacı İbrahim Efendi ve Bedreddin'i, Re'fet'i tahattur ettikçe ekseriyetle onları hatırlıyorum. Onlara da bilhassa Selâm ediyorum.

Kardeşiniz
Said Nursî

***

بِاسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Müdakkik Kardeşim Re'fet Bey!

Sorduğun suale en kolay ve ruhsatlı cevap senin cevabındır. Mülteka Şerhi Damad'ın ve Merak-ul Felah ikisi demişler: İki Ramazan için bir keffaret kâfidir. Müteaddid vakıalara bir keffaret kifayet eder.

Çünkü tedahül vardır. Ve **هُوَ الصَّحِيحُ** demişler. Hakikat nokta-i nazarda bu mes'elede Azimet var, ruhsat var. Azimet

hali, kuvveti müsaid ise, her Ramazan için ayrı bir keffaret var. Fakat ruhsat ciheti, tedahül Sırrına binaen müteaddid Ramazan için bir keffaret farz, ayrı ayrı keffaret müstehab derecesinde kalır. Bu keffaretle mana-yı ukubetle mana-yı ibadet ikisi dahi münderic olduğu için, hem kerhen icbar edilmeyecek, hem tedahül eder.

Aziz Kardeşim! Fıkh-ül Ekber olan Esasat-ı İmaniye ile meşgul olduğumuz için, nakle ve Ehl-i İctihadın medarikine ve meâhizine bakan Dekaik-i Mesail-i Fer'iyye zihnim şimdilik ciddî müteveccih olamıyor. Zâten yanımda da Kitaplar olmadığı gibi, vaktim de yoktur ki, müracaat edeyim. Hem Ülema-yı İslâm o kadar tedkikat-ı sâibe yapmışlar ki, fûruata dair tedkikat-ı amîkaya ihtiyaçları kalmamış. Eğer hakikî ihtiyaç hissetseydim, böyle fûruata dair Müçtehid'in derin me'hazlerine gidip, bazı beyanatta bulunacaktım. Belki de, daha o nevi Hakaika meşguliyet zamanları gelmemiş, her ne ise. Size bu defa Sure-i Feth'in âhirine aid ve onun münasebetiyle

أُولَئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ

Âyetine dair Beyanatı ve Minhac - 1 Sünnet namındaki Lem'ada
إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَىٰ Sırrına dair Muhakematı, nasıl buluyorsunuz?

Kardeşin Husrev ile sen, Şeyh-i Geylanî'nin Keramat-ı Gaybiyesinin bütün parçalarıyla bir Nüsha yazıp, Hulusi Bey'e gönderseniz iyi olur. Âsım Bey'e de onlar bütün gitmelidir. Başta (Gavs-ı A'zam'ın tabiriyle Bekir Bey) bizim tabirimizle Bekir Ağa, Ahmed Husrev, Lütfü, Rüşdü, Hâfız Ahmed, kayınpederin Hacı İbrahim Bey ve Sezai Bey olarak umum Kardeşlerinize Selâm, Dua ediyorum. Ve mübarek ve bahtiyar Bedreddin'in başından öperim. O Kur'ân'ı okudukça bana Dua etsin.

Öyle masumun Duası **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** hakkımızda makbuldür. Onun vâlidesi olan Âhiret hemşireme ayrıca Dua ediyorum. Bedreddin gibi bir evlâd sahibesi olduğundan tebrike şâyandır. Bedreddin'in okuduğu her bir Harf-i Kur'ân'ın, on Sevabdan tut tâ bine kadar Uhrevî Meyveleri vardır. Hem vâlidesinin Defter-i A'maline, hem Hoca ve Üstadının Defter-i A'maline dahi o Sevablar kaydolunur.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz

Said Nursî

(Husrev, Üstadının kendi hakkında hiddetini zannedip, bir mes'eleye dair müteessiren yazdığı Mektubundan bir fıkradır.)

Sevgili ve Kıymetdar Üstadım!

Mektubunuzun mütalaasından mütevellid teessüratım arasında, Kalbime çok havadır huttur ediyordu. Her tarafı ve her hali kusur ve ayıbla dolu Talebeniz, Sevgili Üstadının ayaklarının altına varlığını sermişti. Belki her gün, bu şiddetten daha büyük bir şiddetle muamele görse ve hattâ Üstadı uğruna, yüzbin hayatı olsa hepsini bile vermeye bilâ-tereddüd hazır olduğunu, surî değil, kalbî bir itirafla müheyyadır.

Mücrim Talebeniz senelerden beri Hâlıkından bir hâmi istiyordu. Baştan aşağıya kadar siyahlıklarla dolu olan Defter-i A'malim tedkik edilse, bu hususta ne kadar Tazarru' ve Niyazım vardır ve ne kadar gözyaşlarım bulunacaktır. Kur'ânî Hizmet uğruna, arzın seknesi kadar Hayatım olsa, her birisini feda etmeyi, ne büyük Saadet ve Şeref kabul etmişim.

Ey Sevgili Üstadım! Ey Kıymetdar Hocam! Ey senelerden beri aradığım muhterem Mürşidim! Ey Aziz Dellâl-ı Kur'ân!

Izdirablarımın sürura inkılab etmekte olduğunu hissediyorum. Uzakta olanın kusuru görülmez, tokat yakında olana vurulur. Kalbim bu Cümlelere (هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي) diyor. Fakat dimağımdan silinmeyen birşey varsa, o da Aziz Üstadımın elemlerine iştirak etmek idi.

Muhterem Mürşidim! Kimin haddi var ki, Risalelerin birisine el uzatsın veyahut bir Sahifesine dil uzatsın veyahut bir Cümlesini tenkid etsin veyahut bir Kelimesine, hattâ bir Harfine ve belki bir Noktasına itirazda bulunsun.

Bilâ-istisna her ferd istihsan ederken, böyle bir şey yapmak için, bu cür'eti kimden alayım. Yok, Sevgili Üstadım, müsterih olunuz; senelerden beri çekmekte olduğunuz, kal'abend cezasından pek şedid azabınıza, bir başka ve mühim elem katılmasına tarafdar olanlara bir parça meyletmek şöyle dursun, belki bu halin şiddetle ve belki fedaisi olarak aleyhte olduğuma, Vicdanımın tasdiki kâfi bir şahiddir.

Ahmed Husrev

(Hâfız Ali'nin bir fıkrasıdır)

Aziz Üstad!

Bu asrın sisli, semli revacı (Şecere-i Kâinatın meyvesi olan insanın nüve, lüb, kışır gayelerini) zâil ve fâniye, zillet ve gurura, âfil firaka, zahir bâtıla, atalet ademe, hırs ve hayvaniyete, camid ve abesiyete, başıbozukluk ve hiçliğe sevk ile, o meyvenin kısm-ı a'zaminin ölüp ekallinin de ölmek ve tefessühü ânında, mezkûr Şecerenin merkez üzerine karib, Isparta dalına ta'lik edilen, Hakîm-i Mutlak'ın etemm, ekmel Şifahanesi olan Kur'ândan nebean eden (Tiryak Notalar) tesmiyesi ile, her Nota'nın binler Harfler damlaları ile imdada yetişerek, küre-i arz bahçesini iska ve binler meyvelere Hayat bahşeden ve bu yüzden menba'ı gibi, Kıyamete kadar hârika bir Keramet ve taklid edilmez bir turra ile çağlayacak olan Eser-i Mübareki, **الْحَمْدُ لِلَّهِ** istinsah ettim. Evet Üstadım! Nasılki

وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَإِخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَالْوَأَانِكُمْ

Âyet-i Kerimesinin binler mâsadağlarından bir mâsadaki olan nev'-i insanın her bir ferdine sîma, ses, etvar, ahlâk gibi daha çok latifeler ve cihazat mevcut iken, birbirine benzemeyip, her bir şahıs bir Âlem olarak, Vâhid-i Ehad-i Samed'in malı ve masnuu ve muvazzaf memuru olduğunu, bilmeceburiye şuuru olana kabul ettiriyor.

Öyle de Kur'ân-ı Hakîm'in hayatdar semeresi olan Sözlere ve Mektubat-ün Nur'un her bir parçası, kendi Âleminde nihayetsiz Kudreti gösteren ve her mebhasleri ile binler Âlemler içinde bir Âlem olan Âlem-i Şuhudun Tılsım-ı Acibini tam keşf ve hall ile, her Risale bir Muammanın Miftahı ve hayatdar Ervahı hükmündedir.

Bundan böyle, daha binler İhsan-ı İlahî ve Rahmet-i Sübhanî olsa yazılsa, ihtiyaç görünüyor ve yerleri boş karanlık bir Âlem gibi, o Şems-i Hakikat güneşinin Şularını bekliyorlar. Dilerim Cenab-ı Hak'tan, böyle anûd bir zamanda (böyle Asâ-yı Musa misillü) çok cihetlerle hârika, Fütuhata sebep olan ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** bundan böyle olacak olan Resail-in Nur'u teksir buyursun. **...آمِينَ.. آمِينَ, آمِينَ...**

Kusurlu Talebeniz Ali (R.H.)

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Rüşdü'nün gönderdiği otuz liradan yirmiyedisini posta ile size gönderdim. Siz ona gönderirsiniz. Ona da öyle yazdım. Benim ihtiyacım olmadığından ve kaideme muhalif olduğundan kabul edemedim. Yalnız onun hayırlı Niyeti için, ehemmiyetli Hayırlara sarfedilmek suretiyle, onun hesabına otuzdan üç banknot aldım. Sizlere ve sizinle alâkadar olanlara pek çok Selâm ve Dua ediyorum.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ   وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
الْسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Aziz, Sıddık, Muhlis Kardeşim!

Isparta'ya nakl-i mekân, hem Tulûat-ı Kalbiyeyi, hem sizinle muhabereye bir derece fütur verdi.

Evvelâ: Kardeşimiz Sabri, Hakkı Efendiler arzularıyla, yine Eğirdir vasıtasıyla size emanet gönderilecek. Onyedinci Lem'a namındaki Notaları Sabri size göndermiş veya gönderecek. Bu defa da sırlı, Kerametli Yirmidokuzuncu Söz'ü size gönderiyorum. Latif ve manidar bir Tevafuktur ki, Husrev senin için Yirmidokuzuncu Söz'ü yazıyordu. Yazdığı vakitte Husrev vasıtasıyla çok mübarek Ramazan hediyesi aynı anda gelmesiyle beraber, aynı gecede ben senin hanen tarafına ve hanene geldiğimi rü'yada gördüğüm gibi, iki gece evvel, elhak ikinci bir Husrev ve ikinci bir Süleyman olan Süleyman Rüşdü, aynen sizi görmüş. Bundan anladık ki, bizler bir Menzil içindeki adamlar hükmündeyiz. Maddeten uzaklık tesiri yok ve birbirimize karşı münasebet-i âdiye dahi kaydedilir.

Sâniyen: Şu Yirmidokuzuncu Söz, tarifnamelerde yazıldığı gibi, bir müstensih Hatt-ı Hakikiyesine ihtiyarsız takarrüle, Sırrı tezahüre başlamış ve diğer müstensih Hatt-ı Hakikîsini bulmuş. Hakikaten

ne fikirde bulunursa bulunsun, gören herkesi tasdike mecbur ediyor. Hattâ burada mühim ve müşkilpesend ülemalar dahi, güneş gibi inanıp tasdik ediyoruz, diyerek imza ediyorlar.

Şübhemiz kalmadı ki; İ'caz-ı Kur'ân'ın yüz cüz'ünden bir cüz'ü, şu Tefsirine in'ikas etmiş. Yalnız şu fark var ki; İ'caz kasdîdir, kasden de kimse muaraza edemez.

Şu Kitabın Tevafuku ise, fitrî ihtiyarsız olmak cihetiyle hârika olur. Keramet sayılır. Kasdî ve sun'î bir surette muaraza edilmez. Her ne ise şu Nüşhayı Kardeşiniz Abdülmecid bir defa görsün, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ona da bir vakit bir tane yazılacak. Şayet orada birisi aynen istinsah etmek niyet etse, çok dikkat etmek gerektir. Çünkü bu Risalenin Hurufatı da sırlı, kendine güvenmeyen yazmasın.

Sâlisen: Kardeşimiz Fethi Bey ne haldedir, neden az görüşüyorsunuz? Ben ona çok Dua ettim ve ediyorum. Sen bir muzır memurun yüzünden, onunla az görüşmen beni müteessir etti. Allah kabul etsin, ben de ona çok defa Dua ettim. **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** tam bir arkadaş, bir muhatabın olan Hâfız Ömer, Risale-i Nur'un İntişarına mühim bir vasıta olacak ki; her Mektubunda onu ciddî alâkadar görüyorum.

Onaltıncı Lem'a namındaki üç mühim mes'eleden ibaret bir Risaleyi, sizin için yazdırıyorum. Yetişirse onu da gönderiyorum.

لِلَّهِ الْحَمْدُ burada gittikçe Risale-i Nur'un Şakirdleri ve yazıcıları çoğalıyor. Ne vakit az fütür başlasa, bir teşvik kamçısı hükmünde bir şey zuhur ediyor.

Ezcümle sofi-meşreb ve yazıda muvakkaten tenbellik eden bir kısım Kardeşlerimize yazılan bir Mektubun Nüşhasını, melfufen gönderiyorum. Belki tenbel olmayan, fakat tenbelleşen Abdülmecid de görür. Muhterem vâlideniz ne haldedir? Onu da merak ediyorum, çok Dua ediyorum. Hastalığım her bir saati, bir gün İbadet hükmünde olduğunu benim tarafımdan hem ona, hem Hoca Abdurrahman'a söyle. Başta pederiniz, Fethi Bey ve Hoca Abdurrahman, İmam Ömer, Kemaleddin gibi dostlara Selâm ve Dua ediyorum ve Dualarını istiyorum.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
Said Nursî

Mesleğimizin Bir Medar-ı Şevki Ve Zevki Olan Tevafuk Letaifinden Üç-Dört Nümune:

Birincisi: İktisad Risalesi, birbirinden habersiz altı müstensihin yazdıkları altı nüshada, \ (elif) lerin elliüç adedinde Tevafukları, te'lif ve istinsah tarihi olan elliüçe muvafık gelmesidir. Sonra baktım ki, asıl müsvedde-i ûlâda çok çıkıntı ve tashihler ile beraber elliüç aded Sırrını muhafaza ettiğini hayret ile gördük.

İkincisi: Risalelerin Fihristesi tamam yazıldıktan sonra, birinci müsevvid ihtiyarsız "Bu güzel Fihriste tamam oldu" deyip yazmış. O müsevvid hesab-ı ebcedi hiç bilmediği gibi, hiçbir şey de düşünmemiş. "Bu güzel Fihriste tamam oldu" aynen bin üçyüz elliiki (1352) tarihini gösterip Fihristenin tarih-i te'lif ve istinsahını göstermiştir.

Üçüncüsü: Yirmiüçüncü Lem'anın müsveddeden tebyiz edilirken, hiç \ (elif)lerin adedini hatıra getirmeden, yazıldıktan sonra yüz yirmi-sekizinci Risale olduğuna işareten yüz yirmisekiz \ olmasıdır.

Dördüncüsü: Dünkü gün Mu'cizat-ı Ahmediye (A.S.M.) tashih edilirken küçük, latif iki Tevafukun on dakika fasıla ile vücuda gelmesidir. Şöyle ki:

İkişer arkadaş Mu'cizat-ı Ahmediye ve Mi'rac'ı ayrı ayrı tashih ediyorlardı. Mi'rac'ın altıyüz satırı içinde bir tek satır, kuru direğin ağlamasından bahsediyor. Mu'cizat-ı Ahmediye yüz elli sahife içinde bir sahife o bahse dairdir. Birden o iki kısım musahhahler aynı Kelimeyi söylüyorlarken, içlerinden bir Efendi intikal etti, iki kısım aynı Kelimeyi söylüyor dedi. Baktık, fevkalâde bir surette iki tashih aynı Kelime üzerindedir.

On dakika sonra, yedi Mu'cizeye mazhar yedi çocuğun bahsi tashih edilirken, umulmadığı bir zamanda, hazır zâtların nazarında mübarek Meliha isminde beş yaşında bir çocuk geldi oturdu. Çocukların bahsini zevk ile dinlemeye başladı. Çay verdik, çocuk bahsi bitinceye kadar içmedi. Hazır olan biz dört kişi şübhemiz kalmadı ki, Sırr-ı Tevafukun birinci menba'ı olan Mu'cizat-ı Ahmediye'nin te'lifçe ve istinsahça ve kıraatça ve hârika Tevafukça Kerametini gösterdiği gibi, bu iki küçük Tevafukla, yine o Kerametın şua'ından iki latifeyi gösterdi.

Hem bir sene evvel bir seyre giderken, arkamdan bir kız çocuğuyla bir kadın geliyorlardı. Ben yoldan çıktım, yolu onlara bıraktım. Baktım beni geçmiyorlar, sıkıldım. Acele geçtim bir bahçeye girdim, baktım onlar da bahçeye girdiler. Hem hiddet, hem hayret ettim. Mu'cizat-ı Ahmediye elimde idi. Tefe'ül gibi açtım. En evvel gözüme ilişen ve yalnız Risalede bir tek defa zikredilen bir isim ki, aynı o kadının ismini o sahife içinde gördüm. Baktım, o kadını tanıdım.

فَسُبْحَانَ اللَّهِ dedim. Bunlar kim olduklarını anlamak için daha evvel o kitaba baksa idim, bu hayretten kurtulacaktım. Bu hâdiseye hem ben, hem hazır olan Şamlı Hâfız ve hâdiseyi anlayan o kadın ve başkaları hayret ettik.

S a i d N u r s î

* * *

Kalben rahatsızlığım dolayısıyla, Kurban Bayramına kadar Süleyman Efendi, Şamlı Hâfız Tevfik, Abdullah Çavuş ve Mustafa Çavuş'tan başka kimseyi kabul etmiyorum. Afvedersiniz gücenmeyiniz.

S a i d N u r s î

* * *

Isparta Cumhuriyet Müddeiumumîliğine

Dokuz senedir, beni bu memlekette sebepsiz olarak ikamete memur ettiler. Hariçle ihtilattan men'olduğum için çalışmadım, perişan bu gurbette kimsesiz kaldım. Onüç seneden beri, beni bu vilayette tanıyanların tasdikleri tahtında, siyasetle hiçbir cihetle alâkam kalmadığına delilim şudur ki: Onüç seneden beri, bir gazeteyi okumadığımı ve dinlemediğimi sekiz sene oturduğum Barla halkı ile işhad ediyorum. Onüç sene, bu zamanda siyasetin lisanı olan gazeteyi dinlemeyen, işitmeyen, istemeyen bir adamın siyasetle alâkası olmadığı ve sekiz aydan beri merkez-i vilayette bütün buradaki benimle temas edenlerin şهادetleriyle, siyasete taalluk eden hiçbir mes'eleye temas etmediğimi gösterebilirim.

Bu halimle beraber, bu senenin Kurban Bayramında fitraten sohbetten hoşlanmadığım için, hiç kimseyi kabul etmediğimi gösterir bir-iki satırlık yazı ile kapımda yazdığım ve hiçbir kimse de gelmediği halde, bu mübarek Bayramın dört gününde bir polis bulundurulmak

suretiyle benim gibi garib, ihtiyar, hastalıklı bir adama şübhe isnad ederek tarassud ettirmek ve hareket-i şahsiyemi bilâ-sebebe taht-ı nezarete bulundurmakla verilen tazyik ve sıkıntı kâfi gelmiyormuş gibi, bu senenin Nisanının dördüncü günü, kış münasebetiyle ve mütemadiyen harekâtımın takib ve tarassud edilmesinden dolayı harice çıkmadığımdan sıkılmışım.

İşte o günü, altı aylık ızdırabımı tahfif etmek ve biraz teneffüs ve rahatsızlığımı izale etmek için, havanın güzelliğinden istifade ederek gezmeye gitmişim. Avdetimde bir komiser ile iki polis ikamet ettiğim evimin kapısında ve bir komiserle iki polis de bahçenin dışarısında bulunuyorlardı. İçeriye girdim, komiser ve iki polis beni takib ettiler. Odama çıktım, onlar da arkamda idiler. Benimle beraber girdiler, tahariye başladılar.

Dokuz seneden beri ihtilattan bilâ-sebebe men'edildiğimden, mesleğim itibariyle Kur'ân ve İman ile hasr-ı iştilal etmişim. Ve onun neticesi olarak yazdırdığım Eserlerden;

Birisi, Kur'ân-ı Hakîm'deki ikibin sekizyüz küsur Lafza-i Celal'in bir Sırr-ı Kerametini ve bir Nakş-ı İ'cazını gösterecek, en müstesna bir Hatt ile yazılmış gayetle kıymetdar yirmiden fazla Kur'ân-ı Kerim cüzlerini,

2- Beka-yı Ruh ve Melaike ve Haşrin Hakkaniyetine dair Yirmidokuzuncu Söz namı altındaki Risalenin içinde tezahür eden, kendimce en ekall bin liraya değer bir Sırr-ı Azîmi gösteren Risaleyi,

3- Hazret-i Peygamber'in Risaletini güneş gibi isbat eden ve hârîka bir surette oniki saatte te'lif edilen yüz elli sahifelik Ondokuzuncu Mektub namı altında Mu'cizat-ı Ahmediye Risalesini, ki o Mu'cizatın Kerameti olarak, o Risalede Tevafuk namıyla öyle bir Sırr-ı Azîm tezahür etmiş ki, o Risale tek başıyla maddeten bin lira kadar kendimizce kıymetdardır.

4- Vahdaniyet-i İlahiyeyi güneş gibi isbat eden ve Kur'ân'ın otuzüç Âyet-i Azîmesini tefsir eden Otuzüç Pencere namındaki Otuzüçüncü Mektub ki, Sırr-ı Tevafukla beraber Kıymet-i İlmiyesi ve Edebiyesi itibariyle Ehl-i Tevhidce yalnız maddeten bin lira kadar ehemmiyetli olan Risaleyi,

5- Şirkin esasını ref' edip, Vahdaniyeti nihayetsiz derecede kuvvetle isbat eden Otuzikinci Söz namı altındaki Eseri ki, o Eser bir

Âlim tarafından zayi' edilse, onu elde etmek için bin lira tereddüdsüz vereceğini zannettiğim misilsiz Risalemde mevcut her iki tanesini,

6- İsraktan kurtarmak ve bu fakir milleti iktisada alıştırmak için yazdığım, küçük fakat müstesna bir ehemmiyette olan İktisad Risalesi ismindeki Risalemin mevcut olan her üç Nüshasını,

7- Kendi ihtiyarlığımdan dolayı, İman noktasında Kur'ân'dan bulduğum rica ve teselli Nurlarından Kaleme aldığım ve mevcudu tam üç nüsha ve iki nüsha da noksan olarak umum beş parçasını ki, bence bu Risale benim gibi kabre yakınlaşmış bir ihtiyar adama kıymet takdir edilmeyecek derecede yüksek bir Hakikat ile yazılmıştır.

8- Onbeş sene evvel Arabça olarak tab'edilen, Harb-i Umumî'de ateş içinde yazıldığı için, o zamandaki Başkumandanın bu Yadigâr-ı Harbin hayrına iştirak etmek niyetiyle kâğıdını kendisi verdiği İşarat-ül İ'caz Tefsirini;

Hem üçyüz otuzbeş senesinde İstanbul'da tab'edilen Katre, Şemme, Habbe, Habbe'nin Zeyli ve Ankara'da Yeni Gün Matbaasında Zeylinin Zeyli ve Ankara Matbaasında tab'edilen Hubab ve İstanbul'da tab'edilen Zühre ve Şu'le gibi Risaleleri hâvi Arabça matbu' bir mecmuamı ve İstanbul'da onbeş sene evvel tab'edilen Sünuhat isminde kıymetdar iki matbu' Risalemi ve hem biraderzadem Abdurrahman tarafından onbeş sene evvel İstanbul'da tab' ettirilen Tarihçe-i Hayatımın bir kısmına aid matbu' Risalemde üç Nüshası tamam ve beş-altı Nüshası noksan Kitablarımı ve hem de İstanbul'da yeni huruf çıkmadan evvel tab'ettirdiğim Onuncu Söz namında gayet kıymetdar Haşri ve Kıyameti gündüz gibi isbat eden Risalemi ve daha bilmediğim hususî ve şahsî ve imanî Evraklarımı ve Risalelerimi tekrar iade etmek üzere, o taharri neticesinde alıp götürdüler.

Bu taharriyatta o kadar ileri gidildi ki, altı ay evvel oturduğum köşkten şimdiki oturduğum köşke nakledince, sandalye, şişe, demir ve sair eşyaya aid listeye varıncaya kadar aldılar ve el'an da iade edilmedi.

Dokuz seneden beri bu memlekette ve bu kadar dostlarımla temas ettiğim halde, şimdiye kadar hiçbir cürüm bana isnad edilmedi ve hiçbir vukuatım da olmadı ve hayatımda dâi-i şübhe hiçbir emare vücud bulmadı ve menfiliğim de , sebbsiz ve ancak ihtiyat ve

tevehhüm yüzünden olmakla inziva ettiğim bir mağaradan çıkartılarak menfîlerle birlikte nefyedildim. Bu müddet zarfında siyasetle ve dünya ile alâkam olmadığına, bu memleketteki dokuz senelik tarz-ı hayatımın şهادetiyle beraber, Risalelerimde gerek emniyet dairesi ve gerekse hükûmet dairesi dâi-i şübhe bir şey bulamadıklarıdır. **(Haşiye)** Eğer bir cürmüm varsa, dokuz seneden beri mütemediyen dikkat ettikleri halde, cürmümü görmeyen veya gösteremeyenler, şimdi göstermeye mecburdurlar.

Şu Kitab zayıyatımdan lâakal şahsî iki bin lira zararım var. Çünkü, bunların hiç birisinin başka bir Nüşhasını bende bırakmadılar. Vaktiyle Tab' etmek için, yalnız İşarat-ül İ'caz Tefsirine ikiyüz elli lira verdim. Arabî mecmuası üç yüz lira. Ve Yirmidokuzuncu Söz ve Ondokuzuncu Sözlerde o Sırr-ı Azîme hiçbir Âlim ve hiçbir edib yoktur ki, "Bin lira kıymetindedir" demesin.

Ve bir de, onüç sene evvel hükûmet Dâr-ül Hikmet'te yüz lira maaş alacak kadar iş görebilecek bir adam nazarıyla bana bakmış, ayda yüz lira maaş vermiş. Bu sekiz senede beni, yarım saat bir köy olan İlama'ya iki defadan fazla gitmeye müsaade edilmeyecek derecede ihtilat ve gezmekten men'edildiğim gibi, bir vâridatım, bir malım olmamakla beraber, o köyde benim gibi bir adam çalışacak iş bulamadığımdan ve kimsenin bir şeyini de kabul etmemek, bir meslek-i hayatım olduğundan, çektiğim perişaniyet ve zarar ve ziyanın takdirini müddeiumumîliğe havale ederek, ya Kitaplarımın hepsinin iadesini veyahut bu husustaki zarar ve ziyanımın müsebbiblerinden tazminini dava ediyorum.

Tetimme: Hükûmetin kanunu, Tarîkat Dersi vermeğe ve nusha yazmağa ve nüfuz temin etmeğe müsaade etmediği ve ben de bunlarla alâkadar olmadığım ve hükûmet de yanıma gelen ziyaretçileri

-----
(Haşiye): Cây-ı dikkattir ki, sekiz-dokuz seneden beri zulüm ve tazyikat altında gizlemeye mecbur olduğum en eski ve en mahrem evrakları âni olarak taharri edip hiçbir şey bırakmayarak alındığı halde, mücib-i telaş ve dâi-i endişe ve medar-ı hicab ve hacalet bir şey bulunmaması; garazkâr su'-i zanlı ehl-i dünyanın ona karşı ettikleri haksız tazyikat ve tarassud ne kadar çirkin ve hata olduğunu gösteriyor.

Acaba onu ittihat eden ve kendini vatana ve millete Sadık tevehhüm eden ehl-i dünyanın en büyük memurundan en küçüğüne kadar, değil sekiz-dokuz sene, belki sekiz-dokuz ay zarfında en mahrem ve en gizli evrakı meydana atılıp tedkik edilse, ona telaş verecek ve utandıracak sekiz-dokuz madde çıkmaz mı?

hoş görmediği için; bazı adam müteaddid defa Tarikat ve nusha niyetiyle yanıma gelmek istedi. Ben de hükûmetin kanununa riayet etmek ve hükûmet memurlarını sebepsiz kuşkulandırmamak için kabul etmeyip reddettim.

Mesmuatıma göre, bu halden muğber olanlar yalan ve asılsız bir surette isnadatta bulunmuş. Böyle hükûmetin kanununa riayeten reddettiğim kimseler yüzünden beni böyle sıkıştırmaktan, hilaf-ı kanun hareket etmediğim için böyle azab vermek, kanunu dinlememeye mecburiyet vaziyetini veriyorlar manası çıkıyor.

Dokuz senedir dünyevî hayatıma gelen her türlü işkencelere tahammül edip sabrettim, sükût ettim. Fakat dünyalarına karışmadığım halde, böyle hayat-ı uhreviyeme sû-i kasd suretindeki taarruz karşısında sabrım tükendi. Hakkımı aramak için ikame-i davaya mecbur oldum.

S a i d N u r s î

* * *

Bundan sonraki kısım Hazret-i Üstad'ın Kastamonu ve Emirdağı hayatında iken yazılan ve elyazma nüshalarda dercedilen Mektublardır.

(Risale-i Nur'un fa'al bir Şakirdi olan Ahmed Nazif Çelebi'nin bir istihracıdır ve bir fıkrasıdır. Bunu hem Birinci Şua'nın Otuzikinci Âyeti olarak ve hem Yirmiyedinci Mektub'un fıkralarında kaydetmek münasib görüldü.)

O kendisi diyor: Gelen Âyetleri Hâfızdan dinledim.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ ❖ يَا أَيُّهَا الَّذِیْنَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللّٰهَ ذِكْرًا كَثِیْرًا ❖
وَسَبِّحُوْهُ بُكْرَةً وَّاَصِیْلًا ❖ هُوَ الَّذِیْ یُصَلِّیْ عَلَیْكُمْ وَ مَلَائِكَتُهُ لَیْخُرِجَنَّكُمْ مِنْ
الظُّلُمٰتِ اِلَى النُّوْرِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِیْنَ رَحِیْمًا ❖ تَحِیَّتُهُمْ یَوْمَ یَلْقَوْنَهُ سَلَامٌ
وَاعَدَّ لَهُمْ اَجْرًا كَرِیْمًا ❖ يَا أَيُّهَا النَّبِیُّ اِنَّا اَرْسَلْنَاكَ شَهِدًا وَّمُبَشِّرًا وَّنَذِیْرًا
❖ وَدَاعِیًا اِلَى اللّٰهِ بِاِذْنِهِ وَ سِرَاجًا مُنِیْرًا ❖ وَنَبِّشِرِ الْمُؤْمِنِیْنَ
بَاَنَّ لَهُمْ مِنَ اللّٰهِ فَضْلًا كَثِیْرًا

Bu Âyetlerde Risale-i Nur'a îma ve remz ve belki işaret var, diye hissettim.

Evet madem bu Âyet gibi Vazife-i Risalet ve davete bakan Âyetler her asra bakıyorlar ve her asırda efradları ve mâsadaıkları var...

Ve madem bu Âyetlerde, Resul-ü Ekrem'e (A.S.M.) verilen Sıfatlar ve Ünvanlar her zamanda cereyanı ve herbir asırda hükmetmek

haysiyetiyle ve ünvanların altında mana-yı remziyle Risale-i Nur gibi o Vazifeyi yerine getiren Eserler ve Zâtlar bu gibi Âyâtın Daire-i Şümullerine girmeleri, Kur'ândaki İ'caz-ı Manevîsinin şe'nidir.. belki muktezasıdır ve lâzımıdır.

Madem Risale-i Nur, bu acib asırda müstesna bir surette bu Âyetin işaret ettiği Vazifeyi yapıyor ve manasının Daire-i Külliyesinde bir ferdidir. Elbette müteaddid emareler ve gizli karinelere ile diyebiliriz ki; bu Âyette dahi Birinci Şua'nın sair otuzbir aded Âyetleri gibi Risale-i Nur'a mana-yı işarıyla bakar. Şöyle ki:

لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا

Cümlesi, mana-yı işarısiyle diyor: "Bin üçyüz yetmiş kadar tecavüz eden en karanlık bir zulüm, en karanlık bir zulmetten sizi ey Ehl-i İman ve-l Kur'ân! Kur'ândan gelen Nurlara ve İmanın ışıklarına çıkararak ve İsminde Nur ve manasında Rahîmiyet bulunan ve İsm-i Nur ve İsm-i Rahîm'in mazharı olan bir Lem'a-i Kur'âniyeye ve bu asrımıza bakıp îma ediyor.

Mana mutabakatından başka bir emare ve karinesi budur ki:

إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا Fıkрасının (şedde ve tenvin sayı-

lır) makam-ı cifrîsi dokuzyüz kırkyedi (947) edip, Risalet-ün Nur isminin makamı olan dokuzyüz kırkyedi adedine tamtamına Tevafuk ediyor.

إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا Cümlesi, (şeddeler sayılmaz ve

âhirde tenvin vakftır, ا sayılır) makam-ı cifrîsi ki, bin üçyüz yirmiüç (1323) tarihini gösterir. O tarihte, Merkez-i Hilafette dehşetli bir inkılabın Mebde-i İnfilâkî içinde, ye'se düşen Ehl-i İmana müjde verip, İslâmiyet'in Hakkaniyetine ve Kuvvetine kuvvetli Şehadet eden ve Veraset-i Nübüvvet noktasında davette bulunan hakikî bir şahide işaret

eder. وَذَرِيرًا وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ Cümlesi, (Haşiye-1) -tenvinler

-----

(Haşiye-1): وَدَاعِيًا إِلَى اللَّهِ Kelimesi, Risale-i Nur'un hakikî bir İsmi

vakf olmadığından sayılırlar. Makam-ı cifrîsi, bin ikiyüz ellialtı (1256) tarihini göstermekle, bu asırda ve bu zamandaki İslâmiyetin inhisafını, bir asır evvel ihzar eden mukaddematına bakarak, **وَدَاعِيًّا إِلَى اللَّهِ** Kelimesi yüz doksanbir (191) ederek Risale-i Nur'un bir hakikî ismi olan Bediüzzaman'ın makam-ı cifrîsi bulunan yüz doksanbir (191) adedine tam tamına Tevafukla îma eder ki; Risale-i Nur dahi, o inhisaf içinde bir **اللَّهُ دَاعِيٌّ إِلَى اللَّهِ** dır. **(Haşiye-2)** **يَاذَنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا** ve yalnız

سِرَاجًا مُنِيرًا Kelimesi ise, tam tamına Risale-i Nur'un bir ismi olan **مُنِيرًا** daki, **سِرَاجُ النُّورِ** a Lafzen ve manen ve cifren Tevafukla bakar.

(Mim) **ي**, (Ye) **النُّورِ** daki şeddeli **ن** a mukabildir. Evet İmam-ı Ali

(R.A.) Keramet-i Gaybiyesinde, Risale-i Nur'a **سِرَاجُ النُّورِ** namını vermesi, bu Âyetin bu fıkrasından mülhemdir denilebilir ve çekinmeyerek deriz.

وَنَشَّرَ الْمُؤْمِنِينَ بَانَ لَهُمْ مِنَ اللَّهِ Cümlesi, (şedde sayılmak cihetiyle), makam-ı cifrîsiyle bin üçyüz ellidokuz (1359) tarihini göstermekle,

-----
olan Bediüzzaman'ın makamına tamtamına Tevafuku ve manen mutabakatı olduğu gibi, yalnız **دَاعِيًّا** Kelimesi de, Risale-i Nur'un Tercümanı olan Said ismine üç Harf ile ittihad ve üç farkla Tevafuk eder. Çünkü tenvin, **ا** ve **و** mecmuu elliyedi, **س** den üç fark var.

Risale-i Nur Talebelerinden
Küçük Abdurrahman **Tahsin**

(Haşiye-2): (Tenvinler, **ا** sayılır) makamı (1330) edip, Risale-i Nur'un Fâtıhası olan İşarat-ül İ'caz Tefsirinin zuhur tarihine ve (**سِرَاجًا مُنِيرًا**) eğer birinci tenvin sayılrsa (1380) ederek, yirmibir sene sonra Risale-i Nur küre-i zemini ışıklandıracak bir Sirac-ı Münevver olacağına remzeder **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ...

Risale-i Nur Talebelerinden
T a h s i n

bu asrımızın tam bulunduğumuz senesine bakarak Ehl-i İmana bir büyük İhsanı var diye, mana-yı remziyle haber veriyor.

Biz bakıyoruz, bu zamanda en büyük İhsan, İmanı kurtarmaktır.. Ve görüyoruz, İmanı hârika bürhanlarla kurtaran -başta- Risale-i Nur'dur. Demek bu zamana nisbeten bir **فَضْلًا كَبِيرًا** de odur.

Bu işareti kuvvetlendiren şudur: **فَضْلًا كَبِيرًا** daki **فَضْلًا** Kelimesi, dokuzyüz altmış (960) edip Risalet-ün Nur'un bu ismi, izafeden tavsif tarzına geçmekle Risalet-ün Nuriye olup, makamı olan dokuzyüz altmışiki (962) adedine manidar iki farkla Tevafuku, onun başına remzen ve îmaen parmak basmasıdır.

İlahî ya Rab!. Sen Risale-i Nur'u ve Risale-i Nur Müellifi Üstadımız Said Nursî'yi ve Risale-i Nur Talebe ve Şakirdlerini ve Mensublarını, Muhafaza-i Hıfzında ve Kal'a-i İlahiyen içinde muhafaza ve emîn eyle.. **آمِينَ**.. Ve Hizmet-i Kur'ân ve İmanda sabit ve daim eyle..

آمِينَ.. Ve bu Kudsî Hizmetlerinde, Muvaffakiyetlerle yardım ve

Muavenetler ihsan eyle.. **آمِينَ**.. Ve Kur'ân-ı Mu'ciz-ül Beyan-ı Azîmüşşan'ın Sırr-ı A'zamına, Marifetullah, Muhabbetullah ve Muhabbet-i Resulullah Sırr-ı Kudsîsine ve **حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ**

Sırr-ı Uzmasına ve Rızaullah ve Rü'yet-i Cemalullah Lütf ve İhsanına mazhar eyle, Ya Rabb-el Âlemîn!

وَصَلَّى اللَّهُ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَآصْحَابِهِ وَ أَهْلِ بَيْتِهِ أَجْمَعِينَ

الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ آمِينَ آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ

وَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Fakir, âciz, zayıf, günahkâr Talebe
ve Hizmetkârınız

İnebolu'lu

Ahmed Nazif Çelebi

(Ahmed Nazif Çelebi'nin bir fikrasıdır. Bayram münasebetiyle kabul edilmeyen bir hediye için yazmıştır.)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Çok Aziz Ve Çok Kıymetli, Müşfik Ve Fedakâr Üstad-ı A'zam Efendim Hazretleri!

Hazineler dolusu mücevherattan daha fazla, hattâ bu fâni dünya hayatının zînetleriyle ölçülemeyecek derecede kıymetdar Mektubunuzu, mübarek Ramazan-ı Şerifin yirmiüçüncü günü akşamı, İftardan on dakika evvel postadan aldım. Cenab-ı Allah kabul buyursun, iki iftarı

bir yaptım. **الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي.**

Evvelce yazdığım uzun satırların malayani ve boşluğundan, fazla meşgul ettiğimden ve gerek bizim ve gerekse mübarek Zekeriya Kardeşimizin kıymetsiz, değersiz hediyelerini me'zuniyetsiz kabul ederek takdim etmek cesaretinde bulunduğumdan mütevellid, Aziz Üstadımın adem-i kabul ve hoşnutsuzluğuyla tekdiratına maruz kalacağımdan korkarak intizarda iken müvezzi iki Mektub verdi. İftar vakti dar olduğundan ayakta zarfı açıktan sonra, kıymet takdir edemediğim çok şirin ve cazib olan Hatt-ı Fâzılaneniz, sanki "korkma" diye hitabediyormuş gibi tebessüm ederek gözüme ilişince, sürurumdan okuyamadım. Hemen haneme koştum, İftar ile beraber okumağa başladım.

Sevgili ve Müşfik Üstadım! Muhyiddin-i Arabî Hazretlerinin tebşiratı hatırıma geldi. Zât-ı Fâzılanelerindeki gördüğüm Şefkat-i Pederanenin o büyük Zâtın haber verdiği Şefkat-i Pederaneyi haiz bulunduğunuza İman ettim. Kadir-i Mutlak Hazretleri siz Üstadımızdan kat kat razı olsun ve bizleri de Hizmetinizde ve Hizmet-i Kur'ânda daim ve sabit eylesin ve Üstadımızın kıymetli ve kudsî İşaretlerine ve kıymetli Dualarına mazhar eylesin... **آمِينَ بِحُرْمَةِ سَيِّدِ الْمُرْسَلِينَ**

Şefkatli Üstadım... Hizmet-i Kur'ânda ve Risale-i Nur'un Neşriyatındaki zerre-i vâhide kabilinden olan mesaînin Nezd-i Âlî-i Üstadanelerinde

hüsn-ü kabule mazhariyeti, zayıf ve âciz, fakir Hizmetkârınız ve iktidarsız, idraki nâkıs, ihatası dar, şuuru muhtel Talebenizi ne derece sevinç ve sürura kalbettiğini tarif edemem.

Böyle manevî ve kudsî takdirata mazhar buyurulan ve bizim gibi günahkârlara, otuz senelik iştiyakla, on senelik Münacat ve Niyaz mukabilinde siz Üstadımızı ihsan buyuran ve kullarının isyanlarına bakmayarak her istediklerini bilen, işiten ve **بَالِغًا مَا بَلَغَ** veren ve bütün mükevvenatı Yed-i Kudretinde tutan ve herşeye Sahib ve Mâlik ve Hâkim bulunan Cenab-ı Hak ve Feyyaz-ı Mutlak Hazretlerine ne suretle hamd ve şükür edeceğimi bilemiyorum.

Kıymetli Üstadım.. Siz tavassut buyurunuz, değersiz Hizmetimizle, pek az ve kısa olan şu dünya hayatı içinde belki bir katre mesabesindeki hamd ve şükürümüzü **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Sırrına mazhar buyursun **تَقَبَّلَ اللَّهُ**.

Mektubat Risalesinin İkinci Mektubunu daima hatırlayarak bu Emirlerinize riayet etmeye çalıştığım halde bir mücbir-i gaybî bendenizi tahrik ederek, İkinci Mektub'a muhalefete sevk ediyor.

Niyetim hâlis, sadakat ve merbutiyetim ciddî ve çok sağlam. Her türlü riyadan ârî ve hiçbir maddî menfaata matuf ve müstenid olmayan, Allah Rızası yolunda, Kur'ân namına ve Risalet-ün Nur'a Hizmet gayesine matuf ve bilhassa bizim gibi âciz, âsi ve günahkârların Hidayet ve İrşad ve İsaline ve ehl-i dalaleti ve ehl-i bid'ayı Tarîk-ı Hakka davet ve Hakaik-i İmaniyye hâdim bir Kudsî Zât, bizlere ve memleketimize **وَدِيعَةُ اللَّهِ** olarak ihsan buyurulmuş. Kıymetli misafirimiz nasilki biz günahkârların manevî yardımına koşuyor ve gece ve gündüz Mağfîret-i İlahiyeye ve İrşadımıza çalışıyorsa, bizler de bu Aziz Misafirimizin maddî yardımına seve seve ve iştiyakla ve ancak Allah için koşmak ve çalışmak vazifesiyle mükellef bulunduğumuzu hissediyoruz.

Hem bizlere Kur'ân ve Hazret-i Peygamber (A.S.M.) emrediyor: **تَعَاوَنُوا** (gurabaya muavenet)...

Af dilerim, Kıymetli ve Sevgili Üstadım.. Bilirim ki, hediyeleri kabul etmiyorsun. Fakat Zekat ve Sadaka gibi muaveneti, arkadaşlarımızın ısrarı üzerine yazmağa mecbur oldum. Hem de maddî ihtiyaçlarınıza,

ikametgâh kirası, odun ve kömür gibi mübrem ihtiyaçlar için lâzım olduğunu düşünmüştüm.

Esasen, Kaide-i Üstadaneleri bozulmamak için, arkadaşlarıma daima tavsiye ve telkinatım, hiçbir maddî menfaat düşünülmemesidir. Çünkü, Din dünyaya âlet olmaz. Ve Din, vasıta-i cerr ve maddî menfaati kat'iyen kabul edemez. Hattâ Risale-i Nur'un Neşriyatında, kimsenin minnetini almamak için Kıymetli Üstadımı taklid ederim.

Kıymetli ve Müşfik Üstadım... Şu kadar var ki: Hizmetkârınız, Üstad namına değil, kıymetli ve garib bir misafirimiz namına ve rızaen lillah maddî yardım etmek istiyoruz. Hem manevî zarar görmemeniz için, Kuvvet ve Kudret ve Azamet Sahibi Cenab-ı Allah'a Niyaz ve Tazarru' ederek Dergâh-ı İlahiyesinde hüsn-ü kabule mazhar eylesenizi Dua ediyoruz.

Kıymetli Üstadım... Bayramda ziyaret ve arz-ı ta'zim makamına kaim olmak üzere, bütün arkadaşlarımızla beraber hem Ramazan-ı Şerif'i, hem Leyle-i Kadr'i, hem Mübarek İd-i Said-i Fıtr'ı, Risalet-ün Nur'un umum Talebe ve Şakirdleri ve Kur'ânın kıymetli Hizmetçileri makamında ve hükmünde Kıymetli Üstadımızı tebrik ederek, Cenab-ı Hak'tan daha çok Kardeş ve arkadaşlarımız ile birlikte ve siz Üstadımız başımızda olarak Ramazan-ı Şerif'in emsal-i kesîresiyle müşerref olmaklığımızı Niyaz ve Tazarru' eyleriz ve mübarek iki Ellerinizden öperek Dua-i Hayriyenizi ve Kudsî İrşadlarınızı istirham eyleriz Kıymetli Üstadımız.

Daimî kudsî Dualarınıza muhtaç,
günahkâr, Hizmetkâr
ve Talebeniz
Ahmed Nazif

* * *

(Abdurrahman Tahsin'in fikrasıdır)

Ey yüce Üstad!

Risale-i Nur Dairesi içine kabul ve bu Âb-ı Kevser-i Hayat ile Menba'-ı Feyz-i İman, gayet değerli ve kıymetdar bu ebedî Ders ile, kendimi daima mes'ud ve bahtiyar addediyorum. Yalnız Sür'at-i Kalemim olmadığından, yazıyı biraz te'hirinden müteessirim. Sehil ve muvaffakiyetime hayırlı Dualarınızı rica eder, kemal-i edeble Ellerinizi öperim, muhterem Üstadım.

Rûz sâim, leyl kaim,
Çû Makam-ı Âşıkân
Leyle-i Nısf-ı Regaib,
Târik-i dünya ve tâib.

Naşir-i Risale-i Nur,
Bediüzzaman muhibb-i Bâz-ı Geylan.
Ey Ferîd-i Asr-ız Zaman
Sensin Hakîm-i Kalbân.

Fakir Talebeniz
Abdurrahman Tahsin

* * *

(Ahmed Nazif'in bir parça Mektubundandır)

Maddî ve manevî borcumuz olan Hizmetleri îfadan kendimizi çekmek, hissizlik ve bîganelik fitratımızda ve yaradılışımızda yoktur ki kalalım. Madem Cenab-ı Hâlık-ı Rahîm bizleri insan yaratmıştır. İnsanlığın emrettiği Vezaifin binde birini dahi îfa edemediğimiz halde büsbütün nasıl bîgane kalalım.

Bu hususta mazur görmenizle beraber, azimkâr ve cefakâr ve fedakâr ve hadsiz mütehammil, garib ve kudsî ve aziz bir misafirimiz olan çok Kıymetli Üstadımızın biz âsi ve günahkârların Kalblerini Nurlarla doldurduğu halde, mukabil borcumuzu, maneviyata uzanamadığımızdan ancak değersiz ve kıymetsiz olan maddiyatla ödeyebiliriz zannıyla teselli bulmaktayız. Af buyurunuz Üstadım.. Dellâl-ı Kur'ân'ın nidalarını işiten hangi Müslüman vardır ki, kulaklarını tıkasın. Hâşâ.. sümme hâşâ..

Nurlarınızın Şuaı gözlerimizi kamaştırıyor. Kalblerimizi bütün safiyetiyle Allah'a, Kur'ân'a, ve Resul-i Mücteba'ya (A.S.M.) ve o iki

Cihan Serverinin Aziz Vârislerine bağıyor ve bağlamıştır. Bu bağ öyle bir bağ ki, İnayet-i Hak'la hiç bir maddiyyunun ve hiç bir mülhid ve firak-ı dâllenin değil, dünya kâfirlerinin bütün kuvvetleri bir araya gelse, bu Kudsî Rabîta-i Kalbiye bağını koparamaz.

الْحَمْدُ لِلَّهِ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي

Zât-ı Fâzılanelerince lüzum görülüp, îcab etmeden hiç bir zaman Mektub yazmak zahmetlerini ihtiyar etmenize razı olamam. Bu hususta gücenmek şöyle dursun, Kıymetli Üstadımın Kudsî Vazifelerinin îfasına mani teşkil eden işgali, en büyük hata ve hüremetsizlik sayarım.

Ahmed Nazif Çelebi

***

بِسْمِهِ
وَأَنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ حُرُوفَاتِ رَسَائِلِ
الَّتِي كَتَبْتُمْ وَتَكْتُبُونَ

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Onuncu Şua namında, yazdığınız Fihriste'nin İkinci Kısımına bana şöyle kuvvetli bir ümid verdi ki: Risale-i Nur benim gibi âciz ve ihtiyar ve zayıf bir bîçareye bedel, genç, kuvvetli çok Said'leri içinizde bulmuş ve bulacak. Onun için bundan sonra Risale-i Nur'un tekmil ve izahı ve haşiyelerle beyanı ve isbatı size tevdi' edilmiş tahmin ediyorum. Bir emaresi de şudur ki: Bu sene çok defa ihtar edilen Hakikatleri kaydetmek için teşebbüs ettim ise de çalıştırılmadım.

Evet Risalet-ün Nur, size mükemmel bir me'haz olabilir. Ve ondan Erkân-ı İmaniyenin herbirisine, meselâ Kur'ân'ın Kelâmullah olduğuna ve İ'cazî Nüktelerine dair müteferrik Risalelerdeki parçalar toplansa veya Haşre dair ayrı ayrı bürhanlar cem'edilse ve hâkeza mükemmel bir izah ve bir Haşiyeye ve bir Şerh olabilir.

Zannederim ki, Hakaik-i Âliye-i İmaniyeyi tamamıyla Risale-i Nur ihata etmiş, başka yerlerde aramaya lüzum yok. Yalnız bazan izah ve tafsile muhtaç kalmış. Onun için Vazifem bitmiş gibi bana geliyor.

Sizin Vazifeniz devam ediyor. Ve **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Vazifeniz Şerh ve İzahla ve Tekmil ve Tahşiye ile ve Neşr ve Talim ile, belki Yirmibeşinci ve Otuzikinci Mektupları te'lif ile ve Dokuzuncu Şua'nın Dokuz Makamını teknil ile ve Risale-i Nur'u tanzim ve tertib ve tefsir ve tashih ile devam edecek. Risale-i Nur'un samimî, hâlis Şakirdlerinin heyet-i mecmuasının Kuvvet-i İhlasından ve Tesanüdünden süzülen ve tezahür eden bir Şahs-ı Manevî, bâki ve muktedir bir kuvvet-i zahrdır, bir Rehberdir.

Buradan oraya gelen Mektupları, Mübarekler Heyeti bir Risale şeklinde toplamasını ve Husrev de cüz'î ve hususî bazı cümlelerini ve lüzumsuz bazı fıkralarını tayyetmeyi, Hâfız Ali ve Sabri'ye havale etmiş olduğunu yazıyorsunuz. O, Risalet-ün Nur hakkında kerametli ve dikkatli ve isabetli ve keskin Husrev'in nazarı doğrudur. Bâki bir Eserde, muvakkat ve cüz'î ve hususî Kelimeler tayyedilse daha iyidir. Bu defaki Mektubunuzda Kerametkârane üç nokta gördük:

Birincisi: Buranın bir Husrev'i olacak derecede İhlas ve İrtibat ve İktidarı gösteren Küçük Husrev Mehmed Feyzi isminde Risalet-ün Nur'un çalışkan bir Talebesi askerden gelip, daha ikinci defa görüşüldüğü vakit, Mektubunuzda Feyzi ismini gördük, dedik: Bu Risalet-ün Nur'un Şakirdleri birbirinden ne kadar uzak olsa da, birbirine pek yakındır ki, böyle birden hissedip yazdılar.

İkincisi: Bu Küçük Husrev Feyzi, bu âhirlerde İstanbul'da iken Risale-i Nur hesabına zihnime dokundu. Müteessir oluyordum. Acaba rahatsızlığı var mı? Birden zihnim yüzünü ondan çevirdi, Hâfız Ali ile şiddetli meşgul oldum. Anladım ki, teessür verecek var. Fakat Risalet-ün Nur'un fa'al merkezi olan Hâfız Ali cihetinde olacak. Hâfız Ali'ye şifa Duasına başladım, devam ettim. Ve Mektub gelmeden evvel Feyzi'den sordum: "Sen bir hastalık çektin mi?" O dedi: "Yok". Dedim: "Öyle ise, Isparta'da Risale-i Nur'un ehemmiyetli ve kuvvetli bir Rükününün bir rahatsızlığı var. Fakat, hayalim Hakikatın suretini şaşırmış." Sonra Mektubunuz geldi, Hakikat anlaşıldı...

Üçüncüsü: Bundan yirmi gün evvel, Eyyam-ı Mübarekeden sonra hatırıma geldi ki; vazifedarane Kalemî her gün istimal etmeyenler, Risale-i Nur Talebeleri ünvan-ı icmalîsinde her yirmidört saatte yüz defa hissedar olmak yeter diye, hususî isimlerle Has Şakirdler Dairesi içinde bir kısmın isimleri muvakkaten tayyedildi. Kardeşimiz

Hakkı Efendi de onların içinde idi. Birkaç gün öyle devam etti. Sonra birden hiç sebep hissetmeden yine Hakkı, Hulusi'ye arkadaş oldu. İsmiyle, resmiyle Has Dairesine girdi. Hakkı'nın "Beni Duadan unutmazın" diye, Mektubunuzdaki fıkranın yazıldığı aynı zamanda, hususî Duayı kazanmış hesabıyla tahmin ettik.

Hattâ bugünlerde bunun gibi İna yetin çok Lem'aları var. Emin, bunları havadis-i yevmiye diye bir fıkra yazacak, belki size de gönderecek. (Risalet-ün Nur'un küçük Talebeleri ve istikbalde çalışkan, kıymetdar Şakirdleri olanlar, şimdi de Talebeler Dairesinde olarak hissedardırlar.)

İstanbul'da Mehmed Feyzi, Eski Said'in Risalelerini ararken, aynı günde Kahraman Rüşdü, bir dükkânda mevcudunu toplamış, almış idi. Küçük Husrev müteessir olarak başka yerde aramış, İşarat-ül İ'caz'ı bulmuş; tahminen demiş ki: Bana sebkat eden, herhalde benden ilerideki Isparta'lı Kardeşlerimdir.

Her neyse, bu İşarat-ül İ'caz Nüshasını Hâfız Ali ve Sabri'deki Nüşhalarda bulunan Keramet-i Tefavukiyeyi yazdırmak istiyor. En kolay bir çaresi; küçük bir defterde, her sahifesinde tefsirin bir sahifesine mukabil huruf-u hecanın (ألف ve تا ve saire) kaydedersiniz. Kolayını bulmazsanız kalsın.

Umum Kardeşlerime birer birer ve bilhassa Risaleler ile çok meşgul olanlara Selâm ve Dualar ederim ve Dualarını beklerim.

Not: Emin ve Küçük Husrev ve Hâfız Tefvik Selâm ve arz-ı hürmet ederler. Tahsin askere gitmiş.

Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

(Risale-i Nur'un ehemmiyetli bir şakirdi olan Yusuf'un bir fıkrasıdır)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِهِ نَسْتَعِينُ

Rahîm, Rauf ve Zü-l Minen Hazretlerinin İna yet ve Lütuflarından olarak, tövbe ve istiğfar gibi kullarına ihda eylediği, Miftah-ı Kerem ve İhsana, çok günahkâr ve terbiyesiz olan ben sefil Yusuf Toprak,

bütün fezayılı ve itisafıma rağmen, tevessül ettikçe bana fazlından verdiği mazhariyetin kıymetini takdir etmek, ona şükür eylemek şöyle dursun, bilakis küfran-ı nimet, defaatle nakz-ı ahd, irtikâb-ı kizb ü hıyanet eylediğim için, derin kasavete, kesif zulmete, müdhiş dalalete (hakkıyla) maruz kalan Kalbimin, Ruhumun aldığı müzmin ve münkis yarayı tedavi çaresini taharri yolunda Aklımı, Zevkimi kaybetmiş, âdeta çılgın bir hale girmiştim.

Başvurduğum her Tabib-i Manevîden aldığım ilâçlar, yarımı tedaviye, Aklımı iknaa, lehfemi iskâta kâfi gelmedi. Bizzarure

قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

tevessülen, me'luf olduğum denaetlerden mütehasıl koyu lekeleri kal' ve tathire ve Tarîk-ı Hak'ta sebata muîn olacak bir Rehberi ararken, ortada hiçbir sebep-i zahirî olmadığı halde, memleketimden Kastamonu'ya nefyim şübhesiz, nefsim giran gelmiş ve hattâ ye's ve teessüfe kapılmıştım. Bilmiyordum ki bu nefyim ile

وَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَعَسَىٰ أَن تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَّكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿ۛ﴾ فَعَسَىٰ أَن تَكْرَهُوا شَيْئًا
وَيَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا

Âyetlerinin Sırrına mazhar edecek ve iltiyamı ümid ve imkânsız gördüğüm manevî yaralarımın tedavisine muktedir doktorların ve yanlarındaki kuvvetli mualecenin Eserini, Varlığını ve İsm-i Hayy ve Hakîm'in Cilvesini şefkaten göstermek suretiyle, bana minnet üstünde minnet-i uhrevî yapmak içindir. Bu mülevves ahlâkımın ben neciyim ki, bu İhsan-ı Azîme nâil olayım diye şaşım. Fakat لَهُ الْحَمْدُ وَالْمِنَّةُ

مَنْ طَلَبَنِي وَجَدَنِي ﴿ۛ﴾ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿ۛ﴾ يَجِدِ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا

gibi İşarat-ı Celile hatırıma gelmekle, bir derece müteselli oldum.

Ey yarımın doktoru! Ve ey dalalet uçurumunda yuvarlanan Ruhumun halaskârı! Ve ey İlahî ve Kudsî yolların Rehberi!

Evvelden hiç muarefemiz yokken, seni kal'a üstünde ilk ve tesadüfen gördüğümde "Dalaletten halâsın, Allah'ın Rahmetine vusulün en kısa yolu var mı?" diye sordum. "Çok kısa bir Çare-i Kur'âniye vardır" diye buyurdunuz. Fakat dalaletim, gafletim, enaniyetim itibariyle bu kısa ve merdane cevabdaki Hikmet-i Azîme, Nebean-ı Rahmete dikkat etmedim. Ruhuma ihanet ederek aldırmadım. Ve felâket-i maneviyede bir müddet daha kalmış oldum.

Vakta ki, Risale-i Nur hattâ Enhar-ı Nur demesine şayeste olan Mektublardan, yine tesadüfen elime geçen bir Nüşhayı görünce ve münderecatındaki Hakaika dalınca, İnyet-i Rabbanî, Mu'cizat-ı Kur'ânî, Himemat-ı Sübhanî, Keramat-ı Ruhanî eseri olmalıdır ki, kasî Kalbime, âsi Ruhuma, gafil Aklıma, mağrur Vicdanıma, sakîm düşünceme "tâk" diye bir tokmak vuruldu. Bir intibah halkası takıldı. Hemen düşündüm. Ülemanın Midad-ı Aklâmı, Şühedanın kanından mübecceldir ve

الْعُلَمَاءُ وَرَثَةُ الْأَنْبِيَاءِ * عُلَمَاءُ أُمَّتِي كَأَنْبِيَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ

gibi Hadîsler ile Hazret-i İsa'nın (A.S.) Havariyyun'a, Hazret-i Muhammed'in (A.S.M.) Ensar'a tekliflerini ve onların icabetini hatırladım.

Âdeta fetret devri denmeğe seza olan bu zamanda, İrsiyet-i Nübüvvet makamında, İ'lâ-yı Kelimetullah uğrunda maddeten uğraşan seyl-i dalaletle kapanmış olan Râh-ı Hakk'a çığır açan, bir Recül-ü Fedakâra iltihak ve muavenet etmek ve bu vesile ile fırsatı ganîmet bilerek, zulümattan Nura mazhar olmak lüzumunu hiss ve intikal ettim. Pek âdi bir mahluk olduğum ve Kalbime müstevli, ağır dalalet darbesi, kalın perdesi altında hasta bulunduğum için, Fazileti, Maneviyatı anlamam. Zira Fazileti takdir edebilmek, Fazileti bilmekle mümkündür. Yalnız, bunca mesavi ve mütereddid hareketlerimle Huzur-u Sâmilerine lütfen kabulümde, yüksek Ruhunuzdan yağın samimî Şefkat, hakikî Re'fet, halimane İltifat, kerimane Hüsn-ü Kabulünüz beni bir takım ümidlere, ihtiyarsız Muhabbetlere sevk ve büyük sürurlara gark etti. Ancak Allah'ın en âciz, en aşağı, en günahkâr, en zalim bir mahlukunu arkadaşlığına kabul ve tahammül eden, bir şahsiyet-i alelâde olamayıp, kuvvetli püştibane, fütür götürmez bir mesnede mâlik olmak lâzım geldiğini teyakkun edebildim.

وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ وَحَسَنَ أَوْلِيَّكَ رَفِيقًا

Riyakârlık olmasın, selim Fikrinizden, ciddî Tavrınızdan, Kur'ân'a ittiba ve temessük yolundaki doğru İrşadınızdan, hakikî Sözlerinizden, samimî Telkininizden, umumî hayırhah Hissiyatınızdan Kalbime, mecruh Ruhuma uzanan Tîg-i Şifa, neşter-i ümidin tesiriyle dilşâd ve mutmain oldum. Türlü türlü evhamın açtıkları menfezlerden, rahnedar kalan Ruhuma tamam ve muvafık buldum. Zira

وَاتَّبِعُوا النُّورَ الَّذِي أُنزِلَ مَعَهُ ❖ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ بِالْكِتَابِ ❖

وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا ❖ وَمَنْ يَعْتَصِمِ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ

مُسْتَقِيمٍ ❖ فَقَدْ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى ❖ وَنَزِلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ

وَرَحْمَةٌ ❖ هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ❖ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ ❖

قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُّبِينٌ ❖ وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا ❖

مَنْ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ سُبُلَ السَّلَامِ

vesaire gibi Hakikatlar dimağıma yerleşti.

Elbette bu keyfiyet bana Hacc-ı Ekber, Râh-ı Saadet, Ömr-ü Ebed, Tayr-ı Devlet, Enfal-i Ganîmet sebebi olunca, sürurumdan ne kadar kabarsam ve siz halaskâr ve hakîm-i derdime ne kadar teşekkür ve izhar-ı mahmidet eylesem hakkım olmaz mı?

İşte bu vesiledir ki, beni Kur'ân Dellâlına, Risale-i Nur Müellifinin Şakirdliğine tahsis ve kabul ettirmek gibi, azîm Lütüflarına mazhar kılan Rabb-ı Rahîmime karşı, dünyada kaldığım ve imkân bulduğum müddetçe Kalemimi, Hayatımı bu uğurda istimal etmeye söz ve karar verdirdi. Fazlaca söz söylemeye salahiyetim ve o mertebeye istihkakım olmadığından, şimdilik kısa kesiyorum. Hizmetiniz umumî ve müessir, Âmâliniz muvaffak, Himmetiniz âlî ve daim, Emeğiniz makbul, Sa'yiniz meşkûr, Hayatınız mes'ud, Ömrünüz efzûn, Sıhhatiniz mahfuz olsun. Sonsuz minnetdarlığımın kabulünü, manevî

Himmet ve Teveccühünüzün devamını rica eder, Nur ile meşgul Nurlu Ellerinizi operim, Efendimiz, Büyüğümüz. (15 Şubat 1359)

Talebe namzedi, sefil
Yusuf Toprak

* * *

(Risale-i Nur'un istikbalde ehemmiyetli bir Talebesi olan İhsan Sırrı'nın bir fıkrasıdır.)

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**Vâkıf-ı Esrar-ı Sübhan, Ferîd-ı Bediüzzaman, Es-Seyyid Said-ül Kürdî Hazretleri Huzur-u Sâmîsine,
Esselâmü aleyküm ey Mürşid-i Kâmil!**

Kemal-i ta'zimle Hâk-i Pâyinize yüzlerimi sürmeme ve mübarek Ellerinizi takbil etmeme müsaadenizi yalvarırım. Bendeniz, şu ilticanamemi Zât-ı Âlînize sunan Sarac Ahmed Efendi fakirinizin oğluyum. Üstad-ı Kaderin, ezelde Levh-i Kazaya çizdiği yazılar hükmüyle mahkûm olmuş, zavallı bir âvâreyim.

Makam-ı Yusuf'ta tali'in cilvelerini Takdir-i İlahîye tam bir inkiyad ile seyretmekte iken, babamdan aldığım bir şefkatnamede Zât-ı Mürşidanenizin Muhabbet-i Manevîlerinin mübeşşiri olan Selâmlarınızı Tebliğiyle, viran gönlüm Şâd ve Bünyâd edildi. Şu mazlum ânımı Nurlandıran Huzur-u Manevînin müvacehesinde satırlarım gibi kapkara yüzümü, seyyiat-ı mazi ile a'mal-i kabihamın nişanelerini gizlemeğe muktedir olamamaktan mütevellid hicabımı setre kudreyâb olamadım.

Yolunu şaşırmış, Nur-u Hakikatı görmekten mahrum, masivaperestlere Risale-i Nur ile Dest-gîr ve Şefi' olduğunuzu yıllardan beri bildiğim için, kapınıza boynumu uzatarak, Hidayet yolcularınız meyanında yer alabilmek emel-i hâlisanesiyle Halka-i İrşadınıza bütün Ruhumla şitab ediyorum. İrşadat-ı Âliyenize muhtaç bulunduğumu arzederken cür'etimin nazar-ı afvınıza mazhar buyurulmasına yalvarır, kemal - i ta'zimle mübarek Ellerinizi takbil ve tevkir ile Kesb-i Şeref ve Can eylerim, Büyük Mürşidim, Efendim Hazretleri.

Bir gün zalimlere dedirir Hazret-i Mevlâ,

Tallahi لَقَدْ أَثْرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا

Risale-i Nur şakirdlerinden

İhsan Sırrı

* * *

(Küçük Husrev Mehmed Feysi'nin bir fıkrasıdır)

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ

السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

Kıymetdar Üstadım, Efendim!

Çeşm-i im'anımla kıldım Risale-i Nur'a nazar
Yoktur imkân yaza mislin, efrad-ı beşer.

Bu ne Elfaz, bu ne Mana, bu ne Üslûb-u Hasen,
Okudukça münceli olmakta, daim bir hüsün.

بَارَكَ اللَّهُ ey mukaddes Nur-u Hüda,

Sendedir Envâr-ı Tevfik-i İlahî, ruşenâ.

Âfitabın Nuru zâildir, bu Nur Eman verir,
Subh-u Mahşerde Uyûn-u Mü'minîne incilâ.

Her Harfi Şem'a-i Feyz-i İlahî, cilveger,
Zevk alır baktıkça insan, bütün eşyadan geçer.

Eyliyor Talim-i İman-ı Tahkikî cümle Âleme,
Kim okur sıdk ile, iner Feyz-i Rahman Kalbine.

Halleder Tılsım-ı Kâinatı, her Harfî dünyaya değer,
İlm-i Nâfi'dir, yazılır Ecr-i Cezîl, tâ Kıyamet bîkeder.

Hasılı, bilcümle Meknuzat-ı Hikmetperverin,
Her biridir ehline, bir Âfitab-ı Hak-nüma.

İlahî bihakkı Esmâike-l Hüsna,
Tâ kıyamet münteşir olsun, Uyûn-u Ehl-i Hak bulsun cilâ.

Ey Müellif-i Risale-i Nur, ger edersin iftihar becâdır,
Gıpta ederse cümle İhvanın sana, çok sezadır.

Çünkü eyledin İman-ı Tahkika bir memer,
Elde ettin Şah-ı Eserle zuhr-i yevm-il mefer.

Bilirim değılsin Enbiyadan bir Nebi (**Haşıye**),
Lâkin elinde nedir bu Nur-u Mu'teber?

Feyzi yâ sen etme tatvil-i kelâm,
Eyler elbet Ehl-i İrfan, Arz-ı Tahsin-i Eser.

Fakir Talebeniz Küçük Husrev
Mehmed Feyzi

* * *

(Haşıye): Mevlâna Câmî, Mevlâna Celaleddin-i Rumî hakkında
 demiş:

مَنْ چِه گُویم در وصف آن عالی جناب
نیست پیغمبر ولی دارد کتاب

Câmî'nin bu fıkrasının mealine işaret etmek istiyorum.

بِاسْمِهِ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ السَّلَامُ عَلَيْكُمْ
وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ بَعْدَ عَاشِرَاتِ دَقَائِقِ أَيَّامِ الْفِرَاقِ

Aziz, Sıddık, Muhlis, Hâlis Kardeşim!

Evvelâ: Sizin Bayramınızı ve Nurlarla ciddî İştigalinizi ve daima birinciliği Nur Dersinde ve Sadakatinde muhafaza etmenizi, bütün Ruh u Canımla tebrik ederim.

Sâniyen: Hiç merak etme, seninle muhabere manen devam eder. Bütün Mektublarımda "Aziz, Sıddık Kardeşlerim" dediğim zaman muhlis Hulusi Saff-ı Evvel muhatabların içindedir.

Sâlisen: Nurlar pek parlak ve galibane Fütuhatı geniş bir dairede devam ediyor. **سِرًّا تَنَوَّرْتُ** Sırrıyla, perde altında daha ziyade işliyor. İki makine, bin ve beşyüz Kalemli iki Kâtib olmasıyla, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** zemin yüzünü de ışıklandıracak derecede Ders verecek.

Kardeşim ben de senin fikrindeyim ki, Nur Hizmeti için Kader-i İlahî seni gezdiriyor. En muhtaç yerlere sevkeder. Hususan o havali, memleketim. Güzel Levha-i Hakikatın Lâhikalarına geçirmek için, Nur Şakirdlerine gönderdik. O civarda Nurlarla alâkadar zâtlara Selâm.

أَلْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Biraderzadem Nihad'ın gözlerinden öperim.
O da babası ile beraber daima Duamdadır.

Seni unutmayan
hasta Kardeşiniz
Said Nursî

* * *

بِاسْمِهِ سُبْحَانَهُ وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık Kardeşlerim!

Evvelâ: Umumunuzun hesabına Tahirî'yi gördüm ve kendi hesabımıza da, umumunuza tam bir Said ve canlı bir Mektub olarak gönderdim.

Ve Sandıklı'dan Edhem Hoca ile Mustafa Hoca bugün geldiler, Nurlu Vazifelerine gittiler.

Sâniyen: Hulusi Bey Kardeşimiz Zülfikar ve Siracünnur'u ve sonra Sikke-i Gaybiye'yi istiyor. Nur santralı Sabri muhabere etsin, göndermeye çalışsın.

Sâlisen: Risale-i Nur kendi kendine, hem dâhilde, hem hariçte intişar edip Fütuhât yapıyor. En muannid dinsizleri de teslim mecbur ettiğini haberler alıyoruz. Yalnız şimdilik, bir derece ihtiyatın lüzumu olduğuna, hususan Beşinci Şua içinde bulunan Siracünnur, lââyık olmayan ellere verilmemelidir.

İmam-ı Ali (R.A.) Risale-i Nur'a, Siracünnur namı vermesi ve **سِرًّا تَنْوَرَتْ** demesiyle işaret ediyor ki, Siracünnur perde altında daha ziyade tenvir edecek, diye bir İşaret-i Gaybiye telakki ediyoruz. Umumunuza Selâm ederiz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Kardeşiniz
S a i d N u r s î

* * *

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ
وَإِنْ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ أَبَدًا دَائِمًا

Aziz, Sıddık, Muhlis Kardeşim Ve İman Hizmetinde Sebatkâr, Metin Arkadaşım!

Evvelâ kat'iyyen bil, sen eski mevkiini Nur Dairesinde tam muhafaza ediyorsun. Ve senin ile muhabere hiç kesilmemiş. Ben Kardeşlere yazdığım Mektubumda "Aziz, Sıddık" dediğim vakit daima Saff-ı Evvelde Hulusi de muhatabdır. Senin bu ağır şerait altındaki nurlu Hizmetlerine, bin **اللَّهُ بَارِكُ** deriz. Ve bu bîçare hasta Kardeşine ettiğin çok yüksek Duana binler **آمِينَ** deyip, Allah senden razı olsun. Sizi tebrik ederiz.

Sâniyen: **لِلَّهِ الْحَمْدُ** Nurların her tarafta Fütuhatları var. En ehemmiyetli yerlere sizin gibi Kahramanlar gönderiliyor. O havalide ve Kars'ta Nurlarla alâkadar Kardeşlere, hususan biraderzadem Nihad'a çok Selâm ve Selâmetlerine Dua edip Dualarını isteriz.

الْبَاقِي هُوَ الْبَاقِي

Buradaki Nurcular size arz-ı
hürmetle çok Selâm ediyorlar.

Kardeşiniz ve seni
unutmayan
Said Nursî

Aziz Kardeşim!

Beni merak etme. Cenab-ı Hakk'ın İnayeti devam ediyor. Hem de dünya madem geçer, meraka değmiyor. Sen her günde belki yirmi defa Duada tahattur edilirsin.

S.A.

***

Nur'un makinistleri, Medreset-üz Zehra'nın fa'al, muktedir Şakirdlerinden Terzi Mehmed, Halil İbrahim, masumların küçük Kahramanlarından Tal'at ve arkadaşları hem bizleri, hem bütün Nur şakirdlerini memnun ettikleri gibi, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** ileride bu memlekete, bu Hizmet - i Nuriye ile çok büyük faide ve netice verecekler.

Sordukları Mes'ele-i Şer'iyeye ise; şimdiki mesleğimiz ve halimiz, o mes'elelerle meşgul olmaya müsaade etmiyor. Yalnız bu kadar var ki: Ruhsat-ı Şer'iyeye olan Kasr-ı Namaz ve takdim te'hir, vesait-i nakliye bir kararda olmadığı için onlara bina edilmez. Belki Kaide-i Şer'iyeye olan Kasr-ı Namaz, sabit olan mesafeye bina edilebilir.

Eğer denilse ki: Tayyare ile ve şimendifer ile bir saatte giden zahmet çekmiyor ki, Ruhsata müstehak olsun.

Elcevab: Tayyare ve şimendiferde Abdest alıp, vaktinde Namazını kılmak, yayan serbest gidenlerden daha ziyade müşkilât bulunduğu için, Ruhsata sebebiyet verir.

Her ne ise, şimdilik bu kadar yazılabildi. Bu Mes'ele-i Şer'iyeyi Ülema-i İslâm halletmişler, bize ihtiyaç bırakmamışlar. Şimdi hazır Doktor Hayri ve Terzi Mustafa, kendi hisselerine arz-ı hürmet ve Selâm ederler.

Said Nursî

***

بِسْمِهِ سُبْحَانَهُ   وَرَأَى مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمْدِهِ
 السَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَاحْسَنَ عَزَاكُمْ وَاعْطَاكُمْ صَبْرًا جَمِيلًا وَغَفَرَ لِمَيِّتِكُمْ وَ
 نَوَّرَ قَبْرَهُ بِنُورِ الْإِيمَانِ وَالْقُرْآنِ وَجَعَلَهُ فِي قَبْرِهِ مُشْتَغَلًا بِرِسَالَةِ النُّورِ بَدَلِ
 الْفَلَسَفَةِ السَّقِيمَةِ آمِينَ

Aziz Kardeşim!

Bu hâdise dahi, Abdurrahman hâdisesi gibi bir hüccettir ki, bize şimdiki tarz-ı hayat yaramaz. Bize bu dünyada daha safi ve âlî ve kudsî bir hayat-ı masumane İhsan edildiğinden ona kanaat lâzımdı. Merhum Abdurrahman gerçi muvakkaten aldı, fakat İstanbul'da Risale-i Nur Mukaddematına büyük bir Hizmeti var. Hem Onuncu Söz ile tam kurtuldu, sonra gitti.

Merhum Fuad dahi, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ** Risale-i Nur'un Feyziyle İmanını kurtarmış ve Mektubu dahi, senin dediğin gibi gösteriyor ve size ve

hanedanınıza mensubiyetiyle samimî iftiharî ve kuvvetli irtibatı, Risale-i Nur cihetiyle olduğunu hissettim.

Ben size ta'ziye vermek değil, belki hem onu hem sizi tebrik ederim ki; bu zamanın dehşetli ve dalaletli hayatından kurtuldu, daha masum ve çok bulaşmadan gitti. Ve size Cennet'te lâyük bir evlâd ve

وَلَدَانٌ مُّخَلَّدُونَ Sırrına mazhar oldu.

Ben şimdiye kadar merhum Molla Abdullah ile beraber Abdurrahman'ı ve Ubeyd'i ekser Dualarımda zikrettiğim gibi, merhum Fuad'ı dahi onlarla beraber her vakit yâd edeceğim, **إِنْ شَاءَ اللَّهُ**.

Evet Kardeşim, dediğin gibi, Fuad'ın (R.H.) Mektubu aynen Abdurrahman'ın (R.H.) Mektubu misillü, Risale-i Nur'un bir Şu'le-i Kerametini gösteriyor. Yalnız Abdurrahman'ın gayet hâlis ve şimdiki tarz-ı hayattan ve tabirlerinden müberra, safi ifadesi onda yoktur. Eğer dünyada kalsa idi, mağlub olmak ihtimali vardı.

Cenab-ı Erhamürrâhimîn hem ona, hem Risale-i Nur hanedanına ve dairesine merhamet edip, onu Rahmetine ve Cennet'e aldı, mağlub ettirmedi. Risale-i Nur'un küçük Talebeleri dairesindeki makamında ibka etti. Hadsiz şükür olsun ki, bu iki Kahraman biraderzadelerim vefatlarının ilânnameleriyle Risale-i Nur Şakirdleri İmanla kabre gireceklerine dair olan Müjde-i Kur'âniyeye iki misal ve iki delil gösterdiler.

Benim tarafımdan Risale-i Nur'la alâkadar veya bizimle dost olanlara Selâm ve Dua ile, Davud ve Nihad iki Muhammed ve Abdülmecid ile beraber, bütün manevî kazançlarıma her gün hissedardırlar.

Kardeşiniz
Said Nursî